

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΞΘ΄

Δευτέρα 29 Ιουνίου 2020 (πρώι)

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 15569

2. Ανακοινώνεται η ομόφωνη παράταση, της λειτουργίας της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης σχετικά με τη διερεύνηση αδικημάτων που τυχόν έχουν τελεσθεί από τον πρώην Υπουργό Δικαιοσύνης κ. Δημήτριο Παπαγγελόπουλο κατά την άσκηση των καθηκόντων του, για την οποία η Ολομέλεια της Βουλής έχει ορίσει προθεσμία υποβολής του πορίσματος ως τις 30 Ιουνίου 2020, μέχρι την 15η Ιουλίου 2020, σελ. 15435-15436

3. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 15438, 15439, 15442, 15444, 15446, 15451, 15454, 15458, 15460, 15464, 15465, 15466, 15468, 15470, 15472, 15476, 15477, 15479, 15480.

B. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Κατάθεση σχεδίων νόμων:

i. Οι Υπουργοί Υγείας, Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υποδομών και Μεταφορών κατέθεσαν στις 26-6-2020 σχέδιο νόμου: «Κύρωση: α) της από 23-6-2020 τροποποίησης της από 6-9-2018 Σύμβασης Δωρεάς, β) των από 23-6-2020 Επιμέρους Συμβάσεων Δωρεάς για τα Έργα ΙΧ και Χ και γ) της από 23-6-2020 τροποποίησης της Επιμέρους Σύμβασης Δωρεάς μεταξύ του Ιδρύματος «ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ Σ. ΝΙΑΡΧΟΣ» και του Ελληνικού Δημοσίου για την ενίσχυση και αναβάθμιση των υποδομών στον τομέα της υγείας, που κυρώθηκε με τον ν. 4564/2018 (Α' 89) και συμπλήρωση του ν. 4693/2020 (Α' 116), σελ. 15437

ii. Οι Υπουργοί Προστασίας του Πολίτη, Οικονομικών, Εξωτερικών και Δικαιοσύνης κατέθεσαν στις 26-6-2020 σχέδιο νόμου: «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Κράτους του Ισραήλ για συνεργασία στην καταπολέμηση του εγκλήματος και σε θέματα δημόσιας ασφάλειας», σελ. 15437

iii. Οι Υπουργοί Επικρατείας, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών και Τουρισμού, καθώς και ο Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό κατέθεσαν στις 26-6-2020 σχέδιο νόμου: «Επιτάχυνση και απλούστευση της ενίσχυσης οπτικοακουστικών έργων, ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις», σελ. 15437

iv. Οι Υπουργοί Προστασίας του Πολίτη, Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Επικρατείας κατέθεσαν στις 29-6-2020 σχέδιο νόμου: «Δημόσιες υπαίθριες συναθροίσεις και άλλες διατάξεις», σελ. 15485

2. Συνέχιση της συζήτησης και ψήφιση επί των άρθρων, τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Ενιαίο κείμενο δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο και διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης», σελ. 15438-15505

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΒΙΤΣΑΣ Δ. , σελ. 15474-15569

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. , σελ. 15435-15454

ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 15454-15474

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ Ε. , σελ. 15465

ΒΙΤΣΑΣ Δ. , σελ. 15476, 15477, 15479, 15480, 15481, 15569

ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β. , σελ. 15476

ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ Κ. , σελ. 15438

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. , σελ. 15438, 15439, 15442, 15444, 15446, 15451

ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 15454, 15458, 15460, 15464, 15465, 15466, 15468, 15470, 15472, 15473.

ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ Θ. , σελ. 15439

ΠΑΦΙΛΗΣ Α. , σελ. 15470

ΣΠΙΡΤΖΗΣ Χ. , σελ. 15470

ΤΣΙΑΡΑΣ Κ. , σελ. 15438, 15477

ΧΗΤΑΣ Κ. , σελ. 15477

B. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης:

ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ Α. , σελ. 15463

ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ Ε. , σελ. 15465, 15466, 15468

ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ Α. , σελ. 15446

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 15451

ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ. , σελ. 15440, 15481

ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ Μ. , σελ. 15447

ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ Χ. , σελ. 15456, 15457

ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ Κ. , σελ. 15464

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ Σ. , σελ. 15450, 15451, 15455

ΖΕΜΠΙΛΗΣ Α. , σελ. 15455

ΚΑΜΙΝΗΣ Γ. , σελ. 15478, 15479

ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ Κ. του Αχ. , σελ. 15466

ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β. , σελ. 15448, 15476

ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ Μ. , σελ. 15441, 15442, 15482

ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ Κ. , σελ. 15438, 15479, 15480

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Ε. , σελ. 15458

ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. , σελ. 15473

ΛΙΒΑΝΙΟΣ Θ. , σελ. 15470, 15472

ΛΙΟΥΠΗΣ Α. , σελ. 15449

ΜΑΚΡΗ Ζ. , σελ. 15445

ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ Φ. , σελ. 15443, 15483

ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ Α. , σελ. 15458, 15459, 15460

ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ Θ. , σελ. 15439, 15466, 15468, 15480, 15481

ΠΑΦΙΛΗΣ Α. , σελ. 15470, 15471

ΡΑΠΤΗ Ζ. , σελ. 15472

ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ Ι. , σελ. 15478

ΣΠΙΡΤΖΗΣ Χ. , σελ. 15470, 15472, 15475, 15476

ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ Ε. , σελ. 15472

ΤΖΑΒΑΡΑΣ Κ. , σελ. 15476

ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Δ. , σελ. 15459, 15467, 15468

ΤΣΙΑΡΑΣ Κ. , σελ. 15438, 15439, 15446, 15447, 15450, 15451, 15454, 15455, 15456, 15457, 15459, 15460, 15468, 15471, 15477, 15479, 15481, 15483

ΧΗΤΑΣ Κ. , σελ. 15442, 15482

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Θ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΞΘ'

Δευτέρα 29 Ιουνίου 2020 (πρωί)

Αθήνα, σήμερα στις 29 Ιουνίου 2020, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10.09' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε Ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Ε' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΟΔΥΣΣΕΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Πριν εισέλθουμε στην ημερήσια διάταξη νομοθετικής εργασίας επιτρέψτε μου πρώτα να προβώ στις κάτωθι ανακοινώσεις:

Κατ' αρχάς θα ήθελα να θέσω υπ' όψιν σας ότι η ειδική κοινοβουλευτική επιτροπή για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης σχετικά με τη διερεύνηση αδικημάτων που τυχόν έχουν τελεστεί από τον πρώην Υπουργό Δικαιοσύνης κ. Δημήτριο Παπαγγελόπουλο κατά την άσκηση των καθηκόντων του, για την

οποία η Ολομέλεια της Βουλής έχει ορίσει προθεσμία υποβολής τού πορίσματος ως τις 30 Ιουνίου 2020, ζητεί με απόφασή της, που ελήφθη σε συνεδρίασή της στις 25 Ιουνίου 2020 και απεστάλη στην Ειδική Γραμματεία Προέδρου της Βουλής στις 26 Ιουνίου 2020, παράταση της λειτουργίας της μέχρι την 15^η Ιουλίου 2020.

Συμφωνεί το Σώμα να δοθεί παράταση υποβολής του σχετικού πορίσματος μέχρι την 15^η Ιουλίου;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Το Σώμα συμφώνησε ομοφώνως.

(Το σχετικό έγγραφο της ειδικής κοινοβουλευτικής επιτροπής κατατίθεται στα Πρακτικά και έχει ως εξής:

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΣ
ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΕΧΟΥΝ
ΤΕΛΕΣΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΩΗΝ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗ ΥΠΟΥΡΓΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟ
ΠΑΠΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΤΟΥ

Αθήνα, 26 Ιουνίου 2020

Α.Π.: 119

Προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων,
κύριο Κωνσταντίνο Αν.Τασούλα

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ.: 2163

Ημερομ. 26/06/2020

Κύριε Πρόεδρε,

Η Επιτροπή μας, που συγκροτήθηκε με απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, λειτουργεί εντός της προθεσμίας, που έταξε η Ολομέλεια και η οποία εκπνέει την 30η Ιουνίου 2020.

Ως προς τις εργασίες της, η Επιτροπή βρίσκεται στο στάδιο επεξεργασίας του Πορίσματός της, διαπιστώνεται, όμως, η ανάγκη για παράταση της λειτουργίας της, προκειμένου να αξιολογηθούν περαιτέρω τα στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί και να ολοκληρωθεί η σύνταξή του.

Παρακαλούμε, σύμφωνα με απόφαση της Επιτροπής, που ελήφθη κατά τη σημερινή συνεδρίασή της, και με βάση τα δεδομένα αυτά, για τις κατά τον Κανονισμό της Βουλής ενέργειες σας, ώστε να ληφθεί απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής για παράταση της προθεσμίας λειτουργίας της, μέχρι την 15η Ιουλίου 2020.

Με τιμή,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Προχωρώ αμέσως και στην ανακοίνωση των εξής:

Πρώτον, οι Υπουργοί Υγείας, Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υποδομών και Μεταφορών κατέθεσαν στις 26-6-2020 σχέδιο νόμου: «Κύρωση: α) της από 23.6.2020 τροποποίησης της από 6.9.2018 Σύμβασης Δωρεάς, β) των από 23.6.2020 Επιμέρους Συμβάσεων Δωρεάς για τα Έργα ΙΧ και Χ και γ) της από 23.6.2020 τροποποίησης της Επιμέρους Σύμβασης Δωρεάς για το Έργο VII-Τραύμα της από 6.9.2018 Σύμβασης Δωρεάς μεταξύ του Ιδρύματος «ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ Σ. ΝΙΑΡΧΟΣ» και του Ελληνικού Δημοσίου για την ενίσχυση και αναβάθμιση των υποδομών στον τομέα της υγείας, που κυρώθηκε με τον ν.4564/2018 (Α' 89) και συμπλήρωση του ν.4693/2020 (Α' 116).

Δεύτερον, οι Υπουργοί Προστασίας του Πολίτη, Οικονομικών, Εξωτερικών και Δικαιοσύνης κατέθεσαν στις 26-6-2020 σχέδιο νόμου: «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Κράτους του Ισραήλ για συνεργασία στην καταπολέμηση του εγκλήματος και σε θέματα δημόσιας ασφάλειας».

Τρίτον, οι Υπουργοί Επικρατείας, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών και Τουρισμού, καθώς και ο Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό κατέθεσαν στις 26-6-2020 σχέδιο νόμου: «Επιτάχυνση και απλούστευση της ενίσχυσης οπτικοακουστικών έργων, ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης και ψήφιση επί των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο και διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης».

Στη συνεδρίαση της Πέμπτης 25 Ιουνίου 2020 συζητήθηκε και ψηφίστηκε το νομοσχέδιο επί της αρχής. Στη σημερινή συνεδρίαση θα συζητηθούν τα άρθρα και οι τροπολογίες του νομοσχεδίου ως μία ενότητα και θα ψηφιστεί το νομοσχέδιο επί των άρθρων, των τροπολογιών και στο σύνολο.

Ο χρόνος ομιλίας των εισηγητών, των ειδικών αγορητών, των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων και των ομιλητών είναι οκτώ λεπτά, σύμφωνα με το άρθρο 103 του Κανονισμού της Βουλής.

Τον λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Κυρανάκης για οκτώ λεπτά.

Κύριε Κυρανάκη, παρακαλώ, ελάτε στο Βήμα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, αλλά νομίζω ότι έχω το δικαίωμα από τον Κανονισμό να μιλήσω και από το έδρανο. Και δεν θα εξαντλήσω τον χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε Κυρανάκη, από τον Κανονισμό είναι επτά λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα μιλήσω πολύ λιγότερο από επτά λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Να σαςβάλω πέντε λεπτά;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ: Λιγότερο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Τότε, θαβάλω τέσσερα λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω ότι πέραν των αλλαγών και των τροπολογιών που έχουν έρθει από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, θα ήθελα να ακούσουμε πρώτα τις εισηγήσεις των Υπουργών, όταν θα έρθουν να παρουσιάσουν τις δικές τους τροπολογίες, για να τοποθετηθούμε επ' αυτών.

Σε ό,τι αφορά τις νομοτεχνικές βελτιώσεις, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Υπουργό, ο οποίος έκανε δεκτή την πρόταση της πλειοψηφίας για τις τηλεδιασκέψεις.

Νομίζω ότι είναι ένα μέτρο το οποίο θα διευκολύνει το Ελεγκτικό Συνέδριο να μπορέσει να συνεδριάζει σε ταχύτερο χρόνο, ανάλογα την περίπτωση και ανάλογα την υπόθεση. Και σε κάθε περίπτωση, αυτή η πρακτική δεν πρέπει να είναι ο κανόνας, αλλά πρέπει να είναι η εξαίρεση μόνο σε περιπτώσεις που θα μπορέσουν να διευκολύνουν το έργο του.

Από εκεί και πέρα, δεν υπάρχει αλλαγή στο όριο των 5 εκατομμυρίων για τον προσυμβατικό έλεγχο στα συγχρηματοδοτούμενα. Με βάση και τα στοιχεία, κάτι τέτοιο, μέχρι τώρα τουλάχιστον, δεν κατέστη αναγκαίο. Και, άρα, ουδέν άλλο θα ήθελα να σχολιάσω σε αυτή την τοποθέτηση. Θα περιμένουμε τους Υπουργούς, για να τοποθετηθούμε εκ νέου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Την τροπολογία του Υπουργείου Δικαιοσύνης θα την παρουσιάσω, κατ' αρχήν. Φαντάζομαι ότι για τις υπόλοιπες τροπολογίες θα έρθουν οι αρμόδιοι Υπουργοί, προκειμένου να τις παρουσιάσουν.

Γι' αυτό, αν δεν υπάρχει κάποια αντίρρηση, μπορώ να σας μιλήσω για τα άρθρα της τροπολογίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Τι χρόνο θέλετε, κύριε Υπουργέ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Πέντε λεπτά. Είναι αρκετά, βέβαια, αλλά θεωρώ ότι θα μπορέσουμε να τα καλύψουμε όλα σε αυτά τα πέντε λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Με το πρώτο άρθρο επιχειρούμε τη λύση ενός μακροχρόνιου προβλήματος, σχετικά με την καθυστέρηση στην έκδοση πιστοποιητικών των ακινήτων από τα υποθηκοφυλακεία και τα κτηματολογικά γραφεία, με την ταυτόχρονη δυνατότητα έκδοσης βεβαιώσεων από τους δικηγόρους προς όφελος των πολιτών. Είναι ένα άρθρο στην τροπολογία το οποίο, όπως αντιλαμβάνεστε, είναι και απόφαση της ολομέλειας των δικηγορικών συλλόγων.

Σχετικά με το δεύτερο άρθρο, να σας πω εκ των προτέρων ότι υπήρξε ένας περιορισμός σε ότι αφορά τη δυνατότητα εκλογής του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του κάθε δικηγορικού συλλόγου. Υπάρχουν κάποιοι μικροί σε αριθμό και σε μέλη δικηγορικοί σύλλογοι και υπάρχει μια αδυναμία εκδήλωσης ενδιαφέροντος από πολλούς, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος στις προσεχείς εκλογές να μην υπάρχουν υποψηφιστές.

Γι' αυτόν τον λόγο, τουλάχιστον για τους συλλόγους που μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου έχουν μέχρι τετρακόσια μέλη, δίνουμε τη δυνατότητα ουσιαστικά μιας τρίτης θητείας στους ήδη προέδρους. Και αυτό, βεβαίως, ήταν ουσιαστικά πρόταση της ολομέλειας των δικηγορικών συλλόγων.

Με το τρίτο άρθρο εισάγεται πρόβλεψη στα παραρτήματα, τα οποία είναι ανωτέρω, για τις βεβαιώσεις περί ακινήτων, που θα μπορούν πλέον να εκδίδουν οι δικηγόροι και, μάλιστα, προσδιορίζεται η τιμή. Είναι μέχρι 60 ευρώ ανά ακίνητο.

Με το τέταρτο άρθρο ορίζεται η αμοιβή των δικαστικών επιμελητών για τη διενέργεια των ηλεκτρονικών επιδόσεων. Έρχεται στην πραγματικότητα να ολοκληρώσει την προηγούμενη νομοθετική ρύθμιση που προβλέψαμε με τις ηλεκτρονικές επιδόσεις. Η αμοιβή για την ηλεκτρονική επίδοση θα είναι 25 ευρώ.

Με το πέμπτο άρθρο δίνεται η δυνατότητα στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΤΑΧΔΙΚ, με απόφασή του, η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, να παραχωρεί κατά χρήση, χωρίς αντάλλαγμα, προς το δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και τους φορείς του δημόσιου τομέα, ακίνητα για την εκτέλεση έργων ή παροχή υπηρεσιών, με σκοπό την ανέγερση επί αυτών δικαστικών κτηρίων ή και τη συντήρηση και επισκευή αυτών.

Αντιλαμβάνεστε ότι είναι ένα ζήτημα το οποίο πρέπει και τυπικά να το λύσουμε. Δεν νομίζω ότι υπάρχει γενικότερα αντίθεση επ' αυτού.

Με το έκτο άρθρο τα φυσικά πρόσωπα τα οποία εκπροσωπούν εταιρείες, οργανισμούς και γενικά οποιασδήποτε μορφής νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με τακτική χρηματοδότηση από το ελληνικό δημόσιο, που βάσει του καταστατικού τους επιδιώκουν καλλιτεχνικούς, πολιτιστικούς ή περιβαλλοντικούς σκοπούς, δεν θα υπέχουν ποινική ευθύνη για τη μη καταβολή αποδοχών σε εργαζόμενους σε αυτά. Σε κάθε περίπτωση, όμως -εδώ είναι το κρίσιμο σημείο- θα έχουν ποινική ευθύνη, αν έχουν καταδικαστεί για άλλη πράξη, απιστία, υπεξαίρεση κ.λπ., που δεν επέτρεψε την εμπρόθεσμη καταβολή.

Η διάταξη αυτή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι αναγκαία για την προστασία των νομικών προσώπων και μορφωμάτων που είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και επιδιώκουν στενά οριοθετημένους σκοπούς και μόνο αυτών. Δηλαδή, δεν διανέμουν οποιαδήποτε κέρδη τα οποία δυνατόν να προκύψουν από τις δραστηριότητές τους στα μέλη ή τους ιδρυτές ή τη διοίκηση, αλλά τα χρησιμοποιούν για τη συνέχιση και επίτευξη σκοπών για την προώθηση των τεχνών, του πολιτισμού, της πολιτιστικής κληρονομιάς ή της προστασίας του περιβάλλοντος, όπως αναφέρθηκε και νωρίτερα.

Με το άρθρο 7 αποσαφηνίζεται μια ήδη θεσπισμένη στον νόμο διαδικασία για την επανατοποθέτηση του προσωπικού κλάδου ΠΕ Νομικής σε θέσεις δικηγόρων, οι οποίοι ήταν έμμεσθοι δικηγόροι της πρώην «Εθνικό Κτηματολόγιο και Χαρτογράφηση Α.Ε.» και παρέμειναν στον φορέα «Ελληνικό Κτηματολόγιο».

Συγκεκριμένα, προκειμένου να εφαρμοστεί η ανωτέρω ρύθ-

μιση θα πρέπει να μην ισχύει το κώλυμα μη ύπαρξης οποιασδήποτε εργασιακής ή υπαλληλικής σχέσης, από τη στιγμή μάλιστα που θα μεταφερθούν σε άλλη θέση, αλλά στην ίδια υπηρεσία, ώστε να συμβεί αυτό που πρέπει να γίνει, ώστε να επαναπροσδιοριστούν ως δικηγόροι. Κι αυτό, βεβαίως, είναι ένα πρόβλημα, το οποίο εδώ και μεγάλο χρονικό διάστημα δημιουργούσε μια αδυναμία στη λειτουργία του Κτηματολογίου.

Με το άρθρο 8 συνιστούμε οργανικές θέσεις προσωπικού ιατροδικαστικών υπηρεσιών και σας λέω εκ των προτέρων ότι είναι κατά κάποιον τρόπο προάγγελος μιας νομοθετικής πρωτοβουλίας που θα φέρουμε σύντομα για την αναδιοργάνωση της ιατροδικαστικής υπηρεσίας. Είναι ένα μεγάλο ζήτημα με τεράστια κοινωνική απήχηση. Θα τα πούμε αυτά σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα. Τι θέλουμε, λοιπόν, να κάνουμε; Ξέρουμε ότι οι περιφερειακές ιατροδικαστικές υπηρεσίες είναι υποστελεχωμένες από ιατρικό και βοηθητικό προσωπικό. Πολλές μάλιστα από αυτές δεν διαθέτουν ούτε τοξικολογικά ούτε παθολογοανατομικά εργαστήρια, με αποτέλεσμα οι πραγματογνωμοσύνες που διατάσσονται από τις δικαστικές αρχές σε εξωτερικά ιατρεία να έχουν ένα πολύ μεγάλο κόστος για το δημόσιο. Ξεπερνάει κάθε χρόνο το ποσό του 1,5 εκατομμυρίου ευρώ το κόστος το οποίο δίνουμε για πραγματογνωμοσύνες αυτού του τύπου που αναφέρθηκε νωρίτερα. Με την αναδιάρθρωση θα περιορίσουμε αυτό το κόστος, που θα είναι μισθολογικό πλέον, στο μισό. Το λέμε γιατί θεωρώ ότι είναι μια πολύ σπουδαία ρύθμιση, μια πολύ σπουδαία τροπολογία, που επαναλαμβάνω έρχεται ως προοίμιο σε μια γενικότερη νομοθετική πρωτοβουλία που θα αναλάβουμε σύντομα.

Τέλος, με το άρθρο 9, συστήνεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης νομοπαρασκευαστική επιτροπή για την εκπόνηση Κώδικα Οργανικών Διατάξεων για το Ελεγκτικό Συνέδριο. Ουσιαστικά είναι αναγκαίο από το ήδη νομοσχέδιο να συστήσουμε τη συγκεκριμένη νομοπαρασκευαστική επιτροπή, που θα αντιμετωπίσει όλα τα ζητήματα, τα οποία, όπως ξέρετε, θα προκύψουν μιας και ουσιαστικά στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο εξακολουθούν να ισχύουν διατάξεις, οι οποίες θα έχουν καταργηθεί ή τροποποιηθεί, ρητώς ή σιωπηρώς, ώστε η χρήση των λοιπών να καθίσταται δυσχερής και σε βάρος του δημοσίου. Αυτά σε ό,τι αφορά την τροπολογία του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Επαναλαμβάνω θεωρώ ότι κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης οι συνάδελφοι των άλλων Υπουργείων που έχουν καταθέσει κάποιες τροπολογίες θα έρθουν να τις υποστηρίξουν.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Ας συνεχίσουμε τώρα με τον ειδικό αγορητή από τον ΣΥΡΙΖΑ κ. Θεόφιλο Ξανθοπούλου για οκτώ λεπτά. Αν μιλήσετε λιγότερο, κύριε συνάδελφε, μπορείτε και από τη θέση σας.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Κατά πάσα πιθανότητα, κύριε Πρόεδρε, αλλά θα έρθω στο Βήμα για να μην παραβιάσουμε εκ πλαγίου τον Κανονισμό.

Κατ' αρχάς, θα μιλήσω για ένα διαδικαστικό θέμα προς το Προεδρείο. Ο κύριος Υπουργός ανέπτυξε την τροπολογία και λογικά μόνο της καθ' ύλην αρμοδιότητάς του. Κάθε φορά θα έρχονται τώρα οι επόμενοι Υπουργοί για να αναπτύξουν τις τροπολογίες τους θα ξεκινά νέος κύκλος τοποθετήσεων; Δηλαδή εμείς θα τοποθετηθούμε στις τροπολογίες χωρίς να ακούσουμε την εισήγηση;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Όχι βέβαια. Νομίζω ότι η πρακτική λέει ότι μπορείτε να απαντήσετε στη δευτερολογία σας.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Στις δευτερολογίες μας. Πολύ ωραία.

Κατ' αρχάς θέλω να αναφερθώ στο μείζον θέμα της Ολομέλειας, που είναι το σχέδιο νόμου για την κωδικοποίηση των διατάξεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και τους δικονομικούς κανόνες και την ενοποίησή της διάσπαρτης νομοθεσίας. Τα έχουμε πει επανειλημμένα, έχουμε εξαντλήσει νομίζω τον διάλογο επί του συγκεκριμένου. Βρέθηκαν σημεία σύγκλισης, πράγμα το οποίο είναι ένα πολύ καλό δείγμα του νομοθετικού έργου της Βουλής και του πολιτικού μηνύματος που προσπαθούμε να περάσουμε. Όταν υπάρχουν προθέσεις για συγκλίσεις

και δεν έχουμε τις οξύτερες αντιπαραθέσεις για θέματα εκτός Αίθουσας, μπορούμε και βρίσκουμε σημεία σύγκλισης και έτσι αρκετά από τα σημεία του νομοσχεδίου νομίζω ότι θα τύχουν μιας ευρύτατης πλειοψηφίας.

Εξακολουθούμε και έχουμε τις αντιρρήσεις μας στη δημιουργία των τμημάτων των τριών κατηγοριών στα δύο μεγάλα πρωτοδικεία και εφετεία της χώρας, Θεσσαλονίκης και Αθηνών, για τους λόγους που διεξοδικά έχουμε αναλύσει σε όλο το προηγούμενο χρονικό διάστημα, όπως επίσης και στη διάταξη για την παραμονή στην υπηρεσία των ανωτάτων στρατιωτικών δικαστών, γιατί θεωρούμε ότι σχεδόν έναν χρόνο, ουσιαστικά, μετά την τροποποίηση του Συντάγματος θα υπήρχε η δυνατότητα να εκδοθεί ο εφαρμοστικός νόμος και να μην κάνουμε παρατάσεις επί παρατάσεων, οι οποίες εν πολλοίς υποκρύπτουν και φωτογραφικές διατάξεις. Αυτά σε ό,τι αφορά την κύρια ημερήσια διάταξη που απασχολεί το Σώμα εδώ και κάποιες συνεδριάσεις.

Σε ό,τι αφορά την τροπολογία του κυρίου Υπουργού, βεβαίως λύνει και αντιμετωπίζει ουσιαστικά προβλήματα. Συντασσόμαστε κατ' αρχάς με την τροπολογία. Αντιμετωπίζει τα προβλήματα που θέτει η ολομέλεια των προέδρων των δικηγορικών συλλόγων. Υπάρχουν και άλλα ανεκτέλεστα. Συμφωνούμε με την παραχώρηση του ΤΑΧΔΙΚ κτηρίων ή χώρων τα οποία ουσιαστικά έχουν ανάγκη για συντήρηση και φροντίδα. Σας μεταφέρω, κύριε Υπουργέ, ότι σήμερα συνεδριάζει το Δημοτικό Συμβούλιο της Κομοτηνής για να ζητήσει από το ΤΑΧΔΙΚ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Το γνωρίζω.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Το γνωρίζετε. Ήδη ο πρώτος πελάτης χτυπά την πόρτα. Και επειδή πρόκειται για ένα εμβληματικό κτήριο, που επειδή εγώ είμαι δικηγόρος της Δράμας έχουμε εφετειακή περιφέρεια την Κομοτηνή και εκεί έκανα τα πρώτα μου εφετεία, είναι ένα εμβληματικό κτήριο της Κομοτηνής και θα έχει πολύ μεγάλη σημασία να προχωρήσουμε τάχιστα στη διαδικασία αυτή. Το κτήριο καταρρέει και καταρρέει και η ιστορία της περιοχής. Άρα, λοιπόν, είναι ένα σημαντικό σημείο, στο οποίο υπάρχουν οι συγκλίσεις.

Θα ήθελα να πω για να γραφεί στα Πρακτικά ότι ναι μεν να απαλλάσσονται από την ποινική ευθύνη οι έχοντες τη διοίκηση των συλλόγων, των μορφωμάτων με πολιτιστικά χαρακτηριστικά, παραμένει όμως σε αυτούς η αστική τους υποχρέωση, και το λέω για να υπάρχει στα Πρακτικά, για να μη δημιουργούνται τέτοιου είδους εσφαλμένες εντυπώσεις. Άλλωστε, αν θέλετε και την προσωπική μου άποψη, δεν αποτελεί ένα ποινικό αδίκημα. Ουσιαστικά αποτελεί ένα υπομόχλιο για την άσκηση πίεσης στον εργοδότη. Είναι μία αστική διαφορά που καιρός είναι, εν πάση περιπτώσει, να πάρει τον δρόμο της αστικής δικαιοσύνης, διότι αυτός που δεν έχει, αν θα καταδικαστεί σε έξι, σε οκτώ και σε δέκα μήνες φυλάκιση δεν αλλάζει και τίποτα στο στάτους του, ούτε και οι εργαζόμενοι παίρνουν τα χρήματά τους.

Κλείνω με δύο μείζονα ζητήματα, τα οποία απασχολούν όλους και πρέπει να μας απασχολήσουν και ως Εθνική Αντιπροσωπεία αλλά και ως ελληνική κοινωνία. Η υπόθεση της «NOVARTIS» κατέληξε και το αμερικανικό δημόσιο θα εισπράξει εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ από τη «NOVARTIS», η οποία υπέγραψε ένα πρακτικό συμβιβασμού, που ουσιαστικά αποτελεί σύμβαση παραχώρησης, αναγνωρίζοντας συνολικά την ευθύνη της, γιατί προσπάθησε να διαφθείρει στην Ελλάδα -επαναλαμβάνω- στην Ελλάδα- στελέχη του κρατικού μηχανισμού, αξιωματούχους κυβερνητικούς, γιατρούς, για να μπορούσε να επαυξήσει τα κέρδη της. Είναι ένα χτύπημα σε όσους όλο το προηγούμενο διάστημα μιλούσαν για σκευωρία. Έχουμε μια επίσημη τεκμηρίωση πλέον της ευθύνης και ανοίγει ο δρόμος για το ελληνικό δημόσιο να ασκήσει τα κατά νόμο δικαιώματά του για την αποζημίωση που υπέστη και αυτό, εξαιτίας αυτής της καθ' όλα παράνομης πρακτικής που ακολούθησε η εταιρεία.

Θέλω να πω και κάτι άλλο, το οποίο εμένα ως Έλληνα πολίτη, ως μέλος του Κοινοβουλίου, πραγματικά, με έχει ταρακουνήσει. Ανησυχώ πάρα πολύ από τη δήλωση της Αμερικής ότι θα παράσχει πολιτικό άσυλο στους προστατευόμενους μάρτυρες. Τι συμβαίνει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Κινδυνεύουν οι άνθρωποι αυτοί; Οι άνθρωποι αυτοί, που μπήκαν μπροστά για να αποκαλυ-

φθεί ένα σκάνδαλο, έχουν ανάγκη κάλυψης μιας διεθνούς δύναμης για να συνεχίσουν τη ζωή τους; Τι συμβαίνει και πώς προσδιορίζεται αυτή η ανάγκη παροχής πολιτικού ασύλου; Πρέπει να μας προβληματίσει πάρα πολύ όλους, γιατί αυτά τα ζητήματα ρίχνουν τη χώρα, ρίχνουν το επίπεδο της χώρας και δημιουργούν μια εσφαλμένη εικόνα σε όλη τη διεθνή έννομη τάξη. Η Ελλάδα δεν είναι από τις χώρες που λύνουν οι πολίτες τους λογαριασμούς τους με άλλους τρόπους, δεν πρέπει να είναι, και αυτό είναι ένα λάθος μήνυμα που δίνουμε και πρέπει να σκεφτεί η Κυβέρνηση πάρα πολύ ότι έχοντας όλο το διάστημα αυτό ως πρώτο μέλημα να απαξιώσει, να αποκαλύψει και να υπονομεύσει την αξιοπιστία των προστατευόμενων μαρτύρων, δημιούργησε αυτή την εντύπωση στη διεθνή έννομη τάξη.

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο τώρα έχει κ. Νάντια Γιαννακόπουλου από το Κίνημα Αλλαγής για οχτώ λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, πολύ κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, συζητάμε σήμερα στη Βουλή το νομοσχέδιο για την κωδικοποίηση και για τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τη στιγμή που διατρέχουμε μία εβδομάδα πολυτάραχη, καθώς με αφορμή της αποκαλύψεως τόσο στις εργασίες της προανακριτικής επιτροπής όσο και σε δημοσιεύματα του Τύπου ουσιαστικά αναδεικνύεται η ύπαρξη ενός παραδικαστικού κυκλώματος που λειτουργεί επί των ημερών της προηγούμενης κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ.

Η δικαιοσύνη μας, ουσιαστικά η ίδια η δημοκρατία μας και οι θεσμοί αλλά και η εμπιστοσύνη των Ελλήνων πολιτών σε αυτούς, κλονίζεται διαρκώς, καθώς βγαίνουν καθημερινά στο φως της δημοσιότητας πρωτοφανή πράγματα, πρωτοφανείς μεθοδεύσεις.

Είναι η ώρα λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να φτάσει το μαχαίρι στο κόκκαλο. Είναι η ώρα λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να πέσει άπλετο φως παντού, η δικαιοσύνη να λειτουργήσει ανεμπόδιστα για να διερευνηθεί όλη αυτή η οζώδης ατμόσφαιρα. Είναι ώρα να ξαναθέσουμε το θέμα των θεσμικών εγγυήσεων για την προστασία της νομιμότητας, της διαφάνειας, της χρηστής διοίκησης και της αξιοπιστίας της ίδιας της πολιτικής.

Και μια ακριβώς τέτοια ευκαιρία μας παρέχει το συζητούμενο σχέδιο νόμου για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ο θεσμικός ρόλος του οποίου είναι υψίστης σημασίας για τη διαφανή λειτουργία ενός κράτους δικαίου. Το είπα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και στην ομιλία μου επί της αρχής. Το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι φορέας ακριβώς αυτής της ιστορικής μνήμης και της δυναμικής. Και είπα και στην ομιλία μου επί της αρχής ότι πρόκειται για έναν θεσμό που ουσιαστικά η λειτουργία του υπήρχε από αρχαιοτάτων χρόνων, από τη λειτουργία της αθηναϊκής δημοκρατίας.

Το μεγάλο, λοιπόν, ζητούμενο είναι το πώς θα μπορέσουμε να διασφαλίσουμε όλες εκείνες τις απαραίτητες συνθήκες προκειμένου αυτός ο τόσο σημαντικός θεσμός να μπορεί να ανταποκρίνεται με πληρότητα στην κύρια και πιο σημαντική αποστολή του, δηλαδή στον ενδελεχή έλεγχο των δαπανών του κράτους, του δημοσίου, των ΟΤΑ, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς επίσης και ο καταλογισμός των ευθυνών στους διαχειριστές του δημοσίου.

Θα μου επιτρέψετε όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή ακούστηκαν πολλά τόσο κατά τη διάρκεια της συζήτησης των επιτροπών όσο και στην Ολομέλεια, να αποκαταστήσουμε κάποια πράγματα. Πρέπει να αποκαταστήσουμε κάποια πράγματα κι ιδιαίτερα την ιστορική αλήθεια και ορθότητα.

Κύριε Υπουργέ, οφείλετε κι εσείς ο ίδιος να μην υποπίπτετε σε λάθη τα οποία παραποιούν την ιστορική αλήθεια. Ο λόγος που το λέω αυτό είναι γιατί ουσιαστικά έχει να κάνει με τον ίδιο τον τρόπο που λειτουργεί η πολιτική στην χώρα μας, κύριε Υπουργέ, και χρειάζεται να λειτουργούμε πρώτα και πάνω απ' όλα με αλήθεια, με ιστορική αλήθεια, με ψυχραιμία, με νηφαλιότητα και όχι

με παραποίηση πραγματικών γεγονότων και πεπραγμένων μόνο και μόνο για μικροκομματικό όφελος, το οποίο ουσιαστικά αποτρέπει και την ίδια τη βάση του λαϊκισμού. Κι ως αποδειξουμε επιτέλους ότι μετά από δέκα ολόκληρα χρόνια κρίσης έχουμε όλοι ωριμάσει, το πολιτικό μας σύστημα έχει ωριμάσει και μπορεί να αρθεί πάνω από έναν κουτοπόνηρο λαϊκισμό που μας πάει πίσω αντί να μας πηγαίνει μπροστά.

Δεν γίνεται λοιπόν, κύριε Υπουργέ, να λησμονούμε ότι ουσιαστικά το γραφείο συλλογής στατιστικών στοιχείων δεν είναι η πρώτη φορά που δημιουργείται με αυτό το νομοσχέδιο. Έχει δημιουργηθεί, ασχέτως του αν θα μπορούσε να λειτουργήσει καλύτερα. Εισήχθη όμως ως τότε κορυφαία μεταρρύθμιση επί υπουργίας Χάρη Καστανίδη και επί διακυβέρνησης ΠΑΣΟΚ το 2010. Και σας επισημάναμε ότι αν θέλετε να κάνετε σωστά αυτή τη μεταρρύθμιση, αυτό το άρθρο δεν πρέπει απλά να αναλώνεται επί του κόστους της διαδικασίας και της ποσοτικής απόδοσης κάθε δικαστικής μονάδας, αλλά ουσιαστικά να διερευνά τους λόγους οι οποίοι οδηγούν στις καθυστερήσεις στην απονομή της δικαιοσύνης.

Και δεν γίνεται, επίσης, κύριε Υπουργέ, να λησμονούμε πως η μεγαλύτερη αναβάθμιση και τομή στον ρόλο και τη λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου μέχρι στιγμής ουσιαστικά κατοχυρώθηκε με τον ν.4055/2012 επί ΠΑΣΟΚ, επί υπουργίας τότε του Μιλτιάδη Παπαϊωάννου. Και τότε ήταν, κύριε Υπουργέ, που εισήχθη για πρώτη φορά η κορυφαία μεταρρύθμιση του θεσμού της πρότυπης δίκης, της πιλοτικής δίκης για την αποσυμφόρηση του δημοσίου από προδήλως αβάσιμες εφέσεις και αναίρεσεις, κυρίως για τις συνταξιοδοτικές υποθέσεις και για ζητήματα τα οποία έχουν κριθεί παγίως από την ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Ήταν τότε που ο καταστατικός έλεγχος εναρμονίστηκε με τα κρατούντα στον ευρωπαϊκό χώρο και ουσιαστικά επεβλήθη η τήρηση των ελεγκτικών προτύπων του Διεθνούς Οργανισμού Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων. Ήταν τότε που η Γενική Επιτροπή Επικρατείας, ο Γενικός Επίτροπος Επικρατείας ουσιαστικά αναβαθμίστηκε σε δικαστική ανεξάρτητη αρχή, η οποία δρα ενιαία και όλοι οι νομικοί γνωρίζουμε πόσο σημαντικός είναι αυτός ο ρόλος του. Κι ήταν τότε που θεσμοθετήθηκαν μία σειρά μέτρων για την εκκαθάριση όλων των εκκρεμών υποθέσεων οι οποίες βάλτωναν, όπως η δημιουργία της ελάσσονος ολομέλειας και άλλα πολλά.

Αυτά ήταν κορυφαίες και γενναίες μεταρρυθμίσεις, κύριε Υπουργέ, οι οποίες διευκόλυναν την επιτάχυνση στην απονομή της δικαιοσύνης. Παρά ταύτα, βέβαια, συνέχισαν να υπάρχουν σοβαρά προβλήματα και γι' αυτό ακριβώς εμείς καλωσορίσαμε από την πρώτη στιγμή το νομοσχέδιο το οποίο μας φέρετε, το οποίο έχει δημιουργηθεί ουσιαστικά από δικαστές, από τη νομοπαρασκευαστική επιτροπή η οποία δημιουργήθηκε από την προηγούμενη τότε κυβέρνηση και το οποίο λύνει πάγια ζητήματα και βοηθάει στην καλύτερη και ταχύτερη απονομή δικαιοσύνης από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ένα λεπτό χρειάζομαι, κύριε Πρόεδρε.

Είμαστε, λοιπόν, θετικοί στην κωδικοποίηση και στο ενιαίο κείμενο δικονομίας το οποίο θεσπίζεται για τη λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Είμαστε θετικοί στη θέσπιση ολοκληρωμένου νομοθετικού πλαισίου για τον προσυμβατικό έλεγχο που ασκεί το Ελεγκτικό Συνέδριο και σας ζητήσαμε να κατεβάσετε ακόμη περισσότερο αυτό το ποσό. Είμαστε θετικοί στις διατάξεις για την επεξεργασία στατιστικών στοιχείων, ήταν άλλωστε δικό μας έργο. Είμαστε, τέλος, θετικοί στη δημιουργία ειδικών τμημάτων στα πολιτικά και στα διοικητικά δικαστήρια προκειμένου να λυθούν χρόνια ζητήματα, τα οποία -αν θέλετε- λειτουργούν αποτρεπτικά για την επενδυτική δραστηριότητα. Σας επισημάναμε όμως ότι αυτό δεν πρέπει να σημαίνει σε καμία περίπτωση αποστέρηση ανθρώπινων πόρων από την απονομή της υπόλοιπης δικαιοσύνης. Και το τονίζουμε αυτό.

Όσον αφορά την τροπολογία την οποία μας φέρνετε, κατ' αρχάς είναι τροπολογία που έχει να κάνει με τον Υπουργείο Δικαιοσύνης και αυτό είναι κάτι θετικό, γιατί δυστυχώς είδαμε πολλές τροπολογίες να έρχονται, κύριε Υπουργέ. Σας υπενθυμίζω

τις προεκλογικές δεσμεύσεις τόσο του κ. Μητσοτάκη και όλων σας και τον νόμο, βέβαια, τον οποίο παραβιάζετε ουσιαστικά με το να φέρνεται άσχετες και εκπρόθεσμες τροπολογίες στα συγκεκριμένα νομοσχέδια.

Είμαστε θετικοί, λοιπόν, στην τροπολογία τη δική σας, του Υπουργείου Δικαιοσύνης, γιατί πολύ απλά, εκτός του ότι λύνει πάγια ζητήματα και θέσεις των δικηγορικών συλλόγων, έχει γίνει κατόπιν συνεννόησης με την ολομέλεια των δικηγορικών συλλόγων της χώρας και αυτό είναι σημαντικό, το ότι εισακούονται θεσμοί, οι οποίοι έχουν να κάνουν με την ίδια τη λειτουργία της δικαιοσύνης.

Εγώ θα ήθελα να κλείσω με την τροπολογία την οποία έφερε το Κίνημα Αλλαγής, την οποία κατέθεσε η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα, για την άρση του αδιεξόδου που έχει δημιουργηθεί για πλήθος εργαζομένων που διεκδικούν την ικανοποίηση των απαιτήσεών τους έναντι επιχειρήσεων που έχουν πτωχεύσει ή εις βάρος των οποίων εκκρεμεί αναγκαστική εκτέλεση.

Όπως έχει αναδειχθεί με αφορμή την υπόθεση των πρώην εργαζομένων της εφημερίδας «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ», κύριε Υπουργέ, η τροποποίηση των σχετικών διατάξεων από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ το 2015 και το 2018 έχει φέρει σε πραγματικά πολύ δυσχερή θέση τους εργαζόμενους και τις οικογένειές τους, που βλέπουν τις απαιτήσεις τους να τίθενται σε αμφιβολία, λόγω των αθέσεων των τραπεζών.

Με την τροπολογία αυτή την οποία φέρνει η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα ουσιαστικά αποσκοπούσε στην άρση μιας κοινωνικής αδικίας εις βάρος των εργαζομένων των ιδίων, δηλαδή, των ανθρώπων οι οποίοι στήριξαν τη λειτουργία αυτών των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα μέσα στην κρίση. Γι' αυτό ζητούμε να την κάνετε αποδεκτή, γιατί λύνει μια τεράστια κοινωνική αδικία και γιατί είναι απαραίτητη, αν θέλετε για να μπούμε σε αυτή την περιβόητη κανονικότητα, για την οποία μας μιλούσατε προεκλογικά. Περιμένουμε να τη δούμε και τώρα.

Για τις υπόλοιπες τροπολογίες θα τοποθετηθούμε όταν θα ακούσουμε και τους αρμόδιους Υπουργούς.

Σας ευχαριστώ θερμά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Τον λόγο τώρα έχει η ειδική αγορήτρια του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Μαρία Κομνηνάκη.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχουμε ήδη αναφερθεί συνολικά. Η κριτική που ασκήσαμε στο παρόν νομοσχέδιο δεν εστιάζει στη νομοτεχνική διαδικασία της κωδικοποίησης της διάσπαρτης νομοθεσίας για τη λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που αποτελεί σίγουρα ένα εργαλείο και δεν είναι αυτό το προβληματικό, αλλά στο το ίδιο το περιεχόμενο τόσο των αντιδραστικών αλλαγών που φέρνει το νομοσχέδιο, αλλά και ήδη οι υπάρχουσες διατάξεις που θα μπορούσαν να τροποποιηθούν σε αυτή τη διαδικασία, αφού προχωράτε σε ευρύτερες αλλαγές, που υπάρχουν σε αυτό και αποτυπώνουν ουσιαστικά μια συνολική προσπάθεια που γίνεται από την Κυβέρνηση σε συνέχεια του έργου που άφησαν οι προκάτοχοί της, να προσαρμόσουν τη δικαιοσύνη στις νέες ανάγκες της καπιταλιστικής οικονομίας, ώστε να λειτουργεί και ως ένας μηχανισμός θωράκισης του συστήματος σε συνθήκες οικονομικής κρίσης.

Αυτό είναι εμφανές τόσο στις διατάξεις που αφορούν την ίδια την προσαρμογή της λειτουργίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ώστε αυτό να είναι καλύτερα ελεγχόμενο με βάση τις κυβερνητικές επιδιώξεις προς όφελος φυσικά των επενδυτών, των επιχειρηματικών ομίλων και σε βάρος των εργαζομένων, μικρών βιοπαλαιστών, επαγγελματιών, συνταξιούχων και άλλων οικονομικά αδύναμων στρωμάτων, όσο βέβαια και με τις λοιπές διατάξεις για την επιτάχυνση της απονομής δικαιοσύνης -όπως τις βαφτίζετε- που υπηρετούν ουσιαστικά αυτόν τον σκοπό, με πιο εμβληματική και προκλητική αυτές των άρθρων 359 και 360 για τη δημιουργία των επενδυτικών τμημάτων στα οποία όλοι ομονοείτε. Είναι επενδυτικά τμήματα που ενδιαφέρουν ζωηρά μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους. Αναδεικνύουν σε όλο τους το μεγαλείο τον ρόλο που επιφυλάσσει η Κυβέρνηση για τη δικαιοσύνη, μια δικαιοσύνη κατά παραγγελία -ορντινάντσα- του μεγάλου κεφαλαίου.

Και, βέβαια, δεν είναι απλά πρόκληση να νομοθετείτε πολυτελείς διαδικασίες fast track την ώρα που οι λαϊκές υποθέσεις πάσης φύσεως ακόμα και οι εργατικές διαφορές, αυτοκίνητα και άλλες που αφορούν ευρύτερα λαϊκά στρώματα, βαλτώνουν και χρονίζουν στα δικαστήρια, αλλά η κατάσταση αυτή θα χειροτερέψει ουσιαστικά τα ήδη επιβαρυνμένα άλλα τμήματα, αφού η στελέχωση των ειδικών επενδυτικών τμημάτων με έμπειρους δικαστές και προσωπικό θα στερήσει αυτό το δυναμικό από τα υπόλοιπα τμήματα των δικαστηρίων αυτών.

Από αυτή την άποψη και η κριτική μας για το άρθρο 358, για τη σύσταση του Γραφείου Συλλογής και Επεξεργασίας Δικαστικών Στατιστικών Στοιχείων δεν είναι γι' αυτό το ίδιο το εργαλείο της συλλογής των στοιχείων. Δεν είναι από μόνο του πρόβλημα -θετικό θα μπορούσε να ήταν, όπως προσπαθείτε να το παρουσιάσετε-, αλλά με βάση το ποια δεδομένα ζητάτε να αποδώσει αποτελέσματα η στατιστική, δηλαδή ότι θέτετε ως κριτήριο το κόστος της διαδικασίας και την ποσοτική απόδοση κάθε δικαστικής μονάδας, λες και μιλάμε για αποδόσεις μηχανών και κυρίως πώς θα αξιοποιηθούν τα εξαχθέντα συμπεράσματα.

Σας το τονίσαμε και στην προηγούμενή μας τοποθέτηση, ότι οι προθέσεις που έχουν εκδηλωθεί από τη μεριά της Κυβέρνησης είναι αυτά να χρησιμοποιηθούν όχι για τη βελτίωση της λειτουργίας της δικαιοσύνης προς όφελος των εργαζομένων και των λαϊκών στρωμάτων, αλλά ως άλλοθι ουσιαστικά για τις αντιδραστικές στοχεύσεις στον χώρο της δικαιοσύνης, ως επιχείρημα για την προώθηση του δικαστικού «Καλλικράτη», την κατάρνηση δικαστηρίων με αντίστοιχα κριτήρια αξιολόγησης των δικαστών και άλλα που το έχετε ήδη γνωστοποιήσει.

Στην κατεύθυνση αυτή προσαρμόζεται και η λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, γιατί ουσιαστικά επιχειρείτε να σφραγίσετε και την όποια χαραμάδα, αφού η όποια δυνατότητα υπάρχει για να ασκείται όντως έλεγχος νομιμότητας των δημοσίων δαπανών θεωρείται επικίνδυνη, είναι ενοχλητική αν αυτή δεν υπηρετεί τις προτεραιότητες της καπιταλιστικής ανάπτυξης, δηλαδή το κέρδος των επιχειρηματικών ομίλων σε βάρος των λαϊκών αναγκών. Σε αυτή τη λογική κινούνται και οι διατάξεις των άρθρων 63, με το οποίο απονέμονται αυξημένες αρμοδιότητες στον γενικό επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ή με το άρθρο 90 και 93 όπου με πρόσχημα την επιτάχυνση δίνονται υπερεξουσίες στον πρόεδρο σε βάρος της συλλογικής λειτουργίας του τμήματος, ο οποίος θα μπορεί και με αδιευκρίνιστα κριτήρια να επιβάλει αγωγές στο Συμβούλιο, πλήττοντας ουσιαστικά τη δημοσιότητα της δίκης, όταν κρίνει ότι δεν μπορεί να δικαστεί μέσα σε εύλογο χρόνο. Είναι διατάξεις που ουσιαστικά εξυπηρετούν την καλύτερη και από τα πάνω έλεγχο της διαδικασίας απονομής της δικαιοσύνης.

Σε σχέση με τις απαντήσεις που μας δώσατε, κύριε Υπουργέ, για την κριτική που ασκήσαμε επί των άρθρων τις μελετήσαμε, για τα ζητήματα αυτά που έχουμε θέσει για το νομοσχέδιο. Αν μπορούσαμε κάπως να τις κωδικοποιήσουμε ουσιαστικά είναι στη λογική ότι αφορά ρυθμίσεις που είτε ίσχυαν εδώ και κάποια χρόνια, είτε αυτές κατ' ανάλογο τρόπο εφαρμόζονται και σε άλλες διαδικασίες της διοικητικής δίκης, όπως και στο Συμβούλιο της Επικρατείας και αυτό δικαιολογεί την επέκταση και εμπέδωση των διαδικασιών αυτών και στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

Το γεγονός ότι ήδη ίσχυαν σε άλλες διαδικασίες οι διατάξεις αυτές, δεν τις κάνει λιγότερο αντιδραστικές και προβληματικές και βέβαια όχι μη επιδεχόμενης κριτικής. Αντί, λοιπόν, να εμποδίζονται και να επεκτείνονται και σε νέες διαδικασίες, να επεκτείνονται και στο Ελεγκτικό Συνέδριο, θα μπορούσαν να απαλειφθούν και από τις διαδικασίες που εφαρμόζονται. Εξάλλου γι' αυτό κάνουμε και κριτική προς αυτές.

Τέτοιες είναι οι διατάξεις των άρθρων για την παραπομπή ουσιαστικά των υποθέσεων από το τμήμα στην ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, είτε με τη μορφή προδικαστικού είτε στο πλαίσιο της λεγόμενης «πρότυπης δίκης» που υπονομεύει ουσιαστικά ακόμα περισσότερο τον αναγκαίο διάχυτο συνταγματικό έλεγχο του δικαστηρίου ή, βέβαια, την ακόμα πιο αντιδραστική διάταξη την οποία έχουμε επανειλημμένα επισήμανει και θεωρούμε ιδιαίτερα προβληματική στο άρθρο 301 που είναι όντως η συνέχεια των σχετικών αποφάσεων που έχει διαμορφώσει το

Συμβούλιο της Επικρατείας για τους συνταξιούχους, όπου τώρα επεκτείνετε και κατοχυρώνετε και νομοθετικά τη δυνατότητα που έχει η ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου ουσιαστικά να επιτρέπει σε μια παράνομη πράξη ή παράλειψη του δημοσίου να παράγει αποτελέσματα για όσο χρόνο μεσολαβεί μέχρι την έκδοση της απόφασης. Κάτι τέτοιο καταλαβαίνετε ότι είναι προβληματικό να το παραδέχεται ουσιαστικά το κράτος και μάλιστα για λόγους προστασίας -λέτε- του δημοσίου συμφέροντος.

Ίσως με αυτόν τον τρόπο να επιχειρείτε να προσδώσετε νομιμότητα σε μια μέχρι πρότινος πρακτική που έχουμε δει να ακολουθείται την τελευταία δεκαετία κατ' επανάληψη και μέσα στη Βουλή, από όλες τις κυβερνήσεις και Νέα Δημοκρατία, ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ παλαιότερα, ώστε διά μέσου της Βουλής να νομιμοποιούνται, εκ των υστέρων με αλληπάλληλους νόμους, δαπάνες που το Ελεγκτικό Συνέδριο ανέδειξε ως παράνομες, όπως τα νοσοκομεία που αλώνιζαν οι πολυεθνικές του φαρμάκου αλλά και στους ΟΤΑ.

Αυτή τη δυνατότητα των κυβερνητικών παρεμβάσεων θέλετε να την επεκτείνετε και μέσω της διαδικασίας του άρθρου 343, που δεν είναι τίποτε άλλο από τη νομιμοποίηση ουσιαστικά της κυβερνητικής πλειοψηφίας να δίνει κατεύθυνση στο Ελεγκτικό Συνέδριο για την ιεράρχηση των ελέγχων με βάση τις κυβερνητικές επιδιώξεις και σκοπιμότητες.

Είναι ενδεικτική, επίσης, ανάμεσα σε άλλες, όσον αφορά τον χαρακτήρα του προσυμβατικού ελέγχου που διενεργεί το Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος έτσι και αλλιώς είναι έλεγχος νομιμότητας και όχι σκοπιμότητας, η προκλητικά ευνοϊκή μεταχείριση όσον αφορά την εκτέλεση δρομολογίων στις θαλάσσιες ενδομεταφορές, δηλαδή στους εφοπλιστές, με την οποία εξαιρούνται αυτοί από την υποχρέωση υποβολής σχεδίου της σύμβασης πριν από την κατάρτισή της. Το γεγονός βέβαια, κύριε Υπουργέ, ότι υπήρχε η διάταξη ήδη από το 2001 δεν την καθιστά λιγότερο προκλητική, μάλλον αποδεικνύει τη διαχρονική και παντός καιρού εύνοια που απολαμβάνει το εφοπλιστικό κεφάλαιο από τις κυβερνήσεις.

Εξάλλου, υπό το πρόσχημα της επιτάχυνσης των διαδικασιών ή των έκτακτων συνθηκών συρρικνώθηκαν ακόμη και οι μηχανισμοί του αστικού κράτους, που δεν μπορούσαν βέβαια να χαράξουν φιλολαϊκή πολιτική, προσέδιδαν όμως έστω κάποια εχέγγυα νομιμότητας στη διαχείριση του δημοσίου χρήματος, όπως ήταν ο προληπτικός έλεγχος.

Θέλω εν συντομία να αναφερθώ στη δεύτερη τροπολογία που κατέθεσε το ΚΚΕ. Επισημαίνουμε ότι περιμένουμε την τοποθέτηση και των άλλων κομμάτων και της Κυβέρνησης για την πρώτη τροπολογία που αναπτύξαμε σε σχέση με τη διαφάνεια στα κονδύλια που δίνονται στα μέσα μαζικής ενημέρωσης για τη διαφήμιση του δημοσίου. Περιμένουμε να τοποθετηθούν και οι εκπρόσωποι των άλλων κομμάτων. Εμείς καταθέσαμε και δεύτερη τροπολογία, με την οποία ζητάμε ουσιαστικά να επανέλθει το προνόμιο των εργατικών απαιτήσεων στην περίπτωση του πλειστηριασμού σε βάρος της περιουσίας του οφειλέτη-εργοδότη των εργαζομένων ή και στην περίπτωση της εκποίησης της πτωχευτικής περιουσίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κινείται σε παρόμοια λογική. Κατατέθηκε και από τη μεριά του Κινήματος Αλλαγής μια παρόμοια τροπολογία. Ωστόσο, αυτή αφορά ουσιαστικά την εφαρμογή σε παλιές υποθέσεις της παλαιότερης νομοθεσίας. Εμείς ζητάμε ουσιαστικά να επανέλθει στο σύνολο του αυτό το προνόμιο, που η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ κατήργησε, δηλαδή το προνόμιο των εργατικών διαφορών σε σχέση με τις απαιτήσεις των τραπεζών, οι οποίες έχουν προτεραιότητα στα δύο τρίτα του πλειστηριασμού της πτωχευτικής περιουσίας, με αποτέλεσμα να ματαιώνεται η ουσιαστική ικανοποίηση των εργαζομένων και της όποιας προστασίας τους έχει απομείνει. Και είναι γνωστό ότι οι εργαζόμενοι είναι οι τελευταίοι που ασκούν καταδικαστικά μέτρα κατά του εργοδότη τους είτε λόγω οικονομικής ένδειας, σε συνδυασμό βέβαια με την αύξηση του κόστους προσφυγής στη δικαιοσύνη και βέβαια και λόγω των απειλών που υφίστανται για απώλεια των θέσεων εργασίας. Αντίθετα, τόσο οι τράπεζες όσο και οι προνομιούχοι

πιστωτές έχουν αρκετά όπλα στα χέρια τους.

Βέβαια, δεν θεωρούμε επαρκή και τη μικρή βελτίωση που προσπάθησε να κάνει ο ΣΥΡΙΖΑ το 2018, όπου προέβλεψε μεν πρόνοια για τις εργατικές απαιτήσεις, όμως αυτά περιορίζονται μόνο σε μη καταβληθέντες μισθούς έξι μόλις μηνών και για περιορισμένο ύψος αποδοχών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κυρία συνάδελφε, έχετε ξεπεράσει τον χρόνο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, σε μισό λεπτό.

Είναι λύση που δεν αλλοιώνει την απώλεια του προνομίου και ανοίγει και δρόμο για το πώς κατηγοριοποιούνται οι μισθολογικές απαιτήσεις. Αυτή την αδικία επιδιώκουμε να αποκαταστήσουμε.

Κλείνω, αναφερόμενη σε μία από τις διατάξεις της τροπολογίας, στην οποία δεν είχατε αναφερθεί ουσιαστικά τις προηγούμενες ημέρες, κύριε Υπουργέ. Θεωρούμε προβληματικό το γεγονός ότι με το άρθρο 6 ουσιαστικά επιτρέπεται σε περίπτωση μη καταβολής δεδουλευμένων σε απασχολούμενους νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα να μην μπορεί να στοιχειοθετηθεί ποινική ευθύνη των νομίμων εκπροσώπων για τη μη καταβολή των δεδουλευμένων, παρά μόνο στις περιπτώσεις που αποδεικνύεται ευθύνη τους για άλλη πράξη.

Είναι τουλάχιστον οξύμωρο να λέτε ότι αυτό το κάνετε χάριν της προόδου του πολιτισμού, για να μην το χαρακτηρίσω και αλλιώς. Αφήνετε ουσιαστικά απροστάτευτους τους εργαζόμενους απέναντι στην απληρωσιά και αυτό το βαφτίζετε ως ένδειξη ευαισθησίας για τον πολιτισμό. Είναι γνωστή και έχετε δείξει και σε άλλες περιπτώσεις την ευαισθησία σας για τον πολιτισμό. Θεωρούμε ότι ανοίγετε επικίνδυνους δρόμους, για να έρθετε στη συνέχεια να πείτε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κυρία συνάδελφε, σας παρακαλώ πολύ.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ: Κλείνω με αυτό.

Θα έρθετε να πείτε ότι κατ' ανάλογο τρόπο θα εφαρμοστούν τέτοιου είδους εξαιρέσεις και σε άλλες περιπτώσεις χάριν, ας πούμε, της ανάπτυξης της οικονομίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε.

Τον λόγο έχει από την Ελληνική Λύση ο κ. Κωνσταντίνος Χήτας για οκτώ λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, τα είπαμε. Έχουμε πει πάρα πολλά. Η αλήθεια είναι ότι έχουμε αναλύσει αρκετά το νομοσχέδιο. Οπότε, σήμερα θα μου επιτρέψετε να αναλύσουμε κάποια στοιχεία, στα οποία εμείς είμαστε αντίθετοι.

Συμφωνούμε όλοι, κύριε Τσιάρα, ότι η κωδικοποίηση της νομοθεσίας είναι ένα τεχνικό εργαλείο, που χρειαζόμαστε όσο τίποτε άλλο. Μπορεί να βοηθήσει, εννοείται το έργο της δικαιοσύνης. Να συμφωνήσουμε, όμως, και σε κάτι άλλο, ότι μόνο η κωδικοποίηση δεν φτάνει, δεν αρκεί από μόνη της η κωδικοποίηση, για να λύσει τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουμε.

Είναι ένα σημείο, στο οποίο αναφέρθηκα και στην προηγούμενη ομιλία μου, κύριε Υπουργέ, ότι θα πρέπει να υπάρξουν τέτοιες νομοθετικές παρεμβάσεις που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες του ελληνικού λαού και της κοινωνίας. Δηλαδή, όταν έρχεται η ώρα να κάνουμε ένα νέο οικοδόμημα, καλό είναι να παίρνουμε δεξιά και αριστερά κάποιες διατάξεις ή στιδήποτε άλλο, αλλά αυτές τις διατάξεις τις οποίες μεταφέρουμε από το παρελθόν στο σήμερα πρέπει να τις βελτιώνουμε και αυτές να εξελίσσονται σύμφωνα με τις ανάγκες που επιτάσσει πλέον η κοινωνία μας.

Η Ελλάδα σήμερα -θα συμφωνήσουμε, κύριοι συνάδελφοι, όλοι σ' αυτό- δεν έχει καμμία σχέση -και είναι λογικό αυτό- με την Ελλάδα πριν από δέκα χρόνια ή πριν από δεκαπέντε χρόνια και πάλι λέγοντας. Η κοινωνία μας πλέον δεν είναι ίδια. Σε αυτά τα δέκα χρόνια ο ελληνικός λαός, οι Έλληνες πολίτες, γονάτισαν

από μια απίστευτη οικονομική κρίση. Τώρα, το ζούμε εκ νέου λόγω των συνεπειών του κορωνοϊού.

Έχουμε, επίσης, και άλλα θέματα πολύ σημαντικά, όπως είναι το τεράστιο θέμα της λαθρομετανάστευσης.

Στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια οι μη κυβερνητικές οργανώσεις -γιατί εμείς θα μείνουμε εκεί και θα επιμεινουμε, κύριε Υπουργέ, όσο και να σας παραξενεύει- αυτό ξεφυτρώνουν σαν τα μανιτάρια, με ανεξέλεγκτες πολλές φορές δράσεις για τις ΜΚΟ και επιδράσεις. Έχει «μαλλιάσει» η γλώσσα μας να φωνάζουμε και θα το φωνάζουμε, αλλά δυστυχώς απ' ό,τι φαίνεται δεν παίρνουμε μέτρα, για να αποτρέψουμε τη δράση αυτών.

Δεν χρειάζεται, φυσικά, να επισημάνω το πόσο μακριά μπορούν να φθάσουν τα πλοκάμια των μη κυβερνητικών οργανώσεων σε σχέση με τη διαχείριση του δημοσίου χρήματος. Και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό, το γνωρίζουμε και το γνωρίζετε και εσείς, απλώς δεν κάνουμε κινήσεις.

Για να γίνω πιο συγκεκριμένος, στο άρθρο 51, μιας και η συζήτηση σήμερα είναι επί των άρθρων, στην περίπτωση που δεν υπάρχει ομοδικία θα έπρεπε να διατάσσεται μόνο χωρισμός δικογράφου και όχι να προβλέπεται και υποχρέωση κατάθεσης αυτοτελούς δικογράφου.

Στο 51 στην παράγραφο 3 ελλοχεύει ο κίνδυνος να εκδοθούν αντιφατικές αποφάσεις, αφού διατάσσεται ο χωρισμός, όταν ο αριθμός των ομοδικών ξεπερνά τους δέκα.

Θέλω να επισημάνω, κύριε Υπουργέ, και θα είμαι σύντομος, γιατί νομίζω ότι έχουμε αναφερθεί σε πάρα πολλά άρθρα και έχουμε κάνει τις επισημάνσεις μας, με γνώμονα την έμπρακτη υποστήριξη -γιατί αυτό μας ενδιαφέρει- του Έλληνα φορολογούμενου, πιστεύουμε ότι τα παράβολα, όχι μόνο δεν θα πρέπει να αυξηθούν, αλλά θα πρέπει να καταργηθούν κιόλας. Για εμάς είναι πολύ σημαντικό αυτό. Με τα παράβολα επιβαρύνεται ακόμη περισσότερο ο διοικούμενος, ενώ θα πρέπει να ψηφίζουμε νόμους που να διευκολύνουν την πρόσβαση στη δικαιοσύνη και όχι να την εμποδίζουν. Εμείς θα πρέπει να κάνουμε την πρόσβαση στη δικαιοσύνη πιο εύκολη για τους Έλληνες πολίτες και όχι πιο δύσκολη.

Γι' αυτό πιστεύουμε ότι πρόκειται για δυσμενή μεταχείριση των Ελλήνων πολιτών, όταν προβλέπεται στο άρθρο 317 η δυνατότητα απαλλαγής από παράβολα και τέλη και σε νομικά πρόσωπα που δεν επιδιώκουν κερδοσκοπικό σκοπό. Το έχω αναλύσει και στην προηγούμενη ομιλία μου. Τώρα γίνεται ακόμη περισσότερο, όταν προβλέπεται η δυνατότητα παροχής νομικής βοήθειας σ' αυτά τα νομικά πρόσωπα βάσει του άρθρου 323. Γι' αυτό -και απαντώ στο δικό σας σχόλιο, στη δική σας απάντηση που μου δώσατε τις προάλλες- θα πρέπει να εξαιρέσετε ξεκάθαρα αυτά τα πρόνομια για τα νομικά πρόσωπα που ασχολούνται με δράσεις, όπως το μεταναστευτικό. Και σημειώνω ότι αυτή η εξαίρεση δεν παραβιάζει το Σύνταγμα, κύριε Υπουργέ, ούτε διεθνείς συμβάσεις παραβιάζει, αφού η απαλλαγή από παράβολα και άλλες δαπάνες εξ ορισμού αφορά και προστατεύει τους πολίτες. Άρα να εξαιρέσετε μόνο τις μη κερδοσκοπικές οργανώσεις που ασχολούνται με το μεταναστευτικό, για να μας διευκολύνετε και εμάς.

Αντίστοιχα, μπορείτε να προβλέψετε στο άρθρο 322 να μην επιβαρύνεται το δημόσιο με τα δικαστικά έξοδα, όταν αυτά τα νομικά πρόσωπα χάνουν τη δίκη. Δηλαδή, έρχονται αυτές οι εταιρείες, οι μη κερδοσκοπικές, κάνουν μια δίκη, χάνουν τη δίκη κι άμα χάσουν, πρέπει το δημόσιο να τους πληρώσει τα δικαστικά έξοδα. Ποιος ο λόγος; Δεν υπάρχει κανένας λόγος. Εγώ άμα χάσω μια δίκη αύριο, θα τον πληρώσω τον δικηγόρο μου, δεν υπάρχει περίπτωση.

Νομοθετήστε αποφασιστικά εκεί που πρέπει. Καταργήστε τελείως το δικαστικό ένσημο στις συνταξιοδοτικές υποθέσεις.

Ένα σχόλιο για τον προσυμβατικό έλεγχο. Μειώσατε, βεβαίως, τα όρια και δεν τα αυξήσατε, όπως παρεξηγήθηκε προχθές από κάποιους άλλους συναδέλφους, το μειώσατε, αλλά το 1 εκατομμύριο ευρώ θεωρούμε ότι θα πρέπει να είναι χαμηλότερο, όπως και τα 5 εκατομμύρια ευρώ, όταν εμπλέκεται ευρωπαϊκό χρήμα, δηλαδή πόροι από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και τα 2,5 εκατομμύρια ευρώ και τα 4,5 εκατομμύρια ευρώ και τα 4,9 εκατομμύρια ευρώ είναι πολύ μεγάλα ποσά για να περνάνε χωρίς έλεγχο. Αυτή είναι η άποψή μας.

Επίσης, όπως σας έχουμε πει πολλές φορές σχετικά με τη διαχείριση του κρατικού χρέους, εξαιρείτε εντελώς από τον έλεγχο τις συμβάσεις που λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο του προγράμματος δανεισμού και διαχείρισης χρέους του ελληνικού δημοσίου. Για ποιον λόγο; Και όχι μόνο αυτό, για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές, για τους εφοπλιστές δηλαδή, όπως σας είχαμε πει, και για τις υπηρεσίες δρομολογίων, προβλέπετε τη δυνατότητα εκ των υστέρων υποβολής των συμβάσεων σε έλεγχο. Δηλαδή, τους δίνετε ένα μεγάλο μπόνους εδώ.

Θα κλείσω με ένα γενικό σχόλιο, κύριε Υπουργέ, γι' αυτό το κράτος δικαίου και αφιέρωσα αρκετό χρόνο στην ομιλία μου την περασμένη εβδομάδα. Φεύγοντας λίγο από τον δρόμο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, έκανα ένα σχόλιο γενικότερο για το κράτος δικαίου. Δεν θα αναφερθώ σε θεωρητικές προσεγγίσεις και αναλύσεις του κράτους δικαίου και της δίκαιης δίκης και της δικαιοσύνης. Βλέπω ότι τα πράγματα στη χώρα μας δεν είναι καλά και το γνωρίζετε πάρα πολύ καλά κι εσείς. Το λαθρομεταναστευτικό γιγαντώνεται, ειδικά εγκλήματα, εγκλήματα εις βάρος μικρών παιδιών, εγκλήματα εις βάρος ηλικιωμένων κάνουν την κοινωνία μας να βράζει, εμείς όμως όλοι εδώ μέσα ως εκπρόσωποι του ελληνικού λαού δεν πρέπει να μένουμε θεατές -το έχουμε πει πάρα πολλές φορές- αλλά απαιτούνται δράσεις και μάλιστα τώρα. Να αυστηροποιηθούν οι ποινές για ειδικά εγκλήματα με τα ισόβια, όπως πολλές φορές έχει αναφέρει η Ελληνική Λύση, να είναι πραγματικά ισόβια.

Αλλά και ως προς τα οικονομικά σκάνδαλα, για να κλείσω με αυτό και να το συνδέσω με την επικαιρότητα -εντός ή εκτός εισαγωγικών- θα πρέπει να είναι προτεραιότητά μας η επιστροφή των χρημάτων στη χώρα μας και στους Έλληνες πολίτες.

Για να κλείσω με το θέμα της «NOVARTIS», το οποίο είναι στην επικαιρότητα και στην καθημερινότητά μας, κύριε Υπουργέ, η Τουρκία απειλεί ευθέως με εισβολή. Η οικονομία μας καταρρέει και όσοι γυρίζουν έξω το γνωρίζουν πάρα πολύ καλά. Η πατρίδα μας εποικίζεται. Αυτή είναι η αλήθεια, όσο κι αν δεν αρέσει αυτό που λέω σε κάποιους εδώ μέσα. Οι Έλληνες στοχοποιούνται δυστυχώς και αυτό είναι αλήθεια. Όσοι ακόμη έχουν δουλειά, που είναι λίγοι αυτοί, παίρνουν έναν πετσοκομμένο μισθό, υποθηκεύοντας ακόμα περισσότερο τις προοπτικές της οικονομίας. Και το ξέρετε, μισή δουλειά, μισά λεφτά.

Η «NOVARTIS», απ' ό,τι αποδεικνύεται, έκλεψε δισεκατομμύρια από την Ελλάδα, δισεκατομμύρια από την πατρίδα μας, αλλά πληρώνει στην Αμερική. Εδώ όχι ακόμη. Ελπίζω να διεκδικήσετε χρήματα. Εδώ τα κόμματα εξουσίας, αντί να σφάζονται για την ουσία, σφάζονται για τα CD και για τις κασέτες, με μεθόδους που θυμίζουν μαφία και κόζα νόστρα. Αποδεικνύουν ότι είναι ανίκανοι -και οι μεν και οι δε- να διαχειριστούν στιγμές. Είναι ελάχιστοι -και θα κλείσω με αυτό- να αντεπεξέλθουν στο μεγαλείο του Ελληνισμού.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Τον λόγο τώρα έχει η ειδική αγορήτρια του ΜέΡΑ25 κ. Φωτεινή Μπακαδήμα.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεύτερη μέρα και επί των άρθρων συζήτηση του σχεδίου νόμου για το Ελεγκτικό Συνέδριο. Εξαιτίας της μεγάλης έκτασης του νομοσχεδίου, θα μου επιτρέψετε να επικεντρωθώ σήμερα σε ορισμένες μόνο διατάξεις που για εμάς είναι προβληματικές.

Ας ξεκινήσουμε, λοιπόν, με το άρθρο 324 και την υπαγωγή στον προσυμβατικό έλεγχο. Πρώτον, θεωρούμε πως το ποσό των 300.000 θα έπρεπε να κατέβει στις 200.000 και αν μειωνόταν ακόμη περισσότερο, λόγου χάριν στις 60.000, θα ήταν ακόμη πιο θετικό, με δεδομένο πως κάθε ποσό σύμβασης, είτε μιλάμε για 10.000 είτε για 50.000 είτε για 150.000, είναι χρήματα του ελληνικού δημοσίου, είναι χρήματα των Ελλήνων πολιτών. Άρα θα πρέπει ο ενδεδειγμένος έλεγχος κάθε ποσού να γίνεται και είναι απαραίτητος.

Προχωράμε, λοιπόν, λίγο παρακάτω στις εξαιρέσεις από την υπαγωγή στον προσυμβατικό έλεγχο, όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 325. Από τον προσυμβατικό έλεγχο εξαιρούνται, μεταξύ άλλων, οι συμβάσεις που συνάπτονται στο πλαίσιο του

προγράμματος δανεισμού και διαχείρισης χρέους του ελληνικού δημοσίου και οι συμβάσεις ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας για την εκτέλεση δρομολογίων στις θαλάσσιες ενδομεταφορές. Διαφωνούμε κάθετα με την εξαίρεση αυτών των ειδών των συμβάσεων από τον προσυμβατικό έλεγχο, ειδικά εκείνων που αφορούν τον δανεισμό και τη διαχείριση του χρέους και πιστεύουμε ακράδαντα πως θα πρέπει ειδικά αυτές αλλά και εκείνες των θαλάσσιων μεταφορών να ελέγχονται πλήρως από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Μάλιστα, θα θέλαμε μια απάντηση για το πώς οδηγήθηκε το Υπουργείο Δικαιοσύνης στο να λάβει αυτή την απόφαση για εξαίρεση αυτών των δύο κατηγοριών.

Το άρθρο 339 με τίτλο «Ρυθμίσεις για τα τμήματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου» έρχεται να τροποποιήσει το άρθρο 8 του ν.4129/2013, περιγράφοντας με μεγαλύτερη λεπτομέρεια, απ' ό,τι έκανε ο συγκεκριμένος νόμος, τις υποθέσεις δικαιοδοσίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως κατανέμονται στα επτά τμήματα αυτού, παρέχοντας τη δυνατότητα στην ολομέλεια με απόφασή της να προχωρήσει σε ανακατανομή κατηγοριών διαφορών, καθώς και να αλλάξει τον αριθμό, τη σύνθεση και τις αρμοδιότητες των κλιμακίων. Θα μου πείτε πως είναι κάτι καθαρά διαδικαστικό. Ναι, είναι καθαρά διαδικαστικό. Αναρωτιόμαστε, όμως, αν υπάρχει στην πρόθεση του Υπουργείου αργότερα να δοθεί η δυνατότητα και να δούμε να δημιουργούνται και νέα επιπλέον τμήματα στο Ελεγκτικό Συνέδριο, αν αυτό κριθεί απαραίτητο.

Προχωρώντας... άρθρο 348 και προστασία ελεγκτών. Είναι εξαιρετικά σημαντικό να προστατεύονται νομικά οι ελεγκτές. Θα θέλαμε -και αυτό είναι το σημείο που μας προκαλεί να ασχοληθούμε και να σχολιάσουμε το συγκεκριμένο άρθρο- να εξειδικευτεί ακόμη περισσότερο το πλαίσιο προστασίας τους, καθώς είναι σαν τους στέλνουμε σε έναν πόλεμο χωρίς τα απαραίτητα πολεμοφόδια. Και με δεδομένο ότι έχουν καταγραφεί αρκετές περιπτώσεις όπου ελεγκτές ταλαιπωρούνται και σύρονται σε μακροχρόνιες δικαστικές διαμάχες απλώς και μόνο γιατί έκαναν το καθήκον τους προχωρώντας σε έναν έλεγχο, θεωρούμε πως θα πρέπει να λάβουμε επιπλέον νομοθετικές πρωτοβουλίες ώστε να τους προστατεύσουμε.

Επιστρέφω λίγο πίσω στο άρθρο 342 και τους στοχευμένους ελέγχους. Τώρα είναι επιλογή του επιτρόπου. Προτείνουμε να αλλάξει λίγο η συγκεκριμένη διάταξη ώστε να περιλάβει την περίπτωση που προκύψει κάτι στην πορεία ενός εγκεκριμένου από την ολομέλεια στοχευμένου ελέγχου, να υπάρχει η δυνατότητα για επιπλέον ελέγχους αυτού του είδους σε συνεργασία του επιτρόπου με το συντονιστικό όργανο χωρίς να χρειαστεί να περάσει ξανά από ολομέλεια επόμενης χρονιάς, κάτι που αν εφαρμοστεί ως έχει, ίσως φτάσουμε σε μια διαδικασία που μπορεί να πάρει μέχρι και δύο χρόνια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως όλοι γνωρίζουμε, το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι το ανώτατο δημοσιονομικό δικαστήριο της χώρας και ο μοναδικός εξωτερικός ελεγκτής του κράτους, γι' αυτό και δεν μπορώ να μην αναφερθώ στον προληπτικό έλεγχο, στον οποίο προχωρούσε μέχρι πρότινος, καθώς ήλεγχε τις δαπάνες πριν την εξόφλησή τους. Όμως, ο προληπτικός έλεγχος έπαψε να ισχύει εδώ και περίπου έναν χρόνο, καθώς μια σειρά από νομοθετήματα από το 2010 και μετά, για παράδειγμα το π.δ.136/11, ο ν.4331/2015 στο άρθρο 10 αυτού και ο ν.4611/2019 άρθρο 125 κατάφεραν αρχικά να συρρικνώσουν και τελικά να καταργήσουν τον προληπτικό έλεγχο, με βασικό στόχο τελικά τον μη έλεγχο. Μόνιμη δικαιολογία ήταν η καθυστέρηση στην εξόφληση δαπανών, πράγμα που δεν ίσχυε, γιατί εκ του νόμου κάθε έλεγχος δαπάνης ήταν υποχρεωτικό να τελειώνει εντός πέντε ημερών.

Αν δούμε εξάλλου το απότοκο της δικαιολογίας, το θέμα των ληξιπρόθεσμων, θα βρούμε την απόδειξη, μιας και δεν έπαψαν να υπάρχουν μετά το τέλος του προληπτικού ελέγχου, ακριβώς το αντίθετο: Παρατηρείται μια συνεχής αύξηση αυτών. Σίγουρα ο προληπτικός έλεγχος χρειαζόταν βελτίωση, καθώς οι δαπάνες εκείνες που δεν περνούσαν από τον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου πληρώνονταν είτε μέσω νομιμοποιητικών διατάξεων είτε μέσω άλλων δικαστηρίων, όμως η κατάργησή του δεν ήταν η λύση.

Δυστυχώς έχουμε οδηγηθεί πλέον σε μία σειρά επιφανειακών

ελέγχων που ελάχιστες φορές οδηγούν σε καταλογισμό, με συνθέστερο αποτέλεσμα τις ατέρμονες συστάσεις.

Σήμερα, επιπλέον με το παρόν σχέδιο νόμου και τις προβλέψεις του άρθρου 333 δίνεται η δυνατότητα στην Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων να συνδράμει το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά την άσκηση της δικαιοδοσίας του επί διαφορών προσυμβατικού ελέγχου παρεμβαίνοντας στις σχετικές δίκες ή εκτελώντας καθήκοντα συμβούλου σε τεχνικής ιδίως φύσεως ζητήματα, όταν αυτό της ζητηθεί.

Μολονότι τα καθήκοντα είναι τεχνικής φύσεως, κρίνουμε ως αδιανόητο μία ανεξάρτητη αρχή, μία διοικητική υπηρεσία να επικουρεί ένα ανώτατο δικαστήριο. Θα ήταν χρησιμότερο, θεωρούμε, και σίγουρα πιο ωφέλιμο να φροντίσουμε, λαμβάνοντας τις απαραίτητες πρωτοβουλίες, να επανδρώσουμε το δικαστήριο με μηχανικούς, τεχνικούς και επιστήμονες άλλων ειδικοτήτων, έτσι ώστε να μπορεί από μόνο του να κάνει τη δουλειά του. Αξίζει δε να σημειώσουμε ότι έχει να γίνει γραπτός διαγωνισμός για το Ελεγκτικό Συνέδριο από το 1992.

Επιπλέον, γιατί συνεχίζουμε να επιτρέπουμε να γίνονται αποσπάσεις από το Ελεγκτικό Συνέδριο προς διάφορες άλλες υπηρεσίες και ακόμη και πολιτικά γραφεία, όταν κρίνουμε πως είναι υποστελεχωμένο; Γιατί δεν αποφασίζουμε να βάλουμε ένα τέλος σε αυτό προχωρώντας άμεσα σε διαγωνισμό ΑΣΕΠ; Είναι δυνατόν να επιλέγουμε ως λύση να εμπλέκεται μία ανεξάρτητη αρχή με τη δικαστική εξουσία;

Όσον αφορά τώρα τις υπόλοιπες διατάξεις, όπως είναι τα παράβολα, τα ειδικά τμήματα, την Υπηρεσία Στατιστικών Ελέγχων, τη δυνατότητα της Βουλής να ζητά κατά προτεραιότητα έλεγχο, θεωρώ ότι έχω τοποθετηθεί εκτενώς και επαρκώς σε όλες τις προηγούμενες συνεδριάσεις μας. Ως εκ τούτου, δεν θα επανέλθω σήμερα.

Κλείνοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρίσκουμε πως θα ήταν εξαιρετικά χρήσιμο στο πλαίσιο του προληπτικού ελέγχου, που θα έπρεπε να επανέλθει, να ενταχθεί και ένα είδος ελέγχου που δεν είναι στις έως τώρα αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο έλεγχος σκοπιμότητας, καθώς το Ελεγκτικό Συνέδριο μπορεί να ασκήσει μόνο έλεγχο χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, που είναι ο έλεγχος της τήρησης της αναλογικότητας μεταξύ στόχων και καταλληλότητας των διατεθέντων μέσων, αλλά όχι σκοπιμότητας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κυρίες Πρόεδρε, τελειώνω σε μισό λεπτό.

Ως ΜέΡΑ25 κρίνουμε πως ο έλεγχος σκοπιμότητας είναι εξαιρετικά σημαντικός. Για τον λόγο αυτό, το επόμενο διάστημα, κυρίες Υπουργέ, θα έχετε στα χέρια σας πρότασή μας για το πώς θα μπορούσε να γίνει πράξη η διεύρυνση αυτή και η συμπερίληψη αυτού του είδους του ελέγχου για τις δημόσιες συμβάσεις και για τα έργα στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς σύμφωνα με τις παρούσες κείμενες διατάξεις, ο έλεγχος της σκοπιμότητας των διοικητικών πράξεων εκφεύγει των αρμοδιοτήτων αυτού. Αυτό είναι ένα σημείο που βρίσκουμε πως θα πρέπει να αλλάξει, έστω κι αν προχωρήσουμε στη συμπερίληψη μόνο της πρόβλεψης για συλλογή μελετών σκοπιμότητας, κάτι εξάλλου στο οποίο προχωρά και το ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

Επιστρέφοντας -και κλείνω με αυτό- στο υπό συζήτηση νομοθέτημα, παρ' ό,τι καταψηφίσαμε επί της αρχής, θα στηρίζουμε τις διατάξεις εκείνες που θεωρούμε ως θετικές υπερψηφίζοντας τα σχετικά άρθρα.

Σε ό,τι αφορά δε τις υπόλοιπες τροπολογίες, θα περιμένουμε την παρουσίαση και την εισήγηση των αρμοδίων Υπουργών για να τοποθετηθούμε.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Σας ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε.

Η κ. Μπακαδήμα είναι πάντα εντός του χρόνου της και για να είμαστε ειλικρινείς, θα έπρεπε να έχει μεγαλύτερη ανοχή.

Τον λόγο έχει τώρα η κ. Ζέττα Μακρή από τη Νέα Δημοκρατία. Ορίστε, κυρία Μακρή, έχετε τον λόγο για οκτώ λεπτά.

ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ: Θα προσπαθήσω να μη σας απογοητεύσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεύς Κωνσταντινίδης): Σας ευχαριστώ.

ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μέσα σε έναν χρόνο ανάληψης της διακυβέρνησης από τη Νέα Δημοκρατία, εμείς που στηρίζουμε την Κυβέρνηση αυτή και ανήκουμε στην κυβερνητική πλειοψηφία παρατηρούμε με περισσή ικανοποίηση τη συνεχή και αποτελεσματική προσπάθεια του Κυριάκου Μητσοτάκη και του κυβερνητικού του επιτελείου να κερδίσουν το στοίχημα για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των συμπολιτών μας και για την ανάταξη και ανάκαμψη της οικονομίας της χώρας όσο το δυνατόν συντομότερα.

Ο τρόπος για να κερδηθεί το στοίχημα είναι ένας και μοναδικός: ουσιαστικές, σύγχρονες, ριζικές, καινοτόμες μεταρρυθμίσεις και βαθιές τομές ανασυγκρότησης και οργάνωσης του δημόσιου τομέα που σηματοδοτούν παράλληλα την εύρυθμη λειτουργία ενός σύγχρονου ευρωπαϊκού κράτους, έτοιμου να ανταπεξέλθει δραστηρίως και επιτυχώς στις πολλές και διάφορες προκλήσεις της εποχής.

Δεν υπάρχει καμμία αμφιβολία ότι η ισχυροποίηση του κράτους δικαίου αποτελεί δομική προϋπόθεση για την οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας. Λόγω της κρισιμότητας της καθολικής αυτής παραδοχής στην παρούσα κοινοβουλευτική περίοδο, έχουν εισαχθεί προς συζήτηση στην Ολομέλεια πέντε νομοσχέδια του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Ο ρυθμός παραγωγής αυτών είναι αξιοσημείωτος σε σχέση με αυτόν του παρελθόντος. Τα τέσσερα έχουν ψηφιστεί και εφαρμόζονται, προκειμένου να ανακτηθεί και πάλι η εμπιστοσύνη των πολιτών στους θεσμούς, αλλά και να επιταχυνθούν οι διαδικασίες και να αποσυμφορηθούν τα δικαστήρια. Ψηφίστηκε ο εξωδικαστικός συμβιβασμός στη διαμεσολάβηση, ενώ με το παρόν νομοσχέδιο θα ψηφιστεί, όπως ευελπιστούμε, και ο θεσμός του εισηγητή δικαστή.

Το πέμπτο νομοσχέδιο, αυτό που σήμερα συζητούμε, χαρακτηρίζεται εκτός από καινοτόμο ως προς την ουσία του περιεχομένου του, και συμβολικό, λόγω των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν για την εισαγωγή του στην Ολομέλεια.

Η Κυβέρνηση, πιστή στις δεσμεύσεις της, με τη συγκεκριμένη νομοθετική πρωτοβουλία προχωρά στην επικαιροποίηση, ενοποίηση και κωδικοποίηση της ισχύουσας νομοθεσίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ενώ το περιεχόμενο της συγκεκριμένης πρωτοβουλίας έχει εγκριθεί για πρώτη φορά από την επιτροπή για την αξιολόγηση της ποιότητας της νομοθεσίας.

Η ενίσχυση της ανεξαρτησίας του συστήματος απονομής δικαιοσύνης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καθώς και οι τάχιστοι ρυθμοί απονομής με σεβασμό πάντα στο δικαίωμα πρόσβασης στο δικαστήριο, όπως ακριβώς ορίζει και το Σύνταγμα, αποτελούν πρωταρχικούς στόχους της παρούσας Κυβέρνησης. Μελέτες του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, του ΟΟΣΑ και της Παγκόσμιας Τράπεζας δείχνουν ότι η εύρυθμη και ανεξάρτητη λειτουργία της δικαιοσύνης σχετίζεται με τις ροές άμεσων ξένων επενδύσεων, αφού το 93% των μεγάλων επιχειρήσεων εξετάζει συστηματικά και σε συνεχή βάση τις συνθήκες που σχετίζονται με το κράτος δικαίου στις χώρες στις οποίες επενδύει. Επίσης, συνδέεται με υψηλότερο κύκλο εργασιών των επιχειρήσεων και με αύξηση της παραγωγικότητας.

Μπορεί, βεβαίως, αυτή η διαπίστωση να έχει έναν εξαιρετικά υψηλό βαθμό σπουδαιότητας και σημαντικότητας για όλους εμάς που υποστηρίζουμε τις φιλελεύθερες πολιτικές, όμως, νομίζω ότι όλοι πρέπει να ομολογήσουμε ότι η ταχύτερη απονομή δικαιοσύνης είναι κοινός σκοπός είτε αφορά σε έναν επενδυτή και επιχειρηματία είτε αφορά σε έναν απλό και πολλές φορές αδύναμο πολίτη.

Πράγματι βασική μεταρρύθμιση στο σύστημα απονομής της δικαιοσύνης αποτελεί πρωτίτως ο εκσυγχρονισμός της λειτουργίας της. Έτσι, με την παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία ρυθμίζεται επιτέλους η δικονομία του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Όλα αυτά τα χρόνια, ήταν γνωστή σε όλους μας, ιδίως σε εμάς τους νομικούς, η ύπαρξη διάσπαρτων διατάξεων σε διαφορετικά νομοσχέδια που αφορούσαν στο Ελεγκτικό Συνέδριο, είτε στον

Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας είτε στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Αυτή η παρωχημένη πρακτική προκάλεσε την αδήριτη ανάγκη να συλλεχθούν και να ενσωματωθούν σε έναν ενιαίο κώδικα νομοθεσίας όλες αυτές οι διατάξεις, δίνοντας τη δυνατότητα στο Ελεγκτικό Συνέδριο να λειτουργήσει επιτέλους σύγχρονα και να υπηρετήσει υπεύθυνα και διάφανα, χωρίς την ανάγκη ερμηνειών των ρόλων του, που δεν είναι άλλος από τον πραγματικό έλεγχο της δημόσιας λειτουργίας.

Για να είμαστε δίκαιοι, η προσπάθεια ενοποίησης και κωδικοποίησης της νομοθεσίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου ξεκίνησε ως προεργασία εδώ και πολλά χρόνια με την επεξεργασία όλων των δεδομένων και όλων των διαδικασιών μιας πραγματικότητας που είχε διαπιστωθεί ότι έπασχε από παθογένειες από τους ίδιους τους υπηρετούντες το Ελεγκτικό Συνέδριο. Γι' αυτό και αξίζουν θερμά συγχαρητήρια στον Θεσσαλό Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Τσιάρα, στους συνεργάτες του, στο επιτελείο του, όπως βεβαίως και στον Υφυπουργό, που αγκάλιασαν και ολοκλήρωσαν αυτή τη μεγάλη προσπάθεια.

Όμως, εκτός από την ως άνω τεχνική καινοτομία, στο παρόν νομοσχέδιο υπάρχουν μεταξύ άλλων και δύο καινοτομίες πολιτικής φύσεως. Η πρώτη αφορά στη δημιουργία Διεύθυνσης Στατιστικών στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Αποτελεί μία εξαιρετική και σύγχρονη πρωτοβουλία της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου η σύσταση αυτοτελούς ειδικής υπηρεσίας συλλογής και επεξεργασίας στατιστικών στοιχείων που θα αξιοποιεί συγκροτημένα και ολιστικά τα ολοκληρωμένα πληροφοριακά συστήματα της δικαιοσύνης.

Με τα συγκεκριμένα εργαλεία θα επιτρέπεται η αντικειμενική αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης στα δικαστήρια και ο σχεδιασμός από την πολιτική ηγεσία ή την ηγεσία των ανωτάτων δικαστηρίων πολιτικής για τη δικαιοσύνη ή οποιωνδήποτε άλλων διορθώσεων, βελτιώσεων και μεταρρυθμίσεων για έναν σίγουρα διαφορετικό χάρτη στη δικαιοσύνη, για τον οποίο γίνεται πολύς λόγος τα τελευταία χρόνια.

Η δεύτερη καινοτομία αφορά στην πιλοτική ίδρυση ειδικών τμημάτων στα μεγάλα πρωτοδικεία και εφετεία της χώρας στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, δηλαδή τεσσάρων δικαστικών δομών στα δύο πρωτοδικεία και στα δύο εφετεία, τα οποία θα στελεχώνονται από εξειδικευμένους δικαστές που θα εκδικάζουν κυρίως υποθέσεις προσωπικών δεδομένων, τηλεπικοινωνιών και ενέργειας.

Η συγκεκριμένη πολιτική θα αποτελέσει και το μοναδικό, ουσιαστικό, κριτήριο της αναβάθμισης της ελληνικής δικαιοσύνης, καθώς κρίνεται από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς ότι με αυτόν τον τρόπο η Ελλάδα ενισχύει τον πραγματικό ανταγωνισμό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα κάποιες μεταρρυθμιστικές τομές που θα διευκολύνουν την ποιότητα και την ταχύτητα στην απονομή της δικαιοσύνης, μιας δικαιοσύνης που το βασικό στοιχείο λειτουργίας της και το ποιοτικό της χαρακτηριστικό θα πρέπει να είναι η ανεξαρτησία. Δυστυχώς τις τελευταίες ημέρες οι αποκαλύψεις, με αφορμή τις εργασίες της προανακριτικής επιτροπής, αποδεικνύουν τη συστηματική προσπάθεια άκομψης εργαλειοποίησής της που διαμόρφωσε μια όζουσα ατμόσφαιρα στο δημόσιο σκηνικό τα τελευταία τεσσεράμισι χρόνια. Πρώην Πρωθυπουργοί διασύρθηκαν, Υπουργοί βρίσκονταν και βρίσκονται απολογούμενοι με κατασκευασμένες μυθιστορηματικές κατηγορίες που αμφισβητούν την ηθική τους ακεραιότητα και συνολικά προσωπικότητες έχουν σπλωθεί εύκολα χωρίς αιδώς, αποκλειστικά και μόνο για την εξόντωσή τους από τους πολιτικούς τους αντιπάλους.

Αυτή την εικόνα της μιζερίας και της εξαθλίωσης της δικαιοσύνης οφείλουμε και πρέπει να την απαλείψουμε όλοι μαζί τάχιστα, συλλογικά και συνεργατικά. Το σαφές μήνυμα που θα πρέπει να στείλουμε είναι ότι ο χώρος της δικαιοσύνης πρέπει να μείνει έξω από πρακτικές που τον πλήγωσαν στο παρελθόν και δημιούργησαν μεγάλη αμφισβήτηση και ανασφάλεια στο μέσο Έλληνα πολίτη για την προστασία των θεμελιωδών ελευθεριών του και των δικαιωμάτων του.

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο αποτελεί μέρος μιας σειράς νομοσχεδίων του Υπουργείου Δικαιοσύνης που καταδεικνύουν την αποφασιστικότητα της Κυβέρνησης να προχωρήσει σε ριζικές

τομές και βαθιές μεταρρυθμίσεις στο σύστημα απονομής της δικαιοσύνης και να μην επιτρέψει άλλο την εργαλειοποίησή της αποκλειστικά και μόνο για πολιτικές σκοπιμότητες. Οφείλουμε όλοι να στηρίξουμε και να υπερψηφίσουμε αυτή την προσπάθεια, δίνοντας πρωτίστως το μήνυμα προς κάθε κατεύθυνση για νέο πνεύμα ήθους και ανεξαρτησίας στους κόλπους της.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Σας ευχαριστούμε πάρα πολύ για τον χρόνο.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Αλέξανδρος Αυλωνίτης από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Συνεχώς ακούω τους ομιλητές της Νέας Δημοκρατίας να καταγγέλλουν το νομοσχέδιο, να λένε τι καλό που είναι, τι όμορφο που είναι. Δεν έχουν βρει ούτε ένα κόμμα ούτε ένα λάθος ή κάτι να συμπληρώσουν σε αυτό το νομοσχέδιο και σε όποια νομοσχέδια έχω δει να συζητούνται στη Βουλή. Δεν νομίζω ότι είναι αυτός ο ρόλος του Βουλευτή. Ο ρόλος του Βουλευτή είναι να λείπει την άποψή του, να καταθέτει τροποποιήσεις, να προβληματίζεται μαζί με τους άλλους Βουλευτές των άλλων κομμάτων. Αυτή είναι η ουσιαστική δουλειά της Βουλής.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): (Δεν ακούστηκε)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Είχα σκοπό, κύριε Υπουργέ, να αφιερώσω τον χρόνο μου στο νομοσχέδιο, μιας και είμαι και δικηγόρος.

Όμως, ειλικρινά, θέλω να σας ρωτήσω, κύριε Υπουργέ, ευθέως: Αυτό το κλίμα που είναι έξω από εδώ σας αρέσει; Αυτό το τοξικό κλίμα που έχει δημιουργηθεί τις τελευταίες ημέρες σας αρέσει; Αφορά τον τομέα σας. Έχετε συγκεκριμένες αρμοδιότητες. Είστε μέλος της Κυβέρνησης, αλλά όμως διοικείτε αυτή τη δομή που λέγεται δικαιοσύνη. Σας αρέσουν αυτά που συμβαίνουν έξω και αυτά που συμβαίνουν μέσα στην Βουλή; Δεν έχω ακούσει να πείτε την προσωπική σας θέση, την πολιτική σας θέση, για να διαφυλάξετε τον θεσμό της δικαιοσύνης.

Θα σας πω παράδειγμα με τον Υπουργό τον κ. Γεωργιάδη, για πέστε μου, ειλικρινά, όταν πηγαίνει ένας Υπουργός στην τηλεόραση, σε ένα μέσο μαζικής ενημέρωσης, ποιον εκπροσωπεί; Δεν εκπροσωπεί το Υπουργείο του; Ο κάθε ένας που πηγαίνει στην τηλεόραση πρέπει να έχει δύο ταμπελίτσες, δηλαδή «τώρα μιλάω ως φυσικό πρόσωπο» και «τώρα μιλάω ως Υπουργός»;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Αυτό, φαντάζομαι, συνέβαινε και παλαιότερα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Ακούστε τι λέω εγώ τώρα και αφήστε τα παλιότερα. Καταδικάστε το «παλιότερα». Αυτό που λέω εγώ σήμερα, δηλαδή σαν να είναι Ιανός η Κυβέρνηση και διάφοροι Υπουργοί. Είναι δυνατόν ένας Υπουργός, έστω και αν είναι εμπλεκόμενος σε μία υπόθεση και ελέγχεται από τη δικαιοσύνη, να λείπει αυτά τα λόγια; Έχετε δει εδώ πόσες υποθέσεις ασυλίας έχουν συζητηθεί και μάλιστα και σε βαθμό κακουργήματος, που όμορφα, θεσμικά έρχονται εδώ μιλάνε οι Βουλευτές, λένε το πρόβλημά τους και το λογαριασμό που έχουν με τη δικαιοσύνη και κλείνει η υπόθεση και ψηφίζουμε; Αυτό το τοξικό κλίμα εγώ το δημιούργησα, που είμαι ένας νέος Βουλευτής; Έναν χρόνο συμπληρώνω σε λίγο καιρό. Εσείς τι κάνετε ως Υπουργός;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Πρέπει να ρωτήσετε για την προηγούμενη περίοδο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Εσείς τι κάνετε ως Υπουργός; Μου απαντάτε. Είναι η απάντηση του κ. Πέτσα να λείπει -ακούστε, να σας τα διαβάσω για μία ακόμη φορά: «Ο κ. Γεωργιάδης δεν μίλησε» ήθελε να πει δεν απείλησε, δεν έβρισε «ως Υπουργός της Κυβέρνησης, αλλά ως απλός πολίτης, που εξέφρασε μια προσωπική αγανάκτηση για το γεγονός ότι η υπόθεσή του δεν έχει διαλευκανθεί εδώ και χρόνια». Και για τις άλλες υποθέσεις; Γιατί δεν αγανακτά για τις άλλες υποθέσεις που είναι δέκα-δεκαπέντε χρόνια, αλλά μόνο για την υπόθεσή του και το δικαιολογείτε αυτό ως αγανάκτηση, ως φυσικό πρόσωπο; Γιατί; Γιατί δεν το κάνετε αυτό εσείς, κύριε Υπουργέ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κακώς ανοίγετε τέτοια συζήτηση.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Γιατί δεν το κάνετε; Απαντήστε μου μετά, αν έχετε την καλοσύνη. Είναι, πραγματικά, Ιανός. Ένα πρόσωπο μπροστά, ένα πρόσωπο πίσω. Μιλώ για τη ρωμική θεότητα.

Να σας πω κάτι άλλο. Συζητάμε για το Ελεγκτικό Συνέδριο. Πολύ καλά κάνετε ένα καλό νομοσχέδιο -είχε δουλέψει και η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ πάνω σε αυτό- και το φέρνετε. Όμως, η μεγάλη εικόνα είναι η δικαιοσύνη. Και βλέπετε εσείς αν αυτός ο θεσμός λειτουργεί σωστά σήμερα στην Ελλάδα; Να σας πω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ρωτήστε τους συναδέλφους σας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Σας παρακαλώ πολύ, κύριε Υπουργέ.

Στην προανακριτική επιτροπή, ξέρετε... Με ακούτε λίγο, σας παρακαλώ; Και μην κάνετε έτσι, δεν είναι ευγενικό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ρωτήστε τους συναδέλφους σας!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Ξέρετε ότι υπάρχει νόμος ο οποίος λείπει -και απευθύνομαι στους Βουλευτές- ότι απαγορεύεται όταν καταθέτει κάποιος μάρτυρας στην προανακριτική επιτροπή, να βγαίνει αυτό που καταθέτει στα «μανταλάκια» των μέσων μαζικής ενημέρωσης; Έχει πει μία κουβέντα; Να πάτε να πείτε ως Υπουργός Δικαιοσύνης «Με συγχωρείτε, εντός της Βουλής διαπράττεται από Βουλευτές αδίκημα». Το έχετε πει;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ρωτήστε να μάθετε από τους προηγούμενους συναδέλφους τι γίνονταν παλαιότερα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Δεν το έχετε πει. Προσέξτε, στη Βουλή...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μα κάποτε σε εμένα τέτοια ερώτηση; Προς Θεού!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Σας παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Αν δεν ξέρετε, ρωτήστε να μάθετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κύριε συνάδελφε, δεν υπάρχει διάλογος. Μην ρωτάτε τον Υπουργό.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Είναι ρητορικό το ερώτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ωραία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ρωτήστε να μάθετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ, ηρεμία.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Ρητορικό το ερώτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ωραία, το δεχόμαστε. Παρακαλώ, κοιτάξτε τους συναδέλφους -είναι τόσο πολλοί εδώ στην Αίθουσα-, για να μπορέσουμε να συνεχίσουμε τη διαδικασία. Μετά ο Υπουργός, αν θελήσει κάτι να απαντήσει, θα το κάνει. Ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Όταν ρωτώ τον κύριο Υπουργό, δεν σημαίνει ότι θα μου απαντήσει τώρα. Είναι ρητορικό το ερώτημα. Αν θέλει, μου απαντάει. Μακάρι να μου απαντήσει στα ερωτήματα. Παραδείγματος χάριν, χρησιμοποιείται από Βουλευτές στην προανακριτική επιτροπή μία μαγνητοφωνημένη συνομιλία. Λέμε ότι είναι παράνομη. Είναι το άρθρο 370. Ξέρετε πότε ψηφίστηκε το άρθρο 370 του Ποινικού Κώδικα; Όταν δεν μπορούσε να μιλήσει σε δημοσιογράφο, γιατί ήσουν σίγουρος ότι κάπου είχε ένα μαγνητόφωνο. Τότε θεσπίστηκε το άρθρο 370 του Ποινικού Κώδικα. Γιατί δεν λέτε τίποτα, ανεξάρτητα αν στηρίζε τα επιχειρήματά σας ότι ανακαλύψατε ότι ο ΣΥΡΙΖΑ είναι παρακράτος και όλα αυτά; Γιατί δεν λέτε για το παράνομο του υλικού που χρησιμοποιείται σε αυτό το κτήριο το δοξασμένο που λέγεται Βουλή; Γιατί δεν το λέτε.

Να σας πω και κάτι άλλο. Το είπε ο εισηγητής του κόμματός μου και ο φίλος μου, ο κ. Ξανθόπουλος. Είπε για το θέμα αυτό

που συμβαίνει με την αμερικανική κυβέρνηση. Ακούσατε-ακούσατε: Η αμερικανική κυβέρνηση τείνει χείρα φιλίας προς τους Έλληνες πολίτες και πιο συγκεκριμένα τους τρεις προστατευόμενους μάρτυρες από την αμερικανική δικαιοσύνη και τους λέει ότι αν θέλετε πολιτικό άσυλο, εγώ σας χορηγώ. Αυτό δεν αποτελεί κόλαφος για το δικαίό μας σύστημα. Τι είναι αυτό που κάνει την αμερικανική κυβέρνηση και λέει κάτι τέτοιο;

Εγώ, λοιπόν, ο Βουλευτής της Κέρκυρας, ο επί τόσα χρόνια δικηγόρος, δεν πρέπει να σας το πω αυτό; Δεν τιμάει το ελληνικό κράτος. Είναι διασυρμός για το δικαίό μας σύστημα και για το ίδιο το κρατικό μας σύστημα. Δεν πρέπει να το πω; Και σας ρωτώ: Δεν πρέπει να το πείτε εσείς; Δεν πρέπει να πείτε ότι όλοι οι Έλληνες πολίτες απολαμβάνουν ίσων δικαιωμάτων στην ελληνική δικαιοσύνη και οι προστατευόμενοι μάρτυρες θα προστατεύονται και εδώ; Πέστε το δυνατό. Σας ακούει ο κόσμος και η διεθνής κοινότητα. Δεν το λέτε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Είχα πολλά να πω. Θα σας υποβάλλω και κάποια ερωτήματα που έχουν να κάνουν με το δικηγорικό επάγγελμα -να μην αναλώσω όλο μου τον χρόνο στα ζητήματα αυτά. Σας ρώτησα εγώ προσωπικά και άλλοι συνάδελφοί μου: Τι θα κάνετε με τους δικηγόρους; Θα τους δώσετε τα 800 ευρώ, όπως στους άλλους Έλληνες πολίτες; Θα τους εντάξετε στο καθεστώς, σε σχέση με το θέμα αυτό -δεν θυμάμαι ακριβώς τη φράση- της επιστρεπτέας προκαταβολής;

Και να έρθω λίγο σας παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, στο νομοσχέδιο.

Θα ήθελα να σας παρακαλέσω, να ενισχύσετε το προσωπικό, όσον αφορά το Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Κέρκυρας. Ακούσατε που σας είπαν ότι είναι ελάχιστοι εκεί. Αυτό είναι το πρώτο.

Θα σας εκφράσω τη διαφωνία μου, σε σχέση με το άρθρο 359 του νομοσχεδίου σας, σε σχέση με τη δημιουργία ειδικών τμημάτων στα πολιτικά και διοικητικά δικαστήρια Αθηνών και Θεσσαλονίκης. Βάζετε τους δικηγόρους της επαρχίας για θέματα που αφορούν το Ενωσιακό Δίκαιο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, της ενέργειας και της προστασίας προσωπικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα να πηγαίνουν να δικάζουν υποθέσεις στη Θεσσαλονίκη και στην Αθήνα. Θέλω να το κοιτάξετε αυτό. Θεωρώ ότι πρέπει να παραμείνει όπως είναι η όλη ιστορία και ο Κερκυραίος που έχει μια τέτοια αγωγή να τη δικάζει στην Κέρκυρα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας το εξής: Πρώτον, κύριε Υπουργέ, θα σας παρακαλέσω, αν έχετε της καλοσύνης σε αυτά που είπα, να μου απαντήσετε. Να υπενθυμίσω με όση δύναμη έχει ο λόγος μου ότι η δικαιοσύνη οφείλει να έχει στον πυρήνα της όλους ανεξαιρέτως τους πολίτες. Η δικαιοσύνη είναι -και πρέπει να είναι- το σπίτι του κάθε πολίτη, το καταφύγιό του. Οφείλουμε να προστατέψουμε το κύρος της δικαιοσύνης, να αποκαταστήσουμε την εμπιστοσύνη των πολιτών προς σε αυτήν.

Γι' αυτό σας λέω, κύριε Υπουργέ, ότι έχετε μεγάλη ευθύνη να προστατεύσετε το μεγάλο αυτό δικαίωμα των Ελλήνων πολιτών, το δικαίωμα προσφυγής στη δικαιοσύνη.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Σας ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει ζητήσει ο κύριος Υπουργός.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι οι πρώτη φορά στα πέντε νομοσχέδια που έχω εισηγηθεί στην Ολομέλεια του ελληνικού Κοινοβουλίου που ζητώ να λάβω τον λόγο εκτός της τακτικής διαδικασίας.

Πιστεύω στην κοινοβουλευτική διαδικασία και την υποστηρίζω με κάθε δυνατό τρόπο από τη δική μου πλευρά. Και αυτό το κάνω, γιατί αν θέλετε να συνεχίσουμε τη συζήτηση που μόλις ξεκίνησε ο καταλών του Βήματος κύριος συνάδελφος, σας διαβεβαιώνω ότι θα πούμε πάρα πολλά σε αυτή την Αίθουσα. Δεν θα έχουν σχέση με το νομοσχέδιο. Θα πούμε όμως πάρα πολλά.

Θα τον παρακαλούσα, επειδή είναι νέος συνάδελφος, να ενημερωθεί, όχι μόνο από τους δικούς του συναδέλφους, αλλά και από άλλους συναδέλφους που ήταν εδώ σε αυτή την Αίθουσα την προηγούμενη κοινοβουλευτική περίοδο, για να μάθει, τι ακριβώς γίνονταν και πώς λειτουργούσε μία πραγματικότητα που είχε υποστηριχθεί από την προηγούμενη κυβέρνηση.

Πρέπει να μάθετε -και το λέω όχι για να σας θίξω- ότι από τις εκλογές του Ιουλίου του 2019 και μετά έχουμε γυρίσει σελίδα. Η δικαιοσύνη είναι και λειτουργεί ανεξάρτητη από οποιαδήποτε επιρροή του πολιτικού συστήματος.

Οι γνωστές πρακτικές, οι οποίες βρίσκονται στο φως της δημοσιότητας το τελευταίο χρονικό διάστημα -και όχι μόνο- δεν υπάρχουν σήμερα, αγαπητέ κύριε συνάδελφε. Σας διαβεβαιώνω για αυτό.

Σας παρακαλώ πολύ, αφήστε αυτούς τους αφορισμούς, γιατί αν ξεκινήσουμε μία τέτοια συζήτηση -και επαινώ τους συναδέλφους σας από τον ΣΥΡΙΖΑ που σε όλες τις προηγούμενες συνεδριάσεις του νομοσχεδίου δεν υποστήριξαν με αυτόν τον τρόπο, ευτυχώς- σας διαβεβαιώνω ότι μπορούμε όλοι μας να πούμε πολλά.

Πιστεύω όμως ότι η συζήτηση του κάθε νομοσχεδίου πρέπει να μας δίνει τη δυνατότητα να μείνουμε στην κριτική του νομοσχεδίου. Φροντίσατε να πείτε ελάχιστα πράγματα σαράντα δευτερόλεπτα πριν κλείσει το οκτάλεπτο, το οποίο δικαιούστε ως ομιλητής εδώ. Εάν θέλετε να υποστηρίξετε με αυτόν τον τρόπο την κοινοβουλευτική σας παρουσία, το καταλαβαίνω.

Από την άλλη πλευρά όμως, πρέπει κι εσείς να καταλάβετε ότι όλα αυτά τα οποία αφορούν σε μία πραγματικότητα του παρελθόντος για την οποία θέλουμε να γυρίσουμε σελίδα, υπάρχει άπλετος χώρος, προκειμένου να εκφραστούν απόψεις οι οποίες προφανώς θα δημιουργήσουν μια πολύ μεγάλη δυσκολία. Ξέρετε που. Ξέρετε σε ποιους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Συνεχίζουμε με την κ. Μαριέττα Γιαννάκου.

Κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο για οκτώ λεπτά.

MARIETTA GIANNAKOU: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το παρόν νομοσχέδιο, πραγματικά, παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον αν λάβουμε υπ' όψιν μας ότι η δεκαετής οικονομική κρίση που έλαβε χώρα, πέραν των πολιτικών και οικονομικών ζητημάτων, χωρίς αμφιβολία περιείχε και την ανεπάρκεια της διοίκησης και της λειτουργίας της δικαιοσύνης, η οποία βέβαια πολύ συχνά εκφράζεται υπό την έννοια «επιτάχυνση της δικαιοσύνης», προκειμένου να ικανοποιηθούν οι βάσιμες αξιώσεις των Ελλήνων πολιτών. Μάλιστα, οι περισσότεροι σχολιάζουν αναλόγως και αναφέρονται στις ασθενέστερες τάξεις των Ελλήνων πολιτών, οι οποίες βασίζονται για να βρουν το δίκιο τους, όπως λέγεται πιο απλά, αποκλειστικά στη δικαιοσύνη.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο αποτελεί ένα θεσμό πολύ μεγάλης σημασίας. Γνώση περί του Ελεγκτικού Συνεδρίου ιδιαίτερη δεν διαθέτει μεγάλος αριθμός Ελλήνων πολιτών. Παρακολουθώντας, όμως, τα ευρωπαϊκά δρώμενα θα παρατηρήσουμε την τεράστια σημασία και αξία που έχει το Ελεγκτικό Συνέδριο των Κοινοτήτων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε συνδυασμό με τους προϋπολογισμούς και την απαλλαγή των προϋπολογισμών, πραγματικά αποτελούν βασικά εργαλεία για μια πανευρωπαϊκή πολιτική.

Η μεγάλη έκθεση του ΟΟΣΑ του 2011, η οποία ασχολείται με την ελληνική δημόσια διοίκηση με τίτλο: «Review of the Central Administration in Greece» ανέδειξε τα πολύ σοβαρά προβλήματα στην οργάνωση του ελληνικού κράτους, την έλλειψη συντονισμού, και την έλλειψη συνεργασίας των κρατικών υπηρεσιών, την απουσία ενός ισχυρού κέντρου διακυβέρνησης, την έλλειψη διαφάνειας, τις καθυστερήσεις λόγω γραφειοκρατίας και τα κάθε λογής στεγανά, τα οποία στην πράξη εμποδίζουν να υπάρξουν πραγματικές θεσμικές αλλαγές και εκσυγχρονισμός.

Μια άλλη μεγάλη μελέτη, επίσης της ίδιας περιόδου, η έκθεση Kinsley με τίτλο «Greece ten years ahead» ανέδειξε την αρνητική επίδραση της δημόσιας διοίκησης στον επιχειρηματικό και οικονομικό τομέα, το οικονομικό περιβάλλον και μεταξύ αυτών την πολυνομία, τις καθυστερήσεις από τις διοικητικές και δικαστικές υπηρεσίες του κράτους, όπως λειτουργούσαν.

Δεν πρέπει να έχουμε καμμία αμφιβολία, λοιπόν, ότι πάρα

πολλά έχουν αλλάξει από τότε. Και η οικονομική κρίση αποτέλεσε ένα πραγματικό κόλαφο για το ελληνικό σύστημα γενικότερα. Απόδειξη αυτού αποτελεί ότι στο παρόν νομοσχέδιο έχει αρχίσει μια προετοιμασία από το 2018. Δεν είναι δηλαδή ένα σχέδιο νόμου, το οποίο έρχεται με στενά πολιτικά κριτήρια που αφορούν στο σημερινό κυβερνών κόμμα. Και αυτό πρέπει να το παραδεχθούμε.

Στο πεδίο της δικαιοσύνης βέβαια έχει ασκηθεί πολλές φορές θεμιτή κριτική χωρίς να μπαίνουμε στη λογική αντιδικίας με το Δικαστικό Σώμα. Και μάλιστα, αυτό μπορούμε να το δούμε να διακρίνεται καθαρά στην έκθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «EU Justice Scoreboard».

Η χώρα στους περισσότερους ιδιωτικούς δείκτες δεν πάει καλά. Βρίσκεται δηλαδή κάτω από το μέσο όρο. Επομένως είναι ανάγκη και μέσω αυτού του νομοσχεδίου να επιδιώξουμε καλύτερους αναπτυξιακούς στόχους, καλύτερο ρυθμό στην απονομή της δικαιοσύνης, γιατί αυτό αποτελεί και ζήτημα δημοκρατίας. Δηλαδή, αυτό στο οποίο αναφέρθηκα στην αρχή που αφορά στους ασθενέστερους πολίτες και στις αξιώσεις τους και στα δικαιώματά τους όταν αδικούνται ή όταν το ίδιο το κράτος τους αδικεί.

Η ουσιαστική βελτίωση, λοιπόν, των κανόνων και διαδικασιών που διέπουν το Δικαστικό Σώμα με γνώμονα την επιτάχυνση της δικαιοσύνης βρίσκονται στο επίκεντρο. Αυτός είναι και ο μείζων στόχος του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Θέλω, βέβαια, ιδιαίτερα να επισημάνω ότι η νομοθετική πρωτοβουλία, όπως είπα πριν, δείχνει και τη συνέχεια του κράτους, αφού αυτό είχε αρχίσει από την προηγούμενη κυβέρνηση το 2018 και ολοκληρώνεται στην ίδια κατεύθυνση.

Τώρα πρέπει να επισημανθεί και η συμμετοχή του ίδιου του Ελεγκτικού Συνεδρίου που γνωρίζει τα πράγματα και αυτή η συμμετοχή φαίνεται πως ήταν μεγάλης έκτασης. Γι' αυτό και ακριβώς υπάρχει γενικότερη συμφωνία μέσα στους χώρους του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το παρόν νομοσχέδιο.

Πρέπει να πούμε ότι έχει τεράστια σημασία να μεταφέρουμε στο ζήτημα αυτό καλές πρακτικές από άλλες χώρες της Ένωσης ή και από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εδώ φαίνεται πως υπάρχει κάποια μεταφορά καλών πρακτικών από το γαλλικό μοντέλο μέσω της διαδικασίας εκμάθησης και μεταφοράς πολιτικής, δηλαδή το policy learning και policy transfer, το οποίο μας επιτρέπει να ασκούμε μια πολιτική, η οποία παρουσιάζει έντονα στοιχεία συντονισμού με τη γενικότερη ευρωπαϊκή πολιτική.

Ένα από τα πιο ενδιαφέροντα σημεία είναι τα δύο ολοκληρωμένα προγράμματα. Είναι το ολοκληρωμένο πρόγραμμα διαχείρισης πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης και το ολοκληρωμένο πρόγραμμα της διαχείρισης της διοικητικής δικαιοσύνης.

Όπως τόνισε ο ίδιος ο Υπουργός στην τοποθέτησή του κατά την πρώτη συνεδρίαση, η πολιτική ηγεσία δεν διέθετε επαρκή δεδομένα για να μπορεί πραγματικά να παρακολουθήσει την απονομή του συστήματος δικαιοσύνης και να είναι σε θέση να γνωρίζει ποιες είναι οι αδυναμίες και πώς μπορεί να παρεμβαίνει, όχι στη δικαιοσύνη, αλλά στο θεσμικό πλαίσιο, το οποίο στηρίζει τη δικαιοσύνη.

Εδώ παρατηρούμε σημαντικές καινοτομίες. Παραδείγματος χάριν, ο ορισμός του Εισηγητή Δικαστή στις υποθέσεις είναι μια σημαντική καινοτομία, διότι μπορεί ολοκληρωμένα να παρουσιάσει τους φακέλους στα αρμόδια συμβούλια και στην ίδια κατεύθυνση στο άρθρο 90 και 93 είναι και ο ρόλος του προέδρου του τμήματος που πραγματικά μπορεί να κατηγοριοποιήσει τις υποθέσεις, να συνεκδικάει υποθέσεις, να δημιουργήσει, δηλαδή, το αναγκαίο πλαίσιο, το οποίο μπορεί να στηρίξει την απονομή δικαιοσύνης.

Την ίδια σημασία έχει και η απαλλαγή στις καταλογιστικές πράξεις, όταν υπάρχουν, παραδείγματος χάριν, προβλήματα που αφορούν στον διάδικο, ο οποίος δεν είναι σε θέση εάν του απονέμεται καταλογιστική πράξη, να μπορέσει, εν συνεχεία, είτε να επιβιώσει είτε να απολαύσει των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του βάσει της Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου του Στρασβούργου.

Γενικότερα, ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι το κατάλληλο momentum για να μπορέσουμε να ενισχύσουμε γενικότερα

όχι μόνο το αίσθημα δικαιοσύνης και δικαίωσης που πρέπει να υπάρχει ανάμεσα στους πολίτες, αλλά και την οικονομία, την ανάπτυξη της χώρας και τη μεταβολή, τη μεταφορά της χώρας συνολικά στο επίπεδο των ευρωπαϊκών χωρών που τρέχουν με μεγαλύτερη ταχύτητα.

Ακόμα είμαστε σε ένα πλαίσιο που δεν μας επιτρέπεται να ισχυριζόμαστε ότι ανήκουμε στους πρώτους. Τίποτα, όμως, δεν μας εμποδίζει να δημιουργήσουμε έναν πραγματικό εκσυγχρονισμό, να μπούμε στην ψηφιακή εποχή, όπως προβλέπει αυτό το νομοσχέδιο, και να στηρίξουμε τη νομοθετική αυτή πρωτοβουλία –και παρακαλώ τους συναδέλφους να το δουν αυτό με την όποια θεμιτή κριτική πρόκειται να κάνουν-, προκειμένου να αναπτυχθεί μια νέα διαδικασία πραγματικού εκσυγχρονισμού, αύξησης της ταχύτητας απονομής δικαιοσύνης και κυρίως παγίωσης αντιλήψεων και θεσμοθετημένων απόψεων που αφορούν στη δυνατότητα της χώρας και των πολιτών της να βασίζονται στη δικαιοσύνη, να ακουμπούν πραγματικά στη δικαιοσύνη.

Θέλω να συγχαρώ τον Υπουργό για όσα ανέφερε και στην πρώτη του και στη δεύτερη εισήγηση και να τον συγχαρώ, επίσης, διότι ανήκει στους Υπουργούς που δεν μεταχειρίζονται οποιοδήποτε στοιχείο υπερβολής ή λαϊκισμού κατά τη διάρκεια παρουσίασης των σχεδίων νόμων και των ομιλιών του στο Κοινοβούλιο.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε, κυρία Γιαννάκου.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Βασίλειος Κεγκερόγλου από το Κίνημα Αλλαγής.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε ένα νομοσχέδιο για τη λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που ουσιαστικά είναι αποτέλεσμα μιας ουσιαστικής διαβούλευσης και αξιολόγησης των διαδικασιών του, προκειμένου να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητά του.

Αυτό είναι το πνεύμα της καλής νομοθέτησης, όπως εδώ και καιρό η Νέα Δημοκρατία μας έλεγε, και ο κ. Γεραπετρίτης, αρμόδιος Υπουργός Επικρατείας έχει κατά κόρον ως επιστήμονας υποστηρίξει. Έφερε και το σχετικό νομοσχέδιο, αλλά στην πράξη πέραν τούτου υπάρχει η ωμή παραβίαση και όσων προεκλογικά έλεγε η Νέα Δημοκρατία και όσων επιστημονικά υποστήριζε ο κ. Γεραπετρίτης και όσων πρέπει να ισχύουν, δυστυχώς.

Όμως, πριν να μπω σε όλα αυτά, επειδή έχουμε έναν καταϊγμένο αποκαλύψω αυτό το διάστημα και εγώ δεν θα μπω φυσικά στην τοποθέτησή μου στα επιμέρους ζητήματα είτε αυτά αφορούν τη διαδικασία της προανακριτικής επιτροπής είτε τα ζητήματα που έχουν να κάνουν με Υπουργούς και σχέσεις με συγκεκριμένα συμφέροντα, να πω ότι ένα είναι το συμπέρασμα, ότι περάσαμε μια περίοδο –και αυτή κρίνω τώρα– διακυβέρνησης με τον ΣΥΡΙΖΑ που το κύριο χαρακτηριστικό ήταν ότι με τα ουσιαστικά προβλήματα των πολιτών δεν ασχολήθηκε αυτή η Κυβέρνηση. Βεβαίως, επέβαλε υπερφορολόγηση. Βεβαίως, φρόντισε να κόψει το ΕΚΑΣ και άλλες κοινωνικές παροχές. Βεβαίως, φρόντισε οι εργαζόμενοι να είναι πίσω από τις τράπεζες και πίσω από το δημόσιο στα δικαιώματα από την πτωχευτική περυσία, αλλά ταυτόχρονα αυτό φαινόταν και δεν χρειαζόταν αποκάλυψη για να το γνωρίζει ο ελληνικός λαός. Τώρα αποκάλυπτονται και αυτά που γίνονταν στο παρασκήνιο, οι διευθετήσεις συμφερόντων με η χωρίς την εμπλοκή Υπουργών ή άλλων παραγόντων.

Το σίγουρο είναι ότι προσπαθούν να κρυφτούν και στην προσπάθειά τους να κρυφτούν διαπράττουν και ιεροσυλία. Άκουσον, άκουσον! Οι άνθρωποι σύγκριναν την παραπομπή του Ανδρέα Παπανδρέου με την παραπομπή του Παπαγγελόπουλου. Αυτή είναι η πρώτη ιεροσυλία.

Η δεύτερη ιεροσυλία είναι ότι ήλθε ο κ. Τσίπρας και το κόμμα του και η ομάδα –δεν ξέρω αν είναι όλοι μαζί ή αν διαφωνούν– να μας μιλήσουν για το βρώμικο 1989. Και, αλήθεια, διερωτώμαι: Είναι βρώμικο, τελικά, το 1989 κατά τον ΣΥΡΙΖΑ τον Συνασπισμό ή κάθαρση, όπως υποστηρίζει η δέθεν Αριστερά εδώ και χρόνια;

Κλείνω αυτό το εισαγωγικό μου σχόλιο διερωτωμένος: Είναι άραγε τυχαίο που και στο βρώμικο 1989 και στη σκευωρία εναν-

τίον των δέκα πολιτικών προσώπων πρωταγωνιστικό ρόλο παίζει η δήθεν Αριστερά του Συνασπισμού και του ΣΥΡΙΖΑ;

Κλείνω την τοποθέτησή μου σε αυτό, επανερχόμενος στα ζητήματα που έχουν να κάνουν με το νομοσχέδιο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, αποκαλύπτεται, πέρα από τις διατάξεις για τις οποίες έχει τοποθετηθεί η εισηγήτριά μας και τις ψηφίζουμε απόλυτα για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ότι η Κυβέρνηση έχει δύο όψεις στο θέμα της νομοθέτησης και της πολιτικής διαχείρισης. Αυτή τη θεωρητική, για την οποία σας μίλησα πριν και την οποία έλεγε προεκλογικά ότι θα έχει, και αυτή που στην πράξη φαίνεται πολλές φορές να ισχύει.

Οι πολιτικές αποφάσεις, οι κυβερνητικές αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους ισχύοντες νόμους. Εδώ έρχεται να αποκαλυφθεί το εξής: Όταν έχουμε σκοπιμότητα να πάρουμε συγκεκριμένες αποφάσεις με συγκεκριμένο αποτέλεσμα, αλλά αυτές προσκρούουν στον νόμο, αυτό είναι κακό του νόμου και θα τον αλλάξουμε.

Θα τον αλλάξουμε στο «παρά πέντε», θα τον αλλάξουμε στο «παρά ένα» και όχι με τις προβλεπόμενες διαδικασίες.

Εδώ είναι, λοιπόν, που έρχονται οι τροπολογίες με αυτή τη σκοπιμότητα, να αλλάξουν τον νόμο για να περάσει η συγκεκριμένη άποψη και να νομιμοποιηθεί. Και λέω εγώ το εξής: Η τροπολογία για το Υπουργείο Δικαιοσύνης καλώς έρχεται. Είναι, βεβαίως και αυτή εκπρόθεσμη, αλλά είναι του Υπουργείου, έχει προέλθει από διαβούλευση και έχει ώριμα ζητήματα, τα οποία έχουν συζητηθεί κατ' επανάληψη στις επιτροπές. Το τυπικόν του εκπροθέσμου δεν είναι κώλυμα κατά την άποψή μας στο συγκεκριμένο.

Κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι συμφωνούμε σε αυτό.

Όμως, έχουμε και άλλες δύο τροπολογίες εντελώς απαράδεκτες και ως προς τη διαδικασία και ως προς τη σκοπιμότητα. Δεν μπαίνω ακόμα στην ουσία.

Η τροπολογία του Υπουργείου Υποδομών έρχεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, για να μας πει «Διαπιστώνω ότι πριν ψηφιστεί το νομοσχέδιο την άλλη εβδομάδα –θα έρθει ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Υποδομών τις επόμενες μέρες- έχω ανάγκη να κάνω αναδιάρθρωση στον οργανισμό του Υπουργείου».

Ακούστε. Εάν το Υπουργείο Υποδομών θεωρεί ότι μπορεί να κάνει αναδιάρθρωση στις Υπηρεσίες του χωρίς διαβούλευση, ε, αυτό πια πώς να το ονομάσουμε; Τι κάνει, λοιπόν; Λέει «Καταργώ μία σειρά από ειδικές Υπηρεσίες σε τέσσερις περιφέρειες και τους εργαζόμενους, τα στελέχη του Υπουργείου τα κάνω κλιμάκιο επί τόπου του έργου». Είναι πολύ καλό, προβλεπόμενο και κάτι το οποίο δεν αντίκειται σε κανένα κώδικα και σε κανένα θεσμικό πλαίσιο. Στην Κρήτη, λέει, όμως, την Υπηρεσία αυτή την καταργώ, τους εργαζόμενους τους στέλνω στον Οργανισμό Ανάπτυξης...» και μπλα, μπλα, μπλα.

Εδώ, λοιπόν, υπάρχει τεράστια σκοπιμότητα που έχει να κάνει με τον οργανισμό και τη διαχείρισή του, διότι βέβαια οκτώ μήνες προπαγάνδαν να συμφωνήσουν να δεν συμφωνήσαν ποιους θα βάλουν. Τελικά, συμφώνησαν για τα Χανιά. Για έναν οργανισμό ολόκληρης της Κρήτης πρότεινε ο κ. Βολουδάκης ένα αξιόλογο στέλεχος και προσωπικό μου φίλο για πρόεδρο, πρότεινε ένα άλλο αξιόλογο στέλεχος η κ. Ντόρα Μπακογιάννη και θεωρούν τώρα ότι επειδή έχουν βάλει τις προτάσεις τους σε έναν οργανισμό, πρέπει να του δώσουμε και όλες τις αρμοδιότητες του Υποδομών! Αυτό είναι πέρα από κάθε δεοντολογία, πέρα από κάθε νόμο και θεσμικό πλαίσιο.

Εγώ θα σας καταθέσω, κύριε Υπουργέ, το έγγραφο της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Σωματείων του ΥΠΕΧΩΔΕ που αναφέρεται στο θέμα και, βεβαίως, ένα e-mail από τους εργαζόμενους στη συγκεκριμένη Υπηρεσία που αφορά την αντιμετώπισή τους με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Θεωρώ ότι πρέπει να το πάρουν πίσω και να το φέρουν μετά από διαβούλευση στο νομοσχέδιο του Υπουργείου Υποδομών. Εμείς θα καταψηφίσουμε.

Αναφορικά με την τροπολογία για τα θέματα αθλητισμού, εδώ κι αν είναι ο κανόνας «Έρχομαι να πάρω αποφάσεις, έρχονται εκλογές και πρέπει πιο μπροστά να μαγειρέψω πράγματα». Εδώ είναι η αποθέωση του μαγειρέψου!

Λέω, λοιπόν, ότι μια υποτιθέμενη τροπολογία με εννέα άρθρα

χωρίς διαβούλευση, χωρίς συνεννόηση, εκπρόθεσμη και ουσιαστικά σε άσχετο νομοσχέδιο δεν μπορεί να συζητηθεί, δεν μπορεί να περατηθεί. Πρέπει να αποσυρθεί και να γίνει συζήτηση επί της ουσίας, διότι μπορεί να περιέχει και μία-δυο θετικές διατάξεις, τις οποίες τις «καίει» η σκοπιμότητα του Υπουργού που φέρνει αυτή τη ρύθμιση.

Εμείς έχουμε ξεκάθαρη άποψη και νομίζω ότι η καλή νομοθέτηση δεν είναι θέμα διαδικαστικό, αλλά θέμα ουσίας. Γιατί η καλή νομοθέτηση προϋποθέτει τη διαβούλευση; Διότι προϋποθέτει τη συνεννόηση με τα κόμματα σε πολιτικό επίπεδο και με τους κοινωνικούς εταίρους, για να έχουμε το καλύτερο αποτέλεσμα. Δεν πρόκειται περί αυτού. Πρόκειται περί προαποφασισμένων επιλογών, τις οποίες θέλουμε να νομιμοποιήσουμε με νόμο. Και δεν μπαίνω, όπως σας είπα, στην ουσία. Αυτή η τροπολογία είναι για μας απαράδεκτη και πρέπει να αποσυρθεί, πέρα από το ότι είναι αντιφατική, διότι όπως σας είπα περιέχει και μία-δυο θετικές διατάξεις που τις αναίρει σε άλλα σημεία.

Έρχομαι –και κλείνω με αυτό– στην τροπολογία που έχει καταθέσει το Κίνημα Αλλαγής για την προνομιακή μεταχείριση των εργαζομένων. Έτσι γράψαμε, το είδα τώρα, αλλά νομίζω ότι δεν είναι σωστή η έκφραση «προνομιακή μεταχείριση των εργαζομένων». Είναι για τη δίκαιη μεταχείριση των εργαζομένων σε σχέση με την πτωχευτική περιουσία.

Δυστυχώς από ένα σημείο και μετά –μιλάμε για το 215- οι εργαζόμενοι πέρασαν σε δεύτερη μοίρα σε σχέση με τις τράπεζες. Εντάξει, η λαϊμαργία των τραπεζών ως εδώ!

Κύριε Υπουργέ, έχει δύο διατάξεις. Έχει μία που επαναφέρει συνολικά τους εργαζόμενους ως πρώτους στο δικαίωμα κατά την πτωχευτική διαδικασία και μία που ξεκαθαρίζει κάτι που θα ήθελα να το προσέξετε, διότι πιστεύω ότι δεν έχετε κανέναν λόγο να μην το κάνετε αποδεκτό. Είναι ουσιαστικά η αληθινή έννοια ρυθμίσεων και λέει ότι όποιες διαδικασίες είχαν ξεκινήσει και είχαν δρομολογηθεί για εκκαθάριση πριν την ψήφιση του 215, της διάταξης που εισηγήθηκε η κυβέρνηση τότε και έφερνε τους εργαζόμενους σε δεύτερη μοίρα, συνεχίζουν για αυτές τις περιπτώσεις να είναι δικαιούχοι στην πρώτη γραμμή οι εργαζόμενοι. Αυτό λέει η μία διάταξη. Η άλλη λέει: «Εάν έχετε αποφασίσει πολιτικά ότι πρέπει να επανέλθει η κανονικότητα, συνολικά να έρθουν οι εργαζόμενοι στην πρώτη γραμμή».

Κύριε Πρόεδρε, καταθέτω για τα Πρακτικά τα έγγραφα που σας προανέφερα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Κεγκέρογλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Τα υπόλοιπα θα τα πούμε στη δευτερολογία και αφού έρθουν οι Υπουργοί να μας μιλήσουν για τις τροπολογίες.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεύς Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε, κύριε Κεγκέρογλου.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Αθανάσιος Λιούπης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΙΟΥΠΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, το οποίο δίνει διεξόδους σε μία σειρά από ζητήματα. Το σχέδιο νόμου περιλαμβάνει κωδικοποιημένη τη δικονομία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία μέχρι σήμερα υπήρχε διάσπαρτη σε διάφορα νομοθετικά κείμενα. Καθίσταται έτσι πιο άμεση και προσιτή τόσο για τον δικηγορικό κόσμο, όσο και για τον εφαρμοστή του δικαίου.

Πέραν της κωδικοποίησης, περιλαμβάνει και νέες διατάξεις οι οποίες βελτιώνουν και διευκολύνουν τις διαδικασίες ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Από τις διατάξεις που ξεχωρίζουν είναι σίγουρα το άρθρο 89, με το οποίο ορίζεται Εισηγητής Δικαστής της υπόθεσης. Ο ρόλος του είναι να διασφαλίζει την πληρότητα του διοικητικού φακέλου και να συντάσσει έκθεση με το ιστορικό της διαφοράς. Ο Εισηγητής Δικαστής αιτείται από τις αρμόδιες αρχές να του αποστείλουν τα έγγραφα και τις πληροφορίες που ο ίδιος θεωρεί χρήσιμες, ενώ οι αρχές στις οποίες απευθύνεται οφείλουν να τον ενημερώσουν εντός τριάντα ημερών. Επομένως,

ο Εισηγητής Δικαστής είναι επιφορτισμένος με την προετοιμασία του φακέλου της υπόθεσης, ώστε τυχόν κενά να καλύπτονται άμεσα για την αποφυγή αναβολών στην εκδίκαση.

Το νομοσχέδιο περιλαμβάνει και άλλες ρυθμίσεις που στοχεύουν στην όσο το δυνατόν ταχύτερη απονομή της δικαιοσύνης. Ο πρόεδρος του δικαστηρίου κατατάσσει τις εκκρεμείς υποθέσεις και εφόσον υπάρχει απόφαση ολομέλειας ή πάγια νομολογία τμήματος, εκδίδει πράξη συνεκδίκασης. Οι περιπτώσεις προφανώς अपараδєκτης ή αβάσιμης υπόθεσης ή και προφανώς βάσιμης, εισάγονται σε συμβούλιο και όχι σε ακροατήριο. Τα συμβούλια θα αποφαινόμενοι και για τις αιτίες αναστολής, ώστε να μειωθεί ο όγκος των υποθέσεων στο ακροατήριο.

Η αναδιοργάνωση των τμημάτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι άλλη μία σημαντική πρωτοβουλία του νομοσχεδίου. Στο άρθρο 339 γίνεται πιο ισορροπημένη κατανομή της ύλης στα επτά τμήματα, επιτυγχάνοντας την αποσυμφόρηση των τμημάτων που επιβαρύνονται υπέρμετρα.

Στην κατεύθυνση της καλύτερης οργάνωσης των διοικητικών πρωτοδικείων και εφετείων προβλέπεται στο άρθρο 360 η σύσταση ειδικών τμημάτων με βάση το αντικείμενο και τον αριθμό των διαφορών. Μία από τις πιο σημαντικές αλλαγές του νομοσχεδίου αποτυπώνεται στο άρθρο 358 με την ίδρυση Γραφείου Συλλογής και Επεξεργασίας Δικαστικών Στατιστικών Στοιχείων.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη βελτίωση στη διαδικασία απονομής της δικαιοσύνης είναι το να υπάρχει ορθή εικόνα λειτουργίας των δικαστηρίων όλων των βαθμίδων της χώρας, αλλά και των μεθόδων εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών. Αυτό γίνεται για πρώτη φορά πραγματικότητα. Δημιουργείται ένα εργαλείο καταγραφής στατιστικών δεδομένων για όλες τις διαδικασίες, ώστε να εντοπίζουμε πού ακριβώς έγκεινται οι καθυστερήσεις και να γίνονται στοχευμένες παρεμβάσεις. Τα γενικά μέτρα που έχουν ληφθεί κατά καιρούς για την επιτάχυνση της δικαιοσύνης ελάχιστα έχουν αποδώσει, ακριβώς διότι δεν έβρισκαν τον πυρήνα του προβλήματος. Τώρα το Υπουργείο Δικαιοσύνης θα έχει στη διάθεσή του όλα τα δεδομένα και θα μπορεί να προσαρμόζει την οργάνωση των δικαστηρίων, αλλά και τον αριθμό του ανθρωπίνου δυναμικού αναλόγως με τις πραγματικές ανάγκες.

Το άρθρο 359 εισάγει μία ακόμα βελτιωτική κίνηση σε σχέση με τα πολιτικά δικαστήρια αυτή τη φορά. Στα πρωτοδικεία και τα εφετεία της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης μπορούν να συσταθούν ειδικά τμήματα για διαφορές που αφορούν στο δίκαιο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, της ενέργειας και της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Τέλος, στο επίκεντρο και αυτού του νομοσχεδίου βρίσκεται η διάδοση της χρήσης ηλεκτρονικών μέσων. Προβλέπεται η κατάθεση δικογράφων με ηλεκτρονική υπογραφή, άρθρο 55, οι ηλεκτρονικές επιδόσεις, άρθρο 67, ακόμα και διεξαγωγή δικών με τη χρήση της τεχνολογίας, άρθρο 17. Οι δικαστικές διαδικασίες γίνονται πιο απλές και γρήγορες, χωρίς να γίνεται καμμία απολύτως έκπτωση στα δικαιώματα του πολίτη και δη στο δικαίωμα του στη δικαστική προστασία. Όμως ενισχύεται η ταχύτητα προς όφελος τόσο των πολιτών όσο και των επενδύσεων, η προσέλευση των οποίων είναι κεντρικός στόχος για την Κυβέρνηση.

Όπως γνωρίζουμε όλοι, η δικαιοσύνη και η σχέση της με την εκτελεστική εξουσία βρίσκονται στο επίκεντρο τις τελευταίες ημέρες. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το υπό ψήφιση νομοσχέδιο ανοίγει νέους δρόμους για ένα ταχύτερο και πιο σύγχρονο δικαστικό σύστημα. Ωστόσο δεν νοείται δημοκρατικό κράτος χωρίς πραγματικά ανεξάρτητη, ανεπηρέαστη και ισχυρή δικαιοσύνη. Όσα νομοθετούμε εδώ θα παραμείνουν κενά περιεχομένου, αν δεν έχουμε ανεξάρτητους δικαστές που θα εφαρμόζουν το γράμμα και το πνεύμα του νόμου με γνώμονα και μόνο τη συνείδησή τους. Οφείλουμε όλοι μας να προασπίσουμε την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης έναντι οποιασδήποτε απειλής, γιατί είναι απειλή στον πυρήνα της δημοκρατίας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει τώρα η κ. Σουλτάνα Ελευθεριάδου από τον ΣΥΡΙΖΑ, για οκτώ λεπτά.

ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, να μου επιτρέψετε κατ' αρχάς να πω ένα χρόνια πολλά στην πόλη μου την Καβάλα η οποία σήμερα γιορτάζει διπλά: Γιορτάζει και την εκατοστή έβδομη επέτειο από την απελευθέρωσή της από τους Βούλγαρους, αλλά γιορτάζει και τον πολιούχο της Απόστολο Παύλο των Εθνών. Να θυμίσω κιόλας ότι ο κ. Μητσotάκης πέρυσι τέτοια μέρα είχε επισκεφθεί την πόλη μας και τόλμησε να παραχαράξει την ιστορία της λέγοντας ότι η Καβάλα απελευθερώθηκε από τον τουρκικό ζυγό και όχι από τους Βούλγαρους. Δυστυχώς όμως για αυτόν, η μνήμη των Καβαλιωτών είναι και ιστορική και πολιτική και εκτός από το ότι θα το θυμούνται αυτό, το πόσο ανιστόρητος βρέθηκε να είναι, θα θυμούνται και τα ψέματα που είπε για να τους υπαρπάξει πέρυσι την ψήφο.

Επίσης, θυμούνται τι έκανε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έναν χρόνο τώρα, τι δεν έκανε από τις προεκλογικές της δεσμεύσεις και τι κάνει τώρα, τις τελευταίες μέρες, για να κρύψει κάτω από το χαλί της τη διασπάθιση του δημοσίου χρήματος, τα σκάνδαλα του παρελθόντος και του παρόντος και τις ευθύνες της για την οικονομική κατάρρευση της χώρας. Ο λαός έχει καταλάβει ότι έχετε ζόρια και γι' αυτό προσπαθείτε να κάνετε αντιπερισπασμό. Αφού δεν καταφέρατε να αποδείξετε ότι το σκάνδαλο είναι σκευωρία του ΣΥΡΙΖΑ, αφού εκτεθήκατε ανεπανόρθωτα από τον συμβιβασμό της αμερικανικής κυβέρνησης με την εταιρεία «NOVARTIS», τώρα προσπαθείτε να αποδείξετε ότι το σκάνδαλο δεν είναι πολιτικό, αλλά είναι ιατρικό.

Το σκάνδαλο όμως είναι πολιτικό, ξεκάθαρα. Αφορά τα χρόνια 2012 -2015, αφορά τους τρεις Υπουργούς Υγείας, τον κ. Λοβέρδο, τον κ. Γεωργιάδη και τον κ. Βορίδη και αφορά τον καθορισμό πολιτικής για το φάρμακο, ώστε να κερδίσει η «NOVARTIS» δισεκατομμύρια ευρώ εις βάρος του ελληνικού δημοσίου και την υπερτιμολόγηση των φαρμάκων. Αυτά τα δύο δεν είναι αποφάσεις των γιατρών ούτε οφείλονται σε ενέργειες των γιατρών. Είναι πολιτικές αποφάσεις και για αυτά πρέπει να αποδοθούν ευθύνες στους Υπουργούς Υγείας που διετέλεσαν στα χρόνια 2012 - 2015.

Στην προσπάθειά σας, λοιπόν, να κρύψετε όλα αυτά διαπράττετε ποινικά αδικήματα, ευτελίζοντας απόλυτα τους θεσμούς, πολιτικούς και δικαστικούς. Και εδώ να έρθω στην παρέμβασή σας την προηγούμενη, κύριε Υπουργέ και στη λογοκρισία που προσπαθήσατε να κάνετε στον συνάδελφο. Γιατί δεν απαντάτε; Είστε Υπουργός Δικαιοσύνης. Απαντήστε ξεκάθαρα: Είστε υπέρ τού να χρησιμοποιούνται παράνομες ηχογραφήσεις; Όχι συγκεκριμένες, γενικά. Είστε υπέρ τού να διαπράττεται το αδίκημα της παράνομης ηχογράφησης και να χρησιμοποιείται από τους Βουλευτές σας και από διακεκριμένα στελέχη σας και από τους Υπουργούς σας στα μέσα μαζικής ενημέρωσης; Πρώτο ερώτημα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Στη δική σας διακυβέρνηση τα γνωρίζατε αυτά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Παρακαλώ!

ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ: Κύριε Υπουργέ, όσον αφορά το τι γινόταν στη δική μας διακυβέρνηση την ερώτηση να την κάνετε στον Υπουργό Δικαιοσύνης επί ΣΥΡΙΖΑ. Εγώ είμαι Βουλευτής έναν χρόνο, είμαι δικηγόρος και ρωτώ τον Υπουργό Δικαιοσύνης της Νέας Δημοκρατίας. Είστε υπέρ των παράνομων ηχογραφήσεων, ναι ή όχι;

Έχετε μετατρέψει, λοιπόν, την πολιτική ζωή σε έναν βούρκο, έναν βούρκο στον οποίο όμως θα πέσετε μέσα τελικά και εσείς και όλοι οι κυβερνητικοί Βουλευτές που ακολουθούν τις ίδιες τακτικές στις τοπικές κοινωνίες.

Όσον αφορά τον τελικό σας στόχο τι προσπαθείτε να κάνετε, ακόμη και με την απάντηση που δώσατε πριν; Προσπαθείτε να δείξετε -γιατί αυτό είναι το καλύτερο που μπορείτε να πετύχετε- ότι όλοι είμαστε ίδιοι και γι' αυτό στις επόμενες εκλογές ο λαός να κρατήσει εσάς. Δεν είμαστε λοιπόν όλοι ίδιοι! Διαφέρουμε στα πάντα! Και η ετυμηγορία του ελληνικού λαού θα ακουστεί και θα είναι εκκωφαντική. Γιατί, δυστυχώς, παραγραφεί υπάρχει μόνο στα δικαστήρια, δεν υπάρχει στη μνήμη των πολιτών.

Όσον αφορά το νομοσχέδιο, φέρνετε σήμερα ένα νομοσχέδιο

τριακοσίων εξήντα τεσσάρων άρθρων, το οποίο καταθέσατε δύο μέρες πριν αρχίσει η συζήτηση στις αρμόδιες επιτροπές και για το οποίο στη διαβούλευση δεν είχαν οι πολίτες τη δυνατότητα να υποβάλλουν σχόλια κατ' άρθρο, παρά μόνο κατά κεφάλαιο. Η καλή νομοθέτησή σας πήγε και πάλι περίπατο, ο νόμος του κ. Γεραπετρίτη για ακόμη μια φορά δεν εφαρμόστηκε και συνεχίζετε κυριολεκτικά την τελευταία στιγμή να αιφνιδιάζετε το ελληνικό Κοινοβούλιο και κυρίως τους αρμόδιους φορείς που θέλουν να συμμετέχουν όπως θα έπρεπε στη διαβούλευση αλλά και στη διαδικασία.

Το παρόν νομοσχέδιο προετοιμάστηκε από τον ΣΥΡΙΖΑ. Αυτό είναι δεδομένο και το αποδέχστε, κάνοντας την ανάγκη φιλοτιμία, στην αιτιολογική σας έκθεση. Ο ΣΥΡΙΖΑ συνέβαλε καθοριστικά στη βελτίωση της απονομής της δικαιοσύνης και στην επιτάχυνσή της. Προσέλαβε δικαστές, προσέλαβε δικαστικούς υπαλλήλους επικαιροποίησε τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, τον Ποινικό Κώδικα, σας παρέδωσε έτοιμο τον Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάσταση Δικαστικών Λειτουργιών...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ξέρετε πότε προσλήφθηκαν οι τελευταίοι δικαστές και δικαστικοί υπάλληλοι; Τι είναι αυτά που λέτε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κύριε Υπουργέ, παρακαλώ.

ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ: Εσείς ξέρετε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Εγώ ξέρω.

ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ: Στη δευτερολογία σας να μας πείτε την απάντηση εσείς. Είστε αρμόδιος Υπουργός.

Κύριε Πρόεδρε, με διακόπτε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ πάρα πολύ!

ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ: Ο κύριος Υπουργός προφανώς δεν σέβεται τους ομιλητές.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Όταν ακούω τέτοια πράγματα δεν μπορώ να μην αντιδράσω. Να ενημερώνεστε, κυρία συνάδελφε!

ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ: Λογοκρισία να κάνετε στους Βουλευτές σας όταν δεν λένε χίλια συγχαρητήρια στον κ. Μητσοτάκη και στον αρμόδιο Υπουργό. Λογοκρισία στους Βουλευτές σας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ πάρα πολύ! Κυρία συνάδελφε, θα σας δώσω παραπάνω χρόνο.

ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ: Η αμηχανία του κυρίου Υπουργού είναι έκδηλη σήμερα και δείχνει ασέβεια στους ομιλούντες βουλευτές της Αντιπολίτευσης και αυτό είναι τραγικό και θα κριθεί από τον λαό.

Επομένως ο ΣΥΡΙΖΑ έχει πραγματικά να επιδείξει ένα σπουδαίο έργο στον τομέα της δικαιοσύνης. Ανέφερε πριν την επικαιροποίηση του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και την επικαιροποίηση του Ποινικού Κώδικα. Σας παραδώσαμε έτοιμο το σημερινό νομοσχέδιο, τον Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών και τον Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων και οφείλανε να τα φέρετε άμεσα στο ελληνικό Κοινοβούλιο προς ψήφιση.

Όσον αφορά το σημερινό νομοσχέδιο λοιπόν, επαναλαμβάνω ότι τα 4/5 είναι πρωτοβουλία της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ και αν τα αφαιρούσαμε από το σημερινό νομοσχέδιο, θα έμενε μια δική σας πενιχρή συμβολή.

Θα αναφερθώ μόνο στα άρθρα 359 επόμενα, όπου προβλέπεται η δυνατότητα των δικαστηρίων να ιδρύουν ειδικά τμήματα που θα κρίνουν υποθέσεις αναπτυξιακού χαρακτήρα. Διότι στο σημείο αυτό έχουμε και τις κυριότερες επιφυλάξεις μας. Πρόκειται για υποθέσεις διαφορών ανάμεσα σε ιδιώτες που αφορούν την ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία για τις τηλεπικοινωνίες, την ενέργεια και τα προσωπικά δεδομένα.

Θα ψηφίσουμε «παρών» στα άρθρα αυτά διότι δεν προσδιορίζετε τον τρόπο με τον οποίο οι υποθέσεις θα κρίνονται αν έχουν μειζον αναπτυξιακό ενδιαφέρον έναντι άλλων. Για παράδειγμα, γιατί να μπαίνουν σε αυτά τα ειδικά τμήματα οι διαφορές από τη-

λεπικοινωνίες και όχι από κατασκευαστικά έργα ή οι εργατικές διαφορές μεταξύ των εργαζομένων και μεγάλων πολυεθνικών εταιρειών;

Η ίδρυση των τμημάτων αφορά την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη. Τι σημαίνει αυτό; Για εμάς που είμαστε μάχιμοι δικηγόροι σημαίνει ότι πλήθος διαδίκων θα μεταφέρονται εκτός έδρας με όλες τις δυσκολίες που αυτό συνεπάγεται, θα υπάρχει κίνδυνος να «βουλιάζουν» τα τμήματα από το βάρος των υποθέσεων, θα υπάρχει ανασφάλεια δικαίου και θα βγαίνουν αντιφατικές αποφάσεις, γιατί ο τρόπος με τον οποίον περιγράφεται ότι οι υποθέσεις θα μεταφερθούν σε αυτά τα τμήματα είναι παντελώς αόριστος και δεν προσδιορίζεται αντικειμενικά.

Επίσης, θα ψηφίσουμε «παρών» γιατί δεν έχουμε αντιληφθεί με ποιον τρόπο θα στελεχωστεί αυτά τα τμήματα. Μιλάτε για δικαστές με εξειδίκευση στα αντικείμενα αυτά. Τα αντικείμενα αυτά όμως είναι τόσο εξειδικευμένα που δεν υπάρχει το κατάλληλο πλήθος δικαστών με τα αντίστοιχα διδακτορικά και μεταπτυχιακά. Και θα ιδρύσετε νέα τμήματα τελικά και θα τα αφήσετε υποστελεχωμένα από τους δικαστές ή θα πάρετε δικαστές από τα υπόλοιπα τμήματα των δικαστηρίων που αντί να προσλάβουμε, θα τους πάρουμε κίχλας;

Τέλος, επειδή το σημερινό νομοσχέδιο έχει ως στόχο την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης, σύμφωνα και με τον τίτλο του, ας μην ξεχνάμε ότι για να επιτευχθεί αυτό, πρέπει να μην παρεμβάινει η νομοθετική εξουσία στην εκτελεστική εξουσία, να έχουμε δικαστές ανεξάρτητους, ανεπηρέαστους και όποιος, είτε πολιτικός είτε απλός πολίτης είτε πολιτικός και υπουργός που μιλάει σαν απλός πολίτης, τολμάει να απειλήσει με οποιοδήποτε τρόπο δικαστικό λειτουργό, ιδιωτικά ή δημόσια, θα πρέπει να οδηγείται ο ίδιος στη δικαιοσύνη.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ευχαριστώ.

Τον λόγο τώρα έχει ζητήσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης, ο κ. Βασίλειος Βιλιάρδος, για οκτώ λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θα ξεκινήσουμε από το ότι η Ελληνική Λύση εκπροσωπεί τη μεσοαστική τάξη της Ελλάδας, εργαζόμενους, επιστήμονες και επιχειρηματίες που θέλουν να ζουν σε μια εθνικά κυρίαρχη χώρα, με ελεύθερη αγορά και σε συνθήκες πραγματικής δημοκρατίας, όχι σε μια γερμανική αποικία χρέους.

Αντίθετα, η Νέα Δημοκρατία εκπροσωπεί την εγχώρια και ξένη ολιγαρχία, καθώς επίσης τον ακραίο νεοφιλελευθερισμό σε συνθήκες κρατικού αυταρχισμού, όπως φαίνεται καθαρά από το επιτελικό κράτος που δρομολόγησε. Ο ΣΥΡΙΖΑ πάντως δεν εκπροσωπεί κανέναν, εάν όχι την πολιτική διαφθορά και διαπλοκή με κριτήριο τα τελευταία γεγονότα.

Έχουμε λοιπόν τεράστιες διαφορές, μεταξύ άλλων στην οικονομία, όπου εμείς τασσόμαστε υπέρ του μικτού τύπου με τις κοινωνικές επιχειρήσεις να ανήκουν στο δημόσιο, ενώ όλες οι άλλες στον ιδιωτικό τομέα, έχοντας επισημάνει πολλές φορές τους κινδύνους των ιδιωτικοποιήσεων, όπως στο θέμα του νερού.

Οφείλουμε να σημειώσουμε εδώ πως ήδη εκατομμύρια Αμερικανοί αδυνατούν να πληρώσουν τους αυξημένους κατά 80% λογαριασμούς νερού στους ιδιώτες, με αποτέλεσμα να διακόπτεται η παροχή ύδρευσής τους και να χάνουν τα σπίτια τους, όπως θα καταθέσουμε αργότερα στα Πρακτικά.

Όσον αφορά τα υπόλοιπα, είμαστε εντελώς αντίθετοι με την ανεξέλεγκτη παγκοσμιοποίηση που έχει οδηγήσει στη φτωχοποίηση της μεσαίας τάξης και υπέρ του εθνικού κράτους. Ενώ πιεστούμε μεν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αφού όλα τα κράτη της Ευρώπης οφείλουν να συνεργάζονται μεταξύ τους, ειδικά εν όψει των απειλών από άλλες περιοχές του πλανήτη, είμαστε κάθετα αντίθετοι με τη γερμανική εκδοχή της.

Θεωρούμε δε πως προωθείται ξανά η κατάκτηση της ηπείρου μας από τη γερμανική βιομηχανική ελίτ, με οικονομικά όπλα αυτή τη φορά και με πρώτο θύμα την Ελλάδα. Εν προκειμένω, η καλύτερη λύση είναι η εκδίωξη της Γερμανίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από την ευρωζώνη όσο υπάρχει ακόμη καιρός.

Σε σχέση τώρα με το σημερινό νομοσχέδιο, όσον αφορά τον ρόλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην έκθεση για τον απολογισμό και τον ισολογισμό του κράτους στο άρθρο 344, αυτό που εμείς διαπιστώσαμε από τον απολογισμό του 2017 που μας δόθηκε το 2019 είναι το εξής: Δεν έγινε αποτίμηση για τη μεταφορά παγίων του δημοσίου στο υπερταμείο των δανειστών, ενώ δεν υπάρχει καν μητρώο παγίων.

Σημειώνεται δε πως όταν εκφράζονται τόσο σοβαρές παρατηρήσεις στους ισολογισμούς εταιρειών από τους δικούς τους ελεγκτικούς μηχανισμούς, από τους ορκωτούς λογιστές δηλαδή, τότε δρομολογούνται σοβαρές ενέργειες. Είναι ακατανόητο λοιπόν ότι δεν λογοδοτεί ανάλογα η κρατική διοίκηση.

Με απλά λόγια, δεν γνωρίζουμε τι έχουμε και τι παραδώσαμε στους ξένους με το υπερταμείο, οπότε οι κυβερνήσεις μας κυριολεκτικά εγκληματούν εις βάρος των παιδιών μας. Αν και οι δανειστές φαίνεται πως γνωρίζουν πολύ καλά τι παίρνουν.

Όσον αφορά τον ισολογισμό του κράτους, η κατάσταση είναι ακόμη περισσότερο απογοητευτική, αφού τίποτα σχεδόν δεν υπολογίζεται σωστά. Για παράδειγμα, η ΕΑΒ, η ΕΑΣ και η ΕΛΒΟ εμφανίζονται με μηδενική αξία στον Ισολογισμό του Κράτους, η συμμετοχή του δημοσίου στην ΕΥΔΑΠ αποτιμάται μόλις στα 388 εκατομμύρια ευρώ, ενώ στη ΔΕΥΑΘ στα 85 εκατομμύρια ευρώ στις 31-12-2018, στο «Ελευθέριος Βενιζέλος» στα 417 εκατομμύρια ευρώ και ούτω καθεξής.

Πώς θα μπορέσει λοιπόν στο μέλλον το Σ.Τ.Ε. να κρίνει τις συμβάσεις πώλησής τους, όταν αξιολογούνται με αυτές τις εξευτελιστικές τιμές; Με ποιο κριτήριο; Ας μην ξεχνάμε δε το χαμηλό τίμημα της επέκτασης του «Ελευθέριος Βενιζέλος» πριν το εμπόδιζε η Ευρώπη, η Dg Comp, κάτι που ο κύριος Γεωργιάδης τότε είχε χαρακτηρίσει ως καραμπινάτη υπόθεση για ειδικό δικαστήριο, όπως θα καταθέσουμε στα Πρακτικά.

Ένα άλλο θέμα στον κρατικό ισολογισμό είναι οι απαιτήσεις προηγούμενων χρήσεων προς τα κρατικά ταμεία, οι οποίες καταχωρήθηκαν με 95 δισεκατομμύρια ευρώ στις 31-12-2018, παρά το ότι μικρό μόνο μέρος τους θεωρείται εισπραξιμό.

Το τελικό αποτέλεσμα πάντως του κακοποιημένου κρατικού ισολογισμού -απίστευτα κακοποιημένου- είναι να φαίνεται πως η Ελλάδα έχει αρνητική καθαρή θέση, μείον 217 δισεκατομμύρια ευρώ το 2018. Το γεγονός αυτό σημαίνει πως εάν το κράτος ήταν μια επιχείρηση, θα έπρεπε να κλείσει αμέσως, ενώ οι υπεύθυνοι θα έπρεπε να λογοδοτήσουν στους πολίτες για την απίστευτη κακοδιαχείρισή τους.

Οφείλουμε να σημειώσουμε εδώ για όσους δεν έχουν ανάλογες γνώσεις πως η αρνητική καθαρή θέση του κράτους μας στον ισολογισμό του δεν είναι απλά μία λογιστική απεικόνιση. Δηλαδή, δεν είναι μόνο στα χαρτιά, αφού υποδηλώνει πως το κράτος θα χρωστάει 217 δισεκατομμύρια ευρώ, ακόμη κι αν ξεπουλήσει ό,τι έχει και δεν έχει στις τιμές που αναφέρονται. Θα μείνει, δηλαδή, ένα υπόλοιπο χρέους 217 δισεκατομμυρίων ευρώ όταν η Ελλάδα πουλήσει το παλίο, φαίνεται καθαρά η χρεοκοπία του πολιτικού συστήματος, για την οποία κανένας δεν αναλαμβάνει την ευθύνη και κανένας δεν ντρέπεται.

Συνεχίζοντας, στις αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου υπάγεται επιπλέον ο έλεγχος για την απονομή συντάξεων, σύμφωνα με το άρθρο 98 του Συντάγματος, αλλά και πολλά άλλα άρθρα εδώ, όπως το 111, το 116 κ.λπ., καθώς επίσης μία έκθεση κατά τη σύνταξη ασφαλιστικών νόμων.

Στον πρόσφατο νόμο Βρούτση, που ήρθε να διορθώσει προηγούμενες αδικίες και αντισυμβατικότητα, ο Επίτροπος Επικρατείας, ο κ. Νικητάκης, επεδίωξε νέες ενδεχόμενες αντισυμβατικότητες -όπως θα καταθέσουμε στα Πρακτικά-, κάτι που δεν φάνηκε να απασχολεί κανέναν κατά τη συζήτηση του νόμου, που τελικά ψηφίστηκε, ενώ τώρα περιμένουμε να δούμε εάν θα υπάρχουν προσφυγές.

Σημειώνουμε, επίσης, την πολυνομία στο ασφαλιστικό, όπως επισημάνθηκε στη μελέτη της «διαΝΕΟσις», με αριθμό 11/2017, κάτι που δεν βοηθάει καθόλου τον διοικητικό έλεγχο.

Σε κάθε περίπτωση, στο επίπεδο της εκδίκησης προσφυγών για συντάξεις, όπως έχει ήδη επισημανθεί, υπάρχουν μεγάλες καθυστερήσεις, οδηγώντας ουσιαστικά σε αρνησιδικία. Σύμφωνα δε με δημοσιεύματα, στο Ελεγκτικό Συνέδριο εκκρεμούν περισ-

σότερες από τριάντα χιλιάδες υποθέσεις, με μέσο όρο εκδίκησης τα τρία χρόνια, ενώ έχουν επιβληθεί πρόστιμα από το Συμβούλιο της Ευρώπης για καθυστερήσεις.

Είναι, λοιπόν, ντροπή, επειδή πρόκειται για έναν πολύ ευαίσθητο τομέα, αφού αφορά ανθρώπους που δεν έχουν πολλά χρόνια να ζήσουν ακόμη και περιμένουν άδικα, με αποτέλεσμα να επιβαρύνονται τόσο βιολογικά όσο και ψυχολογικά. Οδηγούνται, επίσης, σε πράξεις απελπισίας, υπενθυμίζοντας την υπόθεση αυτοκτονίας του Δημήτρη Χριστούλα, που θα καταθέσουμε στα Πρακτικά.

Το γεγονός αυτό, βέβαια, δεν απασχολεί την Κυβέρνηση όσο η εξυπηρέτηση των επιχειρηματικών συμφερόντων, όπως διαπιστώνεται από το άρθρο 359 του σημερινού νομοσχεδίου, όπου δημιουργούνται ειδικά τμήματα fast track για τους επενδυτές στις τηλεπικοινωνίες, την ενέργεια και τα προσωπικά δεδομένα. Σκανδαλώδες, φυσικά, εάν σκεφτεί κανείς πως έχουμε τις ακριβότερες τηλεπικοινωνίες στην Ευρώπη, σύμφωνα με την Επιτροπή Ανταγωνισμού, όπως επίσης θα καταθέσουμε στα Πρακτικά.

Δεν απασχολεί την Κυβέρνηση ούτε το ότι θα υπάρξει κερδοσκοπία από τα προσωπικά δεδομένα από μία αγορά ύψους 3,2 δισεκατομμυρίων ευρώ, την οποία ο πρώην γενικός διευθυντής του ΣΕΒ και νυν Υφυπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ ονόμασε «πετρέλαιο του μέλλοντος», αν και θα πωλούνται μόλις προς 50 σεντ το κιλό, όπως θα καταθέσουμε στα Πρακτικά.

Δρομολογείται, λοιπόν, μια δημοκρατία fast track για την εγχώρια και διεθνή олигархία που στηρίζει η Κυβέρνηση, με την κοινωνία βυθισμένη στην ύφεση, με την ενεργειακή υποτέλεια στο ζενίθ, κρίνοντας από την κατάρνηση του λιγνίτη σχεδόν δεκαπέντε χρόνια πριν από τη Γερμανία και από την επιδότηση των γερμανικών ηλεκτρικών αυτοκινήτων, την αυξανόμενη εξάρτηση από τις εισαγωγές, τη μετατροπή των Ελλήνων σε γκαρσόνια των Γερμανών και ούτω καθεξής.

Κλείνοντας, ειδικά όσον αφορά το Ελεγκτικό Συνέδριο, το νομοσχέδιο δεν λύνει προβλήματα, αλλά υποβαθμίζει στην πραγματικότητα ακόμη περισσότερο τον ρόλο του.

Ελπίζουμε, βέβαια, να πρόκειται για μία ακόμη προχειρότητα της Κυβέρνησης και όχι για σκοπιμότητα, κάτι που θα φανεί από τις διορθωτικές τροπολογίες που οφείλουν να ακολουθήσουν.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βιλιάρδος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Εμμανουήλ Συντυχάκης από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας για οκτώ λεπτά.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν θα μιλήσω για αυτό καθαυτό το νομοσχέδιο. Άλλωστε, η εισηγήτριά μας ήταν ιδιαίτερα αναλυτική για την ουσία, το περιεχόμενο και τη θέση μας ως Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.

Επιτρέψτε μου, όμως, να τοποθετηθώ για την κατάρτιση και επικίνδυνη τροπολογία του Υπουργείου Αθλητισμού, η οποία με μία απλή τροποποίηση του νόμου αντικαθιστά τη λέξη «τελεσίδικα» με τη λέξη «αμετάκλητα» τόσο απλά, βάζοντας κανονικά, όχι από το «παράθυρο», από την «πόρτα», κύριε Υπουργέ, υπόδικους, όσους έχουν καταδικαστεί και στον πρώτο και τον δεύτερο βαθμό για κακούργημα. Γιατί; Για να διοικήσουν -λέει- στον χώρο του αθλητισμού.

Εκείνο που απομένει είναι ο κ. Αυγενάκης, η Κυβέρνηση, ο κύριος Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Τσιάρας, ο οποίος υπογράφει το νομοσχέδιο, να μας μοιράσουν τις φωτογραφίες όλων όσων ευνοούνται απ' αυτή την τροπολογία. Είναι πραγματικά θλιβερό, που δείχνει ότι ο εμπορευματοποιημένος αθλητισμός δεν έχει «πάτο».

Επιπλέον, καταργεί αυτή η τροπολογία τα όποια κωλύματα υπήρχαν, που απαγόρευαν στις εταιρείες αθλητικών ειδών να συμμετέχουν στις διοικήσεις αθλητικών ομοσπονδιών και τα δικηγόρα συμβούλια των σωματείων. Επίσης, επιτρέπει τη συμμετοχή παλιών αθλητών στις διοικήσεις των ομοσπονδιών. Με μία,

δηλαδή, φωτογραφική τροπολογία πάρα πολλές στοχεύσεις.

Πρόκειται για καταστροφικές διατάξεις και πρέπει εδώ και τώρα να αποσυρθεί αυτή η τροπολογία. Αποτελεί την επιτομή της νομιμοποιημένης παρανομίας της χειραγώγησης των αγώνων, της διαπλοκής και της αδιαφάνειας.

Ο κ. Αυγενάκης προσπαθεί μάταια να πείσει ότι αυτή η απαράδεκτη και ύποπτη τροπολογία, με την υπογραφή και του κυρίου Υπουργού Δικαιοσύνης, έχει, όπως λέει, στόχο την τάξη και τη διαφάνεια στον ελληνικό αθλητισμό. Τώρα, να γελάσουμε; Να τα πάρουμε στο «κράνιο»; Τι απ' όλα θα πρέπει να κάνουμε;

Είχε, μάλιστα, το θράσος -γιατί περί αυτού πρόκειται- να επικαλείται τη Σύμβαση Μακόλιν σχετικά με τη χειραγώγηση αθλητικών αγώνων, η οποία υπερψηφίστηκε απ' όλα τα άλλα κόμματα.

Το ΚΚΕ είχε ψηφίσει «παρών» και, μάλιστα, είχαμε πει τότε ότι η σύμβαση έχει διατάξεις που, ενώ εμπεριέχουν πλευρές για την καταπολέμηση της χειραγώγησης των αγώνων και της βίας, είναι σίγουρο ότι δεν πρόκειται να τελεσφορήσουν, διότι έρχεται σε αντίφαση με τον ίδιο τον χαρακτήρα του εμπορευματοποιημένου αθλητισμού και τις άλλες διατάξεις τότε του σχεδίου νόμου, που βασίζονται στον ανταγωνισμό μεταξύ των αθλητικών ανωνύμων εταιρειών για περισσότερα οικονομικά οφέλη και το κέρδος.

Πρώτος ο κ. Αυγενάκης και η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας με αυτή την τροπολογία απαξιώνει την εν λόγω σύμβαση, νομιμοποιώντας τη χειραγώγηση των αγώνων, τη σήψη και την αυσόσια.

Είναι κρίκος της αλυσίδας που ενισχύει τη νομοθετική και θεσμική στήριξη των επιχειρηματικών συμφερόντων στον χώρο του αθλητισμού. Το απέδειξε, άλλωστε, με την κατάργηση του αυτοδιοικητού αθλητικών σωματείων και ομοσπονδιών.

Ζημιωμένος, βέβαια, θα είναι ο λαός μας απ' αυτή την ιστορία, οι χιλιάδες νέοι και νέες, γονείς, προπονητές, παράγοντες του αθλητισμού, που το δικαίωμά τους στη φυσική αγωγή και άθληση, την ενασχόλησή τους με τον αθλητισμό θα εμποδιστεί μπροστά στη δίψα του κέρδους.

Θα πει κάποιος: «Μα, η διαφθορά, η «παράγκα», η χειραγώγηση, το στοίχημα, οι χαριστικές ρυθμίσεις στις ΠΑΕ, οι φοροπαλλαγές, τα δισεκατομμύρια που ρέουν είναι κάτι καινούργιο ως φαινόμενο;». Όχι μόνο δεν είναι καινούργιο, αλλά ποτέ καμμία κυβέρνηση, ούτε οι προηγούμενοι του ΣΥΡΙΖΑ ούτε του ΠΑΣΟΚ ούτε οι κοινές μεταξύ σας κυβερνήσεις επιδίωξαν ποτέ να αντιμετωπίσουν. Κανένας αθλητικός νόμος δεν εμπόδισε την επιχειρηματική δράση ούτε ενισχύθηκε και ποτέ ο ερασιτεχνικός αθλητισμός.

Αυτή, λοιπόν, η τροπολογία έρχεται ως συνέχεια των αθλητικών νόμων, για να ενισχύσει ακόμα περισσότερο την εμπορευματοποίηση του ελληνικού αθλητισμού. Αυτό είναι το μέλλον του και το πρότυπο που πασάρουν στον λαό μας και ιδιαίτερα στη νέα γενιά. «Χέρι-χέρι» σπόνσορες, εταιρείες, υπόδικοι και όλοι αυτοί μαζί να διοικούν τον ελληνικό αθλητισμό.

Είναι αποκρισία λοιπόν όλοι είχαν και έχουν το μαχαίρι και το πετόνι της διακυβέρνησης να μιλούν σήμερα για χειραγώγηση αγώνων και διαφθορά στον αθλητισμό και ιδιαίτερα στο ποδόσφαιρο και σε άλλα αθλήματα, όπως στον μηχανοκίνητο αθλητισμό, όταν όχι μόνο παραμένει άθικτο το νομοθετικό πλαίσιο που τα νομιμοποιεί, αλλά το θωρακίζουν κάθε φορά με τους αλληπάλληλους αθλητικούς νόμους. Αυτή η χωρίς προηγούμενο φωτογραφική τροπολογία, με τη νομιμοποίηση υποδίκων, την εύνοια σε κολλητούς και πρόθυμους, και όλοι μαζί, ένα και μόνο στόχο έχουν, να υπηρετήσουν τον αθλητισμό-εμπόρευμα και τα μεγαλεπήβολα επιχειρηματικά σχέδια.

Συνδέεται επιπλέον άμεσα και με τη δημιουργία του αθλητικού μητρώου, με ασφυκτική καταληκτική ημερομηνία εγγραφής των σωματείων, ενός μητρώου αναγκαίου μιν, αλλά κομμένου και ραμμένου για να διευκολύνει, πρώτον, τον πλήρη κυβερνητικό και κομματικό έλεγχο των αθλητικών ομοσπονδιών και, δεύτερον, την πρόσβαση σε αυτόν των εταιρειών-χορηγών, όπως άλλωστε το έχει δηλώσει ο κ. Αυγενάκης, για να αλώσουν επιχειρηματικά και τον ερασιτεχνικό αθλητισμό, να αποκτήσουν τον πλήρη έλεγχο των σωματείων, μητρώο μελών, ακαδημίες, εισιτήρια, τα όποια οικονομικά και τις όποιες υποδομές διαθέτουν και φυσικά τους αγώνες, όπως άλλωστε γίνεται στον επαγγελματικό αθλη-

τισμό, και να προωθήσουν τα χορηγικά τους προγράμματα, εκμεταλλευόμενοι την ανέχεια, από την ισχυρή κρατική χρηματοδότηση των αθλητικών σωματείων και την ανυπαρξία υποδομών.

Μάλιστα, υπό τη μορφή απειλών, ο κύριος Υπουργός δηλώνει ότι όσα αθλητικά σωματεία δεν έχουν ολοκληρώσει την εγγραφή ή την προεγγραφή στο περιβόητο μητρώο δεν θα λάβουν την κρατική χρηματοδότηση. Να λοιπόν πώς αποδεικνύεται, γιατί η Κυβέρνηση φέρνει αυτή τη στιγμή αυτή την κατάπτυστη τροπολογία, όλα στοιχίζονται και υποτάσσονται στην ενιαία κεντρική στρατηγική για τον αθλητισμό-επιχείρηση, κατάργηση του αυτοδιοικητού, περιορισμοί στην εκλογή των εκπροσώπων των αθλητικών ομοσπονδιών, θητείες όρια, ηλικίας, επιχειρώντας ευθεία παρέμβαση στις διοικητικές τους υποθέσεις.

Αυτή λοιπόν την τροπολογία σας την επιστρέφουμε, κύριε Υπουργέ, ως απαράδεκτη. Είναι καταδικαστέα από τη συντριπτική πλειοψηφία του υγιούς αθλητικού κόσμου, όπως και οι μεθοδεύσεις για το μητρώο.

Τέλος, επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε, να τοποθετηθώ για την τροπολογία του Υπουργείου Υποδομών, με την οποία είμαστε κάθετα αντίθετοι, ακριβώς γιατί είναι απαράδεκτη και μάλιστα σας ζητούμε να την αποσύρετε. Συγκεκριμένα θα τοποθετηθώ για το άρθρο 2 της τροπολογίας, που αφορά την κατάργηση των τεχνικών υπηρεσιών δημοσίων έργων, τις γνωστές ΕΥΔΕ, τέσσερις τεχνικές υπηρεσίες σε όλη την Ελλάδα, και μάλιστα ούτε καν καλέσατε τους εργαζομένους σε διαβούλευση, που εσείς έχετε θεό τη διαβούλευση, αλλά τους απαξιώσατε εντελώς. Καταργείτε λοιπόν αυτές τις τέσσερις υπηρεσίες, με αρμοδιότητα σε μεγάλα έργα υποδομής, με την αιτιολογία ότι αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσλειτουργίες, λόγω της υποστελέχωσης. Και ποιος τις υποστελέχωσε; Μήπως αυτός ήταν και ο τελικός στόχος; Η υποστελέχωση και η υποβάθμιση τους είναι συνειδητή επιλογή των κυβερνήσεων, ώστε να ωριμάσει αυτό που κάνετε με την παρούσα τροπολογία. Ο στόχος είναι η ιδιωτικοποίηση του δημόσιου τομέα, εκχώρηση των μεγάλων έργων υποδομής στα επιχειρηματικά συμφέροντα και ο σχεδιασμός τους με βάση τα ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια. Και αυτό μυρίζει πολλά και διάφορα σκάνδαλα. Αρκεί να διασφαλιστεί η ανταγωνιστικότητα και η κερδοφορία των ομίλων.

Η Κυβέρνηση ενισχύει και αναβαθμίζει τον «Οργανισμό Ανάπτυξης Κρήτης Ανώνυμη Εταιρεία», όπως επισημαίνεται και στην αιτιολογική έκθεση. Μεταφέρει σε έναν φορέα ιδιωτικού δικαίου τις όποιες αρμοδιότητες είχαν μείνει στο κράτος, χρηματοδότηση, κατασκευή, διαχείριση των μεγάλων έργων στην Περιφέρεια Κρήτης, ώστε να εξυπηρετεί πιο ευέλικτα το μεγάλο κεφάλαιο. Από το 2013 το ΚΚΕ είχε αντιταχθεί στη συγκρότηση αυτού του οργανισμού, διότι με αυτόν τον τρόπο φέρνουν πιο κοντά τους ιδιώτες επενδυτές, φέρνουν τα αναπτυξιακά εργαλεία πιο κοντά στον άμεσο έλεγχο του κεφαλαίου. Μεγάλα έργα θα ανατίθενται με συνοπτικές και αδιαφανείς διαδικασίες στους κατασκευαστικούς ομίλους, κανείς δεν θα επιβλέπει ή η όποια επίβλεψη και αν υπάρξει θα είναι για τα μάτια του κόσμου. Κάπως έτσι λοιπόν γεννιούνται τα σκάνδαλα, που αποτελούν και το βασικό συστατικό στοιχείο του καπιταλισμού, τον οποίο υπηρετείτε.

Η ρύθμιση λοιπόν αυτή θα έχει τραγικές συνέπειες στα εργασιακά και μισθολογικά δικαιώματα των εργαζομένων στις ΕΥΔΕ και κυρίως σ' αυτή της Κρήτης και Δωδεκανήσων. Αντί λοιπόν να γίνουν προσλήψεις μόνιμου προσωπικού για τη στελέχωσή τους, καταργούνται, και για τις τρεις από αυτές προβλέπεται η ενσωμάτωσή τους σε άλλες, ενώ οι αρμοδιότητες της ΕΥΔΕ Κρήτης και Δωδεκανήσου παραχωρούνται στον «ΟΑΚ Ανώνυμη Εταιρεία» και οι εργαζόμενοι αυτής, δημόσιοι υπάλληλοι, αποσπώνται για δύο χρόνια στην ανώνυμη εταιρεία. Αποτελεί πραγματικό εμπαιγμό, διότι δεν διασφαλίζει ούτε οργανικές θέσεις ούτε εργασιακά και μισθολογικά δικαιώματα. Παραμένει αβέβαιο το τι θα γίνει με την παρέλευση αυτής της διετίας. Η Κυβέρνηση τους αποσπά στον «ΟΑΚ ΑΕ» για να τους πετάξει αργότερα στον δρόμο, όπως φυσικά και η αναφορά για διατήρηση εργασιακών και μισθολογικών δικαιωμάτων, τηρουμένων των προϋποθέσεων καταβολής. Είναι κοροϊδία! Θα έχει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον να μας πείτε ποιες είναι αυτές οι προϋποθέσεις, για να τις ξέρουμε.

Τελειώνοντας, το ΚΚΕ είναι αντίθετο με αυτή την τροπολογία,

απαιτεί την απόσυρσή της και ταυτόχρονα διεκδικεί να καταργηθούν όλα τα νομοθετήματα που προωθούν τη μεταφορά αρμοδιοτήτων δημόσιων υπηρεσιών σε ανώνυμες εταιρείες. Δεύτερον, απαιτεί να ενισχυθούν οι υπηρεσίες του δημοσίου που θα ασκούν αποκλειστικά αυτές τις αρμοδιότητες, που πάτε να δώσετε στις ανώνυμες εταιρείες. Τρίτον, απαιτεί την αυτονόητη διασφάλιση των εργασιακών, μισθολογικών, ασφαλιστικών δικαιωμάτων του προσωπικού των σημερινών οργανισμών και υπηρεσιών.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ**)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Έχει ζητήσει τον λόγο ο κύριος Υπουργός για να μπορούν μετά να λάβουν τον λόγο και οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι και μετά ακολουθεί ο κ. Αθανάσιος Ζερμπής.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι στην τελευταία μέρα της συζήτησης του νομοσχεδίου, με τον εξαντλητικό διάλογο που έχει προηγηθεί, λίγο ή πολύ όλοι μας γνωρίζουμε ποιο είναι το τοπίο. Αναγκάζομαι να επαναλάβω κάποιες αυτονόητες παραδοχές για να οριοθετήσω κατ' αρχάς τον χώρο της συζήτησής μας, αλλά βεβαίως να έχω την ευκαιρία και αμέσως μετά να δώσω κάποιες απαντήσεις σε συναδέλφους, οι οποίοι με το δικό τους τρόπο εξέφρασαν κάποιες απόψεις, λίγο νωρίτερα, εδώ, σε αυτό το Βήμα.

Έχω πει, και το λέω για πολλοστή φορά, ότι το βασικό κομμάτι, το *main corpus* αυτού του νομοσχεδίου -το είπατε κι εσείς κ. Ξανθόπουλε- είναι η δικονομία του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Τη δικονομία του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν την έφτιαξε το Υπουργείο Δικαιοσύνης και αυτό θέλω να το καταλάβουν όλοι οι συνάδελφοι. Είναι το προϊόν μιας πολύ σοβαρής, πολύ εμπειριστατωμένης, πολύ επίμονης, θα έλεγα, προσπάθειας, που έγινε από το ίδιο το Ελεγκτικό Συνέδριο, με μια νομοπαρασκευαστική επιτροπή, η οποία ξεκινάει από τον χρόνο της προηγούμενης κυβέρνησης, το 2018, με συμπεράσματα τα οποία ενσωματώνονται στο τελικό σχέδιο, το οποίο ερχόμαστε σήμερα να ψηφίσουμε, και με τη συνολική αποδοχή της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Δεν ανακαλύψαμε εμείς ξαφνικά καμία από τις διατάξεις της δικονομίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Κατά συνέπεια, όλα αυτά τα οποία προτείνονται στην ολομέλεια της Εθνικής Αντιπροσωπείας, στην πραγματικότητα, είναι διατάξεις οι οποίες έχουν προέλθει μέσα από μια, αν θέλετε, πάροδο χρόνου και μέσα από μια ωριμότητα, η οποία μας δείχνει ότι πρέπει να κινηθούμε στην επόμενη μέρα και πρέπει να εξελίξουμε τη λειτουργικότητα και τη λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Δεν πρόκειται, επαναλαμβάνω, περί καμμίας επινόησης, περί κανενός πολιτικού, αλλά αντίθετα πρόκειται για μια εσωτερική διαδικασία, η οποία δείχνει ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο πρέπει να κάνει το επόμενο βήμα.

Γίνεται μια συζήτηση για το πόσο πρέπει να κατέβουν τα ποσά για τα οποία πρέπει να γίνονται οι έλεγχοι. Θα το πω για άλλη μια φορά: Δεν υπάρχουν ανεξάντλητοι ανθρωπίνι πόροι. Κατά συνέπεια, δεν υπάρχει η δυνατότητα να φτάσουμε ενδεχομένως και στο «σημείο μηδέν».

Αντίθετα, θεωρώ θετικό -κι εγώ το είχα θέσει ως ερώτημα ενώπιόν σας, κύριε Ξανθόπουλε, κύριε Τζανακόπουλε, η κ. Γιαννακοπούλου, ο κ. Καστανίδης τοποθετήθηκαν- θα κρατήσουμε τα 5 εκατομμύρια και θα το κάνουμε αποδεχόμενοι μια σοβαρή συζήτηση που πρέπει να γίνεται.

Έχω τη διαβεβαίωση από το Ελεγκτικό Συνέδριο και από τον Πρόεδρο ότι αν για οποιοδήποτε λόγο φανεί η καθυστέρηση, που θα σημάνει ένα καμπανάκι κινδύνου για την απορρόφηση των πόρων του ΕΣΠΑ, θα συσταθεί ειδικό τμήμα -ήδη γίνεται γρήγορα η διαδικασία- προκειμένου να μην υπάρξει κανένα τέτοιο πρόβλημα.

Όμως, από εκεί και πέρα, πρέπει να καταλάβουμε ότι όταν έρχονται συνάδελφοι εδώ και διατυπώνουν την ένστασή τους για τον προσυμβατικό έλεγχο στον ΟΔΔΗΧ, στον Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους, ή στις θαλάσσιες μεταφορές, αυτή είναι μια πραγματικότητα η οποία υπάρχει εδώ και δεκαετίες. Δεν είναι μια

πραγματικότητα που μπορεί να αλλάξει. Αλήθεια για πείτε μου, ξέρετε γιατί δεν γίνεται προσυμβατικός έλεγχος στις θαλάσσιες μεταφορές; Γιατί δεν πρέπει να μείνουν οι κάτοικοι των άγονων νησιών χωρίς θαλάσσιες συγκοινωνίες! Αυτό το αγνοείτε; Το γνωρίζετε όταν έρχεστε και λέτε γιατί δεν το κάνουμε αυτό; Ο έλεγχος βεβαίως γίνεται εκ των υστέρων, αλλά πόσο υπεύθυνο είναι απ' όλους μας να πούμε ότι στο όνομα μιας -αν θέλετε- πραγματικής ανάγκης να γίνει ένας έλεγχος, θα μείνουν ενδεχομένως για κάποιους μήνες χωρίς συγκοινωνία τα άγονα νησιά; Είναι ένα ερώτημα το οποίο -αντιλαμβάνεστε- μας ξεπερνάει.

Κι είναι μια πρακτική η οποία προφανώς δεν θέλει να δώσει κανένα πλεονέκτημα σε επαγγελματικές ομάδες -στις οποίες αναφερθήκατε- στους εφοπλιστές ή σε οποιονδήποτε άλλον. Απλά διευκολύνει μια πραγματικότητα που -επαναλαμβάνω- αφορά στους κατοίκους των μικρών και απομακρυσμένων νησιών.

Όμως, πρέπει επίσης να ξέρετε ότι ο προληπτικός έλεγχος ο οποίος δεν γίνεται αυτή την περίοδο -και βεβαίως έχει σταματήσει από την προηγούμενη διακυβέρνηση- γίνεται σε εσωτερικό επίπεδο, δηλαδή είναι υποχρέωση του κάθε φορέα να κάνει τον έλεγχο. Παραδείγματος χάριν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης γίνεται αυτός ο έλεγχος -το λέω απλά για να ξεκαθαρίσουμε τα πράγματα- όχι ότι δεν υπάρχει.

Και πρέπει, τέλος, να πούμε ότι το μοντέλο το οποίο προτείνεται σήμερα στην ελληνική Εθνική Αντιπροσωπεία αφορά σε μια ευρωπαϊκή πραγματικότητα. Σωστά επισημάνθηκε νωρίτερα -αν θυμάμαι καλά από την κ. Γιαννάκου- ότι είναι το γαλλικό μοντέλο. Υποτίθεται ότι πρέπει να ακολουθήσουμε πρακτικές και δρόμους καλής νομοθέτησης και μιας λειτουργίας όλων των επιπέδων της δικαιοσύνης, τέτοιας ώστε να μην υπάρχουν ούτε αμφιβολίες, ούτε δεύτερες σκέψεις στον μέσο Έλληνα πολίτη.

Εγώ θέλω να ευχαριστήσω τα κόμματα και τους εισηγητές, διότι παρά τις διαφωνίες, η συζήτηση η οποία εξακολουθεί να γίνεται σε νομοσχέδια του Υπουργείου Δικαιοσύνης νομίζω ότι κινείται σε ένα επίπεδο μετριοπάθειας και σοβαρότητας που θεωρώ ότι το έχουμε ανάγκη όλοι. Το εκτιμώ, παρά το ότι κάποιες εδώ ήρθαν και μου είπαν ότι δεν εισηγούνται οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας αλλαγές ή τροποποιήσεις στο κείμενο του προτεινόμενου νόμου. Προφανώς δεν παρακολουθούν τη συζήτηση. Ο κ. Κυρανάκης πρότεινε δύο-τρεις συγκεκριμένες αλλαγές εκ των οποίων οι μισές υιοθετήθηκαν. Άρα λοιπόν ας μη γίνεται τέτοιο είδους κριτική η οποία υποβαθμίζει πολλές φορές όλη αυτή την προσπάθεια που γίνεται -επαναλαμβάνω- ειδικά για τα νομοσχέδια του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Από εκεί και πέρα, εξακολουθώ να λέω τα αυτονόητα. Η διεύθυνση των Στατιστικών στο Υπουργείο Δικαιοσύνης δεν ισχυρίζομαι ότι θα λύσει τα προβλήματα. Ήρθαν κάποιες συνάδελφοι και είπαν ότι δεν θα λύσετε έτσι τα προβλήματα. Χρειαζόμαστε όμως το εργαλείο νωρίτερα για να λύσουμε τα προβλήματα; Διότι περί αυτού πρόκειται, δεν πρόκειται για τη λύση. Πρόκειται να το εργαλείο το οποίο θα μας οδηγήσει βήμα-βήμα και με πολύ συγκεκριμένη προσπάθεια στη λύση του συγκεκριμένου προβλήματος που υπάρχει, όπως στην καθυστέρηση απονομής δικαιοσύνης, το γεγονός ότι κάποιες δικαστικές σχηματισμοί ενδεχομένως να χρειάζονται αναπροσαρμογή ή αναδιοργάνωση και βεβαίως στο γεγονός ότι όταν έχουμε ένα συγκεκριμένο υλικό στα χέρια μας, μια αποτύπωση, έναν οδικό χάρτη της πραγματικότητας, θα μπορούμε να πάρουμε τις όποιες αποφάσεις για αλλαγές και μεταρρυθμίσεις.

Έγιναν διάφορες ουσιαστικές υπομνήσεις αγαπητών συναδέλφων σχετικά με όσα διαλαμβάνονται το τελευταίο χρονικό διάστημα ειδικά στο πλαίσιο της προανακριτικής επιτροπής. Εγώ προσωπικά ξέρετε ότι έκανα και κάνω μεγάλη προσπάθεια να μείνει ο χώρος της δικαιοσύνης και ειδικά του Υπουργείου Δικαιοσύνης μακριά απ' το τι συμβαίνει στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή. Πρέπει κάποτε να καταλάβουμε ότι είναι άλλος ο ρόλος του Κοινοβουλίου κι άλλος ο ρόλος της εκτελεστικής εξουσίας. Όταν καταφέρουμε αυτό να το υιοθετήσουμε στην πρακτική μας, στη ζωή μας και βεβαίως σε οτιδήποτε αφορά το ρόλο μας και την παρουσία μας σε επίπεδο ελληνικού κοινοβουλίου, θα έχουμε κάνει ένα σοβαρό βήμα ανάκτησης της αξιοπιστίας του πολιτικού συστήματος απέναντι στην ελληνική κοινωνία.

Αν πρέπει να μπω σε μία λογική κριτικής ή σύγκρισης με το τι συνέβαινε στο παρελθόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα σας διαβεβαιώσω ότι όχι μόνο διαθέτω απεριόριστο αριθμό επιχειρημάτων και πραγματικών δεδομένων αλλά θα οδηγήσουμε τη συζήτηση κάπου αλλού και θα αδικήσουμε την ίδια τη δημοκρατική διαδικασία. Προφανώς το Βήμα της Βουλής είναι ένα ελεύθερο Βήμα προκειμένου να μπορεί κάποιος να εκφραστεί ελεύθερα και βεβαίως να πει μια σκέψη του, αλλά αυτή η σκέψη του πρέπει να μένει στα πραγματικά γεγονότα και όχι σε αυτά που ίδιος φαντάζεται ή αυτά που ίδιος πιστεύει χωρίς να έχει ενημερωθεί επαρκώς.

Το λέω αυτό διότι άκουσα νωρίτερα μια συνάδελφο από το Βήμα να μου λέει ότι πρέπει να εκφράσω την άποψή μου για το αν τα παρανόμως κτηθέντα αποδεικτικά μέσα ανήκουν στη δική μου δικαιοδοσία και τι πρέπει να κάνω. Την καλώ λοιπόν να διαβάσει την ιστορία και αν δεν την ξέρει, να ρωτήσει τους παλαιότερους συναδέλφους.

Στις 24 Δεκεμβρίου του 2005 ο τότε Αναπληρωτής Υπουργός καταθέτει μια τροπολογία με την οποία νομιμοποιεί τα παρανόμως κτηθέντα αποδεικτικά μέσα. Μη βάζετε σε καμία λογική κρίση τους όρους, είναι απλά για να τους χρησιμοποιήσω. Ω του θαύματος τον Ιούνιο του 2019 ο ίδιος Υπουργός αποσύρει τη συγκεκριμένη τροπολογία! Πώς τυχάνει αυτό το πράγμα να συνδυάζεται με τον χρόνο που ουσιαστικά ξεκινάει μια κυβέρνηση τη θητεία της και να καταλήγει με το χρόνο που τελειώνει η ίδια κυβέρνηση τη θητεία της; Πώς στέκεται η ηθική, για πείτε μου για να καταλάβω.

Όταν ξεκινάμε λοιπόν τη θητεία μας, τα παρανόμως -λυπάμαι που μπαίνω σε αυτή τη συζήτηση, έχω προκληθεί και το κάνω κτηθέντα αποδεικτικά μέσα είναι καλά για να τα χρησιμοποιούμε. Όταν τελειώνουμε τη θητεία μας, δεν πρέπει να τα χρησιμοποιούμε! Σε ποια ηθική στέκεται αυτό; Πείτε μου. Σε ποια ηθική, κυρία συνάδελφε; Πείτε μου, απαντήστε μου.

ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ: Εσείς είστε Υπουργός, πείτε μας τη δική σας άποψη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Εγώ προσπαθώ να μην μπω σε αυτή τη συζήτηση και επαναλαμβάνω ότι το κάνω με απόλυτη προσωπική πεποίθηση. Πείτε μου σε ποια ηθική στέκεται αυτό και δικαιολογείστε το.

Επιπλέον, εγώ θέλω να σας πω κάτι ακόμα. Εγώ προσωπικά δεν θα μπω ποτέ σε καμία λογική να κρίνω τις δικονομικές διαδικασίες και το τι θα αποφασίσει η ανεξάρτητη δικαιοσύνη. Αυτό είναι έργο της ανεξάρτητης δικαιοσύνης. Κάποιοι άλλοι είναι αυτοί οι οποίοι προδίδαν και εκ των προτέρων προαναγγέλλαν αποφάσεις και δημιουργούσαν δεδομένα και εν πάση περιπτώσει ένα γενικότερο κλίμα. Αυτό δεν θα το κάνω. Δεν το έχω κάνει ποτέ από την πρώτη στιγμή που βρέθηκα σε αυτό τον ρόλο. Σας διαβεβαιώνω ότι όσο θα βρίσκομαι σε αυτό τον ρόλο, δεν θα το κάνω ποτέ.

Το ζητάω όμως είναι ότι ή πρέπει όλοι μαζί να κάνουμε αυτό το γενναίο βήμα και να αφήσουμε πίσω μας μια πρακτική η οποία αποδεδειγμένα λειτούργησε αρνητικά στο χώρο της ελληνικής δικαιοσύνης, πλήγωσε την αξιοπιστία της, δημιούργησε ένα τεράστιο ζήτημα και στην κοινωνία και στο πολιτικό σύστημα ή αν θέλετε να γυρίσουμε πίσω, μπορούμε να το κάνουμε με άλλους όρους και με εντελώς διαφορετικές πρακτικές.

Σε ό,τι αφορά κάποιες απόψεις περί του πότε γέμισαν τα δικαστήρια με δικαστικούς υπαλλήλους και δικαστικούς λειτουργούς, θα σας πω ότι τα πράγματα είναι πολύ συγκεκριμένα, πάρα πολύ συγκεκριμένα. Ξέρετε ότι ουσιαστικά το 2015 2016, 2017, 2018 προσελήφθησαν όντως εξήντα επτά συνολικά δικαστικοί λειτουργοί σε διαφορετικούς χρόνους με διαφορετικές ουσιαστικά νομοθετικές πρωτοβουλίες. Εμείς ήδη έχουμε δώσει εξήντα πέντε θέσεις σε μήνες, για να έχετε μια άποψη για το τι γίνεται.

Ξέρετε ότι για τον διαγωνισμό του 2017 -αν θυμάμαι καλά- για την 1Κ δεν προσελήφθη μέχρι σήμερα που μιλάμε ούτε το 50% των προκηρυσσομένων θέσεων; Ξέρετε ότι κάνω προσωπικά τρομερή προσπάθεια ούτως ώστε φέτος ενδεχομένως να καταλήξουμε και σε έναν αριθμό περίπου τριακοσίων πενήντα δικαστικών υπαλλήλων, μιας και ουσιαστικά η προηγούμενη πρόσληψη έγινε

το 2009; Για να ξέρουμε ποια είναι η πραγματικότητα.

Κι αυτά που σας λέω, δεν σας τα λέω έτσι εν τη ρύμη του λόγου μου ή επειδή ξαφνικά τα ανακάλυψα. Μπορείτε να τα ρωτήσετε, μπορώ να σας παραθέσω συγκεκριμένα στοιχεία για το τι έχει γίνει όλο το προηγούμενο χρονικό διάστημα και τι γίνεται σήμερα.

Ο λόγος για τον οποίον αντέδρασα ενδεχομένως με έναν τρόπο που δεν συνηθίζω, είναι γιατί, αγαπητές και αγαπητοί κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να σας παρακαλέσω, όταν έρχεστε στο Βήμα της Βουλής, τουλάχιστον να ρωτάτε για τα πραγματικά στοιχεία. Είναι πολύ εύκολο ο καθένας από εμάς να παραθέσει την πραγματικότητα που επιθυμεί ή φαντάζεται ή θα ήθελε. Η πραγματικότητα, όμως, είναι μία κάθε φορά και δεν αλλάζει. Η πραγματικότητα βασίζεται σε αυτό το οποίο συμβαίνει, όχι σ' αυτό το οποίο υποθέταμε ή θα θέλαμε να είχε συμβεί ή θα θέλουμε να συμβεί από εδώ και πέρα.

Άρα, λοιπόν, η προσπάθεια η οποία γίνεται -και θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι συνεχίζεται αυτή την περίοδο από το Υπουργείο Δικαιοσύνης- είναι να δημιουργούμε τον μεγαλύτερο και τον καλύτερο δυνατό τόπο συναίνεσης της συζήτησης όλων των νομοσχεδίων. Γι' αυτό και θέλω πραγματικά να ευχαριστήσω και για το πολιτικό ύφος της παρουσίας και της -αν θέλετε- κατάθεσης επιχειρημάτων όλους τους εισηγητές, τον κ. Κυρανάκη, τον κ. Ξανθόπουλο, την κ. Κομνηνάκη, την κ. Γιαννακοπούλου, την κ. Μπακαδήμη, τον κ. Χήτα, ανεξάρτητα από το αν κάποιοι συμφώνησαν ή κάποιοι διαφώνησαν, αυτό που κρατάω είναι ότι σχεδόν το σύνολο των συναδέλφων μίλησε ακόμη και για θετικές ρυθμίσεις εντός του νομοσχεδίου. Αυτό θεωρώ ότι είναι μια κατάκτηση, όχι προσωπική δική μου, της Κυβέρνησης ή του Υπουργείου Δικαιοσύνης, αλλά μια κατάκτηση του ελληνικού κοινοβουλίου σε μια πραγματικά δύσκολη περίοδο, που πολλά δοκιμάζονται, πολλά είναι υπό αμφισβήτηση και πολλά βεβαίως δημιουργούν έναν τεράστιο χώρο συζήτησης και αντιπαράθεσης.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Τον λόγο έχει ο κ. Ζεμπίλης, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, για οκτώ λεπτά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΖΕΜΠΙΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πράγματι εντυπωσιάζει το γεγονός ότι με το παρόν σχέδιο νόμου ενοποιείται και εκσυγχρονίζεται η δικονομία του Ελεγκτικού Συνεδρίου εκατόν ογδόντα επτά χρόνια μετά την ίδρυσή του.

Εν προκειμένω, με τη στοχευμένη κωδικοποίηση των διάσπαρτων δικονομικών διατάξεων επιτυγχάνεται η μείωση του ρυθμιστικού όγκου, η απλοποίηση της διαδικασίας και η οικονομία της δίκης. Υπό την έννοια αυτή το δικονομικό τμήμα του παρόντος δεν είναι ένα τεχνικό ζήτημα, αλλά προεχόντως πολιτικό, καθώς αντιμετωπίζει στο μέτρο που το αφορά τις τραγικές επιπτώσεις της πολυνομίας που παράγει η κακονομία, αφού ο μεγάλος νομοθετικό όγκος από ένα σημείο και πέρα γεννά ασάφειες και διχογνωμίες.

Ακολούθως η κακονομία ανατροφοδοτεί την πολυνομία, αφού για να αρθούν οι αμφισημίες και οι αντιφάσεις χρειάζονται και νέοι νόμοι κ.ο.κ. με τον φαύλο κύκλο να προκαλεί ανασφάλεια δικαίου και έλλειψη δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

Περαιτέρω, η διογκούμενη νομοθετική παραγωγή επιβαρύνει το έργο της δικαιοσύνης και στην προκειμένη περίπτωση Ελεγκτικού Συνεδρίου, αλλά ενισχύει και τα φαινόμενα της γραφειοκρατίας. Είναι αυτό που λέμε, ότι ο κακός νομοθέτης γεννά τον κακό γραφειοκράτη. Και βέβαια η γραφειοκρατία επιμολύνει τη δικαιοσύνη με τις γνωστές της παθογένειες. Έτσι έχουμε το μοναδικό πρόνομο να διαθέτουμε οκτώ θέσεις αντιπροέδρου στο Ελεγκτικό Συνέδριο και από δέκα θέσεις σε Άρειο Πάγο και Συμβούλιο της Επικρατείας, όταν στην υπόλοιπη Ευρώπη οι αντίστοιχες θέσεις είναι από μία έως τρεις ή και καθόλου. Ανάλογα και η προαγωγή των δικαστικών λειτουργών, ενώ αυτή προβλέπεται στη νομοθεσία κατ' απόλυτον εκλογή, στην πραγματικότητα το μοναδικό κριτήριο είναι η αρχαιότητα, γεγονός που καλλιεργεί

μία νοσηρή δημοσιοϋπαλληλική νοοτροπία. Η mentalité αυτή που δεν επιβραβεύει τον επιμελή και άξιο δικαστή, ευθύνεται σε μεγάλο βαθμό για τις παθογένειες του δικαστικού μας συστήματος και τις καθυστερήσεις, που ενίοτε αγγίζουν τα όρια της αρνησιδικίας.

Είναι ενδεικτικό ότι εξαιτίας της καθυστέρησης στην έκδοση των αποφάσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η χώρα μας έχει καταδικαστεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για παραβίαση του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ για εξευτελιστική μεταχείριση, διότι τα επιτεύγματα για τα οποία αναφερθήκατε στη δικαιοσύνη κατά την προηγούμενη περίοδο είναι το γεγονός ότι η Ελλάδα έχει τις περισσότερες καταδίκες για παραβίαση του άρθρου 3, για την εξευτελιστική μεταχείριση και το άρθρο 6 για πρόσβαση σε δίκαιη δίκη. Και αυτό βέβαια είναι κάτι που δυσφημεί την εικόνα μας στο εξωτερικό, άδικα, διότι η Ελλάδα είναι μια δημοκρατική χώρα, ένα κράτος δικαίου με μακρά θεσμική παράδοση.

Είναι σημαντικό, λοιπόν, ότι με τη διαδικασία της προσωρινής ρύθμισης του άρθρου 104 του παρόντος, αμβλύνεται η άδικη αυτή εικόνα για τη χώρα μας, αλλά τακτοποιούνται και πολλές συνταξιοδοτικές υποθέσεις ταλαιπωρημένων συνανθρώπων μας.

Εκτός από τις διαπληκτικές χαρακτηριστικές αποφάσεις του, το Ελεγκτικό Συνέδριο με τους ελέγχους που ασκεί στους φορείς της γενικής διακυβέρνησης επηρεάζει και τις γενικές δημοσιονομικές προτεραιότητες. Είναι απολύτως θεμιτό το νομοθετικό σώμα, που είναι επιφορτισμένο με την παρακολούθηση της δημοσιονομικής κατάστασης, να μπορεί να συνεργάζεται με το Ελεγκτικό Συνέδριο για τη διενέργεια στοχευμένων ελέγχων, στο πλαίσιο του ετήσιου προγραμματισμού του και με σκοπό την επίτευξη υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος.

Επειδή ακούστηκε και αυτό, η διάκριση των εξουσιών δεν κινδυνεύει από τέτοιες νομοθετικές πρωτοβουλίες, που στην πραγματικότητα εισάγουν προηγμένες πρακτικές από δικαιοδοτικά συστήματα της Ευρώπης. Αντίθετα, η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης κινδυνεύει από καθεστωτικές συμπεριφορές. Κινδυνεύει από τη δράση παραδικαστικών κυκλωμάτων που επιδιώξαν τη σπύλωση των πολιτικών αντιπάλων και των οικογενειών τους. Κινδυνεύει από αδίστακτους παρακρατικούς μηχανισμούς και παράκεντρα εξουσίας που μεθοδεύουν την άλωση του κράτους και τον έλεγχο των κρίσιμων αρμών της εξουσίας. Κινδυνεύει από παραμάγαζα και ντίλερ που υιοθετούσαν προσωπικές ατζέντες για τη διευθέτηση οικονομικών συμφερόντων.

Εδώ οφείλουμε να συμφωνήσουμε ότι η δικαιοσύνη, που άντεξε σ' αυτή τη θεσμική επίθεση, πρέπει η ίδια να επιληφθεί της δυσώδους αυτής υπόθεσης, ώστε να πάψει να δηλητηριάζει το δημόσιο βίο της χώρας, σε μια στιγμή που αντιμετωπίζουμε πολύ σημαντικές προκλήσεις.

Έτσι στο εσωτερικό μέτωπο, μετά την επιτυχημένη διαχείριση της υγειονομικής κρίσης, η οικονομία πρέπει να ανακάμψει και η κοινωνία να σταθεί όρθια. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η διαφανής και αποτελεσματική απορρόφηση των ευρωπαϊκών πόρων που αναμένεται να ξεπεράσουν τα 50 δισεκατομμύρια ευρώ θα αποτελέσει μια μοναδική ευκαιρία για την οικονομική σύγκλιση και τον εκσυγχρονισμό της χώρας.

Γι' αυτό σήμερα περισσότερο από ποτέ απαιτούνται τολμηρές διαρθρωτικές αλλαγές στους θεσμούς της οικονομίας, την ενεργειακή πολιτική, τη δημόσια διοίκηση, τη δικαιοσύνη. Ιδιαίτερα, η μεταρρύθμιση στον χώρο της δικαιοσύνης, προκειμένου να είναι στοχευμένη και τεκμηριωμένη, θα πρέπει να στηρίζεται στην επιστημονική ανάλυση δικαστικών στατιστικών δεδομένων και μάλιστα από αυτοτελή υπηρεσία, όπως ορθώς προβλέπει το παρόν νομοθέτημα.

Είναι προφανές, λοιπόν, ότι στην εποχή της παγκοσμιοποίησης και της φιλελευθεροποίησης των εμπορικών συναλλαγών θα πρέπει η χώρα να εξασφαλίσει την απονομή ποιοτικής δικαιοσύνης για την ταχύτατη επίλυση των ιδιωτικών διαφορών. Άλλωστε οι αρχές της νομιμότητας, της ασφάλειας δικαίου και της θεμιτής εμπιστοσύνης αποτελούν τις αυτονόητες προϋποθέσεις για την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων.

Προς την κατεύθυνση αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία η δυνατότητα που καθιερώνεται με το παρόν σχέδιο νόμου για τη σύσταση ειδικών δικαστικών βημάτων και σχηματισμών, για

διαφορές κρίσιμες ως προς την οικονομική ανάπτυξη της χώρας, που θα στελεχώνονται μάλιστα από εξειδικευμένους δικαστές αυξημένων προσόντων.

Ολοκληρώνοντας -και για να τελειώσω όπως ξεκίνησα- θα ήθελα να επισημάνω ότι τύχη αγαθή έφερε με το παρόν άρθρο ως προς την ουσία και τον τύπο σχέδιο νόμου, για το οποίο θέλω να συγχαρώ τον κύριο Υπουργό, να εγκαινιάζεται στο πλαίσιο του επιτελικού κράτους μία νέα νομοπαρασκευαστική διαδικασία στη θέση της πρώην ΚΕΝΕ, που διασφαλίζει την αρχή της καλής νομοθέτησης και αποσκοπεί στο να αντιμετωπίσει τις διαρθρωτικές αδυναμίες της πολυνομίας και της κακονομίας, διαμορφώνοντας μία σύγχρονη θεσμική κουλτούρα στον τόπο μας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς σας ευχαριστούμε.

Καλώ στο Βήμα τον Βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ, τον συνάδελφο κ. Χρήστο Γιαννούλη για οκτώ λεπτά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε,

Κύριε Υπουργέ, με πάρα πολύ σεβασμό θα ήθελα να σας θυμίσω ότι στην Κοινοβουλευτική Δημοκρατία δεν μπορεί να υπάρχει πολιτικά διπολική συμπεριφορά, δηλαδή να μέμφεστε τους Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ, γιατί ασχολούνται με την επικαιρότητα, αλλά οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας να απολαμβάνουν την ασυλία τους, όταν αναφέρονται σ' αυτό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν είπα αυτό, κύριε Γιαννούλη.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Επίσης, επειδή σας παρακολουθώ και ως παλιό Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο στην προηγούμενη κοινοβουλευτική θητεία, έχετε εμπειρία, αποπνέετε τον σεβασμό προς τα μέλη του Κοινοβουλίου, αλλά πριν προχωρήσετε σε χρησιμομάθειες για το εάν πρέπει ή δεν πρέπει να χρησιμοποιούμε κάποια επιχειρήματα, επικαλούμενοι κυρίως την ιδιότητα των νέων Βουλευτών, θέλω να σας θυμίσω ότι είμαστε νέοι Βουλευτές, δεν είμαστε μικροί πολίτες, ανώριμοι επαγγελματίες ή πολίτες χωρίς εμπειρία και γνώση των τεκταινομένων στο Κοινοβούλιο.

Και βέβαια, θα ήθελα να σας παρακαλέσω να έχετε την ίδια αυστηρότητα και σε εκφυλιστικές κοινοβουλευτικές διαδικασίες. Σας θυμίζω τελευταία την τροπολογία Βρούση. Ήταν έντρομοι οι συνάδελφοί σας της Νέας Δημοκρατίας το καλοκαίρι, όταν μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα απελευθέρωσε τις απολύσεις, την ώρα που σχεδόν η Βουλή ολοκλήρωνε μια ψηφοφορία. Να σας θυμίσω το γεγονός ότι αλλάζουμε νόμο, γιατί δεν μπορούμε να αλλάξουμε τον άνθρωπο, τον οποίο χωρίς να πληρώ τα τυπικά προσόντα τον βάλαμε διοικητή της ΔΕΗ. Να σας θυμίσω, επίσης, τις πράξεις νομοθετικού περιεχομένου που με το κιλό έρχονται σ' αυτή την Αίθουσα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν μπορούμε να τα λέτε αυτά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Ωραία, να αποσύρω τη σκληρή έκφραση «με το κιλό», αλλά εν πάση περιπτώσει σε δυσανάλογο αριθμό, με μια κανονικότητα που υπερασπίζεστε.

Και κάτι τελευταίο. Έχω μεγάλη αγωνία να δω τι είναι αυτή η τροπολογία Αυγενάκη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Θα έρθει να την υποστηρίξει.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Γιατί η καλή νομοθέτηση ασχέτων τροπολογιών σε συγκεκριμένα νομοσχέδια, που υπερασπίζεστε ως αυθεντική και καλή νομοθέτηση, είναι και πάλι κάτι αντιφατικό. Περιμένουμε με αγωνία. Είστε ο Υπουργός που υπογράφει αυτό το νομοσχέδιο, δεν γνωρίζετε το περιεχόμενο της τροπολογίας Αυγενάκη, το περιμένουμε ως «kinder έκπληξη» και αυτό είναι καλή κοινοβουλευτική πρακτική!

Κύριε Υπουργέ, ξέρετε κάτι; Εμένα με απασχολεί πάρα πολύ η έννοια της δικαιοσύνης ως αξία, όχι μόνο ως τεχνική διαδικασία. Και επειδή λίγο νωρίτερα πήγατε και εσείς να πατήσετε την «πεπονόφλουδα» μιας πολιτικής αντιπαράθεσης λίγο ανεργμάντης για το θέμα των προσλήψεων και επειδή τα στοιχεία μένουν, θέλω να σας ενημερώσω ότι αυτή η κακή κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, που κατηγορείται για όλα τα δεινά αυτής της χώρας που χρεο-

κόπησε το 2009, με τις προκηρύξεις 1Κ, 2Κ, 8Κ του 2017 αναφέρεται σε περίπου επτακόσιους πενήντα δικαστικούς υπαλλήλους που προσελήφθησαν. Οι τριακόσιοι πενήντα είναι από ενεργοποίηση προκήρυξης του ΑΣΕΠ του 1998. Μια ντροπή της ελληνικής δημόσιας διοίκησης, ανθρώπων με προσόντα από το 1998 που δικαιώθηκαν από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ. Δεν ήταν αγροφύλακες, ήταν πολύ σημαντικοί δημόσιοι λειτουργοί. Προσελήφθησαν, επίσης, εκατόν πενήντα ως ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, συμβασιούχοι δηλαδή. Και τέλος, από το πρόγραμμα ωφελουμένων του ΟΑΕΔ είναι περίπου τετρακόσιοι πενήντα δικαστικοί υπάλληλοι. Εάν κάνετε την πρόσθεση, θα δείτε ότι αναιρείται...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Εγώ απάντησα για το Υπουργείο Δικαιοσύνης, που ανέφερε η κυρία συνάδελφος.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Γιατί οι δικαστικοί υπάλληλοι που ανήκουν; Στο Υπουργείο Άμυνας;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Εσείς λέτε ότι αυτοί έχουν προσληφθεί;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Δεν το λέω εγώ, τα δημόσια έγγραφα το λένε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Θα το δείτε τώρα, θα σας απαντήσω.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Σας έλεγα, λοιπόν, ότι η έννοια της δικαιοσύνης και για εμένα και για τους συναδέλφους μας του ΣΥΡΙΖΑ έχει πολύ μεγάλη σημασία, όχι ως τεχνική διαδικασία, αλλά είναι η δικαιοσύνη που απονέμεται και από τους δικαστικούς, αλλά απονέμεται και από την πολιτική, από το πολιτικό προσωπικό απέναντι στους πολίτες. Γιατί η τοξική ρητορεία των τελευταίων εβδομάδων και ημερών, η τοξική ρητορεία που ανεμμάτιστα μεταφέρεται από τους συναδέλφους σας Βουλευτές, έχει ως αποτέλεσμα τις εξής σχιζοφρενικές αντιφάσεις. Ο Μιωνής συναντά Παππά μέσα σκάνδαλο! Ο Μιωνής συναντά Σαμαρά, Μηταράκη, Παπασταύρου και έναν επιχειρηματία το 2013 με βάση τα έγγραφα και τις μαρτυρίες της Προανακριτικής για τη λίστα Λαγκάρντ κανένα σκάνδαλο! Επιλέγτε. Η πολιτική βδέλλα, που λέγεται Μιωνής, που ηχογραφεί, που βρίσκεται συνομιλητής σχεδόν όλων των κυβερνήσεων το τελευταίο διάστημα, όταν συναντά τον Παππά είναι μέσα σκάνδαλο, αλλά όταν συναντά τον Σαμαρά είναι απλά καθημερινή.

Έχετε καταλήξει -και αυτό είναι ζήτημα δικαιοσύνης, της ηθικής αξίας και διάστασης της δικαιοσύνης- σε μία προανακριτική με προδιαγεγραμμένο αποτέλεσμα. Αυτό τιμά την Κοινοβουλευτική Δημοκρατία; Έχετε καταδικάσει τον κ. Παπαγγελόπουλο, πριν καν ολοκληρωθεί η επιτροπή.

Βέβαια, απ' αυτή την επιτροπή σε δευτερόλεπτα μπορείς να μάθεις το ηχητικό μεταξύ Μιωνή και Παππά, αλλά αργείς πάρα πολύ να μάθεις τα τρία εμβάσματα της κ. Ράικου για τον σύζυγό της, ο οποίος κατηγορείται ότι έχει προκαλέσει ζημία 1,7 εκατομμυρίων ευρώ στο ελληνικό δημόσιο ως γιατρός. Αυτά με ρυθμούς χελώνας βγαίνουν από την προανακριτική!

Επίσης, ομνύετε στην αξιοπιστία του κ. Αγγελή, ο οποίος επίσης ελέγχεται. Λέτε ότι ελέγχεται μόνο η κ. Τουλουπάκη. Ελέγχεται, όμως, και ο κ. Αγγελής για την ίδια υπόθεση, αλλά αυτό δεν το συζητάμε πουθενά.

Καθυβρίζετε την Εισαγγελέα Διαφθοράς, την κ. Τουλουπάκη. Η ίδια, όμως, όταν αρχειοθέτησε την υπόθεση ΠΑΝΓΑΙΑ με τα 2,6 εκατομμύρια στον λογαριασμό Παπασταύρου με αποδέκτη Σαμαρά, η κ. Τουλουπάκη ήταν καθαρή εισαγγελέας, έντιμη και αμερόληπτη. Τώρα η κ. Τουλουπάκη είναι σχεδόν σιδηροδέσμια με την ποινή φυλάκισης να την ανακοινώνει ο κ. Γεωργιάδης από τον «ΑΝΤ1», ούτε καν από μία δικαστική αίθουσα, να κάνει μια αντιποίηση αρχής να ενδυθεί τον δικαστή!

Σε αυτό το τοξικό σας παραλήρημα, βέβαια, κάνετε αναφορές σε σκάνδαλα και παρακράτος. Θέλω πραγματικά να υποδείξετε για την εντιμότητα και τη γενναιότητα του λόγου σας μία υπόθεση απ' όλες αυτές τις πομφόλυγες που αναπαράγετε για μέγα σκάνδαλο, που συγκλονίζεστε, που τρέμετε από ρίγη έντασης για το τι έχει υποστεί το δημοκρατικό μας πολίτευμα, υποκρίνεστε δηλαδή, μία υπόθεση όπου αυτό το παρακράτος με βάση όλα αυτά που συζητάτε έχει ευνοηθεί ή έχει υπάρξει διαδρομή

χρήματος. Γιατί μπορώ να σας φέρω ολόκληρη δισκοθήκη, ταινιοθήκη, ό,τι είδους ηχητικό θέλετε, για σκάνδαλα που πραγματικά έχουν στιγματίσει την ελληνική οικονομία και την ελληνική κοινωνία.

Και το μεγαλύτερο σκάνδαλο, κύριοι συνάδελφοι, ας μην κρυβόμαστε είναι ότι το 2009 χρεοκόπησε η χώρα μέσα από ένα αλαλούμ, από ένα πογκρόμ αδιαφάνειας στη διαχείριση του δημόσιου χρήματος. Χρεοκόπησα τη χώρα, ακριβώς γιατί το σκάνδαλο ήταν δεύτερη φύση σας. Να μην αναφερθώ σε «SIEMENS», Χρηματιστήριο πιο παλιά κ.λπ..

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα χρειαστώ για λίγο την ανοχή σας, κύριε Πρόεδρε.

Στη δε «NOVARTIS», πρέπει να δώσετε μια πειστική απάντηση. Τα 310 εκατομμύρια που δίνονται στο αμερικανικό δημόσιο με βάση ποιοιού αθέμιτες πρακτικές προέκυψαν και μέσα από ποια διαδικασία κερδών της «NOVARTIS» θα καταβληθούν στο αμερικανικό δημόσιο; Δεν είναι χρήματα εις βάρος των ασθενών, των ταμείων και των Ελλήνων πολιτών; Γιατί, δηλαδή, σας έπιασε ξαφνικά μία δυσανεξία ότι η «NOVARTIS» τα δίνει στην Αμερική, εμείς τώρα, μετά από έναν χρόνο, θα ξεκινήσουμε οι διαδικασίες. Για ποιους; Για τον σύζυγο της κ. Ράικου, η οποία είναι βασική μάρτυρας κατηγορίας στην προανακριτική-φιάσκο για τον Παπαγγελόπουλο;

Μπορώ να πω πολλά, αλλά ειλικρινά ξέρετε, νιώθω άσχημα, κύριε Υπουργέ, που δεν συζητάμε το νομοσχέδιο με την ιερότητα που πρέπει, αλλά εσείς είστε οι βασικοί υπεύθυνοι. Γιατί, ενώ έχετε βάλει με την προσφιλή σας έκφραση στα «μανταλάκια» τον ηθικό αυτουργό, τον φυσικό αυτουργό της προανακριτικής, τον κ. Παπαγγελόπουλο, δεν έχετε τα κότσια να χτυπήσετε τον υποτιθέμενο κατ' εσάς φυσικό αυτουργό, που είναι ο πρώην Πρωθυπουργός.

Φοβάστε. Δειλιάζετε, κρύβεστε πίσω από δακρύβρεχτες ιστορίες αδικημένων συζύγων, γιατί είναι βέβαιο ότι θα γελοιοποιηθεί όταν οδηγήσετε αφ' ενός τον κ. Παπαγγελόπουλο στο ειδικό δικαστήριο, πολλών δε μάλλον αν τολμήσετε να υλοποιήσετε τον πραγματικό σας στόχο που είναι ο Αλέξης Τσίπρας.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι όλο αυτό που συζητάμε, δυστυχώς η τοξικότητά σας βλάπτει σοβαρά την κοινωνία και την οικονομία, γιατί με όλα αυτά προσπαθείτε να κρύψετε κάτω από το χαλί την ανικανότητά σας να προστατεύσετε τους πολίτες από την ύφεση, την ανεργία και την τρίτη χρεοκοπία στην οποία μας οδηγείτε με μαθηματική ακρίβεια, την τρίτη χρεοκοπία που θα είναι χειρότερη σε ένταση και οικονομικά μεγέθη από αυτή του 2009, του '10, '11, '12 και '13.

Η τοξικότητά σας βλάπτει σοβαρά και τη δικαιοσύνη. Ναι, κύριε Υπουργέ, οφείλετε ως πολιτικό πρόσωπο με τόσο μεγάλη εμπειρία να διατυπώσετε μια άποψη. Μπορεί ο Άδωνις να φυλάκίζει την κ. Τουλουπάκη και ο Γεωργιάδης να λέει «εγώ σαν Υπουργός δεν σχολιάζω»; Εγώ σαν Χρήστος μπορώ να βρίσω τον κ. Τζανακόπουλο και σαν Γιαννούλης να του πω «σας σέβομαι, κύριε Τζανακόπουλε»; Τι είναι αυτά; Πού τα εισάγετε αυτά; Σε ποια δημόσια σφαίρα και πρέπει να γινόμαστε Ινδιάνοι τους δίνουν το καθερέτακι; Αυτή η τοξικότητα βλάπτει σοβαρά εν τέλει τη δημοκρατία.

Θα περίμενα, κύριε Υπουργέ, έστω ως πολιτικό πρόσωπο με την εμπειρία και τον σεβασμό που αποπνέετε σε πολλούς από εμάς, ακόμα κι αν είμαστε νέοι Βουλευτές, όπως μας μέμφεστε, να υπήρχε μια άποψή σας δημόσια, πολιτική -είναι Βήμα Δημοκρατίας, δεν είναι Βήμα μόνο νομοθετικής διαδικασίας- για την περίπτωση Γεωργιάδη.

Κλείνω λέγοντας, αν μου δώσετε ποιητική άδεια, επειδή η τοξικότητά βλάπτει σοβαρά τη δημοκρατία, ότι η παγκόσμια λογοτεχνία, ο Θερβάντες στη συγκεκριμένη περίπτωση, έχει αποτυπώσει τι θυμίζει πλέον ο Κυριάκος Μητσοτάκης και ο Αντώνης Σαμαράς. Ο ένας σε ρόλο Δον Κιχώτη, κωμικός και τραγικός ήρωας ταυτόχρονα, που νομίζει ότι είναι ιππότης και δεν είναι, και ο δεύτερος είναι ο Σάντσο Πάντσα, ο οποίος προσπαθεί να υποστηρίξει τον Δον Κιχώτη, αλλά στην ουσία υπονομεύει το έργο του. Δυστυχώς αυτό είστε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Καλώ στο Βήμα τον Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ευστάθιο Κωνσταντινίδη.

Ορίστε, κύριε Κωνσταντινίδη, έχετε τον λόγο.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ήθελα να περιοριστώ μόνο στην επεξεργασία του νομοσχεδίου, δυστυχώς όμως είδα να προηγούνται συνάδελφοι οι οποίοι, όχι μόνο δεν αναφέρθηκαν καθόλου στις διατάξεις, αλλά δεν μας είπαν καν αν το υπερψηφίζουν ή το καταψηφίζουν, δεν πήραν δηλαδή θέση ούτε επί της αρχής του νομοσχεδίου. Είδα πράγματι όμως να αναφέρονται σε ζητήματα που πιθανόν αγνοούν σε σχέση με τη διαδικασία την εξεταστική, την προκαταρκτική δηλαδή εξέταση που διενεργήθηκε από την αρμόδια προς τούτο επιτροπή, χωρίς να γνωρίζουν -και είναι δεδομένο αυτό- τα στοιχεία που ετέθησαν υπ' όψιν αυτής της επιτροπής, να βγάζουν συμπεράσματα και να καταλήγουν σε αυθαίρετες κρίσεις. Δυστυχώς φτάνουν μέχρι του σημείου να ονοματίζουν ως εμπλεκόμενους, ανθρώπους οι οποίοι έχουν ήδη απαλλαγεί από την τακτική δικαιοσύνη, ανθρώπους οι οποίοι δεν έχουν ακόμα κριθεί από τα αρμόδια όργανα και να τους αποδίδουν μομφές για παράνομες πράξεις.

Εγώ θα αποφύγω, λοιπόν, αυτή την πρόκληση, δεν θα αποφύγω όμως την αναφορά στα όσα είδαν το φως της δημοσιότητας το προηγούμενο διάστημα, επικαλούμενος ακριβώς τις περιοχές των διαλόγων που καταδεικνύουν τι ακριβώς είχε συμβεί. «Θα ζητήσω να φέρει την ίδια την Τουλουπάκη», φέρεται να είπε πολιτικό στέλεχος, πρώην Υπουργός. «Θα ζητήσω να μου φέρει την ίδια την τύπισσα, θα της πω: Κορίτσι μου, έχεις καταλάβει τι πας να κάνεις;». «Έχει τη δική του ατζέντα, βγάζουν λεφτά, πολλά λεφτά. Και αυτό μπορούμε να κάνουμε ότι δεν το είδαμε.». Να κάνεις ένα outsourcing, αλλά όχι και shop in shop, όχι μαγαζί μες στο μαγαζί μας.

Δεν μπορείτε, κυρίες και κύριοι της Μεζονος Αντιπολίτευσης, να καμώνεστε τους τιμητές του κράτους δικαίου. Πρέπει πρώτα να κριθούν αυτά τα ζητήματα και ύστερα θα μας κουνήσετε το χέρι.

Στη σκιά λοιπόν των πρόσφατων καταγγελιών για τη δράση παρακρατικών ομάδων στα σπλάχνα της προηγούμενης συγκυβέρνησης, στον απόηχο δημοσιευμένων διαλόγων υψηλότατων κυβερνητικών στελεχών της ίδιας περιόδου που μαρτυρούν περιφρόνηση σε θεμελιώδεις δημοκρατικές κατακτήσεις όπως αυτή της διάκρισης των εξουσιών, υπό το βάρος των αποκαλύψεων για την φερόμενη ύπαρξη κυβερνητικών παραμάγαζων που εφάρμοζαν αυτόνομα ατζέντες εξουσίας και πλούτιζαν από αυτές, φαντάζει ίσως σουρεαλιστικό να καλούμαστε να ψηφίσουμε σήμερα ένα νομοσχέδιο που κατατείνει στην επιτάχυνση της δικαιοσύνης, στη βελτίωση των όρων απονομής της, στην ενίσχυση του κορυφαίου αυτού θεσμού και των λειτουργιών του με σύγχρονα μέσα και εργαλεία. Όμως στο ζοφερό αυτό κλίμα, σήμερα όσο ποτέ άλλοτε, καθίσταται αναγκαία η θωράκιση και ενίσχυση του θεσμού της δικαιοσύνης, προκειμένου να επουλωθούν το ταχύτερο οι πληγές που αφήνουν στο σώμα της Θέμιδος τα γεγονότα που προηγήθηκαν, ώστε να αποκατασταθεί το αίσημα δικαίου στη συνείδηση των πολιτών.

Είναι συνεπώς επίκαιρη η συζήτηση και αναγκαία η ψήφιση του παρόντος νομοσχεδίου, αφού από τις ρυθμίσεις του υπηρετούνται οι παραπάνω στόχοι ιδίως στο πεδίο του δημοσίου δικαίου και της προάσπισης των συμφερόντων του κράτους, δεδομένου ότι στη μεγαλύτερη έκτασή του αναφέρεται στη λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ενός διφυούς οργάνου με διοικητικές και δικαιοδοτικές αρμοδιότητες για τον έλεγχο των δημοσίων συμβάσεων και δαπανών, τον καταλογισμό σε βάρος των δημοσίων υπολόγων, αλλά και την εκδίκαση μισθολογικών και συνταξιοδοτικών διαφορών, καθώς και υποθέσεων από ευρωπαϊκές ενισχύσεις. Με τις επιμέρους διατάξεις επιτυγχάνεται η ενοποίηση της δαιδαλώδους μέχρι σήμερα ύλης και καθίσταται αυτή ευχερώς προσβάσιμη στους πολίτες, στους δημοσίους υπαλλήλους και στους δικηγόρους.

Εκτός όμως από τις κωδικοποιημένες ρυθμίσεις για το Ελεγκτικό Συνέδριο, σημαντικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν και οι

άλλες διατάξεις του νομοσχεδίου και ιδίως η πρόβλεψη για την ίδρυση υπηρεσίας στο οργανόγραμμα του Υπουργείου, η οποία θα είναι επιφορτισμένη με την καταγραφή δεδομένων από τη λειτουργία των φορέων της δικαιοσύνης, ώστε να είναι δυνατή η άμεση διαπίστωση των ελλείψεων και αναγκών και κατ' επέκταση η αντιμετώπισή τους. Στο ζήτημα αυτό εκφράστηκε η άποψη ότι ίσως θα επαρκούσε η άντληση στοιχείων από άλλες υπηρεσίες, όπως παραδείγματος χάρι η ΕΛΣΤΑΤ. Νομίζω όμως ότι θα υπερεττει καλύτερα και ταχύτερα η στόχευση από μια εσωτερική υπηρεσία, όπως είναι η προτεινόμενη.

Αρκετή συζήτηση προκλήθηκε αναφορικά και με την πρόβλεψη του άρθρου 359 για τη δυνατότητα ίδρυσης τμημάτων για την επίλυση διαφορών που αφορούν το Εθνικό και Ενωσιακό Δίκαιο στα αντικείμενα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, της ενέργειας και της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στα πολιτικά δικαστήρια της Θεσσαλονίκης και της Αθήνας. Μάλιστα, πέρα από τις όποιες τεχνικές και λειτουργικές επιφυλάξεις που εκφράστηκαν και οι οποίες είναι νομίζω υπερβολικές, επιχειρήθηκε να προσδοθεί από ένα μέρος της Αντιπολίτευσης ταξικό πρόσχημο στη συγκεκριμένη ρύθμιση κατά τρόπο εξεζητημένο στη βάση της προτεραιοποίησης κάποιων υποθέσεων έναντι κάποιων άλλων.

Όμως, ο καπιταλισμός δεν είναι αδικημα, όπως φέρεται να συνομολόγησε στέλεχος της Μεζονος Αντιπολίτευσης σε συνομιλία του που πρόσφατα είδε το φως της δημοσιότητας. Εξάλλου, είναι προφανές για τους μη δογματικούς ότι η σχετική διάταξη υπηρετεί την εξειδίκευση των δικαστών και την ταχύτητα στην απονομή της δικαιοσύνης και μέσω αυτών την ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στη χώρα, δηλαδή την κοινωνία συνολικά.

Εξίσου χρηστικές είναι και οι ρυθμίσεις που εισάγονται με τις προς ψήφιση τροπολογίες, οι οποίες επιλύουν οργανωτικές και λειτουργικές εκκρεμότητες της διοίκησης.

Ειδικότερη αναφορά θέλω να κάνω στην τροπολογία που δίνει τη δυνατότητα σε δικηγόρους για την έκδοση βεβαιώσεων που θα έχουν θέση πιστοποιητικού μετεγγραφής ιδιοκτησίας βαρών και διεκδικήσεων για ακίνητα, ρύθμιση η οποία θα απαλλάξει από ένα σημαντικό φορτίο εργασιών τα υποθηκοφυλακεία, θα επιταχύνει τις σχετικές διαδικασίες και θα διευκολύνει τους πολίτες κατά την αναζήτηση τέτοιων στοιχείων. Υπάρχουν πράγματι κι άλλες διαδικασίες οι οποίες θα μπορούσαν να εκτελεστούν από το δικηγορικό σώμα απαλλάσσοντας τη διοίκηση από το σχετικό βάρος και θα ήταν καλό να τις αναζητήσουμε σε συνεργασία με τους δικηγορικούς συλλόγους της χώρας, ώστε να υιοθετήσουμε ανάλογες ρυθμίσεις.

Το παρόν νομοσχέδιο, όπως προηγουμένως ο ν.4624/2019 για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ο ν.4637 του ίδιου έτους για τις τροποποιήσεις των ποινικών κωδικών, ο ν.4640/2019 για τη διαμεσολάβηση και ο ν.4689/2020, που έφερε την ενσωμάτωση σημαντικών οδηγιών στην εσωτερική έννομη τάξη, υπακούουν και αυτοί στις αρχές της καλής νομοθέτησης και κυρίως στον κανόνα της συνέχειας του κράτους, ενισχύοντας έτσι την ασφάλεια δικαίου σε λειτουργούς και πολίτες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα με την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου βελτιώνουμε τις συνθήκες για την απονομή της δικαιοσύνης στη χώρα, ενώ με τη στάση μας τις επόμενες ημέρες και σε υποθέσεις που ταλανίζουν τη δημόσια ζωή καλούμαστε να αποκαταστήσουμε την τρωθείσα εμπιστοσύνη των πολιτών στις δημοκρατικές λειτουργίες και στο κράτος δικαίου.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς σας ευχαριστούμε, κύριε Κωνσταντινίδη και για την τήρηση του χρόνου.

Καλώ στο Βήμα τον συνάδελφο Βουλευτή της Ελληνικής Λύσης κ. Αντώνιο Μυλωνάκη.

Ορίστε, κύριε Μυλωνάκη, έχετε τον λόγο.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μπαίνοντας στη Βουλή με την Ελληνική Λύση περίμενα ότι οι Βουλευτές θα δίναμε το παρόν τουλάχιστον στην Ολομέλεια. Για μία ακόμα φορά βλέπω, δυστυχώς, ότι δέκα, δεκαπέντε άτομα είμαστε σήμερα

εδώ και οι υπόλοιποι το παίζουν Βουλευτές και καλά κάνουν!

Απ' ό,τι φαίνεται, κύριε Υπουργέ, σήμερα συζητάμε ένα νομοσχέδιο με το οποίο κωδικοποιούμε τους διάσπαρτους νόμους και τις διατάξεις για το Ελεγκτικό Συνέδριο, κυρίως για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης. Μακάρι αυτό να το πετύχει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, για το οποίο κανείς δεν αμφιβάλλει ότι κάνατε μία τεράστια προσπάθεια και εσείς και οι συνεργάτες. Η Ελληνική Λύση έχει κάποιες κόκκινες γραμμές γι' αυτό το νομοσχέδιο, έχει αυτά τα οποία σας είπε και ο εισηγητής μας κ. Χήτας, αλλά και ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος κ. Βασιλής Βιλιάρδος.

Όμως, αυτό που δεν μπορώ να καταλάβω -και το λέω ειλικρινά, κύριε Υπουργέ- είναι αν οι πολίτες γεύονται την απονομή της δικαιοσύνης. Αυτό είναι το ζητούμενο για όλους τους πολιτικούς, γιατί η δική μας η δουλειά είναι να νομοθετούμε επί της ουσίας. Ουσία, λοιπόν, υπάρχει;

Και θα σας πω δύο, τρία πραγματάκια τα οποία ακούγονται συνεχώς εδώ. Λυπάμαι διότι ελληνικός λαός είναι παγιδευμένος ανάμεσα σε δύο αστικά κόμματα, από τη μία στο κόμμα της Νέας Δημοκρατίας και από την άλλη στο κόμμα του ΣΥΡΙΖΑ. Παγιδευμένος ο ελληνικός λαός ακούει τι; Ότι υπάρχουν μαγαζιά, παραμάγαζα κάθε φορά που κάποια κυβέρνηση, κάποιο κόμμα παίρνει την κυβέρνηση.

Ναι, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, υπάρχει μαγαζί στο Μαξίμου! Δεν το γνωρίζετε; Και σήμερα, και χθες και παρπροχθές και κάθε μέρα. Και θα συνεχίσει να υπάρχει. Ο πρώτος όροφος του Μαξίμου, που είναι το γραφείο του Πρωθυπουργού, είναι το «μαγαζί» και ο από πάνω όροφος, ο δεύτερος, είναι το «παραμάγαζο», οι πατραρχάμενοι. Γιατί, κύριε Γιαννούλη, πρώτη φορά ακούτε αυτό το πράγμα; Αυτό δεν γίνεται πάντα;

Επίσης, κύριε Υπουργέ, τι είναι αυτά που βλέπουμε το τελευταίο χρονικό διάστημα, να βγάζει χιλιάδες τηλεφωνικές συνδιαλέξεις η ΕΥΠ; Τι είναι αυτό; Ο ένας μιλούσε με τον άλλον. Υπουργός μιλούσε με τη σύζυγό του και έδινε εντολές. Πού έδινε εντολές; Μέσω των αστυνομικών και στον εισαγγελέα. Μιλάμε, δηλαδή, για ένα παραδικαστικό κύκλωμα άνευ προηγουμένου. Πραγματικά, αυτό δεν είναι κάτι που πρέπει να μας απασχολεί, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ;

Κύριε Υπουργέ, αμφισβητεί κανείς ότι το σκάνδαλο της «NO-VARTIS», το οποίο έγινε σκευωρία για άλλο λόγο, είναι ένα μεγάλο σκάνδαλο; Όχι βέβαια, κύριε Υπουργέ. Συγχαρητήρια, γιατί ξέρετε πόσο σας εκτιμώ. Είστε από τους ανθρώπους για τους οποίους λέω πάντα τα καλύτερα λόγια, διότι είστε έντιμος. Δεν είναι σκευωρία, είναι σκάνδαλο. Όμως, το σκάνδαλο αυτό ποιος το καρπώθηκε, κύριε Υπουργέ; Το αμερικάνικο δημόσιο. Δηλαδή πήρε το αμερικάνικο δημόσιο περίπου 315 εκατομμύρια ευρώ, γιατί συνεννοήθηκε με τη «NOVARTIS» να μην πάνε στα δικαστήρια, υπήρξε δηλαδή ένας εξωδικαστικός συμβιβασμός, για ποιον λόγο; Διότι όλη η διαπλοκή η διαφθορά και το χάσιμο των χρημάτων ήταν ελληνικό. Οι Έλληνες χάσαμε, ο ελληνικός λαός έχασε!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κινούμε κι εμείς τη διαδικασία.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Κύριε Υπουργέ μου, αυτό να το πείτε στο μικρόφωνο, σας παρακαλώ, για να γραφτεί στα Πρακτικά. Κινείτε τη διαδικασία! Έπρεπε να έχει κινηθεί η διαδικασία. Είναι προς τιμή σας να λέτε ότι κινείτε τη διαδικασία για ένα τόσο μεγάλο σκάνδαλο. Επαναλαμβάνω ότι πρέπει να κινηθεί άμεσα η διαδικασία, ώστε τουλάχιστον να καρπωθεί έστω και ένα ευρώ αυτή η ρημάδα η πατρίδα. Χαντακώσαμε τον Έλληνα! Έπαιρναν τα φάρμακα 1, 2 ή 3 ευρώ και του πουλούσαν 113, 143 και 1043 ευρώ και ο ελληνικός λαός πλήρωνε, κύριε Υπουργέ!

Άρα, λοιπόν, μιλάμε για ένα σκάνδαλο που έγινε σκευωρία, ενώ από την άλλη μεριά έχουμε και το σκάνδαλο του παραδικαστικού με τον Μιωνή. Ποιος είναι ο Μιωνή που τον κάνατε, κύριε Υπουργέ, θρύλο; Ποιον; Τον Μιωνή! Και νομίζει κάποιος ότι το σοβαρό κράτος του Ισραήλ έχει περί πολλού τον Μιωνή και ότι θα βγάζει λόγους υπέρ του Μιωνή! Τίποτα, της πλάκας είναι όλοι, κύριε Υπουργέ! Της πλάκας! Είναι διαπλεκόμενοι και διεφθαρμένοι όλοι αυτοί οι επιχειρηματίες οι οποίοι συνδιαλέγονται με Υπουργούς.

Γιατί, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, γινόταν αυτό με τον κ. Παππά; Εγώ εξεπλάγην. Δεν το περίμενα αυτό το πράγμα από τον Παππά. Να μιλάει με τον Μιωνή, γιατί; Δεν έβγαλε από τη λίστα Λαγκάρντ να πληρώσει ο κ. Μιωνή; Τα πλήρωσε το ελληνικό κράτος; Αν τα έβγαζε σε εμένα, τώρα θα ήμουν φυλακή. Για ποιον λόγο η λίστα Λαγκάρντ έφυγε ξαφνικά από το προσκήνιο; Πλήρωσε κανένας; **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ:** Το Συμβούλιο της Επικρατείας ρωτήστε!

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Ναι, κύριε Τζανακόπουλε, δεν πλήρωσε κανένας. Πλήρωσε κανένας; Ένας άνθρωπος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Παρεγράφη!

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Παρεγράφη, να! Ποιος ευθύνεται για την παραγραφή; Μπορείτε να μας πείτε; Εγώ ευθύνομαι; Η Ελληνική Λύση ευθύνεται; Οι κυβερνήσεις σας δεν ευθύνονται; Γι' αυτό λέω ότι ο ελληνικός λαός είναι παγιδευμένος ανάμεσα σε δύο κόμματα. Και θα συνεχίσει να είναι παγιδευμένος αν δεν αλλάξει νοοτροπία, αν δε βάλει μυαλό.

Διότι ο Έλληνας πρέπει να κοιτάξει αυτά. Σήμερα, αλήθεια σας λέω, χάρηκα πάρα πολύ. Η εφημερίδα «ΗΜΟΚΡΑΤΙΑ» γράφει: «Στις λεπτομέρειες κέρδισε μόνος του τη μάχη για τη φέτα». Αυτός είναι ο Ευρωβουλευτής της Ελληνικής Λύσης, ο κ. Εμμανουήλ Φράγκος!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Ανάγκασε μέσα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κυρίες και κύριοι -γιατί αυτά πρέπει να κάνουμε ως Βουλευτές και ως Ευρωβουλευτές- την ισλανδική εταιρεία η οποία χρησιμοποιούσε την ονομασία «φέτα» να τη βγάλει από το λογότυπο της. Αυτή είναι η αλήθεια! Αυτά πρέπει να κάνουμε!

Και όπως πολύ σωστά είπε -και τον ευχαριστούμε- πολλές φορές και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Λιβανός, έχετε υιοθετήσει πάρα πολλές θέσεις και προτάσεις της Ελληνικής Λύσης. Και συγχαρητήρια γι' αυτό, διότι ακούτε!

Να σας πω ένα άλλο, κύριε Υπουργέ, το οποίο με πείραξε πάρα πολύ. Θα το πω με πόνο καρδιάς. Δεν το περίμενα αυτό. Χθες ήμουν καλεσμένος στο Λουτράκι και πήγα στο «Μαϊστράλι». Δεν τους ήξερα τους ανθρώπους. Κάθισα σε ένα τραπέζι -προσέξτε αυτό που θα σας πω τώρα-, περίμενε και κόσμος απ' έξω μες τον ήλιο, στις 14.00' το μεσημέρι. Τα τραπέζια ήταν αραιά, ο κόσμος μια χαρά. Κανένα πρόβλημα. Εγώ ήμουν μπροστά και τα είδα με τα μάτια μου. Γιατί αν δεν τα έβλεπα με τα μάτια μου -ούτε τους ιδιοκτήτες ήξερα ούτε κανέναν- θα έλεγα έχουν δικίο. Μπαίνουν ξαφνικά -και θα το πω και στον κ. Μπίνη, ο οποίος είναι ένας έντιμος άνθρωπος της Αρχής Διαφάνειας- ένα ζευγάρι της Αρχής Διαφάνειας με δύο ένστολους αστυνομικούς. Πάγωσαν όλοι. Ρωτάω τι συμβαίνει. Και ζητούσαν, κύριε Υπουργέ, άκουσον-άκουσον το σχέδιο του καταστήματος, τα τετραγωνικά, για να δουν αν βάσει των τετραγωνικών ήταν τα ανάλογα άτομα μέσα. Ήταν το μοναδικό μαγαζί, από ό,τι φαίνεται, που δούλευε, γιατί τα άλλα μαγαζιά ήταν άδεια και σου λέει «δεν το τελειώνουμε και αυτό!». Ακούτε τώρα τη συνέχεια. Ήταν, λέει, δώδεκα άτομα παραπάνω. Είχε, λέει, εξήντα οκτώ και έπρεπε να έχει δώδεκα λιγότερους. Ακούστε, 10.000 πρόστιμο και δεκαπέντε ημέρες κλείσιμο του μαγαζιού! Κύριε Υπουργέ, αυτή είναι η διαδικασία και το είπα και στους δύο ανθρώπους. Τους είπα ότι αυτό που κάνουν δεν είναι σοβαρό. Είναι μια χαρά το μαγαζί. Κανένας δεν είναι δίπλα στον άλλον.

Και από την άλλη μεριά, έρχεται το ΚΕΕΡΦΑ -κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, να το προσέξετε, γιατί είναι και δικόι σας εκεί πέρα-, οι οποίοι συνεπικουρούνται από τον ΣΥΡΙΖΑ του Κωνσταντίνου και καλεί τους Πακιστανούς, τους Κονγκολέζους -και δεν ξέρω ποιοι άλλοι είναι εδώ πέρα-, τους Αφγανούς σε ένα συλλαλητήριο το Σάββατο το απόγευμα με πεντακόσια, χίλια άτομα -πόσα ήταν- και φώναζαν «Θα απελάσουμε τον Μητσοτάκη». Τι, δεν είναι έτσι, κύριε Υπουργέ; Έτσι είναι και γελάτε. Γελάτε για αυτό το θέμα ή θα έπρεπε να έχει συλληφθεί ο Κωνσταντίνου που προτρέπει τους αλλοδαπούς να ξεσηκωθούν; Τι γελάμε;

Κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, δικόι σας είναι. Έβγαλαν ανακοίνωση. Τι είναι αυτά τα πράγματα! «Θα απελάσουμε τον Μητσοτάκη» λένε οι λαθρομετανάστες, οι λαθροεισβολείς με τον Κωνσταντίνου του ΚΕΕΡΦΑ. Ποιο είναι το ΚΕΕΡΦΑ; Γιατί αυτή η ασυλία;

Την ίδια μέρα, Σάββατο βράδυ, πενήντα αναρχοαυτόνομοι - δεν ξέρω τι είναι- με βαριοπούλες έσπαγαν τα μαγαζιά στην Ερμού. Αυτό είναι που θα αλλάζατε, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, έναντι του ΣΥΡΙΖΑ; Κύριε Υπουργέ, μήπως έχω λάθος; Δεν τα έσπασαν τα μαγαζιά; Ποιος θα τα πληρώσει τα μαγαζιά; Ποιος; Οι ίδιοι άνθρωποι. Ο ελληνικός λαός βογκά. Μισή δουλειά, μισά λεφτά και πάει ο άλλος και του σπάει το μαγαζί και ο άλλος του το κλείνει για δεκαπέντε ημέρες. Αυτή είναι η διαδικασία μας; Συγχαρητήρια! Και ερχόμαστε εδώ και νομοθετούμε τι; Τι; Είναι απίστευτα αυτά τα πράγματα.

Αυτό το οποίο, επίσης, θέλω να πω, δυστυχώς -και θα κλείσω-, διότι τα έχουν πει οι συνάδελφοί μου και μάλιστα, πάρα πολύ καλά για το νομοσχέδιο, είναι ότι αυτό το παραδικαστικό μού έχει κοστίσει και εμένα με τέσσερις-πέντε μηνύσεις εναντίον μου από τον Υπουργό Άμυνας τότε, οι οποίες -και μου έκανε εντύπωση, κύριε Υπουργέ- αντί να πάνε στο αστυνομικό τμήμα για συκοφαντική δυσφήμιση, πήγαιναν όλες σε δύο τμήματα. Δεν ξέρω αν τα χρησιμοποιείτε και εσείς ευρέως αυτά τα τμήματα, το Τμήμα Προστασίας Πολιτεύματος και το Τμήμα Εκβιαστών. Κάθε φορά, δηλαδή, που μου έκαναν μία μήνυση, πήγαινα στο Τμήμα Προστασίας Πολιτεύματος. Και όταν ήρθαν να με συλλάβουν -νόμιζαν ότι θα με συλλάβουν και με κυνηγούσαν ένα βράδυ ολόκληρο στο «ΑΡΤ»-, εγώ ήμουν κατηγορούμενος γιατί κινδύνευε το πολίτευμα από εμένα. Είναι απίστευτα πράγματα. Θα μου πείτε «Έλα, ρε Μυλωνάκη, και τι έγινε;». Δεν έγινε τίποτα για το ένα, δεν έγινε τίποτα για το άλλο. Δεν έγινε τίποτα. Αυτή είναι η κα-

τάντια μας και λυπάμαι πάρα πολύ, ειλικρινά, που όλοι μαζί εδώ πέρα δεν ερχόμαστε να τα βάλουμε κάτω, να νομοθετήσουμε σοβαρά, κύριε Υπουργέ, και ο νόμος να εφαρμόζεται ο νόμος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Ολοκλήρωσα, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ο κύριος Υπουργός, ο κ. Τσιάρας, θέλει να κάνει κάποιες νομοτεχνικές βελτιώσεις.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Πολύ γρήγορα να απαντήσω στον κ. Μυλωνάκη ότι όλα αυτά που ακούσαμε ενδεχομένως αφορούν ένα πραγματικό περιστατικό, το οποίο φαντάζομαι ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες θα το ελέγξουν και θα γνωρίζουν ακριβώς τι έχει γίνει και τι όχι.

Θέλω να καταθέσω μία νομοτεχνική βελτίωση, η οποία αφορά στην κατατιθέμενη από το Υπουργείο Αθλητισμού τροπολογία. Δίνεται στη διάθεση του Σώματος. Θα την υποστηρίξει σε πολύ λίγο ο παριστάμενος Υφυπουργός Αθλητισμού. Να σας πω ότι πλέον ο τίτλος του νομοσχεδίου με την προσθήκη των τροπολογιών θα πάρει και το προσάρτημα «και άλλες διατάξεις».

Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Κωνσταντίνος Τσιάρας καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα νομοτεχνική βελτίωση, η οποία έχει ως εξής:

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο και διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης»

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 3 της υπ' αρ. 372/26 23.6.2020 τροπολογίας του Υπουργείου Εσωτερικών, προστίθεται τρίτο εδάφιο ως εξής : «Η προθεσμία του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 222 του ν. 4555/2018 (Α' 133) παρατείνεται από τη λήξη της έως 31.08.2020»
2. Στην περ. β' της παρ. 1 του εσωτερικού άρθρου 3 του άρθρου 1 της υπ' αρ. 374/28 25.6.2020 τροπολογίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, μετά τις λέξεις : «με αμετάκλητο βούλευμα», προστίθεται η φράση: «, εωσότου εκδοθεί απαλλακτική απόφαση,».
3. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του εσωτερικού άρθρου 3 του άρθρου 1 της υπ' αρ. 374/28 25.6.2020 τροπολογίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, μετά τις λέξεις: «του αεραθλητισμού,» προστίθενται οι λέξεις: «της τοξοβολίας, του θαλασσίου σκι».
4. Στην περ. α' της παρ. 8 του εσωτερικού άρθρου 3 του άρθρου 1 της υπ' αρ. 374/28 25.6.2020 τροπολογίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, μετά τις λέξεις : «(α) είναι μέτοχος ή εταίρος», προστίθενται οι λέξεις: «, κατά τρόπο που του επιτρέπει να ελέγχει».
5. Στην υποπερ. αα) της περ. α' της παρ. 8 του εσωτερικού άρθρου 3 του άρθρου 1 της υπ' αρ. 374/28 25.6.2020 τροπολογίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, οι λέξεις «αα) της Ο.Π.Α.Π. Α.Ε. ή εταιρείας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «την Ο.Π.Α.Π. Α.Ε. ή εταιρεία».
6. Στην υποπερ. ββ) της περ. α' της παρ. 8 του εσωτερικού άρθρου 3 του άρθρου 1 της υπ' αρ. 374/28 25.6.2020 τροπολογίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, οι λέξεις «ββ) εταιρείας συνδεδεμένης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ββ) εταιρεία συνδεδεμένη».
7. Στην υποπερ. γγ) της περ. α' της παρ. 8 του εσωτερικού άρθρου 3 του άρθρου 1 της υπ' αρ. 374/28 25.6.2020 τροπολογίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, οι λέξεις «γγ) άλλης εταιρείας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «γγ) άλλη εταιρεία».
8. Στην τέλος της υποπερ. γγ) της περ. α' της παρ. 8 του εσωτερικού άρθρου 3 του άρθρου 1 της υπ' αρ. 374/28 25.6.2020 τροπολογίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Ο έλεγχος που απαιτείται για την εφαρμογή της παρούσας περίπτωσης υφίσταται στην περίπτωση φυσικού ή νομικού προσώπου που είναι κύριος ή συγκύριος μετοχών ή εταιρικών μεριδίων που αντιστοιχούν σε ποσοστό μεγαλύτερο από το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του συνολικού μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου ή κατέχει δικαιώματα ψήφου σε ποσοστό μεγαλύτερο από το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου στη Γ.Σ. της εταιρείας. Με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων είναι δυνατόν να διαπιστώνεται η συνδρομή της προϋπόθεσης του ελέγχου και να εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρούσας και σε περιπτώσεις μικρότερου ποσοστού σε σχέση με τα προβλεπόμενα στο προηγούμενο εδάφιο.»

9. Στην περ. β' της παρ. 8 του εσωτερικού άρθρου 3 του άρθρου 1 της υπ' αρ. 374/28 25.6.2020 τροπολογίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, μετά τις λέξεις «είναι μέτοχος ή εταίρος», προστίθενται οι λέξεις «κατά τρόπο που του επιτρέπει να ελέγχει».
10. Στην περ. β' της παρ. 8 του εσωτερικού άρθρου 3 του άρθρου 1 της υπ' αρ. 374/28 25.6.2020 τροπολογίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, στη φράση «σε άλλα νομικά πρόσωπα», η λέξη «σε» διαγράφεται.
11. Στην περ. β' της παρ. 8 του εσωτερικού άρθρου 3 του άρθρου 1 της υπ' αρ. 374/28 25.6.2020 τροπολογίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, πριν από τη φράση «μετοχές ή εταιρικά μερίδια» προστίθεται η λέξη «τόσες».
12. Στην περ. β' της παρ. 8 του εσωτερικού άρθρου 3 του άρθρου 1 της υπ' αρ. 374/28 25.6.2020 τροπολογίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, μετά τη φράση «στην εταιρεία της περίπτωσης α'», προστίθενται οι λέξεις «, που του προσδίδουν τον έλεγχο του νομικού προσώπου, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις της περίπτωσης (α)».
13. Στο δεύτερο εδάφιο της περ. β' της παρ. 9 του εσωτερικού άρθρου 3 του άρθρου 1 της υπ' αρ. 374/28 25.6.2020 τροπολογίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, μετά τις λέξεις: «η πράξη εκδίδεται από» διαγράφονται οι λέξεις: «τον Γενικό Γραμματέα Αθλητισμού» και στη θέση τους τίθεται: «το αρμόδιο, σύμφωνα με τον ν. 4622/2019 (Α'133), όργανο της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού».
14. Η υφιστάμενη διάταξη του άρθρου 1 της υπ' αρ. 374/28 25.6.2020 τροπολογίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού αριθμείται ως παρ. 1 και προστίθεται παρ. 2 ως εξής: «2. Η παρ. 8 του άρθρου 3 του ν. 2725/1999, όπως τροποποιείται με την παρ. 1, τίθεται σε ισχύ τρεις (3) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος. Μέχρι την έναρξη ισχύος της διατηρείται σε ισχύ η παρ. 8 του άρθρου 3 του ν. 2725/1999, όπως έχει προστεθεί με το άρθρο 33 του ν. 4603/2019 (Α' 48).»

Αθήνα, 29 Ιουνίου 2020

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΡΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Να καλέσω τώρα στο Βήμα τη Βουλευτή από το ΜέΡΑ25, την κ. Αγγελική Αδαμοπούλου.

Κυρία Αδαμοπούλου, έχετε τον λόγο για οκτώ λεπτά.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως σας επισημάναμε και κατά τη συνεδρίαση της επιτροπής, το σχέδιο νόμου από τη στιγμή που αποτελεί μία κωδικοποίηση κατακερματισμένων διατάξεων, κινείται στη σωστή κατεύθυνση. Όμως, από τη στιγμή που δεν έχουμε δει σχετικές τροπολογίες ως προς τα προβληματικά σημεία τα οποία σας επισημάναμε, αξίζει να τα επαναλάβουμε.

Άρθρο 309. Εξακολουθεί το κόστος πρόσβασης στη δικαιοσύνη να είναι αυξημένο και μάλιστα, σε υποθέσεις που είναι το δημόσιο αντίδικο έναντι του ιδιώτη, με την αύξηση των παραβόλων, ουσιαστικά, δυσκολεύετε πάρα πολύ την πρόσβαση του πολίτη στη δικαιοσύνη, του πολίτη ο οποίος βρίσκεται σε αποδυναμωμένη θέση έναντι του δημοσίου που παρίσταται ατελώς. Βλέπουμε τώρα ότι με την αύξηση των παραβόλων αποδυναμώνεται ακόμη περισσότερο η θέση του ιδιώτη. Χαρακτηριστική περίπτωση είναι η αύξηση των παραβόλων σε θέσεις επί των συνταξιοδοτικών διαφορών. Δεν υπήρξε κάποια ουσιαστική αιτιολόγηση εκ μέρους του Υπουργείου ως προς την αύξηση αυτού του κόστους, ως προς το ότι μετακυλιέται, ουσιαστικά, το βάρος εις βάρος του ιδιώτη. Είναι προσχηματική η επίκληση ανάγκης επιτάχυνσης απονομής της δικαιοσύνης, όταν θα μπορούσατε να είχατε αναζητήσει εναλλακτικές λύσεις για να επιταχύνουμε την απονομή. Συνεπώς δικαιώσετε όλους εμάς οι οποίοι μιλάμε για μια ταξική δικαιοσύνη για τους ολίγους.

Στο άρθρο 343 προωθείται μία διάταξη η οποία παραβιάζει και την αρχή της καλής νομοθέτησης αλλά και την αρχή της διάκρισης των εξουσιών, διότι ουσιαστικά παρέχετε τη δυνατότητα στην εκτελεστική εξουσία και συγκεκριμένα στην Κυβέρνηση να υποδεικνύει κάθε φορά τους ετήσιους ελέγχους οι οποίοι θα διενεργούνται από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Ακόμη και αυτή η προσθήκη που κάνατε, η διόρθωση ως προς το ότι μπορεί να ζητήσει αντί να παραγγέλλει, δεν θεωρούμε ότι επιφέρει κάποια ουσιαστική μεταβολή. Διότι αυτό το οποίο δεν εξασφαλίζεται είναι κατά πόσο τελικά το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει τη διακριτική ευχέρεια να αρνηθεί ως προς την υπόδειξη, το αίτημα που γίνεται εκ μέρους της δικαστικής εξουσίας.

Δυστυχώς, βλέπουμε να διαιωνίζονται τακτικές ανεπίτρεπτου εναγκαλισμού της εκτελεστικής και της δικαστικής εξουσίας σε μια χώρα όπου πρόσφατα υπήρξαν ισχυρές αιχμές εκ μέρους της Ένωσης Δικαστών για απόπειρα χειραγώγησης της δικαστικής εξουσίας εκ μέρους της εκτελεστικής. Αναφερόμαστε, βεβαίως, στην με πραξικοπηματικό τρόπο άρνηση να διατηρηθούν οι ομαλές διαδικασίες εκλογής του Προεδρείου. Βλέπουμε ότι, ουσιαστικά, έχει διοριστεί μία δομή διοίκησης, η οποία αντέγραψε με παράνομο τρόπο το προηγούμενο Προεδρείο, το οποίο συγκροτήθηκε τον Ιούνιο του 2018 με νόμιμο τρόπο. Απορρίφθηκε το αίτημα της πλειοψηφίας των δικαστών, του 92% των δικαστών, για διεξαγωγή εκλογών με νόμιμη διαδικασία και μάλιστα, εκφράστηκε το αίτημά του με ηλεκτρονικό τρόπο. Έτσι, λοιπόν, έχουμε μία δομή αυτή τη στιγμή η προσωρινή διοίκηση, η οποία ουσιαστικά διαιωνίζει αυτές τις πρακτικές. Σίγουρα το επιχείρημα σε συνέχεια τοποθέτησης συναδέλφου ότι αυτά έκανε και η προηγούμενη κυβέρνηση, είναι ένα επιχείρημα, κατά την προσωπική μου αξιολόγηση, τουλάχιστον παιδαριώδη.

Διότι είναι σαν να αποποιούμαστε την ευθύνη που έχουμε αυτή τη στιγμή ως Κυβέρνηση εκλεγμένη και να διαιωνίζουμε τις παθογένειες, να τις νομιμοποιούμε, αντί να προσπαθούμε να τις άρουμε.

Σχετικά με το άρθρο 358 ως προς τη σύσταση Γραφείου Συλλογής, Επεξεργασίας Δικαστικών Στατιστικών Δεδομένων, η οποία υπηρεσία θα υπάγεται απευθείας στο γραφείο του Υπουργού, σίγουρα τα στατιστικά είναι πολύ σημαντικά εργαλεία για να αποτιμούμε, να αξιολογούμε καταστάσεις και να προβαίνουμε σε σχετικές διορθωτικές παρεμβάσεις. Ωστόσο, οι ενστάσεις μας έχουν να κάνουν με τον τρόπο με τον οποίο προωθείται αυτή η

πρωτοβουλία, διότι υπάρχει ένα πρόβλημα αλληλοεπικάλυψης αρμοδιοτήτων σε σχέση με μία ήδη υφιστάμενη δομή στο οργανόγραμμα του Υπουργείου. Και αναφερόμαστε στο Τμήμα Στρατηγικού Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Πολιτικών. Επίσης, δεν υπάρχει καμία αναφορά ως προς τα ζητήματα στελέχωσης της νέας υπηρεσίας.

Όπως σας ανέφεραν οι ίδιοι οι διοικητικοί δικαστές, το να εστιάζουμε ρητά στο κόστος της διαδικασίας και στην ποσοτικοποίηση της απόδοσης κάθε δικαστικής μονάδας, δηλαδή τι εξαγόμενο και εισαγόμενο υπάρχει στις υποθέσεις, τι υποθέσεις αναλαμβάνει ένας δικαστής, και ποιες διεκπεραιώνει, είναι σίγουρα ένα θέμα το οποίο έχει την αυταξία του, όμως δεν ολοκληρώνει το πλαίσιο των κριτηρίων, τα οποία θα πρέπει να διέπουν την δικαιοσύνη. Αναφέρομαι στη μη αναφορά εκ μέρους σας ως προς την ποιοτική αποτίμηση και απόδοση της δικαιοσύνης.

Δεν απαντήσατε, λοιπόν, σε αυτά που σας κάλεσε η Ένωση Δικαστών ως προς το πώς η στατιστική επιστήμη μπορεί να αξιοποιηθεί, ώστε να παταχθεί η πολυνομία και η δαιδαλώδης νομοθεσία, πώς θα καταπολεμηθούν με τη βοήθεια της στατιστικής οι κακές πρακτικές της διοίκησης που συχνά δεν απαντά, πώς θα καταπολεμήσουμε την πάγια τακτική του δημοσίου να εξαντλεί όλα τα ένδικα μέσα, εξαντλώντας ακόμη περισσότερο οικονομικά τον πολίτη –είναι αυτό το οποίο επικαλέστηκε συνάδελφος της Νέας Δημοκρατίας «σεβόμαστε τα λεφτά του φορολογούμενου πολίτη», όχι με τέτοιες πρακτικές δεν τα σεβόμαστε- και βεβαίως, πώς σχεδιάζουμε μέσω της στατιστικής να πετύχουμε την ανταπόκριση της νομοθετικής εξουσίας στην πάγια νομολογία των ανώτατων δικαστηρίων.

Πολύ σημαντικό, σοβαρό, ολίσθημα είναι το ότι υπάγετε τη νεοσύστατη υπηρεσία που θα επεξεργάζεται τα στατιστικά δεδομένα απευθείας στο γραφείο του Υπουργού. Είναι ένα σοβαρό ολίσθημα, διότι και αυτό αφήνει σκιές χειραγώγησης της δικαιοσύνης και του προϊόντος της εκ μέρους της εκτελεστικής εξουσίας. Είναι γνωστό ότι όλες οι μνημονιακές κυβερνήσεις μαγεύτηκαν τα στατιστικά, προκειμένου να ανοίξουν τον δρόμο για την ψήφιση των μνημονίων. Τα λεγόμενα «greek statistics» διεθνώς ξέρουμε ότι έχουν ταυτιστεί, είναι το συνώνυμο της αναξιπιστίας. Απορούμε, λοιπόν, γιατί αφήνεται έτσι ο χώρος για να νομιμοποιούνται τέτοιες πρακτικές.

Είναι πολύ ορθότερο, η νέα υπηρεσία να αποτελεί αποκεντρωμένο τμήμα, παράρτημα ουσιαστικά της ΕΛΣΤΑΤ και να εντέλλεται και να λογοδοτεί στην ίδια την ΕΛΣΤΑΤ και όχι απευθείας στο γραφείο του Υπουργού.

Ως προς τα ειδικά τμήματα των δικαστηρίων στα άρθρα 359 και 360, όπως πάλι σας επεσήμανε η Ένωση των Δικαστών, η ανάγκη ίδρυσης νέων ειδικών τμημάτων θα πρέπει να απορρέει από την αύξηση υποθέσεων. Τέτοια αύξηση των πρωτοεϊσάκτων υποθέσεων δεν παρατηρείται τα τελευταία χρόνια. Αντίθετα, παρατηρείται μία σημαντική μείωση εκ του γεγονότος, ακριβώς, ότι είναι αυτό το κόστος πρόσβασης στη δικαιοσύνη που καθιστά αποτρεπτική την πρόσβαση για τους πολίτες στη δικαιοσύνη.

Οι δικαστές, επίσης, θεώρησαν ότι παρέλκει η καθιέρωση γενικής και απόλυτης προτεραιοποίησης κάποιων υποθέσεων δεδομένου ότι δικονομικά υπάρχει ήδη η δυνατότητα στον διοικούμενο να υποβάλλει αίτημα προτίμησης.

Όλες αυτές οι ρυθμίσεις δημιουργούν ζητήματα ισότητας ενώπιον της δικαιοσύνης, παραβιάζουν την αρχή του φυσικού δικαστή και δημιουργούν μία δικαιοσύνη δύο ταχυτήτων.

Επίσης, με αυθαίρετα και αόριστα κριτήρια διαχωρίζετε μεταξύ υποθέσεων αναπτυξιακού ενδιαφέροντος και των υπολοίπων. Και διερωτώμαστε: Από πού προκύπτει μεταξύ ομοειδών υποθέσεων ότι η «Α» έχει αναπτυξιακό, ενώ η «Β» δεν έχει; Γιατί, για παράδειγμα, είναι αναπτυξιακού ενδιαφέροντος οι διαφορές ιδιωτών από δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και όχι από τα δημόσια έργα; Αυτό είναι ένα παράδειγμα.

Τελειώνοντας, λοιπόν, βλέπουμε ένα νομοσχέδιο, το οποίο παρ' όλο που κινείται στη σωστή κατεύθυνση σε κάποιες διατάξεις, ωστόσο σε κάποιες άλλες παρασύρει αρχές και αξίες θεμελιακές, οι οποίες πλήττουν τη δημοκρατία, την ισότητα και το κράτος δικαίου. Δεν σταματούν αυτές οι διατάξεις να βάζουν ένα ταξικό πρόσημο σε κάθε ευκαιρία.

Θα μπορούσαμε, λοιπόν, να έχουμε μπροστά μας ένα νομοθέτημα, το οποίο, ναι μεν, κωδικοποιεί και συστηματοποιεί τη δικονομία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αλλά με τρόπο παραγωγικό και όχι με διατάξεις οι οποίες μας καλούν αυτή τη στιγμή πάλι να τοποθετούμαστε για τα κακώς κείμενα και να προσπαθούμε να αντιμετωπίσουμε κακές νοοτροπίες που παραβιάζουν την αρχή του κράτους δικαίου.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε.

Ζήτησε τον λόγο και τον δίνω, γιατί έτσι λέει ο Κανονισμός, στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΜέΡΑ25, τον κ. Κλέωνα Γρηγοριάδη, για οκτώ λεπτά.

Κύριε Γρηγοριάδη, έχετε τον λόγο, γιατί έχετε και υποχρέωση κοινοβουλευτική, αμέσως μετά τη λήξη της ομιλίας σας.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, πολύ κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, σήμερα συζητάμε για ακόμη ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Κύριε Υπουργέ, είναι προφανές, αφού ψηφίζουμε περισσότερα από τα μισά άρθρα ότι δεν το βρίσκουμε ένα εξαιρετικά κακό νομοσχέδιο. Έχει τα πλεονεκτήματά του. Έχει καλά στοιχεία. Θα σταθώ εδώ. Οι προλαλήσασες από την πλευρά του ΜέΡΑ25, η ειδική αγορήτριά μας, η κ. Μπακαδήμα, αλλά ακόμη περισσότερο η νομικός μας, η κ. Αδαμοπούλου τα είπαν με αρκετή ενδελέχεια και περιέγραψαν λεπτομερώς τις διαφωνίες μας. Θα μπω στον πειρασμό να σας πω και εγώ μερικά. Ξεκινώ με αυτό που κατά τη γνώμη μου είναι το προεξάρχον ζήτημα.

Κύριε Υπουργέ, πρόκειται κατά τη γνώμη μας για ένα ταξικό ακόμη νομοσχέδιο που έρχεται να προστεθεί στην ταξική πολιτική που έχει επιλέξει η Κυβέρνηση αυτή για τον χώρο της δικαιοσύνης.

Μη σας κάνει εντύπωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και εσάς κύριε Υπουργέ, ο όρος ταξική πολιτική. Διότι πραγματικά, πώς αλλιώς θα μπορούσε κανείς να χαρακτηρίσει τις επιλογές και τις πρακτικές αυτής της Κυβέρνησης, όταν σε αυτό το νομοσχέδιο -και συγκεκριμένα στο άρθρο 335- η Κυβέρνηση επιφέρει μέχρι και υπερδιπλάσιες αυξήσεις στα παράβολα που καλούνται υποχρεωτικά να καταβάλουν οι πολίτες, προκειμένου να προσφύγουν στη δικαιοσύνη και να διεκδικήσουν συνταξιοδοτικά ή μισθολογικά τους δικαιώματα.

Δεν θα αναφερθώ στο κάθε ένα. Τα έχω σημειώσει. Νομίζω όμως ότι δεν έχει νόημα. Ένα όμως θα πω που είναι χαρακτηριστικό: Για τις εφέσεις κατά καταλογιστικών πράξεων και τις εφέσεις σε χρηματικό αντικείμενο διαφορές από 1.400 ευρώ, ο πολίτης μπορεί τελικά κάτω από κάποιες προϋποθέσεις να φτάσει να πληρώνει 5.000 ευρώ. Και αυτό είναι ανησυχητικό. Και δεν είναι μόνο ανησυχητικό, είναι κάτι ακόμη.

Κατ' αρχάς, θα πρέπει να θυμόμαστε πάντα ότι βρισκόμαστε στο τέταρτο μνημόνιο και ότι έπεται το πέμπτο. Πιστεύουμε ότι θα καθαρίσουμε με το τέταρτο μνημόνιο του ΣΥΡΙΖΑ το 2060. Είναι φανερό ότι με το πέμπτο που θα ψηφίσετε εσείς -που ήδη ψηφίσατε με το κοινό ανακοινωθέν Σταϊκούρα κ.λπ. την προηγούμενη εβδομάδα- θα πάμε μάλλον μέχρι το 2100. Επομένως, πραγματικά οι άνθρωποι δεν έχουν χρήματα για τέτοια έξοδα.

Επίσης, όμως, κύριε Υπουργέ και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αναρωτιέται κανείς ευλόγως, τι αλήθεια σκοπεύετε να κάνετε με τους μισθούς και τις συντάξεις στο προσεχές μέλλον, ώστε να μοιάζει απολύτως απαραίτητο για εσάς στην Κυβέρνηση να καταστήσετε εντελώς απρόσιτες τις ομαδικές προσφυγές στη δικαιοσύνη μισθωτών και συνταξιούχων, προκειμένου αυτοί να διεκδικήσουν το δικαίωμά τους για αξιοπρεπείς μισθούς και συντάξεις. Ετοιμάζετε, μάλλον, κάτι που δεν θα αρσέει καθόλου στον ελληνικό λαό.

Σε αυτό το νομοσχέδιο, εξάλλου, η Κυβέρνηση φέρνει μείωση του ποσού άνω του οποίου διενεργείται υποχρεωτικά έλεγχος νομιμότητας πριν από τη σύναψη δημόσιας σύμβασης χρηματοδοτούμενης, είτε με εθνικούς είτε με κοινοτικούς πόρους. Θεσμοθετείται περαιτέρω η εργαλειοποίηση ουσιαστικά της δικαστικής εξουσίας από την εκτελεστική. Έτσι, πρέπει να πω ότι διασφαλείται περαιτέρω η συνταγματική επιταγή της διάκρισης ανάμεσα στις εξουσίες.

Διαβάζουμε στην αιτιολογική έκθεση για το άρθρο 343: « Η Βουλή θα δύναται κατά την ενημέρωσή της από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί του ετήσιου προγράμματος ελέγχου του δικαστηρίου να ζητήσει να δοθεί προτεραιότητα από τους προγραμματισθέντες ελέγχους ή να εκφράζει ενδιαφέρον για τη διενέργεια και άλλων ελέγχων με αντικείμενο αδυναμίας στα συστήματα δημόσιας διαχείρισης».

Η διάταξη σε καμία περίπτωση δεν σέβεται την αρχή της διακρίσεως των εξουσιών, καθώς δίνεται η δυνατότητα στην κυβερνητική πλειοψηφία να παραγγέλνει ουσιαστικά στο Ελεγκτικό Συνέδριο κατά βούληση ελέγχους. Μιλάμε για την κυβερνητική πλειοψηφία και όχι για ενισχυμένη συναινετική, ακριβώς επειδή δεν αναφέρεται τίποτα γι' αυτό μέσα στη συγκεκριμένη διάταξη.

Και σας ρωτώ, κύριε Υπουργέ, ευθέως: Η Βουλή που αναφέρεται στη διάταξη λογίζεται η κυβερνητική πλειοψηφία; Αυτό εννοεί όταν λέει «η Βουλή» η διάταξη; Θα αρκεί όντως η απλή πλειοψηφία για να ελέγχει το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά προτεραιότητα ή να ξεκινά νέους ελέγχους σε θέματα δημόσιας διαχείρισης;

Εάν ισχύει αυτό, δεν βλέπετε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, να ελλοχεύει ο κίνδυνος της πολιτικής εργαλειοποίησης του Ελεγκτικού Συνεδρίου από την εκάστοτε κυβέρνηση και τη μετατροπή έτσι της δικαστικής εξουσίας σε μικροκομματικό όργανο της εκτελεστικής, δηλαδή της εκάστοτε κυβέρνησης;

Καταλαβαίνετε ότι οι καιροί είναι πονηροί και πολλά ακούμε τελευταία. Είναι σε εξέλιξη διάφορες προανακριτικές, ακούμε διάφορα πράγματα, φρίττουμε με όσα ακούμε. Δεν είμαστε δικαστές. Αρνούμαστε να πάρουμε αυτόν τον ρόλο ούτε του δικαστή ούτε του ενόχου. Είμαστε πολιτικοί και η δουλειά μας είναι πολιτικά να κρίνουμε ό,τι ακούμε και όταν αποκτήσουμε αποκρυσταλλωμένο συμπέρασμα, θα το κρίνουμε και με πάρα πολύ αιχμηρό τρόπο. Το κάνουμε πάντα. Δεν το αποφεύγουμε. Όμως, πραγματικά οι καιροί είναι χαλεποί για τη δικαιοσύνη και αυτό το καταλαβαίνει και απ' έξω να περνάει κανείς. Δεν χρειάζεται να μπει εδώ μέσα.

Τώρα δεν θα αποφύγω τον πειρασμό των αγαπημένων μου ερωτημάτων προς την Κυβέρνηση.

Πρώτον, τι γίνεται με το πρωτογενές πλεόνασμα του 2021; Δεν ξέρω αν το ακούσατε. Ο κ. Σταϊκούρας την προηγούμενη εβδομάδα συνυπέγραψε το κοινό ανακοινωθέν του Eurogroup, το οποίο κοινό ανακοινωθέν του Eurogroup έλεγε -τι άλλο;- ότι «εντάξει, φέτος ήταν ο κορωνοϊός, ήταν δύσκολα τα πράγματα και θα έχετε πρωτογενές έλλειμμα 20%, 30%, 60%...» -δεν ξέρω πόσο θα καταφέρουμε να έχουμε- «...αλλά του χρόνου τέρμα τα ψέματα. Εδώ κοτζάμ Γερμανία, εγώ που είμαι και η ηγεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν θα έχω του χρόνου» -ίσως και φέτος να μην έχει, ίσως να έχει το λεγόμενο «μαύρο» μηδέν που είναι ανεπαίσθητα θετικό- «Εσείς Έλληνες, ποιοί είστε; Θα πρέπει να έχετε έστω ένα μικρό πρωτογενές πλεόνασμα».

Αυτό, λοιπόν, το πρωτογενές πλεόνασμα, επειδή είμαστε όλοι εδώ πέρα παρκοκούντες την Ιερουσαλήμ πολλά χρόνια και κυρίως τα τελευταία έντεκα που έχουμε μνημόνια, τα οποία έχετε φέρει όλοι εσείς, ξέρουμε ποιοι το πληρώνουν και ξέρουμε και τον τρόπο. Το πληρώνουν πάντα, όπως ξέρετε καλύτερα από μένα, με μειώσεις μισθών, μειώσεις συντάξεων και αυξήσεις φόρων.

Προετοιμάστε τον ελληνικό λαό σιγά-σιγά ότι του έρχεται το αργότερο από του χρόνου τέτοια εποχή αύξηση όλων των φόρων του, των έμμεσων και των άμεσων, και μείωση των μισθών και των συντάξεων του, γιατί θα τους βρείτε πολύ αγριεμένους φοβάμαι μπροστά σας.

Τι γίνεται με τον «ΗΡΑΚΛΗ»; Χρειάζεται να ρωτήσω; Δεν γίνεται τίποτα. Η Κυβέρνηση αρνείται να φέρει αυτήν την περίφημη πράξη νομοθετικού περιεχομένου που θα γλιτώσει τη χώρα από 12 δισεκατομμύρια, ενώ ένα μεγάλο μέρος του ελληνικού λαού έχει αρχίσει ήδη να πεινάει.

Επίσης, σκανδαλώδες είναι ότι αρνείται οποιοσδήποτε αρμόδιος να μας απαντήσει. Σας έχει προκαλέσει ο κ. Βαρουφάκης, σας έχουμε προκαλέσει όλοι όσοι μιλάνε από εδώ να μας πείτε ότι λέμε ανοησίες, να μας πείτε ότι δεν θα μπορούν να βρουν τρόπο τα αρπακτικά ταμεία να απαιτήσουν και να δικαιούνται νο-

μικά σε οποιοδήποτε ευνοούμενο δικαστήριο της γης τα 12 δισεκατομμύρια που έχετε υπογράψει ως εγγυήσεις. Πείτε μας ότι δεν θα συμβεί. Πείτε μας ότι είσαστε βέβαιοι ότι δεν θα συμβεί. Πείτε μας ότι κάνουμε στείρα Αντιπολίτευση. Δεν το λέτε. Ξέρετε ότι θα συμβεί και συνεχίζει να επικρεμάται πάνω από όλους εμάς το περίφημο ερώτημα γιατί δεν το κάνετε.

Συνδικαιούχοι ελπίζουμε στο ΜέΡΑ25 να μην είστε, αλλά ότι οι δικαιούχοι σας κρατάνε δεμένους, όπως μου αρέσει να δείχνω έτσι, είναι πολύ φανερό πια, γιατί το θέμα δεν τίθεται καν. Δηλαδή, δεν απαντάει κανείς κάτι για αυτό.

Τώρα τι γίνεται με την εκρηκτική ανάπτυξη την οποία αναμένετε -εμείς δεν αναμένουμε καμμία ανάπτυξη- του χρόνου; Σας θυμίζω ότι το ΑΕΠ της Ελλάδας το 2019 ήταν 187,5 δισεκατομμύρια. Φέτος, σύμφωνα με όλους τους υπολογισμούς, θα πέσει στο 160, στην καλύτερη περίπτωση 164, 165. Και ρωτώ: Αν το ΑΕΠ της χώρας μας το 2021 είναι 166 και ήταν 165 φέτος, αν δηλαδή υπάρξει 1 δισεκατομμύριο παραπάνω ή μισό δισεκατομμύριο παραπάνω το 2021, αυτό εσείς θα το θεωρήσετε τελικά εκρηκτική καλπάζουσα ανάπτυξη; Γιατί σας θυμίζω ότι θα είναι 18 δισεκατομμύρια μικρότερο από το 2019. Από το δε 2008, όπου σύρτατε αυτήν τη χώρα στην τρομακτική περιπέτεια, περιπέτεια που μάλλον θα είναι και η τελική της περιπέτεια, των αλλεπάλληλων μνημονίων που δεν τελειώνουν ποτέ γιατί έρχονται καινούργια μνημόνια με κάθε πρόφαση, όλοι όσοι τη σύρτατε- ήταν 50 δισεκατομμύρια παραπάνω, όχι 50, 85 δισεκατομμύρια το ΑΕΠ μας. Ήταν τότε 245 δισεκατομμύρια το ΑΕΠ της χώρας.

Είναι, λοιπόν, ένα εξαιρετικά συρρικνωμένο ΑΕΠ. Αυτό λέμε. Η Ελλάδα δεν βγάζει τίποτα. Αυτό το ελάχιστο συρρικνωμένο συρρικνωθήκε ξανά τρομακτικά πολύ φέτος λόγω του κορωνοϊού και του χρόνου θα έλθετε, ενδεχομένως, εδώ να θριαμβολογείτε επειδή θα έχει κάνει ένα τόσο ριμπάουντ, θα έχει ανέβει 1 ή 2 δισεκατομμύρια; Δεν πρέπει να το κάνετε αυτό. Θα είναι εξαιρετικά ανησυχητικό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δεν θα αργήσω, κύριε Πρόεδρε.

Τώρα τι γίνεται με το νοσοκομείο «Παπανικολάου». Ξέρετε με τον κ. Βαρουφάκη είχα την τύχη και την τιμή να εκπροσωπούμε το ΜέΡΑ25 την προηγούμενη εβδομάδα στη Θεσσαλονίκη και πήγαμε και στο νοσοκομείο «Παπανικολάου». Και ρωτώ τι γίνεται, γιατί εκεί μας ενημέρωσαν οι γιατροί και συγκεκριμένα οι διευθυντές τμημάτων όχι τυχαίοι γιατροί, άνθρωποι μεγάλοι και έμπειροι στην Ιατρική, ότι από όλους τους υγειονομικούς και γιατρούς του νοσοκομείου «Παπανικολάου» το 50% τουλάχιστον βρίσκεται σε επισφαλή εργασία, εργάζεται επισφαλώς. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι είναι επικουρικοί συμβασιούχοι εργαζόμενοι, σημαίνει ότι ένα μεγάλο μέρος από αυτούς είναι ενοικιαζόμενοι γιατροί και υγειονομικοί, ενοικιαζόμενοι εργαζόμενοι και είναι, επίσης, διάφορα άλλα πράγματα.

Επίσης, οι ήρωές σας -το λέω σκωπτικά γιατί πραγματικά οι ήρωές σας οι γιατροί, τους οποίους χειροκροτάγαμε το πρωί οι Υπουργοί και το βράδυ τους προπηλάκισαν τα ΜΑΤ στην αυλή του «Ευαγγελισμού»- μας ενημέρωσαν ότι πέρασαν, πράγματι, ηρωικές μέρες και εβδομάδες κατά τη διάρκεια του κορωνοϊού, καθώς πολεμούσαν τον κορωνοϊό, όπως και όλες τις άλλες ασθένειες που αντιμετωπίζει το νοσοκομείο, χωρίς καν τις κατάλληλες μάσκες.

Ξέρετε οι μάσκες στη ΜΕΘ δεν είναι οι μάσκες που φοράμε εμείς εδώ. Είναι κάποιες μάσκες πιο ακριβές και πιο κατάλληλες. Δεν τις είχαν και δεν τις απέκτησαν μας διαβεβαίωσαν σε όλο αυτό το τετράμηνο. Όλο αυτό το τετράμηνο που πανηγυρίζατε ότι με ευκαιρία τον κορωνοϊό θα θωρακίσουμε την υγεία, αυτοί οι άνθρωποι στη ΜΕΘ του «Παπανικολάου» δεν είχαν μάσκες τόσο απλά.

Επίσης, οι ήρωές σας φυσικοθεραπευτές που δουλεύουν στις ΜΕΘ μας ενημέρωσαν ότι δεν συγκαταλέγονται στα βαρέα και ανθυγιεινά. Σας ενημερώνω ότι εγώ συγκαταλέγομαι στα βαρέα και ανθυγιεινά τριάντα έξι χρόνια τώρα που είμαι ήθοποιός. Δεν βρίσκεται ότι όποιος είναι μέσα σε μια ΜΕΘ που υπάρχει κορωνοϊός θα έπρεπε δικαιοματικά να συγκαταλέγεται εκεί μέσα;

Κλείνω αμέσως, κύριε Πρόεδρε, να μη σας κουράσω.

Τέλος, τι γίνεται με τη «NOVARTIS»; Θα σας πω εγώ τι γίνεται με τη «NOVARTIS». Θα σας πούμε εμείς, το ΜέΡΑ25. Στην Αμερική η «NOVARTIS» πληρώνει 500 εκατομμύρια δολάρια, στην Ελλάδα η «NOVARTIS» δηλώνει με παρρησία ότι δεν θα το κάνει ξανά. Αν τη ρωτήσετε, μάλιστα, «ποτέ;», θα σας πει ότι, ναι, δεν θα το κάνει ξανά ποτέ. Άκουσα τον Υπουργό -με ελπίδα πρέπει να πω και ενδιαφέρον- ότι θα κινηθεί κάποια διαδικασία.

Το ερώτημα, κύριε Υπουργέ, είναι γιατί δεν έχει κινηθεί μέχρι τώρα κάποια διαδικασία. Αυτό το σκάνδαλο υπάρχει δικαστικά εδώ και χρόνια.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για την ανοχή σας και τον χρόνο σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Γρηγοριάδη.

Να πω λίγο τη σειρά. Θα τοποθετηθούν οι δύο Υπουργοί, πρώτα ο κ. Αυγενάκης και στη συνέχεια ο κ. Καραμανλής και αμέσως μετά θα πάρει τον λόγο ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ, ο κ. Τζανακόπουλος, και στη συνέχεια, όπως μου ζητήθηκε, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, ο κ. Παφίλης.

Κύριε Αυγενάκη, έχετε τον λόγο προκειμένου να αναπτύξετε την με αριθμό γενικό 374 και ειδικό 28 τροπολογία.

Πόσο χρόνο θέλετε;

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Δέκα λεπτά νομίζω ότι θα είναι αρκετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Όχι δέκα λεπτά. Δέκα λεπτά δεν παίρνει ούτε ο Υπουργός που έχει το νομοσχέδιο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Εντάξει, δώστε μου έξι λεπτά. Θα είμαι γρήγορος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Εγώ θα σας βάλω έξι λεπτά.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα μια αναγκαία μεταρρύθμιση που αφορά στο πλαίσιο που διέπει τα κωλύματα εγγραφής και τους περιορισμούς συμμετοχής σε αθλητικά σωματεία και ενώσεις. Βάζουμε, δηλαδή, καθαρούς όρους στον δρόμο για την ανάδειξη νέων διοικήσεων στις αθλητικές ομοσπονδίες της χώρας μας και το κάνουμε αυτό έγκαιρα, ώστε να μπορούν όλοι οι αθλητικοί φορείς να προετοιμαστούν για τις εκλογές τους με διαφάνεια, αλλά κυρίως με δημοσιότητα για να γνωρίζουν όλοι τους κανόνες του παιχνιδιού, να γνωρίζουν εκ των προτέρων έγκαιρα ποιοι έχουν τα κωλύματα, ποιοι δικαιούνται να συμμετάσχουν στις εκλογές, αλλά και ποιοι όχι.

Με χαρά σας ανακοινώνω ότι αύριο θα συζητηθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο τις επόμενες μέρες θα βρίσκεται σε διαβούλευση το νομοσχέδιο του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού με τίτλο: «Αναμόρφωση θεσμικού πλαισίου των αρχαιρεσιών των αθλητικών φορέων, διακρινόμενη συνοδεία αθλητών ΑΜΕΑ, σύσταση εθνικής πλατφόρμας αθλητικής ακεραιότητας, Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή, Ελληνική Παραολυμπιακή Επιτροπή και άλλες διατάξεις».

Θα το συζητήσουμε αναλυτικότερα το επόμενο διάστημα, οπότε σήμερα θα αναφερθώ επιγραμματικά στις βασικές διατάξεις του νομοσχεδίου.

Αναφορικά με τις αρχαιρεσίες, ρυθμίζουμε ζητήματα που αφορούν στις εκλογικές διαδικασίες των αθλητικών ομοσπονδιών, στις αθλητικές ενώσεις και στα αθλητικά σωματεία.

Μετά από διαβούλευση όλων των αθλητικών φορέων θέτουμε σε εφαρμογή τη Σύμβαση Μακόλιν, την Εθνική Πλατφόρμα Αθλητικής Ακεραιότητας.

Αναφορικά με τους διακρινόμενους αθλητές-συνοδεία ΑΜΕΑ, αναγνωρίζουμε τον κρίσιμο ρόλο των συνοδών αθλητών οι οποίοι συμμετέχουν νομίμως σε αγώνες αθλητών με αναπηρίες και προβλέπουμε την απόδοση παροχών σε διακρινόμενους αθλητές-συνοδούς ΑΜΕΑ.

Για την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή εισάγουμε τροποποιήσεις του καταστατικού της ΕΟΕ σύμφωνα με τα αιτήματα της ίδιας της ΕΟΕ, μετά την πρώτη περίοδο λειτουργίας της ως νο-

μικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου. Επίσης, ρυθμίζουμε τα ζητήματα της εκπροσώπησης των μελών στη διοίκηση της Ελληνικής Παραολυμπιακής Επιτροπής.

Βεβαίως, αυτά τα θέματα θα τα συζητήσουμε διεξοδικά το αμέσως επόμενο διάστημα τόσο στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, όσο και εδώ στην Ολομέλεια.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Τότε, τι τη φέρνετε την τροπολογία;

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Τώρα, αναφορικά με την τροπολογία που συζητάμε σήμερα, το άρθρο 1 αφορά στα κωλύματα εγγραφής και τους περιορισμούς. Τι τροποποιούμε; Στην παράγραφο 1β, για να υφίσταται πλέον κώλυμα, πρέπει το πρόσωπο να έχει παραπεμφθεί αμετακλήτως ή να έχει καταδικαστεί αμετάκλητα και όχι τελεσίδικα απλώς και, φυσικά, το κώλυμα του παραληφθέντος θα διαρκεί έως και την έκδοση αθωωτικής απόφασης, όλο δηλαδή το διάστημα, ενώ σε τυχόν περίπτωση έκδοσης καταδικαστικής απόφασης, το κώλυμα θα διατηρείται σε αντίθεση με την ισχύουσα διάταξη που υπήρχε μέχρι σήμερα.

Παράλληλα προσαρμόζουμε τα κωλύματα σε περίπτωση ποινικών αδικημάτων, σύμφωνα με τον νέο Ποινικό Κώδικα. Το άρθρο 2 αφορά σε κωλύματα και περιορισμούς συμμετοχής σε καταστατικό όργανο αθλητικής ένωσης. Διευκολύνουμε, δηλαδή, τη συμμετοχή των ατόμων που ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν, έχουν εμπειρία και γνώση στα ζητήματα της αθλητικής ένωσης ή ομοσπονδίας. Πιο συγκεκριμένα, επιτρέπεται να ανακηρυχθεί υποψήφιος προκειμένου να εκλεγεί μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή άλλου καταστατικού οργάνου αθλητικής ένωσης, όποιος υπήρξε υπάλληλος αθλητικής ένωσης ή ομοσπονδίας, εφόσον κατά τον χρόνο ανακήρυξης της υποψηφιότητάς του έχει παρέλθει τουλάχιστον ένας μήνας πριν την παραίτησή του από υπάλληλος της ενώσεως ή δύο τουλάχιστον μήνες αν πρόκειται για υπάλληλο ομοσπονδίας από τη λήξη της εργασιακής του σχέσης.

Παράλληλα καθίσταται εφικτή η συμμετοχή περισσότερων υποψηφίων με αυτόν τον τρόπο, ενισχύοντας και ενδυναμώνοντας δηλαδή τις δημοκρατικές διαδικασίες και, φυσικά, τη διοικητική ανανέωση. Φυσικά, αυτά τα χρονικά διαστήματα ακολουθούν τη συνταγματική επιταγή που τίθεται για τα κωλύματα των υποψηφίων Βουλευτών.

Ελπίζω όσοι έσπευσαν να γράψουν ή να σχολιάσουν, πριν τοποθετηθούν ξανά, να διαβάσουν προσεκτικότερα τη διάταξη την οποία σας ανέφερα λίγο πριν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως διαπιστώνετε κι εσείς, δεν υπάρχει καμμία μεθόδευση, καμμία εξυπηρέτηση συμφερόντων, αλλά κυρίως καμμία φωτογραφική διάταξη. Θέτουμε καθαρούς όρους και με διαφάνεια, αλλά κυρίως με ακεραιότητα, ώστε όλοι να γνωρίζουν τους κανόνες του παιχνιδιού, αλλά και τα ασυμβίβαστα.

Την ίδια ώρα όμως, το Ηράκλειο, η Κρήτη, βράζει. Η πρόθεση της ΕΠΟ, σύμφωνα με τις δημόσιες δηλώσεις του κ. Δέδε, Εκτελεστικού Γραμματέα της ΕΠΟ, να αποσύρει την υποψηφιότητα για διοργάνωση στο Παγκρήτιο Στάδιο του τελικού της UEFA Conference League 2022 ή 2023 έχει ξεσηκώσει θύελλα αντιδράσεων και διαμαρτυριών και εξαιρετική δυσανεμία της τοπικής κοινωνίας. Ο φάκελος υποψηφιότητας του Ηρακλείου της χώρας μας είναι πληρέστατος, εκπονήθηκε χωρίς ούτε ένα ευρώ κόστος και η αρμόδια Επιτροπή Αξιολόγησης της UEFA απέστειλε εγγράφως –προσφάτως, στις 19 Ιουνίου– συγχαρητήρια προς την ΕΠΟ και προς τον Δήμο Ηρακλείου.

Η ΕΠΟ και ένα μέρος της διοικήσεώς της επιχειρούν να σαμποτάρουν μια εθνική προσπάθεια –αν είναι δυνατόν– και μια τόσο τιμητική ανάθεση ευρωπαϊκού τελικού. Δεν αφορά μόνο την πόλη του Ηρακλείου ή τον νομό ή την Κρήτη, αλλά ολόκληρη την Ελλάδα. Ουσιαστικά, δηλαδή, ενισχύεται με αυτήν την ανάθεση οικονομικά και τουριστικά η χώρα μας, αλλά φυσικά και το επίπεδο κύρους και αναγνώρισης. Κι όμως, για μικροσυμφέροντα ποδοσφαιρικά, τυφλή κόντρα και πιθανό εκβιασμό προς την Κυβέρνηση, κάποιος στην ΕΠΟ τορπιλίζει αυτήν την προσπάθεια.

Πριν από λίγο εξεδώσαν ψηφίσματα διαμαρτυρίας οι παραγωγικοί φορείς, δηλαδή το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο

Ηρακλείου, η Ένωση Ξενοδόχων Ηρακλείου, ο Σύνδεσμος Τουριστικών και Ταξιδιωτικών Γραφείων Κρήτης, η Ένωση Ιδιοκτητών Τουριστικών Λεωφορείων Κρήτης, ο Εμπορικός Σύλλογος Ηρακλείου, ο Σύλλογος Επισιτισμού και Διασκέδασης Ηρακλείου, τα Σωματεία Ιδιοκτητών Ταξί, η Ομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Νομού Ηρακλείου, η Ένωση Επιχειρηματιών Ενοικιαζόμενων Διαμερισμάτων Ηρακλείου, ο Σύλλογος Ιδιοκτητών Γραφείων Ενοικιάσεως Αυτοκινήτων και Δικύκλων και αρκετοί άλλοι.

Κυρίες και κύριοι, νομίζω ότι αξίζει τον κόπο να συστηθούμε ξανά γιατί ορισμένοι –λίγοι βέβαια– νομίζουν ότι ζούμε σε άλλη περίοδο, σε άλλες εποχές.

(Στο σημείο αυτό κτυπά το κουδούνι λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Να θυμίσω –και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε– ότι έχουμε Κυβέρνηση Κυριάκου Μητσοτάκη και όχι Αλέξη Τσίπρα και ότι έχουν παρέλθει οι εποχές των εκβιασμών, των μαγαζιών κ.ο.κ.. Στο Υφυπουργείο Αθλητισμού δεν είναι ο Γιώργος που επικαλείται ο κ. Παππάς στους διαλόγους που δημοσιεύονται τελευταία, αλλά ο υποφαινόμενος. Αυτά τα λέω διότι έχουν την εντύπωση ότι θα εκβιάσουν μέσα από τα μέσα παραπληροφόρησης ή τα δημοσιογραφικά πιστόλια που διαθέτουν την Κυβέρνηση για τις αποφάσεις της που βρίσκονται στην κατεύθυνση της εξυγίανσης και του νοικοκυρέματος του αθλητισμού.

Σας λέω, λοιπόν, με ευθύτητα ότι ο Πρωθυπουργός μας Κυριάκος Μητσοτάκης και η Κυβέρνησή μας ούτε εκβιάζεται ούτε γραμμάτια εξαργυρώνει ούτε χρωστάει πουθενά. Και βέβαια, πιο χρήσιμο θα ήταν από το να μιλούν κάποιοι άοριστα και υποκριτικά σε αυτήν την Αίθουσα ή και εκτός Αιθούσης, να μιλούν ονομαστικά, ώστε να φανεί ποιους εκπροσωπούν που θίγονται από τις πρωτοβουλίες μας και όχι να κρύβονται πίσω από αχυρανθρώπους και σκοτεινές διαδικασίες, κάτι που τα μέλη της ΕΠΟ γνωρίζουν πολύ καλά.

Για την Κυβέρνηση προτεραιότητα είναι οι αθλητές, η αθλητική οικογένεια και πώς θα συνδράμουμε ουσιαστικά ώστε να αναβαθμιστεί το αθλητικό οικοσύστημα της χώρας. Διαφάνεια και νοικοκυροσύνη παντού και όποιος ενοχλείται ας βγει ο ίδιος να μιλήσει κι εδώ είμαστε να του δώσουμε όσες εξηγήσεις απαιτούνται.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Θα ήθελα να δώσω τον λόγο στον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών κ. Κώστα Καραμανλή, προκειμένου να τοποθετηθεί για τη με γενικό αριθμό 375 και ειδικό 29 τροπολογία.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΧ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Θα προσπαθήσω να είμαι πολύ σύντομος.

Βρίσκομαι εδώ για να υποστηρίξω την τροπολογία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών με γενικό αριθμό 375 και ειδικό 29.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η τροπολογία αυτή διακρίνεται σε δύο μέρη. Το πρώτο σχετίζεται με τις καταστροφικές πυρκαγιές της 23^{ης} και της 24^{ης} Ιουλίου του 2018 στο Μάτι και τις κατεδαφίσεις των κτηρίων. Αυτό που διαπιστώσαμε είναι πως εξαιτίας και της πανδημίας, οι δήμοι, όσο και η Περιφέρεια Αττικής, αδυνατούν πολλές φορές να αντεπεξέλθουν στον πολύ –η αλήθεια είναι– αυξημένο όγκο υλοποίησης έργου.

Επομένως, για να βοηθηθεί η κατάσταση και να μη χάνεται άλλος χρόνος, προτείνουμε με το άρθρο 1 της τροπολογίας να καθοριστούν οι υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών ως αρμόδιες για τις κατεδαφίσεις.

Για να το εξηγήσουμε αυτό λίγο πιο απλά, προκειμένου να το καταλάβουν όσοι μας ακούνε γιατί είναι ένα θέμα αρκετά ευαίσθητο –που νομίζω εσείς, κύριε Πρόεδρε, το ξέρετε πολύ καλά– θα σας πω ότι έχουμε χωρίσει τα κτήρια σε αυτά που λέμε «σύμφορα επισκευής» και «ασύμφορα επισκευής». Ως προς τα «σύμφορα επισκευής», πρόκειται για κτήρια με βλάβες, δηλαδή με ζημιές, οι οποίες αρχικά είχαν εκτιμηθεί ως επισκευάσιμες. Εδώ

επανεξετάζεται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου, τη ΔΑΕΦ, η έκταση και το κόστος της επισκευής, δηλαδή εκτιμάται αν είναι περισσότερο συμφέρουσα η επιλογή της επισκευής ή της κατεδάφισης και στην ουσία αυτό που κάνουμε είναι να επιλέγουμε σε μερικά σημεία να κατεδαφιστούν αυτά τα σπίτια, έτσι ώστε οι δικαιούχοι να μπορούν να πάρουν αποζημιώσεις. Μάλιστα, μέχρι σήμερα στις πληγείσες περιοχές έχουν εγκριθεί ως ασύμφορα επισκευής πενήντα τρεις περιπτώσεις κτηρίων.

Εδώ, λοιπόν, αφού κατεδαφιστούν αυτά τα κτήρια, έρχεται η ελληνική πολιτεία και στην ουσία αποζημιώνει –δίνει στεγαστική συνδρομή- με το ποσό των χιλίων ευρώ το τετραγωνικό μέτρο, με ανώτατο όριο κτηρίου τα εκατόν πενήντα τετραγωνικά μέτρα.

Επομένως, νομίζω ότι αυτό θα δώσει μία λύση σε ένα πρόβλημα που απασχολεί εκατοντάδες συμπολίτες μας, οι οποίοι έχουν υποστεί τις συνέπειες αυτής της καταστροφικής πυρκαγιάς που είχε γίνει πριν από δύο χρόνια.

Η δεύτερη πρόβλεψη αφορά την τροποποίηση μέρους του Οργανισμού του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών με κύριο στόχο την αναδιάρθρωση των υπηρεσιών του. Εστιάζουμε δηλαδή στις υπηρεσίες αυτές του Υπουργείου που κάνουν επιβλέψεις των συγκοινωνιακών και των δημοσίων έργων.

Συγκεκριμένα, προβλάνουμε σε μια αναδιοργάνωση των διαφόρων Ειδικών Υπηρεσιών Δημοσίων Έργων, των λεγόμενων ΕΥΔΕ. Να τονίσουμε εδώ ότι κανένας δεν χάνει τη δουλειά του. Γιατί διαβάζουμε στα social media τον τελευταίο καιρό και αρκετά πράγματα τα οποία δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Οι δυσλειτουργίες αυτές των υπηρεσιών έχουν επιπτώσεις στην επίβλεψη των δημοσίων έργων και με τη ρύθμιση αυτή στην ουσία θα μπορεί το προσωπικό να στελεχωθεί και με συγκεκριμένα κλιμάκια ΕΥΔΕ που θα είναι εκεί, επιτόπου στα έργα.

Επίσης ενισχύεται το έργο του ΟΑΚ, μία δέσμευση που έχει αναλάβει και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός στις προγραμματικές του δηλώσεις, αφού αίρονται συγκρούσεις λόγω συναρμοδιότητας. Εδώ είχαμε τον ΟΑΚ και την ΕΥΔΕ Κρήτης και Δωδεκανήσου, που είχαν ίδιο αντικείμενο. Επομένως γίνονταν στην ουσία αυτό που συνήθως γίνεται στο ελληνικό δημόσιο: κανένας δεν έκανε σωστά τη δουλειά του.

Παράλληλα θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι λαμβάνεται πρόνοια διεισδυτικής απόσπασης του υπηρετούντος στην ΕΥΔΕ Κρήτης προσωπικού, με πλήρη διασφάλιση των εργασιακών δικαιωμάτων και καθορίζεται ο «ΟΑΚ Α.Ε.» ως φορέας που επιβαρύνεται με τη μισθοδοσία του αποσπώμενου προσωπικού.

Αυτά είχα να πω, κύριε Πρόεδρε, αναφορικά με τις πρωτοβουλίες και παρακαλώ τον Υπουργό όπως την κάνει δεκτή.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε και εμείς, κύριε Υπουργέ.

Δίνω αμέσως τώρα τον λόγο στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΣΥΡΙΖΑ κ. Δημήτρη Τζανακόπουλο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, με λύπη διαπιστώνω ότι οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, αρκετοί μάλλον από τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, για να μην ισοπεδώνω, αλλά και ο κ. Αυγενάκης δεν σας ακολούθησαν σε αυτήν την επιλογή να διατηρήσετε ένα επίπεδο σε μια συζήτηση η οποία έχει και τεχνικό αλλά και πολιτικό χαρακτήρα με την έννοια ότι διαμορφώνει στη βάση του σχεδίου της προηγούμενης κυβέρνησης ένα νέο τοπίο στο Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο εντάσσεται σε μία προσπάθεια - στην οποία νομίζω ότι όλοι συμφωνούμε- για την επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης, αλλά και την αποτελεσματικότερη λειτουργία των δικαστηρίων. Δεν θα επιμείνω σε αυτά τα ζητήματα όμως, κύριε Υπουργέ, γιατί δυστυχώς δόθηκε άλλος τόνος στη συζήτηση από αρκετούς συναδέλφους και, όπως σας είπα και προηγουμένως, και από τον κ. Αυγενάκη. Διότι επέλεξαν να επιμείνουν στην αναπαραγωγή και στην τροφοδότηση μιας κατασκευασμένης αφήγησης περί παρακράτους, παρεμβάσεων στη δικαιοσύνη, μιας αφήγησης που συσπείρωσε και εξακολουθεί να συσπείρωνε σήμερα όλες εκείνες τις δυνάμεις, ολιγάρχες, μιντιάρχες, εκπροσώπους πολυεθνικών, ιδιοκτήτες ποδοσφαιρικών ομάδων ή άλλων ομάδων, που έδωσαν λυσσαλέον στην κυ-

ριολεξία αγώνα κατά του ΣΥΡΙΖΑ όχι μόνο επειδή έχουν πολλά να κρύψουν, αλλά επιπλέον γιατί θέλουν, επιθυμούν διακαώς, επιθυμούσαν και σήμερα υλοποιούν αυτήν την επιθυμία, να επιστρέψουν στις «παλιές καλές πρακτικές». «Παλιές καλές πρακτικές» που γίνονται σήμερα από μία πανουργία του λόγου ή της ιστορίας ή από μία ειρωνεία, αν θέλετε, της κατάστασης και της ζωής τρομακτικά επίκαιρες με την άθλια τροπολογία που καταθέτει ο κ. Αυγενάκης. Άθλια, απαράδεκτη, «φωτογραφική» και βαθιά καταδικασμένη ως λογική και ως πολιτική άποψη στη συνείδηση των Ελλήνων πολιτών.

Τι κάνει ο κ. Αυγενάκης που με τόση οίηση ήρθε εδώ από το Βήμα της Βουλής για να παρουσιάσει τον εαυτό του ως τιμητή των αρχών της δικαιοσύνης και της διαφάνειας; Επιτρέπει με την τροπολογία αυτή σε καταδικασμένους τελεσίδικα παράγοντες του αθλητισμού να επιστρέψουν στα καθήκοντά τους στη διοίκηση σωματείων, να επιστρέψουν στην ενασχόληση με τον αθλητισμό μέχρις ότου να καταστεί η απόφαση του δικαστηρίου ή το βούλευμα το οποίο τους παραπέμπει σε δίκη αμετάκλητο. Ποιους «φωτογραφίζετε» εδώ, κύριε Αυγενάκη; Έχετε το πολιτικό σθένος να μας πείτε ποιους «φωτογραφίζετε» με αυτή την τροπολογία, να πείτε τα ονόματα εκείνων των καταδικασμένων, εκείνων που έχουν παραπεμφθεί τελεσίδικα στο δικαστήριο και εκείνων που έχουν τελεσίδικη δικαστική απόφαση που τους καταδικάζει για απάτες, για εκβιάσεις, για στημένους αγώνες, οι οποίοι από αύριο θα επιστρέψουν στη διοίκηση αθλητικών σωματείων; Ποιοί είναι; Γιατί δεν έχετε το σθένος να τους κατονομάσετε εδώ;

«Παλιές καλές πρακτικές», που περιγράφονται και στον εξωδικαστικό συμβιβασμό του αμερικάνικου δημοσίου με τη «NO-VARTIS». Τι διαβάζουμε εκεί; Γιατί στο τέλος θα ξεχάσουμε και αυτά που ξέραμε. Ότι Έλληνες αξιωματούχοι ασκούσαν με αθέμιτες πρακτικές επιρροή στην ελληνική Κυβέρνηση -παράγραφος 42 του εξωδικαστικού συμβιβασμού, σας παραπέμπω ευθέως-, ώστε να παίρνει αποφάσεις υπέρ της εταιρείας. Και έχουμε διάφορους δημοσιογράφους, δημοσιολογούντες, πολιτικά στελέχη, ακόμα και Υπουργούς, οι οποίοι έρχονται και με περίσσιο θράσος δηλώνουν ότι ο εξωδικαστικός συμβιβασμός του αμερικάνικου δημοσίου με τη «NOVARTIS» τούς δικαιώνει και πολιτικά και ότι υπάρχει σκευωρία. Αυτά είναι πρωτοφανή πράγματα στην ελληνική δημόσια ζωή. Και όχι μόνο αυτό, αλλά προχωρούν και σε έναν αντιπερισπασμό όλοι μαζί, οι ίδιοι, που ανασύρει τις χειρότερες παραδόσεις του νεοδημοκρατικού καθεστώτος της περιόδου 1990-1993. Και λυπάμαι, κύριε Υπουργέ, που δεν παίρνετε θέση για το ερώτημα το οποίο σας τέθηκε σε σχέση με τη χρήση παράνομου υλικού, αλλά επιλέγετε να παρακάμψετε τη συζήτηση διά της αναφοράς στη ρύθμιση του 2015 για τη νομιμοποίηση των αποδεικτικών μέσων. Όμως κάνετε πολύ μεγάλο λάθος και μπλέκετε σε ζητήματα που είναι αυστηρά νομικά και θα έπρεπε ο Υπουργός Δικαιοσύνης να είναι πιο προσεκτικός.

Και τι εννοώ; Κάνετε λάθος σ' όλη σας την ανάλυση. Διότι η διάταξη του 2015 στόχευε να υποβοηθήσει το έργο των εισαγγελέων διαφθοράς και των οικονομικών εισαγγελέων στην καταπολέμηση του οικονομικού εγκλήματος και δεν αφορούσε υποθέσεις οι οποίες θα μπορούσαν να γίνουν, αν θέλετε, παραγωγοί και κατασκευαστές εντυπώσεων για να παραχθούν συσχετισμοί στο πολιτικό παιχνίδι. Αν θέλετε μπορώ να σας το εξηγήσω έτι περαιτέρω, ότι η συγκεκριμένη διάταξη προέβλεπε συγκεκριμένες προϋποθέσεις και ακόμα και αν ίσχυε σήμερα η διάταξη αυτή, το υλικό στο οποίο όλοι αναφέρατε θα ήταν και πάλι παράνομο.

Επομένως, είναι άστοχη η απάντησή σας, απολύτως, και κάτι περισσότερο. Τι θα συνέβαινε αν ίσχυε αυτή η διάταξη; Σίγουρα δεν θα νομιμοποιούσε παρακρατικές μεθόδους για να γίνεται σήμερα πολιτικό παιχνίδι με στόχο εντυπώσεις, πολιτικό παιχνίδι μάλιστα αντιπερισπασμού απέναντι σε τι; Όχι μόνο στα υπαρκτά σκάνδαλα της «NOVARTIS», για τα οποία η εταιρεία εγκαλείται αυτή τη στιγμή, μόνο για όσα συνέβησαν στην Ελλάδα την περίοδο 2012-2015. Και δεν είναι τυχαία η αναφορά του εξωδικαστικού συμβιβασμού σε αυτήν τη συγκεκριμένη περίοδο.

Δεν συμπίπτει τυχαία με τη διακυβέρνηση Σαμαρά και με την

υπουργία συγκεκριμένων πολιτικών στελεχών που παίζουν σήμερα κεντρικό ρόλο στη Νέα Δημοκρατία, όπως ο κ. Γεωργιάδης που έχει και το πολιτικό θράσος να πηγαίνει ως πολίτης, όπως μας είπε ο κ. Πέτσας, να απειλεί εν ενεργεία ανώτατη δικαστικό λειτουργό ότι θα τη βάλει φυλακή. Και κατηγορείτε εσείς τον ΣΥΡΙΖΑ για παρακρατικές μεθόδους, για παρακράτος; Έχετε τέτοιο πολιτικό θράσος;

Πολιτικό, λοιπόν, παιχνίδι αντιπερισπασμού απέναντι σε τι; Ξαναλέω, όχι μόνο στα πραγματικά –πραγματικότητας και με τη βούλα- σκάνδαλα, αλλά και σε μια ζοφερή οικονομική κατάσταση, με μια διαρκή καθίζηση των μισθών –με δική σας ψήφο εκκίνησε η διαδικασία μείωσης των μισθών στον ιδιωτικό τομέα κατά 20%- με τις μαζικές απολύσεις, με τη νέκρωση στην κυριολεξία της πραγματικής οικονομικής δραστηριότητας για την οποία δεν πράξατε απολύτως τίποτα, αλλά αδρανήσατε περιμένοντας να κινητοποιηθούν διαδικασίες πλήρους αναδιάρθρωσης της ελληνικής οικονομίας προς όφελος των συμφερόντων τα οποία εξυπηρετείτε.

Αλλά, όλα αυτά θα τα βρείτε μπροστά σας. Και σας προτρέπω να έχετε λιγότερη αλαζονεία, λιγότερο αυτοθαυμασμό για το πόσο καλά τα έχετε καταφέρει, διότι όλα αυτά θα τα βρείτε μπροστά σας τους επόμενους μήνες.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο έχει ζητήσει ο κ. Αυγενάκης.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Αν δεν ξέραμε τον κ. Τζανακόπουλο, θα λέγαμε ότι ήταν εκπρόσωπος Τύπου μιας άλλης κυβέρνησης και όχι του Αλέξη Τσίπρα με τον Νίκο Παππά και τους λοιπούς. Έλα, όμως, που θυμόμαστε. Δεν έχουν περάσει πάρα πολλά χρόνια άλλωστε, παρά μόνο ελάχιστοι μήνες.

Θα σας πρότεινα, αγαπητέ κύριε Τζανακόπουλε, να διαβάσετε, εκτός από την «ΑΥΓΗ» και το left.gr, και τις διατάξεις γιατί δεν ξέρατε τι λέγατε πριν. Επαναλαμβάνω και παρακαλώ πολύ ακούστε πολύ προσεκτικά. Είμαι βέβαιος ότι θα αναθεωρήσετε αυτά που είπατε νωρίτερα.

Το άρθρο 1 αφορά στα κωλύματα εγγραφής και στους περιορισμούς. Και τι τροποποιούμε, κύριε Τζανακόπουλε; Στην παράγραφο 1β: «πλέον για να υφίσταται κώλυμα, πρέπει το πρόσωπο

να έχει παραπεμφθεί αμετακλήτως ή να έχει καταδικαστεί αμετάκλητα» και όχι απλώς τελεσίδικα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ε, αυτό σας είπα.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Ακούστε με λίγο. Σας άκουσα πολύ προσεκτικά.

Και φυσικά το κώλυμα του παραλειφθέντος θα διαρκεί έως και την έκδοση, αν εκδοθεί αθωωτική απόφαση. Για όλο το μεσοδιάστημα θα του απαγορεύεται...

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτονόητο είναι!

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Ακούστε με, μη βιάζεστε. Ήρεμα.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Ρωτήστε έναν δικηγόρο!

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Κύριε Πρόεδρε, δεν κατάλαβα τώρα! Αν δεν αντέχετε τον διάλογο, περάστε να κάνετε την επανάστασή σας εκτός Αιθούσης. Συγκρατείστε τα νεύρα σας, κύριε συνάδελφε. Είναι νωρίς ακόμη. Έχουμε χρόνο μπροστά μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Συνεχίστε, κύριε Υπουργέ.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Έτσι, λοιπόν, αφού ο κύριος συνάδελφος μάς επιτρέψει να μιλήσουμε, το φυσικό κώλυμα του παραλειφθέντος θα διαρκεί έως και την έκδοση αθωωτικής απόφασης, ενώ σε περίπτωση τυχόν έκδοσης καταδικαστικής απόφασης, το κώλυμα θα διατηρείται σε αντίθεση με τα ισχύοντα μέχρι σήμερα. Παράλληλα, δηλαδή, προσαρμόζουμε τα κωλύματα σε περίπτωση ποινικών αδικημάτων, σύμφωνα με τον νέο Ποινικό Κώδικα. Αυτά για τους συναδέλφους που μάλλον δεν κατάλαβαν είτε δεν διάβασαν καν ή διαβάζουν μόνο την «ΑΥΓΗ» και το left.gr.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ. Τον λόγο έχει ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Κωνσταντίνος Τσιάρας για να καταθέσει μία νομοτεχνική βελτίωση και ακολουθεί ο Υφυπουργός Εσωτερικών κ. Θεόδωρος Λιβάνιος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, καταθέτουμε μια νομοτεχνική βελτίωση που αφορά στη συγκεκριμένη τροπολογία ούτως ώστε να είναι ενήμερο το Σώμα.

(Η προαναφερθείσα νομοτεχνική βελτίωση έχει ως εξής:

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο και διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης»

Στην παρ. 1 του άρθρου 3 της υπ' αρ. 372/26 23.6.2020 τροπολογίας του Υπουργείου Εσωτερικών, προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής: «Ειδικά για το πιστοποιητικό πυρασφάλειας της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 6 του π.δ. 99/2017 (Α'141), η προθεσμία παρατείνεται έως 31.10.2020.».

Αθήνα, 29 Ιουνίου 2020

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΡΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Λιβάνιε, έχετε τον λόγο για να υπερασπιστείτε την τροπολογία με γενικό αριθμό 372 και ειδικό 26.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η σχετική τροπολογία του Υπουργείου Εσωτερικών, την οποία καταθέσαμε εμπρόθεσμα στη Βουλή, έχει σκοπό να ρυθμίσει ορισμένα επείγοντα θέματα, με αφορμή κάποιες προθεσμίες οι οποίες λήγουν αύριο 30 Ιουνίου.

Το σημαντικό σ' αυτές τις τροπολογίες είναι ότι πρώτον, δίνεται μία παράταση για την προσαρμογή των παιδικών σταθμών στις διατάξεις του προεδρικού διατάγματος 99/2017 μέχρι 31-8-2021, με εξαίρεση –και είναι η νομοτεχνική βελτίωση που κατέθεσε μόλις τώρα ο κ. Τσιάρας, ο Υπουργός Δικαιοσύνης– τα θέματα ενεργητικής πυρασφάλειας, όπου η προθεσμία γίνεται 31-10-2020. Άρα, συντηρούμε την προθεσμία τουλάχιστον για το κομμάτι της ενεργητικής πυρασφάλειας στους παιδικούς σταθμούς.

Αυτή η ιστορία είναι πολλά χρόνια. Υπάρχουν παρατάσεις, υπάρχουν πράγματι ορισμένα προβλήματα τα οποία άπτονται και της χρήσης γης που λειτουργούν οι παιδικοί σταθμοί. Θα κάνουμε το παν και σε συνεργασία με την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας, προκειμένου να ρυθμίσουμε άμεσα το ζήτημα αυτό προς όφελος της ασφάλειας κυρίως των φιλοξενούμενων παιδιών.

Το δεύτερο μεγάλο πλέγμα διατάξεων αφορά στην παράταση για τις δηλώσεις διόρθωσης των τετραγωνικών μέτρων που γίνεται στην ηλεκτρονική εφαρμογή που έχει αναπτυχθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών και την ΚΕΔΕ. Με πρόσφατα στοιχεία μέχρι πριν από λίγη ώρα, έχουν υποβληθεί στο τετράμηνο περίπου που λειτουργεί η εφαρμογή επτακόσιες δεκαέξι χιλιάδες εκατόν είκοσι επτά αιτήσεις και περίπου έχουν προστεθεί δεκατεσεράμισι εκατομμύρια τετραγωνικά μέτρα, για να το πω αλλιώς δεκατεσεράμισι τετραγωνικά χιλιόμετρα αδήλωτων επιφανειών, όλα αυτά τα χρόνια δεν είχαν δηλωθεί, με απώλεια είτε οι μεν Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης – οι δήμοι – οι στερούνται ένα σημαντικό κομμάτι εσόδων το οποίο μεσοσταθμικά με 1 ευρώ περίπου το τετραγωνικό, είναι περίπου στα 15 εκατομμύρια ετήσια απώλεια εσόδων, αλλά και οι ίδιοι οι πολίτες να ήταν αναγκασμένοι λόγω αυτής της μεταβολής, να πληρώσουν υπέρογκες αναδρομικές οφειλές.

Επίσης, με νομοτεχνική που κατατέθηκε πριν από λίγο, παρατείνεται μέχρι 31-8-2020 και η δυνατότητα δήλωσης των μη χρησιμοποιούμενων κενών ακινήτων. Αυτό έχει ξεκινήσει από τον Ιούλιο του 2018. Είμαστε σε δύο χρόνια πλήρη που τρέχει αυτή η ρύθμιση και πάνω σ' αυτό ακριβώς το πνεύμα, για να μην υπάρχει καμμία παρεξήγηση και κανένας αιφνιδιασμός των πολιτών, επίσης δίνουμε μια μικρή δήμενη παράταση.

Τονίζω ότι οι δύο διαδικασίες είναι εντελώς ανεξάρτητες. Άλλο τα τετραγωνικά μέτρα και οι διαφορές στα δηλωθέντα τετραγωνικά μέτρα και άλλο η δήλωση κενών, μη ηλεκτροδοτούμενων ακινήτων. Όπως είπα πριν, η μία τρέχει περίπου δύο χρόνια, η άλλη περίπου τέσσερις μήνες.

Επίσης, δίνουμε μια παράταση σύντομη –και εκτιμώ ότι θα είναι και η τελευταία που θα δοθεί– σχετικά με τη περιβόητη διοικητική υποστήριξη των δήμων μέχρι 31-10-2020. Η αλήθεια είναι ότι είμαστε περίπου δέκα χρόνια που τρέχει αυτό το μέτρο το οποίο, ενώ βάσει προθέσεων, ήταν ορθό στη σκέψη του, είχε όμως μια προϋπόθεση η οποία δεν τηρήθηκε, την άρτια στελέχωση των τεχνικών υπηρεσιών και των τριακοσίων τριάντα δύο δήμων της χώρας.

Αυτό και λόγω των περιορισμών των δημοσιονομικών που υπήρχαν, δεν κατέστη δυνατό. Αποτέλεσμα είναι ότι στη συντριπτική πλειοψηφία οι παλιοί δήμοι-έδρες των νομαρχιών υποστηρίζουν διοικητικά μικρούς όμορους δήμους. Εμείς κάναμε ένα σημαντικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση με τον ν.4674 και τους αναπτυξιακούς οργανισμούς, έχοντας υπ' όψιν ένα πράγμα, το οποίο απασχολεί νομίζω και όλες τις πλευρές της Βουλής: Πώς θα μπορούσαμε να επιταχύνουμε τα έργα, να απορροφηθούν πόροι και να μπορούν ακόμη και οι μικροί δήμοι να κάνουν επίβλεψη και των ιδίων τους των έργων.

Γι' αυτό λοιπόν ενισχύσαμε τότε και την ΕΕΤΑΑ, τα δίκτυα πόλεων, και διάφορους άλλους φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα και γι' αυτό προβήκαμε και στην καινοτόμα λύση των αναπτυξιακών οργανισμών, προκειμένου να μπορούν όλοι οι δήμοι να έχουν στελεχωμένες υπηρεσίες.

Επίσης, παρατείνεται και η διοικητική υποστήριξη των υπηρεσιών δόμησης των πολεοδομιών μέχρι το ίδιο χρονικό διάστημα, έχοντας υπ' όψιν ότι βρισκόμαστε σε συνεχή επαφή με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και την πολιτική του ηγεσία και τον κ. Χατζηδάκη και τον κ. Οικονόμου, προκειμένου να βρούμε άμεσα την καλύτερη λύση για την εξυπηρέτηση των πολιτών.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ένα σημαντικό κομμάτι της ανάπτυξης και ένα σημαντικό κομμάτι των νέων θέσεων εργασίας θα έρθει και με βάση την οικοδομική δραστηριότητα.

Για τον λόγο αυτό, χρειάζεται να επιταχύνουμε τις διαδικασίες έκδοσης οικοδομικών αδειών. Ετοιμάζονται και επεξεργάζονται ρυθμίσεις όπου θα απλοποιηθεί έτι περαιτέρω η οικοδομική αδειοδότηση, τουλάχιστον για μικρής κλίμακας οικοδομές, την οποία ετοιμάζει το Υπουργείο Περιβάλλοντος. Και εκτιμούμε ότι την 1^η Νοεμβρίου θα μπορούσαμε να έχουμε παντού λειτουργικές υπηρεσίες δόμησης σχεδόν στο σύνολο των δήμων της χώρας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Οι εμείς ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Καλώ στο Βήμα τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΚΚΕ, τον κ. Αθανάσιο Παφίλη.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θέλω να θέσω ερωτήσεις...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Τώρα πήρα τον λόγο. Μπορείτε να τα πείτε μετά. Λίγος σεβασμός δεν βλάπτει. Μου έχει δώσει τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Σπίρτζη, τώρα ανέβηκε στο Βήμα ο κ. Παφίλης.

Σε ποιον Υπουργό θέλετε να θέσετε ερωτήσεις;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ: Στους Υπουργούς Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Είχατε φύγει εσείς.

Κύριε Σπίρτζη, πρέπει να βάζουμε κάποια πράγματα στη θέση τους. Όταν τελείωσε ο λόγος των Υπουργών που προηγήθηκαν, όπως είδατε, ο κ. Τζανακόπουλος αναφέρθηκε στον κ. Αυγενάκη. Του δόθηκε ο λόγος, απάντησε, τελείωσε. Κανείς δεν ζήτησε τον λόγο για τον κ. Καραμανλή. Και έρχεστε τώρα και ζητάτε τον λόγο. Για τον κ. Λιβάνιο θα πάρετε τον λόγο αμέσως μετά την τοποθέτηση του κ. Παφίλη.

Κύριε Παφίλη, συγγνώμη. Έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Παρ' ότι συζητάμε ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, το πολιτικό μενού έχει διαμορφωθεί ήδη. Και έχει διαμορφωθεί έτσι, γιατί όταν θέλεις να κρύψεις τη στρατηγική συμφωνία, δίνεις τη μάχη στα επιμέρους. Αυτό συμβαίνει και είναι χλιοπαίγμενο έργο και το έχουμε δει.

Τι λέει το «μενού»; «NOVARTIS». Μιωνή και λίστα Πέτσα, τα βασικά. Για να δούμε, λοιπόν, αυτό το «μενού» πώς διαμορφώνεται και δίνει την ευκαιρία για τις κλασικές «κοκορομαχίες», για να μην πω καμιά βαριά κουβέντα.

«NOVARTIS». Και οι μεν και οι δε και το ΠΑΣΟΚ μέσα, το ΚΙΝΑΛ. Πείτε μας. Εσείς δεν κάνατε –κύριε Σπίρτζη, θα αρχίσω από εσάς– τα πάντα για να μην διερευνηθεί σε βάθος το σκάνδαλο «NOVARTIS»; Ναι ή όχι;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ: Όχι!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Εσείς κάνατε τα πάντα. Αρνηθήκατε την πρόταση που κάναμε επανειλημμένα και παίξατε, όπως παίζουν και οι άλλοι –καλύτερα ή χειρότερα δεν έχει σημασία– πολιτικό παιχνίδι. Θα τα ακούσετε και μετά.

Εσείς της Νέας Δημοκρατίας, γιατί φωνάζετε; Επικεντρώσατε την «NOVARTIS» στον Παπαγελοπούλο τελικά, όπως έγινε με τη «SIEMENS», όπου με τη «SIEMENS» ήταν όλοι υπεύθυνοι, οι επτά υπεύθυνοι ήταν τρεις, εκ των οποίων ένας, ο Μαντέλης. Έτσι εξελίχθηκε. Αυτά τα λέμε για τον λαό, όχι για εσάς. Εσείς ξέρετε πολύ καλά τι συμβαίνει.

Ο εξωδικαστικός συμβιβασμός τι είναι; Είναι ακριβώς μια φωτοτυπία του τι συνέβη και του τι συμβαίνει γενικά όταν υποτίθεται

ότι βγαίνουν τέτοια σκάνδαλα στη φόρα. Και δεν βγαίνουν από έρευνες των κυβερνήσεων, αλλά βγαίνουν από μεγάλες αντιπαράθεσεις κρατών και εταιρειών, που ουσιαστικά κρύβουν και την έκταση και τους πραγματικούς υπεύθυνους για το σκάνδαλο «NOVARTIS», που είναι η εμπορευματοποίηση του φαρμάκου, ο ασύλληπτος, τεράστιος, ανταγωνισμός των εταιρειών. Και τώρα βγαίνετε και οι δύο δικαιωμένοι.

Πώς έκλεισε η συμφωνία της «SIEMENS»; Θα γυρίσω σ' αυτό, γιατί θεωρήθηκε το μεγαλύτερο σκάνδαλο του αιώνα. Πώς έκλεισε; Έκλεισε με μία συμφωνία που υπέγραψε η κυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας - ΠΑΣΟΚ με τη «SIEMENS» ότι θα κάνει επενδύσεις στην Ελλάδα και ότι θα μας βοηθήσει, λέει, να χτυπήσουμε τη διαφθορά.

Θου, Κύριε, φυλακίτην τω στόματί μου! Η «SIEMENS» θα μας βοηθήσει! Εκατόν είκοσι χώρες ήταν μπλεγμένες. Ο ΣΥΡΙΖΑ τότε είχε βγει στα «κεραμίδια» ότι «θα καταγγείλω αυτή τη συμφωνία και είναι απαράδεκτη». Και μόλις ήρθε στην κυβέρνηση την εφάρμοσε μια χαρά. Έτσι τώρα και με τη «NOVARTIS».

Δεύτερον, η υπόθεση Μιωνή. Τι δείχνει για τον λαό αυτό το πάρε-δώσε των κυβερνήσεων, όλων των κυβερνήσεων, με τους επιχειρηματικούς ομίλους και το πάρε-δώσε με τα κράτη; Σας ρωτάω και ο ελληνικός λαός ακούει.

Μαγνητοφώνησης ο Μιωνή τη συνομιλία; Ναι ή όχι; Καλά, αυτοί είναι οι σύμμαχοί σας; Αυτούς δεν έχετε συμμάχους; Το Ισραήλ το έχετε «θεό». Και ο ΣΥΡΙΖΑ. Τσακώνεστε ποιος αναβάθμισε τις συμφωνίες και τις σχέσεις με ένα κράτος δολοφόνο. Και σας μαγνητοφώνησε κίολας από πάνω. Γι' αυτό δεν θα μιλήσει κανένας; Ούτε ο ΣΥΡΙΖΑ μιλάει.

Ο ΣΥΡΙΖΑ λέει: «Είναι νόμιμες;». Τι νόμιμες; Να βάλει ζήτημα να κάνουμε διαμαρτυρία στο κράτος του Ισραήλ. Γιατί με κρατική εντολή ήρθε, με τον «Μπίμπι», τον Νετανιάχου, δηλαδή, τον οποίο ειδοποιήσατε αμέσως.

Η Νέα Δημοκρατία γιατί δεν μιλάει γι' αυτό; Γιατί δεν κάνει διάβημα η Κυβέρνηση ότι είναι απαράδεκτο οικονομικός παράγοντας που ήρθε στην Ελλάδα - αν ισχύουν και όσα ισχύουν, αυτά που ισχύουν - να μαγνητοφωνεί Υπουργό ελληνικής κυβέρνησης. Γιατί δεν μιλάτε όλοι; Κανένας δεν μιλάει γι' αυτά. Είναι δεδομένα. Με αυτούς κάνετε συμφωνίες, φυσικά σε βάρος των λαών.

Παραμιπτόντως, από το 2017, κύριε Σπίρτζη και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, έχουμε καταγγείλει συνακροάσεις και παρακολουθήσεις των γραφείων της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ. Τι κάνατε; Υπάρχουν στοιχεία. Η ΑΔΑΕ, η οποία «σφυρίζει» αδιάφορα, ξέρει ότι είναι από δεκατέσσερις χώρες. Ξέρει ότι είναι από τη Μεγάλη Βρετανία, τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής κ.λπ.. Σιγή, «νεκροταφείο»!

Η ξεφτίλα ήταν, που λέει η δικαιοσύνη ότι δεν μπορούμε να το διερευνήσουμε, γιατί δεν έχουμε τον αριθμό πρωτοκόλλου. Και αναγκαστήκαμε να το δημοσιεύσουμε. Επομένως, γιατί μιλάτε, άραγε;

Πάμε παρακάτω. Τρίτο ζήτημα, η λίστα Πέτσα, η λίστα Παππά ή δεν ξέρω ποιου. Μάλιστα! Λέτε ότι έδωσε λεφτά κρυφά. Υπάρχουν όλα. Ερώτημα: Γιατί δεν υιοθετείτε την τροπολογία του ΚΚΕ; Κύριε Τσιάρα; Κύριε Σπίρτζη; Από το ΠΑΣΟΚ τα ίδια. Τι λέμε εμείς;

Πρώτον. Τα μηνύματα του Υπουργείου Υγείας και άλλων φορέων του δημοσίου για πρόληψη, αντιμετώπιση ασθενειών, επιδημιών, εμβολιασμούς δωρεάν από όλα τα μαζικά μέσα ενημέρωσης υποχρεωτικά.

Πού διαφωνείτε; Πείτε μας. Πού διαφωνείτε; Είναι δυνατόν να πεθαίνει ο κόσμος και αυτοί να βγάζουν χρήμα και, μάλιστα, κρατικό από τις τσέπες των εργαζομένων; Τι βαρβαρότητα είναι αυτή και απανθρωπιά; Και φάνηκαν τώρα στην κρίση του κορωνοϊού. Γιατί τους δώσατε τόσα χρήματα; Απολογηθείτε στον ελληνικό λαό, τους πεθαμένους, τους αρρώστους, σ' αυτούς που υποφέρουν. Γιατί, λοιπόν, δεν το δέχεστε αυτό;

Δεύτερον. Τι λέμε; Αναλυτική δημοσίευση στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης για το ποιος και πόσα παίρνει. Πού διαφωνείτε, εσείς που έχετε κάνει τη διαφάνεια «σημαία», ενώ εμείς λέμε ότι κοροϊδία είναι η διαφάνεια; Γιατί δεν το δέχεστε; Τι έχετε να κρύψετε όλοι σας που κυβερνήσατε αυτήν τη χώρα;

Τρίτον. Τα ποσά πώς δίνονται; Αν υπάρχουν αντικειμενικά κριτήρια. Αν δεν τηρηθούν, εμείς λέμε να ακυρωθούν και να γυρίσουν τα χρήματα πίσω. Και αν υπάρχει παράλειψη δημοσιότητας, να έχει ποινική δίωξη.

Πείτε μας. Πού διαφωνείτε σε αυτά; Τι φοβάστε; Λέτε και δεν ξέρουμε τα «παιχνίδια» που παίζετε όλοι σας σε βάρος του λαού, που είναι βρώμικα; Με όλα τα μέσα ενημέρωσης; Με ανύπαρκτα site; Με τους «γίγαντες» της ενημέρωσης, που είναι και εφοπλιστές, που είναι και κατασκευαστές και οτιδήποτε άλλο και τους φλομώνετε στο χρήμα από τον ελληνικό λαό; Πού διαφωνείτε; Όταν θα πάτε και θα σας ρωτήσουν, να πείτε στον κόσμο γιατί δεν το θέλετε.

Τέταρτο. Και εδώ είναι το «ζουμί». Τα τελευταία δέκα χρόνια να δοθούν όλα τα στοιχεία και κάθε «κατεργάρης» να πάει στον «πάγκο» του. Και η Νέα Δημοκρατία και ο ΣΥΡΙΖΑ και το ΠΑΣΟΚ.

Πού διαφωνείτε; Τι φοβάστε; Τι θα πείτε σε έναν εργαζόμενο που «φτύνει αίμα»; Ότι δώσατε 15 εκατομμύρια για διαφήμιση - για παρουσίαση, όπως λέτε - για το τι θα πρέπει να κάνει ο κόσμος για να μην πεθάνει; Τι θα του πείτε, αλήθεια; Εμείς θα το προβάλλουμε και θα δούμε.

Το βασικό, βέβαια, όπως λέτε -κι είναι σωστό αυτό από μια άποψη, δεν έχουμε αντίρρηση ούτε είμαστε μικρόψυχοι- είναι αυτό που είπα, η δικονομία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, παρ' ότι σε αυτό έχουμε ορισμένες διαφωνίες σοβαρές. Πάντως, το βασικό είναι αυτό. Όμως τα άρθρα που προστέθηκαν...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Όχι από εμάς.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Τα επενδυτικά δικαστήρια τι είναι; **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):** Άλλο αυτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Α, άλλο θέμα αυτό. Αυτό είναι η δικονομία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κύριε Τσιάρα; Είναι η δικονομία του Ελεγκτικού Συνεδρίου;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Όχι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Α, μπράβο. Τα άρθρα που προσθέσατε συν οι τροπολογίες που φέρατε είναι πολύ σοβαρές. Και δεν είναι αυτό, κι εμείς εκεί επικεντρώνουμε χωρίς να υποτιμάμε ορισμένα άλλα πράγματα. Τι κάνετε; Επενδυτικά δικαστήρια. Εσείς που λέτε για δικαιοσύνη για όλους, έχουμε δύο ταχυτήτων, έχουμε την ελίτ, που σπρώχνει τις επενδύσεις φυλάκι -κι ο ΣΥΡΙΖΑ ψηφίζει «παρών», γιατί δεν τολμάει, τα ίδια έκανε και βάζει υποτίθεται ότι δεν είναι καλές προϋποθέσεις. Αυτό είπατε, αυτό άκουσα εδώ πέρα και δεν αλλάζει αυτό. Δεν βάζει το στρατηγικό ζήτημα. Επομένως τι έχουμε; Δύο ταχυτήτων, ο επενδυτής ο φτωχός, που δεν μπορεί να πληρώσει καλούς δικηγόρους, που δεν μπορεί να σπρώξει, και έχει δικαστήριο πολυτελείας, σαν τα κελιά του Κορυδαλλού για να κάνω μία παρομοίωση, ενώ ο λαός στην ουρά. Γιατί δεν κάνετε το ίδιο και για τις εργατικές υποθέσεις, που ο άλλος δεν έχει να φάει, που δεν του δίνουν τη σύνταξη, που του χρωστάνε χιλιάδες ευρώ και που ζει στη φτώχεια και στη δυστυχία και τους άλλους τους σπρώχνετε συνέχεια; Να γιατί είναι ταξικό, πέρα από όλα τα υπόλοιπα. Αυτούς που παράγουν τον πλούτο τους έχετε πεταμένους. Γι' αυτούς που υποτίθεται θα φέρουν την ανάπτυξη, πάλι από τη δουλειά και το κλέψιμο του ιδρώτα των εργαζομένων, ειδικά δικαστήρια, που πέρα από όλα τα υπόλοιπα θα αποδυναμώσουν από προσωπικό και συνολικά τα δικαστήρια.

Κι εδώ λοιπόν, μιας και μας λέτε ότι η δικαιοσύνη είναι για όλους, έχει καταθέσει το ΚΚΕ μια τροπολογία, που λέει ποιος προηγείται, για να τα πω σε απλές κουβέντες για να το ξέρει ο κόσμος, σε περίπτωση πλειστηριασμών επιχειρήσεων. Το δίλημμα είναι ποιος προηγείται, οι εργαζόμενοι ή οι τράπεζες; Οι μεν τράπεζες κάνουν επένδυση, δίνουν δάνεια, σπριζόνται από επιδοτήσεις του ελληνικού λαού, χρήματα του ελληνικού λαού, με τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που κι αυτά των Ευρωπαίων πολιτών είναι. Και φυσικά την πάτησαν, ας το πούμε. Ας το πούμε έτσι. Μα καλά, με τον καπιταλισμό δεν είστε; Ρίσκο επιχειρηματικό δεν είναι; Ποιος θα πληρώσει; Οι εργαζόμενοι, λοιπόν, με τον ιδρώτα τους, όλα αυτά τα χρόνια αυτό πρόσφεραν, την εργατική τους δύναμη, και έρχονται τελευταίοι στον κατάλογο. Ποιοι έρχονται πρώτοι; Οι τράπεζες. Πόσα πήραν από

ανακεφαλοποιήση; Δισεκατομμύρια. Πόσα; Από όλες τις κυβερνήσεις όλα αυτά τα χρόνια.

Τι είστε; Ποια «ταξική» μας λέτε; Βάρβαρη είναι αυτή η πολιτική, βάρβαρη ταξική, σκληρή, απάνθρωπη. Μη μας πείτε ότι είναι πιο σημαντικές οι τράπεζες από τους εργαζόμενους που δούλεψαν στη βιομηχανία και παντού και που για διάφορους λόγους, εκτός από εξαιρέσεις, οι διάφοροι επιχειρηματίες και επενδυτές τις έκλεισαν ή χρεοκόπησαν. Άμα σταματήσουν οι εργαζόμενοι να δουλεύουν, δουλεύει τίποτα; Αυτοί παρήγαγαν τον πλούτο.

Εσείς, λοιπόν, τους μεν, που έδωσαν τον ιδρώτα τους, τους πετάτε, κυριολεκτικά τους πετάτε. Και ο ΣΥΡΙΖΑ αυτό που έκανε ήταν μεσοβέζικο, για έξι μήνες και λοιπά και λοιπά, για να το απαλύνει. Για τους άλλους προστασία των κερδών. Όταν έρχεται η ώρα οι μεν παίρνουν, τράπεζες που μπορεί να είναι και μέτοχοι, για να μην πω το παράδειγμα της «ΛΑΡΚΟ», οι δε καταδικάζονται. Με ποιους είστε, λοιπόν, όλοι σας; Και ας κάνετε ό,τι θέλετε. Είστε με το κεφάλαιο, με τους τραπεζίτες, και όχι με τη συντριπτική πλειοψηφία του λαού. Και αφήστε τώρα «δικαιοσύνη για όλους». Η δικαιοσύνη φαίνεται από τους νόμους που εφαρμόζονται, πρώτα απ' όλα και δεύτερο από τις τροποποιήσεις που γίνονται. Είναι σκληρή ταξική δικαιοσύνη. Δεν πρέπει ο λαός να τα συγχωρήσει.

Εμείς τον καλούμε να βγάλει συμπεράσματα από αυτά τα παραδείγματα. Είναι εκατοντάδες χιλιάδες αυτοί που θα δουν να παίρνουν οι τραπεζίτες πρώτο το χρήμα και οι εργαζόμενοι να μην τα παίρνουν καμμία φορά, γιατί δεν φτάνουν. Να αντιληφθούν πού είναι το συμφέρον, να σβήσουν τις αυταπάτες αυτών που τους κορόιδεψαν -αν κι εμάς δεν μας κορόιδεψαν- για έναν πιο ανθρώπινο καπιταλισμό και να βάλουν πλώρη για μια εξουσία, για μια κοινωνία που θα τους ανήκει και που δεν θα τους κλέβει τον ιδρώτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Σπίρτζη, έχετε τον λόγο μόνο για το θέμα της τροπολογίας, γιατί μετά είστε ομιλητής.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ: Ναι, για το θέμα της τροπολογίας και γιατί έκανε και ο κ. Παφίλης αναφορά στο όνομά μου.

Αγαπητέ Θανάση, άσε που ήξερα πριν μιλήσεις τι θα πεις...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Μίλησα εγώ επί προσωπικού;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Σπίρτζη, αυτά όταν θα πάρετε τον λόγο. Δεν θα μιλήσετε επί άλλου θέματος.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, επί προσωπικού ζήτησα τον λόγο, γιατί έκανε αναφορά στο όνομά μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Δεν διέκρινα κανένα προσωπικό, κι είμαι εγώ αρμόδιος να το κρίνω. Αν θέλετε να μιλήσετε στον Υπουργό και να ρωτήσετε τι θέλετε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ: Κύριε Υπουργέ, σήμερα έχουν κλείσει πενήντα τροπολογίες του νόμου του επιτελικού κράτους και σαράντα της τοπικής αυτοδιοίκησης, από τη μέρα που είστε Κυβέρνηση. Στην τροπολογία που φέρνετε έχετε άλλες πέντε. Στο πρώτο άρθρο -δεν μας τα αναπτύξατε αυτά στην τοποθέτησή σας, γι' αυτό ρωτάμε- έχετε καθυστερήσει να βάλετε τους υπηρεσιακούς γραμματείς των Υπουργείων, που μετέχουν ex officio στα συμβούλια επιλογής προϊσταμένων. Γιατί, ένα χρόνο τώρα, δεν τους έχετε τοποθετήσει και φέρνετε τροπολογία για να μετέχουν οι κομματικοί γενικοί γραμματείς που έχετε ορίσει και πότε προβλέπετε ότι θα τους τοποθετήσετε, για να εκπληρώσετε τον δικό σας νόμο, όχι τον δικό μας;

Στην επόμενη παράγραφο είχαμε επισημάνει πάλι σε πολλούς τόνους κι είχαμε δώσει και τροπολογίες πάλι στους αντίστοιχους νόμους -μάλιστα στο νομοσχέδιο «Στρατηγική αναπτυξιακή προοπτική των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης», όταν είχε συζητηθεί και σας είχαμε πει για την κινητικότητα ότι θα καθυστερήσει και οι τροποποιήσεις που είχατε κάνει τότε ότι δεν θα υλοποιηθούν. Σήμερα έρχεστε και μας λέτε λόγω κορωνοϊού. Ποιο λόγω κορωνοϊού; Πάλι λόγω κορωνοϊού;

Στην επόμενη, στο άρθρο 3, -τα άλλα θα τα πούμε στην τοποθέτησή μας- έχετε την τρίτη παράταση για τους παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς, την τρίτη. Τι κάνετε ένα χρόνο; Και προβλέπετε για τους δημόσιους. Για τους ιδιωτικούς θα προβλέψετε κάτι; Παίρνουν voucher αυτήν τη στιγμή. Τα παιδιά που θα

πάνε εκεί θα μπορούν να πάνε από Σεπτέμβρη;

Το ίδιο κάνετε και για τις ηλεκτροδοτήσεις. Έχετε αφήσει ακάλυπτα όσα κτήρια δεν είναι ηλεκτροδοτούμενα.

Αλλά εκεί που είναι πραγματικά εξοργιστικό είναι στο άρθρο 4. Στο άρθρο 4 προβλέπεται υποχρεωτικά όλοι οι δήμοι να ενεργοποιήσουν τις υπηρεσίες δόμησης, που είχαν δικαίωμα να το κάνουν και δεν το είχαν κάνει. Και έρχεστε και μας λέτε τώρα ότι αυτό προβλέπεται να γίνει μέσα από τις αναπτυξιακές. Είναι δυνατόν; Είναι δυνατόν να μας λέτε ότι θα κάνουμε τριακόσιες σαράντα υπηρεσίες δόμησης με μηδέν στελέχωση; Θα υπογράψει τις οικοδομικές άδειες ιδιώτης από τις αναπτυξιακές; Λοιπόν, σας παρακαλώ πάρα πολύ να ξεκαθαρίσετε ότι η υποχρεωτική έναρξη, σε όλους τους δήμους, των υπηρεσιών δόμησης δεν συνοδεύεται από την ιδιωτικοποίησή τους με τους τρόπους που έχετε προβλέψει, διότι είναι και αντισυνταγματικό και παράνομο αυτό.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για να απαντήσετε στον κ. Σπίρτζη.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Να αρχίσουμε από τα πρώτα. Οι υπηρεσιακοί γραμματείς, στη συντριπτική πλειοψηφία των Υπουργείων, έχουν τοποθετηθεί και ολοκληρώνεται η τοποθέτησή τους. Είναι μία επιταγή του ν.4622, αυτός ο νόμος εφαρμόζεται, προχώρησαν οι κρίσεις και εν μέσω των πρώτων περιοριστικών μέτρων του κορωνοϊού, και ολοκληρώνεται η διαδικασία. Αν υπάρχει κάποιο Υπουργείο όπου δεν έχει ολοκληρωθεί, που δεν το γνωρίζω αυτήν τη στιγμή, θα γίνει η τοποθέτησή του. Πάντως οι περισσότεροι υπηρεσιακοί γραμματείς έχουν αναλάβει τα καθήκοντά τους, έχουν σημαντικό ρόλο και θέση ευθύνης σύμφωνα με αυτά που προβλέπει ο νόμος και η διαδικασία προχωρά.

Δεύτερον, κινητικότητα. Επί τρεις μήνες ένα μεγάλο κομμάτι των διευθύνσεων διοικητικού δεν λειτουργούσε, ήταν υποστελεχωμένο λόγω κορωνοϊού. Επειδή υπάρχουν αποκλειστικές προθεσμίες και προκειμένου να μην υποβάλουμε τους συγκεκριμένους ανθρώπους στη βάσανο να ξαναυποβάλουν αίτηση και να καθυστερήσει ακόμα περισσότερο η διαδικασία της κινητικότητας, δίνουμε μια τελευταία μικρή παράταση.

Όσον αφορά για τα τετραγωνικά, το είπα πριν. Μάλλον δεν το ακούσατε. Τα ηλεκτροδοτούμενα καλύπτονται ήδη μέχρι 31 Αυγούστου με νομοθετική βελτίωση την οποία καταθέσαμε το πρωί. Αυτό έγινε για να μην υπάρξει αμφιδιασμός, το ξαναλέω και θα το ξαναπώ.

Τέταρτον και σημαντικότερο. Εσείς οι ίδιοι ως κυβέρνηση στον νόμο 4555 είχατε προβλέψει ότι ο κάθε δήμος θα μπορούσε να στήσει υπηρεσίες δόμησης και θεοπίστηκαν και μία σειρά εργαλεία μεταξύ των οποίων οι διαδημοτικές συνεργασίες, κι η συνέχιση της διοικητικής παρουσίας, που πρέπει να συνεχίσουν να λειτουργούν. Εμείς θέλουμε να λειτουργήσουν οι πολεοδομίες. Εμείς θέλουμε να συνεργαστούν οι δήμοι και μεταξύ τους προκειμένου να μπορέσουν να υπηρετήσουν και να εξυπηρετήσουν όποιον θέλει να εκδώσει οικοδομική άδεια.

Αυτό που είπα -και το ξαναλέω- είναι ότι στο αμέσως προσεχές διάστημα έρχεται και ρύθμιση σε συνεργασία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος ως επισπεύδον Υπουργείο στο οποίο θα δείτε ότι θα υπάρξουν και ακόμα μεγαλύτερες απλοποιήσεις στη διαδικασία έκδοσης πολεοδομικής άδειας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο έχει η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Ζωή Ράπτη.

ΖΩΗ ΡΑΠΤΗ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μετά και την ενδελεχή επεξεργασία του νομοσχεδίου στις επιτροπές που προηγήθηκαν, αλλά και μετά από τη συζήτηση ενώπιον μας, οι περισσότεροι νομίζω από τους συναδέλφους παραδέχονται ότι αυτό κινείται στη σωστή κατεύθυνση και έχει έναν σαφή προσανατολισμό, την ενοποίηση των δικονομικών διατάξεων και την κωδικοποίηση της ισχύουσας νομοθεσίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο -κάτι το οποίο είπαμε πολλές φορές ότι είναι πολύ σημαντικό για να έχουμε ουσιαστικά αποτελεσματική λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου- την επι-

τάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης με τη σύσταση πιλοτικών των ειδικών τμημάτων της εκδίκασης υποθέσεων στα μεγάλα πρωτοδικεία και τα εφετεία της χώρας, αλλά και με τη λειτουργία της αυτοτελούς διεύθυνσης στατιστικών στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Κι εδώ θέλω να εξάρω το ιδιαίτερα ευήκοον ους του Υπουργού και να τονίσω την πάντα πρόθυμη στάση του να εξετάζει πλήρως όλους τους ισχυρισμούς των συναδέλφων, τους ισχυρισμούς των συναδέλφων της Αντιπολίτευσης, και βεβαίως να μην διστάζει να υιοθετεί όσους απ' αυτούς κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση της βελτίωσης του εκάστοτε νομοσχεδίου προς όφελος της κοινωνίας και των Ελλήνων πολιτών.

Και σ' αυτό το νομοσχέδιο υπήρξε σύγκλιση, σύγκλιση απόψεων για τη δημιουργία αυτής της τόσο αναγκαίας αυτοτελούς στατιστικής υπηρεσίας. Και αυτή η υπηρεσία θα δημιουργηθεί με την εντοπιότητα και των άλλων διευθύνσεων του Υπουργείου, σύμφωνα και με την επισήμανση των συναδέλφων της αντιπολίτευσης.

Εξάλλου, το σχέδιο νόμου αυτό έχει σαφή προσανατολισμό και προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της διαφάνειας της λειτουργίας του ελληνικού δημοσίου. Για τον λόγο αυτό προβλέπει την ανάθεση και νέων αρμοδιοτήτων στο Ελεγκτικό Συνέδριο με προεξέχουσα τη διενέργεια εκείνων των στοχευμένων ελέγχων υπό τον όρο πάντα ότι επιτυγχάνεται μια ευρεία πολιτική συναίνεση από την πλειοψηφία της Βουλής προς τούτο.

Τέλος, νομίζω ότι όλοι συμφωνούμε και στις ψηφιακές μεταρρυθμίσεις που το παρόν νομοσχέδιο εισάγει στο χώρο της δικαιοσύνης για τη χρήση των ηλεκτρονικών μέσων και των νέων τεχνολογιών, οι οποίες απηχούν βεβαίως και την πάγια θέση της Κυβέρνησής μας για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του κράτους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η προσπάθεια εκσυγχρονισμού και διαφάνειας του τρόπου λειτουργίας της δικαιοσύνης αποτελεί «conditio sine qua non» σε ένα σύγχρονο κράτος δικαίου. Και παρά το ότι δεν αφορά στην παρούσα συζήτηση, -όπως ορθώς επεσήμανε ο Υπουργός-, δεν αφορά το τι διαμερίσθηκε στην προανακριτική επιτροπή της Βουλής, δεν μπορώ να μην σχολιάσω τα όσα ειπώθηκαν δημόσια, αλλά και εδώ στο Κοινοβούλιο από συναδέλφους της Αντιπολίτευσης. Γιατί, όπως λέει κι ο λαός μας: «Εκεί που μας χρωστάγανε, μας πήραν και το βόδι».

Ισχυρίστηκαν, λοιπόν, ενώπιον μας οι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ πως τάχα η Κυβέρνηση επιχειρεί τη συγκάλυψη του σκανδάλου «NOVARTIS» μετατρέποντάς το σε σκευωρία Παπαγγελόπουλου. Η ιστορία, όμως, της «NOVARTIS» αφίνει έκθετο τον ίδιο τον ΣΥΡΙΖΑ, όχι μόνο γιατί στήθηκε επί των ημερών του μια σκευωρία για τη σπύλωση των πολιτικών του αντιπάλων, αλλά και διότι δεν έκανε τίποτα απολύτως για να αποκαλυφθούν αυτοί που πραγματικά έβλαψαν το ελληνικό δημόσιο. Το μόνο που ενδιέφερε την ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ ήταν να ελεγχθούν οι αρμοί της εξουσίας.

Και, βεβαίως, θα πρέπει να δοθεί μια απάντηση και στους πολίτες οι οποίοι πιστεύουν σε ποσοστό 63% ότι παρεμβαίνετε, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, στη δικαιοσύνη κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησής σας. Θα προσκομίσω προς τούτο και πρόσφατη δημοσκόπηση της «NAYTEMΠΟΡΙΚΗΣ».

Είναι, λοιπόν, ανάγκη αφ' ενός να αποκαλυφθούν όσοι ευθύνονται για αυτήν τη σκευωρία και για το λόγο αυτό θα έρθει αργά ή γρήγορα το πόρισμα της προανακριτικής επιτροπής προς ενημέρωση της Ολομέλειας και λήψη απόφασης για την παραπομπή ή μη των συγκεκριμένων προσώπων στη δικαιοσύνη και αφ' ετέρου είναι ανάγκη να συνεχίσει η δικαιοσύνη τη δουλειά της ώστε αφ' ενός να τιμωρηθούν όσοι ζημίωσαν το ελληνικό δημόσιο και αφ' ετέρου να αποκαταστήσει η «NOVARTIS» τη ζημία που προκάλεσε στο δημόσιο και στους Έλληνες πολίτες.

Γιατί, προσέξτε τι έγινε στη χώρα μας. Ενώ οι αθέμιτες πρακτικές της «NOVARTIS» ερευνήθηκαν από τη δικαιοσύνη σε περισσότερες από δεκαπέντε χώρες έχοντας στο επίκεντρο της έρευνας ένα σκάνδαλο οικονομικό, ένα σκάνδαλο που αφορούσε, πρωτίστως, σε μεθόδους προώθησης των φαρμάκων, ένα σκάνδαλο παγκόσμιο, στην Ελλάδα επί ΣΥΡΙΖΑ αντί να διασφαλιστούν τα συμφέροντα του δημοσίου με τον εντοπισμό των υπευθύνων κρατικών αξιωματούχων και ιδιωτών στο κύκλωμα του φαρμάκου και της διαφήμισης, χρησιμοποιήθηκε η υπόθεση

πολιτικά για να πληγούν οι πολιτικοί αντίπαλοι, χωρίς να ανακαλυφθεί ούτε ένας από τους υπαίτιους που ζημίωσαν το δημόσιο και φυσικά χωρίς να αναζητηθεί μέχρι σήμερα οποιαδήποτε αποζημίωση, όπως έγινε στην Αμερική.

Δυστυχώς δε, το κλείσιμο της υπόθεσης με οικονομικό συμβιβασμό μεταξύ αμερικανικού δημοσίου και εταιρείας κατέδειξε του λόγου το αληθές. Δηλαδή, ότι το πρόστιμο στη «NOVARTIS» επιβλήθηκε για παράνομες προωθητικές ενέργειες σε ιδιώτες παρόχους, κλινικές και νοσοκομεία. Δεν υπάρχει σε αυτό καμμία αναφορά σε πολιτικά πρόσωπα για χειραγώγηση τιμών, μόνο υπερσυνταγογράφηση και κατευθυνόμενη συνταγογράφηση.

Αποδείχθηκε επίσης, ότι δεν υπήρχε έρευνα στις Ηνωμένες Πολιτείες για πολιτικά αδικήματα. Τελικά, δηλαδή, το μεγαλύτερο σκάνδαλο από καταβολής του ελληνικού κράτους έκλεισε στις ΗΠΑ εξωδικαστικά, επισημαίνοντας μόνο την εμπλοκή επαγγελματιών υγείας και -το σημαντικότερο- με την αποζημίωση του αμερικανικού δημοσίου από την εταιρεία με πολλά εκατομμύρια ευρώ.

Αντιθέτως, στην Ελλάδα του ΣΥΡΙΖΑ μηδέν στα ταμεία του ελληνικού δημοσίου! Δεν έχω ακούσει προσωπικά κάποια έρευνα προς την κατεύθυνση εξεύρεσης των υπαίτιων και πάντως καμμία απαίτηση δεν προβλήθηκε αρμοδίως και καμμία αποζημίωση δεν εισπράχθηκε από την εταιρεία.

Συνεπώς, τα αντίθετα διαλαμβανόμενα από τον ΣΥΡΙΖΑ αποτελούν άλλη μια απόπειρα fake news, διαστρέβλωσης και παραποίησης της πραγματικότητας.

Ακριβώς, λοιπόν, γι' αυτό τον σκοπό, δηλαδή για την έστω και αργά προβολή αξιώσεων κατά της εταιρείας και άλλων εμπλεκόμενων προσώπων, η Κυβέρνηση αναλαμβάνει άμεσα την πρωτοβουλία να διερευνήσει κάθε πρόσφορο τρόπο ώστε να αποζημιωθεί το ελληνικό δημόσιο ενεργοποιώντας τον κρατικό μηχανισμό και το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάθε νομοθετική προσπάθεια που κινείται προς την κατεύθυνση της αποτελεσματικής λειτουργίας της δικαιοσύνης είναι σε κάθε περίπτωση περισσότερο από αναγκαία. Οι πολίτες περιμένουν από το κράτος τη δικαιοσύνη να λειτουργούν με ταχύτητα και διαφάνεια κι από εμάς, τους Βουλευτές να υπερασπιζόμαστε πάντα τα συμφέροντα του ελληνικού δημοσίου και των Ελλήνων πολιτών νομοθετώντας.

Σε αυτή την κατεύθυνση λειτουργεί και το νομοσχέδιο αυτό. Και γι' αυτό σας καλώ όλους να το υπερψηφίσουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Ζωή Ράπτη καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε και για την εφαρμογή της συνέπειας του χρόνου.

Παρακαλώ να ετοιμαστεί το Βήμα.

Τον λόγο έχει ο συνάδελφος Βουλευτής από το Κίνημα Αλλαγής κ. Δημήτρης Κωνσταντόπουλος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριοι Υπουργοί, θα μου επιτρέψετε να ξεκινήσω με τα εθνικά ζητήματα και εθνικά γεγονότα που για όλους μας είναι το μείζον, για να προκάνουμε τα γεγονότα, όπως έλεγε ο αείμνηστος Χαρίλαος Φλωράκης. Θα πρέπει, λοιπόν, χθες να πάμε σε σύγκληση Συμβουλίου Πολιτικών Αρχηγών όπως έχουμε ζητήσει επανειλημμένως διά της Προέδρου μας κ. Φώφης Γεννηματά. Και τούτο για εθνική συνεννόηση, ώστε να αποφασιστεί επιτέλους μια εθνική γραμμή στα όσα η Τουρκία καθημερινά προτάσσει και απαιτεί. Διότι ζούμε ένα παραλήρημα της Τουρκίας με το ψευδεπίγραφο σύμφωνο με τη Λιβύη. Και είναι σαφές για όλους μας ότι τα εθνικά μας κυριαρχικά δικαιώματα είναι αδιαπραγμάτευτα.

Ωστόσο, είναι πασιφανές για όλους η άμεση λήψη απόφασης για οριοθέτηση της ΑΟΖ και χρήση του δικαιώματός μας για επέκταση της υφαλοκρηπίδας στα δώδεκα μίλια. Αυτά προς το παρόν.

Και έρχομαι στο νομοσχέδιο. Συζητάμε, αγαπητοί συνάδελφοι, σήμερα στην Ολομέλεια το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιο-

σύνης με πυρήνα τη νομοθεσία που διέπει το Ελεγκτικό Συνέδριο. Το Ελεγκτικό Συνέδριο, ένα από τα τρία ανώτατα δικαστήρια της χώρας μας, επιτελεί έναν σπουδαίο ρόλο τόσο στις δικαστικές αρμοδιότητες, όσο και στον έλεγχο των δημοσίων δαπανών. Είναι το Ελεγκτικό Συνέδριο, αγαπητοί συνάδελφοι, που εξασφαλίζει τη διαφάνεια, τη λογοδοσία, την αμεροληψία στα δημόσια οικονομικά.

Ωστόσο, σήμερα υπάρχει ένας κατακερματισμός των ρυθμίσεων για το Ελεγκτικό Συνέδριο σε διάφορα νομοθετήματα. Είναι, επομένως, αναγκαίο να υπάρξει έστω και σήμερα εξορθολογισμός του θεσμικού πλαισίου.

Αγαπητοί συνάδελφοι, η αναμόρφωση και ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου και η κωδικοποίηση των διατάξεων που περιέχει το νομοσχέδιο έχουν γίνει αντικείμενο επεξεργασίας από την νομοπαρασκευαστική επιτροπή, αλλά και στην ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Οι ρυθμίσεις, λοιπόν, έχουν αποκρυσταλλωθεί νομοτεχνικά, ώστε να καλύπτουν τις σύγχρονες ανάγκες του δικαστηρίου. Αναφέρθηκε βέβαια αναλυτικά σ' αυτές η εισηγήτρια μας, η κ. Νάντια Γιαννακοπούλου, όπου κατέθεσε συγκεκριμένες προτάσεις. Κύριε Υπουργέ, στο σημείο αυτό θα έλεγα να τις κάνετε δεκτές.

Ωστόσο, θα σταθώ σε συγκεκριμένες παρατηρήσεις, που έχουν να κάνουν με τον προσυμβατικό έλεγχο στις συμβάσεις έργων και προμηθειών. Σύμφωνα με το νομοσχέδιο το όριο κατεβαίνει στις 300.000 ευρώ από τις 500.000 ευρώ που είναι σήμερα και το θεωρούμε θετική ρύθμιση. Εδώ θα μπορούσατε, ωστόσο, κύριε Υπουργέ, να εξετάσετε και την περαιτέρω μείωση του ορίου αυτού, με δεδομένο μάλιστα ότι έχει καταργηθεί ο προληπτικός έλεγχος δαπανών.

Προβλέπεται, επίσης, η συγκρότηση ειδικών τμημάτων στα πολιτικά και στα διοικητικά δικαστήρια της χώρας. Στόχος είναι η επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης. Ενδεικτικά θα αναφέρω ότι στα ειδικά τμήματα των πολιτικών δικαστηρίων θα υπάγονται υποθέσεις ενέργειας, υποθέσεις ηλεκτρονικών υπηρεσιών και προστασίας προσωπικών δεδομένων. Και εδώ, βέβαια, κύριε Υπουργέ, ανακύπτουν κάποια ερωτήματα. Πώς επελέγησαν τα αντικείμενα αυτά, με ποια κριτήρια, με ποια διαβούλευση; Δηλαδή, πώς κρίνεται ποια υπόθεση είναι πιο σημαντική έναντι μιας άλλης; Και τι απαντάμε στους πολίτες που περιμένουν χρόνια να εκδικαστούν οι υποθέσεις τους;

Επίσης, έχει διασφαλιστεί η στελέχωση των τμημάτων αυτών με δικαστές και δικαστικούς υπαλλήλους, ώστε να μην οδηγηθούμε σε ελλείψεις στα ήδη λειτουργούντα τμήματα και υπηρεσίες; Κι αυτά είναι ερωτήματα.

Τέλος, ως προς τη δημιουργία γραφείου συλλογής στατιστικών στοιχείων να τονίσω εδώ, κύριε Υπουργέ, ότι βασική αρχή αποτελεί για εμάς η καταπολέμηση της γραφειοκρατίας, η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του κρατικού μηχανισμού και φυσικά η ταχεία απονομή της δικαιοσύνης. Γι' αυτό δεν είμαστε και αρνητικοί στη συλλογή και ανάλυση στατιστικών στοιχείων, που θα συμβάλλουν στην καλύτερη λειτουργία των δικαστηρίων μας και εντέλει θα διευκολύνουν την πρόσβαση του πολίτη στη δικαιοσύνη. Αναμένουμε ωστόσο να δούμε, κύριε Υπουργέ, πώς θα λειτουργήσει στην πράξη αυτό το γραφείο, πώς θα εκπληρώσει τους σκοπούς που αναφέρονται στο νομοσχέδιο.

Κλείνω την αναφορά μου στο Ελεγκτικό Συνέδριο με το βασικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι πολίτες. Και αυτό είναι η συμμόρφωση της διοίκησης στις αποφάσεις του δικαστηρίου.

Αγαπητοί συνάδελφοι, οι τροποποιήσεις της νομοθεσίας δεν είναι ποτέ αρκετές, αν δεν δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις και τις δικλίδες, ώστε να διασφαλιστεί η πραγματική εκτέλεση και εφαρμογή των αποφάσεων του ελεγκτικού συνεδρίου. Από ποιον; Πρώτα απ' όλα από το δημόσιο.

Και περνάω, αγαπητοί συνάδελφοι, στην τροπολογία του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, με την οποία επανακαθορίζονται τα κώλυμα. Έρχονται αλλαγές και μάλιστα θα έλεγα σημαντικές αλλαγές, όμως με φωτογραφικές αναφορές και διατάξεις.

Τώρα, ως προς το κώλυμα συμμετοχής, λόγω της εμπλοκής σε ποινικά αδικήματα, τίθεται η προϋπόθεση της αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης ή της παραπομπής σε δίκη και όχι τε-

λεσιδικία. Εδώ μπορώ να πω ότι πρόκειται για μια ρύθμιση που συναρτάται με το τεκμήριο της αθωότητας. Φέρατε νομοτεχνική. Ωστόσο, η ουσία του κωλύματος διατηρείται. Απλά, από τη τελεσιδικία πάμε πού; Στο αμετάκλητο. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Έρχομαι στη διαίτησία και μάλιστα στο θέμα που αφορά στους διαιτητές. Το κώλυμα, αγαπητοί συνάδελφοι, περιορίζεται στους εν ενεργεία διαιτητές και όχι πλέον στους παλαίμαχους. Είναι, όμως, οξύμωρο ότι δεν υφίσταται αντίστοιχη πρόβλεψη για τους αθλητές, οι οποίοι πρέπει να περιμένουν αυτοί κατά ένα έτος από την τελευταία συμμετοχή τους σε επίσημο αγώνα, προκειμένου να συμμετάσχουν σε ένα αθλητικό σωματείο. Και ερωτώ: Είναι δίκαιο αυτό για τους αθλητές;

Περαιτέρω με την τροπολογία, κύριε Υπουργέ, καταργείτε ως αναχρονιστικά τα κώλυμα που αφορούν εμπόρους αθλητικών ειδών και τους ιδιοκτήτες αδειών πρακτορείων προγνωστικών αγώνων. Ωστόσο, τα συγκεκριμένα κώλυμα στόχευαν στη διαφύλαξη της διαφάνειας και στην αποτροπή δημιουργίας κάδων οικονομικών σχέσεων στον αθλητισμό. Με τη ρύθμιση που έρχεται, λοιπόν, δημιουργείται κίνδυνος ιδιωτικοποίησης και εμπορευματοποίησης του αθλητισμού. Οι αντιδράσεις είναι πολλές γι' αυτό και διαφωνούμε.

Να σημειώσω ότι θα μπορούσε να προβλεφθεί εξαίρεση για τους Ολυμπιονίκες μας. Φέρνεται τη νομοτεχνική ταυτόχρονα με την αρχική μορφή της τροπολογίας. Αποσυνδέσατε το κώλυμα –θα έλεγα– λόγω της συμμετοχής στον ΟΠΑΠ και άλλες στοιχηματικές εταιρείες από συγκεκριμένα ποσοστά. Τώρα με τις νομοτεχνικές επαναφέρετε το 15%. Πρέπει επιτέλους να μας προσδιορίσετε τι εννοείτε.

Τέλος, με το άρθρο 2 της τροπολογίας αίρεται το κώλυμα για τους εργαζόμενους στις αρχικές ενώσεις και τις ομοσπονδίες οι οποίοι επιθυμούν να ανακηρυχθούν υποψήφιοι για τη διοίκηση της αθλητικής ένωσης. Και τούτο εφόσον φυσικά υποβάλουν παραιτήση από τη θέση τους σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ**)

Ωστόσο, δεν υπάρχει αντίστοιχη πρόβλεψη για το προσωπικό των αθλητικών σωματείων, που σύμφωνα με το άρθρο 3 του αθλητικού νόμου πρέπει να αναμένουν ένα έτος από τη λήξη της εργασιακής τους σχέσης για να μπορούν να είναι υποψήφιοι. Άρα εδώ τι βλέπουμε; Δύο μέτρα και δύο σταθμά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στηρίζουμε τις ανοιχτές διαδικασίες χωρίς αποκλεισμούς. Δεν είναι δυνατόν οι αθλητές μας να περιορίζονται από τη συμμετοχή τους σε εκλογικές διαδικασίες για γραφειοκρατικούς και μη ουσιαστικούς λόγους. Άλλωστε ο χώρος του αθλητισμού δεν είναι πεδίο προσωπικών επιδιώξεων και κομματικού παρεμβατισμού θα έλεγα. Επιβάλλεται αξιοπιστία, αξιοπρέπεια, αξιοκρατία, ισονομία και ισοπολιτεία για όλους.

Κάθε αλλαγή στο θεσμικό πλαίσιο πρέπει να γίνεται με πλήρη επίγνωση των ιδιαιτεροτήτων του χώρου και της διεθνούς αθλητικής έννομης τάξης και τούτο φυσικά με διάλογο και με διαβούλευση και όχι κύριε Υπουργέ, με αιφνιδιασμούς. Κύριε Υπουργέ, όπως έρχεται η τροπολογία, με τσουβάλιασμα –θα έλεγα– των ρυθμίσεων και εκεί που συμφωνούμε δεν μπορούμε να ψηφίσουμε.

Αγαπητοί συνάδελφοι, το Κίνημα Αλλαγής στηρίζει τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας και τη βέλτιστη απονομή της δικαιοσύνης προς όφελος των πολλών, προς όφελος των πολιτών, όπως αρμόζει σε μια ευνομούμενη πολιτεία.

Κλείνοντας, δεν μπορώ ωστόσο να μην σχολιάσω τις εξελίξεις που βιώνουμε τις τελευταίες μέρες στον χώρο της δικαιοσύνης, με τις υπόγειες διαδρομές και εικόνες που δεν τιμούν τον κοινωνο-βουλευτικό βίο, εικόνες που έλαβαν χώρα επί ημερών κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ. Ένα έχω να πω: Ντροπή, ντροπή, ντροπή, να μιλά για το «βρώμικο '89», ποιος; Ο κ. Κουβέλης και η παρέα του, ένας από τους στρουκτόρες της πολεμικής εναντίον του Ανδρέα Παπανδρέου το '89. Βγάλτε, λοιπόν, τα συμπεράσματά σας.

Το Κίνημα Αλλαγής, το ΠΑΣΟΚ, με την αυτονομία του καθημερινών δικαίωνεται. Και σας το λέει αυτό κάποιος που και κεντροαριστερός είναι και κεντροαριστερά βλέπει.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ κι εγώ.

Τον λόγο έχει ο κ. Σπίρτζης από τον Συνασπισμό Ριζοσπαστικής Αριστεράς.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Για το σχέδιο νόμου μίλησαν επαρκώς τόσο οι εισηγητές μας, όσο και οι συνάδελφοι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ. Μια ερώτηση έχω, κύριε Υπουργέ, να σας υποβάλλω, σε σχέση με το σχέδιο νόμου, όχι για τις τροπολογίες. Θα μιλήσω κυρίως για τις τροπολογίες.

Γιατί δεν καταργείτε τις επιμέρους διατάξεις που παρακάμπτουν τον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, λόγω του κορωνοϊού; Ανοίγει ο τουρισμός, ανοίγει η χώρα. Έχετε περάσει –όχι εσείς, τα υπόλοιπα Υπουργεία– δεκάδες διατάξεις που παρακάμπτουν τον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Γιατί δεν τις καταργείτε; Γιατί δεν βάζετε μια προσθήκη μέσα στις τροπολογίες, ότι όλα αυτά τα επιμέρους –που μάλιστα είναι και αιτία του να γίνεται πάρτι στους δήμους, στις περιφέρειες και σε άλλους φορείς– τα καταργείτε και να περνάτε από τον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου; Το ένα είναι αυτό.

Το δεύτερο είναι ότι περδύουν το Ελεγκτικό Συνέδριο με την ΕΑΑΔΗΣΥ. Θα σας το πω στη συνέχεια.

Θα αναφερθώ, λοιπόν, στις τροπολογίες που κατατέθηκαν. Δυστυχώς, θα τα ακούσετε εσείς. Δεν φταίτε, αλλά δεχτήκατε τις τροπολογίες. Βγαίνει ένα συμπέρασμα, ότι η Κυβέρνηση είναι Κυβέρνηση του κορωνοϊού, των απευθείας αναθέσεων έργων και προμηθειών λόγω του κορωνοϊού, χωρίς όμως ούτε στην κοινή λογική να αντέχει ότι αυτά γίνονται λόγω κορωνοϊού και βέβαια, στις επιμέρους κουτοπονηριές που μας γυρνούν πολλά-πολλά χρόνια πίσω στον δημόσιο τομέα και στις αναθέσεις έργων και μελετών.

Μιλάμε για πανδημία. Να πω ένα παράδειγμα που απασχολεί τη μισή Ελλάδα εδώ απ' έξω, τον «μεγάλο περίπατο», τον δήθεν «μεγάλο περίπατο». Γιατί δεν είναι ο «μεγάλος περίπατος» της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων, αυτό που οραματίστηκαν η Μελίνα και άλλοι Υπουργοί στο παρελθόν. Λόγω κορωνοϊού γίνεται και αυτό το έργο, χωρίς συγκοινωνιακές μελέτες, χωρίς νόμιμες διαδικασίες, χωρίς δημοκρατικό σχεδιασμό και διαβούλευση, αλλά αιτιολογώντας το έργο ως επείγουσα ανάγκη λόγω κορωνοϊού. Ο δήθεν «μεγάλος περίπατος».

Άκουσα την απάντηση του Δήμου Αθηναίων. Γι' αυτό είπα να μην μπερδεύουμε το Ελεγκτικό Συνέδριο με την ΕΑΑΔΗΣΥ. Δεν έχουν πάει στην ΕΑΑΔΗΣΥ, για να κάνουν χρήση του άρθρου της διαπραγμάτευσης και μάλιστα χωρίς δημοσίευση.

Θεωρώ, λοιπόν, ότι αυτά είναι κουτοπονηριές, που πραγματικά δεν ωφελούν ούτε το Κοινοβούλιο, ούτε τη χώρα, ούτε τους πολίτες και τα αποτελέσματα τα ζούμε καθημερινά. Και είναι, μάλιστα, τραγικό ένα τόσο οραματικό σχέδιο της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων και του «μεγάλου περιπάτου» να ποινικοποιείται έτσι στη συνειδητή του ελληνικού λαού και των Αθηναίων, όταν βασίζεται ο «μεγάλος περίπατος» στα μέσα μαζικής μεταφοράς, που λόγω κορωνοϊού λέμε να μην τα χρησιμοποιούν οι πολίτες. Είναι τραγικά αυτά τα πράγματα.

Πάμε, όμως, στη δεύτερη κουτοπονηριά του δήθεν «μεγάλου περιπάτου». Η δεύτερη κουτοπονηριά είναι ότι σήμερα το απόγευμα η Κυβέρνηση καταθέτει το σχέδιο νόμου για τις απεργίες και τις πορείες. Ρωτάμε, εάν είναι συντονισμένο αυτό το σχέδιο με τον Δήμο Αθηναίων και εάν –ο λόγω κορωνοϊού– δήθεν «μεγάλος περίπατος» είναι για τις πορείες στο κέντρο της πόλης; Είναι τραγικά αυτά που κάνετε!

Πάμε στις τροπολογίες που έχουν κατατεθεί. Δεν έχει βαρεθεί η Κυβέρνηση να αυτοδιαψεύδεται; Τροπολογία του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης τον Αύγουστο του 2019 με τον ν.4623/2019, με σωρεία διατάξεων που αφορούσαν στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και στη λειτουργία των μονάδων του. Ψηφίζετε τον νόμο. Εκδόθηκε το προεδρικό διάταγμα 40/2020, που είναι ο οργανισμός του εν λόγω Υπουργείου. Το προεδρικό διάταγμα το βλέπει το Συμβούλιο της Επικρατείας, είναι οι άλλες οι διαδικασίες, πιο βαριές. Έρχεστε σήμερα με τροπολογία και αλλάζετε τον οργανισμό. Προβλέπεται σύσταση εξήντα μίας νέων οργανικών θέσεων τακτικού προσωπικού, με-

τακλήτων υπαλλήλων, με 1,5 εκατομμύριο ευρώ κόστος σε σχέση με αυτό που εσείς είχατε ψηφίσει τον Αύγουστο.

Άλλη τροπολογία του Υπουργείου Εσωτερικών. Τα είπα πριν στην ερώτησή μου. Πενήντα τροποποιήσεις άρθρων από το επιτελικό κράτος, σαράντα τροποποιήσεις του σχεδίου νόμου για την τοπική αυτοδιοίκηση. Σήμερα είναι άλλες πέντε για τον ένα τομέα και άλλες πέντε, νομίζω, για τον άλλον.

Είπε ο Υπουργός στην απάντησή του ότι οι περισσότεροι γενικοί γραμματείς των Υπουργείων, οι υπηρεσιακοί γραμματείς, που μετέχουν ex officio στα συμβούλια επιλογής προϊσταμένων, έχουν τοποθετηθεί. Γιατί φέρνεται την τροπολογία τότε, να μην μετέχουν αυτοί που ακολουθούν τη διαδικασία του νόμου, αλλά αυτοί που είναι ορισμένοι τώρα; Λόγω κορωνοϊού πάλι. Δηλαδή, δεν τοποθετήθηκαν οι γενικοί γραμματείς λόγω κορωνοϊού ένα δίμηνο.

Στο επόμενο άρθρο. Λόγω κορωνοϊού δεν έγινε η κινητικότητα. Τα λέγαμε από τότε όλοι. Όλη η Αντιπολίτευση έλεγε ότι οι προθεσμίες δεν είναι σωστές, δεν θα προλάβετε κ.λπ., λόγω κορωνοϊού έχουμε παράταση.

Εντάξει, ο' αυτό που κάνετε για το ΤΧΣ θεωρώ ότι πρέπει να μπει ένας αριθμός. Δηλαδή, δεν μπορεί ένα μέλος του ΤΧΣ να βγαίνει στη σύνταξη και να έχουν προβλέψει τη συμμετοχή του σε επτακόσιες, παραδείγματος χάριν, επιτροπές; Βάλτε έναν αριθμό, να μετέχει, αφού συνταξιοδοτηθεί, για να βοηθήσει το ελληνικό δημόσιο σε τρεις, τέσσερις, πέντε επιτροπές, αλλά όχι σε άπειρες, όπως προβλέπεται εδώ.

Παράταση προθεσμιών. Τα είπαμε. Εντάξει, είναι η τρίτη παράταση. Δεν προβλέπεται για τους ιδιωτικούς σταθμούς. Είναι και του Υπουργείου Εργασίας αυτό το θέμα. Λογικά πρέπει να αντιμετωπιστεί.

Εκεί, όμως, που είναι τραγικά τα πράγματα είναι στις υπηρεσίες δόμησης. Είναι απίστευτο. Δήμοι που δεν έχουν έναν μηχανικό, δύο μηχανικούς, υποχρεωτικά να τους βάλετε να «στήσουν» υπηρεσία δόμησης, με το άλλοθι δήθεν ότι θα τους καλύψουν οι αναπληρωτές. Τρέλα! Θα βγουν όλες οι οικοδομικές άδειες άκυρες.

Πάμε στην τροπολογία του Υπουργείου Υποδομών. Κρίμα, που ο Κώστας Καραμανλής έχει φύγει και δεν πρόλαβα να τον ρωτήσω, αλλά μερικά πράγματα είναι έξω από κάθε λογική και στην αιτιολόγησή. Εξαίτιας, λέει, της πανδημίας οι δήμοι και η περιφέρεια δεν πρόλαβαν να κάνουν τις κατεδαφίσεις. Μα, οι κατεδαφίσεις από την πυρκαγιά δεν είναι στους δήμους και στην περιφέρεια. Τα ξεχάσατε; Στο Υπουργείο Υποδομών ήταν. Σας αφήσαμε διαγωνισμούς, τους υπέγραψε ο Καραμανλής. Μάλιστα είχαν ολοκληρωθεί, τους υπέγραψε ο κ. Καραμανλής και ήρθατε με εκείνη την επικοινωνιακή θύελλα και κάνατε τη φοβερή εταιρεία «MATI ΞΑΝΑ», η οποία μέχρι τώρα δεν έχει κάνει τίποτα. Μηδέν, ούτε ένα ευρώ! «MATI ΞΑΝΑ»! Δεν τα θυμάστε; Το ένα, λέει, που αιτιολόγησε είναι αυτό. Δεν λέει την αποτυχία του «MATI ΞΑΝΑ».

Πάμε στο δεύτερο. Ενισχύεται, λέει, το έργο του ΟΑΚ. Ψέματα! Γιατί υπήρχαν, λέει, ίδιες αρμοδιότητες με την ΕΥΔΕΠ Κρήτης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό θα χρειαστώ, κύριε Πρόεδρε.

Μεγαλύτερο ψέμα δεν υπάρχει. Ο ΟΑΚ χρησιμοποιήθηκε από τη Νέα Δημοκρατία ως το ρουσφετολογικό μαγαζί στην Κρήτη για μια σειρά από έργα. Να θυμίσω μερικά, βόρειος οδικός άξονας Κρήτης. Δεκαετίες δεν είχαν κάνει ούτε μελέτες. Πέντε χιλιόμετρα εδώ, κουτσουλιές, τρία εκεί, δύο αλλού. Ψάχναμε δύο χρόνια να βρούμε τι είχαν κάνει από μελέτες. Γέφυρα Χαμεζίου, η ακρόπολη των δημοσίων έργων. Δώδεκα χρόνια είχαν κάνει τη μισή γέφυρα, που είχε στατικό πρόβλημα. Δώδεκα χρόνια. Οδικό δίκτυο Μεσσαράς. Δεκαέξι χρόνια. ΟΑΚ. Να ενισχύσουμε τον ΟΑΚ με κατάργηση της ΕΥΔΕΠ. Γούβες - Χερσονήσος. Από το 2012 μέχρι το 2015 δεν έχει απορροφηθεί ούτε ένα ευρώ και είπαμε σε συνεργασία με την περιφέρεια, τους δήμους και όλους τους υπόλοιπους φορείς της Κρήτης να μην έχουμε σύγκρουση αρμοδιοτήτων. Το οδικό δίκτυο που ανήκει στην περιφέρεια να ανήκει στην περιφέρεια. Το οδικό δίκτυο που είναι διαπεριφερει-

ακό, μεταξύ των νομών, ο ΒΟΑΚ δηλαδή, να ανήκει στο Υπουργείο και κάναμε ΕΥΔΕΠ σε όλη την Ελλάδα.

Πού φαίνεται το ψέμα του Υπουργού; Ότι για όλες οι υπόλοιπες ΕΥΔΕΠ που καταργεί, τις αρμοδιότητες τις μεταβιβάζει στην ΕΥΔΕΠ που συγχωνεύει ή σε διεύθυνση του Υπουργείου, εκτός από τον Οργανισμό Ανάπτυξης Κρήτης, που ούτε η περιφέρεια επιθυμεί να έχει αρμοδιότητες του οδικού δικτύου ούτε κανέναν άλλος φορέας, εκτός από τη Νέα Δημοκρατία Χανίων. Προσέξτε, όχι Ηρακλείου. Εάν πάτε στο Ηράκλειο, θα βρείτε και εκεί διαφωνίες.

Βέβαια, ηχούν ακόμη στα αυτιά και των πολιτών και τα δικά μας τα συγχαρητήρια του Πρωθυπουργού στις δομές του δημοσίου πριν από έναν μήνα και βλέπουμε πώς τιμάτε το δημόσιο και με τις υπηρεσίες δόμησης, αλλά και με την κατάργηση των ΕΥΔΕΠ σε όλη την Ελλάδα. Δεν μπορούσε η ΕΥΔΕΠ Θράκης, ας πούμε, να βοηθήσει εκεί την τοπική αυτοδιοίκηση, που είναι υποστελεχωμένη, αλλά την καταργούμε και την πάμε στη Θεσσαλονίκη; Το ίδιο και για την Ήπειρο. Δεν μπορούσαν οι άλλες ΕΥΔΕΠ, που τις φέρνουν πάλι στην Αθήνα, να παίξουν έναν ρόλο, να βοηθούν τους υπόλοιπους αποκεντρωμένους φορείς;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Σπίρτζη, ολοκληρώστε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ: Ολοκλήρωσα, κύριε Πρόεδρε. Απλώς, στην Αίθουσα δεν μπορούν να ακούγονται από τους Υπουργούς αιτιολογήσεις, που δεν ισχύουν ούτε στο παραμικρό.

Και μια τελευταία κουβέντα για τον φίλο μου τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΚΚΕ, τον Θανάση τον Παφίλη. Για εμάς η αίθουσα αντιπαράθεσης με το ΚΚΕ δεν είναι το Κοινοβούλιο. Εδώ έχουμε να αντιπαρεστούμε με το νεοφιλελεύθερο πογκρόμ, που γίνεται στη χώρα από τη Νέα Δημοκρατία. Με το ΚΚΕ, όποτε θέλουν, να κάνουμε έναν δημόσιο ή ιδιωτικό διάλογο για να δούμε ποιος έχει ευθύνες ή όχι. Δεν είναι αυτή η γραμμή που συμβαδίζει με την προστασία της δημοκρατίας και του προοδευτικού κόμμου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Κεγκερόγλου, επειδή ο κ. Τζαβάρας θέλει να επιχειρηματολογήσει υπέρ της τροπολογίας του και να την έχετε υπ' όψιν σας...

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Προηγείται, κύριε Πρόεδρε! Για πολλούς λόγους!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ωραία.

Ορίστε, κύριε Τζαβάρα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Σε αυτό το πολύ επιτυχημένο νομοθέτημα, που φέρνει σήμερα στην Ολομέλεια του Κοινοβουλίου ο Υπουργός Δικαιοσύνης είχα και εγώ την πρωτοβουλία να προσθέσω μια ρύθμιση με τη μορφή τροπολογίας η οποία έχει κατατεθεί από τις 23 Ιουνίου και με διάφορες και διαδοχικές νομοτεχνικές βελτιώσεις οι οποίες υπήρξαν προϊόν της συνεργασίας μου με τους εκλεκτούς συμβούλους του Υπουργού ώστε να βρει την πιο άρτια μορφή της αυτή ρύθμιση.

Κατέλξα να εμφανίζομαι σήμερα ενώπιόν σας, κύριοι συνάδελφοι, και να σας ζητώ να εγκρίνετε μια ρύθμιση η οποία ουσιαστικά είναι αρμονικά δεμένη με το πνεύμα της διάταξης του άρθρου 308, του συγκεκριμένου νομοσχεδίου. Αυτή η διάταξη του άρθρου 308 αποδίδει ακριβώς το πνεύμα που θέλει ο νομοθέτης, κατά το οποίο να μην δικάζονται για τυπικούς λόγους οι υποθέσεις και να μην απορρίπτονται για ασήμαντες αιτίες τα ένδικα βοηθήματα και τα ένδικα μέσα των διαδικών, αλλά ο νομοθέτης θέλει να υπάρχει πάντοτε επί της ουσίας δικαιοδοτική κρίση των αρμοδίων κρατικών οργάνων. Γι' αυτό ακριβώς και στη δίκη στην οποία έχει απορριφθεί αίτημα για παροχή δικαστικής προστασίας για τυπικούς λόγους και συγκεκριμένα για μη κατάθεση του παραβόλου, στη δίκη μάλιστα του διοικητικού εφετείου, προτείνω να δοθεί μία περαιτέρω προθεσμία σε εκείνους οι οποίοι δεν είχαν επιτύχει για διάφορους λόγους να επωφεληθούν από την προθεσμία που είχε δώσει ο νομοθέτης του ν.4509/2017 με το άρθρο 25, όπου εκεί, μετά την τροποποίηση της διάταξης του άρθρου 287 και 139α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, είχε δοθεί η δυνατότητα σε όσους δεν είχαν κατα-

θέσει το παράβολο στην έκλυτη δίκη της Διοικητικής Δικονομίας, αφού ειδοποιηθούν, να τους δοθεί ακόμα η ευκαιρία να ζητήσουν επί της ουσίας εκδίκαση της υπόθεσής τους.

Έτσι λοιπόν με τη συγκεκριμένη τροπολογία ζητώ αυτή η ευκαιρία να δοθεί και σε όσους συνηγόρους ή διαδίκους δεν είχαν παρασταθεί προσηκόντως ή καθόλου κατά τη δίκη στον δεύτερο βαθμό και με αυτή την έννοια, αφού καταβάλουν το παράβολο, να τους δοθεί η δυνατότητα να εκδικαστεί η υπόθεσή τους επί της ουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ κι εγώ.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Κινήματος Αλλαγής, ο κ. Κεγκερόγλου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Με αφορμή την αναφορά του κ. Σπίρτζη περί αντιπάλων θα ήθελα να πω ότι εμείς, το Κίνημα Αλλαγής, έχουμε ως κύριους αντιπάλους μας τα προβλήματα που βιώνει η κοινωνία, τα προβλήματα που βιώνει η χώρα και συμπαρασύρουν αυτά τα προβλήματα ως αντιπάλους και όσους είτε αδρανούν για την επίλυσή τους είτε επενδύουν στην αποτυχία να βρεθούν λύσεις, προκειμένου να επωφεληθούν κομματικά. Αυτή είναι η προτεραιότητά μας και με αυτόν τον τρόπο πολτευόμαστε.

Όλο αυτό το διάστημα της κρίσης βεβαίως και σε σχέση με τα μέτρα που ελήφθησαν αλλά και σε σχέση με αυτά πρέπει να ληφθούν για την επανεκκίνηση της οικονομίας, διαπιστώνουμε μετά λύπη μας ότι η Κυβέρνηση δεν έχει βάλει σε πρώτη προτεραιότητα την αντιμετώπιση της βαθιάς ύφεσης η οποία θα είναι αποτέλεσμα και της αδράνειας με την οποία θα την αντιμετωπίσουμε. Δεν είναι θέσφατο ότι η ύφεση θα είναι ένα συγκεκριμένο ποσοστό. Θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο θα αξιοποιήσουμε τόσο τις εγχώριες δυνατότητες που έχει η χώρα, που δεν είναι βέβαια στην κατάστασή του 2009 με τα τεράστια ελλείμματα, αλλά και κατά πόσο θα αξιοποιήσουμε τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι ένα ζήτημα, λοιπόν, που θα μας απασχολήσει το επόμενο διάστημα και πρέπει όλοι να επικεντρωθούμε στην αντιμετώπιση των προβλημάτων και αντίπαλός μας, όπως σας είπα, θα πρέπει να είναι μόνο αυτά και όσοι είτε τα συντηρούν είτε τα τροφοδοτούν για κομματικές σκοπιμότητες.

Έρχομαι τώρα στα ζητήματα που έχουν να κάνουν με τις τροπολογίες. Αναφέρθηκε επίσης ο κ. Σπίρτζης για τον βόρειο οδικό άξονα και πρέπει να κάνω μια επισημάνση ότι τα πενήντα με εξήντα χιλιόμετρα που έχουν υλοποιηθεί ως τμήματα του ΒΟΑΚ όλα έχουν γίνει με την κύρια ευθύνη των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ. Θα πρέπει να σας το πω αυτό με πλήρη γνώση, διότι το 2012 ήταν οι τελευταίες δημοπρατήσεις τμημάτων του ΒΟΑΚ που έγιναν. Από το '12 και μετά δεν έγινε καμμία δημοπρατηση. Είναι τροπή οκτώ χρόνια να μην έχει δημοπρατηθεί ένα τμήμα ΒΟΑΚ. Και βεβαίως από το '13 επτά χρόνια υφίσταται ο Οργανισμός Ανάπτυξης Κρήτης. Και βεβαίως υπήρξε η κυβέρνηση συνεργασίας ΣΥΡΙΖΑ πέντε χρόνια. Είναι κανείς που δεν έχει ευθύνες;

Εδώ όμως θα πρέπει να δούμε πώς ανακυκλώνονται τα προβλήματα και η αδράνεια. Ενώ λοιπόν υπήρχαν ώριμα τμήματα και υπήρξε ένας σχεδιασμός, επιλέχθηκε από τον κ. Σπίρτζη το 2015 μια νέα μέθοδος την οποία θέλει να εφαρμόσει. Η νέα αυτή μέθοδος ουσιαστικά ροκάνισε τον χρόνο και φτάσαμε στο 2019 - 2020 να μην έχουμε κάνει τίποτα. Έρχεται η Νέα Δημοκρατία. Και τι κάνει τώρα έναν χρόνο; Τίποτα. Επενδύει σε ένα νέο μοντέλο. Έτσι αρχικά μας είπε στις προγραμματικές δηλώσεις. Και αυτό το νέο μοντέλο θα ροκάνισι χρόνο και θα έρθουμε μετά από ένα σημαντικό διάστημα να πούμε δεν έγινε τίποτα.

Όμως, δεν βλέπουμε να έρχεται το νέο μοντέλο, αλλά με μια τροπολογία, η οποία είναι πολιτική σκοπιμότητα, έρχεται να κάνει μια διαφορετική ρύθμιση για τον οργανισμό του Υπουργείου στην Κρήτη απ' ό,τι κάνει στην υπόλοιπη χώρα. Και ενώ στην υπόλοιπη χώρα λέει και έχει, ας το πούμε, ένα αιτιολογικό -ανεξάρτητα εάν συμφωνούμε εμείς ή όχι- ότι καταργώ τις ειδικές υπηρεσίες αλλά κάνω κλιμάκια επιτόπου του έργου για να επιβλέπουν τα έργα του Υπουργείου Υποδομών, στην Κρήτη τους υπαλλήλους τους στέλνουν στον ΟΑΚ, που είναι μια ανώνυμη εταιρεία, η οποία θα μπορούσε και μπορεί -έχει τις δυνατότητες- να συνδράμει το έργο του Υπουργείου μέσω μιας προγραμματι-

κής σύμβασης, αλλά δεν μπορεί να υποκαταστήσει το δημόσιο.

Είναι απλά τα πράγματα: Ο ΟΑΚ μπορεί να παίξει καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη της Κρήτης, αλλά ως συμμετοχος, όχι ως υποκαταστάτης του Υπουργείου και του δημόσιου. Αυτό είναι τελείως λάθος, τελείως έξω από τη δικιά μας λογική. Και εμείς λέμε ότι σήμερα δεν μπορεί να γίνεται, παραδείγματος χάριν, συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου του ΟΑΚ και να καθορίζει τα δημόσια πράγματα. Αυτά αποφασίζονται από τους δημόσιους φορείς, τις δημόσιες αρχές.

Έχουμε λοιπόν μια αντίθεση και πολιτική και οργανωτική, αλλά -όπως ανέλυσα το πρωί- και νομοθετική. Δεν είναι δυνατόν να κηρύσσουν την καλή νομοθέτηση ως το υπέρτατο προτέρημα της διακυβέρνησης που θα ερχόταν της Νέας Δημοκρατίας κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου και στη συνέχεια να μην εφαρμόζουν οι ίδιοι αυτά τα οποία ψήφισαν. Από πού κι ως πού γίνεται τροποποίηση του οργανισμού του Υπουργείου Υποδομών όχι με προεδρικό διάταγμα ή τροποποίηση του προεδρικού διατάγματος, όπως προβλέπει ο νόμος, προκειμένου να περάσει από το Συμβούλιο Επικρατείας και γίνεται με τροπολογία εκπρόθεσμη, χωρίς διαβούλευση, σε άσχετο νομοσχέδιο που δεν έχει έρθει στην επιτροπή να συζητηθεί;

Όλα αυτά είναι παραπάνω από ύποπτα. Και εγώ δεν σταματώ στις υποψίες. Γνωρίζω πάρα πολύ καλά τις σκοπιμότητες και θα αναδείξουμε το επόμενο διάστημα πώς θα ξεδιπλωθούν και με συγκεκριμένα συμπεράσματα, που θέλουν να εξυπηρετήσουν μέσα από αυτή τη νέα διάταξη που προτείνουν.

Τα ίδια ισχύουν και για τη διάταξη του κ. Αυγενάκη που δεν είτε κουβέντα στους Ηρακλειώτες για τη διάταξη του Υπουργείου Υποδομών. Συμφωνεί με τη διάταξη του Υπουργείου Υποδομών, που υποβαθμίζει το Ηράκλειο και το στέλνει στα τάρταρα ή μήπως είναι το αντάλλαγμα για να περάσει την τροπολογία που θέλει; Να έρθει να μας απαντήσει, γιατί και η τροπολογία που φέρνει ο κ. Αυγενάκης αφορά μείζονα θέματα που βεβαίως πρέπει να συζητηθούν, αλλά αυτό πρέπει να γίνει μέσα στο πλαίσιο των κανόνων που θα πρέπει να ισχύουν και σε ανύποπτο χρόνο και όχι πριν από κάποιες εκλογές ή πριν από κάποιες αποφάσεις για να τροποποιήσουμε τους νόμους. Απαράδεκτα! Καταψηφίζουμε και τις δύο τροπολογίες.

Και οι δύο τροπολογίες εκφράζουν την πολιτική αντίληψη, που δεν θέλει τις πολιτικές και κυβερνητικές αποφάσεις να λαμβάνονται στο πλαίσιο των νόμων, όπως επιτάσσει το Σύνταγμα. Είναι στην -εντός εισαγωγικών- «καινοφανή», αν μπορώ να την πω έτσι, αντίληψη που επανέρχεται και λέει ότι οι νόμοι προσαρμόζονται στις προεπιλημμένες αποφάσεις. Περί αυτού πρόκειται! Λαμβάνονται κάποιες αποφάσεις και όταν συγκροτούνται με τους νόμους και την κανονικότητα, με το καθεστώς, τροποποιούμε το καθεστώς που ισχύει, την κανονικότητα και τη νομοθετική διάταξη. Αυτά τα πράγματα δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτά από εμάς σε καμία περίπτωση.

Και έρχομαι, βεβαίως, στην τροπολογία που έχουμε καταθέσει εμείς και αφορά τη δίκαιη αντιμετώπιση των εργαζομένων. Είναι απαράδεκτο το γεγονός ότι από το 2015 και μετά οι εργαζόμενοι δεν είναι πρωτοδικαιούχοι στην περιουσία της εταιρείας στην οποία εργάζονταν, η οποία τους οφείλει και στην οποία είναι απλήρωτοι. Είναι απαράδεκτη η λαιμαργία των τραπεζών που επιμένουν και έχουν επιβάλει από τότε να είναι πρωτοδικαιούχοι.

Ο Υπουργός πρέπει τουλάχιστον σήμερα να αποδεχτεί -και ανεξάρτητα από το τι θα αποφασιστεί ως μόνιμο καθεστώς στον Πτωχευτικό Κώδικα, ανεξάρτητα από αυτό που θα έρθει το επόμενο διάστημα- το τέλος της τροπολογίας, της γνωστής διάταξης, που λέει ότι ισχύει το καθεστώς της προτεραιότητας των εργαζομένων για τις περιπτώσεις που κινήθηκε η διαδικασία κατά την περίοδο που νομικά ξεκάρβαρα πρωτοδικαιούχοι στην εκκαθάριση ήταν οι εργαζόμενοι. Άρα, μιλάμε για την περίοδο πριν το 2015.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Αυτό, κύριε Υπουργέ, δεν έχετε κανέναν λόγο να το παραπέμψετε στον κώδικα. Πρέπει να το αποδεχτείτε και να το εντάξετε σε αυτό το νομοσχέδιο ως μια δίκαιη αντιμετώπιση των εργαζομένων.

Τέλος, θα πρέπει να πω ότι οι δύο τροπολογίες, που και αυτές είναι εκπρόθεσμες, περιέχουν σημαντικές διατάξεις που είχαν τύχει διαβούλευσης και ανακοίνωσης και με αυτή την έννοια μπαίνουμε στη συζήτηση και τις κρίνουμε πολιτικά ως προς το περιεχόμενο. Είναι τελείως διαφορετικές απ' ό,τι είναι οι άλλες.

Το πρωί έκανα και μία τοποθέτηση σε σχέση με τις εξελίξεις. Πιστεύω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι οι εξελίξεις, ούτως ή άλλως, θα μας ακολουθήσουν το επόμενο διάστημα. Αυτό που πρέπει να κάνουμε εμείς είναι να παραδειγματιζόμαστε από τα θετικά παραδείγματα και να μην συνεχίζουμε τα αρνητικά. Και εν προκειμένω, στη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου πρέπει να αποσύρετε, κύριε Υπουργέ, και τις δύο τροπολογίες και να μην τις κάνετε δεκτές. Πρέπει να υπάρξει κάποιος να πει «κύριοι Υπουργοί, έρχεται νομοσχέδιο». Ο κ. Αυγενάκης προανήγγειλε νομοσχέδιο για τις επόμενες μέρες. Γιατί, λοιπόν, όχι σε αυτό; Το ίδιο και στο Υπουργείο Υποδομών. Κάποιος πρέπει να πει «μέχρι εδώ». Εν όψει ανασχηματισμού, βέβαια, είναι δύσκολο να ακούσουμε κάποιον Υπουργό να το πει, δεν είναι και η ευθύνη του. Διότι πραγματικά είναι άλλα τα υπεύθυνα θεσμικά όργανα, όπως είναι ο Γενικός Γραμματέας της Κυβέρνησης ή άλλοι. Όμως, δεν γίνεται να συνεχίζεται όλη αυτή η κατάσταση, να ψηφίζουμε νόμους για καλή νομοθέτηση και στη συνέχεια να τους παραβιάζουμε εν ψυχρώ κατά το δοκούν και στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης πολιτικών σκοπιμοτήτων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστούμε, κύριε Κεγκέρογλου.

Πριν προχωρήσουμε στους ομιλητές και για να ολοκληρώσουμε και το σπλάχν του νομοσχεδίου, θα ήθελα να σας ρωτήσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν θέλει κάποιος από τους εισηγητές να δευτερολογήσει.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μίλησε πολλές φορές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Εντάξει, κύριε Χίτα. Φαντάζομαι ότι τώρα θα ζητήσουν και οι υπόλοιποι εισηγητές τον λόγο.

Κύριε Υπουργέ, μήπως θέλετε να τοποθετηθείτε πριν δώσω τον λόγο στον επόμενο ομιλητή;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ναι, κύριε Πρόεδρε.

Για την οικονομία της συζήτησης και για την ενημέρωση των αξιότιμων κυριών και κυρίων εισηγητών και ειδικών αγορητών των κομμάτων, θα ήθελα να ανακοινώσω τις τροπολογίες που θα γίνουν δεκτές.

Αντιλαμβάνεστε, λοιπόν, ότι οι υπουργικές τροπολογίες γίνονται δεκτές.

Όσον αφορά τις τροπολογίες, που κατατέθηκαν και οι οποίες έχουν περίπου παρόμοιο περιεχόμενο, έχω να πω τα εξής: Από τη μία πλευρά, κατατέθηκε τροπολογία από το Κίνημα Αλλαγής, από την κ. Γιαννακοπούλου, τον κ. Κατρίνη, τον κ. Μουλκιώτη, τον κ. Καστανίδη, η οποία είναι περίπου ίδια από την άλλη πλευρά με αυτή του κ. Παφίλη, της κ. Κομνηνάκα και του κ. Κατσώτη. Όσον αφορά, λοιπόν, αυτές τις τροπολογίες, νομίζω ότι την απάντηση έδωσε νωρίτερα ο κ. Κεγκέρογλου. Επίκειται αναμόρφωση του Πτωχευτικού Κώδικα σε ό,τι αφορά το συγκεκριμένο ζήτημα στο οποίο επικεντρώνετε τη συζήτηση.

Εσείς, κύριε Κεγκέρογλου, ξέρετε ότι μόλις πριν λίγες μέρες απάντησα σε μια επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του ΜέΡΑ25 κ. Αρσένη και λίγο πολύ οι απόψεις έχουν διατυπωθεί. Ωστόσο, αντιλαμβάνεστε ότι μια τέτοια νομοθετική πρωτοβουλία προφανώς πρέπει να εναρμονιστεί με τις όποιες αλλαγές του Πτωχευτικού Κώδικα, που θα έρθει πάρα πολύ σύντομα.

Όσον αφορά την άλλη τροπολογία, την τροπολογία με γενικό αριθμό 373 και ειδικό 27 που κατέθεσαν οι συνάδελφοι του ΚΚΕ, αφορά κάποιο άλλο Υπουργείο. Αντιλαμβάνεστε ότι η συζήτηση θα μετατεθεί εκεί.

Θέλω να πω ότι λόγω του ότι έγινε πολύ μεγάλη διαβούλευση για την τροπολογία του συναδέλφου κ. Τζαβάρα και θεωρούμε ότι έχει δίκιο στη βάση και στο αίτημά της, αυτή γίνεται δεκτή.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Ιωάννης Σαρακιώτης από τον Συνασπισμό Ριζοσπαστικής Αριστεράς.

Ορίστε, κύριε Σαρακιώτη, έχετε τον λόγο για οκτώ λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατανοώ και σέβομαι τη διάθεση να μην αποκλίνουμε από τη συζήτηση επί του νομοσχεδίου, όπως άλλωστε κάλεσε το Σώμα και ο κύριος Υπουργός κατά τη συζήτηση της 25^{ης} Ιουνίου. Φοβάμαι, όμως, ότι αυτού του είδους οι νουθεσίες θα πρέπει να απευθυνθούν πρωτίστως προς τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Άδωνι Γεωργιάδη, ο οποίος άλλωστε από αυτό το Βήμα την προηγούμενη μόλις Δευτέρα σε επίκαιρη συζήτηση επτά Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ τόνισε ότι η Βουλή δεν θα πρέπει να είναι αποκομμένη από την επικαιρότητα.

Ως εκ τούτου, και εγώ παρακινούμενος τόσο από τη ρήση του συναδέλφου κυρίου Υπουργού, αλλά κυρίως από την αναγκαιότητα να περιφρουρήσει η Βουλή τη δικαιοσύνη και τους λειτουργούς της από τον κατά άλλα κήνσορα των θεμελιωδών αρχών και αξιών του δυτικοευρωπαϊκού πολιτισμού, στον οποίον κατά καιρούς ομνύει, δεν μπορώ να παραλείψω να τοποθετηθώ επί αυτής.

Απειλή προς λειτουργό της δικαιοσύνης σε μία ευνομούμενη χώρα θα αποτελούσε όχι μόνο πλήρη παραβίαση κάθε έννοιας ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης, αλλά και έναυσμα για την καθολική αντίδραση του προσβαλλόμενου στο πρόσωπο του εισαγγελέως δικαστικού σώματος και μάλιστα όταν αυτό γίνεται από έναν εκπρόσωπο της εκτελεστικής εξουσίας, έναν Υπουργό της Κυβέρνησης, ο οποίος ανενόχλητος εκτοξεύει απειλές για φυλάκιση εισαγγελικού λειτουργού και μάλιστα ενός εισαγγελικού λειτουργού ο οποίος έχει εκλεγεί δύο φορές στη θέση του και χειρίζεται τις πλέον σοβαρές υποθέσεις σκανδάλων και διασπάθισης του δημοσίου χρήματος που στοίχησαν εκατομμύρια ευρώ στον ελληνικό λαό.

Φαίνεται, όμως, ότι έχει γίνει πλέον παράδοση η παρέμβαση στο έργο των δικαστικών λειτουργών εκ μέρους των Υπουργών της Νέας Δημοκρατίας. Μια άλλης τάξης παρέμβαση, υπενθυμίζω, είχαμε και πρόσφατα από τον Υφυπουργό παρά τω Πρωθυπουργό κ. Σκέρτσο, όταν και άσκησε κριτική κατά της αγόρευσης της κυρίας εισαγγελέως στη δίκη της δολοφονίας Τοπαλούδη, λίγες μόλις ώρες πριν την έκδοση της απόφασης, αφήνοντας μάλιστα και υπαινιγμούς για δικαστικό λαϊκισμό από μέρους της και χωρίς βεβαίως να ξεχνάμε την κατάθεση μηνύσεων προς εισαγγελέως λειτουργούς από πολιτικούς και τη συστηματική κατασκευοποίηση αυτών από συγκεκριμένα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Χωρίς τη διάκριση των εξουσιών, όπως άκουσα να αναφέρει και συνάδελφος της Νέας Δημοκρατίας, η κοινωνία ρέπει προς την απολυταρχικότητα. Αυτή είναι μια άποψη στην οποία δεν μπορώ παρά να προχωρήσω. Μόνο που την εξοικείωση με τις αρχές του Μοντεσκιέ πρέπει να την ξεκινήσετε από τους Υπουργούς της Νέας Δημοκρατίας.

Τα παραπάνω είναι περιστατικά τα οποία δημιουργούν μια εκρηκτική ατμόσφαιρα και ένα δυσώδες πολιτικό περιβάλλον, που αναβιώνει τις πιο άσχημες μέρες της ιστορίας της παράταξής σας. Είναι περιστατικά τα οποία χρήζουν ηχηρής παρέμβασης εκ μέρους πρωτίστως της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης και κατ' επέκταση από πλευράς όλων των πτερύγων της Βουλής, μια και όλες οι τοποθετήσεις και ομιλίες των συναδέλφων Βουλευτών κατέληγαν στο συμπέρασμα ότι η δικαιοσύνη πρέπει να διαφυλάσσεται από όλους ως κόρη οφθαλμού. Και έχετε καθήκον, κύριε Υπουργέ, να το πράξετε, όπως το έχουν ήδη πράξει και προκάτοχοί σας.

Διαβάζω σημεία από το άρθρο του πρώην Υπουργού Δικαιοσύνης κ. Ρουπακιά στην «ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ» στις 26 Ιουνίου και αναφέρει, κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, ο πρώην Υπουργός της τρικομματικής κυβέρνησης: «Εκείνο που επιχειρώ να αναδείξω, με έμφαση μάλιστα, είναι το πρωτοφανές κλίμα ζόφου με αλληπάλληλες απειλές, ακόμη και με κατάθεση μηνύσεων, πιέσεις και συκοφαντικούς σχολιασμούς από

πολιτικούς και παράγοντες -γνωστών ΜΜΕ- σε βάρος της Εισαγγελέως Διαφθοράς Ελένης Τουλουπάκη, εκλεγμένης κατ' αξίαν από το αρμόδιο δικαστικό όργανο και τους συνεργάτες της εισαγγελείας». Και συνεχίζει: «Το πρόβλημα αυτό δεν είναι μικρό και ως μην αποφεύγουν να το αναδείξουν δικαστικές ενώσεις, δικηγορικοί σύλλογοι, ακαδημαϊκοί, νομικοί αλλά και δημοσιογράφοι. Δεν παραβιάζεται μόνο -να ήταν η πρώτη φορά- η θρυλούμενη ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, αλλά πιάνουν στην κυριολεξία από το λαιμό μία εισαγγελική λειτουργό, επειδή αντέχει και αποκλείστικά με βάση τον νόμο ερευνά μία δυσώδη και πολυπλόκαμη υπόθεση».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τόσο εγώ, αλλά κυρίως οι λειτουργοί της δικαιοσύνης αναμένουμε την από μέρους του Υπουργού Δικαιοσύνης ξεκάθαρη αποδοκιμασία αυτών των δηλώσεων. Οποιαδήποτε άλλη αντίδραση θα επιτείνει τον ήδη μεγιστοποιημένο προβληματισμό και θα συνιστά, το λιγότερο, πολιτικό στρουθοκαμηλισμό. Ας σταματήσουμε να δημιουργούμε αισθήματα αποστροφής στους πολίτες προς την πολιτική και ας αναλάβουμε όλοι τις ευθύνες που μας αναλογούν.

Ένα άλλο ζήτημα το οποίο πλήττει το κοινό περί δικαίου αίσθημα είναι το ζήτημα των χρημάτων που κατευθύνθηκαν με αδιαφανείς διαδικασίες και χωρίς την ύπαρξη αντικειμενικών κριτηρίων προς τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Είναι ζήτημα δημοκρατίας, είναι ζήτημα το οποίο απασχολεί την κοινή γνώμη, μιας και ακούει για ιλιγγιώδη ποσά τα οποία κατευθύνθηκαν σε φίλα προσκείμενα προς την Κυβέρνηση μέσα μαζικής ενημέρωσης, την ίδια στιγμή που η ίδια η κοινωνία βιώνει τις πρώτες δυσμενείς οικονομικές συνέπειες της πανδημίας, οι οποίες, όπως φαίνεται, το επόμενο χρονικό διάστημα θα επιδεινωθούν.

Και αν δεν συγκινείστε και αδιαφορείτε απέναντι στην κριτική που σας ασκείται από τους πολίτες και την Αντιπολίτευση για αυτές τις αδιαφανείς διαδικασίες με τις οποίες διανέμετε το δημόσιο χρήμα, απαντήστε στις αιτιάσεις των φιλικών σας Μέσων, όπως για παράδειγμα στην «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», η οποία σας εγκαλεί διαρκώς για τη μη δημοσιοποίηση των ποσών που δόθηκαν.

Βεβαίως, η ίδια εφημερίδα έχει αποκαλύψει προ ημερών και διαβαθμισμένα έγγραφα από τα οποία προκύπτουν σοβαρές ενδείξεις για κακοδιαχείριση και πιθανές οικονομικές ατασθαλίες σε έργα που πραγματοποιούνται από το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής, σε συνέχεια μάλιστα των όσων αναφέρονται στην έκθεση της Εθνικής Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, ότι δηλαδή η χρήση των πράξεων νομοθετικού περιεχομένου συνιστά αποσπασματική νομοθέτηση, που υπονομεύει τη διαφάνεια των δημοσίων συμβάσεων. Φαίνεται ότι τα ζητήματα διαφάνειας και τήρησης της νομιμότητας δεν αποτελούν προτεραιότητα για το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Στα του νομοσχεδίου τώρα. Θα το αδικούσα, αν δεν αναφερόμουν στην προσπάθεια η οποία είχε ξεκινήσει επί της προηγούμενης κυβέρνησης, το 2018 και συνεχίζεται σήμερα και στην οποία έχει συμβάλει και η ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Και όταν η ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου με αυτή την υψηλή εξειδίκευση γνωμοδοτεί, είναι επιβεβλημένη η ουσιαστική επεξεργασία των προτάσεών της εκ μέρους του πολιτικού συστήματος.

Δεν θα επεκταθώ περισσότερο στο υπόβαθρο της ευρύτατης συναίνεσης που χαρακτήρισε τη συζήτηση σε όλες τις φάσεις της διαδικασίας που προηγήθηκε, μιας και ο αρμόδιος Υπουργός πρώτος χαιρέτισε τη στάση των κομμάτων της Αντιπολίτευσης και του κόμματος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Κλείνοντας, ήθελα να τονίσω εκ νέου ότι οφείλουμε όλοι να σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων, ενθυμίζουμε πάντα τον λόγο για τον οποίον οι πολίτες μάς εμπιστεύτηκαν, επιτελώντας τον ρόλο του θεσμικού εγγυητή του δημοκρατικού πολιτεύματος, διαφυλάττοντας παράλληλα την αξιοπιστία του πολιτικού συστήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ, κύριε Σαρακιώτη.

Ο κ. Καμίνης έχει τον λόγο από την πλευρά του Κινήματος Αλλαγής για οκτώ λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΜΙΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι, τις τελευταίες ημέρες είναι σαν να ζούμε κά-

ποιες από τις χειρότερες στιγμές του πολιτικού μας συστήματος της εποχής της Μεταπολίτευσης. Ήρθε στο φως της δημοσιότητας προ ημερών μία συνομιλία μεταξύ ενός Υπουργού και ενός ιδιώτη επιχειρηματία, κατά την οποία πληροφορούμαστε ότι ο επιχειρηματίας εκβιάζεται από κάποιον Υπουργό. Συνομιλώντας με τον άλλο Υπουργό στο εξωτερικό, υποκλέπτει τη συνομιλία. Ο Υπουργός αυτός δεσμεύεται ότι θα καλέσει την εισαγγελέα διαφθοράς -και με μία απαράδεκτη γλώσσα-, για να της υποδείξει τι πρέπει να κάνει. Και κατά τη διάρκεια της συνομιλίας ανταλλάσσει μηνύματα μάλλον με παράγοντες της δικαιοσύνης και πληροφορείται στοιχεία από φακέλους, οι οποίοι κανονικά καλύπτονται από τη μυστικότητα της προδικασίας. Αυτά είναι μία πρώτη δόση από αυτά πιθανόν, που θα πληροφορηθούμε στο μέλλον.

Το αναφέρω τώρα γιατί είστε ο Υπουργός της Δικαιοσύνης. Εσείς είστε αυτός ο οποίος εκ μέρους της εκτελεστικής εξουσίας έχει καθήκον να επαγρυπνήσει, ούτως ώστε τα συμπεράσματα που θα αντλήσει κάποια στιγμή να μπορέσει με κάποιες νομοθετικές τροπολογίες, στο βαθμό του δυνατό, να θεραπεύσει αυτά που συμβαίνουν.

Θα επιμείνω και πάλι στο θέμα της διαμεσολάβησης, κύριε Υπουργέ. Το είχατε φέρει προ μηνών εδώ στη Βουλή. Ήταν ένα πολύ σημαντικό πρώτο βήμα. Φοβάμαι, όμως, ότι η διαμεσολάβηση καθιερώθηκε έστω και στη μικρή έκταση που καθιερώθηκε, αλλά δεν εφαρμόζεται. Θα πρέπει, κύριε Υπουργέ, να τη διαφημίσετε τη διαμεσολάβηση. Θα πρέπει οι πολίτες να μάθουν ότι μπορούν ακριβώς να προσφύγουν σε αυτή τη διαδικασία και να γλιτώσουν χρήματα, ψυχική ταλαιπωρία και χρόνο. Εκεί θα πρέπει να βρείτε ευφάνταστους τρόπους, ούτως ώστε η κοινή γνώμη να πληροφορηθεί για αυτόν τον εναλλακτικό τρόπο επίλυσης των διαφορών.

Θα ήθελα να επισημάνω κάποια θέματα που θέτει το νομοθέτημα. Την τελευταία τριετία καταδικαζόμαστε επανειλημμένα από το Δικαστήριο του Στρασβούργου όχι για τις κακές συνθήκες που επικρατούν στις φυλακές -αποφεύγουμε τις καταδίκες, γιατί ακολουθείται η διαδικασία του φιλικού διακανονισμού και το κράτος απλώς πληρώνει- καταδικαζόμαστε για την έλλειψη αποτελεσματικού ένδικου βοηθήματος αποκατάστασης και άρσης της προσβολής των δικαιωμάτων των κρατουμένων, που έχουν επέλθει από τις κακές συνθήκες. Αυτό, σε συνεργασία με το αρμόδιο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, πρέπει να ρυθμιστεί αμέσως, κύριε Υπουργέ. Υπάρχει σχετική μελέτη στο Υπουργείο σας. Το έχω επισημάνει στην αρμόδια επιτροπή για την παρακολούθηση της εκτέλεσης των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

Θεσπίζετε ειδικά τμήματα για τα πολιτικά και διοικητικά δικαστήρια, προκειμένου να πετύχετε στο μέτρο του δυνατό την αποσυμφόρηση των δικαστηρίων. Υπάρχει, όμως, και το πρόβλημα της συμμόρφωσης των φυλακών, το οποίο σας αφορά. Τι θα κάνουμε με τον θεσμό της κοινωνικής εργασίας, κύριε Υπουργέ; Εσείς τον αναστείλατε με το επιχείρημα ότι δεν εφαρμόζονταν ορθά. Νομίζω ότι σχεδόν έναν χρόνο πια μετά την αναστολή θα πρέπει να μας φέρετε ένα νομοσχέδιο όπου θα το δούμε να εφαρμόζεται.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Θα σας τα πω.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΜΙΝΗΣ: Ωραία, θα το περιμένουμε.

Πάλι για τις φυλακές θα αναφερθώ. Υπάρχει μία υπουργική απόφαση του 2016 ενός προκατόχου σας -δεν ξέρω ποιος ήταν-, με αντικείμενο τον οικονομικό έλεγχο των καταστημάτων κράτησης από επιτρόπους του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ορίστηκαν επιτροπείς αρμόδιοι για την άσκηση τακτικών και έκτακτων ελέγχων στα καταστήματα κράτησης της χώρας. Ποτέ δεν γινόταν -ποτέ- στις φυλακές. Έγιναν κάποιοι ελάχιστοι έλεγχοι και από εκεί και πέρα, τίποτε άλλο. Τα καταστήματα κράτησης είναι μάυρες τρύπες σε ό,τι αφορά τη δημοσιονομική κατάσταση και το τι γίνεται εκεί μέσα. Έχετε το εργαλείο να το κάνετε αυτό τώρα.

Δημιουργείται επίσης στατιστική υπηρεσία στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Είναι ένα σημαντικό βήμα. Τα στοιχεία, όμως, δεν θα πρέπει μόνο να είναι αριθμητικά, αλλά και ποσοτικά. Θα σας φέρω κάποια παραδείγματα.

Στην περίπτωση των ποινικών δικαστηρίων, των εισαγγελικών αρχών και των δικαστικών συμβουλίων, θα ήταν κρίσιμο να τηρούνται στοιχεία για το είδος των καταδίκων που επιβάλλονται, για το ύψος των ποινών, τη φύση των αδικημάτων, την εφαρμογή του θεσμού της ηλεκτρονικής επιτήρησης, το ποσοστό της επιβολής προσωρινής κράτησης, τον αριθμό των απολυθέντων που καταδικάζονται εκ νέου, ούτως ώστε να υπάρχει και ένα μέγεθος για τις υποτροπές.

Θα πρέπει -νομίζω- να κοιτάξετε πολύ περισσότερο, πολύ καλύτερα τα στοιχεία, που κρατάτε και να δείτε πώς θα μπορέσετε να τα εμπλουτίσετε, ούτως ώστε να έχουμε μια πιο αποτελεσματική αντιεγκληματική πολιτική.

Θα ήθελα, τελειώνοντας, να συνηγορήσω υπέρ του ρόλου της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων ως *amicus curiae*. Η αλήθεια είναι ότι στον ιδρυτικό της νόμο η ανεξάρτητη αρχή με άλλα λόγια περιέχει τη δυνατότητα να παρεμβαίνει. Έτσι είναι. Νομίζω πως το ήθελε το ίδιο το Ελεγκτικό Συνέδριο να υπάρχει στον δικό του νόμο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Λέτε τα αυτονόητα που προσπαθούμε να πείσουμε το Σώμα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΜΙΝΗΣ: Ας το επαναλάβουμε.

Αυτό είναι το ελάχιστο που μπορούμε να κάνουμε, γιατί και ο θεσμός του *amicus curiae* έχει μεγάλη σημασία.

Τελειώνω με μια παρατήρηση. Μιλάτε για τη δυνατότητα της Βουλής, ουσιαστικά, να ζητά από το Ελεγκτικό Συνέδριο να θέτει σε προτεραιότητα κάποιους ελέγχους από αυτούς τους οποίους προγραμματίζει για την επόμενη χρονιά. Φυσικά, θα πρέπει να ενσωματωθεί διάταξη στον Κανονισμό της Βουλής λόγω της αυτονομίας της Βουλής. Θα πρέπει όμως να προσέξουμε και τη φρασολογία εδώ. Δεν μπορεί να ζητά η Βουλή. Όταν ζητάει η Βουλή, μιλάμε για σύστημα κυβερνώσας Βουλής.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Το αλάξαμε. Προτείνει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΜΙΝΗΣ: Χαίρομαι που το ακούω.

Έχουμε το νομοσχέδιο που περιέχει πολλά θετικά να είναι καλοτάξιδο.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ, κύριε Καμίνη.

Κατά την κοινοβουλευτική τάξη, θα ξεκινήσουν οι εισηγητές και οι ειδικοί αγορητές για τέσσερα λεπτά ο καθένας.

Τον λόγο έχει ο κ. Κυρανάκης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω ότι αίσίως, ολοκληρώνοντας τη συζήτηση για το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης για το Ελεγκτικό Συνέδριο, το πρώτο συμπέρασμα το οποίο βγαίνει είναι ότι η πλειοψηφία των διατάξεων έτυχαν θετικής απόκρισης και ευρείας αποδοχής. Και δεν φοβόμαστε να αναγνωρίσουμε ότι η πλειοψηφία των διατάξεων, οι οποίες προέρχονται από τη νομοπαρασκευαστική επιτροπή, η οποία δημιουργήθηκε από την προηγούμενη κυβέρνηση προεδρεύοντος του κ. Σαρμά, ο οποίος είναι ο σημερινός Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι στη σωστή κατεύθυνση.

Από εκεί και πέρα, πολύς λόγος έγινε για τη σωστή νομοθέτηση, για την καλή νομοθέτηση και της αρχής καλής νομοθέτησης, οι οποίες μάλιστα εφαρμόστηκαν σε μεγάλο βαθμό από τον Υπουργό και το επιτελείο του στην αρχική μορφή του νομοσχεδίου. Μάλιστα, είμαστε πολύ ικανοποιημένοι από το γεγονός ότι το νομοσχέδιο πέρασε με επιτυχία από το νέα ΚΕΝΕ.

Θεωρούμε, κύριε Υπουργέ, ότι δεν πρέπει να μας ικανοποιεί αυτή η πρακτική των άσχετων τροπολογιών, οι οποίες συνεχίζουν και έρχονται. Και το λέω αυτό ως εκπρόσωπος της Πλειοψηφίας έχοντας πλήρη γνώση των τεχνικών δυσκολιών και των αναγκών, που προκύπτουν κατά καιρούς και γνωρίζοντας ότι δεν είναι δική σας ευθύνη. Μάλιστα, προς τιμήν σας απολογηθήκατε αρκετές φορές προς συναδέλφους, εισηγητές και ειδικούς αγορητές των άλλων κομμάτων, για το γεγονός ότι δεν ήρθαν εγκαίρως.

Γι' αυτό, θα ήθελα, κύριε Υπουργέ, απευθυνόμενος και προς συναδέλφους, να επαναφέρω μία πρόταση την οποία είχα κάνει -νομίζω, κύριε Πρόεδρε, ήσασταν παρών- στην επιτροπή για τη συνταγματική Αναθεώρηση, η οποία με έναν πολύ απλό τρόπο, με απλές αλλαγές στον Κανονισμό της Βουλής μπορεί να μας

επιτρέψει ως Σώμα να συζητούμε και να ψηφίζουμε τροποποιήσεις ισχύοντος νόμου αυτοτελώς, να σταματήσουν δηλαδή να έρχονται διατάξεις σε κείμενα νόμων τα οποία έχουν άλλο αντικείμενο, τηρώντας το γράμμα του Συντάγματος και την απαγόρευση των άρθρων 73 και 74 που δεν επιτρέπουν άσχετες τροπολογίες να έρχονται και να κατατίθενται.

Όλες οι Κυβερνήσεις και όλα τα κόμματα έχουν κάνει αυτή την πρακτική. Νομίζω ότι η πολιτική στήριξη που θέλουμε να δώσουμε ως Πλειοψηφία σε αυτό το νομοσχέδιο δεν πρέπει να εκλαμβάνεται ως αποδοχή τέτοιων πρακτικών.

Άρα λοιπόν, όταν βρεθεί ένας κατάλληλος χρόνος και το κατάλληλο έδαφος, κύριε Υπουργέ, σας καλώ ως Υπουργό Δικαιοσύνης να αναλάβετε μια πρωτοβουλία μαζί με τον Πρόεδρο της Βουλής και να γίνουν κάποιες αλλαγές στον Κανονισμό της Βουλής, ώστε να μπορούμε να συζητούμε για την ουσία των αλλαγών, για την ουσία των τροποποιήσεων. Διότι κάθε φορά, ακόμη και αν έρχεται μια σωστή τροπολογία, η οποία ρυθμίζει κάτι δικαιο, κάτι το οποίο αφορά την κοινωνία και ζητεί επίλυση αναλυσίματος ως κόμματα, είτε της Πλειοψηφίας είτε της μειοψηφίας, μόνο στους τύπους, για το αν έχει έρθει εμπρόθεσμα, για το αν έχει έρθει ως άσχετη τροπολογία, για το αν έχει έρθει με τη σωστή διαδικασία ή όχι.

Για παράδειγμα, σήμερα ήρθαν νομοτεχνικές βελτιώσεις έντεκα εκ των οποίων αφορούσαν στην τροπολογία του Υπουργείου Αθλητισμού. Αυτό δεν επιτρέπει ούτε στους Βουλευτές όλων των κομμάτων, αλλά ούτε και στον κόσμο που μας παρακολουθεί να μπορέσει να έχει πλήρη αντίληψη του τι αλλάζει και με ποιον τρόπο.

Σας καλώ, κύριε Υπουργέ, να αναλάβετε σχετική πρωτοβουλία και να μπορέσουμε να προχωρήσουμε επιτέλους σε έναν κοινοβουλευτικό διάλογο με διαφάνεια.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με δυο σύντομες αναφορές για την υπόθεση «NOVARTIS», στην οποία αναφέρθηκε ο εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ, ο κ. Ξανθόπουλος στην πρωτολογία του, παρ' ότι δεν αποτελεί αντικείμενο του νομοσχεδίου μας.

Κύριε Ξανθόπουλε –και αναφέρομαι και στους συναδέλφους σας στον ΣΥΡΙΖΑ- συμφωνώ μαζί σας ότι μετά το πόρισμα της αμερικανικής δικαιοσύνης, μετά τον εξωδικαστικό συμβιβασμό, ο οποίος επιτεύχθηκε θα πρέπει και η Ελλάδα να διεκδικήσει το ποσό στον βαθμό που την αφορά.

Στην πέμπτη παράγραφο, στο κεφάλαιο το οποίο αφορά την Ελλάδα δεν λένε αυτό που είπατε. Δεν λέει αυτό που είπαν οι συνάδελφοι σας από τον ΣΥΡΙΖΑ. Περιγράφει ακριβώς, τι εννοεί με τη φράση «foreign officials» και αναφέρεται σε εργαζόμενους και στελέχη νοσοκομείων και κλινικών.

Άρα, με το πόρισμα της αμερικανικής δικαιοσύνης δεν υπάρχει καμμία απολύτως αναφορά σε πολιτικούς. Τι άλλο πρέπει να γίνει για να δεχθούμε σε αυτή την Αίθουσα, για να δεχθούμε σε αυτό το Κοινοβούλιο ότι δεν μπορούμε να κυνηγούμε μάγισσες; Δεν υπάρχει ούτε μία λέξη στο πόρισμα της αμερικανικής δικαιοσύνης, το οποίο να αναφέρει τίποτα απολύτως για πολιτικούς.

Η εισαγγελία διαφθοράς, αντίθετως, εδώ στην Ελλάδα, αντί να ερευνήσει αυτά ακριβώς που είπατε και αυτά τα οποία αναφέρουν συνάδελφοί σας στον ΣΥΡΙΖΑ και σε άλλα κόμματα, αντί να ερευνήσουν τρεις εισαγγελείς, οι οποίοι για τριάντα χρόνια πλέον ερευνούν την υπόθεση, αντί να ερευνήσουν τα στελέχη των κλινικών και τα στελέχη των νοσοκομείων και γιατρούς και όλους τους αποδέκτες ενός τροποδότη λογαριασμού 218.000.000 ευρώ από την Ελβετία, συνεχίζουν και αναφέρονται σε πολιτικούς αντιπάλους. Αντί να έχουν κυνηγήσει ανθρώπους, οι οποίοι αποδεδειγμένα είχαν εμβάσματα στον λογαριασμό τους και θα μπορούσαν να αποδώσουν χρήματα στο ελληνικό δημόσιο, ώστε να ξέριε ο Έλληνας πολίτης, που μας βλέπει ότι αποδόθηκε εν μέρει έστω δικαιοσύνη για αυτές κακές πρακτικές οι οποίες αποτυπώνονται στο πόρισμα δεν έκαναν απολύτως τίποτα. Εσείς πάλι κατηγορείτε τη Νέα Δημοκρατία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Κυρανάκη, πρέπει να ολοκληρώσετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ: Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, επα-

ναλαμβάνοντας αυτό που είπα και στην πρώτη συνεδρίαση της Ολομέλειας. Απαιτείται κάθαρση στον χώρο της δικαιοσύνης. Για να υπάρξει κάθαρση, οι Υπουργοί Δικαιοσύνης πρέπει να κάνουν ακριβώς αυτό που έκανε ο κ. Τσιάρας.

Όταν τον εγκαλείτε ξανά και ξανά, ζητώντας απαντήσεις σε ερωτήματα που δεν γνωρίζει και δεν οφείλει να γνωρίζει, ο Υπουργός Δικαιοσύνης παίρνει αποστάσεις. Αυτές τις αποστάσεις με το να είμαστε μακριά από τους δικαστές και εισαγγελείς, είμαστε κοντά τους στηρίζοντας το έργο τους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ έχει τον λόγο ο κ. Ξανθόπουλος.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, συγγνώμη από τους συναδέλφους γιατί παραφέρθηκα κατά παράβαση της κοινοβουλευτικής τάξης προηγουμένως. Εκνευρίστηκα, αλλά εκνευρίστηκα γιατί ακριβώς τώρα θα σκιαμαχούμε Αξιωματική Αντιπολίτευση και Κυβέρνηση για τη μετάφραση της παραγράφου 5 του πρακτικού συμβιβασμού του αμερικανικού δημοσίου με τη «NOVARTIS» αν με τη λέξη «αξιωματικός» εννοεί τους κυβερνητικούς ή τον αγροτικό γιατρό του κέντρου υγείας ή του κέντρου υγείας τάδε. Γι' αυτό θα μαλώνουμε τώρα. Θα έρθει η ώρα που θα καταμεριστούν οι ευθύνες.

Σε ό,τι αφορά την ουσία της συνεδρίασης, κύριε Υπουργέ, είχαμε μιλήσει με την παρέμβαση του κ. Καστανίδη για το 343 και είχαμε πει ότι η Βουλή θα ζητά από το Ελεγκτικό Συνέδριο τη διερεύνηση ορισμένων υποθέσεων και, μάλιστα, χρήσιμο είναι να υπάρχει μια αυξημένη πλειοψηφία στις αποφάσεις για να μη θεωρείται ότι η εκάστοτε κυβερνητική πλειοψηφία σηματοδοτεί τις ενέργειες του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Κάτι τέτοιο δεν το ακούσαμε και πρέπει να είναι στο στόχαστρο και στο σκάνερ του Υπουργείου.

Δεύτερον, είχαμε εκφράσει την αντίρρησή μας για τη διάταξη του 363 που ουσιαστικά κρατά, ως μη όφειλε, στην ενεργό δράση τους δικαστές της στρατιωτικής δικαιοσύνης. Δεν είναι περυσική η απάντηση του κυρίου Υπουργού ότι επί τόσο καιρό δεν έγινε ο εφαρμοστικός νόμος και ακριβώς αυτό το πράγμα μας δίνει το δικαίωμα να σκεφτούμε για φωτογραφική διάταξη.

Και με αυτή την αναφορά έρχομαι στην τροπολογία του κ. Αυγενάκη, ο οποίος κ. Αυγενάκης έρχεται στην Εθνική Αντιπροσωπεία και μας λέει ότι «εγώ σε μια βδομάδα-δέκα μέρες, το αμέσως προσεχές διάστημα θα φέρω ένα νόμο για τα αθλητικά ζητήματα της χώρας» και φέρνει μία τροπολογία, η οποία διαλαμβάνει πολύ συγκεκριμένα θέματα.

Δικαιούμεστε να είμαστε καχύποπτοι; Υποχρεούμαστε να είμαστε καχύποπτοι, όχι δικαιούμεστε. Υποχρεούμαστε να είμαστε καχύποπτοι και θα γίνω πάρα πολύ συγκεκριμένος.

Το λέει μέσα στην εισηγητική έκθεση: «Διευρύνει, αυξάνεται ο βαθμός δικονομικής ωρίμανσης της παραπομπής και τα λοιπά». Δηλαδή, ένας άνθρωπος που είχε κύλμα με το αμετάκλητο, του δίνει τη δυνατότητα μέχρι να επιτευχθεί το τελεστικό, που για τους μη νομικούς σημαίνει ότι θα παραπεμφθεί, θα προσφύγει στον Άρειο Πάγο με άγνωστο χρόνο ολοκλήρωσης, ο άνθρωπος αυτός, καίτοι έχει καταδικαστεί σε δύο βαθμούς, θα μπορεί να είναι στη διοίκηση των αθλητικών σωματείων.

Ποιους καλύπτει ο κ. Αυγενάκης και διά της σιωπής του ποιους αναγκάζεται να καλύψει ο κύριος Υπουργός; Είναι δυνατόν να παρατείνεται αυτή η εκκρεμότητα και οι άνθρωποι αυτοί να πηγαίνουν και να διοικούν τα σωματεία;

Υπάρχει κύλμα με τους διαιτητές. Δεν είναι δυνατόν, δηλαδή, ο διαιτητής, ο οποίος προσκοπεί να αναμειχθεί συνδικαλιστικά να συνεχίζει να διαιτητεύει. Είναι βασικές παραδοχές αυτές. Είναι θερμοκήπιο άνομων συναλλαγών. Αυτά που ο κ. Αυγενάκης έρχεται και εισηγείται, είναι πράγματα, τα οποία η αθλητική κοινότητα τα έχει εξοβελίσει και, αντίθετα, ο κ. Αυγενάκης επιμένει να τα φέρνει ξανά στο προσκήνιο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Θα είμαι πολύ σύντομος.

Κάνει μια βελτίωση και προσθέτει στην τοξοβολία και στο θαλάσσιο σκι τους αιωροπτεριστές. Δεν θα έχουμε αντίρρηση,

αλλά είναι παρωνυχίδα αυτό το πρόβλημα.

Και στην αμέσως επόμενη ρύθμιση τι κάνει ουσιαστικά; Αυτούς που είναι έμποροι, αυτούς που ζουν, δηλαδή, από την εμπορία και την κατασκευή αθλητικών ειδών, τους δίνει τη δυνατότητα να μπουν στο παιχνίδι. Δηλαδή, αυτός που πουλάει εξωλέμβιες μηχανές θα διοικεί ένα σωματείο θαλάσσιο σκι. Αντιλαμβάνεστε για τι πράγματα μιλάμε; Δηλαδή, δεν πρέπει να βάλουμε ένα όριο; Είστε φιλελεύθεροι. Καλώς. Να κυκλοφορεί το χρήμα. Καλώς. Όμως, είναι παράγων παρανομίας αυτό το πράγμα. Δεν γίνεται στο όνομα της κυκλοφορίας του χρήματος να καταλύεται κάθε κανόνας, να καταλύεται οποιοδήποτε όριο.

Στο άρθρο 2 τι θα πει αυτό αν ήταν ένα μήνα πριν και δύο μήνες πριν να μπορεί να συμμετέχει στη διοίκηση; Δικαιολογημένα δεν πάει το μυαλό μας σε κολλεγίες; Δικαιολογημένα δεν πάει το μυαλό μας σε συνεννοήσεις κάτω από το τραπέζι; Δεν φωτογραφίζετε ανθρώπους, οι οποίοι είναι έτοιμοι να κάνουν το επόμενο βήμα για τη διοίκηση των ομοσπονδιών;

Δηλαδή, όλη αυτή η τροπολογία πρέπει να αποσυρθεί, πρώτον, για λόγους σεβασμού της νομοθετικής πρωτοβουλίας, που πρόκειται να λάβει η ίδια η Κυβέρνηση. Είναι μια εμβαλωματική λύση. Φωνάζει, βοά ότι εξυπηρετεί συγκεκριμένες επιλογές και πρέπει να την αποσύρετε. Δεύτερον, αυτές οι ρυθμίσεις έχουν βρει το σύνολο της Αντιπολίτευσης απέναντι.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας το εξής: Η νομοθετική πρωτοβουλία που πήρατε σε ό,τι αφορά τις προτάσεις της ολομέλειας των δικηγορικών συλλόγων, κύριε Πρόεδρε, μιλάει για άμισθα υποθηκοφυλακεία. Σας υπενθυμίζω -το ξέρετε- ότι τα άμισθα είναι περίπου σαράντα, τα υπόλοιπα είναι τριακόσια πενήντα. Δηλαδή, ο μεγάλος όγκος των δικηγόρων πρακτικά μένει απ' έξω από τη ρύθμιση αυτή, γιατί και τα ουσιαστικά αυτά που είναι άμισθα δημόσια περιουσία διαχειρίζονται και θα πρέπει να το αντιμετωπίσετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Οι ανανεώσεις είναι για να πληρωθούν. Το καταλαβαίνετε. Αυτός είναι ο λόγος.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, σωστό. Το αντιλαμβάνομαι πάρα πολύ καλά, αλλά και αυτό είναι και μια ισότητα μεταξύ των συναδέλφων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Ξανθόπουλε, ολοκληρώστε παρακαλώ.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Τελείωσα, κύριε Πρόεδρε.

Σε ό,τι αφορά τις τροπολογίες του κ. Καραμανλή και του κ. Λιβάνιου τις κατατηφίζουμε, όπως είναι προφανές. Τις έχετε εισηγηθεί και είμαστε απέναντι.

Και, τέλος, κύριε Πρόεδρε, τι θα γίνει με την κατάργηση των ειδικών διατάξεων λόγω κορωνοϊού; Ζούμε, δηλαδή, σε ένα παράλληλο σύμπαν; Ζούμε σε μια παράλληλη έννομη κατάσταση; Εφόσον η χώρα επανέρχεται, οφείλετε να προχωρήσετε στην κατάργηση αυτών των διατάξεων.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Σας ευχαριστώ και εγώ. Η κ. Γιαννακοπούλου εκ μέρους του Κινήματος Αλλαγής έχει τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, στη δευτερομιλία μου δεν θα μιλήσω για το σώμα, για την ουσία του νομοσχεδίου. Νομίζω ότι τοποθετήθηκε ενδελεχέστατα. Βεβαίως, έχουμε πει με κάθε τρόπο ότι είμαστε υπέρ της κωδικοποίησης και βελτιστοποίησης της νομοθεσίας, που αφορά την απονομή δικαιοσύνης και τη λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Θα υπάρξει, βέβαια, μια εξαίρεση, για την οποία σας μιλήσαμε τόσο κατά την συνεδρίαση των επιτροπών και αφορά το άρθρο 363.

Οφείλω να ομολογήσω, κύριε Υπουργέ, ότι δεν μας πείθει η απάντησή σας. Αυτή η παράταση, την οποία δίνεται καλώς η κακώς, δεν βοηθά και το γεγονός ότι αφορά πολύ συγκεκριμένα πρόσωπα και δημιουργεί εύλογα ερωτήματα.

Θα μου επιτρέψετε να μιλήσω στον χρόνο της δευτερομιλίας μου για το ζήτημα των τροπολογιών, πλην της τροπολογίας την οποία φέρνετε για το Υπουργείο Δικαιοσύνης, που έχει να κάνει με το Υπουργείο Δικαιοσύνης και το νομοσχέδιο εντέλει. Υπάρχει

συνάφεια. Υπάρχει, λοιπόν, συνάφεια και, ναι, είναι θετική, όπως σας είπα, είναι κατόπιν συνεννοήσεως και ουσιαστικά κάνει αποδεκτά αιτήματα της ολομέλειας των δικηγορικών συλλόγων όλης της Ελλάδας, εύλογα αιτήματα και είμαστε θετικοί.

Όμως, όλες οι άλλες τροπολογίες -υπάρχει μια μικρή εξαίρεση της τροπολογίας του Υπουργείου Εσωτερικών που είναι εμπρόθεσμη- ουσιαστικά καταπατούν -και ο τρόπος που τις φέρνετε και είστε ο θεματοφύλακας, κύριε Υπουργέ, της καλής νομοθέτησης- αυτή την έννοια, την έννοια του επιτελικού κράτους. Εσείς την εισαγάγετε την έννοια της καλής νομοθέτησης. Εσείς βγαίνατε -όχι εσείς προσωπικά, η Κυβέρνησή σας- η Νέα Δημοκρατία έβγαине με διαπρύσιους λόγους και κατήγγειλε τον τρόπο που λειτουργούσε η προηγούμενη κυβέρνηση.

Θα το σταματήσετε επιτέλους; Είναι προς τιμήν του κ. Κυρνάκη, ο οποίος είπε ουσιαστικά και ομολόγησε ότι δεν είναι προς τη σωστή κατεύθυνση αυτή η λογική και όλοι σε αυτή την Αίθουσα καταλάβαμε και κατανοήσαμε και τη δική σας, αν θέλετε, αμχανία απέναντι σε τέτοιου είδους λογικές. Αν θέλουμε όντως να είμαστε όλοι ειλικρινείς, ναι, το να έρχονται εκπρόθεσμες και άσχετες τροπολογίες είναι ένα διαχρονικό, αν θέλετε, πολιτικό έγκλημα.

Θα σταματήσει, όμως, ποτέ, κύριε Υπουργέ; Θα το σταματήσετε;

Όσον αφορά, λοιπόν, την εμπρόθεσμη τροπολογία του Υπουργείου Εσωτερικών, ουσιαστικά είμαστε θετικοί όσον αφορά τις διατάξεις και αυτά τα οποία θέλει να λύσει. Βεβαίως, οφείλουμε να ομολογήσουμε ότι ουσιαστικά αντί να πείσετε τους Υπουργούς να τοποθετήσουν τους υπηρεσιακούς γραμματείς στα Υπουργεία τους εγκαίρως, εδώ προτιμάτε να αλλάξετε το νομοθετικό πλαίσιο που προβλέπει την ύπαρξη υπηρεσιακού γραμματέα για την επιλογή προϊσταμένων. Καταλαβαίνετε ότι εδώ πέρα είναι πολύ λογικές οι ενστάσεις.

Για την τροπολογία που αφορά στο Υπουργείο Αθλητισμού, νομίζω ότι ήταν ξεκάθαρος και ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος κ. Κεγκέρογλου και ξεκάθαρα σας λέμε ότι η συγκεκριμένη τροπολογία είναι αιφνιδιαστική, εκπρόθεσμη, άσχετη με το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου που φέρνει το Υπουργείο Δικαιοσύνης και ο ίδιος ο Υπουργός σήμερα ήρθε και ομολόγησε στο ελληνικό Κοινοβούλιο ότι σε λίγο καιρό θα έρθει νομοσχέδιο!

Προς τι η προμεούρα, κύριε Υπουργέ; Δεν δόθηκε καμμία απολύτως πειστική απάντηση.

Όσον αφορά το θέμα της τροπολογίας, που αφορά το Υπουργείο Δημοσίων Έργων, το ΥΠΕΧΩΔΕ, και εδώ πέρα δεν έχει γίνει κανένας διάλογος, όπως συνέβαινε διαχρονικά. Δεν έχει υπάρξει καμμία τεκμηριωμένη εισήγηση από υπηρεσία του αρμόδιου Υπουργείου, του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Η αιτιολογική έκθεση για μία τόσο σημαντική αλλαγή, αν θέλετε, καθώς αφορά μία πολύ σημαντική αλλαγή του οργανογράμματος, το οποίο θα επηρεάσει και ποσοτικά και ποιοτικά τη λειτουργία του Υπουργείου, εξαντλείται σε τέσσερις γραμμές.

Αυτή είναι η αιτιολογική έκθεση, κύριε Υπουργέ. Αυτή είναι η καλή νομοθέτηση. Αυτά κάνει, δυστυχώς, αυτή η Κυβέρνηση. Και, βεβαίως, υπάρχουν κενά με δυσμενή αποτελέσματα τόσο σε εργασιακά θέματα, όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο. Είναι πάρα πολύ σοβαρά και αυτά τα ζητήματα και βεβαίως είμαστε αρνητικοί και σε αυτή την τροπολογία.

Και θα κλείσω επιμένοντας. Το Κίνημα Αλλαγής θα πρωτοστατεί και θα επιμένει, μέχρι επιτέλους η Κυβέρνησή σας να το υλοποιήσει και να το κάνει πράξη. Καταθέσαμε τροπολογία, η οποία ουσιαστικά αφορά με αφορμή την υπόθεση των εργαζομένων της «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑΣ», την τροποποίηση των σχετικών διατάξεων που η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ είχε φέρει το 2015 και το 2018 και η οποία φέρνει σε δυσχερή θέση τους εργαζόμενους και τις οικογένειές τους στην κατάταξη όσον αφορά τον Πάτωχευτικό Κώδικα. Τίθενται, δηλαδή, οι εργαζόμενοι μετά από το δημόσιο και κυρίως μετά από τις τράπεζες. Αυτό σας το είπαμε, σας το λέμε και δεν θα σταματήσουμε να το λέμε. Είναι άδικο, απάνθρωπο, απαράδεκτο, αντιλαϊκό και οφείλετε να το αλλάξετε.

Δεν μπορείτε, κύριε Υπουργέ, γιατί αφορά το Υπουργείο σας και την ουσία της δικαιοσύνης, ουσιαστικά να νίπτετε τις χείρες σας απέναντι σε μία τόσο λανθασμένη διάταξη. Οφείλει, λοιπόν,

να αλλάξει. Εδώ θα είμαστε και στη συζήτηση του Πτωχευτικού Κώδικα να δώσουμε αγώνα για να αλλάξει αυτή η απαράδεκτη διάταξη.

Σας ευχαριστώ θερμά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Σας ευχαριστώ, κυρία Γιαννακοπούλου.

Εκ μέρους του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας η κ. Κομνηνάκη έχει τον λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, θα μου επιτρέψετε να ξεκινήσω με την ελλιπή, νομίζω, αιτιολόγηση, που κάνατε για την απόρριψη των τροπολογιών του ΚΚΕ και κυρίως με το ότι στο νομοσχέδιο για το Υπουργείο Δικαιοσύνης φτάνουμε να συζητάμε μέχρι για την απαράδεκτη τροπολογία του Υπουργείου Αθλητισμού που ξεχρεώνει γραμμάτια όσων εμπλέκονται με τη διαχείριση του επαγγελματικού αθλητισμού. Νομίζω ότι πετάτε την μπάλα στην εξέδρα και αποφεύγετε να συζητήσετε και να τοποθετηθείτε στην ουσία για το ζήτημα που απασχόλησε σε πολύ μεγάλο βαθμό και την παρούσα συζήτηση.

Βέβαια, αντίστοιχα δεν τοποθετήθηκαν και τα άλλα κόμματα που κόπτονται και πολλοί εκπρόσωποι των άλλων κομμάτων αφιέρωσαν μεγάλο μέρος των ομιλιών τους στην περίφημη λίστα Πέτσας και στα περί διαφάνειας και διαφθοράς. Φαίνεται ότι αυτό που φοβίζει είναι το να βγουν τα άπλυτα όλων των κυβερνήσεων στη φόρα και γι' αυτό αποφεύγετε να τοποθετηθείτε στην ουσία τού αν και κατά πόσο πρέπει να υπάρχει έλεγχος αυτών των δαπανών και βέβαια σ' αυτό που νομίζω όλοι σας εχθρεύεστε, δηλαδή αν θα έπρεπε τελικά αυτά τα μηνύματα, που αφορούν στην προστασία της δημόσιας υγείας να αναπαράγονται δωρεάν ή αν θα πρέπει να είναι και αυτά ένα αντικείμενο συναλλαγής. Δεν τοποθετηθήκατε. Εαπανελάθουμε στο ζήτημα αυτό.

Αντίστοιχα και για την τροπολογία, που αφορά τα δεδουλευμένα των εργαζομένων, είναι όντως μία πολύ άδικη διάταξη που ήρθε και δεν διορθώθηκε από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ και παραμένει. Εμείς δεν θεωρούμε ότι πρέπει αυτό να μείνει και να καλύπτει μόνο τις περιπτώσεις των εργαζομένων που έχουν απαιτήσεις πριν το 2016, αλλά πρέπει συνολικά να επανέλθει αυτή η άδικη κατάσταση, που έχει αφήσει εκτεθειμένους τους εργαζόμενους όταν έρχονται να ικανοποιηθούν μετά από τις τράπεζες. Καταλαβαίνετε ότι δεν υπάρχει δυνατότητα να προστατευτούν.

Κύριε Υπουργέ, σε σχέση με τις υπόλοιπες τροπολογίες, θα τοποθετηθώ με συντομία. Δεν είναι δυνατόν, βέβαια, όλα να τα καλύψουμε στην τροπολογία του Υπουργείου Αθλητισμού. Δεν θα αναφερθώ. Αναφέρθηκε αναλυτικά ο ομιλητής μας Μανώλης Συντυχάκης. Συμφωνώ μόνο ότι πρέπει να αποσυρθεί.

Η τροπολογία του Υπουργείου Εσωτερικών σε μεγάλο βαθμό αφορά ζητήματα, που δημιουργήθηκαν στους δήμους με τον «ΚΑΛΙΚΡΑΤΗ», αλλά κυρίως με την πολιτική που ασκείται διαχρονικά τα τελευταία χρόνια, για να κουτσουρεύεται ουσιαστικά η κρατική χρηματοδότηση στους δήμους. Τι κάνετε, δηλαδή; Περνάτε αρμοδιότητες στους δήμους, χωρίς να υπάρχουν τα αντίστοιχα κονδύλια που θα επιτρέπουν να αντιμετωπιστούν επαρκώς αυτά τα ζητήματα.

Από αυτή την άποψη και η παράταση προθεσμιών που δίνετε και για τους παιδικούς σταθμούς δεν λύνει το πρόβλημα, αν αυτά δεν συνοδεύονται με αύξηση της χρηματοδότησης από τη μεριά του κράτους και αν αυτά δεν γίνουν ουσιαστικά με συνδρομή του ίδιου του κράτους, για να λυθούν αυτά τα σοβαρά ζητήματα, που αφορούν βέβαια και την καταλληλότητα των κτηρίων των παιδικών σταθμών. Όσο τα αφήνετε αυτά, ανοίγετε δρόμους για να κλείνουν οι παιδικοί σταθμοί, ανοίγοντας πεδίο δόξης λαμπρό για τον ιδιωτικό τομέα.

Αντίστοιχα και για τις υπηρεσίες δόμησης των δήμων, δεν παίρνετε αποφάσεις για να στελεχωθούν με μόνιμο προσωπικό οι τεχνικές υπηρεσίες, αλλά με το γνωστό μοτίβο ότι η υποστελέχωση δεν επιτρέπει τη σωστή αντιμετώπιση των έργων, δίνετε τη δυνατότητα να υπάρξει απόφαση του δημάρχου, αν διαπιστωθεί η αδυναμία κάλυψης αυτών των υπηρεσιών –που είναι δεδομένο ότι με την υπάρχουσα υποστελέχωση θα διαπιστωθεί– να δίνεται στα διάφορα αναπτυξιακά εργαλεία, στις ανώνυμες εταιρείες. Είναι γνωστό το έργο.

Της ίδιας λογικής είναι και η τροπολογία του Υπουργείου Υποδομών, καθώς ουσιαστικά παραχωρούν στην ανώνυμη εταιρεία αρμοδιότητες του δημοσίου με προίκα κιόλας τους υπαλλήλους του δημοσίου, χωρίς ουσιαστικά να διασφαλίζεται η μετέπειτα εργασιακή τους πορεία. Αναφέρθηκε σ' αυτή ο Βουλευτής μας Μανώλης Συντυχάκης και δεν έχω και τον χρόνο να πω και για αυτή. Θα την καταψηφίσουμε, γιατί δεν συμφωνούμε βέβαια με αυτή τη διάταξη.

Ανοίγετε με διάφορους δρόμους, κύριε Υπουργέ, τη δυνατότητα με τη λογική της υποχρηματοδότησης να μπαίνει από το «παράθυρο» ο ιδιωτικός τομέας και αυτό το βάζετε ουσιαστικά και στα ζητήματα του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Έχουμε διαφωνία με το ζήτημα τού ότι ουσιαστικά γίνεται επιτρεπτό με ΣΔΙΤ να προχωρήσει η ανέγερση δικαστικών κτηρίων και μάλιστα δίνοντας και τη δυνατότητα να εκχωρείται η χρήση σε αυτόν που εκτελεί το έργο, στον ανάδοχο του έργου, για μεγαλύτερο διάστημα. Το θεωρούμε προβληματικό. Σίγουρα θα πρέπει να προχωρήσει η ανέγερση δικαστικών κτηρίων, όμως όχι με την παραχώρηση αυτών στον ιδιωτικό τομέα.

Και κλείνω με το άρθρο, που ανέφερα και στην πρωτολογία μου για τον επικίνδυνο δρόμο, κατ' εμάς, που ανοίγετε με το ζήτημα των εργαζομένων στα μη κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα, που ασχολούνται με τον πολιτισμό και το περιβάλλον όπως λέτε. Για μας είναι απαράδεκτο το να θεωρείτε, αν θέλετε, επιτρεπτό να μένουν οι εργαζόμενοι απλήρωτοι και να μην υπάρχει ουσιαστικό μέσο πίεσης –γιατί ένα όπλο στα χέρια των εργαζομένων, ένα μέσο πίεσης είναι και η καταφυγή στα ποινικά δικαστήρια και όλο αυτό να λέτε ότι γίνεται χάριν πολιτισμού. Δεν ξέρω ποιος πολιτισμός ανέχεται την απληρωσιά των εργαζομένων, αλλά μας ανησυχεί και ιδιαίτερα μας έκανε αλγεινή εντύπωση ότι ήρθε ουσιαστικά και ο εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ να πει ότι εντάξει, ως τελειώνουμε επιτέλους με μια τέτοια εκκρεμότητα στις εργατικές διαφορές, το να παραπέμπονται στα ποινικά δικαστήρια ενώ είναι μία αστική διαφορά, δείχνοντας και ποιες είναι οι προθέσεις σας, ότι δηλαδή αυτό που σας ενοχλεί είναι να έχουν οι εργαζόμενοι στα χέρια τους όπλα για να πιέζουν, να διεκδικούν τα αυτονόητα, τα δεδουλευμένα τους, τις αξιώσεις τους απέναντι στους πάνοπλους εργοδότες που μπορούν να τους εκβιάζουν και να σέρνονται στην απληρωσιά.

Γι' αυτό, λοιπόν, καταλήγουμε ότι φαίνεται από τα έργα σας ότι διαμορφώνεται με κάθε τρόπο μία δικαιοσύνη εχθρική προς τους εργαζόμενους και τα λαϊκά στρώματα, την ώρα που φροντίζετε με κάθε τρόπο να διευκολύνετε τους επιχειρηματικούς ομίλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Τον λόγο έχει ο κ. Χήτας από την Ελληνική Λύση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ξέρετε ότι έχω μεγάλη επιθυμία να ασχοληθώ και με άλλα ζητήματα τα οποία ακούστηκαν σήμερα, αλλά υπόσχομαι ότι θα ασχοληθώ μόνο με το νομοσχέδιο και τις τροπολογίες. Αλλιώς είναι σχεδόν καθημερινή η επαφή μας, η επικοινωνία και οι ομιλίες στην Εθνική Αντιπροσωπεία, ώστε θα έχουμε την ευκαιρία να τα πούμε και τις επόμενες ημέρες. Δεν θα αναφερθώ, λοιπόν, σε τίποτε άσχετο από όλα όσα ακούστηκαν, αν και πραγματικά θέλω πάρα πολύ να μπω σε αυτό, αλλά δεν θα μπω, κύριε Πρόεδρε. Σας το υπόσχομαι.

Κύριε Υπουργέ, δεν θα λογοδοτήσετε εσείς, ούτε θα δικαιολογηθείτε εσείς, ούτε θα δώσετε εξηγήσεις εσείς, αλλά θέτω ένα ερώτημα. Ο κ. Αυγενάκης δεν κατάλαβα ακριβώς τι ρόλο εξυπηρετεί ή τι ρόλο παίζει μέσα στην Κυβέρνηση αυτή. Θα μου επιτρέψετε ως ένας άνθρωπος που έχω υπηρετήσει είκοσι επτά χρόνια τον χώρο του αθλητισμού να έχω μια ιδιαίτερη ευαισθησία στο κομμάτι αυτό. Θα πρέπει να καταλάβει –και θα πρέπει να το πείτε εσείς, κύριε Υπουργέ, ή η Κυβέρνησή σας– ο κ. Αυγενάκης ότι είναι Υφυπουργός Αθλητισμού της Ελλάδας, δεν εξυπηρετεί συγκεκριμένα συμφέροντα, δεν εξυπηρετεί συγκεκριμένες ομάδες και θα πρέπει να καταλάβει ότι έχει καταφέρει μέσα σε αυτό το χρονικό διάστημα που διοικεί τον ελληνικό αθλητισμό να στρέψει τους πάντες –πλην συγκεκριμένης ομάδας– εναντίον του, με τεράστια επιτυχία.

Δηλαδή σήμερα ο Υφυπουργός Αθλητισμού σε ένα άσχετο νο-

μοσχέδιο -μιλάμε για το Ελεγκτικό Συνέδριο και για τη δικαιοσύνη- ήρθε -να πω ότι είναι έκφραση αυτό- σαν τον κλέφτη να περάσει μια τροπολογία για θέματα πάρα πολύ σοβαρά, που κανονικά θα έπρεπε να κατατεθούν στη «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», να κατεβάσουν νομοσχέδιο, να συζητήσουμε και να το ψηφίσουμε ή να το καταψηφίσουμε και όχι να τα φέρει με μια τροπολογία, για την οποία, κύριε Υπουργέ, έχω μάθει ότι έφτασε και στα πολύ υψηλά κλίμακα της Κυβέρνησης, όχι του κόμματος μόνο, κι ότι ενοχλήθηκαν πάρα πολύ από αυτά που έφερε ο κ. Αυγενάκης. Δηλαδή τι; Κατάδοκοι παράγοντες, κύριε Πρόεδρε -έτσι ξεκίνησε- παράγοντες οι οποίοι έχουν καταδικαστεί να μπορούν να διοικούν ομάδες μέχρι η απόφαση αυτή να γίνει αμετάκλητη. Φοβερό! Δηλαδή μέχρι να πάει στο τρίτο στάδιο, του Αρείου Πάγου. Και φυσικά μετά τον κουνιαχτό που σηκώθηκε αναγκάστηκε να το πάρει πίσω ή να το βελτιώσει κάπως. Γιατί, κύριε Πρόεδρε και κύριε Υπουργέ, εδώ έλεγε καθαρα -δόξα τω Θεώ να διαβάζουμε ξέρουμε- ότι θα πρέπει να είναι αμετάκλητη και όχι τελεσίδικη όπως απαιτείται από τη σημερινή ισχύουσα διάταξη. Δηλαδή θα μπορούσε ένας ο οποίος είχε καταδικαστεί και σε δεύτερο βαθμό να συνεχίσει να διοικεί, κύριε Πρόεδρε, μια ομάδα και μέχρι να φθάσει στον Άρειο Πάγο θα έχει το δικαίωμα να διοικεί μια ομάδα ή να είναι παράγοντας ομάδας. Δεν γίνονται αυτά, προκαλούμε την κοινωνία. Μετά να μην έχουμε καμμία αμφιβολία ούτε να αναρωτιόμαστε για ποιον λόγο έχουμε βία στο κομμάτι του αθλητισμού, γιατί προκαλούμε τον κόσμο με τις ανισότητες αυτές.

Ήρθε μετά να μας πει «αμετάκλητο βούλευμα» για το κακούργημα -πάλι καλά!-, δηλαδή δεν χρειάζεται καν να πάει σε δίκη, κύριε Πρόεδρε, με αμετάκλητο βούλευμα σταματάει να έχει οποιαδήποτε επαφή, αλλά το πλημμέλημα -και απευθύνομαι σε εσάς, κύριε Υπουργέ, και στους συνεργάτες σας- το αφήνει ανοιχτό. Και για το πλημμέλημα λέει «σε βαθμό πλημμελήματος με αμετάκλητη δικαστική απόφαση». Εκεί θα περιμένουμε, στο πλημμέλημα, και ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι πολλές από τις βαριές υποθέσεις που ταλανίζουν τον ελληνικό αθλητισμό τα περνάει σαν πλημμέλημα. Και ερχόμαστε σήμερα να πούμε αυτό το πράγμα στη Βουλή και ακούει ο κόσμος!

Κι έρχεται φυσικά και λέει «έως ότου εκδοθεί απαλλακτική απόφαση» στις νομοτεχνικές του, κύριε Πρόεδρε, και το σώζει κάπως το «μέχρις ότου εκδοθεί απαλλακτική απόφαση».

Αυτά δεν είναι σοβαρά πράγματα, κύριε Πρόεδρε: ούτε η προσπάθεια να μας πιάσει στον ύπνο με το να μπορούν κατάδοκοι παράγοντες -αν υπάρχουν και όποιοι είναι, η δικαιοσύνη όποιους πει- να συνεχίζουν στα καθήκοντά τους και να διοικούν ομάδες, αλλά και ούτε με πλημμέλημα. Δεν το καταλαβαίνω αυτό. Και πώς; Στα κλεφτά, στη ζούλα, με μια τροπολογία έρχομαι στη Βουλή, απασφαλίζω πέντε λεπτά και φεύγω! Δεν νομοθετούμε έτσι.

Σε ό,τι αφορά, κύριε Υπουργέ, τις υπόλοιπες τροπολογίες να κάνω μία αναφορά στη δική σας του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Οι δικηγόροι θα εκδίδουν πιστοποιητικά για τα ακίνητα; Υποκαθιστάτε τους δημοσίους λειτουργούς δηλαδή, αν καταλαβαίνω καλά. Και ποιος θα έχει την ευθύνη εάν γίνει κάποιο λάθος; Ποιος θα έχει την ευθύνη για αυτό το θέμα; Και για ποιον λόγο γίνεται αυτό; Επειδή βιάζονται οι τράπεζες, να κάνουμε γρήγορα, βοηθάνε και οι δικηγόροι; Όχι, λέτε εσείς. Εμένα θα πάει το μυαλό μου και εκεί. Επίσης, εξαιρείτε την ποινική ευθύνη αυτών που εκπροσωπούν νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που δεν πληρώνουν τους μισθούς των εργαζομένων τους. Γιατί το κάνετε αυτό; Εννοείται ότι δεν συμφωνούμε εμείς με αυτό, αλλά να μας απαντήσετε.

Όσον αφορά στην τροπολογία του Υπουργείου Μεταφορών ένα σχόλιο μόνο θα κάνω, κύριε Πρόεδρε, και τελειώνω. Καταργείτε υπηρεσίες δημοσίων έργων σε περιφέρειες πολύ κρίσιμες. Γι' αυτό λέω πως ό,τι κάνουμε πρέπει να το σχετίζουμε και με την επικαιρότητα. Καταργούμε τώρα στον Έβρο, αφήνεται την περιφέρεια στην τύχη της, δυσχεραίνετε την κατασκευή έργων στις πιο ευαίσθητες περιοχές, στον Έβρο και στο βόρειο και νότιο Αιγαίο.

Αυτά από εμάς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Σας ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει η κ. Μπακαδήμα εκ μέρους του ΜΕΡΑ25.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για ακόμη μια φορά καλούμαστε να τοποθετηθούμε επί τροπολογιών εκπρόθεσμων ως επί το πλείστον, με εξαίρεση τη δική σας τροπολογία, κύριε Υπουργέ, για την οποία ήδη μας είχατε ενημερώσει κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων της επιτροπής -μας είχατε πει ότι θα έρθουν επίσης κάποιες τροπολογίες- και του Υπουργείου Εσωτερικών η οποία ήταν εμπρόθεσμη, παρ' ό,τι δεν είναι συναφούς θεματολογίας. Οι άλλες κατατέθηκαν τελευταία στιγμή, με εξαίρεση τη βουλευτική τροπολογία του συναδέλφου κ. Τζαβάρα, η οποία επίσης αφορά κομμάτι του Υπουργείου Δικαιοσύνης, οπότε παρ' ό,τι εκπρόθεσμη, αφορά το δικό σας Υπουργείο, άρα είναι συναφής με το νομοσχέδιο. Οι άλλες δύο ωστόσο κατατέθηκαν τελευταία στιγμή και ειλικρινά αναρωτιόμαστε ποιες σκοπιμότητες έρχονται να εξυπηρετήσουν και να καλύψουν.

Από τις τέσσερις τροπολογίες θα σταθώ πολύ σύντομα, για να είμαι και εντός του χρόνου, στην τροπολογία του Υπουργείου Αθλητισμού, του κ. Αυγενάκη και κυρίως σε ό,τι αφορά τα κωλύματα. Ισχύουν -διαβάζουμε- τα κωλύματα για μετόχους αθλητικής ανώνυμης εταιρείας μόνο σε περίπτωση καταδίκης με αμετάκλητη δικαστική απόφαση. Το είπαν και οι συνάδελφοι πριν από μένα. Για την περίοδο μέχρι να τελεσιδικήσει και να υπάρχει οριστική καταδικαστική απόφαση δεν αλλάζει ουσιαστικά τίποτα, από ό,τι καταλαβαίνω. Συνεχίζει και παραμένει στη θέση του ο μέτοχος ο οποίος εξετάζεται.

Δυστυχώς θεωρούμε και εμείς πως μιλάμε για μια «φωτογραφική» και εντελώς ασαφή τροπολογία, που έρχεται να ευνοήσει για ακόμη μια φορά την εγχώρια олигархία που νέμεται τον ελληνικό αθλητισμό μετατρέποντας αγνοούς φιλάθλους ομάδων σε οπαδικό στρατό. Γι' αυτό και θα την καταψηφίσουμε.

Αναρωτιόμαστε γιατί ο Αυγενάκης ο οποίος παραδέχτηκε ότι θα έρθει το επόμενο διάστημα νομοσχέδιο της δικής του αρμοδιότητας, βαζόταν τόσο πολύ και δεν μπορούσε να περιμένει να το καταθέσει στο δικό του νομοσχέδιο.

Πολύ σύντομα να μιλήσω και για την τροπολογία του Υπουργείου Υποδομών. Με αυτή έχουμε την κατάργηση ειδικών υπηρεσιών δημοσίων έργων, με αιτιολογία για ακόμη μία φορά από πλευράς του Υπουργείου Υποδομών τη δυσλειτουργία λόγω υποστελέχωσης. Θεωρούμε πως είναι ένα θέμα που δεν μπορεί να νομοθετηθεί με τη μορφή τροπολογίας, πόσο δε μάλλον σε ένα άσχετο θεματικό νομοσχέδιο.

Ξέρουμε όλοι ότι αναμένεται το επόμενο διάστημα να έρθει νομοσχέδιο που θα αφορά τη χωροταξία του Υπουργείου Υποδομών. Θα μπορούσε ο Υπουργός να Καραμανλής να περιμένει να το φέρει τότε, ώστε να έχουμε τη δυνατότητα να το συζητήσουμε και να αποφασίσουμε ποιος από εμάς θα ήθελε να το στηρίξει. Τη συγκεκριμένη τροπολογία εμείς θα την καταψηφίσουμε.

Κλείνοντας, να επισημάνω κι εγώ πως δεν μπορούμε να συνεχίσουμε και να συμφωνήσουμε, παρ' ό,τι είναι μια κακή πρακτική που έχει εφαρμοστεί και όλα τα προηγούμενα χρόνια, να νομοθετούμε με τροπολογίες που έρχονται τελευταία στιγμή για τόσο σοβαρά θέματα χωρίς να έχουμε τη δυνατότητα να συζητήσουμε την ουσία τους και να αναλωνόμαστε τελικά στον τύπο και σε ό,τι μπορούμε στο σύντομο χρόνο που έχουμε να αναφέρουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ κι εγώ.

Τον λόγο έχει ο κ. Τσιάρας, Υπουργός Δικαιοσύνης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι αισίως βρίσκομαι στο βήμα στην καταληκτική μου ομιλία λίγο πριν την ολοκλήρωση της ψήφισης από το Σώμα ενός νομοσχεδίου που μας έδωσε τη δυνατότητα και να συζητήσουμε διεξοδικά και βεβαίως, να ακουστούν πολλές και διαφορετικές απόψεις.

Δεν έχω να πω πολλά σε σχέση με όλα αυτά τα οποία, νομίζω, είχα την ευκαιρία και τη δυνατότητα να αναλύσω σε προηγούμενες ομιλίες μου. Ωστόσο, η ένταση με την οποία ασκείται μια κριτική σχετικά με την καλή νομοθέτηση, εκτιμώ ότι είναι υπερβολική. Πρώτον, γιατί το συγκεκριμένο νομοσχέδιο είναι το πρώτο από το οποίο πέρασε όλη τη σωστή διαδικασία της καλής

νομοθέτησης που έχει ουσιαστικά την έγκριση και μάλιστα, τα εύσημα της νέας ΚΕΝΕ και βεβαίως, γιατί τηρήθηκαν όλοι οι χρόνοι και όλες οι προθεσμίες και όλες οι διαδικασίες οι οποίες προβλέπονται μέσα από την καλή νομοθέτηση.

Το γεγονός ότι υπήρχαν κάποιες τροπολογίες την τελευταία στιγμή, όπως λέτε, είναι βάσιμο. Αλλά θέλετε να θυμηθείτε τι συνέβαινε στο πρόσφατο παρελθόν, κύριε Ξανθόπουλε; Νομίζω ότι αδικούμε τον εαυτό μας, όταν αυτή η συζήτηση γίνεται με αυτή την ένταση.

Δεν θα μιλήσω για το κατά πόσο το πολιτικό περιεχόμενο και γενικότερα το περιεχόμενο των τροπολογιών είναι δεκτό στο Σώμα ή όχι, αλλά θα σας μιλήσω για τη σύγκριση που πρέπει ο καθένας από εμάς να κάνει απέναντι σε μια διαδικασία η οποία ήταν δεδομένη μέχρι το πρόσφατο παρελθόν και που ξέρουμε λίγο ή πολύ σε ποια λογική κινούνταν και τι ζητήματα δημιουργούσε.

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, πέρα από την έγκριση, είναι επαναλαμβανών το πρώτο νομοσχέδιο που παίρνει μάλιστα και την καλύτερη δυνατή βαθμολόγηση, τα «συγχαρητήρια» από την επιτροπή για την αξιολόγηση της ποιότητας της νομοθεσίας. Έχει εγκριθεί από την ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου και έχει εγκριθεί από την ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας. Την Πέμπτη που μας πέρασε εγκρίθηκε από την ολομέλεια του Αρείου Πάγου σε ό,τι αφορά τα ειδικά τμήματα.

Βεβαίως εκεί μιλάνε για υποθέσεις του πολυμελούς πάνω από διακοσίων πενήντα χιλιάδες, το οποίο σωστό είναι, αλλά και πάλι ακόμη και αυτό το σχόλιο κατά κάποιον τρόπο θα μπορούσε να μην παίζει κανέναν ρόλο και να μην έχει καμμία σημασία, διότι τους όρους και τις προϋποθέσεις της ίδρυσης αυτών των νέων τμημάτων η νομοθετική πρωτοβουλία την αφήνει στις διοικήσεις των δικαστηρίων. Άρα, είναι ένα απολύτως εσωτερικό θέμα.

Από εκεί και πέρα, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι ακόμη και στο κομμάτι των τροπολογιών, για το οποίο απολογήθηκε για την καθυστερημένη κατάθεση της δικής μας τροπολογίας, το Σώμα είχε τη γνώση σχεδόν από την πρώτη στιγμή, δηλαδή σας είχα ενημερώσει. Μάλιστα, οι συγκεκριμένες ρυθμίσεις, για μία από τις οποίες έκανε κριτική ο κ. Χήτας νωρίτερα, είναι αποφάσεις της ολομέλειας των δικηγορικών συλλόγων.

Η βεβαίωση που θα επέχει θέση πιστοποιητικού, για να το πούμε διαφορετικά, πρέπει να καταλάβουμε πόσο θα διευκολύνει τη διαδικασία και τη λειτουργία των υποθηκοφυλακείων και πόσο θα συντμήσουμε τους χρόνους. Αν γνωρίζατε ποια είναι η πραγματικότητα σε πολλά υποθηκοφυλακεία της χώρας, όπου αναιμούν οι πολίτες εβδομάδες ή και μήνες για να πάρουν ένα πιστοποιητικό, φαντάζομαι ότι με πολύ μεγαλύτερη ευκολία θα προστρέχατε στην υποστήριξη της συγκεκριμένης ρύθμισης.

Βεβαίως, η ολομέλεια των δικηγορικών συλλόγων μάς πρότεινε και άλλες διατάξεις και άλλες τροπολογίες. Έχω δεσμευτεί προσωπικά και το λέω από το Βήμα του ελληνικού Κοινοβουλίου ότι στο επόμενο νομοσχέδιο θα φροντίσουμε να τις υιοθετήσουμε, να τις εντάξουμε ούτως ώστε να ψηφιστούν. Απλά για λόγους καθαρά οικονομίας και για να μην καταθέσουμε μια τροπολογία με απεριόριστα άρθρα, έπρεπε να περιοριστούμε σε έναν εύλογο αριθμό ο οποίος αυτή τη χρονική στιγμή μας έδινε τη δυνατότητα να κάνουμε τη συγκεκριμένη νομοθετική πρωτοβουλία.

Υπάρχει μια κριτική για τα ειδικά τμήματα. Δεν ξέρω πόσες φορές πρέπει να πω τα ίδια ή ενδεχομένως να επαναλάβω τα ίδια πράγματα. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα ειδικά τμήματα θα βοηθήσουν σε αυτή τη δεδομένη χρονική στιγμή στην προσπάθεια της χώρας κυρίως να ανακτήσει την αξιοπιστία της, να ενισχύσει τον ανταγωνισμό και να κινηθούν κάποιες διαδικασίες γρηγορότερα.

Σέβομαι τη διαφορετική ιδεολογική άποψη. Το καταλαβαίνω, το κατανοώ. Δεν έχει καμμία σχέση με αυτό που κάποιοι ισχυρίζονται ότι κάποιους θέλουμε να τους προκρίνουμε, κάποιους θέλουμε να τους βοηθήσουμε και δεν βοηθάμε τους Έλληνες πολίτες. Όλα αυτά σε μια φανταστική λογική και όχι στη λογική που υιοθετεί οποιοδήποτε, κατά την γνώμη μου, δημοκρατικό κόμμα το οποίο έρχεται να κυβερνήσει τη χώρα με τη λαϊκή εντολή.

Και το λέω για άλλη μια φορά, γιατί, κύριε Ξανθόπουλε, επαναλήφθηκε από συναδέλφους σας. Και δεν ξέρω πραγματικά, πρέπει να ξαναπώ το ίδιο; Το 2018 με τον ν. 4529 η προηγούμενη κυβέρνηση για το σύνολο της χώρας έκανε ένα και μόνο τμήμα το οποίο εξειδικευόταν στο δίκαιο του ανταγωνισμού, στην Αθήνα, στο Πρωτοδικείο Αθηνών. Εμείς ερχόμαστε εκεί που συγκεντρώνονται οι περισσότερες υποθέσεις, σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, στα πρωτοδικεία και τα εφετεία να κάνουμε ειδικά τμήματα, εφόσον αποφασίσουν οι διοικήσεις των δικαστηρίων. Δεν είναι υποχρεωτικό. Είναι δυνατικό.

Γιατί μείναμε σε αυτά τα τμήματα και όχι σε κάποια άλλα; Διότι με βάση ουσιαστικά και το «Doing Business», κύριε Χήτα, και το «European Justice Scoreboard», η ίδρυση αυτών των τμημάτων αναβαθμίζει την ποιότητα της δικαιοσύνης στη χώρα και ενισχύει τον ανταγωνισμό. Δεν υπήρξε άλλου είδους κριτήριο.

Η Ελλάδα θα βγει κερδισμένη με τη δυναμική λειτουργία των συγκεκριμένων τμημάτων και σε πραγματικό επίπεδο, μιας και θα ενισχύσει τον ανταγωνισμό, εκπέμποντας ένα μήνυμα σοβαρότητας και εντός και εκτός χώρας, αλλά βεβαίως και σε θεσμικό ευρωπαϊκό επίπεδο, διότι θα αναβαθμιστεί η ποιότητα και ο τρόπος με τον οποίο λειτουργεί η δικαιοσύνη στην Ελλάδα. Άρα ούτε τέτοιου είδους ζήτημα υπήρχε.

Θέλω να σας διαβεβαιώσω, κύριε Ξανθόπουλε και κυρία Γιαννακοπούλου, γιατί επιμένετε για το άρθρο 363, ότι δεν υπάρχει τίποτα το φωτογραφικό. Σας διαβεβαιώνω απολύτως. Είναι η μη ολοκλήρωση ουσιαστικά ενός άρθρου που αναθεωρήθηκε στη συνταγματική αναθεώρηση, μιας και δεν έχουμε ακόμη τον εφαρμοστικό νόμο, που πρέπει να δώσουμε τη δυνατότητα ουσιαστικά του ίδιου χρόνου στους στρατιωτικούς δικαστές με τους πολιτικούς δικαστές. Δεν υπάρχει τίποτα κρυφό, δεν υπάρχει τίποτα φωτογραφικό, δεν αφορά κανέναν απολύτως ονομαστικά άνθρωπο ή ανθρώπους. Θέλω να σας διαβεβαιώσω απολύτως γι' αυτό.

Και μην μου πείτε ότι ήταν πολύς ο χρόνος, διότι η συνταγματική αναθεώρηση δεν έγινε πέρυσι. Αντιλαμβάνεστε τι εννοώ, είναι θέμα μηνών. Είναι κάποιοι μήνες που παρήλθαν. Και συνήθως σε αυτές τις περιπτώσεις, επειδή δεν είναι το Υπουργείου Δικαιοσύνης ουσιαστικά το επισπεύδον, αλλά το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, γι' αυτό υπήρξε αυτή η συγκεκριμένη δυσθυμία, με αποτέλεσμα να μην έχουμε ακόμη και σήμερα τον εφαρμοστικό νόμο.

Τέλος, θέλω να πω το εξής. Μου έκανε εντύπωση που επανήλθε ο Τζανακόπουλος για το θέμα της χρήσης των αποδεικτικών μέσων. Διότι αν ήθελε να δει ουσιαστικά πώς στην πραγματικότητα ήρθε, επανήλθε, εξαιρέθηκε και ήρθε πάλι η συγκεκριμένη διάταξη, θα δει ότι η διατύπωση και το 2015 και το 2019 τον Ιούνιο -και μάλιστα στο τέλος, αν θυμάμαι καλά, πρέπει να ήταν με την ΠΝΠ- και το 2019 τον Νοέμβριο που επανήλθε, είναι ακριβώς με την ίδια διατύπωση. Εγώ δεν έκρινα τον τρόπο με τον οποίον θα κληθεί η ανεξάρτητη ελληνική δικαιοσύνη να κρίνει αν και κατά πόσο τα συγκεκριμένα αποδεικτικά μέσα μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Όμως οι διατάξεις είναι ακριβώς οι ίδιες και στις τρεις περιπτώσεις.

Θέλω να το καταθέτω στα Πρακτικά, σε περίπτωση που υπάρχει δυσπιστία, τουλάχιστον να μπορείτε να ανατρέξετε και να δείτε ότι είναι αυτολεξεί η ίδια κατάθεση, η ίδια απόσυρση και η ίδια επανακατάθεση της συγκεκριμένης διάταξης.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Τσιάρας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής).

Με αυτά νομίζω ότι δεν έχω να προσθέσω άλλα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επαναλαμβάνω ότι παρά τις διαφορετικές απόψεις και παρά τα όσα μπορούμε να συζητάμε σε αυτή την Αίθουσα, το γεγονός ότι σε ένα πνεύμα πολιτισμού και σε ένα πνεύμα σοβαρής έκφρασης επιχειρημάτων ή έκφρασης διαφορετικής άποψης φαίνεται ότι τουλάχιστον καθιερώνουμε ένα διαφορετικό μοντέλο συζήτησης και είναι κάτι το οποίο με χαροποιεί ιδιαίτερα.

Θέλω να ευχαριστήσω πραγματικά τους συνεργάτες μου στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο ήταν προ-

ϊόν πολύ σκληρής, πολύ συστηματικής και πολύ επίπονης δουλειάς και είναι αποτέλεσμα, αν θέλετε, και της συνέπειας και, πολύ περισσότερο, της διάθεσης που το σύνολο των συνεργατών μου στο Υπουργείο αποδεικνύει καθημερινά όταν καλούμαστε να κάνουμε ουσιαστικά μία μεγάλη προσπάθεια, προκειμένου να καταθέσουμε ενώπιον του Σώματος της Ολομέλειας του ελληνικού Κοινοβουλίου νομοσχέδια, που κατά τη γνώμη μας έχουν μία συγκροτημένη και ολοκληρωμένη εικόνα, να αποδεικνύεται εν τοις πράγμασι και, βεβαίως, σε ένα πολύ μεγάλο βαθμό να εκτιμάται από τον μεγάλο αριθμό των συναδέλφων του ελληνικού Κοινοβουλίου.

Είναι η στιγμή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που πρέπει να γυρίσουμε σελίδα και πρέπει να το κάνουμε όλοι μαζί. Έχω πει και επαναλαμβάνω ότι η δικαιοσύνη δεν πρέπει και δεν μπορεί να είναι ο χώρος των μικροπολιτικών μας αντιπαράθεσεων. Πρέπει να δώσουμε μία πραγματική αίσθηση στους Έλληνες πολίτες για την ανεξαρτησία, για τον σοβαρό θεσμικό τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η ελληνική δικαιοσύνη. Είναι το ελάχιστο που οφείλουμε να κάνουμε, εμπνέοντας ουσιαστικά σε όλη την ελληνική κοινωνία το αίσθημα της ασφάλειας.

Αντιλαμβάνομαι ότι οι πολιτικές ή οι κομματικές πρακτικές πολλές φορές μας φέρνουν μπροστά σε μία κατάσταση απόψεων που λέγονται απλά για να λέγονται, που λέγονται απλά και μόνο για να υπάρχει η αντιπαράθεση.

Από εκεί και πέρα, όμως, πρέπει όλοι να καταλάβουμε ότι εδώ και στο προσεχές χρονικό διάστημα είμαστε διατεθειμένοι να κάνουμε όλα τα βήματα και να αναλάβουμε όλες εκείνες τις πρωτοβουλίες που θα θεραπευτούν παθογένειες στον χώρο της δικαιοσύνης, θα ανακτηθεί το κύρος και η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και θα δώσουμε στον τελευταίο Έλληνα πολίτη την αίσθηση ότι η δικαιοσύνη λειτουργεί μέσα από τα μέτρα, τους όρους και τους κανόνες που ο ίδιος εύχεται και επιθυμεί.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να κάνω μία ανακοίνωση. Οι Υπουργοί Προστασίας του Πολίτη, Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Δικαιοσύνης,

Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Επικρατείας κατέθεσαν στις 29-6-2020 σχέδιο νόμου: «Δημόσιες υπαιθριες συναθροίσεις και άλλες διατάξεις».

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής και των άρθρων του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο και διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις».

Εισερχόμαστε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Θέλω να επισημάνω ότι η ψηφοφορία περιλαμβάνει τριακόσια εξήντα τρία άρθρα, πέντε τροπολογίες, το ακροτελεύτιο άρθρο, καθώς και το σύνολο του νομοσχεδίου.

Κάθε φορά στην οθόνη εμφανίζονται ως τέσσερα άρθρα προς ψήφιση. Για να ψηφίσετε και τα υπόλοιπα, θα πρέπει να κυλήσετε την οθόνη αφής. Στο πάνω δεξιά μέρος της οθόνης εμφανίζεται κάθε φορά ο αριθμός των άρθρων που απομένουν για ψήφιση. Και βεβαίως, θα πρέπει να βεβαιωθείτε ότι έχετε ψηφίσει όλα τα άρθρα, τις τροπολογίες, καθώς και το ακροτελεύτιο άρθρο και το σύνολο του νομοσχεδίου. Αφού καταχωρίσετε την ψήφο σας, έχετε τη δυνατότητα να την ελέγξετε ή και να την αναθεωρήσετε έως τη λήξη της ψηφοφορίας.

Για οποιαδήποτε απορία απευθυνθείτε στο Προεδρείο, προκειμένου να σας συνδράμουν οι αρμόδιοι υπάλληλοι.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Εφόσον έχετε ολοκληρώσει τη ψηφοφορία, παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Οι θέσεις των κομμάτων, όπως αποτυπώθηκαν κατά την ψήφιση με το ηλεκτρονικό σύστημα, καταχωρίζονται στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και έχουν ως εξής:

Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο και διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις

Άρθρο 1 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 2 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 3 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 4 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 5 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 6 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 7 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 8 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 9 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 10 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 11 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 12 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 13 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 14 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 15 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 16 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 17 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 18 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 19 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 50 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 51 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 52 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 53 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 54 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 55 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 56 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 57 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 58 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 59 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 90 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜΕΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 91 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ
Άρθρο 92 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ
Άρθρο 93 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ
Άρθρο 94 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ
Άρθρο 95 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ
Άρθρο 96 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ
Άρθρο 97 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ
Άρθρο 98 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ
Άρθρο 99 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Αρθρο 299 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜΕΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 360 ως έχει	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ	
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ	
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ	
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ	
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ	
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ	
Άρθρο 361 ως έχει	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ	
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ	
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ	
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ	
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ	
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ	
Άρθρο 362 ως έχει	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ	
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ	
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ	
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ	
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ	
ΜέΡΑ25: ΝΑΙ	
Άρθρο 363 ως έχει	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ	
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ	
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ	
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ	
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ	
ΜέΡΑ25: ΝΑΙ	
Υπ. Τροπ. 377/31 ως έχει	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ	
ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ	
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ	
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ	
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ	
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ	
Υπ. Τροπ. 372/26 όπως τροπ.	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ	
ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ	
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ	
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ	
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ	
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ	
Υπ. Τροπ. 374/28 όπως τροπ.	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ	
ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ	
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ	
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ	
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ	
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ	
Υπ. Τροπ. 375/29 ως έχει	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ	
ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ	
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ	
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ	
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ	
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ	
Βουλ. Τροπ. 380/33 ως έχει	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ	
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ	
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ	
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ	
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ	
ΜέΡΑ25: ΝΑΙ	
Ακροτελεύτιο Άρθρο	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ	
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ	
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ	
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ	
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ	
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ	
Επί του Συνόλου	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ	
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ	
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ	
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ	
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ	
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ	

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Συνεπώς, μετά την ολοκλήρωση της ψηφοφορίας με το ηλεκτρονικό σύστημα, το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ ΘΕΣΠΙΣΗ ΕΝΙΑΙΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
Άρθρο 1 Ενιαίο κείμενο Δικονομίας
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ
Άρθρο 2 Έκταση δικαιοδοσίας
Άρθρο 3 Αρμοδιότητα δικαστικών σχηματισμών
Άρθρο 4 Παρεμπόδιση ζητήματα
Άρθρο 5 Δέσμευση από αποφάσεις άλλων δικαστηρίων
Άρθρο 6 Έλλειψη δικαιοδοσίας
Άρθρο 7 Εξέταση δικαιοδοσίας
Άρθρο 8 Απόρριψη ένδικου βοηθήματος από άλλα δικαστήρια
Άρθρο 9 Ανάθεση διαδικαστικών πράξεων σε άλλες αρχές
Άρθρο 10 Διαπίστωση παράνομων ενεργειών διοικητικών οργάνων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ
Άρθρο 11 Αρχή της ισότητας των διαδίκων
Άρθρο 12 Μέριμνα για την πρόοδο της δίκης
Άρθρο 13 Έλεγχος διαδικαστικών προϋποθέσεων
Άρθρο 14 Συνέπειες ερημοδικίας
Άρθρο 15 Ερμηνεία δικονομικών κανόνων
Άρθρο 16 Αρχή της υποχρεωτικής έγγραφης προδικασίας
Άρθρο 17 Χρήση ηλεκτρονικών μέσων για διεξαγωγή δικών
Άρθρο 18 Δημοσιότητα
Άρθρο 19 Μυστικότητα διασκέψεων και καθήκον εχεμύθειας
Άρθρο 20 Καλόπιστη διεξαγωγή δίκης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΑΜΕΡΟΛΗΨΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
Άρθρο 21 Λόγοι αποκλεισμού και απαλλαγής
Άρθρο 22 Διαδικασία αποκλεισμού και απαλλαγής
Άρθρο 23 Αίτηση εξαίρεσης
Άρθρο 24 Εξέταση αίτησης εξαίρεσης
Άρθρο 25 Απόφαση για εξαίρεση
Άρθρο 26 Αποκλεισμός δικαστικών υπαλλήλων
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΔΙΑΔΙΚΟΙ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΔΙΑΔΙΚΟΥ
Άρθρο 27 Ικανότητα διαδίκου φυσικών και νομικών προσώπων
Άρθρο 28 Διάδικοι χωρίς νομική προσωπικότητα
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ΔΙΚΑΝΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ
Άρθρο 29 Δικανική ικανότητα φυσικών προσώπων
Άρθρο 30 Δικανική ικανότητα νομικών προσώπων
Άρθρο 31 Εκπροσώπηση διαδίκων χωρίς νομική προσωπικότητα
Άρθρο 32 Γενική και ειδική εξουσιοδότηση για διεξαγωγή δίκης
Άρθρο 33 Νομιμοποίηση νόμιμων αντιπροσώπων και εκπροσώπων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 ΔΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ
Άρθρο 34 Διενέργεια διαδικαστικών πράξεων
Άρθρο 35 Δικαστικοί πληρεξούσιοι του Δημοσίου και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου
Άρθρο 36 Δικαστικοί πληρεξούσιοι των λοιπών διαδίκων
Άρθρο 37 Έκταση, διάρκεια και λήξη πληρεξουσιότητας

Άρθρο 38 Παύση δικαστικής πληρεξουσιότητας
Άρθρο 39 Νομιμοποίηση δικαστικών πληρεξουσίων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ
Άρθρο 40 Κύρια παρέμβαση
Άρθρο 41 Πρόσθετη παρέμβαση
Άρθρο 42 Άσκηση παρέμβασης
Άρθρο 43 Παρέμβαση σε δίκη ενώπιον της Ολομέλειας
Άρθρο 44 Παρέμβαση σε δίκη επί ανακοπής εκτέλεσης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 ΟΜΟΔΙΚΙΑ
Άρθρο 45 Αναγκαστική ομοδικία
Άρθρο 46 Προσεπίκληση αναγκαστικώς ομοδίκων
Άρθρο 47 Συμμετοχή στη δίκη αναγκαστικώς ομοδίκων
Άρθρο 48 Συνέπειες μη συμμετοχής στη δίκη αναγκαστικώς ομοδίκων
Άρθρο 49 Άσκηση ένδικων μέσων σε περίπτωση αναγκαστικής ομοδικίας
Άρθρο 50 Δυννητική ομοδικία
Άρθρο 51 Χωρισμός
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9 ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΩΝ
Άρθρο 52 Διακοπή δίκης
Άρθρο 53 Επέλεψη και αποτελέσματα διακοπής δίκης
Άρθρο 54 Επανάληψη δίκης
ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ ΠΡΑΞΕΙΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10 ΑΣΚΗΣΗ ΕΝΔΙΚΩΝ ΒΟΗΘΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ
Άρθρο 55 Τρόπος άσκησης
Άρθρο 56 Συνάφεια
Άρθρο 57 Αντικειμενική σώρευση
Άρθρο 58 Αποδεικτικό κοινοποίησης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11 ΔΙΚΟΓΡΑΦΑ
Άρθρο 59 Στοιχεία δικογράφων
Άρθρο 60 Μεταβολή διεύθυνσης
Άρθρο 61 Ευπρεπής διατύπωση δικογράφων
Άρθρο 62 Υπομνήματα
Άρθρο 63 Γνωστοποίηση δικογράφων στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12 ΕΚΘΕΣΕΙΣ
Άρθρο 64 Σύνταξη εκθέσεων
Άρθρο 65 Απαραίτητα στοιχεία των εκθέσεων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13 ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ
Άρθρο 66 Επίδοση στη δηλωθείσα διεύθυνση
Άρθρο 67 Όργανα επίδοσης
Άρθρο 68 Σε ποιους γίνεται η επίδοση
Άρθρο 69 Τόπος επίδοσης
Άρθρο 70 Χρόνος επίδοσης
Άρθρο 71 Τρόπος επίδοσης
Άρθρο 72 Επίδοση στην κατοικία
Άρθρο 73 Επίδοση στον χώρο εργασίας
Άρθρο 74 Ειδικές περιπτώσεις επίδοσης
Άρθρο 75 Υποχρέωση παράδοσης του επιδοτέου εγγράφου
Άρθρο 76 Επίδοση σε πρόσωπα γνωστής διεύθυνσης στην αλ-
λοδαπή
Άρθρο 77 Επίδοση σε πρόσωπα άγνωστης διαμονής
Άρθρο 78 Άρνηση παραλαβής
Άρθρο 79 Έκθεση επίδοσης
Άρθρο 80 Αντίκλητος
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14 ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ
Άρθρο 81 Υποβολή παραίτησης
Άρθρο 82 Ισχύς παραίτησης
Άρθρο 83 Αποτελέσματα παραίτησης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15 ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ
Άρθρο 84 Εκκίνηση και υπολογισμός προθεσμιών
Άρθρο 85 Διακοπή και αναστολή προθεσμιών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16 ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΚΥΡΟΤΗΤΕΣ
Άρθρο 86 Ορισμός της δικονομικής ακυρότητας και εξουσίες του Δικαστηρίου
Άρθρο 87 Πρόταση και συνέπειες δικονομικών ακυροτήτων
ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ ΠΡΟΔΙΚΑΣΙΑ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17 ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΥΛΟΓΟΥ ΧΡΟ-
ΝΟΥ ΕΚΔΙΚΑΣΗΣ
Άρθρο 88 Παρακολούθηση της ροής των υποθέσεων
Άρθρο 89 Ορισμός και καθήκοντα εισηγητή δικαστή

Άρθρο 90 Μέτρα για διασφάλιση της εκδίκασης εντός ευλόγου χρόνου

Άρθρο 91 Διαδικασία σε συμβούλιο

Άρθρο 92 Συνεκδίκαση ή χωρισμός δικογράφων

Άρθρο 93 Ειδική εκδίκαση αγωγών σε συμβούλιο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18 ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 94 Αναστολή εκτέλεσης διοικητικών πράξεων

Άρθρο 95 Αρμοδιότητα

Άρθρο 96 Προϋποθέσεις αναστολής

Άρθρο 97 Προδικασία της αίτησης αναστολής

Άρθρο 98 Κύρια διαδικασία

Άρθρο 99 Προσωρινή διαταγή αναστολής εκτέλεσης

Άρθρο 100 Απόφαση

Άρθρο 101 Αναστολή εκτέλεσης στις διαφορές από τη διοικητική εκτέλεση

Άρθρο 102 Αναστολή εκτέλεσης δικαστικών αποφάσεων

Άρθρο 103 Αναστολή της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης

Άρθρο 104 Προσωρινή ρύθμιση κατάστασης

Άρθρο 105 Μέτρα διασφάλισης της δημόσιας αξίωσης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19 ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΔΙΚΑΣΙΜΟΥ

Άρθρο 106 Πρόσβαση στα στοιχεία δικογραφίας

Άρθρο 107 Τυπικές ελλείψεις στη δικογραφία

Άρθρο 108 Καταχώριση υποθέσεων στο πινάκιο

Άρθρο 109 Επίσπευση διαδικασίας

Άρθρο 110 Κλητεύσεις διαδίκων

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ ΔΙΚΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20 ΕΝΔΙΚΟ ΒΟΗΘΗΜΑ ΤΗΣ ΕΦΕΣΗΣ

Άρθρο 111 Προσβαλλόμενες πράξεις

Άρθρο 112 Νομιμοποίηση

Άρθρο 113 Προθεσμία

Άρθρο 114 Στοιχεία δικογράφου

Άρθρο 115 Πρόσθετοι λόγοι

Άρθρο 116 Εξουσίες του Δικαστηρίου

Άρθρο 117 Απαράδεκτο δεύτερης έφεσης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 21 ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΥ

Άρθρο 118 Ενεργητική και παθητική νομιμοποίηση

Άρθρο 119 Στοιχεία αίτησης καταλογισμού

Άρθρο 120 Αίτημα προς τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου για άσκηση αίτησης καταλογισμού

Άρθρο 121 Ζημιά που αναδενκνύεται στο πλαίσιο δικαστικής διαδικασίας

Άρθρο 122 Διακοπή παραγραφής

Άρθρο 123 Δεύτερη αίτηση καταλογισμού

Άρθρο 124 Κατάθεση αίτησης καταλογισμού

Άρθρο 125 Διοικητικός φάκελος

Άρθρο 126 Επίσπευση εκδίκασης

Άρθρο 127 Αντιρρήσεις

Άρθρο 128 Συμπλήρωση αποδείξεων

Άρθρο 129 Εφαρμογή διατάξεων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22 ΑΓΩΓΗ

Άρθρο 130 Ενεργητική νομιμοποίηση

Άρθρο 131 Παθητική νομιμοποίηση

Άρθρο 132 Στοιχεία δικογράφου

Άρθρο 133 Απαγόρευση αιρέσεων

Άρθρο 134 Κύριες και επικουρικές βάσεις

Άρθρο 135 Συνέπειες κατάθεσης και επίδοσης

Άρθρο 136 Μεταβολή αιτήματος

Άρθρο 137 Πρόσθετοι λόγοι

Άρθρο 138 Παρεμπίππουσα αγωγή

Άρθρο 139 Αυτοτέλεια αγωγής

Άρθρο 140 Εξουσία του Δικαστηρίου

Άρθρο 141 Απαγόρευση άσκησης δεύτερης αγωγής

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 23 ΑΝΑΚΟΠΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

Άρθρο 142 Προσβαλλόμενες πράξεις

Άρθρο 143 Ενεργητική και παθητική νομιμοποίηση

Άρθρο 144 Προθεσμία

Άρθρο 145 Περιεχόμενο

Άρθρο 146 Πρόσθετοι λόγοι

Άρθρο 147 Ομοδικία, συνάφεια, σώρευση και συνεκδίκαση

Άρθρο 148 Συζήτηση

Άρθρο 149 Παρέμβαση

Άρθρο 150 Εξουσία του Δικαστηρίου

Άρθρο 151 Απόφαση

Άρθρο 152 Ένδικα μέσα

Άρθρο 153 Λήψη μέτρων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24 ΔΙΚΑΙΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ

Άρθρο 154 Ενεργητική και παθητική νομιμοποίηση

Άρθρο 155 Προθεσμία

Άρθρο 156 Άσκηση

Άρθρο 157 Περιεχόμενο

Άρθρο 158 Προδικασία

Άρθρο 159 Συζήτηση

Άρθρο 160 Απόφαση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 25 ΔΙΚΗ ΕΠΙ ΠΑΡΑΠΟΜΠΩΝ ΣΤΗΝ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
Άρθρο 161 Παραπομπή ζητήματος αντισυνταγματικότητας τυπικού νόμου

Άρθρο 162 Προδικαστικό ερώτημα

Άρθρο 163 Πρότυπη δίκη

Άρθρο 164 Απόφαση Ολομέλειας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 26 ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΙΡΕΣΗΣ

Άρθρο 165 Προσβαλλόμενες αποφάσεις

Άρθρο 166 Ποιοι ασκούν αίτηση αναίρεσης

Άρθρο 167 Προθεσμία

Άρθρο 168 Δεύτερη αίτηση αναίρεσης

Άρθρο 169 Περιεχόμενο δικογράφου

Άρθρο 170 Λόγοι αναίρεσης

Άρθρο 171 Πρόσθετοι λόγοι

Άρθρο 172 Απαράδεκτο λόγων αναίρεσης

Άρθρο 173 Λόγοι αυτεπαγγέλτως εξεταζόμενοι

Άρθρο 174 Όρια αναίρετικού ελέγχου

Άρθρο 175 Αντικατάσταση αιτιολογιών

Άρθρο 176 Διαδικασία μετά την αναίρεση

Άρθρο 177 Αναίρεση υπέρ του νόμου

Άρθρο 178 Ειδική παρέμβαση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 27 ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ

Άρθρο 179 Προσβαλλόμενες αποφάσεις

Άρθρο 180 Αρμόδιο δικαστήριο

Άρθρο 181 Ενεργητική και παθητική νομιμοποίηση

Άρθρο 182 Νέα αίτηση

Άρθρο 183 Λόγοι αναθεώρησης

Άρθρο 184 Προθεσμία

Άρθρο 185 Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων

Άρθρο 186 Συνέπειες αναθεώρησης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 28 ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Άρθρο 187 Επιτρεπτό της διόρθωσης απόφασης

Άρθρο 188 Άσκηση αίτησης διόρθωσης

Άρθρο 189 Περιεχόμενο αίτησης διόρθωσης

Άρθρο 190 Προδικασία

Άρθρο 191 Συζήτηση

Άρθρο 192 Απόφαση

Άρθρο 193 Ένδικα μέσα

Άρθρο 194 Διόρθωση πρακτικού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 29 ΑΙΤΗΣΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Άρθρο 195 Ερμηνεία απόφασης

Άρθρο 196 Περιεχόμενο αίτησης ερμηνείας

Άρθρο 197 Προδικασία

Άρθρο 198 Συζήτηση

Άρθρο 199 Εφαρμογή διατάξεων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 30 ΑΝΑΚΟΠΗ ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑΣ

Άρθρο 200 Προσβαλλόμενες αποφάσεις

Άρθρο 201 Ενεργητική νομιμοποίηση

Άρθρο 202 Προθεσμία

Άρθρο 203 Περιεχόμενο δικογράφου

Άρθρο 204 Πρόσθετοι λόγοι

Άρθρο 205 Εφαρμογή διατάξεων

Άρθρο 206 Συζήτηση

Άρθρο 207 Απόφαση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 31 ΤΡΙΤΑΝΑΚΟΠΗ

Άρθρο 208 Ενεργητική και παθητική νομιμοποίηση

Άρθρο 209 Προθεσμία

- Άρθρο 210 Περιεχόμενο
 Άρθρο 211 Πρόσθετοι λόγοι
 Άρθρο 212 Εφαρμογή διατάξεων
 Άρθρο 213 Συζήτηση
 Άρθρο 214 Απόφαση
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 32 ΑΙΤΗΣΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ
 Άρθρο 215 Προσβαλλόμενες αποφάσεις
 Άρθρο 216 Νομιμοποίηση
 Άρθρο 217 Προθεσμία
 Άρθρο 218 Άσκηση
 Άρθρο 219 Περιεχόμενο
 Άρθρο 220 Προδικασία
 Άρθρο 221 Συζήτηση
 Άρθρο 222 Απόφαση
 ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ ΣΥΖΗΤΗΣΗ
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 33 ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ
 Άρθρο 223 Δημόσια συνεδρίαση
 Άρθρο 224 Προφορικότητα της διαδικασίας
 Άρθρο 225 Αυτεπάγγελτη εξέταση της κλήτευσης των διαδίκων
 Άρθρο 226 Μη εμφάνιση ή αποχώρηση των διαδίκων
 Άρθρο 227 Αρχή της προαπόδειξης
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 34 ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΩΝ
 Άρθρο 228 Παράσταση διαδίκων ενώπιον της Ολομέλειας
 Άρθρο 229 Προθεσμία για νομιμοποίηση
 Άρθρο 230 Αίτηση επανασυζήτησης
 Άρθρο 231 Παράσταση με δήλωση
 Άρθρο 232 Ελλείψεις στοιχείων δικανικής ικανότητας
 Άρθρο 233 Άγγελος
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 35 ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ
 Άρθρο 234 Διαδικασία στο ακροατήριο
 Άρθρο 235 Συζήτηση
 Άρθρο 236 Διερμηνείες
 Άρθρο 237 Συμπλήρωση τυπικών ελλείψεων
 Άρθρο 238 Αναβολή
 Άρθρο 239 Αποφάσεις που αφορούν στη διεξαγωγή της συζήτησης
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 36 ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ
 Άρθρο 240 Περιεχόμενο
 Άρθρο 241 Αποδεικτική ισχύς
 ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ ΑΠΟΔΕΙΞΗ
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 37 ΒΑΣΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΔΕΙΞΗ
 Άρθρο 242 Αντικείμενο απόδειξης
 Άρθρο 243 Βάρος απόδειξης
 Άρθρο 244 Αποδεικτικά στοιχεία και αποδεικτικά μέσα
 Άρθρο 245 Δικαστικά τεκμήρια
 Άρθρο 246 Χρήση και εκτίμηση αποδεικτικών μέσων
 Άρθρο 247 Αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 38 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ
 Άρθρο 248 Στοιχεία διοικητικού φακέλου
 Άρθρο 249 Συνέπειες μη διαβίβασης διοικητικού φακέλου
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 39 ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ
 Άρθρο 250 Προαπόδειξη
 Άρθρο 251 Συμπληρωματική απόδειξη
 Άρθρο 252 Συζήτηση μετά την απόδειξη
 Άρθρο 253 Συντηρητική απόδειξη
 Άρθρο 254 Αναζήτηση στοιχείων και εντολή επανελέγχου
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 40 ΕΓΓΡΑΦΑ
 Άρθρο 255 Δημόσια και ιδιωτικά έγγραφα
 Άρθρο 256 Τύπος εγγράφων
 Άρθρο 257 Αποδεικτική δύναμη
 Άρθρο 258 Μεταφράσεις
 Άρθρο 259 Αντίγραφα
 Άρθρο 260 Επίδειξη εγγράφων
 Άρθρο 261 Απόρρητα έγγραφα
 Άρθρο 262 Απώλεια εγγράφου
 Άρθρο 263 Γνησιότητα εγγράφου
 Άρθρο 264 Προσβολή εγγράφου ως πλαστού
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 41 ΑΥΤΟΨΙΑ
 Άρθρο 265 Απόφαση για διεξαγωγή αυτοψίας
 Άρθρο 266 Διεξαγωγή αυτοψίας
 Άρθρο 267 Σύμπραξη κατά τη διενέργεια αυτοψίας
 Άρθρο 268 Περιεχόμενο έκθεσης αυτοψίας
 Άρθρο 269 Κατάθεση έκθεσης αυτοψίας
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 42 ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗ
 Άρθρο 270 Έργο πραγματογνωμόνων
 Άρθρο 271 Διορισμός πραγματογνωμόνων
 Άρθρο 272 Αποκλεισμός, εξαίρεση, απαλλαγή και αντικατάσταση πραγματογνώμονα
 Άρθρο 273 Ορκοδοσία πραγματογνώμονα
 Άρθρο 274 Καθήκοντα πραγματογνώμονα
 Άρθρο 275 Διεξαγωγή πραγματογνωμοσύνης
 Άρθρο 276 Έκθεση πραγματογνωμοσύνης
 Άρθρο 277 Εκτίμηση πραγματογνωμοσύνης
 Άρθρο 278 Δαπάνες πραγματογνωμοσύνης
 Άρθρο 279 Τεχνικοί σύμβουλοι
 Άρθρο 280 Απλές γνωμοδοτήσεις
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 43 ΜΑΡΤΥΡΕΣ
 Άρθρο 281 Απόφαση για εξέταση μάρτυρα
 Άρθρο 282 Πρόταση διαδίκου για εξέταση μάρτυρα
 Άρθρο 283 Κλήση μάρτυρα
 Άρθρο 284 Υποχρέωση και αντικείμενο μαρτυρίας
 Άρθρο 285 Αποκλεισμός μαρτύρων
 Άρθρο 286 Απαλλαγή μαρτύρων
 Άρθρο 287 Εξέταση λόγων αποκλεισμού ή απαλλαγής
 Άρθρο 288 Διεξαγωγή εξέτασης μάρτυρα
 Άρθρο 289 Συμπληρωματική εξέταση μαρτύρων
 Άρθρο 290 Κατάθεση κατά την προδικασία
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 44 ΑΚΡΟΑΣΕΙΣ, ΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ
 Άρθρο 291 Ακρόαση υπηρεσιακών παραγόντων και εξηγήσεις διαδίκων
 Άρθρο 292 Αποδοχή αλήθειας πραγματικών περιστατικών με επιβλαβείς συνέπειες
 ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΟΟ ΠΕΡΑΤΩΣΗ
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 45 ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ
 Άρθρο 293 Σύνθεση του Δικαστηρίου για λήψη απόφασης
 Άρθρο 294 Ανασυζήτηση
 Άρθρο 295 Τρόπος λήψης απόφασης
 Άρθρο 296 Παραπομπή σε επταμελή σύνθεση Τμήματος
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 46 ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ
 Άρθρο 297 Διατύπωση και δημοσίευση απόφασης
 Άρθρο 298 Περιεχόμενο απόφασης
 Άρθρο 299 Ανυπόστατη απόφαση
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 47 ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ
 Άρθρο 300 Οριστικές και μη οριστικές αποφάσεις
 Άρθρο 301 Ισχύς αποφάσεων
 Άρθρο 302 Εκτελεστότητα αποφάσεων
 Άρθρο 303 Δεδικασμένο
 Άρθρο 304 Υποχρέωση συμμόρφωσης
 Άρθρο 305 Αναγκαστική εκτέλεση
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 48 ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΔΙΚΗΣ
 Άρθρο 306 Λόγοι κατάργησης δίκης
 Άρθρο 307 Επέλευση κατάργησης δίκης
 ΜΕΡΟΣ ΕΝΑΤΟ ΔΑΠΑΝΗ
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 49 ΠΑΡΑΒΟΛΑ
 Άρθρο 308 Υποχρέωση καταβολής παραβόλου για άσκηση ένδικου βοηθήματος ή μέσου
 Άρθρο 309 Ύψος παραβόλου
 Άρθρο 310 Απόδοση και επιστροφή παραβόλου
 Άρθρο 311 Ειδικό παράβολο επί αιτήματος αναβολής
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 50 ΤΕΛΗ
 Άρθρο 312 Τέλη
 Άρθρο 313 Τέλος δικαστικού ενσήμου
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 51 ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ
 Άρθρο 314 Καταλογισμός
 Άρθρο 315 Καταλογιζόμενα δικαστικά έξοδα
 Άρθρο 316 Αίτημα καταβολής και εκκαθάρισης δικαστικών εξόδων
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 52 ΕΥΕΡΓΕΤΗΜΑΤΑ ΠΕΝΙΑΣ
 Άρθρο 317 Απαλλαγή από το παράβολο και άλλες δαπάνες

Άρθρο 318 Ισχύς απαλλαγών
 Άρθρο 319 Διαδικασία χορήγησης
 Άρθρο 320 Ανάκληση
 Άρθρο 321 Χρηματική ποινή
 Άρθρο 322 Δικαστικά έξοδα
 Άρθρο 323 Διορισμός προσώπων για παροχή νομικής βοήθειας
 ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ ΘΕΣΠΙΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 53 ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΥΜΒΑΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
 Άρθρο 324 Υπαγωγή στον προσυμβατικό έλεγχο
 Άρθρο 325 Εξαιρέσεις από τον προσυμβατικό έλεγχο
 Άρθρο 326 Διαδικασία άσκησης του προσυμβατικού ελέγχου
 Άρθρο 327 Συνέπεια της μη άσκησης του προσυμβατικού ελέγχου
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 54 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ
 Άρθρο 328 Προσφυγή ανάκλησης
 Άρθρο 329 Προσφυγή αναθεώρησης
 Άρθρο 330 Περιεχόμενο του δικογράφου των προσφυγών
 Άρθρο 331 Μη αναστολή προθεσμιών κατά τις δικαστικές διακοπές
 Άρθρο 332 Προδικασία συζήτησης
 Άρθρο 333 Προαπόδειξη
 Άρθρο 334 Συζήτηση
 Άρθρο 335 Παράβολα
 Άρθρο 336 Εφαρμοζόμενες διατάξεις
 Άρθρο 337 Άρση αμφισβήτησης ή αμφιβολίας
 ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΝΟΜΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 55 ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΕΡΗ ΑΣΚΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΔΟΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
 Άρθρο 338 Ολομέλεια
 Άρθρο 339 Ρυθμίσεις για τα Τμήματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 56 ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΚΑΙ ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
 Άρθρο 340 Τμήμα Ελέγχων
 Άρθρο 341 Έλεγχος αποτελεσματικότητας συστημάτων εσωτερικού ελέγχου – Νομική προστασία ελεγκτών
 Άρθρο 342 Στοχευμένοι έλεγχοι
 Άρθρο 343 Παρουσίαση στη Βουλή του ετήσιου προγράμματος ελέγχων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και ρυθμίσεις για τον έλεγχο του απολογισμού και του γενικού ισολογισμού του Κράτους και τις Διαδηλώσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου
 Άρθρο 344 Ρυθμίσεις για την Ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου προς τη Βουλή
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 57 ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΚΑΙ ΘΩΡΑΚΙΣΗ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΑΚΑΣΙΩΝ
 Άρθρο 345 Αρμοδιότητα καταλογισμού
 Άρθρο 346 Ρυθμίσεις για τους ελέγχους σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου
 Άρθρο 347 Ελεγκτική διαδικασία
 ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 58 ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
 Άρθρο 348 Εξουσιοδοτική διάταξη
 ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 59 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
 Άρθρο 349 Εκκρεμείς δίκες και διαδικασίες
 Άρθρο 350 Μεταβατικές διατάξεις για την άσκηση ένδικων βοηθημάτων και μέσων
 Άρθρο 351 Μεταβατικές διατάξεις για τις προθεσμίες
 Άρθρο 352 Μεταβατικές διατάξεις για τις ενστάσεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο
 ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΟ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 60 ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
 Άρθρο 353 Κατάργηση διατάξεων του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο
 Άρθρο 354 Κατάργηση διατάξεων για τις ενστάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 90 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο και άλλων διατάξεων

Άρθρο 355 Κατάργηση διατάξεων του π.δ. 1225/1981
 Άρθρο 356 Κατάργηση άλλων διατάξεων
 ΤΜΗΜΑ ΕΒΔΟΜΟ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 61 ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ
 Άρθρο 357 Έναρξη ισχύος του Πρώτου Τμήματος
 ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
 Άρθρο 358 Γραφείο Συλλογής και Επεξεργασίας Δικαστικών Στατιστικών Στοιχείων (JustStat)
 Άρθρο 359 Ειδικά τμήματα πολιτικών δικαστηρίων
 Άρθρο 360 Ειδικά τμήματα διοικητικών δικαστηρίων
 Άρθρο 361 Τροποποιήσεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών και του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας
 Άρθρο 362 Εκδίκαση υποθέσεων μεταβολής φορολογικής κατοικίας
 Άρθρο 363 Αναστολή εφαρμογής του άρθρου 63 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων
 Άρθρο 364 Έναρξη ισχύος

ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ ΘΕΣΠΙΣΗ ΕΝΙΑΙΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 1 Ενιαίο κείμενο Δικονομίας

Με τις διατάξεις που περιλαμβάνονται στο παρόν Τμήμα ενσωματώνονται σε ενιαίο κείμενο, τροποποιούνται και συμπληρώνονται οι ρυθμίσεις που ισχύουν για την εκδίκαση των διαφορών που υπάγονται στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

Άρθρο 2 Έκταση δικαιοδοσίας

Το Ελεγκτικό Συνέδριο αποτελεί πλήρη και αυτοτελή δικαιοδοτικό κλάδο. Στη δικαιοδοσία του υπάγονται οι διαφορές που ανατίθενται σε αυτό με βάση τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 3 Αρμοδιότητα δικαστικών σχηματισμών

1. Η δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου ασκείται από την Ολομέλεια και τα Τμήματά του. Σε όποια διάταξη του παρόντος Τμήματος γίνεται αναφορά χωρίς άλλο προσδιορισμό σε "Δικαστήριο", νοείται ο σχηματισμός του Ελεγκτικού Συνεδρίου που διέπεται από τη διάταξη στην οποία γίνεται η αναφορά και όπου γίνεται αναφορά σε "Πρόεδρο του Δικαστηρίου", νοείται ο Πρόεδρος του σχηματισμού αυτού.

2. Στην Ολομέλεια υπάγεται η εκδίκαση των αιτήσεων αναίρεσης που ασκούνται κατά των οριστικών αποφάσεων των Τμημάτων, καθώς και των προδικαστικών παραπομπών για επίλυση γενικότερης σημασίας ζητημάτων.

3. Τα Τμήματα έχουν το τεκμήριο της αρμοδιότητας για την εκδίκαση κάθε αίτησης δικαστικής προστασίας που εισάγεται στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

4. Η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των Τμημάτων ορίζεται με απόφαση της Ολομέλειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. Αν διαφορά εισήχθη σε αναρμόδιο Τμήμα, παραπέμπεται στο αρμόδιο. Η απόφαση περί παραπομπής μπορεί να ληφθεί σε συμβούλιο, αν δεν έχει χωρήσει συζήτηση της υπόθεσης. Η εκδίκαση της από το Τμήμα στο οποίο εισήχθη δεν ιδρύει λόγο αναίρεσης.

Άρθρο 4 Παρεμπιπτόντα ζητήματα

Κατά την εκδίκαση των διαφορών, εφόσον στον νόμο που διέπει τη σχέση δεν ορίζεται διαφορετικά, επιτρέπεται:

(α) με την επιφύλαξη των διατάξεων περί δεδουλευμένου, να κριθούν παρεμπιπτόντως ζητήματα της δικαιοδοσίας των πολιτικών ή διοικητικών δικαστηρίων, αν από τα ζητήματα αυτά εξαρτάται η επίλυση της ένδικης διαφοράς, ή

(β) να ανασταλεί η πρόοδος της δίκης, εφόσον δεν υπάρχει άμεσος κίνδυνος για τα συμφέροντα των διαδίκων, αν παρεμπιπτόντα ζητήματα πρόκειται να κριθούν με δύναμη δεδουλευμένου σε δίκη που εκκρεμεί στο κατά δικαιοδοσία αρμόδιο δικαστήριο.

Άρθρο 5 Δέσμευση από αποφάσεις άλλων δικαστηρίων

1. Το Δικαστήριο δεσμεύεται από τις αποφάσεις του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος ως προς το νομικό ζήτημα που επέλυσε με την απόφασή του, καθώς και από τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας και των λοιπών διοικητικών δικαστηρίων, κατά το μέρος που αυτές αποτελούν δεδουλευμένο, σύμφωνα με όσα ορίζουν οι σχετικές διατάξεις.

2. Το Δικαστήριο δεσμεύεται από τις αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων, οι οποίες σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ισχύουν έναντι όλων. Δεσμεύεται επίσης από τις αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις των ποινικών δικαστηρίων ως προς τις διαπιστώσεις συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών, στα οποία θεμελιώνεται η κρίση επί της ενοχής του κατηγορουμένου, από τις αμετάκλητες αθωωτικές αποφάσεις, καθώς και από τα βουλεύματα που αποφαινόμενα αμετάκλητα να μη γίνει η κατηγορία, εκτός αν η αθώωση ή η απαλλαγή στηρίχθηκε σε έλλειψη αντικειμενικών ή υποκειμενικών στοιχείων που δεν αποτελούν προϋπόθεση εφαρμογής του νόμου στην ένδικη διαφορά ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

3. Στις αποφάσεις των αλλοδαπών πολιτικών δικαστηρίων, εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 2 εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 323 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

4. Το Δικαστήριο λαμβάνει υπόψη του το δεδουλευμένο και αυτεπαγγέλτως εφόσον τούτο προκύπτει από τα στοιχεία της δικογραφίας.

Άρθρο 6 Έλλειψη δικαιοδοσίας

1. Αιτήσεις δικαστικής προστασίας που υπάγονται στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων και κατατίθενται στο Ελεγκτικό Συνέδριο απορρίπτονται ως απαράδεκτες.

2. Οι διαφορές που ανήκουν στη δικαιοδοσία της διοικητικής δικαιοσύνης παραπέμπονται, με απόφαση οποιουδήποτε σχηματισμού επιληφθεί αυτών, στο Συμβούλιο της Επικρατείας ή στο αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο.

3. Οι διαφορές που ανήκουν στην εξαιρετική δικαιοδοσία του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος παραπέμπονται σε αυτό, εκτός αν το τιθέμενο νομικό ζήτημα έχει ήδη επιλυθεί με προηγούμενη απόφασή του.

Άρθρο 7 Εξέταση δικαιοδοσίας

1. Το Δικαστήριο εξετάζει και αυτεπαγγέλτως τη δικαιοδοσία του.

2. Απόφαση Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία απορρίπτεται αίτηση δικαστικής προστασίας ως υπαγόμενη στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων ή με την οποία παραπέμπεται υπόθεση στη διοικητική δικαιοσύνη κοινοποιείται αμελλητί από τον γραμματέα του σχηματισμού που την εξέδωσε στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος μπορεί να την προσβάλει με αίτηση αναίρεσης. Την απόφαση αυτή μπορεί να προσβάλουν και οι διάδικοι.

Άρθρο 8 Απόρριψη ένδικου βοηθήματος από άλλα δικαστήρια

1. Αν ένδικο βοήθημα απορριφθεί τελεσιδικώς από το δικαστήριο στο οποίο ασκήθηκε για έλλειψη δικαιοδοσίας, το αντίστοιχο ένδικο βοήθημα στο Ελεγκτικό Συνέδριο, που προβλέπει ο νόμος, μπορεί να ασκηθεί ενώπιόν του εντός ανατρεπτικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από την επίδοση της τελεσιδικής απορριπτικής απόφασης στον ενδιαφερόμενο ή αφότου καταστεί τελεσιδική η επιδοθείσα πρωτόδικη απόφαση. Στην περίπτωση αυτή λογίζεται, ως προς όλες τις έννομες συνέπειες, ότι ασκήθηκε κατά τον χρόνο της άσκησης εκείνου που απορρίφθηκε.

2. Το δικαστικό ένσημο που έχει καταβληθεί για το ένδικο βοήθημα που απορρίφθηκε συνυπολογίζεται και για το ένδικο βοήθημα που ασκείται ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 9 Ανάθεση διαδικαστικών πράξεων σε άλλες αρχές

1. Το Δικαστήριο, αν διαδικαστική πράξη δεν είναι δυνατόν να διενεργηθεί στην έδρα του, μπορεί να ζητήσει τη διενέργειά της από πολιτικό ή διοικητικό δικαστήριο που εδρεύει στον τόπο όπου αυτή πρέπει να διενεργηθεί.

2. Το Δικαστήριο δύναται να ζητήσει τη διενέργεια διαδικαστικής πράξης από ελληνική προξενική αρχή ή και από αλλοδαπή αρχή με τη μεσολάβηση των αρμόδιων υπουργών, εφόσον αυτό δεν παραβιάζει κανόνα του διεθνούς δικαίου. Στην περίπτωση αυτή, η πράξη είναι έγκυρη έστω και αν είναι σύμφωνη μόνο με τις διατάξεις του δικαίου της χώρας όπου διενεργήθηκε.

3. Το Δικαστήριο δύναται για την άσκηση της δικαιοδοσίας του να αναθέτει τη διενέργεια διαδικαστικών πράξεων που προβλέπονται στο παρόν Τμήμα σε διοικητικές αρχές.

Άρθρο 10 Διαπίστωση παράνομων ενεργειών διοικητικών οργάνων

1. Αν από τη διεξαγωγή της δίκης προκύψει ότι συντρέχει περίπτωση πειθαρχικής δίωξης διοικητικού οργάνου, επειδή αυτό εν γνώσει του έχει εκδώσει πράξη ή έχει προβεί σε υλική ενέργεια προδήλως παράνομη, ή εν γνώσει του και κατά πρόδηλη παράβαση του νόμου έχει παραλείψει οφειλόμενη ενέργεια, το Δικαστήριο, με ειδική απόφασή του που εκδίδεται σε συμβούλιο, παραπέμπει το ζήτημα στην αρμόδια αρχή για την εκτίμηση της συμπεριφοράς του οργάνου προς άσκηση της πειθαρχικής δίωξης.

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται και όταν συντρέχει περίπτωση πειθαρχικής δίωξης των εκπροσώπων του Δημοσίου ή οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου για παράβαση της παρ. 1 του άρθρου 20.

3. Αν προκύψουν σοβαρές υπόνοιες για παράνομη ενέργεια ή παράλειψη διοικητικού οργάνου, η οποία μπορεί να επισύρει κατά νόμο τον προσωπικό καταλογισμό του, ο φάκελος αποστέλλεται με πρωτοβουλία του εισηγητή δικαστή με αντίγραφο της απόφασης από την οποία προκύπτει η σχετική ενέργεια, παράλειψη ή πλημμέλεια, με ειδική επισήμανση αυτής στο οικείο διαβιβαστικό έγγραφο, στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 11 Αρχή της ισότητας των διαδίκων

1. Ενώπιον του Δικαστηρίου οι διάδικοι είναι ίσοι.
2. Οι διάδικοι δικαιούνται να παρίστανται και να ακούγονται κατά τη διενέργεια των διαδικαστικών πράξεων.

Άρθρο 12 **Μέριμνα για την πρόοδο της δίκης**

Το Δικαστήριο μεριμνά αυτεπαγγέλτως για την πρόοδο εν γένει της δίκης διατάσσοντας τη διαδικαστική πράξη που απαιτείται από τον νόμο για τη διακρίβωση της αλήθειας και την ταχύτερη περάτωση της δίκης.

Άρθρο 13 **Έλεγχος διαδικαστικών προϋποθέσεων**

Το Δικαστήριο ελέγχει και αυτεπαγγέλτως τη συνδρομή των διαδικαστικών προϋποθέσεων της δίκης.

Άρθρο 14 **Συνέπειες ερημοδικίας**

Το Δικαστήριο εξετάζει και κρίνει τις υποθέσεις που εισάγονται ενώπιόν του και όταν απουσιάζουν οι διάδικοι, χωρίς να τεκμαίρεται ομολογία από την απουσία τους.

Άρθρο 15 **Ερμηνεία δικονομικών κανόνων**

Το Δικαστήριο αντιμετωπίζει με βάση τις αρχές της δίκαιης δίκης τα ερμηνευτικά ζητήματα που ανακύπτουν από την εφαρμογή των δικονομικών κανόνων έτσι ώστε, λαμβάνοντας υπόψη κάθε φορά τη σοβαρότητα του διακυβεύματος, να αποφαίνεται σε πνεύμα δίκαιης ισορροπίας.

Άρθρο 16 **Αρχή της υποχρεωτικής έγγραφης προδικασίας**

Η διαδικασία στο ακροατήριο στηρίζεται στην έγγραφη προδικασία. Καμία κύρια ή παρεμπίπτουσα αίτηση για δικαστική προστασία δεν μπορεί να εισαχθεί στο Δικαστήριο χωρίς να τηρηθεί προδικασία, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά. Η αίτηση που έχει εισαχθεί χωρίς προδικασία απορρίπτεται ως απαράδεκτη και αυτεπαγγέλτως.

Άρθρο 17 **Χρήση ηλεκτρονικών μέσων για διεξαγωγή δικών**

1. Οι δικαστικές αποφάσεις και πράξεις, οι εκθέσεις, τα δικόγραφα και κάθε άλλο έγγραφο που απευθύνεται στο Ελεγκτικό Συνέδριο ή εκδίδεται απ' αυτό επιτρέπεται να κατατίθενται, να επιδίδονται και να διακινούνται με χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

2. Είναι δυνατόν, επίσης, με χρήση ΤΠΕ να:

(α) εξετάζονται, κατ' αίτηση των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως, μάρτυρες, πραγματογνώμονες και διάδικοι χωρίς αυτοί να παρίστανται στην αίθουσα συνεδρίασης του Δικαστηρίου,

(β) τηρούνται τα βιβλία που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις για τη διεκπεραίωση των εργασιών του και

(γ) καταβάλλονται παράβολα, δικαστικά ένσημα και οποιαδήποτε τέλη υπέρ του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

Άρθρο 18 **Δημοσιότητα**

1. Το Δικαστήριο συνεδριάζει δημόσια στο ακροατήριο, η δε διαδικασία ενώπιόν του διεξάγεται προφορικά.

2. Το Δικαστήριο δεν συνεδριάζει δημόσια αν κρίνει με απόφασή του ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 2 του άρθρου 93 του Συντάγματος.

3. Η προδικασία και η διαδικασία εκτός ακροατηρίου δεν είναι δημόσιες.

4. Στις διαδικασίες ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στις οποίες τίθενται ζητήματα που αφορούν σε ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, εφαρμόζεται το άρθρο 40 του ν. 3659/2008 (Α' 77).

Άρθρο 19 **Μυστικότητα διασκέψεων και καθήκον εχεμύθειας**

1. Οι διασκέψεις του Δικαστηρίου προς έκδοση αποφάσεων επί των υποθέσεων που συζητήθηκαν είναι μυστικές.

2. Όσοι συμμετέχουν σε αυτές τηρούν απαρέγκλιτα το καθήκον της εχεμύθειας για ό,τι διαμείφθηκε.

Άρθρο 20 **Καλόπιστη διεξαγωγή δίκης**

1. Οι διάδικοι, οι νόμιμοι αντιπρόσωποι, οι εκπρόσωποι και οι δικαστικοί πληρεξούσιοι οφείλουν να ενεργούν σύμφωνα με τους κανόνες της καλής πίστης και των χρηστών ηθών, να τηρούν το καθήκον της αλήθειας και να αποφεύγουν ενέργειες που προδήλως παρεκκλίνουν τη δίκη.

2. Αν παραβιασθεί η υποχρέωση της παρ. 1, το Δικαστήριο με την οριστική του απόφαση επιβάλλει στο πρόσωπο που κρίνει υπεύθυνο για την παραβίαση χρηματικό πρόστιμο έως χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ. Πριν από την επιβολή του, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου, ύστερα από απόφαση του Δικαστηρίου που καταχωρίζεται στα πρακτικά της διάσκεψης, καλεί με πράξη του το φερόμενο ως υπεύθυνο πρόσωπο να εκθέσει εγγράφως τις απόψεις του στο Δικαστήριο μέσα σε εύλογη προθεσμία. Με την πράξη του Προέδρου κοινοποιείται και απόσπασμα των πρακτικών της διάσκεψης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 **ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΑΜΕΡΟΛΗΨΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ**

Άρθρο 21 **Λόγοι αποκλεισμού και απαλλαγής**

1. Ο δικαστικός λειτουργός αποκλείεται από την άσκηση του λειτουργήματός του σε δίκη όταν:

(α) από την έκβαση της δίκης έχει άμεσο ή έμμεσο προσωπικό συμφέρον ή όταν σε αυτήν διάδικος είναι σύζυγος ή εξομοιούμενος κατά τον νόμο με σύζυγο, μνηστήρας ή πρόσωπο με το οποίο συνδέεται με συγγένεια αίματος ή αγχιστείας έως και τον τρίτο βαθμό ή πρόσωπο με το οποίο συνδέεται με υιοθεσία ή αναδοχή,

(β) η δίκη αφορά σε υπόθεση στην οποία έχει αναμειχθεί με την ιδιότητα του πληρεξουσίου, αντιπροσώπου, εκπροσώπου, διαιτητή, μάρτυρα, πραγματογνώμονα, πειθαρχικού δικαστή ή μέλους πειθαρχικού συμβουλίου ή όταν έχει γνωμοδοτήσει για αυτήν,

(γ) η δίκη αφορά σε διοικητική πράξη ή δικαστική απόφαση στην έκδοση των οποίων είχε συμπράξει.

2. Ο λόγος αποκλεισμού δικαστικού λειτουργού που αναφέρεται στην περ. γ' της παρ. 1 δεν ισχύει για την εκδίκαση από τον δικαστικό λειτουργό: (α) αίτησης αναθεώρησης, εκτός αν προβάλλεται ο λόγος της παρ. 2 του άρθρου 183, (β) αίτησης διόρθωσης ή ερμηνείας, (γ) ανακοπής ερημοδικίας, (δ) αίτησης δίκαιης ικανοποίησης.

3. Η γραμματεία του Δικαστηρίου οφείλει να ερευνά και να ενημερώνει τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου και τον δικαστικό λειτουργό για τον λόγο αποκλεισμού του που αναφέρεται στην περ. γ' της παρ. 1.

4. Ο δικαστικός λειτουργός που πιστεύει ότι συντρέχουν σοβαροί λόγοι ευπρέπειας που επιβάλλουν την αποχή του από συγκεκριμένη δίκη έχει δικαίωμα να ζητήσει απαλλαγή από τη συμμετοχή του στη δίκη αυτή.

Άρθρο 22 **Διαδικασία αποκλεισμού και απαλλαγής**

1. Ο δικαστικός λειτουργός μόλις αντιληφθεί τον λόγο αποκλεισμού του οφείλει να το δηλώσει στον Πρόεδρο του Δικαστηρίου. Αν ο λόγος αποκλεισμού συντρέχει στο πρόσωπο του Προέδρου, ο λόγος αποκλεισμού δηλώνεται στον αμέσως επόμενο από αυτόν αρχαιότερο δικαστικό λειτουργό.

2. Το Δικαστήριο συνεδριάζει σε συμβούλιο που αποτελείται από τους τρεις αρχαιότερους δικαστές του και, αφού ακούσει τη

γνώμη του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αποφασίζει αν συντρέχει λόγος αποκλεισμού ή αν εκείνος που υπέβαλε την αίτηση απαλλαγής δικαιούται να απαλλαγεί από την άσκηση των καθηκόντων του. Η απόφαση καταχωρίζεται σε ειδικό πρωτόκολλο.

Άρθρο 23 **Αίτηση εξαίρεσης**

Αίτηση εξαίρεσης δικαστικού λειτουργού μπορεί να υποβληθεί από διάδικο για δικαστικό λειτουργό, ως προς τον οποίο συντρέχει λόγος αποκλεισμού ή στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν συγκεκριμένοι λόγοι που δικαιολογούν την πρόκληση αμφιβολίας ως προς την αμερόληπτη άσκηση των καθηκόντων του.

Άρθρο 24 **Εξέταση αίτησης εξαίρεσης**

1. Η αίτηση εξαίρεσης υποβάλλεται εγγράφως στη γραμματεία του Δικαστηρίου ή προφορικά στο ακροατήριο έως το τέλος της συζήτησης της υπόθεσης.

2. Αν ζητείται η εξαίρεση ολόκληρου του Δικαστηρίου, η αίτηση κατατίθεται οκτώ (8) ημέρες πριν από τη συζήτηση. Στην περίπτωση αυτή δεν δύναται να ζητηθεί η εξαίρεση τώσων μελών του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ώστε με τον αριθμό που απομένει να μην είναι δυνατή η συγκρότησή τους.

3. Αν ο λόγος εξαίρεσης προταθεί πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης, αποφαινόμενοι για αυτήν οι τρεις αρχαιότεροι δικαστές του Δικαστηρίου, χωρίς τη συμμετοχή του μέλους του οποίου ζητείται η εξαίρεση.

4. Αν ο λόγος προταθεί κατά τη συζήτηση, το Δικαστήριο αποφαινόμενοι για το βάσιμο αυτής αμέσως, αποτελούμενο από τους τρεις αρχαιότερους δικαστές του Δικαστηρίου που είναι παρόντες στο κατάστημα του Δικαστηρίου κατά την ημέρα της συζήτησης χωρίς τη συμμετοχή του μέλους του οποίου ζητείται η εξαίρεση.

5. Η προαπόδειξη είναι υποχρεωτική για τον αιτούντα.

Άρθρο 25 **Απόφαση για εξαίρεση**

1. Αν ο λόγος αποκλεισμού ή εξαίρεσης κριθεί βάσιμος, απαγγέλλεται η ακυρότητα των πράξεων στις οποίες συμμετείχε ο δικαστής του οποίου αποφασίσθηκε η εξαίρεση.

2. Αν ο λόγος αποκλεισμού ή εξαίρεσης κριθεί αβάσιμος, η αίτηση απορρίπτεται. Αν ο λόγος εξαίρεσης κριθεί προφανώς αβάσιμος, μπορεί να επιβληθούν σε αυτόν που υπέβαλε την αίτηση εξαίρεσης οι κυρώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 20.

Άρθρο 26 **Αποκλεισμός δικαστικών υπαλλήλων**

Οι διατάξεις για τον αποκλεισμό και την εξαίρεση δικαστικού λειτουργού εφαρμόζονται και για τους υπαλλήλους της γραμματείας. Τις σχετικές αποφάσεις λαμβάνει ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ **ΔΙΑΔΙΚΟΙ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 **ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΔΙΑΔΙΚΟΥ**

Άρθρο 27 **ΙΚανότητα διαδίκου φυσικών και νομικών προσώπων**

1. Ικανότητα να είναι διάδικοι έχουν τα φυσικά και νομικά πρόσωπα.

2. Διάδικος είναι και το κυοφορούμενο, εφόσον λογίζεται ως φυσικό πρόσωπο.

Άρθρο 28 **Διάδικοι χωρίς νομική προσωπικότητα**

Οι ενώσεις προσώπων που επιδιώκουν ορισμένο σκοπό χωρίς να είναι σωματεία, οι εταιρείες που δεν έχουν νομική προσωπικότητα, καθώς και οι ομάδες περιουσίας έχουν την ικανότητα να είναι διάδικοι σε υποθέσεις σχετικές με τον σκοπό ή το αντικείμενο της δραστηριότητάς τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 **ΔΙΚΑΝΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ**

Άρθρο 29 **Δικανική ικανότητα φυσικών προσώπων**

1. Ικανότητα να αποφασίζει για τη διενέργεια διαδικαστικών πράξεων έχει το φυσικό πρόσωπο με:

(α) πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα, ή

(β) περιορισμένη δικαιοπρακτική ικανότητα για τις διαδικαστικές πράξεις που αφορούν στη ρύθμιση σχέσεων για τις οποίες θεωρείται ικανό.

2. Ο αλλοδαπός έχει δικανική ικανότητα εφόσον είναι δικαιοπρακτικά ικανός είτε κατά το δίκαιο της ιθαγένειάς του είτε κατά το ελληνικό δίκαιο.

3. Αν το πρόσωπο δεν έχει δικανική ικανότητα, για τη διενέργεια διαδικαστικών πράξεων αποφασίζει ο νόμιμος αντιπρόσωπός του.

4. Κατ' εξαίρεση, για να αποτραπεί επικείμενος κίνδυνος επιτρέπεται και σε δικαιοπρακτικά μη ικανό πρόσωπο να αποφασίζει για τη διενέργεια διαδικαστικών πράξεων ύστερα από άδεια του Προέδρου του Δικαστηρίου, ενώπιον του οποίου πρόκειται να εισαχθεί ή εκκρεμεί η υπόθεση.

Άρθρο 30 **Δικανική ικανότητα νομικών προσώπων**

1. Το Δημόσιο εκπροσωπείται στη δίκη από τον Υπουργό Οικονομικών. Στις δίκες επί ανακοπής εκτέλεσης, το Δημόσιο εκπροσωπείται από τον προϊστάμενο της δημόσιας υπηρεσίας που επισπεύδει την εκτέλεση.

2. Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου εκπροσωπούνται από τους νόμιμους εκπροσώπους τους.

3. Η εκπροσώπηση των αλλοδαπών νομικών προσώπων, εφόσον ειδική διάταξη δεν ορίζει διαφορετικά, διέπεται από το δίκαιο της έδρας τους.

Άρθρο 31 **Εκπροσώπηση διαδίκων χωρίς νομική προσωπικότητα**

Οι ενώσεις προσώπων που επιδιώκουν ορισμένο σκοπό χωρίς να αποτελούν σωματείο, οι εταιρείες που δεν έχουν νομική προσωπικότητα, καθώς και οι ομάδες περιουσίας εκπροσωπούνται από τα πρόσωπα στα οποία έχει ανατεθεί η διαχείριση των υποθέσεών τους.

Άρθρο 32 **Γενική και ειδική εξουσιοδότηση για διεξαγωγή δίκης**

1. Αν για τη διεξαγωγή δίκης από τον νόμιμο αντιπρόσωπο του ανίκανου διαδίκου ή τον νόμιμο εκπρόσωπο του νομικού προσώπου απαιτείται προηγούμενη άδεια ή εξουσιοδότηση, η χωρίς περιορισμό παρασχεθείσα άδεια ή εξουσιοδότηση περιλαμβάνει όλες τις διαδικαστικές πράξεις και ενέργειες μέχρι το αμετάκλητο της απόφασης.

2. Ο συμβιβασμός, η αναγνώριση, η παραίτηση και η συμφωνία για διαιτησία είναι ανίσχυρες χωρίς ειδική άδεια ή εξουσιοδότηση για την ενέργειά τους.

Άρθρο 33 **Νομιμοποίηση νόμιμων αντιπροσώπων και εκπροσώπων**

Τα στοιχεία νομιμοποίησης των νόμιμων αντιπροσώπων και εκ-

προσώπων των διαδικών υποβάλλονται στο Δικαστήριο έως την πρώτη συζήτηση. Αν συντρέχουν ελλείψεις που μπορεί να συμπληρωθούν ως προς τη δικανική ικανότητα των διαδικών και τη νόμιμη εκπροσώπησή τους ή ως προς την απαιτούμενη για τη διεξαγωγή της δίκης άδεια ή εξουσιοδότηση, εφαρμόζεται το άρθρο 232.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 ΔΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

Άρθρο 34

Διενέργεια διαδικαστικών πράξεων

1. Οι διάδικοι, οι νόμιμοι αντιπρόσωποι και οι εκπρόσωποί τους διενεργούν τις διαδικαστικές πράξεις και παρίστανται κατά τη συζήτηση με δικαστικούς πληρεξουσίου.

2. Κατ' εξαίρεση, οι ιδιώτες διάδικοι ή οι νόμιμοι αντιπρόσωποι και οι εκπρόσωποί τους μπορούν να διενεργούν διαδικαστικές πράξεις και να παρίστανται κατά τη συζήτηση χωρίς δικαστικό πληρεξούσιο κατά την εκδίκαση αγωγών για καθυστερούμενες συντάξεις, όταν το σύνολο του ποσού που είναι αντικείμενο της διαφοράς δεν υπερβαίνει τα χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ.

3. Στην περίπτωση της παρ. 2, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου μπορεί, εκτιμώντας τις ιδιαίτερες περιστάσεις, να υποχρεώσει τον διάδικο να προσλάβει δικαστικό πληρεξούσιο.

Άρθρο 35

Δικαστικοί πληρεξούσιοι του Δημοσίου και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου

Οι διατάξεις που ισχύουν για τους δικαστικούς πληρεξουσίου του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου έχουν εφαρμογή και στις δίκες που διέπονται από τον παρόντα νόμο.

Άρθρο 36

Δικαστικοί πληρεξούσιοι των λοιπών διαδικών

1. Δικαστικοί πληρεξούσιοι των λοιπών διαδικών, πλην του Δημοσίου και όλων των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, ορίζονται δικηγόροι σύμφωνα με τον Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α' 208). Κατ' εξαίρεση, στις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 34, δικαστικοί πληρεξούσιοί τους μπορεί να οριστούν και ο σύζυγος, η σύζυγος ή οι εξομοιούμενοι κατά τον νόμο με αυτούς, καθώς και το πρόσωπο που συνδέεται με τους διαδικούς αυτούς με συγγένεια αίματος ή αγχιστείας έως και του δευτέρου βαθμού ή ομόδικός τους.

2. Ο διορισμός πληρεξουσίου γίνεται με έγγραφο ή με προφορική δήλωση ενώπιον του Δικαστηρίου κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, η οποία καταχωρίζεται στα πρακτικά.

3. Το έγγραφο με το οποίο παρέχεται η πληρεξουσιότητα δύναται να είναι δημόσιο ή και ιδιωτικό. Η γνησιότητα της υπογραφής του εντολέα πρέπει να βεβαιώνεται επί του ιδιωτικού εγγράφου από συμβολαιογράφο ή δημόσια ή δημοτική αρχή.

4. Αν ο διάδικος δεν μπορεί να υπογράψει, το ιδιωτικό έγγραφο υπογράφεται από δύο (2) μάρτυρες και η γνησιότητα της υπογραφής τους βεβαιώνεται σύμφωνα με την παρ. 3.

5. Αν η πράξη με την οποία παρέχεται η πληρεξουσιότητα έχει καταρτισθεί από αλλοδαπή αρχή, η πράξη αυτή διέπεται από το δίκαιο του τόπου κατάρτισής της.

6. Τα πληρεξούσια έγγραφα κατατίθενται στο Δικαστήριο.

Άρθρο 37

Έκταση, διάρκεια και λήξη πληρεξουσιότητας

1. Η χρονική διάρκεια και η έκταση της εξουσίας του δικαστικού πληρεξουσίου προσδιορίζονται με το πληρεξούσιο έγγραφο. Το γενικό πληρεξούσιο, αν δεν ορίζεται διαφορετικά, παρέχει την εξουσία για τη διενέργεια διαδικαστικών πράξεων, την άσκηση ένδικων βοηθημάτων και μέσων, καθώς και τον διορισμό άλλων δικαστικών πληρεξουσίων.

2. Κατ' εξαίρεση, απαιτείται ειδική πληρεξουσιότητα:

(α) για τον δικαστικό συμβιβασμό,
(β) για την παραίτηση από ένδικο βοήθημα ή μέσο που έχει ασκηθεί,

(γ) για την προσβολή εγγράφου ως πλαστού,
(δ) όπου αλλού προβλέπεται τούτο ρητώς από ειδικές διατάξεις.

3. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στο γενικό πληρεξούσιο, η δικαστική πληρεξουσιότητα λήγει με την πάροδο πενταετίας από τη χρονολογία κατάρτισης του σχετικού εγγράφου. Αν όμως η δίκη έχει αρχίσει πριν από τη λήξη της πενταετίας ή της προθεσμίας που έχει οριστεί, το γενικό πληρεξούσιο ισχύει έως και την επίδοση της οριστικής απόφασης.

4. Ο πληρεξούσιος είναι υποχρεωτικός και αντίκλητος του εντολέα του στις κοινοποιήσεις που αφορούν στη δίκη στην οποία παρίστανται, περιλαμβανομένης και της οριστικής απόφασης.

Άρθρο 38

Παύση δικαστικής πληρεξουσιότητας

1. Η πληρεξουσιότητα παύει με:

(α) την κατάργηση της δίκης ή την περάτωση της διαδικαστικής πράξης για την οποία αυτή είχε δοθεί,

(β) τον θάνατο του πληρεξουσίου ή την απώλεια της ικανότητάς του να ενεργεί ως πληρεξούσιος,

(γ) την ανάκληση της πληρεξουσιότητας ή την παραίτηση του πληρεξουσίου από αυτήν,

(δ) την παραίτηση, την παύση, την αποβολή, ή άλλη ανάλογη κατάσταση, του πληρεξουσίου δικηγόρου από το δικηγορικό λειτούργημα.

2. Η ανάκληση της πληρεξουσιότητας, καθώς και η παραίτηση του δικαστικού πληρεξουσίου από αυτήν, γίνονται είτε με προφορική δήλωση στο ακροατήριο που καταχωρίζεται στα πρακτικά και ισχύει έναντι όλων, είτε με έγγραφη δήλωση, η οποία κοινοποιείται με δικαστικό επιμελητή στον πληρεξούσιο ή στον εντολέα κατά περίπτωση, καθώς και σε όλους τους διαδικούς, και στη συνέχεια κατατίθεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου μαζί με τα αποδεικτικά των κοινοποιήσεων, από τότε δε και ισχύει έναντι όλων.

3. Ο δικαστικός πληρεξούσιος οφείλει, και μετά την κατά την παρ. 2 παραίτησή του, εφόσον δεν διορίστηκε άλλος, να προβαίνει, για χρονικό διάστημα τριάντα (30) ημερών, στη διενέργεια των διαδικαστικών πράξεων που είναι απαραίτητες προς αποτροπή επικείμενου κινδύνου για τα συμφέροντα του εντολέα του. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται για άλλες τριάντα (30) ημέρες αν ο επικείμενος κίνδυνος που είχε εμφανισθεί εντός της προθεσμίας δεν έχει εκλείψει.

4. Η πληρεξουσιότητα δεν παύει με τον θάνατο ή τη μεταβολή της προσωπικής κατάστασης εκείνου που την έδωσε ή του νόμιμου αντιπροσώπου του, αλλά εξακολουθεί και παύει μόνον όταν διακοπεί η δίκη για έναν από τους λόγους αυτούς.

Άρθρο 39

Νομιμοποίηση δικαστικών πληρεξουσιών

1. Για τις προπαρασκευαστικές πράξεις και κλήσεις μέχρι την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η πληρεξουσιότητα θεωρείται υπάρχουσα.

2. Αν, έως την πρώτη συζήτηση, δεν έχουν υποβληθεί τα στοιχεία της νομιμοποίησης, εφαρμόζεται το άρθρο 229.

3. Αν ο δικαστικός πληρεξούσιος τελικώς δεν νομιμοποιηθεί, κηρύσσονται άκυρες οι διαδικαστικές πράξεις που διενεργήθηκαν από αυτόν, καθώς και οι κλήσεις προς αυτόν για συζήτηση, το δε σχετικό ένδικο βοήθημα ή μέσο απορρίπτεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Άρθρο 40

Κύρια παρέμβαση

1. Αν τρίτος διεκδικεί ολικώς ή μερικώς το αντικείμενο της δίκης

που εκκρεμεί στο Τμήμα ύστερα από άσκηση αγωγής, μπορεί να ασκήσει κύρια παρέμβαση.

2. Η άσκηση κύριας παρέμβασης έχει τα έννομα αποτελέσματα που έχει η άσκηση αγωγής.

Άρθρο 41 **Πρόσθετη παρέμβαση**

1. Σε δίκη που εκκρεμεί στο Τμήμα ύστερα από άσκηση έφεσης ή αγωγής, μπορεί να παρέμβει τρίτος προς υποστήριξη του διαδίκου υπέρ του οποίου έχει έννομο συμφέρον να αποβεί η δίκη.

2. Ο παρεμβαίνων επιχειρεί όλες τις διαδικαστικές πράξεις που προβλέπει ο νόμος εφόσον δεν αντιτίθενται στο συμφέρον και τις πράξεις του διαδίκου υπέρ του οποίου παρεμβαίνει, έχει δε δικαίωμα να ασκήσει όλα τα ένδικα μέσα.

Άρθρο 42 **Άσκηση παρέμβασης**

1. Στα πρόσωπα που νομιμοποιούνται να ασκήσουν παρέμβαση σύμφωνα με τα άρθρα 40 και 41 ανακοινώνεται η δίκη από οποιονδήποτε διάδικο, με κοινοποίηση του εισαγωγικού δικογράφου και γνωστοποίηση της δικασίμου, είκοσι (20) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από αυτήν.

2. Η παρέμβαση ασκείται με ιδιαίτερο δικόγραφο, το οποίο κατατίθεται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 55 στη γραμματεία του Δικαστηρίου και με τη φροντίδα του παρεμβαίνοντος επιδίδεται με ποινή απαραδέκτου σε κυρωμένο αντίγραφο στους διαδίκους έξι (6) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση. Η παράλειψη της ανωτέρω επίδοσης καλύπτεται αν εκείνος προς τον οποίο αυτή έπρεπε να γίνει παρίσταται στο ακροατήριο και δεν αντιλέγει.

3. Οι διατάξεις για την ομοδικία, τη συνάφεια και τον χωρισμό δικογράφων εφαρμόζονται αναλόγως και στην παρέμβαση.

4. Αποφάσεις, πράξεις και δικόγραφα που προβλέπεται ότι επιδίδονται στους διαδίκους μετά την άσκηση της παρέμβασης επιδίδονται και στους παρεμβαίνοντες.

Άρθρο 43 **Παρέμβαση σε δίκη ενώπιον της Ολομέλειας**

Παρέμβαση σε δίκη ενώπιον της Ολομέλειας επιτρέπεται μόνο στις περιπτώσεις των άρθρων 161 (παραπομπή ζητήματος αντισυνταγματικότητας τυπικού νόμου), 162 (υποβολή προδικαστικού ερωτήματος), 163 (πρότυπη δίκη) και 178 (ειδική παρέμβαση).

Άρθρο 44 **Παρέμβαση σε δίκη επί ανακοπής εκτέλεσης**

Σε δίκη που εκκρεμεί στο Τμήμα ύστερα από άσκηση ανακοπής εκτέλεσης, η παρέμβαση ασκείται σύμφωνα με το άρθρο 149. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται η παρ. 2 του άρθρου 41 και οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 42.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 **ΟΜΟΔΙΚΙΑ**

Άρθρο 45 **Αναγκαστική ομοδικία**

1. Περισσότεροι ομοδικούν αναγκαστικώς εφόσον:

(α) η διαφορά από τη φύση της επιδέχεται μόνον ενιαία ρύθμιση, ή

(β) η ισχύς της απόφασης που θα εκδοθεί εκτείνεται σύμφωνα με τον νόμο σε όλους τους ομοδίκους, ή

(γ) κατά τον νόμο, συγκεκριμένο ένδικο βοήθημα μόνον από κοινού μπορεί να ασκηθεί από αυτούς ή κατ' αυτών, ή

(δ) λόγω των συνθηκών της συγκεκριμένης διαφοράς, δεν είναι δυνατόν να υπάρξουν αντίθετες αποφάσεις.

2. Οι διαδικαστικές πράξεις κάθε αναγκαστικώς ομοδίκου, εφό-

σον ο νόμος που διέπει τη σχέση δεν ορίζει διαφορετικά, δεσμεύουν και τους λοιπούς αναγκαστικώς ομοδίκους. Για το κύρος όμως των πράξεων συμβιβασμού, αναγνώρισης, παραίτησης και συμφωνίας για διαιτησία, απαιτείται ομοφωνία όλων των αναγκαστικώς ομοδίκων.

3. Το Δικαστήριο εκτιμά ελευθέρως τους αντιφατικούς ισχυρισμούς των αναγκαστικώς ομοδίκων.

Άρθρο 46 **Προσεπίκληση αναγκαστικώς ομοδίκων**

1. Αν ορισμένοι ως προς τους οποίους συντρέχουν οι προϋποθέσεις της αναγκαστικής ομοδικίας δεν περιλαμβάνονται στο κοινό δικόγραφο, προσεπικαλούνται στη δίκη, με κοινοποίηση του εισαγωγικού δικογράφου και γνωστοποίηση της δικασίμου από οποιονδήποτε ομόδικο, δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση.

2. Την προσεπίκληση αναγκαστικώς ομοδίκου έχει την εξουσία να διατάξει και αυτεπαγγέλτως το Δικαστήριο με απόφαση που ορίζει με επιμέλεια ποιου διαδίκου θα γίνει η προσεπίκληση και τον χρόνο κατά τον οποίο πρέπει αυτή να γίνει.

Άρθρο 47 **Συμμετοχή στη δίκη αναγκαστικώς ομοδίκων**

Ο προσεπικαλούμενος κατά το άρθρο 46 μετέχει στη δίκη με ειδικό δικόγραφο, το οποίο κατατίθεται στην αρμόδια γραμματεία του Δικαστηρίου και επιδίδεται σε κυρωμένο αντίγραφο, με τη φροντίδα του, στους άλλους διαδίκους έως την προτεραία της συζήτησης.

Άρθρο 48 **Συνέπειες μη συμμετοχής στη δίκη αναγκαστικώς ομοδίκων**

Αναγκαστικώς ομόδικος ο οποίος, αν και προσεπικλήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 46, δεν μετείχε στη δίκη, θεωρείται ότι αντιπροσωπεύεται κατά τη διάρκεια της από κοινού από όλους τους λοιπούς αναγκαστικώς ομοδίκους που μετέχουν σ' αυτήν. Αν δεν είχε προσεπικληθεί και δεν είχε παρασταθεί κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, έχει δικαίωμα να ασκήσει κατά της σχετικής απόφασης ανακοπή ερημοδικίας.

Άρθρο 49 **Άσκηση ένδικων μέσων σε περίπτωση αναγκαστικής ομοδικίας**

1. Αν ασκηθεί ένδικο μέσο από κάποιον ή κατά κάποιου από τους αναγκαστικώς ομοδίκους, εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 46 έως και 48. Οι ενώπιον του Τμήματος ομόδικοι μπορούν να ασκήσουν από κοινού ένδικο μέσο χωρίς να απαιτείται να προβάλλονται κοινοί λόγοι.

2. Ειδικά η άσκηση αίτησης αναιρέσης από κάποιον από τους αναγκαστικώς ομοδίκους έχει αποτέλεσμα και για τους άλλους.

3. Αν υπάρχει αναγκαστική ομοδικία στο Τμήμα, η αίτηση αναιρέσης από τον αντίδικο πρέπει να απευθύνεται κατά όλων των ομοδίκων, αλλιώς απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Άρθρο 50 **Δυνητική ομοδικία**

1. Περισσότεροι μπορούν, με το ίδιο δικόγραφο, να ασκήσουν κοινή αίτηση δικαστικής προστασίας κατά της ίδιας πράξης ή παράλειψης, εφόσον οι λόγοι που προβάλλουν στηρίζονται σε όμοια κατά τα ουσιαστά στοιχεία νομική και πραγματική βάση, ή, αν πρόκειται περί αγωγής, εφόσον συνδέονται με κοινό δικαίωμα ή τα δικαιώματά τους στηρίζονται σε όμοια, κατά τα ουσιαστά στοιχεία, νομική και πραγματική βάση.

2. Κατά περισσότερων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου μπορεί να ασκηθεί κοινή αίτηση δικαστικής προστασίας, εφόσον η πράξη ή η παράλειψη του ενός έχει ενσωματωθεί στην πράξη

ή την παράλειψη του άλλου ή κοινή αγωγή, εφόσον τα πρόσωπα αυτά συνδέονται με κοινή υποχρέωση ή οι υποχρεώσεις τους πηγάζουν από την ίδια νομική και πραγματική αιτία.

3. Για απαιτήσεις από συντάξεις, έστω και αν βασίζονται σε παρόμοιες πράξεις, εφαρμόζονται οι παρ. 1 και 2 και όταν αντικείμενο της διαφοράς είναι ομοειδείς, έστω και μη ισόποσες, απαιτήσεις ή υποχρεώσεις που στηρίζονται σε όμοια, κατά τα ουσιώδη στοιχεία, νομική βάση. Ομοδικία συντρέχει και όταν για τους αιτούντες δικαστική προστασία έχει εκδοθεί μία πράξη με ξεχωριστά για τον καθένα κεφάλαια ή περισσότερες αυτοτελείς για τον καθένα πράξεις. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται η συνδρομή και των προϋποθέσεων της συνάφειας.

4. Η δυναμική ομοδικία δεν επηρεάζει τις ουσιαστικές έννομες σχέσεις των ομοδίκων. Οι διαδικαστικές πράξεις του ενός δεν ωφελούν ούτε βλάπτουν τους άλλους.

5. Κάθε ομόδικος έχει δικαίωμα, κατά χωρισμό του κοινού δικογράφου έως την πρώτη συζήτηση, να ασκήσει νέο ένδικο βοήθημα, οπότε ως χρονολογία άσκησής του θεωρείται εκείνη του κοινού δικογράφου.

Άρθρο 51 Χωρισμός

1. Αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της ομοδικίας, σύμφωνα με τα άρθρα 45 ή 50, το ένδικο βοήθημα κρατείται ως προς τον πρώτο και τους ομοδίκους με αυτόν και διατάσσεται ο χωρισμός του ως προς τους υπόλοιπους. Ο χωρισμός διενεργείται με κατάθεση αυτοτελούς δικογράφου εντός της προθεσμίας που ορίζεται από το Δικαστήριο. Με την απόφαση που διατάσσει τον χωρισμό οι χωριζόμενες υποθέσεις προσδιορίζονται κατά προτίμηση για να δικασθούν σε συγκεκριμένη δικάσιμο.

2. Στις περιπτώσεις των παρ. 1 και 3 του άρθρου 50, το Δικαστήριο δύναται να διατάσσει τον χωρισμό της εκδίκασης επί κοινής αίτησης δικαστικής προστασίας για κάθε διαδικαστικό ή ουσιαστικό λόγο που δικαιολογεί τον χωρισμό. Ο χωρισμός διενεργείται σύμφωνα με την παρ. 1.

3. Σε περίπτωση ομοδικίας κατά την παρ. 3 του άρθρου 50, αν ο αριθμός των ομοδίκων σε κάθε δικόγραφο υπερβαίνει τους δέκα (10), ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου κατά την προδικασία ή το Δικαστήριο μετά τη συζήτηση διατάσσει τον συνολικό ή μερικό χωρισμό τους εφόσον κρίνει ότι έτσι εξυπηρετείται η απονομή δικαιοσύνης σε εύλογο χρόνο. Κατά τα λοιπά ο χωρισμός διενεργείται σύμφωνα όσα ορίζονται στην παρ. 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9 ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΩΝ

Άρθρο 52 Διακοπή δίκης

1. Η δίκη διακόπτεται αν, πριν από το πέρας της προφορικής διαδικασίας, αποβιώσει ο διάδικος ή ο νόμιμος αντιπρόσωπός του, καθώς και αν επέλθει άλλη μεταβολή στο πρόσωπο αυτών που επηρεάζει την ικανότητά τους προς διενέργεια διαδικαστικών πράξεων. Σε περίπτωση αναγκαστικής ομοδικίας, ο λόγος διακοπής που συντρέχει ως προς έναν από τους ομοδίκους συνεπάγεται τη διακοπή της δίκης και για τους λοιπούς. Αν η ομοδικία δεν είναι αναγκαστική, η διακοπή επέρχεται μόνο για τον διάδικο στο πρόσωπο του οποίου ή του νόμιμου αντιπροσώπου του συνέβη η μεταβολή.

2. Αν οι μεταβολές που προβλέπονται στην παρ. 1 επέλθουν σε εκπροσώπους νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή σε δικαστικούς πληρεξουσίου, η δίκη δεν διακόπτεται.

Άρθρο 53 Επέλευση και αποτελέσματα διακοπής δίκης

1. Η διακοπή επέρχεται από τότε που το Δικαστήριο λαμβάνει γνώση του λόγου της διακοπής.

2. Οποιοσδήποτε έχει δικαίωμα να επαναλάβει τη δίκη ή ο πληρεξούσιος δικηγόρος εκείνου, στο πρόσωπο του οποίου συνέ-

τρεξε ο λόγος της διακοπής, γνωστοποιεί στο Δικαστήριο τον λόγο της διακοπής, είτε με κατάθεση σχετικού δικογράφου, είτε με προφορική δήλωση στο ακροατήριο, είτε εκτός του ακροατηρίου κατά τη διενέργεια διαδικαστικής πράξης. Η γνωστοποίηση πρέπει να συνοδεύεται από τα στοιχεία που αποδεικνύουν τη συνδρομή του λόγου της διακοπής.

3. Διαδικαστική πράξη που διενεργήθηκε μετά τη διακοπή της δίκης και πριν από την επανάληψή της είναι άκυρη αν, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, επήλθε σε κάποιον από τους διαδίκους βλάβη που δεν μπορεί να επανορθωθεί διαφορετικά παρά μόνο με κήρυξη της πράξης ως άκυρης.

4. Αν ο λόγος της διακοπής γνωστοποιηθεί κατά τη διενέργεια διαδικαστικής πράξης, δεν προχωρεί η διενέργεια της πράξης αυτής και η υπόθεση εισάγεται στο ακροατήριο για να διαπιστωθεί η διακοπή της δίκης.

5. Η διαπίστωση από το Δικαστήριο της διακοπής της δίκης ανακοινώνεται στους διαδίκους που δεν παραστάθηκαν κατά τη συζήτηση αυτή με κοινοποίηση αποσπάσματος των σχετικών πρακτικών της συζήτησης.

Άρθρο 54 Επανάληψη δίκης

1. Η επανάληψη της διακοπείσας δίκης μπορεί να γίνει με δήλωση εκείνου που δικαιούται να ζητήσει την επανάληψή της. Αν οι δικαιούμενοι είναι περισσότεροι, αρκεί η δήλωση και του ενός ακόμη από αυτούς. Η δήλωση συνοδεύεται από κατάσταση με τα ονόματα και τις διευθύνσεις των προσώπων που έχουν επίσης δικαίωμα επανάληψης και βεβαίωση προς το Δικαστήριο εκείνου που προβαίνει στη δήλωση για την πληρότητα της κατάστασης σύμφωνα με τις γνώσεις που διαθέτει.

2. Αν η επανάληψη της δίκης γίνει ύστερα από δήλωση που υποβλήθηκε προφορικά στο ακροατήριο σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 1, το Δικαστήριο μπορεί κατά την ίδια συνεδρίαση να προχωρήσει σε συζήτηση της υπόθεσης, αν παρίστανται όλοι όσοι έχουν δικαίωμα να επαναλάβουν τη δίκη. Άλλως, η συζήτηση αναβάλλεται ώστε να κλητευθούν και τα πρόσωπα αυτά.

3. Αν δήλωση επανάληψης της δίκης δεν γίνει εντός διμήνου από τότε που το Δικαστήριο έλαβε γνώση του γεγονότος που επέφερε τη διακοπή της δίκης, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου ορίζει δικάσιμο για τη συνέχισή της. Κατά τη συζήτηση καλούνται όλοι οι διάδικοι, καθώς και όσοι έχουν δικαίωμα σε επανάληψη της δίκης, των οποίων η διεύθυνση είναι γνωστή στο Δικαστήριο. Σε κάθε περίπτωση, η κλήση θυροκολλείται και στην τελευταία κατοικία που είχε στη ζωή ο διάδικος, στο πρόσωπο του οποίου επήλθε η διακοπή.

4. Ο κληρονόμος, ο κληροδόχος ή ο καταπιστευματοδόχος δεν επιτρέπεται να κληθούν για επανάληψη διακοπείσας δίκης πριν από την παρέλευση της προθεσμίας αποποίησης ή πριν από την απώλεια του δικαιώματος αποποίησης που επήλθε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο.

5. Αν μέχρι και το τέλος της νέας συζήτησης δεν υποβληθεί έγκυρη δήλωση επανάληψης της δίκης:

(α) η δίκη καταργείται, αν είχε διακοπεί ως συνέπεια μεταβολής που επήλθε στο πρόσωπο εκείνου που άσκησε το ένδικο βοήθημα ή μέσο ή του νόμιμου αντιπροσώπου του,

(β) η δίκη προχωρεί κανονικά, αν είχε διακοπεί ως συνέπεια μεταβολής που επήλθε στο πρόσωπο οποιουδήποτε από τους λοιπούς διαδίκους ή του νόμιμου αντιπροσώπου του.

6. Δίκη που καταργήθηκε σύμφωνα με την περ. (α) της παρ. 5 μπορεί να επαναληφθεί αν, σε αποκλειστική προθεσμία τριών (3) ετών από την κατάργησή της, εκείνος που είχε δικαίωμα σε επανάληψη της δίκης και δεν είχε κλητευθεί στη συζήτηση κατά την παρ. 3 δηλώσει στο Δικαστήριο ότι επιθυμεί τη συνέχιση της δίκης.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10 ΑΣΚΗΣΗ ΕΝΔΙΚΩΝ ΒΟΗΘΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ

Άρθρο 55 Τρόπος άσκησης

1. Τα ένδικα βοηθήματα ασκούνται με δικόγραφο, το οποίο μαζί με τρία (3) αντίγραφα κατατίθενται στην αρμόδια γραμματεία του Δικαστηρίου. Τα ένδικα βοηθήματα ασκούνται και με κατάθεση σε κάθε δημόσια ή δημοτική αρχή, η οποία υποχρεούται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση να τα διαβιβάσει στο Δικαστήριο.

2. Τα ένδικα μέσα ασκούνται με δικόγραφο, το οποίο μαζί με τρία (3) αντίγραφα κατατίθενται στην αρμόδια γραμματεία του Δικαστηρίου.

3. Για την κατά τις παρ. 1 και 2 κατάθεση, συντάσσεται έκθεση πάνω στο κατατιθέμενο δικόγραφο, η οποία διαλαμβάνει τη χρονολογία της κατάθεσης, το ονοματεπώνυμο του υπαλλήλου που το παρέλαβε και εκείνου που το κατέθεσε, καθώς και τον αριθμό καταχώρισής του στο οικείο βιβλίο ή στο ειδικό πρωτόκολλο κατάθεσης κατά περίπτωση, υπογράφεται δε από τον υπάλληλο που το παραλαμβάνει, καθώς και από εκείνον που το καταθέτει.

4. Η γραμματεία στην οποία κατατίθεται το ένδικο βοήθημα ή μέσο, το καταχωρίζει στο τηρούμενο προς τούτο βιβλίο και σχηματίζει φάκελο, τον οποίο διαβιβάζει στο σχηματισμό στον οποίο αυτό απευθύνεται.

5. Αν υπάρχει διαφορά ως προς τη χρονολογία κατάθεσης του ένδικου βοηθήματος ή μέσου ανάμεσα στην έκθεση κατάθεσης και στο βιβλίο ή το πρωτόκολλο, επικρατεί η χρονολογία της έκθεσης.

6. Η γραμματεία είναι υποχρεωμένη, αν το ζητήσει ο ενδιαφερόμενος, να του χορηγήσει κυρωμένο αντίγραφο του δικογράφου του ένδικου βοηθήματος ή μέσου που κατέθεσε με πράξη κατάθεσης πάνω σ' αυτό.

7. Τα ένδικα βοηθήματα ή μέσα μπορεί να ασκούνται και με χρήση ΤΠΕ εφόσον φέρουν εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014 σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/ΕΚ (L 257/73). Ένδικο βοήθημα ή μέσο που έχει ασκηθεί με ηλεκτρονικά μέσα θεωρείται ότι κατατέθηκε, εφόσον επιστραφεί στον αποστολέα του εγγράφου από το Δικαστήριο ηλεκτρονική απόδειξη, στην οποία διασφαλίζεται η αυθεντικότητα του περιεχομένου της και η ταυτότητα του υπογράφοντος. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται τα τεχνικά θέματα και οι λεπτομέρειες για τη διαδικασία έκδοσης και αποστολής της ηλεκτρονικής απόδειξης, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.

Άρθρο 56 Συνάψεις

1. Με το αυτό δικόγραφο μπορεί να ασκηθεί από τον ίδιο διάδικο ή από τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου κοινό ένδικο βοήθημα για συναφείς πράξεις, παραλείψεις ή υλικές ενέργειες.

2. Συναφείς είναι οι πράξεις και οι παραλείψεις όταν:

(α) στηρίζονται στην ίδια νομική και στην ίδια, κατά τα ουσιώδη στοιχεία, πραγματική βάση, ή

(β) η νομιμότητα της μιας ασκεί επιρροή στη νομιμότητα της άλλης.

3. Συναφείς είναι οι υλικές ενέργειες όταν συνδέονται ουσιαστικά μεταξύ τους και οι αξιώσεις που απορρέουν από αυτές στηρίζονται στην ίδια νομική βάση.

4. Αν δεν συντρέχουν, για όλες τις πράξεις, παραλείψεις ή υλικές ενέργειες, οι προϋποθέσεις των παρ. 1 έως 3, κατά περίπτωση, εφαρμόζεται αναλόγως το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 51.

5. Για τον τρόπο χωρισμού του δικογράφου εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 5 του άρθρου 50 και το άρθρο 51.

Άρθρο 57 Αντικειμενική σώρευση

1. Περισσότερα ένδικα βοηθήματα ή μέσα μπορεί να σωρευθούν, κυρίως ή επικουρικώς, στο ίδιο εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο, αν συντρέχουν ως προς αυτά οι προϋποθέσεις του άρθρου 56, το οποίο και εφαρμόζεται αναλόγως.

2. Οι διατάξεις για την ομοδικία έχουν και στην περίπτωση αυτή ανάλογη εφαρμογή.

Άρθρο 58 Αποδεικτικό κοινοποίησης

1. Το αποδεικτικό κοινοποίησης στην αρμόδια αρχή ή τον ιδιώτη των ένδικων βοηθημάτων και μέσων του παρόντος, με εξαίρεση τις αιτήσεις παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας και την ανακοπή εκτέλεσης, πρέπει να κατατίθεται στο Δικαστήριο τέσσερις (4) τουλάχιστον μήνες πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης.

2. Η εκπρόθεσμη κατάθεση στο Δικαστήριο του αποδεικτικού κοινοποίησης της παρ. 1 συνεπάγεται το απαράδεκτο της συζήτησης του ένδικου βοηθήματος ή μέσου, εκτός αν αυτός στον οποίο έπρεπε να γίνει η κοινοποίηση παραστεί χωρίς να αντιλέξει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11 ΔΙΚΟΓΡΑΦΑ

Άρθρο 59 Στοιχεία δικογράφων

1. Τα δικόγραφα που κατατίθενται στο Δικαστήριο πρέπει να αναφέρουν:

(α) την Ολομέλεια ή το Τμήμα ενώπιον του οποίου απευθύνονται,

(β) το είδος του δικογράφου,

(γ) το όνομα, το επώνυμο, το πατρώνυμο, τον αριθμό φορολογικού μητρώου, την ηλεκτρονική διεύθυνση, την κατοικία του διαδίκου και των νόμιμων αντιπροσώπων του, με προσδιορισμό οδού και αριθμού, και για νομικά πρόσωπα, εταιρείες χωρίς νομική προσωπικότητα, ενώσεις προσώπων και ομάδες περιουσίας, την επωνυμία και την έδρα τους,

(δ) προκειμένου περί του Δημοσίου, τον εκπροσωπούμενο αυτό νόμιμα στη δίκη,

(ε) το αντικείμενο του δικογράφου, κατά τρόπο σαφή, ορισμένο και συνοπτικό και

(στ) τον τόπο και τον χρόνο σύνταξής του.

Τα δικόγραφα πρέπει να φέρουν ακόμη στο τέλος τους την υπογραφή του διαδίκου ή του νόμιμου αντιπροσώπου του, εφόσον επιτρέπεται παράσταση χωρίς δικηγόρο σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 34 ή του δικαστικού πληρεξουσίου του.

2. Αν το δικόγραφο υπογράφεται από δικηγόρο, αναγράφεται η ηλεκτρονική του διεύθυνση. Στο δικόγραφο περιέχεται και συνοπτική έκθεση των τιθέμενων νομικών ζητημάτων, η οποία δεν υπερβαίνει τις διακόσιες (200) λέξεις. Η υποχρέωση για συνοπτική έκθεση δεν αφορά στην αίτηση αναστολής. Το Δικαστήριο μπορεί να επιβάλει στον διάδικο, ο οποίος δεν τήρησε την ως άνω υποχρέωση και ηττήθηκε, αυξημένη δικαστική δαπάνη έως το διπλάσιο της εκάστοτε οριζόμενης.

3. Είναι άκυρο το δικόγραφο που δεν περιέχει όλα τα στοιχεία της παρ. 1, όταν κατά την κρίση του Δικαστηρίου οι ελλείψεις αυτού το καθιστούν λόγω αοριστίας ανεπίδεκτο δικαστικής εκτίμησης.

4. Τα δικόγραφα που κατατίθενται από τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την επιφύλαξη όσων ειδικότερα προβλέπονται για καθένα από αυτά, πρέπει καταρχήν να περιέχουν όσα προβλέπονται στις περ. α', β' και ε' της παρ. 1 και να υπογράφονται από αυτόν.

Άρθρο 60 **Μεταβολή διεύθυνσης**

Κάθε μεταβολή δηλωθείσας διεύθυνσης των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 59 πρέπει να γνωστοποιείται είτε με τα κατατιθέμενα δικόγραφα ή υπομνήματα, είτε με αυτοτελές έγγραφο, που κατατίθεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου και τίθεται στον φάκελο της δικογραφίας. Τα ανωτέρω δικόγραφα ή έγγραφα επιδίδονται και στους λοιπούς διαδίκους.

Άρθρο 61 **Ευπρεπής διατύπωση δικογράφων**

Το Δικαστήριο μπορεί, ύστερα από αίτηση του διαδίκου ή και αυτεπαγγέλτως, να διατάξει τη διαγραφή εξυβριστικών ή άλλων ανάρμοστων φράσεων από τα δικόγραφα.

Άρθρο 62 **Υπομνήματα**

1. Υπομνήματα των διαδίκων για την ανάπτυξη των ισχυρισμών τους κατατίθενται στη γραμματεία το αργότερο πέντε (5) εργάσιμες ημέρες μετά τη συζήτηση. Μέσα σε προθεσμία τριών (3) εργάσιμων ημερών από τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας, ο αντίδικος εκείνου που κατέθεσε το υπόμνημα μπορεί, με δικό του υπόμνημα, να αντικρούσει τις απόψεις που αναπτύχθηκαν με το υπόμνημα του αντιδίκου του, χωρίς να προβάλλει νέους ισχυρισμούς.

2. Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου δύναται να χορηγήσει επιπλέον προθεσμία για την κατάθεση υπομνήματος, αν συντρέχει σοβαρός λόγος.

3. Η γραμματεία βεβαιώνει στο σώμα του δικογράφου την ημερομηνία της κατάθεσής του.

Άρθρο 63 **Γνωστοποίηση δικογράφων στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου**

Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου λαμβάνει γνώση όλων των εισαγωγικών της δίκης δικογράφων, των πρόσθετων λόγων, των αιτήσεων αναστολής εκτέλεσης, των παρεμβάσεων, καθώς και των εγγράφων και υπομνημάτων και των λοιπών στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, με μέριμνα της γραμματείας του αρμόδιου σχηματισμού, το αργότερο τρεις (3) πλήρεις ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Σε περίπτωση μη έγκαιρης γνωστοποίησης, το Δικαστήριο αναβάλλει την εκδίκαση της υπόθεσης ύστερα από αιτιολογημένο αίτημα του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12 **ΕΚΘΕΣΕΙΣ**

Άρθρο 64 **Σύνταξη εκθέσεων**

1. Για κάθε διαδικαστική πράξη που διενεργείται από τον αρμόδιο δικαστή ή δικαστικό υπάλληλο ή από άλλο όργανο συντάσσεται έκθεση.

2. Η έκθεση πρέπει να συντάσσεται με την παρουσία όλων όσων συνέπραξαν ή παραστάθηκαν κατά τη διενέργεια της πράξης. Πρέπει, επίσης, να συντάσσεται συγχρόνως με τη διενέργεια της πράξης που διαπιστώνεται με την έκθεση.

Άρθρο 65 **Απαραίτητα στοιχεία των εκθέσεων**

1. Η έκθεση αναφέρει τον τόπο και τον χρόνο διενέργειας αυτής, το ονοματεπώνυμο και την ιδιότητα του συντάσσοντος οργάνου, του συμπράττοντος και όλων των λοιπών προσώπων που παρευρίσκονται νόμιμα. Πρέπει επίσης να υπογράφεται από τους

ανωτέρω, αφού αναγνωσθεί σ' αυτούς από όποιον την συντάξε.

2. Σε περίπτωση αδυναμίας ή άρνησης κάποιου να υπογράψει την έκθεση γίνεται μνεία γι' αυτό στην έκθεση.

3. Η σύνταξη της έκθεσης μπορεί να γίνεται και με χρήση ΤΠΕ και εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής.

4. Αν ο τόπος ή ο χρόνος σύνταξης της έκθεσης διαφέρει από εκείνον της διενέργειας της πράξης, γίνεται γι' αυτό σχετική μνεία στην έκθεση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13 **ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ**

Άρθρο 66 **Επίδοση στη δηλωθείσα διεύθυνση**

1. Επίδοση εγγράφου σχετικού με εκκρεμή δίκη, συμπεριλαμβανομένης και της οριστικής απόφασης, στην διεύθυνση που δηλώνεται κατά τα άρθρα 59 και 60, είναι έγκυρη ακόμη και αν ο αποδέκτης της επίδοσης δεν είχε ή δεν έχει πλέον εκεί την κατοικία του.

2. Αν δεν δηλώνεται διεύθυνση της κατοικίας ή δεν γνωστοποιείται μεταβολή της, ούτε υπάρχει αντίκλητος ή υπάρχει αλλά είναι άγνωστη η διεύθυνσή του, όλες οι επιδόσεις μπορεί να γίνονται στη γραμματεία του οικείου σχηματισμού του Δικαστηρίου.

Άρθρο 67 **Όργανα επίδοσης**

1. Οι επιδόσεις από τον ιδιώτη διάδικο γίνονται με δικαστικό επιμελητή, αν δεν ορίζεται διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις του παρόντος.

2. Οι επιδόσεις από το Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, καθώς και οι επιδόσεις για τις οποίες έχει την επιμέλεια η γραμματεία του Δικαστηρίου γίνονται με δικαστικό επιμελητή ή με κάθε άλλο δημόσιο όργανο, καθώς και με όργανο οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.

3. Η επίδοση γίνεται κατόπιν παραγγελίας που δίδεται εγγράφως από εκείνον που επιμελείται της επίδοσης.

4. Οι επιδόσεις μπορεί να γίνονται ηλεκτρονικά σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 17.

Άρθρο 68 **Σε ποιους γίνεται η επίδοση**

1. Η επίδοση γίνεται:

(α) σε εκείνον στον οποίο απευθύνεται το έγγραφο ή στον πληρεξούσιο ή στον αντίκλητό του,

(β) για πρόσωπα που δεν έχουν ικανότητα δικαστικής παράστασης, στον νόμιμο αντιπρόσωπό τους ή τον πληρεξούσιο ή τον αντίκλητο,

(γ) για νομικά πρόσωπα, στον κατά τον νόμο ή το καταστατικό ή τον οργανισμό εκπρόσωπό τους,

(δ) για το δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, στον εκπρόσωπό τους σύμφωνα με το άρθρο 30 και, όταν το φυσικό πρόσωπο που είναι εκπρόσωπος του νομικού προσώπου ταυτίζεται με το πρόσωπο του αντιδίκου, η επίδοση γίνεται στην εποπτεύουσα κρατική αρχή.

2. Αν υπάρχουν περισσότεροι νόμιμοι αντιπρόσωποι ή εκπρόσωποι, αρκεί η επίδοση σε έναν από αυτούς, ακόμη και όταν από τον νόμο, το καταστατικό ή την πράξη διορισμού τους προβλέπεται ότι αυτοί ενεργούν από κοινού.

Άρθρο 69 **Τόπος επίδοσης**

1. Η επίδοση στο Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και κάθε άλλη αρχή γίνεται στο κατάστημα της υπηρεσίας της αρχής προς την οποία προορίζεται η επίδοση κατά τις εργάσιμες ώρες.

2. Σε κάθε άλλη περίπτωση η επίδοση μπορεί να γίνει οπουδήποτε.

ποτε βρίσκεται αυτός στον οποίο απευθύνεται το έγγραφο, πλην των χώρων που αναφέρονται στην παρ. 5.

3. Αν αυτός στον οποίο απευθύνεται το έγγραφο έχει στον τόπο όπου πρόκειται να γίνει η επίδοση γνωστή κατοικία ή επαγγελματική εγκατάσταση ή εργάζεται εκεί ως υπάλληλος, εργάτης ή υπό άλλη ιδιότητα, επίδοση που γίνεται εκτός του χώρου της κατοικίας ή της επαγγελματικής εγκατάστασης ή της εργασίας του δεν μπορεί να γίνει χωρίς τη συναίνεσή του.

4. Αυτός στον οποίο απευθύνεται το επιδοτέο έγγραφο δεν μπορεί να αρνηθεί την παραλαβή του εγγράφου, όταν η ενέργεια προς επίδοση γίνεται στο κατάστημα του Δικαστηρίου ή στο κατάστημα της αρχής που εξέδωσε ή που παρά τον νόμο παρέλειψε να εκδώσει την πράξη. Σε περίπτωση άρνησης, συντάσσεται έκθεση από τον διενεργούντα την επίδοση στην οποία βεβαιώνεται η άρνηση, το δε επιδοτέο έγγραφο αποστέλλεται με απόδειξη μέσω του ταχυδρομείου. Η επίδοση θεωρείται ότι έγινε από τη χρονολογία που φέρει η έκθεση.

5. Δεν επιτρέπεται να γίνει η επίδοση σε αίθουσα Δικαστηρίου κατά την ώρα της συνεδρίασης. Ομοίως, δεν επιτρέπεται επίδοση σε χώρους λατρείας, κατά την ώρα των ιεροτελεστιών ή άλλων θρησκευτικών τελετών ή προσευχών.

Άρθρο 70 **Χρόνος επίδοσης**

1. Η επίδοση, χωρίς τη συναίνεση του παραλήπτη, δεν επιτρέπεται να γίνει νύχτα ή σε ημέρα που κατά τον νόμο δεν λειτουργούν οι δημόσιες υπηρεσίες.

2. Η νύχτα θεωρείται ότι διαρκεί από τις 7 το βράδυ μέχρι τις 7 το πρωί.

Άρθρο 71 **Τρόπος επίδοσης**

1. Αν αυτός στον οποίο απευθύνεται η επίδοση παρίσταται ή ενεργεί ως νόμιμος αντιπρόσωπος περισσότερων ανίκανων προσώπων, αρκεί η παράδοση σ' αυτόν ενός μόνον αντιγράφου ή πρωτοτύπου του επιδοτέου εγγράφου.

2. Η επίδοση ενός μόνον αντιγράφου ή πρωτοτύπου αρκεί και σε κοινό αντικείμενο ή κοινό δικαστικό πληρεξούσιο περισσότερων διαδίκων.

Άρθρο 72 **Επίδοση στην κατοικία**

1. Αν αυτός στον οποίο απευθύνεται η επίδοση δεν βρίσκεται στην κατοικία του, το έγγραφο παραδίδεται σε οποιονδήποτε από τους συνοίκους του, συγγενείς ή υπαλλήλους του, και, σε περίπτωση έλλειψης ή απουσίας αυτών, σε έναν από τους λοιπούς συνοίκους, εφόσον κατά την κρίση του επιδίδοντος έχει συνείδηση των πράξεών του.

2. Κατοικία είναι το σπίτι ή το διαμέρισμα που είναι προορισμένο για διημέρευση ή διανυκτέρευση του παραλήπτη, ακόμη και αν προσωρινά δεν χρησιμοποιείται για τον σκοπό αυτόν.

3. Σύνοικοι θεωρούνται τα μέλη της οικογένειας που διαμένουν στο ίδιο διαμέρισμα, οι θυρωροί πολυκατοικιών και τα μέλη της οικογένειάς τους που συνοικούν μαζί τους, οι διευθυντές ξενοδοχείων και οικοτροφείων, καθώς και το προσωπικό τους. Δεν θεωρούνται ως σύνοικοι οι ένοικοι άλλου διαμερίσματος της ίδιας πολυκατοικίας.

4. Αν κανείς από όσους αναφέρονται στις παρ. 1 έως 3 δεν βρίσκεται στην κατοικία, το έγγραφο θυροκολλείται. Η θυροκόλληση συνίσταται στην επικόλληση του επιδοτέου εγγράφου στη θύρα της κατοικίας από το όργανο της επίδοσης εντός σφραγισμένου και αδιαφανούς φακέλου, επί του οποίου αναγράφονται μόνο τα στοιχεία του προσώπου που παραγγέλλει την κοινοποίηση και του προσώπου προς το οποίο απευθύνεται η κοινοποίηση, μπροστά σε έναν μάρτυρα, με σχετική μνεία για τη θυροκόλληση στην οικία έκθεση.

Άρθρο 73 **Επίδοση στον χώρο εργασίας**

1. Αν αυτός στον οποίο απευθύνεται το επιδοτέο έγγραφο δεν βρίσκεται στο κατάστημα, στο γραφείο ή στο εργαστήριο, όπου ασκεί είτε μόνος είτε με άλλον το επάγγελμά του ή εργάζεται εκεί ως υπάλληλος ή εργαζόμενος του καταστήματος ή του γραφείου ή του εργαστηρίου, το έγγραφο επιδίδεται στον διευθυντή του καταστήματος ή του γραφείου ή του εργαστηρίου ή σε έναν από τους συνεταίρους, συνεργάτες, υπαλλήλους ή εργαζομένους, που έχει, κατά την κρίση του επιδίδοντος, συνείδηση των πράξεών του.

2. Αν δεν βρίσκεται κανένας από τους προαναφερομένους στο κατάστημα ή το γραφείο ή το εργαστήριο, διενεργείται θυροκόλληση του επιδοτέου εγγράφου, με τον τρόπο που ορίζεται στην παρ. 4 του άρθρου 72.

Άρθρο 74 **Ειδικές περιπτώσεις επίδοσης**

1. Για αξιωματικούς, υπαξιωματικούς, οπλίτες ή λοιπό προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων της χώρας και των Σωμάτων Ασφαλείας, η επίδοση μπορεί να γίνει και στον διοικητή της μονάδας ή τον προϊστάμενο της υπηρεσίας στην οποία ανήκουν, ο οποίος υποχρεούται να παραδώσει ή να διαβιβάσει, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, το έγγραφο σε αυτόν στον οποίο απευθύνεται. Τέτοια επίδοση δεν επιτρέπεται για ανώτατους αξιωματικούς ή διοικητές ή διευθυντές μονάδων και υπηρεσιών και για όσους τελούν σε άδεια, διαθεσιμότητα ή άργια.

2. Για όσους ανήκουν στην υπηρεσία φάρων και φανών, η επίδοση επιτρέπεται να γίνει στον λιμενάρχη της περιφέρειας, στην οποία ασκούν τα καθήκοντά τους.

3. Αν αυτός στον οποίο απευθύνεται το επιδοτέο έγγραφο νοσηλεύεται σε νοσοκομείο ή κρατείται σε φυλακή και δεν είναι δυνατή η επικοινωνία με αυτόν, σύμφωνα με βεβαίωση της διευθύνσης του νοσοκομείου ή της φυλακής, η οποία μνημονεύεται στην έκθεση επίδοσης, η επίδοση γίνεται στον διευθυντή του νοσοκομείου ή της φυλακής, ο οποίος υποχρεούται να παραδώσει το έγγραφο σ' αυτόν στον οποίο απευθύνεται.

4. Αν αυτός στον οποίο απευθύνεται το επιδοτέο έγγραφο υπηρετεί σε εμπορικό πλοίο ελλιμενισμένο σε ελληνικό λιμάνι, η επίδοση, σε περίπτωση απουσίας ή άρνησής του να παραλάβει το έγγραφο ή άρνησής του ή αδυναμίας του να υπογράψει την έκθεση, γίνεται προς τον πλοίαρχο ή προς αυτόν που τον αναπληρώνει, και, σε περίπτωση απουσίας ή άρνησης και αυτών να παραλάβουν το έγγραφο, γίνεται στον λιμενάρχη, ο οποίος υποχρεούται να ειδοποιήσει αυτόν στον οποίο απευθύνεται το έγγραφο.

5. Αν αυτός στον οποίο απευθύνεται το επιδοτέο έγγραφο υπηρετεί σε εμπορικό πλοίο που δεν είναι ελλιμενισμένο σε ελληνικό λιμάνι, η επίδοση γίνεται στην κατοικία του, και σε περίπτωση που δεν έχει κατοικία, η επίδοση γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 77. Σε κάθε περίπτωση η επίδοση γίνεται και στα γραφεία του πλοιοκτήτη ή του διαχειριστή στην ημεδαπή ή διαφορετικά στον πράκτορα του πλοίου στο ελληνικό λιμάνι, αν αυτά υπάρχουν.

Άρθρο 75 **Υποχρέωση παράδοσης του επιδοτέου εγγράφου**

Τα πρόσωπα στα οποία παραδίδεται, σύμφωνα με το άρθρο 74, το επιδοτέο έγγραφο, οφείλουν να το παραδώσουν χωρίς υπαίτια καθυστέρηση σ' αυτόν που αφορά η επίδοση με έγγραφη απόδειξη, την οποία και υποχρεούνται να διαβιβάσουν στη γραμματεία του Δικαστηρίου.

Άρθρο 76 **Επίδοση σε πρόσωπα γνωστής διεύθυνσης στην αλλοδαπή**

Με την επιφύλαξη επιδόσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής διεθνών συμβάσεων, αν αυτός στον οποίο απευθύνεται το επιδοτέο έγγραφο κατοικεί στη αλλοδαπή και είναι γνωστός ο

τόπος, καθώς και η διεύθυνση της κατοικίας του, η επίδοση, σε περίπτωση έλλειψης αντικλήτου, γίνεται στον Υπουργό Εξωτερικών ή στον εξουσιοδοτημένο από αυτόν υπάλληλο, για τη διαβίβαση του εγγράφου σ' αυτόν στον οποίο απευθύνεται.

Άρθρο 77

Επίδοση σε πρόσωπα άγνωστης διαμονής

1. Αν αυτός στον οποίο απευθύνεται το επιδοτέο έγγραφο είναι άγνωστης διαμονής κατά τον χρόνο της επίδοσης, η επίδοση, εφόσον δεν έχει οριστεί αντικλήτος, γίνεται στον δήμαρχο της τελευταίας γνωστής κατοικίας ή διαμονής του, και αν δεν υπάρχει καμία γνωστή κατοικία ή διαμονή, στον δήμαρχο της αρχής που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη.

2. Η επίδοση του επιδοτέου εγγράφου στον δήμαρχο και στα πρόσωπα που αναφέρονται στα άρθρα 73, 74 και 76 γίνεται εντός σφραγισμένου και αδιαφανούς φακέλου, επί του οποίου αναγράφονται μόνο τα στοιχεία της αρχής ή του προσώπου που παραγγέλλει την κοινοποίηση και του προσώπου προς το οποίο απευθύνεται η κοινοποίηση.

Άρθρο 78

Άρνηση παραλαβής

1. Αν αυτός στον οποίο απευθύνεται το επιδοτέο έγγραφο ή τα πρόσωπα που αναφέρονται στα άρθρα 72 και 73 αρνούνται την παραλαβή του εγγράφου ή την υπογραφή της έκθεσης επίδοσης, διενεργείται θυροκόλληση του επιδοτέου εγγράφου στην κατοικία ή στο κατάστημα γραφείου ή εργαστηρίου με τον τρόπο που ορίζεται στην παρ. 4 του άρθρου 72.

2. Αν στις περιπτώσεις των άρθρων 74, 76 και 77 τα αναφερόμενα σ' αυτά πρόσωπα αρνούνται να παραλάβουν το έγγραφο ή να υπογράψουν την έκθεση επίδοσης, διενεργείται θυροκόλληση του επιδοτέου εγγράφου με τον τρόπο που ορίζεται στην παρ. 4 του άρθρου 72 και αντίγραφό του αποστέλλεται μέσω ταχυδρομείου με συστημένη επιστολή στη διεύθυνση όπου έπρεπε να γίνει η επίδοση.

3. Αν στις περιπτώσεις της παρ. 1 του άρθρου 69 ο εκπρόσωπος της αρχής ή ο εντεταλμένος υπάλληλος αρνηθεί την παραλαβή του εγγράφου ή την υπογραφή της έκθεσης, η άρνηση βεβαιώνεται σ' αυτή και διενεργείται θυροκόλληση του επιδοτέου εγγράφου με τον τρόπο που ορίζεται στην παρ. 4 του άρθρου 72.

4. Στις περιπτώσεις των παρ. 1 έως και 3 η επίδοση θεωρείται ότι συντελέστηκε από τη χρονολογία της έκθεσης.

Άρθρο 79

Έκθεση επίδοσης

1. Για κάθε επίδοση συντάσσεται από το όργανο της επίδοσης έκθεση, η οποία, εκτός από τα στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 65, περιέχει:

- (α) την παραγγελία για επίδοση,
- (β) το ονοματεπώνυμο και την ιδιότητα του οργάνου της επίδοσης,
- (γ) σαφή προσδιορισμό του επιδοθέντος εγγράφου και των προσώπων στα οποία αυτό αφορά,
- (δ) μνεία του τόπου, του χρόνου, της ημέρας και της ώρας της επίδοσης,
- (ε) μνεία του προσώπου στο οποίο παραδόθηκε το έγγραφο και του τρόπου επίδοσης σε περίπτωση απουσίας ή άρνησης εκείνου στον οποίο απευθύνεται το επιδοτέο έγγραφο ή των προσώπων που αναφέρονται στα άρθρα 72 και 73.

2. Η έκθεση υπογράφεται από το όργανο της επίδοσης και από εκείνον που παρέλαβε το έγγραφο, σε περίπτωση δε άρνησης ή αδυναμίας του τελευταίου και από τον προσλαμβανόμενο για τον σκοπό αυτόν μάρτυρα.

3. Πάνω στο έγγραφο που επιδίδεται, το όργανο της επίδοσης σημειώνει την ημέρα και την ώρα της επίδοσης και υπογράφει. Η σημείωση αυτή αποτελεί απόδειξη υπέρ εκείνου στον οποίο απευθύνεται το επιδοτέο έγγραφο. Αν υπάρχει διαφορά μεταξύ

της έκθεσης επίδοσης και της σημείωσης, κατισχύει η έκθεση επίδοσης.

Άρθρο 80

Αντίκλητος

1. Κάθε διάδικος σε δίκη ενώπιον του Δικαστηρίου, με εξαίρεση το Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, υποχρεούται, με το πρώτο δικόγραφο που απευθύνεται στο Δικαστήριο, να διορίσει ως αντίκλητο πρόσωπο που έχει την κατοικία του στην έδρα του Δικαστηρίου. Αντίκλητος εκείνου είναι αυτοδικαίως ο δικηγόρος που το υπογράφει, εφόσον είναι διορισμένος στο Πρωτοδικείο Αθηνών.

2. Ο διορισμός πρέπει να περιέχει το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, το επάγγελμα και τον ακριβή προσδιορισμό της διεύθυνσης της κατοικίας και της επαγγελματικής εγκατάστασης του αντικλήτου. Το άρθρο 60 εφαρμόζεται και εν προκειμένω.

3. Αυτός που επιμελείται της επίδοσης, ακόμη και όταν υπάρχει αντίκλητος, αναζητεί πρώτα τον διάδικο ή τον νόμιμο αντιπρόσωπό του για να παραδώσει το επιδοτέο έγγραφο, χωρίς να επιτρέπεται σε περίπτωση απουσίας των τελευταίων η επίδοση με θυροκόλληση. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να προβληθεί ακυρότητα της επίδοσης από το γεγονός ότι αυτή έγινε στον αντίκλητο που διορίστηκε, εκτός αν ειδική διάταξη επιβάλλει την παράδοση του εγγράφου στον ίδιο τον διάδικο ή τον νόμιμο αντιπρόσωπό του.

4. Η επίδοση στον αντίκλητο διενεργείται με τον ίδιο τρόπο που γίνεται στον διάδικο, εφαρμοζομένων αναλόγως και των άρθρων 72 και 73, καθώς και της παρ. 1 του άρθρου 78.

5. Η ιδιότητα του αντικλήτου παύει με:

- (α) τον θάνατό του ή την απώλεια της ικανότητάς του να ενεργεί διαδικαστικές πράξεις,
- (β) την περάτωση της δίκης με αμετάκλητη απόφαση,
- (γ) την παραίτηση ή την ανάκληση του διορισμού.

Το άρθρο 38 εφαρμόζεται αναλόγως και για τον αντίκλητο. Ο διάδικος υποχρεούται σε άμεση αντικατάσταση του αντικλήτου που απεβίωσε, απώλεσε την ικανότητά του να διενεργεί διαδικαστικές πράξεις, παραιτήθηκε ή ο διορισμός του ανακλήθηκε με έγγραφη δήλωσή του που πληροί τους όρους της παρ. 2 του παρόντος και κατατίθεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14

ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ

Άρθρο 81

Υποβολή παραίτησης

1. Η παραίτηση από το δικαίωμα ή το δικόγραφο ένδικου βοηθήματος ή μέσου μπορεί να γίνει έως το πέρας της τελευταίας συζήτησης.

2. Η παραίτηση γίνεται με:

- (α) προφορική δήλωση στο ακροατήριο του διαδίκου ή του νόμιμου αντιπροσώπου ή του εκπροσώπου ή του δικαστικού πληρεξουσίου του,
- (β) έγγραφη δήλωση του δικαστικού πληρεξουσίου του διαδίκου, η οποία κατατίθεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου,
- (γ) έγγραφη δήλωση του ίδιου του διαδίκου ή του νόμιμου αντιπροσώπου ή του εκπροσώπου του που κατατίθεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου και που περιλαμβάνεται είτε σε συμβολαιογραφικό είτε σε ιδιωτικό έγγραφο, εφόσον στην τελευταία περίπτωση η γνησιότητα της υπογραφής του δηλούντος βεβαιώνεται από οποιαδήποτε δημόσια ή δημοτική αρχή.

3. Δήλωση του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι αποσύρει την υποστήριξη ένδικου βοηθήματος ή μέσου που έχει ασκήσει, η οποία υποβάλλεται στο Δικαστήριο και κοινοποιείται σε εκείνον υπέρ του οποίου ασκήθηκε το ένδικο βοήθημα ή μέσο πριν από τον προσδιορισμό δικασίμου, γίνεται

δεκτή με πράξη του Προέδρου του Δικαστηρίου, εκτός αν εκείνος υπέρ του οποίου ασκήθηκε το ένδικο βοήθημα ή μέσω δηλώσει εντός εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίηση της δήλωσης σ' αυτόν ότι επιθυμεί τη συνέχιση της δίκης. Αν η δήλωση του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου γίνει μετά τον προσδιορισμό δικασίμου, η δήλωση συνέχισης υποβάλλεται έως την πρώτη συζήτηση στο ακροατήριο.

Άρθρο 82 **Ισχύς παραίτησης**

1. Είναι ανίσχυρη η παραίτηση που γίνεται υπό όρο ή αίρεση.
2. Ανάκληση της παραίτησης δεν επιτρέπεται.

Άρθρο 83 **Αποτελέσματα παραίτησης**

1. Η δήλωση παραίτησης συνεπάγεται κατάργηση της δίκης. Τα έννομα αποτελέσματα της παραίτησης επέρχονται αφότου γίνει η δήλωση.
2. Αν η παραίτηση υποβληθεί μετά την πρώτη συζήτηση, το Δικαστήριο μπορεί να καταλογίσει τα έξοδα της δίκης σε βάρος του παραιτηθέντος διαδίκου.
3. Κατά την παραίτηση από μέρους του Δημοσίου, οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου τηρούνται οι εκάστοτε ισχύουσες ειδικές γι' αυτά διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15 **ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ**

Άρθρο 84 **Εκκίνηση και υπολογισμός προθεσμιών**

1. Οι προβλεπόμενες στον νόμο και οι τασσόμενες από το Δικαστήριο προθεσμίες εκκινούν την επόμενη ημέρα από εκείνη κατά την οποία επιδόθηκε το έγγραφο ή κατά την οποία συντελέστηκε το γεγονός που αποτέλεσε την αφετηρία της προθεσμίας, και λήγουν στις 7 το βράδυ της τελευταίας ημέρας, αν δε αυτή είναι κατά νόμο εξαιρετέα, την ίδια ώρα της αμέσως επόμενης εργάσιμης ημέρας.
2. Ο υπολογισμός των προθεσμιών γίνεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Αστικό Κώδικα.
3. Τα ένδικα βοηθήματα και μέσα μπορεί να ασκηθούν και πριν από την επίδοση της προσβαλλόμενης πράξης ή απόφασης.
4. Οι προθεσμίες που αρχίζουν με την επίδοση εγγράφου τρέχουν και εναντίον εκείνου, με παραγγελία του οποίου έγινε η επίδοση.
5. Οι προθεσμίες, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, έχουν ανατρεπτικό χαρακτήρα και η τήρησή τους εξετάζεται από το Δικαστήριο και αυτεπαγγέλτως.

Άρθρο 85 **Διακοπή και αναστολή προθεσμιών**

1. Αν κατά τη διάρκεια μιας προθεσμίας επέλθει διακοπή της δίκης, διακόπτεται η προθεσμία και αρχίζει νέα από την επανάληψη της δίκης.
2. Αν αποβιώσει διάδικος κατά τη διάρκεια της προθεσμίας, αυτή διακόπτεται και αρχίζει νέα από την επίδοση της προσβαλλόμενης πράξης ή απόφασης σ' αυτούς που διαδέχθηκαν τον θανόντα σύμφωνα με τον νόμο, ή από τότε που έλαβαν αποδεδειγμένως γνώση της πράξης ή της απόφασης. Αν η νομιμοποίηση των τελευταίων συνδέεται με την άσκηση κληρονομικού δικαιώματος, η νέα προθεσμία αρχίζει από την αποδοχή της κληρονομίας. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται αναλόγως και στην περίπτωση που έπαυσε να υπάρχει το νομικό πρόσωπο.
3. Κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών, όπως προσδιορίζεται από τον Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 1756/1988, Α' 35), οι προθεσμίες αναστέλλονται.

4. Κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών αναστέλλονται οι προθεσμίες που έχουν ταχθεί για τη διεξαγωγή αποδείξεων. Η αναστολή δεν ισχύει όταν πρόκειται για συντηρητική απόδειξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16 **ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΚΥΡΟΤΗΤΕΣ**

Άρθρο 86 **Ορισμός της δικονομικής ακυρότητας και εξουσίες του Δικαστηρίου**

1. Η παράβαση διάταξης που ρυθμίζει τη διαδικασία και ιδίως τον τύπο της διαδικαστικής πράξης συνεπάγεται ακυρότητα.
2. Την ακυρότητα απαγγέλλει το Δικαστήριο:
 - (α) αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αν αυτό προβλέπεται ρητώς από τον νόμο ή αν η διαδικαστική πράξη προέρχεται από αναρμόδιο όργανο ή αν αυτή έγινε κατά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας,
 - (β) ύστερα από αίτηση του διαδίκου σε κάθε άλλη περίπτωση και εφόσον κριθεί ότι η παράβαση προκάλεσε σε αυτόν βλάβη, η οποία δεν μπορεί να αποκατασταθεί διαφορετικά παρά μόνο με την κήρυξη της ακυρότητας.

Άρθρο 87 **Πρόταση και συνέπειες δικονομικών ακυροτήτων**

1. Η αίτηση του διαδίκου στην περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 86 είναι απαράδεκτη αν:
 - (α) δεν υποβληθεί κατά την πρώτη, μετά τη συντέλεση της παράβασης, συζήτηση της υπόθεσης,
 - (β) υποβληθεί από διάδικο που έχει προκαλέσει την παράβαση ή έχει συντελέσει σε αυτή ή έχει παραιτηθεί ρητώς ή σιωπηρώς, μετά τη διενέργεια της διαδικαστικής πράξης, από την υποβολή αίτησης.
2. Το Δικαστήριο, όταν απαγγέλλει την ακυρότητα, διατάσσει την επανάληψη της πράξης, εκτός αν επιήλθε απώλεια του δικαιώματος ή αποκλείεται η επανάληψη για άλλο λόγο.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ **ΠΡΟΔΙΚΑΣΙΑ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17 **ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΥΛΟΓΟΥ** **ΧΡΟΝΟΥ ΕΚΔΙΚΑΣΗΣ**

Άρθρο 88 **Παρακολούθηση της ροής των υποθέσεων**

Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου παρακολουθεί τη ροή των υποθέσεων που εισέρχονται και εκκρεμούν σ' αυτό, προκειμένου να διασφαλίσει την εκδίκασή τους σε εύλογο χρόνο.

Άρθρο 89 **Ορισμός και καθήκοντα εισηγητή δικαστή**

1. Αν ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου προσδιορίσει σύντομη δικάσιμο της υπόθεσης σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 109, δύναται συγχρόνως να ορίσει τον εισηγητή δικαστή της υπόθεσης.
2. Ο εισηγητής δικαστής σε υποθέσεις που υπάγονται στη δικαιοδοσία Τμήματος φροντίζει, ώστε, πριν από τη δικάσιμο, να είναι πλήρης ο διοικητικός φάκελος της υπόθεσης, συντάσσει δε συνοπτική έκθεση, η οποία διαλαμβάνει το ιστορικό της διαφοράς, τα στοιχεία που βεβαιώνονται από τα έγγραφα και τα ζητήματα που ανακύπτουν.
3. Σε υποθέσεις που υπάγονται στη δικαιοδοσία Τμήματος, οι αρχές προς τις οποίες απευθύνεται ο εισηγητής για τη συγκέντρωση στοιχείων και πληροφοριών χρήσιμων για τη διερεύνηση της υπόθεσης έχουν την υποχρέωση να αποστέλλουν τα στοιχεία και τις πληροφορίες που τους ζητεί εντός τριάντα (30) ημερών

από την αποστολή του σχετικού εγγράφου.

4. Αν κρίνει ότι η υπόθεση υπάγεται στις περιπτώσεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 91, ο εισηγητής δικαστής ενημερώνει σχετικώς τον Πρόεδρο.

5. Ο εισηγητής, πέντε (5) ημέρες πριν από τη δικάσιμο που έχει οριστεί με την οικεία πράξη του Προέδρου, οφείλει να δηλώσει στη γραμματεία του Δικαστηρίου αν η υπόθεση είναι ώριμη για συζήτηση. Η παράλειψη της δήλωσης αυτής επάγεται την αυτεπάγγελτη αναβολή της υπόθεσης σε μεταγενέστερη δικάσιμο.

Άρθρο 90 **Μέτρα για διασφάλιση της εκδίκασης** **εντός ευλόγου χρόνου**

Αν ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου κρίνει, εκτιμώντας το σύνολο των περιστάσεων, ότι οι αιτήσεις που εκκρεμούν στο Δικαστήριο είναι ανέφικτο να εκδικασθούν και να περατωθούν εντός ευλόγου χρόνου, μπορεί να λάβει ένα από τα ακόλουθα μέτρα ή συνδυασμό τους:

(α) Κατατάσσει τις εκκρεμείς υποθέσεις, για τις οποίες δεν έχει προοριστεί ακόμη δικάσιμος ανά θεματική κατηγορία, ανάλογα με την ταυτότητα ή ομοιότητα των νομικών ζητημάτων που τίθενται σ' αυτές και για όσες από αυτές υφίσταται απόφαση της Ολομέλειας ή πάγια νομολογία Τμήματος που επιλύουν το κύριο ζήτημα που τίθεται σ' αυτές εκδίδει πράξη συνεκδίκασης και τις εισάγει προς εκδίκαση σύμφωνα με την ειδική διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 91.

(β) Αν έχει εντοπίσει κατηγορία όμοιων θεματικών υποθέσεων μεγάλου αριθμού στις οποίες τίθεται νομικό ζήτημα που, αν επιλυθεί από την Ολομέλεια, θα καταστεί δυνατή η εισαγωγή τους προς εκδίκαση στη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 91, κινεί τη διαδικασία της παραπομπής στην Ολομέλεια σοβαρού ζητήματος σύμφωνα με τις παρ. 1 του άρθρου 162 και 1 του άρθρου 163.

(γ) Ορίζει δικαστή για να εξετάσει αν υπόθεση ή κατηγορία υποθέσεων που εκκρεμούν στο Δικαστήριο υπάγονται στις περιπτώσεις της παρ. 1 του άρθρου 91.

(δ) Επί αγωγών που υπάγονται στην περ. α', ζητεί, πριν από την εισαγωγή τους προς εκδίκαση, την παροχή πληροφοριών και στοιχείων από την αρμόδια διοικητική αρχή, ώστε να αποφευχθεί η έκδοση προδικαστικής απόφασης.

(ε) Εισάγει υπόθεση απευθείας στην επταμελή σύνθεση του Τμήματος, όταν συντρέχει περίπτωση από αυτές που προβλέπονται στο άρθρο 296.

Άρθρο 91 **Διαδικασία σε συμβούλιο**

1. Προφανώς अपαράδεκτες ή προφανώς αβάσιμες, καθώς και προφανώς βάσιμες αιτήσεις δικαστικής προστασίας μπορεί να απορρίπτονται ή, αντίστοιχα, να γίνονται δεκτές με ομόφωνη απόφαση δικαστικού σχηματισμού που λαμβάνεται σε συμβούλιο, το οποίο συγκροτείται από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου και απαρτίζεται από τον ίδιο ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, τον πρώτο κατά σειρά αρχαιότητας Σύμβουλο που υπηρετεί στο Δικαστήριο ή τον νόμιμο αναπληρωτή του και τον δικαστή που ορίστηκε από τον Πρόεδρο ως εισηγητής της υπόθεσης. Επί υποθέσεων που εκκρεμούν σε Τμήμα, μέλη του σχηματισμού μπορεί να ορισθούν και Πάρεδροι που συμμετέχουν με αποφασιστική ψήφο.

2. Προφανώς απαράδεκτες ή αβάσιμες αιτήσεις δικαστικής προστασίας μπορούν να απορρίπτονται ακόμη και αν ο υπογράφων δικηγόρος δεν έχει νομιμοποιηθεί, με ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 237.

3. Η απόφαση κοινοποιείται στους διαδίκους, οι οποίοι μπορούν, με αίτησή τους που κατατίθεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου μέσα σε προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από την κοινοποίηση, να ζητήσουν τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο, συμπληρώνοντας τυπικές ελλείψεις και καταβάλλοντας επιπλέον παράβολο, εφόσον έχουν τέτοια υποχρέωση, τριπλάσιο από το κατά περίπτωση προβλεπόμενο. Στην περίπτωση αυτή, η απόφαση που ελήφθη σε συμβούλιο, παύει να ισχύει και ο Πρόεδρος εισάγει την

υπόθεση για συζήτηση στο ακροατήριο. Την υπόθεση μπορεί να εισαγάγει στο ακροατήριο και ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου μέσα στην ίδια προθεσμία. Σε κάθε περίπτωση, η υπόθεση εισάγεται στο ακροατήριο, αν κατά την εκτέλεση της απόφασης που ελήφθη με τη διαδικασία του παρόντος διαπιστωθεί ότι η απόφαση εμπεριέχει ελλείψεις που καθιστούν αδύνατη την εκτέλεσή της.

4. Ο γραμματέας του Δικαστηρίου με πράξη του διαπιστώνει την άπρακτη πάροδο των προθεσμιών της παρ. 3. Από την ημερομηνία σύνταξης της πράξης αυτής παράγεται το αποτέλεσμα της απόφασης. Αν διαπιστώσει πλημμέλεια στην κοινοποίηση, διατάσσει τη διενέργεια νέας.

5. Κατά της απόφασης που εκδίδεται σε συμβούλιο δεν επιτρέπεται η άσκηση αίτησης αναίρεσης και ανακοπής ερημοδικίας.

Άρθρο 92 **Συνεκδίκαση ή χωρισμός δικογράφων**

Για την ταχύτερη εκδίκαση των υποθέσεων, το Δικαστήριο, με πράξη του Προέδρου του, μπορεί να διατάσσει τη συνεκδίκαση περισσότερων ένδικων βοηθημάτων ή μέσων ή αιτήσεων καταλογισμού, εφόσον τίθενται όμοια ζητήματα. Για τον ίδιο λόγο μπορεί να διατάσσει τον χωρισμό δικογράφων, στα οποία έχουν σωρευθεί πλέονες αιτήσεις δικαστικής προστασίας.

Άρθρο 93 **Ειδική εκδίκαση αγωγών σε συμβούλιο**

1. Αν ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου κρίνει, αφού συνεκτιμήσει το σύνολο των περιστάσεων, ότι αγωγή που εκκρεμεί στο Δικαστήριο δεν μπορεί να δικασθεί εντός ευλόγου χρόνου, ενημερώνει εγγράφως τους διαδίκους για την ενδεχόμενη καθυστέρηση και τους γνωρίζει ότι, εφόσον δεν διατυπώσουν αντίρρηση εντός ενός (1) μήνα από την επίδοση του εγγράφου του, η υπόθεση θα εισαχθεί για εκδίκαση στο συμβούλιο που προβλέπεται στο άρθρο 91.

2. Αν δεν διατυπωθεί η αντίρρηση που αναφέρεται στην παρ. 1, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου καλεί τους διαδίκους να υποβάλουν στο Δικαστήριο υπόμνημα με τους ειδικότερους ισχυρισμούς τους, καθώς και κάθε στοιχείο που, κατά την κρίση τους, διευκολύνει την ταχύτερη εκδίκαση της αγωγής. Το Δικαστήριο επιλαμβάνεται της αγωγής σε συμβούλιο και αποφαινείται επί του ουσιαστικώς βάσιμου αυτής με βάση τις αρχές για την κατανομή του βάρους της απόδειξης και τα στοιχεία που υφίστανται στον φάκελο, χωρίς να διατάξει περαιτέρω αποδείξεις.

3. Η απόφαση κοινοποιείται στους διαδίκους, οι οποίοι μπορούν, με αίτησή τους που κατατίθεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου μέσα σε προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από την κοινοποίηση, να ζητήσουν τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο. Στην περίπτωση αυτή, η απόφαση που ελήφθη σε συμβούλιο παύει να ισχύει και ο πρόεδρος εισάγει την υπόθεση για συζήτηση στο ακροατήριο. Την υπόθεση μπορεί να εισαγάγει στο ακροατήριο και ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου μέσα στην ίδια προθεσμία. Σε κάθε περίπτωση η υπόθεση εισάγεται στο ακροατήριο, αν κατά την εκτέλεση της απόφασης που ελήφθη με τη διαδικασία του παρόντος διαπιστωθεί ότι η απόφαση εμπεριέχει ελλείψεις που καθιστούν αδύνατη την εκτέλεσή της.

4. Κατά της απόφασης που εκδίδεται σε συμβούλιο δεν επιτρέπεται η άσκηση αίτησης αναίρεσης και ανακοπής ερημοδικίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18 **ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**

Άρθρο 94 **Αναστολή εκτέλεσης διοικητικών πράξεων**

1. Η προθεσμία και η άσκηση έφεσης ενώπιον του Δικαστηρίου κατά πράξης της διοίκησης δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της πράξης αυτής, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον νόμο.

2. Η αναστολή, ολικώς ή μερικώς, της εκτέλεσης της προσβαλ-

λόμενης πράξης μπορεί να διαταχθεί, ύστερα από αίτηση του εκκαλούντος ή του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με συνοπτικά αιτιολογημένη απόφαση του Δικαστηρίου που εκδίδεται πριν αυτό αποφανθεί για την έφεση.

Άρθρο 95 **Αρμόδιότητα**

Αρμόδιο για τη χορήγηση της αναστολής είναι το Τμήμα στο οποίο εκκρεμεί η έφεση, εφόσον αυτό είναι αρμόδιο για την εκδίκαση της κύριας υπόθεσης. Σε περίπτωση αναρμοδιότητας, η αίτηση αναστολής παραπέμπεται στο αρμόδιο Τμήμα, υποχρεωτικά μαζί με την έφεση, με τη διαδικασία του άρθρου 91. Στην περίπτωση αυτή, και για την αποτροπή άμεσου κινδύνου ανεπανόρθωτης βλάβης του αιτούντος, επιτρέπεται η έκδοση σύμφωνα με το άρθρο 99 προσωρινής διαταγής αναστολής εκτέλεσης από τον Πρόεδρο ή τον οριζόμενο απ' αυτόν δικαστή του Τμήματος, στο οποίο έχει αναρμοδίως εισαχθεί η αίτηση αναστολής.

Άρθρο 96 **Προϋποθέσεις αναστολής**

1. Η αίτηση αναστολής γίνεται δεκτή, αν πιθανολογηθεί ότι από την άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης θα επέλθει στον αιτούντα βλάβη δυσχερώς επανορθώσιμη σε περίπτωση ευδοκίμησης της έφεσης. Ακόμη και αν η βλάβη του αιτούντος από την άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης δεν πιθανολογείται ως δυσχερώς επανορθώσιμη, το Δικαστήριο χορηγεί την αναστολή αν εκτιμά ότι η έφεση είναι προδήλως βάσιμη.

2. Στις διαφορές από καταλογισμούς το Τμήμα μπορεί, με την απόφασή του, να ορίσει ότι το ανασταλτικό αποτέλεσμα δεν καταλαμβάνει τη λήψη αναγκαστικών μέτρων είσπραξης ή διοικητικών μέτρων για τον εξαναγκασμό ή τη διασφάλιση της είσπραξης της οφειλής επί συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων του αιτούντος, τα οποία αναφέρονται στην απόφαση.

3. Σε κάθε περίπτωση η αίτηση αναστολής απορρίπτεται αν:

(α) η έφεση είναι προδήλως απαράδεκτη ή αβάσιμη, ακόμη και αν η βλάβη του αιτούντος από την άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης είναι δυσχερώς επανορθώσιμη,

(β) κατά τη στάθμιση της βλάβης του αιτούντος, των συμφερόντων τρίτων και του δημόσιου συμφέροντος, κρίνεται ότι οι αρνητικές συνέπειες από την αποδοχή της αίτησης αναστολής θα είναι σοβαρότερες από την ωφέλεια του αιτούντος.

4. Η χορήγηση αναστολής αποκλείεται κατά το μέρος που η προσβαλλόμενη πράξη έχει ήδη εκτελεσθεί. Η ταμειακή βεβαίωση του καταλογισθέντος ποσού δεν συνιστά εκτέλεση της καταλογιστικής πράξης κατά την έννοια της παρούσας.

Άρθρο 97 **Προδικασία της αίτησης αναστολής**

1. Η αίτηση αναστολής, εκτός από τα στοιχεία του άρθρου 59, πρέπει να αναφέρει τους συγκεκριμένους λόγους που δικαιολογούν την αναστολή.

2. Η αίτηση αναστολής κατατίθεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί η έφεση, και πρέπει να συνοδεύεται από δύο (2) απλά αντίγραφα, καθώς και επικυρωμένο αντίγραφο της έφεσης.

3. Στις διαφορές από καταλογισμούς:

(α) αν ο αιτών την αναστολή είναι φυσικό πρόσωπο, δηλώνεται και το παγκόσμιο εισόδημα από κάθε πηγή, καθώς και η περιουσιακή κατάσταση οπουδήποτε στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή του ή της συζύγου και των ανήλικων τέκνων του,

(β) αν ο αιτών είναι νομικό πρόσωπο, δηλώνεται και το παγκόσμιο εισόδημα από κάθε πηγή, καθώς και η περιουσιακή κατάσταση οπουδήποτε στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή συνδεδεμένου νομικού προσώπου με το αιτούν, καθώς και των φυσικών προσώπων που ευθύνονται ατομικά για τις υποχρεώσεις του νομικού προσώπου.

Ως συνδεδεμένο νομικό πρόσωπο για την εφαρμογή της περ.

β' νοείται το νομικό πρόσωπο με σχέση ουσιώδους διοικητικής ή οικονομικής εξάρτησης ή ελέγχου από το αιτούν νομικό πρόσωπο ή λόγω ουσιώδους εξάρτησης και των δύο από το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα.

4. Η περιουσιακή κατάσταση κατά την έννοια της παρ. 3 περιλαμβάνει ιδίως τα εμπράγματα και ενοχικά δικαιώματα σε ακίνητα, τις καταθέσεις οποιουδήποτε είδους και τα συναφή τραπεζικά προϊόντα, τις επενδύσεις σε κινητές αξίες, τα μηχανοκίνητα μέσα μεταφοράς, τα δάνεια και τις δωρεές, τις μετοχές, τα μερίδια, τα δικαιώματα ψήφου ή συμμετοχής σε κεφάλαιο σε οποιασδήποτε μορφής νομική οντότητα, καθώς και τα εμπράγματα και ενοχικά δικαιώματα σε κινητά μεγάλης αξίας. Αν δεν υποβληθεί ή είναι ελλιπής η δήλωση της

παρ. 3, μπορεί, λαμβανομένου υπόψη και του προβαλλόμενου λόγου αναστολής, να απορριφθεί η αίτηση.

5. Με πράξη που συντάσσεται πάνω στο δικόγραφο της αίτησης αναστολής, ο Πρόεδρος του Τμήματος διατάζει τον αιτούντα να επιδώσει προς τη διοίκηση και τον τρίτο, ο οποίος έχει δικαίωμα να ασκήσει πρόσθετη παρέμβαση στη δίκη της αντίστοιχης έφεσης, αντίγραφο της αίτησης αναστολής και της έφεσης. Η διοίκηση υποχρεούται να αποστείλει στο Τμήμα αντίγραφο της πράξης ή απόφασης της οποίας ζητείται η αναστολή εκτέλεσης, καθώς και τον σχετικό φάκελο με τις απόψεις της. Προς τούτο, με την ίδια πράξη, τάσσεται σ' αυτήν προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των πέντε (5) ημερών. Μέχρι τη λήξη της ίδιας προθεσμίας ο αιτών οφείλει να προσκομίσει τα αποδεικτικά στοιχεία στα οποία στηρίζει τους ισχυρισμούς του, καθώς και τα αποδεικτικά των επιδόσεων που διατάχθηκαν με την ανωτέρω πράξη του Προέδρου του Τμήματος.

Άρθρο 98 **Κύρια διαδικασία**

1. Για την αναστολή αποφαινεται το Τμήμα σε συμβούλιο, κατά τη συνεδρίαση του οποίου μπορεί να κληθούν να εμφανισθούν και οι διάδικοι.

2. Αν η πράξη αφορά και σε τρίτο που έχει δικαίωμα να ασκήσει πρόσθετη παρέμβαση κατά τη δίκη της αντίστοιχης έφεσης, αυτός μπορεί, με υπόμνημα που κατατίθεται το αργότερο εντός της προθεσμίας της παρ. 5 του άρθρου 97, να εκθέσει τις απόψεις του, έστω και αν δεν έχει ασκήσει παρέμβαση.

Άρθρο 99 **Προσωρινή διαταγή αναστολής εκτέλεσης**

1. Ο Πρόεδρος του Τμήματος ή ο οριζόμενος από αυτόν δικαστής μπορεί, εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα με την αίτηση αναστολής ή αυτοτελώς μετά την κατάθεσή της, να εκδώσει προσωρινή διαταγή αναστολής εκτέλεσης, η οποία καταχωρίζεται κάτω από την αίτηση. Αποφαινεται δε το ταχύτερο δυνατόν, μετά την προσκόμιση του αποδεικτικού επίδοσης στη διοίκηση, με τη φροντίδα του αιτούντος, της αίτησης αναστολής που περιέχει το σχετικό αίτημα ή της αίτησης αναστολής και της αυτοτελούς αίτησης, καθώς και της έφεσης. Η διοίκηση μπορεί να διατυπώσει τις απόψεις της μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες από την επίδοση.

2. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις αποφαινεται χωρίς τις πιο πάνω επιδόσεις, οι οποίες, αν εκδοθεί προσωρινή διαταγή, γίνονται από τον αιτούντα αμέσως. Σε διαφορετική περίπτωση, η προσωρινή διαταγή ανακαλείται κατά την παρ. 3.

3. Η προσωρινή διαταγή ισχύει έως την έκδοση της απόφασης για την αίτηση αναστολής, μπορεί δε να ανακληθεί, μετά από αίτηση διαδίκου ή τρίτου που έχει έννομο συμφέρον ή και αυτεπαγγέλτως, από τον Πρόεδρο ή τον δικαστή που ορίστηκε, καθώς και από το αρμόδιο για την αναστολή Τμήμα.

4. Η αίτηση ανάκλησης προσωρινής διαταγής επιδίδεται στον αιτούντα, ο οποίος μπορεί να διατυπώσει τις απόψεις του μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες από την επίδοση. Η επίδοση στον αιτούντα παραλείπεται σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις.

Άρθρο 100 Απόφαση

1. Αν γίνει εν όλω ή εν μέρει δεκτή η αίτηση, διατάσσεται η ολική ή μερική αναστολή εκτέλεσης της προσβαλλόμενης με την έφεση πράξης.

2. Η αναστολή, αν στη σχετική απόφαση δεν ορίζεται διαφορετικά, ισχύει έως τη δημοσίευση οριστικής απόφασης για την έφεση ή την κατάργηση της δίκης επί της τελευταίας.

3. Με την απόφαση με την οποία διατάσσεται η αναστολή εκτέλεσης, το Τμήμα μπορεί, ακόμη και αν δεν έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα, να διατάξει και κάθε αναγκαίο για τη διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος μέτρο, όπως:

(α) την κατάθεση στον καθ' ου η αίτηση, μέσα σε τακτική προθεσμία, εγγυητικής επιστολής αναγνωρισμένης τράπεζας για ποσό που καθορίζεται με την απόφαση αυτή, ή

(β) την εγγραφή από τον καθ' ου η αίτηση προσημείωσης υποθήκης σε ακίνητο του αιτούντος για ποσό που καθορίζεται με την ίδια απόφαση, ή

(γ) την τήρηση οποιουδήποτε άλλου κατάλληλου όρου κρίνει αναγκαίο το Τμήμα για την προστασία των συμφερόντων του καθ' ου η αίτηση από την αναστολή.

4. Η απόφαση που εκδίδεται για την αίτηση αναστολής κοινοποιείται στους διαδίκους με τη φροντίδα της γραμματείας, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 297.

5. Οι αποφάσεις που εκδίδονται για την αίτηση αναστολής μπορεί να ανακληθούν, ολικώς ή μερικώς, ύστερα από αίτηση διαδίκου ή τρίτου που έχει έννομο συμφέρον, αν η αίτηση ανάκλησης στηρίζεται σε νέα στοιχεία. Για την εκδίκαση της αίτησης αυτής εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 1 έως και 4 του παρόντος και τα άρθρα 95 έως 99.

6. Αν υποβληθεί παραίτηση από την αίτηση αναστολής, συντάσσεται σχετικό πρακτικό και αποδίδεται το παράβολο στον αιτούντα.

Άρθρο 101 Αναστολή εκτέλεσης στις διαφορές από τη διοικητική εκτέλεση

1. Η προθεσμία και η άσκηση ανακοπής εκτέλεσης δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης, με την εξαίρεση της περ. ε' της παρ. 2 του άρθρου 142, κατά την οποία η πράξη αναστέλλεται, ως προς τους δανειστές των οποίων προσβάλλεται η κατάταξη, μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης του Τμήματος επί της ανακοπής κατά του πίνακα κατάταξης.

2. Στις περ. α', β' και δ' της παρ. 2 του άρθρου 142 και για όσο χρόνο εκκρεμεί η ανακοπή, μπορεί να υποβληθεί από τον ανακόπτοντα ή τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου αίτηση για την αναστολή της εκτέλεσης των προσβαλλόμενων πράξεων. Αρμόδιο για τη χορήγηση της αναστολής είναι το Τμήμα στο οποίο εκκρεμεί η ανακοπή, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά αναλόγως των άρθρων 94 έως και 100.

Άρθρο 102 Αναστολή εκτέλεσης δικαστικών αποφάσεων

1. Η προθεσμία και η άσκηση των ένδικων μέσων της αίτησης αναίρεσης, της αίτησης αναθεώρησης, της ανακοπής ερημοδικίας, της τριτανικοπής και της αίτησης επανάληψης της διαδικασίας κατά απόφασης του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης αυτής.

2. Η αναστολή, ολικώς ή μερικώς, της εκτέλεσης της προσβαλλόμενης απόφασης μπορεί να διαταχθεί, ύστερα από αίτηση εκείνου που άσκησε το ένδικο μέσο ή του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με συνοπτικά αιτιολογημένη απόφαση του Δικαστηρίου, πριν αυτό αποφανθεί για το ένδικο μέσο.

3. Για την αναστολή της προσβαλλόμενης με αίτηση αναθεώρησης, ανακοπή ερημοδικίας, τριτανικοπή και αίτηση επανάληψης της διαδικασίας απόφασης, αρμόδιο είναι το Τμήμα στο οποίο εκκρεμεί το ένδικο μέσο. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται

αναλόγως τα άρθρα 95 έως και 100.

4. Για την αναστολή της προσβαλλόμενης με αίτηση αναίρεσης απόφασης, αρμόδια είναι Επιτροπή, η οποία αποτελείται από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου, επτά Συμβούλους, έναν από κάθε Τμήμα, που ορίζονται από την Ολομέλεια στην αρχή κάθε δικαστικού έτους, και τον εισηγητή της υπόθεσης. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 96, 97, η

παρ. 1 του άρθρου 98, καθώς και τα άρθρα 99 και 100.

Άρθρο 103 Αναστολή της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης

Για την αναστολή της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης καταψηφιστικής απόφασης του Δικαστηρίου, που επισπεύδεται σε βάρος του Δημοσίου ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, αποφαινεται με τη διαδικασία των δύο πρώτων εδαφίων του άρθρου 95, των παρ. 1, 2 και 5 του άρθρου 97 και της παρ. 1 του άρθρου 98, το αρμόδιο, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 305 Τμήμα.

Άρθρο 104 Προσωρινή ρύθμιση κατάστασης

1. Στις διαφορές από τον κανονισμό σύνταξης, αν ασκηθεί έφεση, ο εκκαλών μπορεί με αίτησή του να ζητήσει τη λήψη μέτρων για την προσωρινή ρύθμιση της κατάστασης. Το Δικαστήριο, αν γίνει δεκτή εν όλω ή εν μέρει η αίτηση, μπορεί να διατάξει προς τούτο κάθε πρόσφορο κατά την κρίση του μέτρο χωρίς δέσμευση από τις προτάσεις των διαδίκων.

2. Αρμόδιο για την προσωρινή ρύθμιση της κατάστασης είναι το Τμήμα, στο οποίο εκκρεμεί η έφεση.

3. Η αίτηση για την προσωρινή ρύθμιση κατάστασης γίνεται δεκτή μόνον όταν το Δικαστήριο κρίνει, ύστερα από πιθανολόγηση, ότι:

(α) υφίσταται θεμιτή προσδοκία δικαιώματος θεμελιωμένη σε αντικειμενικά στοιχεία προς αναγνώριση υπέρ του αιτούντος του δικαιώματος που διεκδικεί με την έφεση και

(β) από τη μη προσωρινή ρύθμιση της κατάστασης ο αιτών κινδυνεύει να περιαχθεί σε κατάσταση από αυτές που απαγορεύονται από το άρθρο 3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών.

4. Αν η αίτηση για την προσωρινή ρύθμιση κατάστασης γίνει δεκτή, η υπόθεση προσδιορίζεται από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου, αν δεν έχει ήδη προσδιορισθεί, στην πιο σύντομη δυνατή δικάσιμο.

5. Κατά τα λοιπά, για την εκδίκαση της αίτησης προσωρινής ρύθμισης εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 95 και 97 έως 100.

Άρθρο 105 Μέτρα διασφάλισης της δημόσιας αξίωσης

1. Αν ασκηθεί αίτηση καταλογισμού από τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή άλλο αρμόδιο κατά νόμο όργανο, εκείνος που άσκησε την αίτηση, μπορεί, με αυτοτελή αίτησή του, να ζητήσει τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων διασφάλισης της αξίωσης του Δημοσίου ή του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου υπέρ του οποίου δίδεται ο καταλογισμός.

2. Αρμόδιο για τη λήψη των ασφαλιστικών μέτρων είναι το Τμήμα, στο οποίο εκκρεμεί η αίτηση καταλογισμού, και για την εκδίκαση της αίτησης λήψης ασφαλιστικών μέτρων εφαρμόζονται αναλόγως τα δύο πρώτα εδάφια του άρθρου 95, οι παρ. 1, 2 και 5 του άρθρου 97 και η παρ. 1 του άρθρου 98.

3. Η αίτηση λήψης ασφαλιστικών μέτρων γίνεται δεκτή, αν πιθανολογηθούν τόσο η ευδοκίμηση της αίτησης καταλογισμού, όσο και ο κίνδυνος όπως η ικανοποίηση της αξίωσης του Δημοσίου ή του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, υπέρ του οποίου δίδεται ο καταλογισμός, καταστεί αδύνατη ή ιδιαίτερος δυσχερής αν δεν λη-

φθούν μέτρα. Πριν από τη λήψη της απόφασής του, το Τμήμα μπορεί να διατάξει τον καθ' ου η αίτηση να υποβάλει στο Δικαστήριο δήλωση της περιουσιακής του κατάστασης, σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 97.

4. Αν η αίτηση λήψης ασφαλιστικών μέτρων γίνει δεκτή, το Τμήμα μπορεί, σταθμίζοντας το συμφέρον του Δημοσίου ή του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου για τη διασφάλιση της αξιότητάς τους, τη βλάβη του καθ' ου και τα συμφέροντα των τρίτων, να διατάξει, κατά την κρίση του και χωρίς δέσμευση από τις προτάσεις των διαδίκων, ένα ή περισσότερα από τα εξής μέτρα:

(α) την κατάθεση, μέσα σε τακτή προθεσμία, στο Δημόσιο ή τον οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης ή το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, υπέρ του οποίου έχει ασκηθεί η αίτηση καταλογισμού, εγγυητικής επιστολής αναγνωρισμένης τράπεζας για ποσό που καθορίζεται με την απόφαση του Τμήματος,

(β) την εγγραφή από το Δημόσιο ή τον οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης ή το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, υπέρ του οποίου έχει ασκηθεί η αίτηση καταλογισμού, προσημείωσης υποθήκης σε ακίνητο του καθ' ου, για ποσό που καθορίζεται με την απόφαση του Τμήματος,

(γ) τη συντηρητική κατάσχεση, σύμφωνα με τα άρθρα 707 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, κινητών, ακινήτων, εμπράγματων δικαιωμάτων επάνω σ' αυτά, απαιτήσεων και γενικά όλων των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, είτε βρίσκονται στα χέρια του είτε στα χέρια τρίτου, για ποσό που καθορίζεται με την απόφαση του Τμήματος.

5. Τα ασφαλιστικά μέτρα, αν στη σχετική απόφαση δεν ορίζεται διαφορετικά, ισχύουν έως τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης για την αίτηση καταλογισμού ή την κατάργηση της δίκης επί της τελευταίας.

6. Η απόφαση που εκδίδεται για την αίτηση λήψης ασφαλιστικών μέτρων, κοινοποιείται σε εκείνον που άσκησε την αίτηση καταλογισμού και στον καθ' ου με τη φροντίδα της γραμματείας, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 297.

7. Η απόφαση που εκδίδεται για την αίτηση λήψης ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να ανακληθεί ολικώς ή μερικώς, ύστερα από αίτηση εκείνου που άσκησε την αίτηση καταλογισμού ή του καθ' ου ή τρίτου που έχει έννομο συμφέρον, αν η αίτηση ανάκλησης συζητείται σε νέα στοιχεία. Για την εκδίκαση της αίτησης αυτής εφαρμόζεται η παρ. 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19 ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΔΙΚΑΣΙΜΟΥ

Άρθρο 106 Πρόσβαση στα στοιχεία δικογραφίας

1. Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου και οι διάδικοι έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν γνώση όλων των στοιχείων της δικογραφίας.

Οι διάδικοι δικαιούνται να λαμβάνουν, με δαπάνη τους:

(α) απλά ή επικυρωμένα αντίγραφα των εγγράφων που έχουν συνταχθεί επ' ευκαιρία της δίκης και βρίσκονται στη δικογραφία και

(β) ύστερα από έγκριση του Προέδρου του Δικαστηρίου, απλά αντίγραφα των εγγράφων που έχουν συνταχθεί από όργανα δημοσίου φορέα και βρίσκονται επίσης στη δικογραφία.

2. Ανάλογα δικαιώματα έχουν και οι τρίτοι, οι οποίοι νομιμοποιούνται να ασκήσουν παρέμβαση ή έχουν έννομο συμφέρον να λάβουν γνώση των στοιχείων της δικογραφίας, εφόσον αποδεικνύουν τούτο.

3. Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων της παρ. 2, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45).

Άρθρο 107 Τυπικές ελλείψεις στη δικογραφία

Πριν από τον προσδιορισμό δικασίμου από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου, η γραμματεία του Δικαστηρίου εντοπίζει στον φά-

κελο της υπόθεσης τυπικές ελλείψεις που μπορεί να προκαλέσουν αναβολή στη συζήτηση της υπόθεσης. Μαζί με την κλήση στο ακροατήριο, ο διάδικος ενημερώνεται και για τις τυπικές ελλείψεις που η γραμματεία εντόπισε στον φάκελο, τις οποίες επαφίεται σ' αυτόν να συμπληρώσει.

Άρθρο 108 Καταχώριση υποθέσεων στο πινάκιο

Μετά τον ορισμό της δικασίμου, οι προσδιορισθείσες υποθέσεις για κάθε δικάσιμο καταχωρίζονται σε πινάκιο τηρούμενο από τον γραμματέα, ο οποίος εν συνεχεία επιμελείται, υπό την εποπτεία του αρμόδιου προέδρου, την κλήτευση των διαδίκων ενώπιον του Δικαστηρίου για τη συζήτηση των υποθέσεων και τη σύνταξη για κάθε δικάσιμο εκθέματος συζητούμενων υποθέσεων.

Άρθρο 109 Επίσπευση διαδικασίας

1. Δύνатаι να ορισθεί δικάσιμο συντομότερη της αρχικώς ορισθείσας είτε αυτεπαγγέλτως από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου είτε με αίτηση διαδίκου.

2. Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου και κάθε διάδικος έχουν δικαίωμα να ζητήσουν από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου την επίσπευση της εκδίκασης της υπόθεσης. Μετά τη συζήτηση της υπόθεσης, μπορεί να υποβληθεί αίτηση για την επίσπευση έκδοσης της απόφασης.

3. Οι ως άνω αιτήσεις πρέπει σε κάθε περίπτωση να είναι ειδικώς αιτιολογημένες και επαρκώς τεκμηριωμένες.

4. Όταν την επίσπευση ζητεί ο διάδικος, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου αποδέχεται την αίτηση για επίσπευση μόνον αν πιθανολογήσει ότι, ενόψει του διακυβεύματος της υπόθεσης και της προσωπικής κατάστασης του αιτούντος, η καθυστέρηση εκδίκασης της υπόθεσης εμπεριέχει τον κίνδυνο επέλευσης σοβαρής βλάβης στα συμφέροντα του διαδίκου. Για να αποφανθεί επί της αίτησης, ο Πρόεδρος συνεκτιμά τη συνολική επιβάρυνση του Δικαστηρίου, και ιδίως τον χρόνο εκκρεμότητας των λοιπών υποθέσεων αναφορικά με τον χρόνο εκκρεμότητας και τη φύση της υπόθεσης για την οποία ζητείται η προτίμηση στην εκδίκαση.

5. Αν η αίτηση αφορά στην επίσπευση δημοσίευσης της απόφασης, ο Πρόεδρος την κοινοποιεί στον εισηγητή με σχετικές παρατηρήσεις του.

Άρθρο 110 Κλητεύσεις διαδίκων

1. Η κλήση για συζήτηση επιδίδεται στους διαδίκους τριάντα (30) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση. Η προθεσμία αυτή μπορεί να συντμηθεί μέχρι οκτώ (8) πλήρεις ημέρες με πράξη του Προέδρου του Δικαστηρίου.

2. Κλήτευση είναι και η προφορική ανακοίνωση της δικασίμου από τη γραμματεία, εφόσον βεβαιώνεται με έγγραφο υπογραφόμενο από τον αρμόδιο υπάλληλο και αυτόν στον οποίο απευθύνεται η προφορική ανακοίνωση.

3. Η κλήση για συζήτηση μπορεί να συντάσσεται και με χρήση ΤΠΕ και εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής. Η επίδοση της κλήσης του προηγούμενου εδαφίου γίνεται με χρήση ΤΠΕ, εφόσον επιστραφεί στον αποστολέα του εγγράφου από τον παραλήπτη ηλεκτρονική απόδειξη παραλαβής. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται τα τεχνικά θέματα και οι λεπτομέρειες για τη διαδικασία ηλεκτρονικής επίδοσης, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ ΔΙΚΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20 ΕΝΔΙΚΟ ΒΟΗΘΗΜΑ ΤΗΣ ΕΦΕΣΗΣ

Άρθρο 111 Προσβαλλόμενες πράξεις

1. Στο ένδικο βοήθημα της έφεσης σε Τμήμα υπόκεινται:

(α) οι πράξεις που εκδίδονται από το Δικαστήριο κατά την άσκηση της ελεγκτικής αρμοδιότητας των οργάνων του,

(β) οι εκτελεστές ατομικές διοικητικές πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες εκδίδονται ή συντελούνται στο πλαίσιο (i) του ελέγχου των λογαριασμών των δημόσιων υπολόγων και των υποχρεών σε δημόσια λογοδοσία, (ii) της απονομής των συντάξεων κατά την έννοια της

περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 98 του Συντάγματος και της εκτέλεσης των σχετικών συνταξιοδοτικών πράξεων ή αποφάσεων ή της πληρωμής των συντάξεων γενικά, περιλαμβανομένων και εκείνων που αφορούν σε καταλογισμό σύνταξης που εισπράχθηκε αχρεωστήτως και (iii) της αστικής ευθύνης των πολιτικών ή στρατιωτικών υπαλλήλων, καθώς και των υπαλλήλων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

2. Παράλειψη συντρέχει όταν η διοικητική αρχή, ενώ υποχρεούται κατά τον νόμο, δεν εκδίδει εκτελεστική διοικητική πράξη για να ρυθμίσει ορισμένη έννομη σχέση. Η παράλειψη συντελείται με την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας που τάσσει ο νόμος για την έκδοση, είτε αυτεπαγγέλτως είτε ύστερα από αίτηση που ενδιαφερομένου, της πράξης αυτής. Αν από τον νόμο δεν τάσσεται τέτοια προθεσμία, η παράλειψη συντελείται με την πάροδο άπρακτου τριμήνου από την υποβολή της σχετικής αίτησης στη διοίκηση. Η παράλειψη συντελείται, επίσης, με την έκδοση θετικής διοικητικής πράξης, από την οποία συνάγεται εμμέσως η βούληση της διοίκησης να μην προβεί στη ρύθμιση ορισμένης έννομης σχέσης.

3. Στις περιπτώσεις που προβλέπεται από τον νόμο διοικητική προσφυγή κατά της πράξης ή της παράλειψης που πρέπει να ασκηθεί σε ορισμένη προθεσμία ενώπιον του ίδιου ή ιεραρχικώς προϊστάμενου ή άλλου ειδικώς κατεστημένου οργάνου και συνεπώς τον έλεγχο της πράξης ή της παράλειψης κατά τον νόμο και την ουσία (ενδικοφανής προσφυγή), η έφεση ασκείται παραδεκτώς μόνο κατά της πράξης που εκδίδεται επί της προσφυγής αυτής. Αν κατά της πράξης ή της παράλειψης προβλέπονται από τον νόμο περισσότερες από μια διαδοχικές ενδικοφανείς προσφυγές, η έφεση ασκείται παραδεκτώς μόνο κατά της πράξης που εκδίδεται επί της τελευταίας από τις προσφυγές αυτές. Το απαράδεκτο της έφεσης κατά τα προηγούμενα εδάφια δεν ισχύει, αν η αρμόδια διοικητική αρχή παρέλειψε να ενημερώσει τον ενδιαφερόμενο με οποιονδήποτε τρόπο πλήρως για την υποχρέωση και για τους όρους άσκησης της ενδικοφανούς προσφυγής.

4. Αν παρέλθει η προθεσμία που τάσσει ειδικώς ο νόμος προς έκδοση απόφασης για την ενδικοφανή προσφυγή ή, εφόσον δεν τάσσεται τέτοια προθεσμία, αν παρέλθει άπρακτο τρίμηνο από την άσκηση της, η έφεση ασκείται κατά της τεκμαιρόμενης από την πάροδο της προθεσμίας απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής.

5. Η έφεση ασκείται παραδεκτώς και πριν από τη συντέλεση της παράλειψης ή της τεκμαιρόμενης απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής, εφόσον όμως η συντέλεση αυτή έχει επέλθει κατά την πρώτη συζήτηση της έφεσης.

6. Ρητή πράξη που εκδόθηκε μετά τη συντέλεση της παράλειψης ή της τεκμαιρόμενης απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής και έως την πρώτη συζήτηση της έφεσης, λογίζεται ως συμπροσβαλλόμενη. Μπορεί όμως και να προσβληθεί αυτοτελώς.

7. Με την έφεση λογίζονται ως συμπροσβαλλόμενες και όλες οι μεταγενέστερες πράξεις ή παραλείψεις που είναι συναφείς με την προσβαλλόμενη, εφόσον έχουν εκδοθεί ή συντελεστεί αντιστοίχως έως την πρώτη συζήτηση. Στην περίπτωση αυτή, η αναβολή της συζήτησης για την υποβολή πρόσθετων λόγων, εφόσον ζητηθεί, είναι υποχρεωτική. Οι πράξεις ή οι παραλείψεις αυτές μπορεί να προσβληθούν και αυτοτελώς.

8. Η διοικητική αρχή οφείλει, σε κάθε περίπτωση, να χορηγεί ατελώς στον ενδιαφερόμενο βεβαίωση για την ημερομηνία υποβολής της κατά την παρ. 2 αίτησης ή για την ημερομηνία άσκησης της κατά την παρ. 4 ενδικοφανούς προσφυγής.

της της κατά την παρ. 4 ενδικοφανούς προσφυγής.

Άρθρο 112 Νομιμοποίηση

1. Η έφεση ασκείται από όποιον έχει έννομο συμφέρον ή από εκείνον στον οποίο αναγνωρίζεται τέτοιο δικαίωμα από ειδική διάταξη νόμου, καθώς και από τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2. Όταν με έφεση προσβάλλονται πράξεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 111, νομιμοποιούνται παθητικά το Δημόσιο, καθώς και ο οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης ή το νομικό πρόσωπο υπέρ του οποίου εκδόθηκε η προσβαλλόμενη πράξη. Όταν με έφεση προσβάλλονται εκτελεστές ατομικές διοικητικές πράξεις ή παραλείψεις, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 111, νομιμοποιούνται παθητικά το Δημόσιο, καθώς και ο οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, στο οποίο ανήκει το όργανο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη ή που παρά τον νόμο παρέλειψε την έκδοσή της και το πρόσωπο υπέρ του οποίου εκδόθηκε η προσβαλλόμενη πράξη.

3. Αν η κατά την παρ. 2 εκτελεστική διοικητική πράξη ή παράλειψη έχει ενσωματωθεί σε μεταγενέστερη πράξη ή παράλειψη του Δημοσίου, του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, στη δίκη που δημιουργείται, ύστερα από άσκηση έφεσης κατά της τελευταίας αυτής πράξης ή παράλειψης, νομιμοποιείται παθητικά και το νομικό πρόσωπο, όργανο του οποίου εξέδωσε ή παρέλειψε να εκδώσει την πράξη που ενσωματώθηκε.

Άρθρο 113 Προθεσμία

1. Η έφεση ασκείται μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών, η οποία εκκινεί για το Δημόσιο τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και όσα από τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, από την περιέλευση της προσβαλλόμενης πράξης σ' αυτούς. Το ίδιο ισχύει και για τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Για όποιον έχει έννομο συμφέρον, η προθεσμία αυτή εκκινεί από την επίδοση ή την με οποιονδήποτε τρόπο περιέλευση ή την αποδεδειγμένα πλήρη γνώση από αυτόν της προσβαλλόμενης πράξης. Αν αυτός που έχει έννομο συμφέρον για την άσκηση έφεσης διαμένει στην αλλοδαπή, η αντίστοιχη προθεσμία ορίζεται σε ενενήντα (90) ημέρες. Σε περίπτωση παράλειψης, η προθεσμία εκκινεί από τη συντέλεσή της.

2. Η προθεσμία για την άσκηση έφεσης κατά εκτελεστικής διοικητικής πράξης ή παράλειψης διακόπτεται για μια μόνο φορά με την άσκηση κάθε διοικητικής προσφυγής, πλην εκείνης που προβλέπεται από την παρ. 3 του άρθρου 111. Το κατά το πρώτο εδάφιο αποτέλεσμα επέρχεται, ακόμη και αν η διοικητική προσφυγή έχει απευθυνθεί σε αναρμόδιο διοικητικό όργανο. Η προθεσμία που διακόπηκε κατά το δεύτερο εδάφιο κινείται εξ αρχής είτε από την επίδοση της απάντησης για την απλή ή την ειδική διοικητική προσφυγή είτε από την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας που τάσσει ο νόμος για απάντηση, αλλιώς από την πάροδο άπρακτων τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης.

Άρθρο 114 Στοιχεία δικογράφου

1. Το δικόγραφο της έφεσης πρέπει να περιέχει, εκτός από τα στοιχεία κάθε δικογράφου, και τα εξής στοιχεία:

(α) τον αριθμό και τη χρονολογία της προσβαλλόμενης πράξης ή απόφασης,

(β) την αρχή που εξέδωσε την πράξη ή που παρέλειψε την έκδοσή της,

(γ) τους λόγους έφεσης, κατά τρόπο σαφή και ορισμένο,

(δ) σαφές και συγκεκριμένο αίτημα, και

(ε) διορισμό αντικλήτου, όταν η έφεση ασκείται από ιδιώτη διάδικο.

2. Αίτημα της έφεσης μπορεί να είναι:

(α) η ολική ή μερική ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης ή παράλειψης, ή

(β) η τροποποίηση ή μεταρρύθμιση της προσβαλλόμενης πράξης.

3. Αν η προσβαλλόμενη πράξη ή παράλειψη αφορά σε τρίτους, στο δικόγραφο πρέπει να μνημονεύονται σαφώς οι διευθύνσεις της κατοικίας και του χώρου εργασίας ή της έδρας των τρίτων.

4. Η αόριστη μνεία στο δικόγραφο ότι προσβάλλεται και κάθε συναφής πράξη ή παράλειψη δεν υποχρεώνει το Δικαστήριο, εφόσον δεν συντρέχει η περίπτωση της παρ. 7 του άρθρου 111, να ερευνήσει και ως προς τούτο την υπόθεση.

5. Στο δικόγραφο της έφεσης πρέπει να προσαρτάται και αντίγραφο της προσβαλλόμενης πράξης ή απόφασης.

Άρθρο 115 Πρόσθετοι λόγοι

1. Πρόσθετοι λόγοι έφεσης επιτρέπεται να υποβληθούν με ξεχωριστό δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου δεκαπέντε (15) πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση, με σημείωση πάνω σ' αυτό πράξης κατάθεσης.

2. Αντίγραφο του δικογράφου των πρόσθετων λόγων επιδίδεται με ποινή απαραδέκτου, δεκαπέντε (15) πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση, με επιμέλεια του εκκαλούντος, στον εφεσίβλητο και σε εκείνον που ήδη έχει ασκήσει παρέμβαση.

Άρθρο 116 Εξουσίες του Δικαστηρίου

1. Το Δικαστήριο ελέγχει την προσβαλλόμενη πράξη ή παράλειψη κατά τον νόμο και την ουσία, μέσα στα όρια της έφεσης και των πρόσθετων λόγων. Κατ' εξαίρεση, ο κατά τον νόμο ελεγχος της προσβαλλόμενης πράξης ή παράλειψης χωρεί και αυτεπαγγέλτως, εκτεινόμενος στο σύνολό της, προκειμένου να διακριωθεί αν:

(α) συντρέχουν οι λόγοι των περ. α' και γ' της παρ. 3, ή

(β) η πράξη δεν έχει νόμιμο έρεισμα, ή

(γ) υπάρχει παραβίαση δεδικασμένου.

2. Αν η έφεση στρέφεται κατά ρητής πράξης, το Δικαστήριο κατά την επίλυση της διαφοράς είτε δέχεται την έφεση εν όλω ή εν μέρει και ακυρώνει ολικώς ή μερικώς την πράξη ή την μεταρρυθμίζει, είτε απορρίπτει την έφεση.

3. Το Δικαστήριο ακυρώνει την πράξη και αναπέμπει την υπόθεση στη διοίκηση για να ενεργήσει τα νόμιμα αν:

(α) η πράξη έχει εκδοθεί από αναρμόδιο όργανο, ή

(β) το συλλογικό όργανο που εξέδωσε την πράξη δεν έχει νόμιμη συγκρότηση ή σύνθεση, ή

(γ) συντρέχει παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας, ο οποίος έχει ταχθεί για την έκδοση της πράξης, ή

(δ) η διοίκηση δεν έχει ασκήσει τη διακριτική της εξουσία.

4. Αν η έφεση στρέφεται κατά παράλειψης οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας, το Δικαστήριο κατά την επίλυση της διαφοράς, είτε ακυρώνει ολικώς ή μερικώς την παράλειψη και αναπέμπει την υπόθεση στη διοίκηση για να προβεί στην οφειλόμενη ενέργεια, είτε απορρίπτει την έφεση.

5. Με την απόφασή του το Δικαστήριο δεν δύναται να καταστήσει χειρότερη τη θέση του εκκαλούντος.

6. Το Δικαστήριο εφαρμόζει τον κατά τον χρόνο της έκδοσης της προσβαλλόμενης πράξης ή της συντέλεσης της παράλειψης ισχύοντα νόμο.

7. Στις διαφορές από καταλογισμούς, καθώς και από τον κανονισμό για πρώτη φορά σύνταξης, μπορεί να ζητηθεί με την έφεση και η επιδίκαση της χρηματικής αξίωσης προς αποκατάσταση της ζημίας του εκκαλούντος από την προσβαλλόμενη πράξη ή παράλειψη. Όταν ζητείται η καταψήφιση του ποσού της αξίωσης αυτής, επιπλέον του παραβόλου της έφεσης καταβάλλεται τέλος δικαστικού ενσήμου, σύμφωνα με το άρθρο 313.

Άρθρο 117 Απαράδεκτο δεύτερης έφεσης

1. Είναι απαράδεκτη η άσκηση δεύτερης έφεσης από τον ίδιο διάδικο κατά της αυτής πράξης ως προς το ίδιο ή άλλο κεφάλαιο, ή κατά της αυτής παράλειψης.

2. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η άσκηση δεύτερης έφεσης, όταν η πρώτη έχει απορριφθεί για οποιονδήποτε τυπικό λόγο, εκτός της εκπρόθεσμης άσκησης. Η έφεση αυτή ασκείται εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίηση της απορριπτικής απόφασης και τα αποτελέσματα της άσκησης της ανατρέχουν στον χρόνο άσκησης της πρώτης. Δεύτερη έφεση δεν δύναται να ασκηθεί, αν έχουν παρέλθει τρία (3) έτη από τη δημοσίευση της απορριπτικής απόφασης.

3. Έφεση από το δικόγραφο της οποίας παραιτήθηκε ο εκκαλών θεωρείται ότι δεν ασκήθηκε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 21 ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΥ

Άρθρο 118 Ενεργητική και παθητική νομιμοποίηση

Η αίτηση καταλογισμού ασκείται από τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή, στις ειδικές περιπτώσεις που προβλέπονται στον νόμο, από το αρμόδιο όργανο της διοίκησης κατά:

(α) πολιτικού ή στρατιωτικού υπαλλήλου του Κράτους, καθώς και κατά υπαλλήλου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου για κάθε ζημία που ο υπάλληλος προκάλεσε σ' αυτά με δόλο ή από βαριά αμέλεια, καθώς και για την αποζημίωση που το Κράτος, ο οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου κατέβαλε σε κάθε τρίτο πρόσωπο για παράνομη πράξη ή παράλειψη που τελέστηκε με δόλο ή από βαριά αμέλεια υπαλλήλου τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, και

(β) κάθε προσώπου, κατά του οποίου ειδική διάταξη νόμου προβλέπει την άσκηση αίτησης καταλογισμού από τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή από άλλο αρμόδιο κατά τον νόμο όργανο της διοίκησης.

Άρθρο 119 Στοιχεία αίτησης καταλογισμού

Η αίτηση καταλογισμού πρέπει να περιέχει τα εξής στοιχεία:

(α) το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο και τον αριθμό φορολογικού μητρώου ή τον αριθμό δελτίου αστυνομικής ταυτότητας του προσώπου κατά του οποίου στρέφεται η αίτηση,

(β) το ποσό για το οποίο ζητείται ο καταλογισμός,

(γ) την ιδιότητα του προσώπου κατά του οποίου στρέφεται η αίτηση, που καθιερώνει την αρμοδιότητα του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου να ζητήσει τον καταλογισμό του,

(δ) τη ζημιολογία πράξη ή παράλειψη που του αποδίδεται,

(ε) τον αιτιώδη σύνδεσμο της πράξης ή της παράλειψής της με το ζημιολογικό αποτέλεσμα.

Άρθρο 120

Αίτημα προς τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου για άσκηση αίτησης καταλογισμού

1. Η άσκηση από τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου αίτησης καταλογισμού ζητείται με ειδικό αίτημα προς αυτόν από:

(α) τον αρμόδιο υπουργό,

(β) τον δήμαρχο ή τον περιφερειάρχη για τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης,

(γ) το όργανο που κατά νόμο διοικεί ή εκπροσωπεί το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου.

2. Αν το όργανο που αιτείται την άσκηση αίτησης καταλογισμού κατά την παρ. 1 δεν αποστέλλει μαζί με το αίτημά του τα στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 119, ο διοικητικός φάκε-

λος επιστρέφεται και δύναται να επανυποβληθεί μετά τη συμπλήρωσή του.

3. Εφόσον τα υποχρεωτικά κατά το άρθρο 119 στοιχεία έχουν αποσταλεί, ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου δικαιούται να ζητεί από το όργανο που αιτείται τον καταλογισμό κάθε άλλο αναγκαίο κατά την κρίση του για τη βασιμότητα της αίτησης καταλογισμού στοιχείο. Το αίτημα του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου εκτελείται αμελλητί από το όργανο που αιτείται τον καταλογισμό.

Άρθρο 121

Ζημία που αναδεικνύεται στο πλαίσιο δικαστικής διαδικασίας

Εφόσον η ζημία σε βάρος του Κράτους, οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου αναδεικνύεται στο πλαίσιο ποινικής ή άλλης δικαστικής διαδικασίας και δεν εγείρεται ζήτημα παραγραφής της αξίωσης, το αίτημα προς τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου για την άσκηση αίτησης καταλογισμού δεν υποβάλλεται και τα σχετικά στοιχεία του φακέλου δεν αποστέλλονται πριν από την έκδοση τελεσίδικης δικαστικής απόφασης, με την οποία το Δικαστήριο αποφαινεται για τη ζημία, το φυσικό πρόσωπο που την προκάλεσε και τις ενέργειές του που αιτιωδώς συνέβαλαν στην πρόκλησή της.

Άρθρο 122

Διακοπή παραγραφής

Η άσκηση της αίτησης καταλογισμού διακόπτει την παραγραφή της αξίωσης.

Άρθρο 123

Δεύτερη αίτηση καταλογισμού

Δεύτερη αίτηση καταλογισμού ασκείται παραδεκτώς εφόσον η πρώτη απορρίφθηκε τελεσίδικως για τυπικούς λόγους. Αν η αίτηση ασκηθεί εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την περိέλευση της τελεσίδικης απόφασης στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τα αποτελέσματα της άσκησής της ανατρέχουν στον χρόνο άσκησης της πρώτης.

Άρθρο 124

Κατάθεση αίτησης καταλογισμού

Η αίτηση καταλογισμού κατατίθεται στην αρμόδια γραμματεία του Δικαστηρίου, σύμφωνα με το άρθρο 55. Ακολούθως, η αίτηση καταλογισμού κοινοποιείται, με επιμέλεια της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο πρόσωπο κατά το οποίο στρέφεται η αίτηση, καθώς και στο διοικητικό όργανο που ζήτησε τον καταλογισμό. Οι κατά τόπο υπηρεσίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου και οι αστυνομικές αρχές υποχρεούνται σε κάθε περίπτωση να μεριμνούν για την κοινοποίησή της κατά τα προαναφερόμενα, σε εκτέλεση της εντολής και των σχετικών οδηγιών του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 125

Διοικητικός φάκελος

1. Μετά την άσκηση της αίτησης καταλογισμού, ο φάκελος που περιέχει τα στοιχεία στα οποία στηρίζεται η αίτηση καταλογισμού περιέρχεται στο Τμήμα, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η αίτηση.

2. Στο πρόσωπο κατά το οποίο στρέφεται η αίτηση καταλογισμού παρέχονται από τη γραμματεία του Δικαστηρίου, κατόπιν αιτήματός του το οποίο εγκρίνεται από τον Πρόεδρό του, αντίγραφα εκείνων των στοιχείων του φακέλου που είναι αναγκαία για την άμυνά του, με μέριμνα να μην κοινοποιούνται σ' αυτόν δεδομένα προσωπικής κατάστασης τρίτων που δεν σχετίζονται με την υπόθεση.

Άρθρο 126

Επίσπευση εκδίκασης

Το πρόσωπο κατά το οποίο στρέφεται η αίτηση καταλογισμού μπορεί να ζητήσει από τον Πρόεδρο του αρμόδιου Τμήματος την επίσπευση εκδίκασης της υπόθεσής του. Το ίδιο αίτημα μπορεί να υποβάλει και ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εφόσον κρίνει ότι συντρέχουν λόγοι προσασίας του γενικού συμφέροντος, το οποίο εκπροσωπεί.

Άρθρο 127

Αντιρρήσεις

1. Το πρόσωπο κατά το οποίο στρέφεται η αίτηση καταλογισμού καταθέτει τις γραπτές αντιρρήσεις του στη γραμματεία του Δικαστηρίου σε προθεσμία δέκα (10) ημερών πριν από τη δικάσιμο.

2. Το πρόσωπο κατά το οποίο στρέφεται η αίτηση καταλογισμού κοινοποιεί τις αντιρρήσεις στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου την ίδια ημέρα της κατάθεσής τους στη γραμματεία του Δικαστηρίου.

Άρθρο 128

Συμπλήρωση αποδείξεων

Το Δικαστήριο, όταν πιθανολογεί με τη βασιμότητα της αίτησης αλλά δεν είναι σε θέση να σχηματίσει πλήρη δικαστική πεποίθηση, διατάσσει αποδείξεις για τα κρίσιμα πραγματικά περιστατικά, ζητώντας στοιχεία από τον αιτούντα ή κάθε δημόσια αρχή ή τρίτους, ή καλώντας φυσικά πρόσωπα ως μάρτυρες και γενικά διατάσσοντας κάθε πρόσφορη ενέργεια για την απόδειξη της αλήθειας.

Άρθρο 129

Εφαρμογή διατάξεων

1. Η παρ. 3 του άρθρου 81 εφαρμόζεται και στην αίτηση καταλογισμού.

2. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος για την έφεση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22

ΑΓΩΓΗ

Άρθρο 130

Ενεργητική νομιμοποίηση

1. Αγωγή μπορεί να ασκήσει εκείνος ο οποίος έχει κατά του Δημοσίου ή οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου χρηματική αξίωση από έννομη σχέση δημοσίου δικαίου, στο πλαίσιο:

(α) του ελέγχου των λογαριασμών των δημόσιων υπολόγων και των υπόχρεων σε δημόσια λογοδοσία,

(β) της απονομής των συντάξεων κατά την έννοια της περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 98 του Συντάγματος και της εκτέλεσης των σχετικών συνταξιοδοτικών πράξεων ή αποφάσεων ή την πληρωμή των συντάξεων γενικά,

(γ) της αστικής ευθύνης των πολιτικών ή στρατιωτικών δημοσίων υπαλλήλων, καθώς και των υπαλλήλων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

2. Σε άσκηση της αγωγής που προβλέπεται στην παρ. 1 αγωγής νομιμοποιούνται και οι καθολικοί ή ειδικοί διάδοχοι.

3. Αγωγή μπορούν να ασκήσουν και οι δανειστές των δικαιούχων που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2, εφόσον αυτοί δεν την ασκούν (πλαγιαστική αγωγή), εκτός αν πρόκειται για προσωποπαγείς αξιώσεις.

Άρθρο 131 **Παθητική νομιμοποίηση**

Η αγωγή ασκείται κατά του Δημοσίου ή του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου που είναι υπόχρεα προς ικανοποίηση της αξίωσης που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 130.

Άρθρο 132 **Στοιχεία δικογράφου**

1. Το δικόγραφο της αγωγής, εκτός από τα στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 59, πρέπει να περιέχει και:

(α) καθορισμό της έννομης σχέσης από την οποία απορρέει η αξίωση,

(β) σαφή έκθεση των πραγματικών περιστατικών, καθώς και τους λόγους που θεμελιώνουν κατά νόμο την αξίωση και δικαιολογούν την άσκηση της αγωγής από τον ενάγοντα κατά του εναγομένου,

(γ) σαφώς καθορισμένο αίτημα.

2. Αίτημα της αγωγής μπορεί να είναι:

(α) η καταψήφιση της αξιούμενης παροχής, ή

(β) η αναγνώριση της αντίστοιχης αξίωσης.

Άρθρο 133 **Απαγόρευση αιρέσεων**

Άσκηση αγωγής υπό αίρεση δεν επιτρέπεται.

Άρθρο 134 **Κύριες και επικουρικές βάσεις**

Η αγωγή μπορεί να έχει, εκτός από την κύρια, και μία ή περισσότερες επικουρικές πραγματικές ή νομικές βάσεις.

Άρθρο 135 **Συνέπειες κατάθεσης και επίδοσης**

1. Η εκκρεμοδικία αρχίζει με την κατάθεση της αγωγής και λήγει με τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης ή την κατάργηση της δίκης.

2. Τα κατά το ουσιαστικό δίκαιο έννομα αποτελέσματα της άσκησης της αγωγής επέρχονται ως προς τον εναγόμενο από την επίδοσή της σε αυτόν από τον ενάγοντα. Η παραγραφή, η οποία σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο διακόπηκε, αρχίζει πάλι μόνον από την τελεσιδικία της απόφασης ή την κατάργηση της δίκης.

Άρθρο 136 **Μεταβολή αιτήματος**

1. Μεταβολή της ιστορικής βάσης της αγωγής είναι απαράδεκτη. Με το υπόμνημα που κατατίθεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 62, ο ενάγων μπορεί να συμπληρώσει, να διευκρινίσει ή να διορθώσει τους ισχυρισμούς του, αρκεί να μη μεταβάλλεται η ιστορική βάση της αγωγής.

2. Μεταβολή του αιτήματος της αγωγής είναι απαράδεκτη. Κατ' εξαίρεση, ο ενάγων μπορεί, έως το τέλος της πρώτης συζήτησης, να περιορίσει το αίτημα της αγωγής ή να το μετατρέψει από καταψηφιστικό σε αναγνωριστικό ή από αναγνωριστικό σε καταψηφιστικό.

Άρθρο 137 **Πρόσθετοι λόγοι**

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 136, πρόσθετοι λόγοι αγωγής επιτρέπεται να υποβληθούν με ξεχωριστό δικόγραφο, που κατατίθεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου δεκαπέντε (15) πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση με σημείωση πάνω σε αυτό πράξης κατάθεσης.

2. Αντίγραφο του δικογράφου των πρόσθετων λόγων επιδίδε-

ται με ποινή απαραδέκτου δεκαπέντε (15) πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση με επιμέλεια του ενάγοντος στον εναγόμενο και σε εκείνον που ήδη έχει ασκήσει παρέμβαση.

Άρθρο 138 **Παρεμπίπτουσα αγωγή**

1. Με παρεμπίπτουσα αγωγή είναι δυνατόν να ζητηθούν:

(α) το παρεπόμενο του κύριου αντικειμένου της δίκης, ή

(β) συμπληρωματική της αρχικής παροχή αν μετά την άσκηση της αγωγής διευρύνθηκε κατά οποιονδήποτε τρόπο η αρχική αξίωση του ενάγοντος.

2. Ως προς την άσκηση της παρεμπίπτουσας αγωγής εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για την άσκηση παρέμβασης.

Άρθρο 139 **Αυτοτέλεια αγωγής**

Με την εξαίρεση των υποθέσεων της παρ. 7 του άρθρου 116, αγωγή για αξίωση που θεμελιώνεται στο παράνομο εκτελεστής διοικητικής πράξης ή παράλειψης δεν είναι απαράδεκτη, αν κατά της πράξης ή της παράλειψης αυτής δεν ασκήθηκε έφεση.

Άρθρο 140 **Εξουσία του Δικαστηρίου**

1. Το Δικαστήριο κατά την επίλυση της διαφοράς είτε δέχεται την αγωγή, εν όλω ή εν μέρει, και, ανάλογα με το αίτημά της, επιδικάζει την παροχή ή απλώς αναγνωρίζει τη σχετική αξίωση, είτε απορρίπτει την αγωγή.

2. Με την επιφύλαξη των οριζόμενων σε ειδικές διατάξεις, αν αντικείμενο αμφισβήτησης μεταξύ των μερών είναι το παράνομο εκτελεστής διοικητικής πράξης ή παράλειψης, το Δικαστήριο, εφόσον δεν υπάρχει δεδρασμένο, κρίνει παρεμπιπτόντως τη νομιμότητα της πράξης ή της παράλειψης αυτής.

Άρθρο 141 **Απαγόρευση άσκησης δεύτερης αγωγής**

1. Είναι απαράδεκτη η άσκηση δεύτερης αγωγής με το αυτό αντικείμενο από τον ίδιο ενάγοντα.

2. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η άσκηση δεύτερης αγωγής όταν η πρώτη έχει απορριφθεί τελεσιδικώς για λόγους τυπικούς. Η αγωγή αυτή ασκείται εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίηση της τελεσιδικίας απόφασης, και τα αποτελέσματα της άσκησής της ανατρέχουν στον χρόνο άσκησης της πρώτης. Δεύτερη αγωγή δεν δύναται να ασκηθεί αν έχουν παρέλθει τρία (3) έτη από τη δημοσίευση της απορριπτικής απόφασης.

3. Αγωγή από το δικόγραφο της οποίας παραιτήθηκε ο ενάγων θεωρείται ότι δεν ασκήθηκε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 23 **ΑΝΑΚΟΠΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ**

Άρθρο 142 **Προσβαλλόμενες πράξεις**

1. Ανακοπή εκτέλεσης ενώπιον Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου χωρεί εφόσον η διαδικασία της διοικητικής εκτέλεσης αφορά σε απαιτήσεις που ανάγονται σε υποθέσεις (α) ελέγχου των λογαριασμών των δημόσιων υπολόγων και των υποχρεών σε δημόσια λογοδοσία, (β) απονομής των συντάξεων κατά την έννοια της περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 98 του Συντάγματος και εκτέλεσης των σχετικών συνταξιοδοτικών πράξεων ή αποφάσεων ή της πληρωμής των συντάξεων γενικά, περιλαμβανομένων και εκείνων που αφορούν σε καταλογισμό σύνταξης που εισπράχθηκε αχρεωστήτως και (γ) αστικής ευθύνης των πολιτικών ή στρατιωτικών υπαλλήλων, καθώς και των υπαλλήλων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

2. Η ανακοπή εκτέλεσης ασκείται ιδίως κατά:

- (α) της πράξης της ταμειακής βεβαίωσης του εσόδου,
- (β) της κατασχετήριας έκθεσης,
- (γ) του προγράμματος πλειστηριασμού,
- (δ) της έκθεσης πλειστηριασμού,
- (ε) του πίνακα κατάταξης.

3. Ανακοπή εκτέλεσης, επίσης, χωρεί κατά:

(α) της αρνητικής δήλωσης νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ως τρίτου, σύμφωνα με το άρθρο 34 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Α'90), εφόσον και η υποχρέωση του τρίτου είναι δημοσίου δικαίου,

(β) της δήλωσης του προϊσταμένου της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας για την ύπαρξη απαίτησης δημοσίου δικαίου ή προνομίου του Δημοσίου, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 62 του ίδιου Κώδικα.

4. Με το ένδικο βοήθημα της ανακοπής εκτέλεσης δεν θεωρούνται ως συμπεροβαλλόμενες οι μεταγενέστερες και συναφείς προς την προσβαλλόμενη, πράξεις ή παραλείψεις, έστω και αν έχουν εκδοθεί ή συντελεστεί αντιστοίχως έως την πρώτη συζήτηση της ανακοπής.

5. Η ανακοπή για την ακύρωση πλειστηριασμού ή αναπλειστηριασμού ακινήτου είναι απαράδεκτη, αν δεν εγγραφεί στο βιβλίο διεκδικήσεων της περιφέρειας όπου βρίσκεται το ακίνητο μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κατάθεσή της. Σε αυτή την περίπτωση επιτρέπεται νέα ανακοπή μέσα στην προθεσμία του άρθρου 144.

Άρθρο 143

Ενεργητική και παθητική νομιμοποίηση

1. Προς άσκηση ανακοπής εκτέλεσης νομιμοποιείται εκείνος που έχει άμεσο, προσωπικό και ενεστώδες έννομο συμφέρον ή στον οποίο αναγνωρίζεται τέτοιο δικαίωμα από ειδική διάταξη νόμου.

2. Η ανακοπή εκτέλεσης στρέφεται όταν:

(α) η εκτέλεση επισιεύεται από την αρμόδια οικονομική υπηρεσία του Δημοσίου, κατά του Δημοσίου,

(β) η εκτέλεση επισιεύεται από την αρμόδια οικονομική υπηρεσία του Δημοσίου, αλλά για την ικανοποίηση απαίτησης άλλου νομικού προσώπου, κατά του Δημοσίου και κατά του δικαιούχου της απαίτησης νομικού προσώπου,

(γ) η εκτέλεση επισιεύεται από την οικονομική υπηρεσία οργάνισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου υπέρ των οποίων εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, κατά του επισιεύοντος την εκτέλεση οργάνισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή του άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου,

(δ) προσβάλλεται ο πίνακας κατάταξης, κατά του επισιεύοντος την εκτέλεση και κατά του δανειστή του οποίου η κατάταξη προσβάλλεται,

(ε) προσβάλλεται η αρνητική δήλωση νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ως τρίτου σύμφωνα με το άρθρο 34 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, εφόσον η υποχρέωση του τρίτου είναι δημοσίου δικαίου, κατά του τρίτου στα χέρια του οποίου επιβάλλεται η κατάσχεση.

(στ) προσβάλλεται η δήλωση του προϊσταμένου της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας για την ύπαρξη απαίτησης δημοσίου δικαίου ή προνομίου του Δημοσίου, κατά του Δημοσίου.

3. Η ανακοπή, όταν στρέφεται κατά της έκθεσης πλειστηριασμού, κοινοποιείται με ποινή απαραδέκτου στον αρμόδιο υπάλληλο του πλειστηριασμού και στον υπερθεματιστή. Όταν στρέφεται κατά του πίνακα κατάταξης, κοινοποιείται με ποινή απαραδέκτου στους αναγγελλθέντες δανειστές και στον αρμόδιο υπάλληλο του πλειστηριασμού.

Άρθρο 144

Προθεσμία

1. Η ανακοπή εκτέλεσης ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών η οποία αρχίζει:

- (α) στις περ. α', β' και δ' της παρ. 2 του άρθρου 142, από την

επίδοση, αλλιώς από την πλήρη γνώση της πράξης ταμειακής βεβαίωσης, της κατασχετήριας έκθεσης και της έκθεσης πλειστηριασμού, αντιστοίχως,

(β) στην περ. ε' της παρ. 2 του άρθρου 142, από την επίδοση της γραπτής πρόσκλησης του αρμόδιου για τον πλειστηριασμό υπαλλήλου προς τους δανειστές για να λάβουν γνώση του πίνακα κατάταξης,

(γ) στην περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 142, από την επίδοση της δήλωσης του τρίτου ή την περιέλευση της σχετικής έκθεσης του ειρηνοδίκη, στον προϊστάμενο της οικονομικής υπηρεσίας που επισιεύει την εκτέλεση,

(δ) στην περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 142, από την περιέλευση στον σύνδικο του πίνακα των βεβαιωμένων υπέρ του Δημοσίου χρεών του οφειλέτη,

(ε) σε κάθε άλλη περίπτωση άσκησης ανακοπής εκτέλεσης, από την επίδοση, αλλιώς από την πλήρη γνώση της προσβαλλόμενης πράξης.

2. Στην περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 142, η ανακοπή ασκείται μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών, η οποία αρχίζει από την επίδοση του προγράμματος πλειστηριασμού.

3. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ασκηθεί ανακοπή εκτέλεσης αν έχουν περάσει έξι (6) μήνες από τη διενέργεια του πλειστηριασμού.

Άρθρο 145

Περιοχόμενο

Το δικόγραφο της ανακοπής εκτέλεσης, εκτός από τα στοιχεία κάθε δικογράφου, πρέπει να μνημονεύει με ακρίβεια την προσβαλλόμενη πράξη και τον εκδότη της. Επίσης, πρέπει να περιέχει σαφείς και συγκεκριμένους λόγους, καθώς και σχετικό αίτημα.

Άρθρο 146

Πρόσθετοι λόγοι

1. Πρόσθετοι λόγοι ανακοπής εκτέλεσης επιτρέπεται να υποβληθούν με ξεχωριστό δικόγραφο, που κατατίθεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου δεκαπέντε (15) πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση, με σημείωση πάνω σε αυτό πράξης κατάθεσης.

2. Αντίγραφο του δικογράφου των πρόσθετων λόγων επιδίδεται με ποινή απαραδέκτου, δεκαπέντε (15) πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση, με επιμέλεια του ανακόπτοντος, σε εκείνους κατά των οποίων στρέφεται η ανακοπή εκτέλεσης.

Άρθρο 147

Ομοδικία, συνάφεια, σώρευση και συνεκδίκαση

1. Ως προς την ομοδικία, τη συνάφεια και τη συνεκδίκαση εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 45 έως 51, 56, 57 και 92.

2. Περισσότερα ένδικα βοηθήματα κατά πράξεων που έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο της ίδιας διοικητικής εκτέλεσης, ή ένδικα μέσα κατά των σχετικών αποφάσεων, μπορεί να σωρευθούν, κυρίως ή επικουρικώς, στο ίδιο εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο.

3. Η ανακοπή εκτέλεσης κατά της πράξης ταμειακής βεβαίωσης μπορεί να σωρευθεί, κυρίως ή επικουρικώς, στο ίδιο εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο με την κατά το άρθρο 111 έφεση κατά της πράξης που συνιστά τον τίτλο, με βάση τον οποίο έγινε η βεβαίωση. Στην περίπτωση αυτή, εφόσον η έφεση ασκείται εμπροθέσμως, λογίζεται πάντοτε εμπρόθεσμη και η ανακοπή.

Άρθρο 148

Συζήτηση

1. Η ανακοπή εκτέλεσης εκδικάζεται από το αρμόδιο Τμήμα.

2. Σε περίπτωση ανακοπής κατά προγράμματος πλειστηριασμού ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου, ή ο από αυτόν οριζόμενος δικαστής, ορίζει αμέσως δικάσιμο, η οποία πρέπει να απέχει δύο (2) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες από τη διενέργεια του πλειστηριασμού. Αντίγραφο του δικογράφου που κατατέθηκε, μαζί με την πράξη ορισμού δικασίμου, επιδίδεται με τη φροντίδα του

ανακόπτοντος στα πρόσωπα κατά των οποίων στρέφεται η ανακοπή μέσα σε προθεσμία που ορίζεται από το Δικαστήριο και η οποία δεν επιτρέπεται να απέχει λιγότερο από μία (1) πλήρη ημέρα από τη δικάσιμο. Στην περίπτωση αυτή δεν χωρούν πρόσθετοι λόγοι.

Άρθρο 149 **Παρέμβαση**

1. Εκείνοι στους οποίους κοινοποιείται η ανακοπή εκτέλεσης σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 143 μπορούν να ασκήσουν πρόσθετη παρέμβαση προς υποστήριξη του διαδίκου υπέρ του οποίου έχουν έννομο συμφέρον να αποβεί η δίκη.

2. Η παρέμβαση ασκείται με προφορική δήλωση στο ακροατήριο.

Άρθρο 150 **Εξουσία του Δικαστηρίου**

1. Το Δικαστήριο ελέγχει την προσβαλλόμενη πράξη κατά τον νόμον και την ουσία στα όρια της ανακοπής εκτέλεσης, τα οποία προσδιορίζονται από τους λόγους και το αίτημά της.

2. Κατ' εξαίρεση, ο κατά τον νόμον έλεγχος της προσβαλλόμενης πράξης χωρεί και αυτεπαγγέλτως, εκτεινόμενος στο σύνολό της, προκειμένου να διακριβωθεί αν:

- (α) η πράξη έχει εκδοθεί από αναρμόδιο όργανο, ή
- (β) υπάρχει παραβίαση δεδικασμένου.

3. Κατά τον έλεγχο του κύρους των προσβαλλόμενων με την ανακοπή πράξεων της εκτέλεσης δεν επιτρέπεται ο παρεμπίπτων έλεγχος της νομιμότητας προηγούμενων πράξεων της εκτέλεσης.

4. Στην περίπτωση της ανακοπής κατά ταμειακής βεβαίωσης, επιτρέπεται ο παρεμπίπτων έλεγχος, κατά τον νόμον και την ουσία, του τίτλου βάσει του οποίου έγινε η βεβαίωση, εφόσον δεν προβλέπεται κατ' αυτού ένδικο βοήθημα που επιτρέπει τον έλεγχό του, κατά τον νόμον και την ουσία, ή δεν υφίσταται σχετικώς δεδικασμένο.

5. Ισχυρισμοί που αφορούν στην απόσβεση της απαίτησης για την ικανοποίηση της οποίας επισπεύδεται η εκτέλεση μπορεί να προβάλλονται με την ευκαιρία άσκησης ανακοπής εκτέλεσης κατά της ταμειακής βεβαίωσης ή οποιασδήποτε πράξης της εκτέλεσης, πρέπει δε να αποδεικνύονται αμέσως.

Άρθρο 151 **Απόφαση**

Το Δικαστήριο, αν διαπιστώσει παράβαση νόμου ή ουσιαστικές πλημμέλειες της προσβαλλόμενης πράξης, προβαίνει στην ολική ή μερική ακύρωση ή στην τροποποίησή της. Σε διαφορετική περίπτωση, προβαίνει στην απόρριψη της ανακοπής εκτέλεσης.

Άρθρο 152 **Ένδικα μέσα**

1. Οι αποφάσεις που εκδίδονται επί ανακοπής εκτέλεσης υπόκεινται στα ένδικα μέσα της αίτησης αναίρεσης, της αίτησης αναθεώρησης, της αίτησης διόρθωσης ή ερμηνείας, της ανακοπής ερημοδικίας και της τριτανακοπής, όπου εφαρμόζονται αναλόγως τα Κεφάλαια 26 έως 31.

2. Η προθεσμία για την άσκηση των ένδικων μέσων είναι τριάντα (30) ημέρες, εκτός αν πρόκειται για απόφαση που εκδόθηκε ύστερα από άσκηση ανακοπής κατά προγράμματος πλειστηριασμού, οπότε η προθεσμία είναι δέκα (10) ημέρες.

3. Δικαίωμα άσκησης ένδικων μέσων κατά της απόφασης επί της ανακοπής εκτέλεσης έχει σε κάθε περίπτωση και ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 153 **Λήψη μέτρων**

1. Το αρμόδιο Τμήμα, ύστερα από προηγούμενη αίτηση, αποφαίνεται για κάθε αμφισβήτηση που αφορά:

- (α) στον ορισμό ή την αντικατάσταση μεσεγγυούχου ή φύλακα και εν γένει τη μεσεγγύηση ή τη φύλαξη κινητών ή ακινήτων, ή
- (β) στην εκκαθάριση ή τον προσδιορισμό των εξόδων και των δικαιωμάτων της εκτέλεσης.

2. Προς υποβολή της αίτησης νομιμοποιείται ο οφειλέτης, το Δημόσιο, το νομικό πρόσωπο που επισπεύδει την εκτέλεση, καθώς και κάθε τρίτος που έχει έννομο συμφέρον προς τούτο.

3. Ως προς την προδικασία και την κύρια διαδικασία εφαρμόζεται αναλόγως το Κεφάλαιο 18.

4. Κατά την εκδίκαση της αίτησης, ως προς την αξιολόγηση των προβαλλόμενων ισχυρισμών, αρκεί η πιθανολόγηση.

5. Ειδικά στην περ. β' της παρ. 1, η αίτηση υποβάλλεται, μαζί με σχετικό πίνακα τον οποίο συντάσσει ο δικαιούχος, στον προϊστάμενο της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας που επισπεύδει την εκτέλεση. Ο τελευταίος διατυπώνει εγγράφως τις παρατηρήσεις του ως προς τη νομιμότητα και την ακρίβεια των κονδυλίων, και διαβιβάζει, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, το σχετικό έγγραφο στο Δικαστήριο, συγχρόνως δε το κοινοποιεί μαζί με αντίγραφο του πίνακα στον οφειλέτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24 **ΔΙΚΑΙΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ**

Άρθρο 154 **Ενεργητική και παθητική νομιμοποίηση**

1. Οποιοσδήποτε από τους διαδίκους, εκτός από τους κυβερνητικούς οργανισμούς κατά την έννοια του άρθρου 34 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που έλαβε μέρος σε δίκη ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μπορεί να ζητήσει με αίτησή του δίκαιη ικανοποίηση, προβάλλοντας ότι η διαδικασία για την εκδίκαση της υπόθεσης διήρκεσε πέραν του εύλογου χρόνου που απαιτείται για τη διάγνωση των πραγματικών και νομικών ζητημάτων που ανέκυψαν στη δίκη.

2. Η αίτηση στρέφεται κατά του Δημοσίου, νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Οικονομικών.

Άρθρο 155 **Προθεσμία**

Η αίτηση ασκείται ανά βαθμό δικαιοδοσίας εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών. Η προθεσμία αυτή αρχίζει από τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης του Δικαστηρίου που εκδόθηκε μετά τη δίκη για την οποία ο αιτών παραπονείται ότι υπήρξε υπέρβαση της εύλογης διάρκειάς της.

Άρθρο 156 **Άσκηση**

1. Η αίτηση κατατίθεται στην αρμόδια γραμματεία του Δικαστηρίου.

2. Για την κατάθεση, συντάσσεται έκθεση, η οποία διαλαμβάνει τη χρονολογία της κατάθεσης, το ονοματεπώνυμο του υπαλλήλου που παρέλαβε την αίτηση και εκείνου που την κατέθεσε, καθώς και τον αριθμό καταχώρισής της στο οικείο βιβλίο ή στο ειδικό πρωτόκολλο κατάθεσης κατά περίπτωση, υπογράφεται δε από τον υπάλληλο που την παραλαμβάνει, καθώς και από εκείνον που την καταθέτει.

3. Η αίτηση υπογράφεται από δικηγόρο.

Άρθρο 157 **Περιεχόμενο**

1. Ο αιτών μνημονεύει στην αίτησή του το Δικαστήριο ενώπιον του οποίου προβάλλει ότι υπήρξε αδικαιολόγητη καθυστέρηση, αναφέρει τις αναβολές που δόθηκαν με πρωτοβουλία των διαδίκων ή του Δικαστηρίου, περιγράφει συνοπτικά τα ανακλύψαντα νομικά ή πραγματικά ζητήματα και λαμβάνει θέση επί της πολυπλοκότητάς τους.

2. Ο αιτών δεν δικαιούται σε αίτησή του για υπέρβαση της εύ-

λογης διάρκειας της δίκης ενώπιον της Ολομέλειας να ζητήσει δίκαιη ικανοποίηση και για την υπέρβαση της εύλογης διάρκειας δίκης ενώπιον Τμήματος.

3. Η αίτηση περιέχει το όνομα και τη διεύθυνση κατοικίας εκείνου που την ασκεί, χρονολογία, υπογραφή, καθώς και την ηλεκτρονική διεύθυνση ή τον αριθμό τηλεφώνου του αιτούντος ή του πληρεξούσιου δικηγόρου του.

Άρθρο 158 Προδικασία

1. Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση επί της υπόθεσης για την οποία ζητείται δίκαιη ικανοποίηση λόγω υπέρβασης της εύλογης διάρκειας αυτής, ορίζει με πράξη του Σύμβουλο ή Πάρεδρο για την εκδίκασή της.

2. Με την πράξη της παρ. 1, η οποία κοινοποιείται στον δικηγόρο που υπογράφει την αίτηση, και, μαζί με αντίγραφο της αίτησης, στον Υπουργό Οικονομικών, ορίζεται επίσης η ημέρα συζήτησης της αίτησης σε δημόσια συνεδρίαση, η οποία δεν μπορεί να απέχει πέραν των πέντε (5) μηνών από την κατάθεση της αίτησης. Η κοινοποίηση αυτή γίνεται τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της συζήτησης.

3. Η γραμματεία του Δικαστηρίου που εξέδωσε την οικεία απόφαση υποχρεούται να υποβάλει στον αρμόδιο δικαστή αναλυτική έκθεση για την πορεία, καθώς και τα στοιχεία της υπόθεσης δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση της αίτησης. Η έκθεση και τα ίδια ως άνω στοιχεία τίθενται στη διάθεση των διαδίκων μερών. Η αίτηση εκδικάζεται ακόμη και σε περίπτωση μη υποβολής της ανωτέρω έκθεσης.

4. Αν έχει ασκηθεί αίτηση αναίρεσης κατά της ως άνω απόφασης και η δικογραφία έχει διαβιβαστεί στην Ολομέλεια, η αρμόδια γραμματεία διαβιβάζει αντίγραφα των διαδικαστικών εγγράφων στο Τμήμα ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η αίτηση.

5. Στην αρχή κάθε δικαστικού έτους, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου ορίζει τις δικασίμους των αιτήσεων για δίκαιη ικανοποίηση και τους Συμβούλους και Παρέδρους του Ελεγκτικού Συνεδρίου που μετέχουν σε κάθε δικάσιμο.

Άρθρο 159 Συζήτηση

1. Η αίτηση εκδικάζεται από Σύμβουλο ή Πάρεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2. Κατά τη συζήτηση της αίτησης οι διάδικοι καλούνται με επιμέλεια της γραμματείας του Δικαστηρίου.

3. Το Δημόσιο λαμβάνει θέση επί της δικονομικής συμπεριφοράς των διαδίκων και των αρμόδιων κρατικών αρχών κατά την εξέλιξη της δίκης, καθώς και επί της πολυπλοκότητας της υπόθεσης και επικαλείται οποιοδήποτε άλλο στοιχείο κρίνει αναγκαίο για τη διάγνωση της.

Άρθρο 160 Απόφαση

1. Το Δικαστήριο αποφαινεται αν συντρέχει υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης για τη διάρκεια της οποίας διατυπώνεται παράπονο ότι υπερέβη τον εύλογο χρόνο, συνεκτιμώντας ιδίως:

(α) την καταχρηστική ή παρελκυστική συμπεριφορά των διαδίκων κατά την εξέλιξη της δίκης,

(β) την πολυπλοκότητα των τιθέντων πραγματικών και νομικών ζητημάτων,

(γ) τη στάση των αρμόδιων κρατικών αρχών και

(δ) το διακύβευμα της υπόθεσης για τον αιτούντα.

2. Όταν διαπιστώνεται ότι συντρέχει υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης, το Δικαστήριο αποφαινεται αν πρέπει να καταβληθεί χρηματικό ποσό για τη δίκαιη ικανοποίηση. Σε καταφατική περίπτωση, το Δικαστήριο ορίζει το ύψος του ποσού, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως την περίοδο υπέρβασης του εύλογου χρόνου για την εκδίκαση της υπόθεσης κατά συνεκτίμηση των κριτηρίων της παρ. 1, καθώς και την ικανοποίηση του αιτούντος

από άλλα μέτρα που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία για την αποκατάσταση της βλάβης του. Τέτοια μέτρα είναι και η καταβολή από τον οφειλέτη τόκων υπερημερίας σε όλη τη διάρκεια της καθυστέρησης ή η επιδίκαση υπέρ του αιτούντος αυξημένης δικαστικής δαπάνης, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 59.

3. Αν γίνει δεκτή η αίτηση, επιβάλλονται στο Δημόσιο τα έξοδα του αιτούντος για τη σύνταξη της αίτησης και την παράσταση του πληρεξούσιου δικηγόρου, τα οποία δεν μπορεί να υπερβαίνουν ποσό που ορίζεται για την άσκηση και συζήτηση της παρέμβασης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης, μπορεί, κατ' εκτίμηση των περιστάσεων, να επιβάλλεται δαπάνη υπέρ του Δημοσίου.

4. Η απόφαση δημοσιεύεται εντός δύο (2) μηνών από τη συζήτηση της αίτησης και δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 25

ΔΙΚΗ ΕΠΙ ΠΑΡΑΠΟΜΠΩΝ ΣΤΗΝ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Άρθρο 161

Παραπομπή ζητήματος αντισυνταγματικότητας τυπικού νόμου

1. Όταν Τμήμα του Δικαστηρίου κρίνει διάταξη τυπικού νόμου αντισυνταγματική, παραπέμπει υποχρεωτικά το ζήτημα στην Ολομέλεια, εκτός αν αυτό έχει κριθεί με προηγούμενη απόφασή της ή του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου. Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου γνωμοδοτεί για το παραπεμπόμενο ζήτημα πριν από την οικεία δικάσιμο της Ολομέλειας.

2. Στη δίκη ενώπιον της Ολομέλειας μπορεί να ασκηθεί η ειδική παρέμβαση που προβλέπεται στο άρθρο 178.

Άρθρο 162

Προδικαστικό ερώτημα

1. Τμήμα του Δικαστηρίου, όταν επιλαμβάνεται υπόθεσης στην οποία ανακύπτει ζήτημα γενικότερου ενδιαφέροντος που έχει συνέπειες για ευρύτερο κύκλο προσώπων ή κρίνει ότι διάταξη τυπικού νόμου αντίκειται σε διάταξη υπέρτερης τυπικής ισχύος, χωρίς το ζήτημα αυτό να έχει κριθεί με προηγούμενη απόφαση της Ολομέλειας, μπορεί, με απόφασή του που δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα, να υποβάλει σχετικό προδικαστικό ερώτημα στην Ολομέλεια. Οι παρ. 4 και 6 του άρθρου 163 εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή. Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου γνωμοδοτεί για το υποβαλλόμενο προδικαστικό ερώτημα πριν από την οικεία δικάσιμο της Ολομέλειας.

2. Η απόφαση της Ολομέλειας είναι υποχρεωτική για το Τμήμα που υπέβαλε το ερώτημα και δεσμεύει τους παρεμβαίντες ενώπιον της Ολομέλειας.

Άρθρο 163

Πρότυπη δίκη

1. Οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα ή μέσο ενώπιον οποιουδήποτε Τμήματος μπορεί, ύστερα από αίτημα ενός των διαδίκων ή του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, να εισαχθεί για εκδίκαση ενώπιον της Ολομέλειας με πράξη τριμελούς επιτροπής όταν με αυτό τίθεται ζήτημα γενικότερου ενδιαφέροντος που έχει συνέπειες για ευρύτερο κύκλο προσώπων. Η τριμελής επιτροπή αποτελείται από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου, τον αρχαιότερο αντιπρόεδρο και τον πρόεδρο του Τμήματος, στο οποίο εκκρεμεί το ένδικο βοήθημα ή μέσο. Όταν το ένδικο βοήθημα ή μέσο εκκρεμεί στο Τμήμα όπου προεδρεύει ο αρχαιότερος αντιπρόεδρος, συμμετέχει στην επιτροπή, ως μέλος της, ο δεύτερος κατά την αρχαιότητα αντιπρόεδρος.

2. Αν το αίτημα υποβάλλεται από διάδικο, υπογράφεται επί ποινή απαραδέκτου από δικηγόρο και συνοδεύεται από παράβολο ύψους εκατό (100) ευρώ, το οποίο καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου σε περίπτωση απόρριψης του αιτήματος. Το ύψος του

παραβόλου μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

3. Το αίτημα κοινοποιείται στους λοιπούς διαδίκους ή στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά περίπτωση, ανάλογα με το ποιος υπέβαλε το αίτημα σύμφωνα με την παρ. 1. Οι τελευταίοι δύνανται να καταθέτουν υπομνήματα ενώπιον της τριμελούς επιτροπής.

4. Η πράξη της τριμελούς επιτροπής που εκδίδεται επί του αιτήματος δημοσιεύεται σε δύο εφημερίδες των Αθηνών και συνεπάγεται την αναστολή εκδίκασης των εκκρεμών υποθέσεων, στις οποίες τίθεται το ίδιο ζήτημα, τόσο εκείνων που δεν έχουν συζητηθεί όσο και εκείνων που έχουν. Η αναστολή δεν καταλαμβάνει την προσωρινή δικαστική προστασία.

5. Μετά την έκδοση της πράξης της τριμελούς επιτροπής για την εισαγωγή της υπόθεσης στην Ολομέλεια δεν επιτρέπεται παράτηση από το υποβληθέν αίτημα.

6. Στη δίκη δικαιούται να παρέμβει κάθε διάδικος σε εκκρεμή δίκη, στην οποία τίθεται το ζήτημα αυτό. Για την παρέμβαση της παρούσας δεν καταλογίζεται δικαστική δαπάνη και η μη άσκηση της δεν δημιουργεί δικαίωμα άσκησης ανακοπής ερημοδικίας ή τριτανικοπής.

7. Μετά την επίλυση του ζητήματος, η Ολομέλεια μπορεί να παραπέμψει το ένδικο βοήθημα ή μέσο στο αρμόδιο Τμήμα για περαιτέρω εξέταση.

8. Η απόφαση της Ολομέλειας δεσμεύει τους διαδίκους της ενώπιον αυτής δίκης, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι παρεμβάντες.

Άρθρο 164 **Απόφαση Ολομέλειας**

Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο παρόν Κεφάλαιο, η Ολομέλεια συγκροτείται σε δικαστικό σχηματισμό, συνέρχεται σε μείζονα σύνθεση και αποφαινεται οριστικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 26 **ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΙΡΕΣΗΣ**

Άρθρο 165 **Προσβαλλόμενες αποφάσεις**

Το ένδικο μέσο της αίτησης αναιρέσης επιτρέπεται μόνο κατά των οριστικών αποφάσεων των Τμημάτων του Δικαστηρίου.

Άρθρο 166 **Ποιοι ασκούν αίτηση αναιρέσης**

1. Η αίτηση αναιρέσης ασκείται από οποιονδήποτε μετείχε στη δίκη ενώπιον του Τμήματος και ηττήθηκε. Δικαίωμα να ασκήσει αίτηση αναιρέσης έχει και ο διάδικος που νίκησε, εφόσον δικαιολογεί έννομο συμφέρον, καθώς και ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2. Η αίτηση αναιρέσης στρέφεται κατά των διαδίκων της δίκης, επί της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση.

Άρθρο 167 **Προθεσμία**

1. Η αίτηση αναιρέσης ασκείται μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών, η οποία εκκινεί για το Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, καθώς και για όσα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους από την περιέλευση της προσβαλλόμενης απόφασης σε αυτά. Το ίδιο ισχύει και για τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Για τον ιδιώτη διάδικο η προθεσμία αυτή εκκινεί από την επίδοση ή την περιέλευση με οποιονδήποτε τρόπο σε αυτόν ή την αποδεδειγμένα πλήρη γνώση από αυτόν της προσβαλλόμενης απόφασης. Αν ο έχων έννομο συμφέρον για την άσκηση αίτησης αναιρέσης διαμένει στην αλλοδαπή, η προθεσμία ορίζεται σε ενενήντα (90) ημέρες.

2. Αν δεν επιδόθηκε η απόφαση, η προθεσμία της αίτησης αναιρέσης είναι τρία (3) έτη, αρχόμενη από τη δημοσίευση της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης.

Άρθρο 168 **Δεύτερη αίτηση αναιρέσης**

Δεύτερη αίτηση αναιρέσης από τον ίδιο διάδικο κατά της ίδιας απόφασης ως προς το αυτό ή άλλο κεφάλαιο της αναιρεσιβαλλόμενης δεν επιτρέπεται, εκτός αν η πρώτη απορρίφθηκε για τυπικό λόγο, με εξαίρεση την εκπρόθεσμη άσκηση.

Άρθρο 169 **Περιεχόμενο δικογράφου**

1. Το δικόγραφο της αίτησης αναιρέσης πρέπει να περιέχει, εκτός από τα στοιχεία κάθε δικογράφου, και τα εξής:

- (α) τον αριθμό και τη χρονολογία της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης,
- (β) τους λόγους αναιρέσης κατά τρόπο σαφή και ορισμένο,
- (γ) διορισμό αντικλήτου, όταν η αίτηση ασκείται από ιδιώτη διάδικο,
- (δ) σαφές και συγκεκριμένο αίτημα.

2. Με την κατάθεση του δικογράφου της αίτησης αναιρέσης κατατίθενται και δύο (2) αντίγραφα της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης σε έγχαρτη μορφή ή ως ηλεκτρονικό έγγραφο που φέρει εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα, με την οποία επικυρώνεται η απόφαση.

Άρθρο 170 **Λόγοι αναιρέσης**

Αναίρεση επιτρέπεται για:

- (α) υπέρβαση δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση,
- (β) μη νόμιμη συγκρότηση ή κακή σύνθεσή του,
- (γ) παραβίαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας,
- (δ) εσφαλμένη ερμηνεία ή πλημμελή εφαρμογή του νόμου,
- (ε) παράβαση του δεδικασμένου,
- (στ) έλλειψη νόμιμης βάσης ή ανατιολόγητο,
- (ζ) παραμόρφωση του περιεχομένου αποδεικτικού εγγράφου.

Άρθρο 171 **Πρόσθετοι λόγοι**

1. Οι πρόσθετοι λόγοι αναιρέσης ως προς τα κεφάλαια της προσβαλλόμενης απόφασης που έχουν προσβληθεί ήδη με την αίτηση αναιρέσης και τα κεφάλαια εκείνα που αναγκαστικά συνέχονται με αυτά, ασκούνται με δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου, δεκαπέντε (15) πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση της αναιρέσης, για την κατάθεση του οποίου συντάσσεται έκθεση.

2. Αντίγραφο του δικογράφου των πρόσθετων λόγων επιδίδεται στον αναιρεσίβλητο δεκαπέντε (15) πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση με ποινή απαραδέκτου.

Άρθρο 172 **Απαράδεκτο λόγων αναιρέσης**

1. Είναι απαράδεκτος λόγος αναιρέσης που στηρίζεται σε ισχυρισμό ο οποίος δεν προτάθηκε νόμιμα στο Τμήμα, εκτός αν πρόκειται για παράβαση που δεν μπορεί να προβληθεί στο Τμήμα ή για σφάλμα που προκύπτει από την ίδια την απόφαση ή αφορά σε ζήτημα που εξετάζεται αυτεπαγγέλτως από το Τμήμα.

2. Είναι απαράδεκτος λόγος αναιρέσης που αποδίδει στην προσβαλλόμενη απόφαση σφάλμα που προκλήθηκε από ενέργειες του αναιρεσείοντος ή προσώπων που ενεργούν στο όνομά του.

3. Είναι απαράδεκτος λόγος αναιρέσης κατά απόφασης του Δικαστηρίου της παραπομπής, εφόσον με τον λόγο αυτόν προσβάλλεται η απόφαση κατά το τμήμα της εκείνο κατά το οποίο

συμμορφώθηκε προς την αναιρετική απόφαση.

Άρθρο 173

Λόγοι αυτεπαγγέλτως εξεταζόμενοι

Το Δικαστήριο εξετάζει αυτεπαγγέλτως λόγους αναιρέσεως που αφορούν στη δημόσια τάξη. Τέτοιοι λόγοι είναι ιδίως αυτοί που αναφέρονται στη διάκριση των δικαιοδοσιών και το ανίσχυρο λόγω αντισυνταγματικότητας της εφαρμοσθείσας διάταξης νόμου.

Άρθρο 174

Όρια αναιρετικού ελέγχου

1. Η εκτίμηση από το Τμήμα των αποδεικτικών στοιχείων και των πραγματικών γεγονότων δεν υπόκειται στον έλεγχο του αναιρετικού δικαστηρίου. Επί προδικαστικού ερωτήματος προς το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή αιτήματος γνωμοδότησης προς το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το αναιρετικό δικαστήριο δύναται, για την πληρότητα του ερωτήματος αυτού, να λάβει υπόψη του και στοιχεία του πραγματικού της υπόθεσης που δεν αναφέρονται στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, αλλά που περιλαμβάνονται στον φάκελο της υπόθεσης, όπως αυτός είχε συγκροτηθεί κατά την έκδοση της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης.

2. Στην αναιρετική δίκη δεν επιτρέπεται η προσκόμιση νέων αποδεικτικών στοιχείων.

3. Η εκτίμηση του περιεχομένου διαδικαστικών εγγράφων της ίδιας ή άλλης δίκης, ιδίως αγωγών, παρεμβάσεων, ένδικων μέσων, προτάσεων ή δικαστικών αποφάσεων, ελέγχεται από το Δικαστήριο.

Άρθρο 175

Αντικατάσταση αιτιολογιών

Αν το αιτιολογικό της προσβαλλόμενης απόφασης κρίνεται εσφαλμένο, αλλά το διατακτικό της ορθό, το Δικαστήριο απορρίπτει την ανáιρεση, εκτός αν υπάρχει έννομο συμφέρον να αποτραπεί δεδικασμένο, οπότε αναιρείται η απόφαση μόνον ως προς την εσφαλμένη αιτιολογία της.

Άρθρο 176

Διαδικασία μετά την ανáιρεση

1. Αν γίνει δεκτή η αίτηση ανáιρεσης για υπέρβαση δικαιοδοσίας, το Δικαστήριο δεν επιλαμβάνεται πλέον της υπόθεσης.

2. Αν γίνει δεκτή η αίτηση ανáιρεσης για εσφαλμένη ερμηνεία και πλημμελή εφαρμογή του νόμου, η Ολομέλεια αποφασίζει περαιτέρω για την υπόθεση, εκτός αν αυτή χρήζει διερεύνησης κατά το πραγματικό της μέρος, οπότε την αναπέμπει στο αρμόδιο Τμήμα.

3. Αν η απόφαση αναιρείται για οποιονδήποτε άλλο λόγο, η Ολομέλεια αναπέμπει την υπόθεση στο αρμόδιο Τμήμα για την εκ νέου εξέτασή της με διαφορετική σύνθεση, κατά το μέρος που η απόφαση αναιρέθηκε.

4. Εφόσον αναιρείται η απόφαση, οι διάδικοι επανέρχονται στην κατάσταση που υπήρχε πριν από αυτή.

5. Το Τμήμα το οποίο δικάζει την υπόθεση κατά παραπομπή από την Ολομέλεια δεν μπορεί να αποστεί από την απόφαση της Ολομέλειας, ως προς τα ζητήματα που κρίθηκαν με αυτή.

Άρθρο 177

Ανάιρεση υπέρ του νόμου

1. Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου δύναται κατ' εξαίρεση και μετά την παρέλευση της οικείας προθεσμίας να ασκεί αίτηση ανáιρεσης υπέρ του νόμου.

2. Στην περίπτωση αυτή, αν γίνει δεκτή η αίτηση ανáιρεσης, η απόφαση που αναιρείσβάλλεται παραμένει αμετάβλητη.

Άρθρο 178

Ειδική παρέμβαση

1. Σε αναιρετική δίκη στην οποία, εν όψει των ισχυρισμών των διαδίκων, τίθεται ζήτημα αν διάταξη τυπικού νόμου είναι σύμφωνη προς το Σύνταγμα, έχουν το δικαίωμα να ασκήσουν παρέμβαση φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων, τα οποία δικαιολογούν έννομο συμφέρον σε σχέση με την κρίση του ζητήματος αυτού, εφόσον το αυτό ζήτημα εκκρεμεί σε δίκη ενώπιον άλλου δικαστικού σχηματισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην οποία είναι διάδικοι. Δικαίωμα άσκησης παρέμβασης έχει σε κάθε περίπτωση ο Υπουργός Δικαιοσύνης.

2. Ο παρεμβαίνων με βάση την παρ. 1 νομιμοποιείται να προβάλλει απόψεις και επιχειρήματα που αναφέρονται αποκλειστικά σε ζητήματα συνταγματικότητας που έχουν τεθεί. Η εκδιδόμενη απόφαση δεν παράγει έννομα αποτελέσματα για τον παρεμβαίνοντα αυτόν.

3. Η παρέμβαση αυτή ενώπιον της Ολομέλειας ασκείται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 42.

4. Για την παράσταση όσων παρεμβαίνουν με βάση το παρόν, τη νομιμοποίηση του πληρεξούσιου δικηγόρου τους, τα απαιτούμενα τέλη και παράβολα, καθώς και για τη δικαστική δαπάνη, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των Κεφαλαίων 6, 34, 49, 50 και 51.

5. Η μη άσκηση παρέμβασης κατά την παρ. 1, σε οποιονδήποτε λόγο και να οφείλεται, δεν δημιουργεί δικαίωμα ανακοπής ερημοδικίας ή τριτανακοπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 27

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ

Άρθρο 179

Προσβαλλόμενες αποφάσεις

Σε αναθεώρηση υπόκεινται οι οριστικές αποφάσεις των Τμημάτων.

Άρθρο 180

Αρμόδιο δικαστήριο

Η αίτηση αναθεώρησης ασκείται ενώπιον του Τμήματος που εξέδωσε την απόφαση.

Άρθρο 181

Ενεργητική και παθητική νομιμοποίηση

1. Νομιμοποιούνται να ασκήσουν αίτηση αναθεώρησης όσοι διετέλεσαν διάδικοι στη δίκη κατά την οποία εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση και ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2. Παθητικώς νομιμοποιούνται όσοι διετέλεσαν αντίδικοι εκείνου που ασκεί το ένδικο μέσο στη δίκη κατά την οποία εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση.

Άρθρο 182

Νέα αίτηση

Η άσκηση από το ίδιο πρόσωπο νέας αίτησης αναθεώρησης επιτρέπεται μόνο για λόγο που προέκυψε μεταγενεστέρως, έστω και αν αφορά στο ίδιο κεφάλαιο της απόφασης.

Άρθρο 183

Λόγοι αναθεώρησης

1. Αναθεώρηση χωρεί για τους εξής λόγους:

(α) αν η προσβαλλόμενη απόφαση στηρίζεται σε ψευδή κατάθεση μάρτυρα ή δήλωση διαδίκου, σε ψευδή έκθεση πραγματογνώμονα ή σε πλαστά ή νοθευμένα έγγραφα, και τα περιστατικά αυτά προκύπτουν από αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου, ή

(β) αν μετά την τελευταία συζήτηση της υπόθεσης περιήλθαν

σε γνώση και στην κατοχή του διαδίκου που ζητεί την αναθεώρηση κρίσιμα έγγραφα τα οποία υπήρχαν πριν από τη δίκη αλλά δεν γνώριζε την ύπαρξή τους ή εμποδίστηκε στην προσκόμισή τους, ή

(γ) αν η προσβαλλόμενη απόφαση στηρίζεται σε απόφαση πολιτικού, ποινικού ή διοικητικού δικαστηρίου, η οποία ανατράπηκε αμετακλήτως μετά την τελευταία συζήτηση.

2. Επίσης, αναθεώρηση χωρεί και όταν το δικαστήριο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση πλανήθηκε πρόδηλα περί τα πράγματα, όπως ιδίως αν δεν εντόπισε σοβαρό σφάλμα που περιείχαν τα αριθμητικά δεδομένα πάνω στα οποία στήριξε την κρίση του ή αν θεώρησε ως υπαρκτό ή ανύπαρκτο γεγονός ενώ προκύπτει αναμφισβήτητο το αντίθετο.

Άρθρο 184 Προθεσμία

1. Αν προβάλλεται λόγος αναθεώρησης από τους αναφερόμενους στην παρ. 1 του άρθρου 183, η προθεσμία για την άσκηση της αίτησης αναθεώρησης είναι εξήντα (60) ημέρες και αρχίζει: (α) στις περ. α' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 183, αφότου καταστεί αμετάκλητη η σχετική δικαστική απόφαση,

(β) στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 183, αφότου τα κρίσιμα έγγραφα περιήλθαν στην κατοχή εκείνου που ζητεί την αναθεώρηση.

2. Αν τα γεγονότα της παρ. 1 συντελέστηκαν πριν από την επίδοση της προσβαλλόμενης απόφασης, η προθεσμία άσκησης της αίτησης αναθεώρησης αρχίζει από την επίδοση της απόφασης.

3. Αν ο λόγος αναθεώρησης είναι από αυτούς που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 183, η προθεσμία για την άσκηση της αίτησης αναθεώρησης είναι εξήντα (60) ημέρες και αρχίζει από την επίδοση της προσβαλλόμενης απόφασης.

Άρθρο 185 Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων

Για την εκδίκαση της αίτησης αναθεώρησης εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του παρόντος για την έφεση.

Άρθρο 186 Συνέπειες αναθεώρησης

1. Αν γίνει δεκτός λόγος αναθεώρησης, η προσβαλλόμενη απόφαση εξαφανίζεται και επακολουθεί νέα εξέταση της υπόθεσης μέσα στα όρια του λόγου αυτού.

2. Η απόφαση που δέχεται την αίτηση αναθεώρησης υπόκειται στα ίδια ένδικα μέσα, στα οποία υπόκειται και η απόφαση που αναθεωρήθηκε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 28 ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Άρθρο 187 Επιτρεπτό της διόρθωσης απόφασης

1. Αν κατά τη σύνταξη και την έκδοση απόφασης παρεισέφρησαν λάθη γραφικά ή λογιστικά ή προφανείς ανακρίβειες ή το διατακτικό της απόφασης διατυπώθηκε ελλιπώς ή ανακριβώς, το δικαστήριο που την εξέδωσε προβαίνει στη διόρθωσή της.

2. Αν τα λάθη είναι γραμματικά ή προδήλως συντακτικά και η διόρθωσή τους δεν μεταβάλλει το νόημα της φράσης όπου εμπεριέχονται, η διόρθωση επέρχεται με πράξη του Προέδρου του Δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση, την οποία προσυπογράφει και ο εισηγητής της υπόθεσης, εφόσον διατηρεί την ιδιότητα του δικαστή.

3. Σε κάθε άλλη περίπτωση, το Δικαστήριο δύναται να διορθώσει απόφασή του είτε αυτεπαγγέλτως με αίτηση του Προέδρου του είτε με αίτηση ενός από τους διαδίκους.

Άρθρο 188 Άσκηση αίτησης διόρθωσης

Η αίτηση διόρθωσης, όταν ασκείται από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση, καταχωρίζεται ως πράξη του Προέδρου στο οικείο πρωτόκολλο του Δικαστηρίου και αντίγραφο αυτής κοινοποιείται στους διαδίκους. Όταν η αίτηση διόρθωσης ασκείται από διάδικο, κατατίθεται στην αρμόδια γραμματεία του Δικαστηρίου σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 55 του παρόντος.

Άρθρο 189 Περιεχόμενο αίτησης διόρθωσης

1. Η αίτηση διόρθωσης πρέπει να περιέχει, εκτός από τα στοιχεία κάθε δικογράφου, μνεία της προσβαλλόμενης απόφασης και σαφή αναφορά στα λάθη των οποίων ζητείται η διόρθωση.

2. Πρόσθετοι λόγοι επιτρέπεται να υποβληθούν με ξεχωριστό δικόγραφο, που κατατίθεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου δεκαπέντε (15) πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση, με σημείωση πάνω σε αυτό πράξης κατάθεσης.

3. Αντίγραφο του δικογράφου των πρόσθετων λόγων επιδίδεται με ποινη απαράδεκτου, δεκαπέντε (15) πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση, με επιμέλεια του αιτούντος, στους άλλους διαδίκους.

Άρθρο 190 Προδικασία

1. Οι διατάξεις του παρόντος που αφορούν στην προδικασία για το αντίστοιχο ένδικο βοήθημα ή μέσο, το οποίο προκάλεσε την έκδοση της απόφασης, εφαρμόζονται αναλόγως.

2. Αν ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου κρίνει ότι το λάθος που παρεισέφρησε στην απόφαση εμποδίζει την εκτέλεσή της, ορίζει για την εκδίκαση της αίτησης διόρθωσης τη συντομότερη διαθέσιμη διαδικασία.

Άρθρο 191 Συζήτηση

1. Η αίτηση συζητείται στο ακροατήριο και οι διάδικοι καλούνται με επιμέλεια της γραμματείας του Δικαστηρίου.

2. Στη σύνθεση του Δικαστηρίου που αποφαίνεται για την αίτηση διόρθωσης μετέχει, αν είναι εφικτό, ο δικαστής που διετέλεσε εισηγητής στην έκδοση της απόφασης της οποίας ζητείται η διόρθωση.

3. Αν έχουν ασκήσει αίτηση διόρθωσης ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου και ο διάδικος για τη διόρθωση του ίδιου λάθους, το Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει την εκδίκαση μίας από τις δύο. Αν δεν αφορούν αποκλειστικά στο ίδιο λάθος, οι αιτήσεις συνεκδικάζονται υποχρεωτικά.

Άρθρο 192 Απόφαση

1. Ο αριθμός της απόφασης ή της πράξης του Προέδρου, με την οποία έγινε η διόρθωση, σημειώνεται στο πρωτότυπο της απόφασης που διορθώνεται.

2. Στα αντίγραφα ή αποσπάσματα της απόφασης που διορθώνεται, πρέπει να γίνεται μνεία της πράξης του Προέδρου ή της δικαστικής απόφασης για τη διόρθωση, με σημείωση του αριθμού και της ημερομηνίας έκδοσής τους.

Άρθρο 193 Ένδικα μέσα

Κατά των εκδιδόμενων αποφάσεων δύναται να ασκηθούν τα ένδικα μέσα, τα οποία μπορούσαν να ασκηθούν κατά της απόφασης της οποίας έγινε η διόρθωση. Αν ασκηθούν, η άσκηση περιορίζεται μόνο στα κεφάλαια της απόφασης που διορθώθηκαν.

Άρθρο 194 **Διόρθωση πρακτικού**

1. Αν μετά τη δημοσίευση της απόφασης διαπιστωθεί ότι κατά τη σύνταξη των πρακτικών της συζήτησης στο ακροατήριο ή αποσπάσματος αυτών παρερσέφησαν λάθη, γραφικά ή συντακτικά, ή προφανείς ανακρίβειες ή αυτά διατυπώθηκαν ελλιπώς ή ανακριβώς, επιτρέπεται η αυτεπάγγελη διόρθωσή τους.

2. Η διόρθωση επέρχεται με πράξη του Προέδρου του Δικαστηρίου ενώπιον του οποίου έγινε η συζήτηση, την οποία προσυπογράφει και ο γραμματέας της έδρας. Η πράξη του Προέδρου κοινοποιείται στους διαδίκους, για την άσκηση από αυτούς των ένδικων μέσων κατά της απόφασης που στηρίχθηκε στα πρακτικά ή το απόσπασμα που διορθώθηκαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 29 **ΑΙΤΗΣΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ**

Άρθρο 195 **Ερμηνεία απόφασης**

1. Αν η διατύπωση απόφασης είναι ασαφής και γεννά αμφιβολίες, το δικαστήριο που την εξέδωσε δύναται, ύστερα από αίτηση ενός από τους διαδίκους, να την ερμηνεύσει.

2. Η περί ερμηνείας απόφαση δεν μπορεί να μεταβάλει το διατακτικό της απόφασης που ερμηνεύεται.

Άρθρο 196 **Περιεχόμενο αίτησης ερμηνείας**

1. Η αίτηση ερμηνείας, εκτός από τα στοιχεία κάθε δικογράφου, πρέπει ακόμη να περιέχει μνεία της προσβαλλόμενης απόφασης και τα αμφίβολα σημεία ή τις ασάφειες στην απόφαση αυτή, των οποίων ζητείται η ερμηνεία.

2. Πρόσθετοι λόγοι επιτρέπεται να υποβληθούν με ξεχωριστό δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου δεκαπέντε (15) πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση, με σημείωση πάνω σ' αυτό πράξης κατάθεσης.

3. Αντίγραφο του δικογράφου των πρόσθετων λόγων επιδίδεται με επιμέλεια του αιτούντος στους άλλους διαδίκους δεκαπέντε (15) πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση, με ποινή απαραδέκτου.

Άρθρο 197 **Προδικασία**

1. Η αίτηση ερμηνείας κατατίθεται στην αρμόδια γραμματεία του Δικαστηρίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 55.

2. Οι διατάξεις του παρόντος που αφορούν στην προδικασία για το αντίστοιχο ένδικο βοήθημα ή μέσο, το οποίο προκάλεσε την έκδοση της απόφασης, εφαρμόζονται αναλόγως.

3. Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου ορίζει σύντομη δικάσιμο, αν κρίνει ότι η προβαλλόμενη ασάφεια εμποδίζει την εκτέλεση της απόφασης.

Άρθρο 198 **Συζήτηση**

1. Η αίτηση συζητείται στο ακροατήριο. Οι διάδικοι καλούνται στη συζήτηση με επιμέλεια της γραμματείας του Δικαστηρίου.

2. Στη σύνθεση του Δικαστηρίου, αν είναι εφικτό, μετέχουν οι δικαστές που έλαβαν την απόφαση.

Άρθρο 199 **Εφαρμογή διατάξεων**

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος που αφορούν στην αίτηση διόρθωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 30 **ΑΝΑΚΟΠΗ ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑΣ**

Άρθρο 200 **Προσβαλλόμενες αποφάσεις**

1. Σε ανακοπή ερημοδικίας υπόκεινται οι αποφάσεις των Τμημάτων, αν κάποιος από τους διαδίκους δεν παραστάθηκε κατά τη συζήτηση ένδικου βοηθήματος ή μέσου, επειδή δεν κλητεύθηκε ή δεν κλητεύθηκε νόμιμα, ή επειδή, αν και κλητεύθηκε νόμιμα, δεν μπόρεσε λόγω ανωτέρας βίας να παρασταθεί.

2. Δεύτερη ανακοπή κατά της ίδιας απόφασης δεν επιτρέπεται.

3. Κατά της απόφασης που απορρίπτει την ανακοπή δεν συγχωρείται νέα ανακοπή, εκτός αν ο ανακόππων δεν κλητεύθηκε καθόλου ή δεν κλητεύθηκε νόμιμα ή, αν και κλητεύθηκε νόμιμα, δεν μπόρεσε λόγω ανωτέρας βίας να παρασταθεί.

Άρθρο 201 **Ενεργητική νομιμοποίηση**

Δικαίωμα ανακοπής έχει μόνον όποιος διάδικος δεν παραστάθηκε κατά τη συζήτηση του ένδικου βοηθήματος ή μέσου επειδή δεν κλητεύθηκε ή δεν κλητεύθηκε νόμιμα, ή επειδή, αν και κλητεύθηκε νόμιμα, δεν μπόρεσε λόγω ανωτέρας βίας να παρασταθεί.

Άρθρο 202 **Προθεσμία**

Η προθεσμία για την άσκηση της ανακοπής είναι εξήντα (60) ημέρες και αρχίζει για το Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου από την περιέλευση της προσβαλλόμενης απόφασης σ' αυτά. Για τον ιδιώτη διάδικο η ανωτέρω προθεσμία αρχίζει από την επίδοση σ' αυτόν της προσβαλλόμενης απόφασης ή την πλήρη γνώση της απόφασης από αυτόν. Αν ο έχων έννομο συμφέρον για την άσκηση της ανακοπής διαμένει στην αλλοδαπή, η προθεσμία ορίζεται σε ενενήντα (90) ημέρες.

Άρθρο 203 **Περιεχόμενο δικογράφου**

Η ανακοπή πρέπει να περιέχει τα στοιχεία κάθε δικογράφου και ακόμη μνεία της προσβαλλόμενης απόφασης, τους λόγους της ανακοπής και αίτημα.

Άρθρο 204 **Πρόσθετοι λόγοι**

1. Πρόσθετοι λόγοι ανακοπής επιτρέπεται να υποβληθούν με ξεχωριστό δικόγραφο, που κατατίθεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου δεκαπέντε (15) πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση, με σημείωση πάνω σ' αυτό πράξης κατάθεσης.

2. Αντίγραφο του δικογράφου των πρόσθετων λόγων επιδίδεται με επιμέλεια του ανακόπτοντος σε εκείνους κατά των οποίων στρέφεται η ανακοπή δεκαπέντε (15) πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση, με ποινή απαραδέκτου.

Άρθρο 205 **Εφαρμογή διατάξεων**

Οι διατάξεις του παρόντος που αφορούν στην προδικασία, τη συζήτηση και την έκδοση της απόφασης που προσβάλλεται με την ανακοπή ερημοδικίας εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 206 **Συζήτηση**

1. Η ανακοπή εισάγεται ενώπιον του Τμήματος που εξέδωσε την

προσβαλλόμενη απόφαση.

2. Η ανακοπή συζητείται στο ακροατήριο με κλήση των διαδίκων από τη γραμματεία του Δικαστηρίου.

Άρθρο 207 Απόφαση

Αν ο λόγος ανακοπής αποδειχθεί βάσιμος, εξαφανίζεται η απόφαση και το Δικαστήριο προβαίνει αμέσως σε νέα εξέταση της υπόθεσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 31 ΤΡΙΤΑΝΑΚΟΠΗ

Άρθρο 208 Ενεργητική και παθητική νομιμοποίηση

1. Τρίτος, ο οποίος βλάπτεται από οριστική απόφαση Τμήματος που εκδόθηκε σε δίκη μεταξύ άλλων και δεν είχε ασκήσει παρέμβαση, μπορεί, εφόσον συντρέχει το έννομο συμφέρον που θα δικαιολογούσε την παρέμβασή του στη δίκη αυτή, να ανακόψει την οικεία απόφαση.

2. Στερείται το δικαίωμα να ασκήσει τριτανάκοπή ο τρίτος στον οποίο κοινοποιήθηκε, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 42, το εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο με γνωστοποίηση της σχετικής δικασίμου.

3. Η τριτανάκοπή στρέφεται εναντίον όλων των διαδίκων μεταξύ των οποίων εκδόθηκε η απόφαση.

Άρθρο 209 Προθεσμία

Η τριτανάκοπή ασκείται μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών, που αρχίζει για το Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, καθώς και για όσα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους από την περιέλευση της προσβαλλόμενης απόφασης σ' αυτά. Για τον ιδιώτη διάδικο η ανωτέρω προθεσμία αρχίζει από την επίδοση σ' αυτόν της προσβαλλόμενης απόφασης ή την πλήρη γνώση της από αυτόν. Αν ο έχων έννομο συμφέρον για την άσκηση της ανακοπής διαμένει στην αλλοδαπή, η προθεσμία ορίζεται σε ενενήντα (90) ημέρες.

Άρθρο 210 Περιεχόμενο

Η αίτηση της τριτανάκοπής πρέπει να περιέχει τα στοιχεία κάθε δικογράφου και ακόμη μνεία της προσβαλλομένης απόφασης, τους λόγους της ανακοπής και αίτημα.

Άρθρο 211 Πρόσθετοι λόγοι

1. Πρόσθετοι λόγοι τριτανάκοπής επιτρέπεται να υποβληθούν με ξεχωριστό δικόγραφο, που κατατίθεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου δεκαπέντε (15) πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση, με σημείωση πάνω σε αυτό πράξης κατάθεσης.

2. Αντίγραφο του δικογράφου των πρόσθετων λόγων επιδίδεται με επιμέλεια του τριτανάκοπτοντος σε εκείνους κατά των οποίων στρέφεται η τριτανάκοπή δεκαπέντε (15) πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση, με ποινή απαραδέκτου.

Άρθρο 212 Εφαρμογή διατάξεων

Οι διατάξεις του παρόντος που αφορούν στην προδικασία, τη συζήτηση και την έκδοση της απόφασης που προσβάλλεται με την τριτανάκοπή εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 213 Συζήτηση

1. Η τριτανάκοπή εισάγεται ενώπιον του Τμήματος που εξέδωσε την προσβαλλομένη απόφαση.

2. Η τριτανάκοπή συζητείται στο ακροατήριο με κλήση των διαδίκων από τη γραμματεία του Δικαστηρίου.

Άρθρο 214 Απόφαση

Αν ο λόγος της τριτανάκοπής κριθεί βάσιμος, το Δικαστήριο εξαφανίζει την απόφαση και προχωρεί στην εκδίκαση της διαφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 32 ΑΙΤΗΣΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Άρθρο 215 Προσβαλλόμενες αποφάσεις

Απόφαση Τμήματος ή της Ολομέλειας, για την οποία κρίθηκε με απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ότι εκδόθηκε κατά παραβίαση δικαιώματος σχετικού με τον δίκαιο χαρακτήρα της διαδικασίας που τηρήθηκε ή άλλης ρύθμισης ουσιαστικού δικαίου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, υπόκειται σε αίτηση επανάληψης της διαδικασίας ενώπιον του σχηματισμού που την εξέδωσε.

Άρθρο 216 Νομιμοποίηση

Δικαίωμα να ασκήσουν την αίτηση επανάληψης της διαδικασίας έχουν όσοι διετέλεσαν διάδικοι στη δίκη ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ή οι κάθε είδους καθολικοί ή ειδικοί διάδοχοί τους, εφόσον έχουν έννομο συμφέρον, καθώς και ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 217 Προθεσμία

1. Η αίτηση ασκείται μέσα σε προθεσμία ενενήντα (90) ημερών, που αρχίζει από τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, σύμφωνα με τις διακρίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 44 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών.

2. Αν κατά τη διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας υπάρξει διαδοχή αυτού που ήταν διάδικος στη δίκη ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, η προθεσμία για τον διάδοχο αρχίζει από τότε που επήλθε η διαδοχή. Ειδικά στην περίπτωση κληρονομικής διαδοχής, η προθεσμία για τον κληρονόμο αρχίζει από τη λήξη της προθεσμίας για την αποποίηση της κληρονομίας.

Άρθρο 218 Άσκηση

Οι διατάξεις του παρόντος που ισχύουν για την εκδίκαση του ένδικου βοηθήματος ή μέσου επί του οποίου εκδόθηκε η προσβαλλόμενη με την αίτηση απόφαση, εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 219 Περιεχόμενο

Η αίτηση πρέπει να περιέχει τα στοιχεία κάθε δικογράφου και ακόμη μνεία της προσβαλλομένης απόφασης, συγκεκριμένους λόγους και αίτημα.

Άρθρο 220 Προδικασία

Οι διατάξεις του παρόντος που αφορούν στην προδικασία της συζήτησης της υπόθεσης, για την οποία εκδόθηκε η απόφαση που προσβάλλεται με την αίτηση, εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 221 Συζήτηση

Για την εκδίκαση της αίτησης επανάληψης της διαδικασίας εφαρμόζεται η ισχύουσα για τον οικείο δικαστικό σχηματισμό διαδικασία.

Άρθρο 222 Απόφαση

1. Αν η αίτηση κριθεί βάσιμη, η απόφαση του Δικαστηρίου ακυρώνεται κατά το τμήμα της που στοιχειοθέτησε την παραβίαση και η υπόθεση επανεξετάζεται σε νέα δικάσιμο.

2. Το Δικαστήριο, αν κρίνει ότι η υπόθεση είναι ώριμη, μπορεί να συζητήσει την υπόθεση στην ίδια δικάσιμο.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 33 ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Άρθρο 223 Δημόσια συνεδρίαση

1. Οι δημόσιες συνεδριάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου προς συζήτηση των υποθέσεων γίνονται στα ακροατήρια αυτού με την παρουσία του γραμματέα.

2. Στις δημόσιες συνεδριάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου προς συζήτηση των υποθέσεων σε ακροατήριο παρίσταται ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος εκφέρει τη γνώμη του. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 32Αεπ. του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών, μπορεί να ορισθούν οι δημόσιες συνεδριάσεις στις οποίες δεν θα παρίσταται, καθώς και διαδικασίες στις οποίες δεν θα συμμετέχει ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 224 Προφορικότητα της διαδικασίας

Η διαδικασία στο ακροατήριο διεξάγεται προφορικά και στηρίζεται στην προδικασία που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 225 Αυτεπάγγελτη εξέταση της κλήτευσης των διαδίκων

1. Όταν κάποιος από τους διαδίκους δεν εμφανίζεται κατά τη συζήτηση, το Δικαστήριο εξετάζει αυτεπαγγέλτως αν αυτός κλητεύθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα. Αν δεν κλητεύθηκε ή δεν κλητεύθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα, το Δικαστήριο, αφού κηρύξει απαράδεκτη τη συζήτηση, ορίζει νέα τακτική δικάσιμο με απλή σημείωση στο πινάκιο και διατάσσει την εγγραφή σ' αυτήν της υπόθεσης και τη νόμιμη κλήτευση των διαδίκων.

2. Η έλλειψη νόμιμης κλήτευσης καλύπτεται αν ο διάδικος εμφανισθεί ενώπιον του Δικαστηρίου κατά την εκφώνηση και ζητήσει την εκδίκαση της υπόθεσής του.

3. Αν έγινε η κλήτευση των διαδίκων και αυτή κρίνεται νόμιμη και εμπρόθεσμη, η διαδικασία χωρεί και αν αυτοί δεν παρίστανται.

Άρθρο 226 Μη εμφάνιση ή αποχώρηση των διαδίκων

1. Διάδικος που δεν εμφανίστηκε κατά την προεκφώνηση ή την εκφώνηση της υπόθεσης δύναται προσερχόμενος να μετασχει στην περαιτέρω συζήτηση.

2. Η εκούσια αποχώρηση διαδίκου μετά την έναρξη της συζήτησης της υπόθεσης δεν επηρεάζει την πρόοδο της διαδικασίας. Ως εκουσίως αποχωρών θεωρείται ο διάδικος και όταν διαταχθεί η απομάκρυνσή του προς τήρηση της τάξης.

3. Η εκούσια αποχώρηση του διαδίκου μετά την απόρριψη αίτησης περί αναβολής δεν κωλύει τη συζήτηση της υπόθεσης, εκτός αν δεν έγινε νόμιμη κλήτευσή του, οπότε και εφαρμόζεται το άρθρο 225.

4. Διάδικος που δεν εμφανίστηκε κατά τη συζήτηση ή που αποχώρησε από αυτή, δικαιούται να παρίσταται και να μετέχει σε κάθε μεταγενέστερη συζήτηση της υπόθεσης, εφόσον προβλέπεται η παράσταση των διαδίκων.

5. Οι παρ. 1-4 εφαρμόζονται αναλόγως και επί διαδικαστικών πράξεων που διενεργούνται εκτός του ακροατηρίου.

Άρθρο 227 Αρχή της προσπάδειξης

Η συζήτηση γίνεται αποκλειστικά με βάση τα δικόγραφα, καθώς και τα έγγραφα που έχουν προσαχθεί προαποδεικτικώς. Έγγραφα μπορεί να προσαχθούν και κατά τη συζήτηση ή και μετά τη συζήτηση, αν δοθεί σχετική άδεια από το Δικαστήριο. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να διασφαλίζονται τα δικαιώματα άμυνας του αντιδίκου. Σύμφωνα με όσα ορίζονται στο Κεφάλαιο 39, το Δικαστήριο μπορεί να διατάξει και κάθε συμπληρωματική απόδειξη, καθώς και να υποχρεώσει οποιαδήποτε δημόσια αρχή να παράσχει έγγραφα ή πληροφορίες σχετικά με την υπόθεση που δικάζεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 34 ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΩΝ

Άρθρο 228 Παράσταση διαδίκων ενώπιον της Ολομέλειας

Το Δημόσιο και τα νομικά πρόσωπα που εκπροσωπούνται δικαστικά από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, παρίστανται ενώπιον της Ολομέλειας σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για τη δικαστική εκπροσώπησή τους. Οι άλλοι διάδικοι παρίστανται ενώπιον της Ολομέλειας μετά ή διά πληρεξούσιου δικηγόρου από τους διορισμένους στον Άρειο Πάγο.

Άρθρο 229 Προθεσμία για νομιμοποίηση

Το Δικαστήριο, κατ' αίτηση του εμφανιζομένου ως πληρεξούσιου και μη αποδεικνύοντος την πληρεξουσιότητα, δύναται, εκτιμώντας τις περιστάσεις, να χορηγήσει μια φορά σύντομη αναβολή της συζήτησης ή να επιτρέψει την προσωρινή συμμετοχή του στη δίκη, ορίζοντας εύλογη προθεσμία για τη νομιμοποίησή του. Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία της νομιμοποίησης μπορεί να είναι και μεταγενέστερα από την ημερομηνία της συζήτησης. Αν εντός της ταχθείσας προθεσμίας δεν προσαχθεί το πληρεξούσιο, το Δικαστήριο διά της εκδιδόμενης απόφασης κηρύσσει άκυρες τις επιτραπείες ως άνω πράξεις, τηρουμένου κατά τα λοιπά του άρθρου 14, κατά περίπτωση.

Άρθρο 230 Αίτηση επανασυζήτησης

Αν από λόγους ανωτέρας βίας εμποδίστηκε η νομιμοποίηση του πληρεξούσιου δικηγόρου, δύναται να υποβληθεί αίτηση επανασυζήτησης της υπόθεσης, που κατατίθεται στον αρμόδιο γραμματέα πριν από την έκδοση της απόφασης και μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) ημερών από την άρση του λόγου

ανωτέρας βίας. Η αίτηση, η οποία πρέπει να περιέχει με σαφήνεια τους προβαλλόμενους λόγους, δικάζεται από τον οικείο σχηματισμό. Αμφότεροι οι διάδικοι καλούνται στη συζήτηση είκοσι (20) ημέρες πριν από αυτή. Σε περίπτωση παραδοχής της αίτησης, η υπόθεση εκδικάζεται στη συνέχεια επί της ουσίας από τον ίδιο σχηματισμό.

Άρθρο 231 **Παράσταση με δήλωση**

1. Ο πληρεξούσιος δικηγόρος μπορεί να δηλώσει ότι δεν θα εμφανισθεί στο ακροατήριο, αλλά θα παραστεί με δήλωση που υπογράφεται από τον ίδιο. Η δήλωση παραδίδεται από τον πληρεξούσιο δικηγόρο στον γραμματέα του Δικαστηρίου το αργότερο την παραμονή της δικάσιμου και σημειώνεται αμέσως στο πινάκιο. Η ίδια δήλωση, όταν γίνεται από πληρεξούσιο του Δημοσίου, οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, δεν έχει καμία δικονομική συνέπεια, αν δεν έχει διαβιβαστεί εμπρόθεσμα στο Δικαστήριο ο διοικητικός φάκελος.

2. Σε περίπτωση αναβολής της συζήτησης ύστερα από αίτηση διαδίκου, δεν κλητεύεται κατά τη νέα δικάσιμο ο διάδικος που υπέβαλε δήλωση.

Άρθρο 232 **Ελλείψεις στοιχείων δικανικής ικανότητας**

1. Αν συντρέχουν ελλείψεις που μπορεί να συμπληρωθούν ως προς τη δικανική ικανότητα των διαδίκων και τη νόμιμη εκπροσώπηση τους ή ως προς την απαιτούμενη για τη διεξαγωγή της δίκης άδεια ή εξουσιοδότηση, το Δικαστήριο μπορεί κατ' αίτηση του διαδίκου και ύστερα από εκτίμηση των περιστάσεων να αναβάλει την πρόοδο της δίκης, δυνάμενο να τάξει και εύλογη προθεσμία προς συμπλήρωση των ελλείψεων. Στην περίπτωση αυτή, τα συμπληρωματικά στοιχεία μπορεί να είναι και μεταγενέστερα από την ημερομηνία της συζήτησης.

2. Αν από την αναβολή απειλείται κίνδυνος για τα συμφέροντα του διαδίκου, το Δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει σ' αυτόν ή στον αντιπρόσωπό του να συνεχίσει τη δίκη ή να ενεργήσει τις διαδικαστικές πράξεις που χρειάζονται για να αποφευχθεί ο κίνδυνος, δεν έχει όμως την εξουσία να εκδώσει οριστική απόφαση προτού συμπληρωθούν οι ελλείψεις ή προτού περάσει η προθεσμία που έταξε για τον σκοπό αυτόν. Το κύρος των πράξεων που επιτράπηκαν εξαρτάται από την εμπρόθεσμη συμπλήρωση των ελλείψεων.

3. Όταν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία, το Δικαστήριο προβαίνει στην εκδίκαση της υπόθεσης.

Άρθρο 233 **Άγγελος**

Σε περίπτωση απουσίας του διαδίκου ή του πληρεξουσίου του, επιτρέπεται η αυτόκλητη εμφάνιση προσώπου, που διαθέτει πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα, ενώπιον του συνεδριάζοντος Δικαστηρίου, εφόσον το πρόσωπο αυτό δηλώσει ότι ενεργεί ως άγγελος ενός των ανωτέρω. Ο άγγελος γνωστοποιεί στο Δικαστήριο μόνο γεγονότα που ο ίδιος γνωρίζει από άμεση αντίληψη ή που πληροφορήθηκε από τρίτο, σχετικά με την απουσία του διαδίκου ή του πληρεξουσίου του, ή μεταφέρει στο Δικαστήριο προφορικά αιτήματα που αυτοί, λόγω εξαιρετικών συνθηκών, του ζήτησαν να υποβάλει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 35 **ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ**

Άρθρο 234 **Διαδικασία στο ακροατήριο**

1. Ο προεδρεύων διευθύνει τη συζήτηση, κηρύσσει την έναρξη της συνεδρίασης, προεκφωνεί και εκφωνεί τις υποθέσεις κατά την καθορισμένη τάξη, δίδει τον λόγο στους διαδίκους, τους νό-

μιμους αντιπροσώπους και πληρεξουσίους τους, αφαιρεί τον λόγο στις περιπτώσεις παράβασης των όρων της λυσιτελούς ή κόσμιας συζήτησης, εξετάζει τους διαδίκους, τους νόμιμους αντιπροσώπους τους και τα λοιπά κλητευθέντα πρόσωπα και κηρύσσει περαιωμένη τη συζήτηση, εφόσον κατά την κρίση του ερευνήθηκε επαρκώς η υπόθεση.

2. Η τήρηση της ευταξίας και της ευπρέπειας, κατά τις συνεδριάσεις, ανήκει στον προεδρεύοντα, ο οποίος δικαιούται να απομακρύνει από το ακροατήριο όποιον θορυβεί ή συμπεριφέρεται κατά άκοσμο τρόπο, αν δε αυτός είναι δικηγόρος, δύναται να εφαρμόσει το άρθρο 155 του Κώδικα Δικηγόρων. Οι ανωτέρω αποφάσεις υπόκεινται σε ανάκληση από αυτόν που τις εξέδωσε.

3. Αν κατά τη συνεδρίαση ή κατά τη διενέργεια διαδικαστικής πράξης τελεστεί αξιόποινη πράξη, εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 39 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Σε κάθε περίπτωση, όμως, το Δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη σύλληψη του δράστη και την παραπομπή του σύμφωνα με το άρθρο 279 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας στον αρμόδιο εισαγγελέα.

Άρθρο 235 **Συζήτηση**

1. Η συνεδρίαση αρχίζει με την προεκφήνιση των υποθέσεων από το πινάκιο, κατά τη σειρά της εγγραφής τους σ' αυτό. Κατά την προεκφήνιση διερευνάται ιδίως αν συντρέχει λόγος διαγραφής της υπόθεσης από το πινάκιο λόγω παραίτησης ή διακοπής της δίκης, καθώς και αν συντρέχει αποχρών λόγος για την αναβολή της υπόθεσης ή για τη μεταβολή στη σειρά της υπόθεσης στο πινάκιο. Αν όλοι οι παριστάμενοι πληρεξούσιοι δηλώσουν ότι προτίθενται να αναφερθούν στο δικόγραφο ή σε υπόμνημα που θα καταθέσουν χωρίς προφορική ανάπτυξη, τότε η υπόθεση αυτή μπορεί να συζητείται κατά προτεραιότητα μετά την προεκφήνιση.

2. Την προεκφήνιση ακολουθεί η εκφήνιση και η συζήτηση των υποθέσεων.

3. Ο προεδρεύων δίνει τον λόγο πρώτα σ' αυτόν που άσκησε το ένδικο βοήθημα ή μέσο προς ανάπτυξη των λόγων του δικόγραφου και των εγγράφων υπομνημάτων του, έπειτα δε σ' αυτόν κατά του οποίου στρέφεται. Τελευταίος ακούγεται ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εφόσον δεν ασκεί το ένδικο βοήθημα ή μέσο. Αν έχει συνταχθεί έκθεση από τον ορισθέντα εισηγητή δικαστή της υπόθεσης, η συζήτηση αρχίζει με την ανάγνωση της έκθεσης από τον εισηγητή δικαστή.

4. Τα μέλη του Δικαστηρίου και ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου δικαιούνται, με άδεια του προεδρεύοντος, να απευθύνουν ερωτήσεις προς τους διαδίκους, τους νόμιμους αντιπροσώπους τους, τους μάρτυρες και τους πραγματογνώμονες και να ζητούν την ανάγνωση εγγράφων.

Άρθρο 236 **Διερμηνείς**

1. Αν διάδικος, μάρτυρας ή πραγματογνώμονας αγνοεί την ελληνική γλώσσα, προσλαμβάνεται διερμηνέας, ο οποίος ορκίζεται ενώπιον του Δικαστηρίου ότι θα αποδώσει ακριβώς όσα θα διαμειφθούν. Οι λόγοι του αποκλεισμού και της απαλλαγής των μαρτύρων ισχύουν και για τον διερμηνέα.

2. Αν τα πρόσωπα της παρ. 1 είναι κωφοί, άλαλοι ή κωφάλαλοι, η συνεννόηση μαζί τους γίνεται εγγράφως. Τις απαντήσεις τους υπογράφει ο δικαστής που προεδρεύει κατά τη συνεδρίαση και περιλαμβάνονται, μαζί με τις αντίστοιχες ερωτήσεις, στο πρακτικό της συζήτησης. Αν τα πρόσωπα αυτά δεν είναι ικανά να απαντήσουν εγγράφως, προσλαμβάνεται κατάλληλος διερμηνέας, σύμφωνα με την παρ. 1.

Άρθρο 237 **Συμπλήρωση τυπικών ελλείψεων**

Κατά τη συζήτηση, ο διάδικος ή ο νόμιμος πληρεξουσικός του ενημερώνεται για τις τυπικές ελλείψεις που ο γραμματέας του Δικαστηρίου εντόπισε στον φάκελο και καλείται από τον Πρό-

εδρο, με μνεία στα πρακτικά της συνεδρίασης, να τις συμπληρώσει σε εύλογο χρόνο.

Άρθρο 238 Αναβολή

1. Εφόσον συντρέχει αποχρών λόγος, η συζήτηση δύναται να αναβληθεί από το Δικαστήριο αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αίτησης του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2. Με αίτηση του διαδίκου μπορεί επίσης να αναβληθεί η συζήτηση της υπόθεσης, εφόσον, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, συντρέχει αποχρών λόγος.

3. Αίτηση αναβολής της συζήτησης, έστω και αν υποβάλλεται από όλους τους διαδίκους, δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

4. Αν η συζήτηση υπόθεσης αναβληθεί ή αν από οποιονδήποτε λόγο η συνεδρίαση ματαιωθεί ή δεν καταστεί δυνατή η συζήτηση όλων ή κάποιων υποθέσεων του πινακίου, το Δικαστήριο ορίζει τη συζήτηση αυτών σε άλλη ορισμένη δικάσιμο, τακτική ή έκτακτη, χωρίς να απαιτείται νέα κατά το άρθρο 110 κλήση προς συζήτηση, αν ο διάδικος ή ο νόμιμος πληρεξούσιος παραστάθηκε κατά τη συνεδρίαση και έλαβε έτσι γνώση της ημερομηνίας της νέας δικάσιμου.

Άρθρο 239 Αποφάσεις που αφορούν στη διεξαγωγή της συζήτησης

Οι αποφάσεις που αφορούν στη διεξαγωγή της συζήτησης, εφόσον δεν ορίζεται άλλως στον παρόντα, λαμβάνονται στην έδρα, διατυπώνονται συνοπτικά στα πρακτικά και δημοσιεύονται με ανακοίνωση από την έδρα κατά την ίδια συνεδρίαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 36 ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ

Άρθρο 240 Περιεχόμενο

1. Κατά τη συζήτηση, ο γραμματέας της έδρας τηρεί πρακτικά. Στα πρακτικά αναφέρονται:

(α) η σύνθεση του Δικαστηρίου με μνεία αν ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου παραστάθηκε αυτοπροσώπως ή διά του νόμιμου αναπληρωτή του,

(β) ο χρόνος της συζήτησης και ο αριθμός πινακίου κάθε υπόθεσης, καθώς και ότι αυτή έγινε σε δημόσια συνεδρίαση,

(γ) τα ονοματεπώνυμα των διαδίκων, των νόμιμων αντιπροσώπων ή εκπροσώπων τους, τα ονοματεπώνυμα των δικαστικών τους πληρεξουσίων, καθώς και ο τρόπος του διορισμού των ανωτέρω προσώπων,

(δ) το είδος του ένδικου βοηθήματος ή μέσου που έχει ασκηθεί,

(ε) τα αιτήματα που υποβλήθηκαν από τα μέρη ή διαμέσου των προσώπων που ενήργησαν ως άγγελοι αυτών,

(στ) καταγραφή των συμβάντων κατά τη συζήτηση, των αξιόποινων πράξεων που τελέστηκαν κατά τη διάρκειά της, καθώς και των αποφάσεων που αφορούν στη διεξαγωγή της,

(ζ) μνεία ότι ακούστηκε ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και των παρατηρήσεών του που ζητήσε να καταχωρισθούν,

(η) το ονοματεπώνυμο του γραμματέα της έδρας, με μνεία ότι αυτός τήρησε τα πρακτικά.

2. Σε περίπτωση αναβολής της συζήτησης, αναγράφεται στα πρακτικά αν αυτή αποφασίσθηκε αυτεπάγγελτα από το Δικαστήριο ή ύστερα από αίτηση του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή διαδίκου και ποιου.

3. Για την άρτια σύνταξη των πρακτικών, τον γραμματέα εποπτεύει ο δικαστής που προήδρευσε κατά τη συζήτηση.

Άρθρο 241 Αποδεικτική ισχύς

1. Με βάση τα πρακτικά που τήρησε κατά τη συζήτηση και τις σημειώσεις στο πινάκιο του δικαστή που προήδρευσε κατά τη συζήτηση, ο γραμματέας συντάσσει απόσπασμα των πρακτικών ανά υπόθεση, το οποίο περιλαμβάνεται στην οικεία δικογραφία. Σε περίπτωση διαφοράς ανάμεσα στα πρακτικά και στην αντίστοιχη απόφαση, κατισχύουν όσα αναφέρονται στα πρακτικά.

2. Σε περίπτωση που ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου ζήτησε κατά τη διαδικασία στο ακροατήριο να γίνει στα πρακτικά μνεία ειδικής παρατήρησης, δικαιούται να αναπτύσσει το περιεχόμενό της με υπόμνημα που απευθύνει στο Δικαστήριο, το οποίο επισυνάπτεται στα πρακτικά.

ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ ΑΠΟΔΕΙΞΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 37 ΒΑΣΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΔΕΙΞΗ

Άρθρο 242 Αντικείμενο απόδειξης

1. Αντικείμενο απόδειξης είναι αμφισβητούμενα πραγματικά γεγονότα που ασκούν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης.

2. Πραγματικά γεγονότα κοινώς γνωστά, ώστε να μην υπάρχει εύλογη αμφιβολία ότι είναι αληθινά, καθώς και εκείνα που είναι γνωστά στο Δικαστήριο από προηγούμενη δικαστική του ενέργεια λαμβάνονται υπόψη αυτεπαγγέλτως, χωρίς απόδειξη.

3. Τα διδάγματα της κοινής πείρας λαμβάνονται υπόψη από το Δικαστήριο αυτεπαγγέλτως. 4. Το αλλοδαπό δίκαιο, τα έθιμα και τα συναλλακτικά ήθη λαμβάνονται υπόψη αυτεπαγγέλτως, εφόσον είναι γνωστά στο Δικαστήριο. Αν δεν είναι γνωστά, διατάσσεται απόδειξη σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 251.

Άρθρο 243 Βάρος απόδειξης

1. Κάθε διάδικος υποχρεούται να αποδείξει τα πραγματικά γεγονότα που επικαλείται για να στηρίξει τους ισχυρισμούς του, εκτός αν ο νόμος που διέπει την επίδικη σχέση ορίζει διαφορετικά.

2. Οι διάδικοι έχουν το δικαίωμα σε ανταπόδειξη.

3. Ο διάδικος κατά του οποίου αντιτάσσεται νόμιμο μαχητό τεκμήριο, έχει το βάρος της ανατροπής του.

4. Αν ιδιώτης διάδικος που φέρει κατ' αρχήν το βάρος της απόδειξης σύμφωνα με τις παρ. 1 και 3 δεν δύναται να αποδείξει εν όλω ή εν μέρει τα πραγματικά γεγονότα που επικαλείται, επειδή τα αποδεικτικά στοιχεία βρίσκονται στην κατοχή δημόσιου φορέα αντίδικου του στη δίκη, το Δικαστήριο μπορεί να ορίσει, έπειτα από αίτηση του ιδιώτη διαδίκου ή και αυτεπαγγέλτως, ότι ο δημόσιος φορέας υποχρεούται να προσκομίσει τα αποδεικτικά στοιχεία.

Άρθρο 244 Αποδεικτικά στοιχεία και αποδεικτικά μέσα

1. Το Δικαστήριο για τη διαπίστωση των πραγματικών γεγονότων που είναι αναγκαία για τη διάγνωση της υπόθεσης στηρίζεται σε κάθε αποδεικτικό στοιχείο που κρίνει πρόσφορο, εφόσον δεν εμποδίζεται σε αυτό ρητώς από τον νόμο.

2. Τα αποδεικτικά στοιχεία περιέχονται στον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης ή προκύπτουν από την ενώπιον του Δικαστηρίου αποδεικτική διαδικασία.

3. Αποδεικτικά μέσα είναι:

- (α) τα έγγραφα,
- (β) η αυτοψία,
- (γ) η πραγματογνωμοσύνη,

- (δ) οι μάρτυρες,
 (ε) οι ακροάσεις υπηρεσιακών παραγόντων, οι εξηγήσεις των διαδίκων και η αποδοχή της αλήθειας πραγματικών περιστατικών από διάδικο,
 (στ) τα δικαστικά τεκμήρια.
 4. Τα αποδεικτικά στοιχεία που προσάγει ένας διάδικος καθίστανται κοινά για τους άλλους.

Άρθρο 245 **Δικαστικά τεκμήρια**

Το Δικαστήριο μπορεί να συνάγει συμπεράσματα για πραγματικά γεγονότα από άλλα πραγματικά γεγονότα που έχουν ήδη αποδειχθεί.

Άρθρο 246 **Χρήση και εκτίμηση αποδεικτικών μέσων**

1. Το Δικαστήριο χρησιμοποιεί τα αποδεικτικά μέσα κατά την κρίση του και τα εκτιμά ελευθέρως, αυτοτελώς ή σε συνδυασμό μεταξύ τους, εκτός αν ειδική διάταξη νόμου ορίζει διαφορετικά. Λαμβάνει επίσης υπόψη του και εκτιμά ελεύθερα και ατελή αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 247.
2. Το Δικαστήριο υποχρεούται να σχηματίζει πλήρη δικανική πεποίθηση, αποφασίζοντας κατά συνείδηση για την αλήθεια των κρίσιμων στη δίκη πραγματικών περιστατικών. Στην απόφαση πρέπει να αναφέρονται οι λόγοι που οδήγησαν τον δικαστή να σχηματίσει την πεποίθησή του.
3. Όπου αρκεί η πιθανολόγηση, το Δικαστήριο δεν έχει υποχρέωση να εφαρμόσει τις διατάξεις που ισχύουν για την αποδεικτική διαδικασία, τα αποδεικτικά μέσα και τη δύναμή τους, αλλά λαμβάνει υπόψη του οποιαδήποτε μέσα κρίνει κατάλληλα για να σχηματιστεί πιθανότητα σχετικά με την αλήθεια των πραγματικών περιστατικών. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 εφαρμόζεται αναλόγως και στην περίπτωση αυτή.

Άρθρο 247 **Αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου**

1. Το Δικαστήριο δεν λαμβάνει υπόψη του παράνομα αποδεικτικά μέσα.
2. Με την επιφύλαξη ειδικής αντίθετης διάταξης, το Δικαστήριο δύναται να λαμβάνει υπόψη του και αποδεικτικά μέσα που προσκομίζονται από τους διαδίκους και δεν εμπίπτουν στα αποδεικτικά μέσα που ορίζονται στο άρθρο 244, εφόσον κρίνει ότι η μη εκτίμηση των μέσων αυτών θα έπληττε τις αρχές της δίκης.
3. Εξαιρετικώς, το Δικαστήριο δύναται να λαμβάνει υπόψη του αποδεικτικά μέσα που εμφανίζουν τυπικές ατέλειες, εφόσον η διαδικαστική πράξη από την οποία έχουν προκύψει δεν είναι άκυρη ή δεν έχει ακυρωθεί από το Δικαστήριο λόγω δικονομικής βλάβης του διαδίκου και οι ατέλειες που φέρουν δεν αναιρούν την αξιοπιστία τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 38 **ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ**

Άρθρο 248 **Στοιχεία διοικητικού φακέλου**

1. Η διοίκηση υποχρεούται να διαβιβάζει στο Δικαστήριο, το αργότερο έναν (1) μήνα πριν από την ορισθείσα δικάσιμο, τον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης με όλα τα σχετικά για την υπόθεση στοιχεία και τις απόψεις της.
2. Αν στον διοικητικό φάκελο δεν υπάρχουν, γιατί έχουν αποδεδειγμένως χαθεί, τα στοιχεία που αναφέρονται στην παρ. 1, το Δικαστήριο διατάσσει την αναπαραγωγή τους. Αν αυτό είναι αδύνατο, διατάσσεται η απόδειξη του περιεχομένου τους με κάθε νόμιμο αποδεικτικό μέσο.

3. Ο διοικητικός φάκελος, με τη φροντίδα της γραμματείας του Δικαστηρίου, επιστρέφεται στη διοίκηση αμέσως μετά τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης ή την περάτωση της δίκης με κάποιο άλλο τρόπο.

Άρθρο 249 **Συνέπειες μη διαβίβασης διοικητικού φακέλου**

1. Αν ο διοικητικός φάκελος δεν διαβιβασθεί εμπρόθεσμα στο Δικαστήριο, η υπόθεση δύναται να αναβληθεί οίκοθεν ή ύστερα από αίτημα του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή των διαδίκων. Για την αναβολή αυτή γίνεται ιδιαιτερή μνεία στα πρακτικά.
2. Αν στη δικάσιμο που ορίζεται μετά την πρώτη αναβολή η αρμόδια αρχή δεν διαβιβάσει τον διοικητικό φάκελο, το Δικαστήριο προβαίνει σε συζήτηση της υπόθεσης και, εφόσον από τα στοιχεία που υπάρχουν στη δικογραφία μπορεί να σχηματίσει τη δικανική πεποίθηση που απαιτείται για τη βασιμότητα των πραγματικών ισχυρισμών των διαδίκων, αποφαινεται επί της διαφοράς εκδίδοντας οριστική απόφαση. Σε διαφορετική περίπτωση εκδίδει απόφαση για συμπλήρωση των αποδείξεων, σύμφωνα με το άρθρο 251.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 39 **ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ**

Άρθρο 250 **Προαπόδειξη**

1. Τα έγγραφα και οι μαρτυρικές καταθέσεις κατά το άρθρο 290 προσκομίζονται στο Δικαστήριο και στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η γραμματεία της οποίας βεβαιώνει την παραλαβή τους, έως την προτεραιότητα της πρώτης συζήτησης της υπόθεσης. Η προσκόμισή τους σε μεταγενέστερη συζήτηση επιτρέπεται μόνον όταν, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, η μη έγκαιρη προσκόμισή τους ήταν δικαιολογημένη.
2. Η γραμματεία του Δικαστηρίου βεβαιώνει στο σώμα των αποδεικτικών μέσων στα οποία αναφέρεται η παρ. 1 την ημερομηνία της προσκόμισής τους.

Άρθρο 251 **Συμπληρωματική απόδειξη**

1. Το Δικαστήριο, αν το κρίνει αναγκαίο για τη διαμόρφωση πλήρους δικανικής πεποίθησης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 246, διατάσσει είτε αυτεπαγγέλτως, είτε ύστερα από αίτηση διαδίκου τη συμπλήρωση των αποδείξεων.
2. Με την απόφαση για τη διενέργεια συμπληρωματικής απόδειξης ορίζονται:
 - (α) το θέμα της απόδειξης,
 - (β) ο διάδικος που φέρει το βάρος της,
 - (γ) τα αποδεικτικά μέσα,
 - (δ) ο τόπος, καθώς και ο χρόνος διεξαγωγής και περάτωσης της.
3. Αν η συμπληρωματική απόδειξη διεξάγεται εκτός του ακροατηρίου, ορίζεται και το μέλος του Δικαστηρίου ενώπιον του οποίου, με την παρουσία γραμματέα, θα γίνει η διεξαγωγή αυτή. Κατά τη διαδικασία δικαιούται να παρίσταται δικαστικός λειτουργός της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, προς την οποία κοινοποιείται εγκαίρως η απόφαση της συμπληρωματικής απόδειξης.
4. Ο τόπος διεξαγωγής ή ο χρόνος περάτωσης της συμπληρωματικής απόδειξης μπορεί να μεταβληθούν με αιτιολογημένη απόφαση του Δικαστηρίου που λαμβάνεται σε συμβούλιο, ύστερα από αίτηση του διαδίκου ή και αυτεπαγγέλτως.

Άρθρο 252 **Συζήτηση μετά την απόδειξη**

Μετά τη διεξαγωγή της συμπληρωματικής απόδειξης, αν αυτή

διενεργήθηκε στο ακροατήριο, η συζήτηση της υπόθεσης συνεχίζεται κατά την ίδια δικάσιμο, εκτός αν το Δικαστήριο κρίνει ότι συντρέχει λόγος που επιβάλλει, για τη μετά την απόδειξη συζήτηση, τον ορισμό νέας δικασίμου. Αν η συμπληρωματική απόδειξη διενεργήθηκε εκτός του ακροατηρίου, ορίζεται νέα δικάσιμος για την περαιτέρω συζήτηση της υπόθεσης. Η νέα αυτή δικάσιμος ορίζεται είτε με την απόφαση που διατάζει την απόδειξη, είτε με πράξη του Προέδρου του Δικαστηρίου.

Άρθρο 253 **Συντηρητική απόδειξη**

1. Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί η υπόθεση δύναται, ύστερα από αίτηση διαδίκου, να διατάξει, και πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης, τη διενέργεια αποδεικτικής διαδικασίας, αν κρίνει ότι υπάρχει κίνδυνος να χαθεί αποδεικτικό μέσο ή να καταστεί δυσχερής η χρησιμοποίησή του ή να δυσχερανθεί η διαπίστωση υφιστάμενης κατάστασης.

2. Η αίτηση κατατίθεται στη γραμματεία και πρέπει, εκτός από τα στοιχεία του άρθρου 59, να αναφέρει το θέμα της απόδειξης, τα αποδεικτικά μέσα, καθώς και τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου. Οι λόγοι αρκεί να πιθανολογούνται βάσει στοιχείων που προσκομίζονται με την αίτηση.

3. Η συζήτηση για τη συντηρητική απόδειξη, καθώς και η διεξαγωγή της συντηρητικής απόδειξης ορίζονται σε σύντομο χρόνο, ανάλογα με τον κίνδυνο, οι δε διάδικοι καλούνται δέκα (10) ημέρες πριν από τη συζήτηση ή τη διεξαγωγή, εκτός αν συντρέχουν ειδικοί λόγοι, οπότε η προθεσμία μπορεί να συντημηθεί. Οι σχετικές κλήσεις επιδίδονται από τον διάδικο που ζήτησε να διαταχθεί η συντηρητική απόδειξη. Κατά τα λοιπά ισχύουν αναλόγως τα άρθρα 251 και 252.

Άρθρο 254 **Αναζήτηση στοιχείων και εντολή επανελέγχου**

1. Το Δικαστήριο με απόφασή του και ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο του Ελεγκτικού Συνεδρίου με πράξη του, δύνανται να ζητούν από κάθε δημόσια αρχή ή όργανο της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και από κάθε άλλο νομικό ή και φυσικό πρόσωπο, πληροφορίες και στοιχεία χρήσιμα για τη διάγνωση της υπόθεσης. Όλοι αυτοί έχουν την υποχρέωση να παρέχουν προς το Δικαστήριο και τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου τις πληροφορίες και τα στοιχεία που τους ζητούνται, μέσα στην τασσόμενη με την απόφαση ή την πράξη προθεσμία. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 2 του άρθρου 20.

2. Το Δικαστήριο, με απόφασή του, δύναται, επίσης, όποτε το κρίνει αναγκαίο για τη διάγνωση της υπόθεσης, να διατάξει αιτιολογημένως τη διενέργεια επανελέγχου από τη διοίκηση ορίζοντας το αντικείμενο και τον σκοπό του επανελέγχου. Η σχετική έκθεση για τον επανελέγχου πρέπει να κατατίθεται στο Δικαστήριο μέσα στην τασσόμενη με την απόφαση προθεσμία.

3. Το Δικαστήριο δύναται, με πράξη του Προέδρου του, προαποδεικτικώς ή με απόφασή του, να ζητεί από τη διοίκηση τη διενέργεια πολύπλοκων αριθμητικών υπολογισμών ή αριθμητικών υπολογισμών που στηρίζονται σε δεδομένα από πολλαπλά στοιχεία τα οποία τηρεί η διοίκηση. Η σχετική έκθεση της διοίκησης υποβάλλεται υποχρεωτικώς στο Δικαστήριο είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ορισθείσα ή οριζόμενη κατά περίπτωση δικάσιμο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 40 **ΕΓΓΡΑΦΑ**

Άρθρο 255 **Δημόσια και ιδιωτικά έγγραφα**

1. Δημόσια έγγραφα είναι όσα έχουν συνταχθεί είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή κατά τους νόμιμους τύπους από δημόσιο υπάλληλο ή λειτουργό κατά την άσκηση από αυτούς δημόσιας υπηρεσίας ή λειτουργίας.

2. Ιδιωτικά είναι όλα τα έγγραφα, τα οποία δεν είναι δημόσια. Τα ιδιωτικά έγγραφα πρέπει να φέρουν την υπογραφή του συντάκτη τους ή, αν δηλώνεται αδυναμία υπογραφής, άλλο σημείο το οποίο τίθεται από αυτόν. Στην τελευταία αυτή περίπτωση το έγγραφο πρέπει να επικυρώνεται από συμβολαιογράφο ή άλλη δημόσια αρχή, οι οποίοι και βεβαιώνουν συγχρόνως ότι ο εκδότης δήλωσε αδυναμία υπογραφής. Ως ιδιόχειρη υπογραφή νοείται και η ηλεκτρονική υπογραφή ή η εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα, όπως ορίζονται στο

άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014 σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/ΕΚ (L 257/73).

3. Θεωρούνται, επίσης, έγγραφα, κατά τις διακρίσεις των παρ. 1 και 2:

(α) τα βιβλία των οποίων την τήρηση επιβάλλουν οι κείμενες διατάξεις,

(β) οι φωτογραφικές ή κινηματογραφικές αναπαραστάσεις και κάθε άλλη μηχανική απεικόνιση, καθώς και οι φωνοληψίες.

4. Μηχανική απεικόνιση, κατά την έννοια της παρ. 3, είναι και κάθε μέσο το οποίο χρησιμοποιείται από υπολογιστή ή περιφερειακή μνήμη υπολογιστή, με ηλεκτρονικό, μαγνητικό ή άλλο τρόπο, για εγγραφή, αποθήκευση, παραγωγή ή αναπαραγωγή στοιχείων, που δεν μπορούν να διαβαστούν άμεσα, όπως, επίσης, και κάθε μαγνητικό, ηλεκτρονικό ή άλλο υλικό στο οποίο εγγράφεται οποιαδήποτε πληροφορία, εικόνα, σύμβολο ή ήχος, αυτοτελώς ή σε συνδυασμό, εφόσον τα μέσα και τα υλικά αυτά προορίζονται ή είναι πρόσφορα να αποδείξουν γεγονότα που έχουν έννομη σημασία. Ηλεκτρονικό έγγραφο που φέρει απλή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του εκδότη του αποτελεί μηχανική απεικόνιση.

Άρθρο 256 **Τύπος εγγράφων**

Τα δημόσια και ιδιωτικά έγγραφα τα οποία προσκομίζονται στο Δικαστήριο πρέπει να έχουν συνταχθεί κατά τους νόμιμους τύπους σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις ή, αν ο νόμος που διέπει τη σχέση απαιτεί ειδικό τύπο, κατά τον τύπο αυτόν.

Άρθρο 257 **Αποδεικτική δύναμη**

1. Τα δημόσια έγγραφα, που έχουν συνταχθεί από το αρμόδιο όργανο είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή και κατά τους νόμιμους τύπους, αποτελούν πλήρη απόδειξη για όσα βεβαιώνονται σ' αυτά ότι ενήργησε ο συντάκτης τους ή ότι έγιναν ενώπιόν του, ως προς τα οποία είναι δυνατή η ανταπόδειξη, αν το σχετικό έγγραφο προσβληθεί ως πλαστό.

2. Έγγραφα που έχουν συνταχθεί από αλλοδαπό δημόσιο υπάλληλο ή λειτουργό ή πρόσωπο που ασκεί δημόσια υπηρεσία ή λειτουργία καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιο, τα οποία θεωρούνται ως δημόσια έγγραφα στον τόπο όπου εκδόθηκαν, έχουν την αποδεικτική δύναμη που ορίζεται στην παρ. 1.

3. Η χρονολογία των ιδιωτικών εγγράφων καθίσταται βέβαιη για τους τρίτους μόνον όταν αυτά θεωρηθούν από συμβολαιογράφο ή από άλλον αρμόδιο κατά τον νόμο δημόσιο υπάλληλο. Αλλιώς, ως βέβαιη χρονολογία ιδιωτικού εγγράφου θεωρείται εκείνη του θανάτου ενός από αυτούς που το έχει υπογράψει ή η χρονολογία του δημόσιου εγγράφου στο οποίο το ιδιωτικό έγγραφο μνημονεύεται κατά τα ουσιώδη μέρη το περιεχόμενό του ή εκείνη της επέλευσης γεγονότος που καθιστά κατά ανάλογο τρόπο αναμφισβήτητη τη χρονολογία του. Η χρονολογία των ηλεκτρονικών ιδιωτικών εγγράφων καθίσταται βέβαιη, εφόσον τα έγγραφα αυτά φέρουν εγκεκριμένη ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014 σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/ΕΚ (L 257/73). Έγγραφα που συντάσσονται μέσω της Ενιαίας Ψηφια-

κής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης αποτελούν έγγραφα βέβαιης χρονολογίας, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

4. Κατά τα λοιπά, το περιεχόμενο των δημόσιων εγγράφων, καθώς και όλο το περιεχόμενο των ιδιωτικών εκτιμάται σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 246.

5. Οι εκθέσεις ελέγχου που συντάσσονται από τα αρμόδια όργανα έχουν, εκτός από τις αναφερόμενες σε αυτές πραγματικές ή νομικές κρίσεις ή πληροφορίες ή ομολογίες του ελεγχόμενου, την αποδεικτική δύναμη που προβλέπεται στην παρ. 1.

6. Τα ιδιωτικά έγγραφα δεν έχουν αποδεικτικές συνέπειες υπέρ εκείνου που τα συντάξε, εκτός αν προσκομίζονται από τον αντίδικό του ή αν πρόκειται για τα βιβλία που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 255.

7. Οι παρ. 1 έως 6 εφαρμόζονται μόνον εφόσον ο νόμος που διέπει τη σχέση δεν ορίζει διαφορετικά.

Άρθρο 258 Μεταφράσεις

Τα έγγραφα που έχουν συνταχθεί σε ξένη γλώσσα υποβάλλονται μαζί με μετάφραση, η οποία πρέπει να είναι επικυρωμένη από το Υπουργείο Εξωτερικών ή την πρεσβεία ή το προξενείο της εν λόγω χώρας στην Ελλάδα ή από αρμόδιο κατά τον νόμο όργανο. Το Δικαστήριο μπορεί σε κάθε περίπτωση να διατάξει μετάφραση από ειδικό μεταφραστή.

Άρθρο 259 Αντίγραφα

1. Αντίγραφο του εγγράφου έχει την αποδεικτική δύναμη του πρωτοτύπου, αν η ακρίβειά του βεβαιώνεται από αρμόδιο προς τούτο υπάλληλο. Το Δικαστήριο μπορεί, πάντως, να ζητήσει την προσκόμιση του πρωτοτύπου.

2. Το αντίγραφο που δεν έχει κυρωθεί σύμφωνα με την παρ. 1 λαμβάνεται υπόψη αν το Δικαστήριο πείθεται για την ακρίβειά του από άλλα στοιχεία.

Άρθρο 260 Επίδειξη εγγράφων

1. Το Δικαστήριο μπορεί να διατάξει την επίδειξη εγγράφου που βρίσκεται στην κατοχή διαδίκου, τρίτου ή οποιασδήποτε αρχής.

2. Αν για οποιονδήποτε σπουδαίο λόγο η επίδειξη εγγράφου δεν μπορεί να γίνει στο ακροατήριο, το Δικαστήριο μπορεί να διατάξει την επιτόπια επίδειξή του στον ορισθέντα από αυτό ειδικώς εισηγητή δικαστή, ο οποίος συντάσσει γι' αυτήν έκθεση, στην οποία περιλαμβάνει το περιεχόμενο του εγγράφου ή επισυνάπτει αντίγραφο του.

3. Η κατά την παρ. 1 επίδειξη δεν είναι υποχρεωτική στην περίπτωση ιδιωτικού εγγράφου, αν ο κάτοχός του απαλλάσσεται, σύμφωνα με το άρθρο 285, από την υποχρέωση να εξεταστεί για το θέμα που αποτελεί αντικείμενο του εγγράφου ως μάρτυρας, ή αν δικαιούται να αρνηθεί την επίδειξή του, επικαλούμενος το επιστημονικό ή επαγγελματικό απόρρητο.

4. Σε περίπτωση άρνησης ή παρακώλυσης επίδειξης εγγράφου, εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 2 του άρθρου 20. Αν ο αρνούμενος ή ο παρακώλυων την επίδειξη είναι ο διάδικος, προς απόδειξη ισχυρισμού του οποίου έχει αυτή διαταχθεί, ο ισχυρισμός του, αν δεν αποδεικνύεται με άλλο αποδεικτικό μέσο, απορρίπτεται ως αναπόδεικτος, ενώ, αν είναι ο αντίδικός του, ο ισχυρισμός αυτός θεωρείται ότι έχει αποδειχθεί.

Άρθρο 261 Απόρρητα έγγραφα

1. Αν δημόσιο έγγραφο, κατά την οικεία βεβαίωση της αρχής που το κατέχει, αφορά σε απόρρητο του Κράτους σχετικό με την ασφάλεια και τις διεθνείς σχέσεις του ή άλλο κρατικό απόρρητο, το Δικαστήριο εξετάζει, συνεργάζομενο σε συμβούλιο, τα στοιχεία και τους ισχυρισμούς της διοίκησης. Αν το Δικαστήριο κρίνει ότι

ο χαρακτηρισμός του εγγράφου ως απόρρητου δικαιολογείται από τη φύση του, σε συνάρτηση και με τους λόγους δημόσιου συμφέροντος που επικαλείται η διοίκηση, προχωρεί στην εξέταση της υπόθεσης συνεκτιμώντας το έγγραφο, χωρίς να το θέσει υπόψη του αιτούντος και χωρίς να εκθέσει το περιεχόμενό του στην απόφαση. Αν το Δικαστήριο κρίνει ότι ο χαρακτηρισμός του εγγράφου ως απόρρητου δεν δικαιολογείται, αναβάλλει την πρόοδο της δίκης, προκειμένου να λάβουν γνώση του εγγράφου οι διάδικοι και να εκθέσουν τις απόψεις τους.

2. Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου δικαιούται να λαμβάνει γνώση κάθε εγγράφου και να εκφέρει γνώμη αν ο χαρακτηρισμός του ως απόρρητου δικαιολογείται από τη φύση του κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 1. Σε κάθε περίπτωση, όμως, υποχρεούται στην τήρηση του απόρρητου και δεσμεύεται ως προς το ζήτημα αυτό από την κρίση του Δικαστηρίου.

Άρθρο 262 Απόλεια εγγράφου

Αν έγγραφο χαθεί ή η ανάγνωσή του καταστεί αδύνατη, η ύπαρξη και το περιεχόμενό του μπορεί να αποδειχθούν με κάθε νόμιμο αποδεικτικό μέσο.

Άρθρο 263 Γνησιότητα εγγράφου

1. Αν αμφισβητείται η γνησιότητα της υπογραφής και γενικά το περιεχόμενο ιδιωτικού εγγράφου, το Δικαστήριο αποφαινεται παρεμπιπτόντως εκ των ενόντων, με βάση πληροφορίες και εξηγήσεις που μπορεί να ζητήσει από τον φερόμενο ως συντάκτη του εγγράφου. Μπορεί επίσης, αν το κρίνει αναγκαίο, να διατάξει την απόδειξη της γνησιότητας του εγγράφου με κάθε νόμιμο αποδεικτικό μέσο.

2. Αν πρόκειται για ξένο δημόσιο έγγραφο, το Δικαστήριο μπορεί να το θεωρήσει γνήσιο και χωρίς απόδειξη, με βάση τις συντρέχουσες περιστάσεις. Προς τον σκοπό αυτόν είναι δυνατό να αρκестεί στην επικύρωσή του από το Υπουργείο Εξωτερικών ή από ελληνική πρεσβεία ή προξενείο.

Άρθρο 264 Προσβολή εγγράφου ως πλαστού

1. Όποιος προσβάλλει έγγραφο ως πλαστό, οφείλει συγχρόνως να προσκομίζει και να επικαλείται τα στοιχεία, στα οποία στηρίζει τον ισχυρισμό του.

2. Για την πλαστότητα αποφαινεται παρεμπιπτόντως το Δικαστήριο. Αν το έγγραφο είναι ουσιώδες για τη διάγνωση της υπόθεσης και κατονομάζεται ο πλαστογράφος, και εφόσον δεν πρόκειται για περίπτωση όπου για οποιονδήποτε νόμιμο λόγο αποκλείεται η ποινική δίωξη, μπορεί να ανασταλεί η πρόοδος της δίκης ως το τέλος της ποινικής, εκτός αν από την αναστολή κινδυνεύουν αμέσως τα συμφέροντα διαδίκου.

3. Η απόφαση για την αναστολή, όπως και εκείνη που δέχεται την πλαστότητα, διαβιβάζεται στον αρμόδιο εισαγγελέα με έγγραφο του Προέδρου του Δικαστηρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 41 ΑΥΤΟΨΙΑ

Άρθρο 265 Απόφαση για διεξαγωγή αυτοψίας

1. Το Δικαστήριο διατάσσει τη διενέργεια αυτοψίας, όταν κρίνει ότι πρέπει να διαμορφώσει άμεση αντίληψη για το αντικείμενο της απόδειξης, προσδιορίζοντας ταυτοχρόνως και τα θέματα που θα αποδειχθούν με αυτή.

2. Το Δικαστήριο δύναται να αποφασίσει τη διενέργεια αυτοψίας και να διατάξει ταυτόχρονα πραγματογνωμοσύνη ή και εξέταση μαρτύρων. Αν παράλληλα με την αυτοψία διατάχθηκε και πραγματογνωμοσύνη, η ορκοδοσία των πραγματογνωμόνων

μπορεί να γίνει και κατά την αυτοψία από εκείνον που την ενεργεί.

3. Κατά τη διεξαγωγή αυτοψίας δικαιούται να παρίσταται δικαστικός λειτουργός της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, προς την οποία κοινοποιείται η απόφαση διενέργειάς της αμέσως μετά από την έκδοση αυτής.

Άρθρο 266 **Διεξαγωγή αυτοψίας**

1. Η αυτοψία ενεργείται από το ίδιο το Δικαστήριο που τη διέταξε ή από μέλος του που εντέλλεται από αυτό. Εφόσον συντρέχει εξαιρετική ανάγκη, η διενέργεια της αυτοψίας μπορεί να ανατεθεί και σε άλλο Δικαστήριο, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 9.

2. Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου, αν η αυτοψία ενεργείται από όλο το Δικαστήριο, ή ο ειδικώς ορισθείς από αυτό εισηγητής δικαστής, ορίζουν την ημέρα και την ώρα της διεξαγωγής της. Αν κρίνουν ότι είναι αδύνατο ή δυσχερές να μεταφερθεί το αντικείμενο της αυτοψίας στον τόπο των συνεδριάσεων, ορίζουν τόπο κατάλληλο για τη διεξαγωγή της, όπου μεταβαίνουν εκείνοι που την ενεργούν.

3. Ο διάδικος ή τρίτος που κατέχει το αντικείμενο της αυτοψίας ή που είναι ο ίδιος αντικείμενο της αυτοψίας πρέπει τρεις (3) τουλάχιστον ημέρες πριν ενεργηθεί η αυτοψία να κληθεί να παραστεί σ' αυτήν.

4. Κατά τη διεξαγωγή της αυτοψίας μπορεί να ληφθούν φωτογραφίες ή άλλες απεικονίσεις, καθώς και να συνταχθούν σχεδιαγράμματα.

Άρθρο 267 **Σύμπραξη κατά τη διενέργεια αυτοψίας**

1. Οι διάδικοι οφείλουν να βοηθούν για την ενέργεια της αυτοψίας και να κάνουν ό,τι είναι αναγκαίο για τη διεξαγωγή της.

2. Αν η αυτοψία γίνεται σε διάδικο ή τρίτο, αυτός οφείλει να ανεχθεί την αυτοψία, εκτός αν συντρέχει σπουδαίος λόγος και ιδίως αν θίγεται η υγεία ή η αξιοπρέπειά του. Εκείνος που ενεργεί την αυτοψία, πρέπει να λάβει όλα τα μέτρα, για να εξασφαλιστεί πλήρως η υγεία και η αξιοπρέπεια του προσώπου όσο γίνεται η αυτοψία.

3. Αν αντικείμενο της αυτοψίας είναι κινητό που το κατέχει διάδικος ή τρίτος, αυτός οφείλει να το παρουσιάσει και να το επιδείξει σε εκείνον που ενεργεί την αυτοψία. Αν αντικείμενο της αυτοψίας είναι ακίνητο, που κατέχει διάδικος ή τρίτος, αυτός έχει υποχρέωση να επιτρέψει την επίσκεψη του ακινήτου για να γίνει η αυτοψία.

4. Διάδικος ή τρίτος που με την απουσία του, την απόκρυψη του πράγματος που αποτελεί το αντικείμενο της αυτοψίας ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο ματαιώνει ή παρεμποδίζει τη διεξαγωγή της καταδικάζεται στην καταβολή των δικαστικών εξόδων. Αν αυτός είναι ο διάδικος, προς απόδειξη ισχυρισμού του οποίου έχει διαταχθεί η αυτοψία, ο ισχυρισμός του, αν δεν αποδεικνύεται με άλλο αποδεικτικό μέσο, απορρίπτεται ως αναποδείκτος. Αν είναι ο αντίδικός του, ο ισχυρισμός αυτός θεωρείται ότι έχει αποδειχθεί.

5. Το Δικαστήριο ή ο ειδικώς ορισθείς από αυτό εισηγητής δικαστής που διεξάγει την αυτοψία, μπορεί να απαλλάξει τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ. 4 από τις υποχρεώσεις τους αν συντρέχουν σοβαροί λόγοι, τους οποίους τα πρόσωπα αυτά πρέπει να επικαλεστούν εγγράφως και να αποδείξουν πριν από τη διεξαγωγή της αυτοψίας. Αν πρόκειται για απόφαση του εισηγητή δικαστή, το Δικαστήριο μπορεί να την εξαφανίσει διατάσσοντας και πάλι την αυτοψία.

Άρθρο 268 **Περιεχόμενο έκθεσης αυτοψίας**

1. Αν η αυτοψία γίνεται στο ακροατήριο, αναφέρεται στα πρακτικά, ενώ, αν γίνεται εκτός ακροατηρίου, συντάσσεται σχετική

έκθεση. Στα πρακτικά ή την έκθεση πρέπει να αναφέρεται το αντικείμενο της αυτοψίας, καθώς και η αντίληψη που σχημάτισαν από αυτήν το Δικαστήριο ή ο δικαστής.

2. Στα πρακτικά ή την έκθεση πρέπει να περιλαμβάνονται αν εξετάστηκαν μάρτυρες, οι καταθέσεις τους, ενώ, αν διορίστηκαν πραγματογνώμονες, η γνώμοδόσή τους. Επίσης, επισυνάπτονται τα ληφθέντα σχεδιαγράμματα, φωτογραφίες ή άλλες απεικονίσεις.

Άρθρο 269 **Κατάθεση έκθεσης αυτοψίας**

Αν η αυτοψία διενεργείται στο ακροατήριο, η υπόθεση συζητείται αμέσως μετά. Αν διενεργείται εκτός ακροατηρίου, η έκθεση αυτοψίας κατατίθεται ή αποστέλλεται μαζί με τα συνημμένα της στη γραμματεία του Δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 42 **ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗ**

Άρθρο 270 **Έργο πραγματογνώμωνων**

Το Δικαστήριο διατάσσει τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης αν κρίνει ότι ανακύπτουν ζητήματα για τη διάγνωση των οποίων απαιτούνται ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης.

Άρθρο 271 **Διορισμός πραγματογνώμωνων**

1. Για τη διεξαγωγή της πραγματογνωμοσύνης το Δικαστήριο διορίζει έναν ή περισσότερους πραγματογνώμονες.

2. Οι πραγματογνώμονες διορίζονται από κατάλογο πραγματογνώμωνων που τηρείται σύμφωνα με το άρθρο 371 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Αν δεν υπάρχει κατάλογος ή δεν περιλαμβάνονται σε αυτόν πρόσωπα με ειδικές γνώσεις για το συγκεκριμένο αντικείμενο της πραγματογνωμοσύνης, το Δικαστήριο διορίζει άλλα κατάλληλα κατά την κρίση του πρόσωπα που έχουν τα προσόντα εγγραφής σε κατάλογο πραγματογνώμωνων.

3. Στην απόφαση διορισμού αναφέρονται το θέμα της απόδειξης, ο διάδικος που φέρει το βάρος της, καθώς και ο χρόνος περάτωσης της πραγματογνωμοσύνης. Στην ίδια απόφαση αναφέρονται το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση κατοικίας ή επαγέλματος, η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και η ιδιότητα των διοριζομένων ως πραγματογνώμωνων.

Άρθρο 272 **Αποκλεισμός, εξαίρεση, απαλλαγή και αντικατάσταση πραγματογνώμονα**

1. Οι λόγοι οι οποίοι ισχύουν για τον αποκλεισμό και την εξαίρεση των δικαστών, ισχύουν αναλόγως και για τους πραγματογνώμονες.

2. Οι πραγματογνώμονες μπορούν να ζητήσουν την απαλλαγή τους για τους ίδιους λόγους, καθώς και για κάθε σπουδαίο λόγο που τους παρεμποδίζει να διενεργήσουν την πραγματογνωμοσύνη. Αν ο πραγματογνώμονας είναι υπάλληλος φορέα που ανήκει στον δημόσιο τομέα, την απαλλαγή μπορεί να ζητήσει και η προϊστάμενή του αρχή.

3. Οι λόγοι που προβλέπονται στις παρ. 1 και 2 πρέπει να προβληθούν πριν από την ορκοδοσία.

4. Η βασιμότητα των λόγων αποκλεισμού ή εξαίρεσης εξετάζεται από το Δικαστήριο σε συμβούλιο. Αν οι λόγοι κριθούν βάσιμοι, ορίζεται συγχρόνως ο αντικαταστάτης.

5. Το Δικαστήριο μπορεί να αντικαταστήσει τον πραγματογνώμονα, αν κάποιος από τους λόγους της παρ. 1 ανακύψει μετά από την ορκοδοσία, καθώς και για αδυναμία ή αμέλεια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Άρθρο 273**Ορκοδοσία πραγματογνώμονα**

Οι πραγματογνώμονες ορκίζονται ενώπιον του Δικαστηρίου που τους διόρισε ή του ειδικώς ορισθέντος από αυτό εισηγητή δικαστή ότι θα εκτελέσουν τα καθήκοντά τους με ευσυνειδησία, αντικειμενικότητα και εχεμύθεια. Κατά τα λοιπά, τηρείται ο τύπος του όρκου των μαρτύρων.

Άρθρο 274**Καθήκοντα πραγματογνώμονα**

1. Οι πραγματογνώμονες γνωμοδοτούν για τα θέματα που τους τίθενται από το Δικαστήριο. Το Δικαστήριο δύναται να τους παρέχει οδηγίες ή κατευθύνσεις για τον τρόπο με τον οποίο θα εκτελέσουν τα καθήκοντά τους.

2. Η άσκηση των καθηκόντων του πραγματογνώμονα είναι υποχρεωτική.

3. Οι πραγματογνώμονες οφείλουν, όποτε καλούνται από το Δικαστήριο, να παρευρίσκονται κατά τη διενέργεια και άλλων διαδικαστικών πράξεων, καθώς και κατά τη μετά την απόδειξη συζήτηση της υπόθεσης για την παροχή επεξηγήσεων ή πληροφοριών.

4. Πραγματογνώμονας που δεν εκτελεί τα καθήκοντά του, δεν έχει δικαίωμα αμοιβής ή αποζημίωσης και υπόκειται στις κυρώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 20.

Άρθρο 275**Διεξαγωγή πραγματογνωμοσύνης**

1. Για τη διεξαγωγή της πραγματογνωμοσύνης, αν οι πραγματογνώμονες είναι περισσότεροι από ένας, συνέρχονται ύστερα από πρόσκληση οποιουδήποτε από αυτούς. Αλλιώς, συγκαλούνται από το Δικαστήριο ή από τον ειδικώς ορισθέντα από αυτό εισηγητή δικαστή.

2. Οι πραγματογνώμονες μπορούν:

(α) να λαμβάνουν γνώση των στοιχείων της δικογραφίας και να λαμβάνουν απλά αντίγραφα των έγγραφων στοιχείων της, τα οποία θεωρούν απαραίτητα για τη διεξαγωγή της πραγματογνωμοσύνης,

(β) να ζητούν πληροφορίες από τους διαδίκους ή από τους φορείς που ανήκουν στον δημόσιο τομέα, να λαμβάνουν φωτογραφίες, απεικονίσεις ή εικόνες, να συντάσσουν σχεδιαγράμματα και να προβαίνουν σε κάθε αναγκαία ενέργεια,

(γ) όταν παρίστανται στις συνεδριάσεις, με την άδεια του Προέδρου του Δικαστηρίου, να υποβάλουν ερωτήσεις στους διαδίκους, τους νόμιμους αντιπροσώπους τους και τους μάρτυρες και να ζητούν να αναγνωσθούν έγγραφα.

3. Οι διάδικοι μπορούν να υποβάλουν προς τους πραγματογνώμονες υπομνήματα με τις απόψεις τους για το αντικείμενο της πραγματογνωμοσύνης, καθώς και κάθε άλλο συναφές με αυτό στοιχείο και να παρευρίσκονται κατά την εξέταση ή τη θεώρηση του αντικείμενου της.

Άρθρο 276**Έκθεση πραγματογνωμοσύνης**

1. Για τη διεξαγωγή και το συμπέρασμα της πραγματογνωμοσύνης, οι πραγματογνώμονες συντάσσουν έκθεση, στην οποία αναφέρονται οι ενέργειες που έγιναν και η αιτιολογημένη γνώμη καθενός. Αν η γνώμη περισσότερων πραγματογνωμόνων συμπίπτει, συντάσσεται κοινή γνώμη από αυτούς.

2. Η έκθεση υπογράφεται από όλους τους πραγματογνώμονες και κατατίθεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου. Για την κατάθεση συντάσσεται σχετική πράξη. Αν κάποιος ή κάποιοι από τους πραγματογνώμονες δεν παρουσιάζονται όταν γίνεται η πραγματογνωμοσύνη ή αρνούνται να υπογράψουν την έκθεση, αυτό σημειώνεται στην έκθεση.

3. Αν η πραγματογνωμοσύνη διεξάγεται στο ακροατήριο, το

Δικαστήριο μπορεί να αρκεστεί σε προφορική έκθεση, η οποία καταχωρίζεται στα πρακτικά.

Άρθρο 277**Εκτίμηση πραγματογνωμοσύνης**

Το Δικαστήριο εκτιμά ελεύθερα τη γνώμη των πραγματογνωμόνων. Αν κρίνει ότι συντρέχει λόγος, μπορεί να διατάξει νέα πραγματογνωμοσύνη ή την επανάληψη ή τη συμπλήρωση της πραγματογνωμοσύνης από τους ίδιους ή άλλους πραγματογνώμονες.

Άρθρο 278**Δαπάνες πραγματογνωμοσύνης**

1. Οι δαπάνες της πραγματογνωμοσύνης και η αμοιβή των πραγματογνωμόνων, η οποία για όλους από κοινού δεν μπορεί να υπερβαίνει την κατά την παρ. 3 αμοιβή του ενός προσαυξημένη κατά πενήντα τοις εκατό (50%), καθορίζονται από το Δικαστήριο που διέταξε την πραγματογνωμοσύνη με την οριστική του απόφαση. Για τον καταλογισμό τους εφαρμόζονται τα άρθρα 314 και 315.

2. Αν για τη διενέργεια της πραγματογνωμοσύνης απαιτούνται σημαντικές δαπάνες, το Δικαστήριο σε συμβούλιο, ύστερα από αίτηση του πραγματογνώμονα, που υποβάλλεται στον Πρόεδρο και η οποία περιέχει λεπτομερώς τις απαιτούμενες δαπάνες, μπορεί, με απόφασή του, μη υποκείμενη σε ένδικο μέσα, να προβεί στην προσωρινή εκκαθάριση και να διατάξει την ολική ή μερική προκαταβολή των δαπανών αυτών. Με την προκαταβολή των παραπάνω δαπανών επιβαρύνεται το Δημόσιο. Οι προκαταβαλλόμενες δαπάνες συμψηφίζονται, σύμφωνα όσα ορίζονται στην παρ. 3, κατά την οριστική εκκαθάριση και τον καταλογισμό των δαπανών στους διαδίκους.

3. Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 22 του ν. 3693/1957 (Α' 79) εφαρμόζονται και ως προς την αμοιβή των πραγματογνωμόνων.

Άρθρο 279**Τεχνικοί σύμβουλοι**

1. Αν το Δικαστήριο αποφασίσει τον διορισμό πραγματογνώμονα, κάθε διάδικος μπορεί να ορίσει με δαπάνη του έναν τεχνικό σύμβουλο, ο οποίος πρέπει να είναι πρόσωπο που έχει την ικανότητα να διοριστεί πραγματογνώμονας.

2. Ο ορισμός τεχνικού συμβούλου γίνεται με έγγραφη δήλωση του διαδίκου που κατατίθεται στη γραμματεία, καθώς και προφορικώς στο Δικαστήριο ή στον ειδικώς ορισθέντα από αυτό εισηγητή δικαστή ενώπιον των οποίων διενεργείται η πραγματογνωμοσύνη. Για τον ορισμό συντάσσεται αντίστοιχα έκθεση ή πρακτικό.

3. Οι τεχνικοί σύμβουλοι βοηθούν τους διαδίκους με τις τεχνικές γνώσεις τους, μπορούν δε να παρευρίσκονται σε όλες τις διαδικαστικές πράξεις στις οποίες είναι δυνατόν να παρευρίσκονται και οι πραγματογνώμονες, να λαμβάνουν γνώση της δικογραφίας και να λαμβάνουν απλά αντίγραφα των αναγκαίων για την επιτέλεση του έργου τους εγγράφων.

4. Οι τεχνικοί σύμβουλοι μπορούν να υποβάλουν εγγράφως ή να διατυπώνουν, με άδεια του Προέδρου του Δικαστηρίου, προφορικώς στο ακροατήριο τις παρατηρήσεις τους για την έκθεση πραγματογνωμοσύνης, καθώς και να απευθύνουν ερωτήσεις στους πραγματογνώμονες κατά την ακροαματική διαδικασία.

Άρθρο 280**Απλές γνωμοδοτήσεις**

Γνωμοδοτήσεις προσώπων τα οποία έχουν ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης, για ζητήματα που αφορούν σε εκκρεμή δίκη, τα οποία δεν αποτέλεσαν αντικείμενο πραγματογνωμοσύνης, λαμβάνονται υπόψη από το Δικαστήριο, εφόσον ειδική διάταξη νόμου δεν ορίζει διαφορετικά και εκτιμώνται ελεύθερα από αυτό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 43 MARTYRES

Άρθρο 281

Απόφαση για εξέταση μάρτυρα

1. Το Δικαστήριο μπορεί να διατάζει την εξέταση μαρτύρων είτε ενώπιόν του είτε ενώπιον του ειδικώς ορισθέντος για την απόδειξη εισηγητή δικαστή. Είναι δυνατόν να αποφασιστεί η εξέταση μάρτυρα, ακόμα και αν έχει ληφθεί προαποδεικτικώς η κατάθεσή του, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 290.

2. Στην απόφαση, εκτός από το θέμα της απόδειξης, τον τόπο, καθώς και τον χρόνο διεξαγωγής και περάτωσής της, πρέπει να αναφέρονται το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα, η διεύθυνση κατοικίας, καθώς και η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του μάρτυρα.

Άρθρο 282

Πρόταση διαδίκου για εξέταση μάρτυρα

1. Η πρόταση του διαδίκου για την εξέταση μάρτυρα γίνεται με το αρχικό ή το δικόγραφο των πρόσθετων λόγων ή με ειδική αίτηση που κατατίθεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την πρώτη συζήτηση.

2. Στην πρόταση πρέπει να:

(α) αναφέρονται το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα και η διεύθυνση της κατοικίας του μάρτυρα,

(β) προσδιορίζεται το θέμα για το οποίο θα γίνει η εξέταση,

(γ) βεβαιώνεται ότι δεν συντρέχει περίπτωση αποκλεισμού ή απαλλαγής του μάρτυρα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 285 και 286.

3. Η πρόταση μπορεί να γίνει και προφορικώς, κατά τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο, εφόσον σε αυτήν παρίστανται όλοι οι διάδικοι και δεν αντιλέγουν.

4. Μάρτυρες δικαιούται να καλεί προς εξέταση και ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Για τον σκοπό αυτό η Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου ενημερώνει πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την πρώτη συζήτηση τη γραμματεία του Δικαστηρίου, αναφέροντας στην πρόταση τα στοιχεία που αναφέρονται την παρ. 2. Η πρόταση μπορεί να γίνει και προφορικά στο ακροατήριο, εφόσον παρίστανται όλοι οι διάδικοι και δεν αντιλέγουν.

Άρθρο 283

Κλήση μάρτυρα

1. Οι μάρτυρες καλούνται με πράξη του Προέδρου του Δικαστηρίου ή του ειδικώς ορισθέντος από αυτό εισηγητή δικαστή.

2. Η πράξη πρέπει να αναφέρει το θέμα της απόδειξης, τον τόπο και τον χρόνο διεξαγωγής της, το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα, τη διεύθυνση κατοικίας και την ηλεκτρονική διεύθυνση του μάρτυρα.

3. Η πράξη επιδίδεται στους μάρτυρες και στους διαδίκους με επιμέλεια της γραμματείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, οι οποίες αφορούν στην ιδιότητα ή στην κατάσταση του μάρτυρα, επιτρέπεται η εξέταση να γίνει από τον ειδικώς ορισθέντα εισηγητή δικαστή στην κατοικία ή στον τόπο της διαμονής του μάρτυρα. Για την εξέταση αυτή καλούνται οι διάδικοι με ειδική πράξη του ορισθέντος εισηγητή δικαστή, η οποία επιδίδεται σε αυτούς με επιμέλεια της γραμματείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 284

Υποχρέωση και αντικείμενο μαρτυρίας

1. Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στο άρθρο 285, περί αποκλεισμού μαρτύρων, η μαρτυρία ενώπιον του Δικαστηρίου ή του ειδικώς ορισθέντος εισηγητή δικαστή είναι υποχρεωτική. Όποιος καλείται να εξεταστεί ως μάρτυρας, οφείλει να προσέλθει και να καταθέσει για τα πραγματικά γεγονότα που γνωρίζει.

2. Αν ο μάρτυρας που έχει κληθεί νομίμως δεν εμφανιστεί αδι-

καιολογητώς ή αρνείται να ορκιστεί ή να καταθέσει, το Δικαστήριο, με οριστική απόφασή του, επιβάλλει πρόστιμο έως χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ.

Άρθρο 285

Αποκλεισμός μαρτύρων

1. Αποκλείεται να εξεταστούν ως μάρτυρες:

(α) πρόσωπα τα οποία, όταν έγινε το πραγματικό γεγονός που πρέπει να αποδειχθεί, δεν είχαν το αισθητήριο για να το αντιληφθούν ή δεν έχουν ικανότητα να ανακοινώσουν αυτό που αντιλήφθηκαν,

(β) οι συγγενείς του ιδιώτη διαδίκου εξ αίματος ή εξ αγχιστείας έως και τον τρίτο βαθμό, κατευθείαν ή εκ πλαγίου, οι σύζυγοι και οι συνάψαντες σύμφωνο συμβίωσης και αν ακόμη έπαυσε να υφίσταται ο γάμος ή το σύμφωνο,

(γ) πρόσωπα που μπορεί να έχουν οποιοδήποτε συμφέρον από την έκβαση της δίκης.

2. Αποκλείεται, επίσης, να εξεταστούν ως μάρτυρες όσοι κατέχουν αξίωμα ή ασκούν λειτουργία ή επάγγελμα για όσα θέματα τους έχουν εμπιστευτεί λόγω της ιδιότητάς τους αυτής, εφόσον η φύση των θεμάτων τούτων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, επιβάλλει την εχεμύθεια. Ο αποκλεισμός αυτός μπορεί να αρθεί, αν το επιτρέψουν τόσο εκείνος που τους εμπιστεύτηκε το σχετικό θέμα όσο και αυτός στον οποίο αφορά το αντίστοιχο απόρρητο. Η άρση του αποκλεισμού δεν ισχύει αν πρόκειται για κληρικούς, ως προς τα θέματα που τους έχουν εμπιστευτεί οι εξομολογηθέντες από αυτούς. Αν πρόκειται για δημόσιους υπαλλήλους ή υπαλλήλους οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, ο αποκλεισμός μπορεί να αρθεί μόνον ύστερα από σχετική έγγραφη άδεια του οικείου υπουργού ή του αρμόδιου οργάνου του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή του νομικού προσώπου.

Άρθρο 286

Απαλλαγή μαρτύρων

Απαλλάσσονται από την υποχρέωση να εξετασθούν ως μάρτυρες και έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν την εξέτασή τους:

(α) τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 285 για όσα θέματα περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση του αξιώματος ή του λειτουργήματος ή του επαγγέλματός τους ή συνιστούν επαγγελματικό ή καλλιτεχνικό τους απόρρητο,

(β) αυτός που καλείται να καταθέσει για ζητήματα τα οποία είναι δυνατόν να προκαλέσουν την ποινική δίωξη ή θίγουν την τιμή του ιδίου, του συζύγου ή του συνάψαντος με αυτόν σύμφωνο συμβίωσης, έστω και μετά τη λύση του γάμου ή του συμφώνου, ή συγγενών του εξ αίματος έως και τον τρίτο βαθμό.

Άρθρο 287

Εξέταση λόγων αποκλεισμού ή απαλλαγής

1. Της κύριας εξέτασης προηγείται η προκαταρκτική εξέταση του μάρτυρα, κατά την οποία ελέγχεται αν συντρέχει λόγος αποκλεισμού του. Τη συνδρομή λόγου απαλλαγής του επικαλείται ο ίδιος ο μάρτυρας.

2. Αν συντρέχει λόγος αποκλεισμού ή απαλλαγής του μάρτυρα, ο ειδικώς ορισθείς εισηγητής δικαστής δεν προχωρεί στην εξέτασή του. Το Δικαστήριο, αν κρίνει αντιθέτως, διατάζει την εξέταση του μάρτυρα κατά την ενώπιόν του διαδικασία.

3. Κάθε διάδικος μπορεί να ζητήσει την εξαίρεση του μάρτυρα, αν στο πρόσωπό του συντρέχει λόγος αποκλεισμού σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 285. Στην περίπτωση αυτή οφείλει να αποδείξει ενώπιον του Δικαστηρίου ή του ειδικώς ορισθέντος εισηγητή δικαστή τη συνδρομή του λόγου αυτού.

Άρθρο 288

Διεξαγωγή εξέτασης μάρτυρα

1. Το Δικαστήριο ή ο ειδικώς ορισθείς από αυτό εισηγητής δικαστής επιβεβαιώνει αρχικά την ταυτότητα του προσώπου που

εμφανίζεται ως μάρτυρας, με βάση στοιχεία, όπως το όνομα και το επώνυμό του, τον τόπο που γεννήθηκε, την ηλικία, την κατοικία και το επάγγελμά του.

2. Πριν εξεταστεί ο μάρτυρας, οφείλει να ορκισθεί, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 408 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Μετά τον όρκο, ο μάρτυρας ερωτάται για την συγγένειά του με τους διαδίκους και για κάθε άλλο περιστατικό, το οποίο μπορεί να αποτελέσει λόγο να μη συνεχισθεί η εξέτασή του ή μπορεί να διαφωτίσει για τις σχέσεις του με τους διαδίκους και για την αξιοπιστία του. Όσοι δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο τέταρτο έτος της ηλικίας τους, ή έχουν στερηθεί τα πολιτικά τους δικαιώματα, ή αποστερήθηκαν θέσεις και αξιώματα λόγω ποινικής καταδίκης, εξετάζονται, αν η μαρτυρία τους κριθεί αναγκαία, χωρίς να δώσουν όρκο.

3. Κάθε μάρτυρας εξετάζεται προφορικά και χωριστά από τους άλλους. Ο μάρτυρας μπορεί, κατά την κρίση του Προέδρου του Δικαστηρίου, να χρησιμοποιεί σημείωμα για να βοηθήσει τη μνήμη του. Ο μάρτυρας οφείλει να δηλώσει πώς έμαθε αυτά που καταθέτει και, αν πρόκειται για γεγονότα για τα οποία δεν έχει άμεση αντίληψη, οφείλει να δηλώσει και το πρόσωπο από το οποίο πληροφορήθηκε όσα καταθέτει.

4. Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου ή ο ορισθείς εισηγητής δικαστής μπορεί να απαγορεύει τις ερωτήσεις των διαδίκων ή των πληρεξουσίων τους προς τον μάρτυρα, αν κρίνει ότι είναι έκδηλα ασκοπές ή έξω από το θέμα, και κηρύσσει περατωμένη την εξέταση του μάρτυρα, όταν κρίνει ότι ο μάρτυρας κατέθεσε όσα γνωρίζει για τα αποδεικτέα πραγματικά περιστατικά.

5. Το Δικαστήριο μπορεί να αποβάλει τον μάρτυρα πριν από την εξέταση ή κατά τη διάρκειά της, αν κρίνει ότι η διανοητική του κατάσταση αποκλείει την ικανότητά του για μαρτυρία, κατόπιν υποβολής έκθεσης του ειδικώς ορισθέντος εισηγητή δικαστή με τις παρατηρήσεις του.

6. Οι διάδικοι μπορούν να υποβάλουν ερωτήσεις στον μάρτυρα, ύστερα από άδεια αυτού που διεξάγει την εξέταση. Εξέταση μάρτυρα σε αντιπαράσταση με άλλο μάρτυρα ή διάδικο επιτρέπεται να γίνει, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, μόνον ενώπιον του Δικαστηρίου ή του ειδικώς ορισθέντος εισηγητή δικαστή.

7. Όσα έγιναν κατά τη διεξαγωγή της μαρτυρικής κατάθεσης, καθώς και η ορκοδοσία, η κατάθεση του μάρτυρα και οι ενστάσεις των διαδίκων καταχωρίζονται στο πρακτικό ή την έκθεση, κατά περίπτωση.

Άρθρο 289

Συμπληρωματική εξέταση μαρτύρων

Το Δικαστήριο μπορεί να διατάξει να εξεταστεί εκ νέου ένας μάρτυρας, αν αυτό χρειάζεται για να συμπληρωθεί ή να διευκρινιστεί η κατάθεση ή αν το Δικαστήριο κρίνει ότι ο μάρτυρας αρνήθηκε αδικαιολόγητα να καταθέσει για ορισμένο θέμα. Στις περιπτώσεις αυτές δεν απαιτείται νέα ορκοδοσία του μάρτυρα.

Άρθρο 290

Κατάθεση κατά την προδικασία

1. Οι μαρτυρικές καταθέσεις τις οποίες προσάγουν οι διάδικοι προαποδεικτικώς λαμβάνονται ενόρκως, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 287 παρ. 1 και 288 παρ. 1, 2, και 5, ενώπιον του ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου της έδρας του Δικαστηρίου ή της κατοικίας του μάρτυρα.

2. Ο διάδικος που επιδιώκει τη λήψη μαρτυρικής κατάθεσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 1, επιδίδει δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από την κατάθεση στους λοιπούς διαδίκους κλήση, η οποία αναφέρει το ένδικο βοήθημα ή μέσο στο οποίο αφορά η κατάθεση, τον τόπο, την ημέρα και την ώρα διεξαγωγής της, το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα, τη διεύθυνση της κατοικίας και την ηλεκτρονική διεύθυνση του μάρτυρα, καθώς και το θέμα της κατάθεσης.

3. Κατά την κατάθεση του μάρτυρα σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παρ. 1 και 2 παρίστανται, εφόσον το επιθυμούν, οι διάδικοι, οι οποίοι επιτρέπεται να απευθύνουν ερωτήσεις προς αυτόν.

4. Μαρτυρική κατάθεση, που δίδεται κατά παράβαση των παρ.

1, 2 και 3, δεν λαμβάνεται υπόψη στο πλαίσιο της δίκης για την οποία δόθηκε, ούτε ως αποδεικτικό μέσο, που δεν πληροί τους όρους του νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 44

ΑΚΡΟΑΣΕΙΣ, ΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Άρθρο 291

Ακρόαση υπηρεσιακών παραγόντων και εξηγήσεις διαδίκων

1. Το Δικαστήριο μπορεί να διατάξει την παροχή ανωμοτί εξηγήσεων ή πληροφοριών από υπηρεσιακούς παράγοντες ή και από τους ίδιους τους διαδίκους.

2. Η απόφαση για την εξέταση των προσώπων που αναφέρονται στην παρ. 1 κοινοποιείται στους διαδίκους και την αρμόδια αρχή. Η εξέταση διεξάγεται σε ιδιαίτερη συζήτηση στο ακροατήριο ή ενώπιον μέλους του Δικαστηρίου που ορίζεται για τον σκοπό αυτόν.

Άρθρο 292

Αποδοχή αλήθειας πραγματικών περιστατικών με επιβλαβείς συνέπειες

1. Η αποδοχή από διάδικο της αλήθειας πραγματικών περιστατικών, με επιβλαβείς γι' αυτόν συνέπειες στην έκβαση της δίκης, γίνεται εγγράφως ή προφορικά είτε ενώπιον του Δικαστηρίου ή του ειδικώς ορισθέντος από αυτό εισηγητή δικαστή είτε εξωδίκως. Σε περίπτωση προφορικής αποδοχής ενώπιον του Δικαστηρίου ή του ειδικώς ορισθέντος εισηγητή δικαστή, η σχετική δήλωση καταχωρίζεται στα πρακτικά ή στην έκθεση, αντιστοίχως.

2. Η αποδοχή της παρ. 1 μπορεί να ανακληθεί για ουσιώδη πλάνη ως προς τα πράγματα, έως το πέρας της τελευταίας συζήτησης.

ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΩΟ ΠΕΡΑΤΩΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 45 ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Άρθρο 293

Σύνθεση του Δικαστηρίου για λήψη απόφασης

1. Η απόφαση λαμβάνεται από τους δικαστές που μετείχαν στη σύνθεση του Δικαστηρίου κατά τη συζήτηση. Όταν η συζήτηση γίνεται ενώπιον μονομελούς δικαστηρίου, η απόφαση λαμβάνεται από τον δικαστή του δικαστηρίου αυτού.

2. Ανασυζήτηση της υπόθεσης γίνεται μόνο σε περίπτωση θανάτου ή αποχώρησης από την υπηρεσία του δικαστή που είχε μετάρχει στη συζήτηση της υπόθεσης ή άλλου σοβαρού λόγου. Ο δικαστής που είχε μετάρχει στη συζήτηση της υπόθεσης υποχρεούται, και μετά την επέλευση υπηρεσιακής του μεταβολής, να μετάρχει στη διαδικασία λήψης και έκδοσης της απόφασης, με τον βαθμό που έφερε κατά τη συζήτηση.

3. Αν κωλύεται ή αποχωρήσει από την υπηρεσία ή αποβιώσει μέλος της Ολομέλειας από τα μετασχόντα στη συζήτηση της υπόθεσης, εγκύρως λαμβάνεται η απόφαση από τα υπόλοιπα μετασχόντα στη συζήτηση μέλη, εφόσον ο αριθμός αυτών είναι επαρκής για τη συγκρότηση της Ολομέλειας. Ο αριθμός των μελών πρέπει πάντοτε να διατηρείται περιττός. Αν τα μέλη σχηματίζουν άρτιο αριθμό, αποχωρεί ο νεότερος Σύμβουλος και αν αυτός είναι εισηγητής στη δικαζόμενη υπόθεση, ο αμέσως αρχαιότερός του.

Άρθρο 294

Ανασυζήτηση

Εκτός από την περίπτωση που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 293, αν μετά από τη συζήτηση της υπόθεσης καταστεί

αδύνατη για οποιονδήποτε λόγο η λήψη της απόφασης, η συζήτηση επαναλαμβάνεται κατόπιν ορισμού νέας δικασίμου και κοινοποίησης κλήσης προς συζήτηση.

Άρθρο 295 **Τρόπος λήψης απόφασης**

1. Για τη λήψη της απόφασης από πολυμελή σχηματισμό γίνεται διάσκεψη και ψηφοφορία.

2. Κατά τις διασκέψεις, που μπορεί να γίνονται και εξ αποστάσεως με τη χρήση τεχνικού μέσου που διασφαλίζει τη μυστικότητα της διάσκεψης, παρίσταται και ο γραμματέας, αν τούτο κρίνεται αναγκαίο από τον προεδρεύοντα.

3. Οι πολυμελείς σχηματισμοί του Δικαστηρίου αποφαίνονται κατά πλειοψηφία.

4. Κατά την ψηφοφορία ψηφίζει πρώτος ο εισηγητής, στη συνέχεια οι λοιποί κατά αντίστροφη σειρά σε σχέση με την αρχαιότητά τους, τελευταίος δε ψηφίζει αυτός που προεδρεύει στη διάσκεψη.

5. Αν κατά την ψηφοφορία σχηματισθούν περισσότερες από δύο γνώμες και δεν σχηματίζεται πλειοψηφία, όσοι έχουν μεμονωμένη γνώμη ή τάχθηκαν υπέρ της ασθενέστερης, οφείλουν να προσχωρήσουν σε μία από τις επικρατέστερες. Ο προεδρεύων στη διάσκεψη μπορεί να παρατείνει τη διάσκεψη ή να την επαναλάβει, αν διαπιστώσει ότι οι γνώμες που έχουν σχηματισθεί είναι περισσότερες από δύο με μικρή αριθμητική διαφορά μεταξύ τους.

6. Αν περισσότερες από τις ασθενέστερες γνώμες συγκεντρώσουν ίσο αριθμό ψήφων, καθορίζεται με ψηφοφορία ο αποκλεισμός της μιας από αυτές και εκείνοι που την ακολούθησαν, οφείλουν να προσχωρήσουν σε μία από τις άλλες γνώμες μέχρι να σχηματισθεί πλειοψηφία.

7. Πρακτικό διάσκεψης συντάσσεται μόνο σε όποια περίπτωση τούτο κρίνεται αναγκαίο από το Δικαστήριο.

Άρθρο 296 **Παραπομπή σε επταμελή σύνθεση Τμήματος**

Αν κατά τη διάσκεψη Τμήματος διαπιστωθεί ότι αυτό φέρεται να λάβει απόφαση που είναι αντίθετη σε πρόσφατη προηγούμενη απόφασή του, σχετικά με την ισχύ ή την έννοια διάταξης νόμου που εφαρμόζεται κυρίως σε υποθέσεις υπαγόμενες στην αρμοδιότητά του, τότε η υπόθεση μπορεί να παραπεμφθεί για να εκδικασθεί σε νέα δικάσιμο, κατά την οποία το Τμήμα συγκροτείται από τον Πρόεδρο, τους τέσσερις αρχαιότερους Συμβούλους και τους δύο αρχαιότερους Παρέδρους που υπηρετούν σε αυτό. Η υπόθεση μπορεί να παραπεμφθεί στην επταμελή σύνθεση και λόγω της σπουδαιότητας που εμφανίζει, ιδίως όταν κατά την εκδίκασή της εξετάζεται για πρώτη φορά η έννοια ή το κύρος κρίσιμης διάταξης. Το Τμήμα με πενταμελή ή επταμελή σύνθεση μπορεί σε κάθε περίπτωση να παραπέμψει την υπόθεση στην Ολομέλεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 46 **ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ**

Άρθρο 297 **Διατύπωση και δημοσίευση απόφασης**

1. Μετά τη λήψη της απόφασης ο δικαστής συντάσσει, χρονολογεί και υπογράφει την απόφαση.

2. Σε δίκες ενώπιον πολυμελών δικαστικών σχηματισμών, με το πέρας της ψηφοφορίας συντάσσεται από τον εισηγητή δικαστή σχέδιο της απόφασης που περιλαμβάνει το αιτιολογικό και το διατακτικό της, το οποίο χρονολογείται και υπογράφεται από τον προεδρεύοντα και τον εισηγητή.

3. Η απόφαση που προκύπτει από το σχέδιο της παρ. 2 δημοσιεύεται σε δημόσια συνεδρίαση του σχηματισμού που έλαβε την απόφαση. Η απόφαση μπορεί να δημοσιευτεί και από δικαστές που δεν μετείχαν στη συζήτηση. Όταν το Τμήμα που έλαβε την απόφαση δεν συνεδριάζει, επιτρέπεται η δημοσίευση της απόφασης και κατά τη συνεδρίαση άλλου Τμήματος.

4. Η δημοσίευση της απόφασης βεβαιώνεται στο τέλος αυτής από τον προεδρεύοντα στη συνεδρίαση και τον γραμματέα.

5. Οι αποφάσεις του Δικαστηρίου κοινοποιούνται στους διαδίκους και στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο του Ελεγκτικού Συνεδρίου με επιμέλεια της γραμματείας του.

Άρθρο 298 **Περιεχόμενο απόφασης**

Η απόφαση πρέπει να αναφέρει:

(α) τον αύξοντα αριθμό και το έτος δημοσίευσής της, το Δικαστήριο που την εξέδωσε, τη σύνθεση του Δικαστηρίου και, αν πρόκειται για πολυμελείς δικαστικούς σχηματισμούς, το όνομα του εισηγητή δικαστή, το όνομα του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και το όνομα του γραμματέα, τον χρόνο και τον τόπο της συζήτησης, το γεγονός ότι αυτή έγινε σε δημόσια συνεδρίαση, καθώς και το είδος του ένδικου βοηθήματος ή μέσου που έχει ασκηθεί,

(β) το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο και την κατοικία των διαδίκων, των νόμιμων αντιπροσώπων και των πληρεξουσίων τους και, αν διάδικοι είναι νομικά πρόσωπα, την επωνυμία τους και τη διεύθυνση της έδρας τους, με αναφορά για το αν παραστάθηκαν,

(γ) σύντομη περίληψη του αντικειμένου της δίκης, με αναφορά στα αιτήματα των διαδίκων, την πορεία της υπόθεσης, καθώς και την πληρωμή των τελών, του παραβόλου και του δικαστικού ενσήμου, όπου απαιτούνται,

(δ) μνεία του περιεχομένου της γνώμης του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου,

(ε) το αιτιολογικό της απόφασης, στο οποίο καταχωρίζεται και η γνώμη της μειοψηφίας,

(στ) το διατακτικό της απόφασης για την εν όλω ή εν μέρει παραδοχή ή απόρριψη του ένδικου βοηθήματος ή μέσου και των επιμέρους αιτημάτων των διαδίκων, καθώς και για την τύχη του παραβόλου και την επιδίκαση της δικαστικής δαπάνης, όπου προβλέπονται,

(ζ) μνεία της δημοσίευσης της απόφασης.

Άρθρο 299 **Ανυπόστατη απόφαση**

1. Απόφαση που φέρει τα εξωτερικά χαρακτηριστικά δικαστικής απόφασης είναι ανυπόστατη αν:

(α) πρόσωπο, το οποίο μετείχε στο Δικαστήριο που την εξέδωσε, δεν είχε τη δικαστική ιδιότητα,

(β) το Δικαστήριο που την εξέδωσε, δεν είχε την προς τούτο δικαιοδοσία,

(γ) αυτή δεν δημοσιεύτηκε,

(δ) εκδόθηκε κατά ανύπαρκτου φυσικού ή νομικού προσώπου,

(ε) εκδόθηκε κατά προσώπου που είχε το προνόμιο της ετεροδικίας.

2. Το ανυπόστατο της απόφασης ερευνάται από το Δικαστήριο και αυτεπαγγέλτως, μπορεί δε να προβληθεί με ένσταση σε κάθε στάση της δίκης.

3. Η απόφαση δεν έχει προσβληθεί με ένδικο μέσο, η αναγνώριση του ανυπόστατου αυτής μπορεί να επιδιωχθεί με αυτοτελή αίτηση προς το Δικαστήριο, κατά την εκδίκαση της οποίας εφαρμόζονται αναλόγως όσα ισχύουν για την αναγνωριστική αγωγή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 47 **ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ**

Άρθρο 300 **Οριστικές και μη οριστικές αποφάσεις**

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 5 του άρθρου 100 περί αποφάσεων επί αιτήσεων αναστολής και της παρ. 7 του άρθρου 105 περί αποφάσεων επί αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων, οι αποφάσεις που αποφαίνονται οριστικά σε κύρια ή παρεμπιπτόμενα αιτήματα δεν ανακαλούνται από το Δικαστήριο που τις εξέδωσε μετά τη δημο-

σίευσή τους.

2. Κάθε άλλη απόφαση του Δικαστηρίου που εκδίδεται, είτε για τη συμπλήρωση του αποδεικτικού υλικού, είτε για την εν γένει πρόοδο της δίκης (μη οριστική απόφαση), μπορεί να ανακληθεί ολικώς ή μερικώς.

Άρθρο 301 **Ισχύς αποφάσεων**

1. Οι αποφάσεις με τις οποίες απαγγέλλεται η ακύρωση ή η τροποποίηση εκτελεστής ατομικής διοικητικής πράξης ή η ακύρωση παράλειψης οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας ισχύουν έναντι όλων.

2. Η Ολομέλεια, ύστερα από αίτημα του Δημοσίου ή διαδίκου ή παρεμβαντός ή και οίκοθεν, μπορεί να ορίσει ότι τα αποτελέσματα της απόφασής της επέρχονται από χρονικό σημείο μεταγενέστερο του χρόνου έκδοσης ή διενέργειας της επίδικης πράξης ή παράλειψης, αλλά πάντως προγενέστερο του χρόνου δημοσίευσης της απόφασής, αν συντρέχουν οι παρακάτω προϋποθέσεις: α) να πρόκειται περί πρότυπης δίκης ή δίκης επί παραπομπής ζητήματος στην Ολομέλεια ή δίκης επί προδικαστικού ερωτήματος, β) εφόσον μπορούσε να προκληθεί δικαιολογημένη αμφιβολία σχετικά με την έννοια της εφαρμοσθείσας διάταξης, γ) εφόσον διαπιστωθεί αιτιολογημένως ότι συντρέχουν όλως εξαιρετικές περιστάσεις που δικαιολογούν τη χρονική μετάθεση. Τέτοιες περιστάσεις συντρέχουν ιδίως, όταν υφίσταται σοβαρή διακινδύνευση του δημόσιου συμφέροντος ή βεβαιότητα ανατροπής παγιωμένων καταστάσεων ή δικαιωμάτων καλόπιστων τρίτων. Η Ολομέλεια μπορεί να αποφασίσει τη διεξαγωγή ειδικής συζήτησης στο ακροατήριο πριν λάβει την απόφασή της επί του ανωτέρω ζητήματος.

Άρθρο 302 **Εκτελεσιμότητα αποφάσεων**

1. Οι οριστικές αποφάσεις των Τμημάτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου επιφέρουν αμέσως τις έννομες συνέπειες που προβλέπονται στο διατακτικό τους.

2. Τα ποσά που καταλογίζονται με αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.

Άρθρο 303 **Δεδικασμένο**

1. Οι οριστικές αποφάσεις των Τμημάτων, που δεν υπόκεινται σε ανακοπή ερημοδικίας, είναι τελεσίδικες και αποτελούν δεδικασμένο.

2. Το δεδικασμένο εκτείνεται στο δικονομικό και ουσιαστικό ζήτημα που κρίθηκε, η εξέταση του οποίου υπάγεται στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εφόσον τούτο τελεί σε άμεση και αναγκαία συνάρτηση προς το συμπέρασμα που έγινε δεκτό. Δεδικασμένο δημιουργείται επίσης και όταν το κατά το πρώτο εδάφιο ζήτημα κρίθηκε παρεμπιπτόντως αν το Δικαστήριο είχε δικαιοδοσία να το κρίνει και εφόσον η απόφασή του ήταν αναγκαία, προκειμένου τούτο να αποφανθεί για το κύριο ζήτημα.

3. Το δεδικασμένο εκτείνεται στις ενστάσεις, οι οποίες είτε ύστερα από προβολή τους είτε αυτεπαγγέλτως εξετάστηκαν ή έπρεπε να εξεταστούν από το Δικαστήριο, καθώς και σε εκείνες οι οποίες δεν ήταν δυνατόν να εξεταστούν από αυτό αυτεπαγγέλτως, αλλά, αν και μπορούσαν να προβληθούν, δεν προβλήθηκαν. Οι τελευταίες αυτές ενστάσεις δεν καλύπτονται από το δεδικασμένο, αν στηρίζονται σε αυτοτελές δικαίωμα, η ικανοποίηση του οποίου μπορεί να επιδιωχθεί με την άσκηση ευθέως του οικείου ένδικου βοηθήματος.

4. Δεδικασμένο υφίσταται μεταξύ των αυτών διαδίκων με την αυτή ιδιότητα μόνο για το δικαίωμα που κρίθηκε και εφόσον πρόκειται για το ίδιο αντικείμενο και την ίδια ιστορική και νομική αιτία. Το δεδικασμένο ισχύει υπέρ και κατά αυτών που έγιναν, κατά τη διάρκεια της δίκης ή μετά το πέρας της, καθολικοί ή ειδικοί διάδοχοι διαδίκου, εκτείνεται δε και σε εκείνους από τους οποίους, σύμφωνα με τον νόμο, μπορεί να αξιωθεί η εκπλήρωση της σχετικής υποχρέωσης. Το δεδικασμένο που ισχύει για τον πρωτο-

φειλέτη καλύπτει και τον εγγυητή, και το αντίστροφο. Το δεδικασμένο που ισχύει για το νομικό πρόσωπο εκτείνεται και στα μέλη του.

Άρθρο 304 **Υποχρέωση συμμόρφωσης**

1. Οι διοικητικές αρχές οφείλουν, με θετικές ενέργειες ή με αποχή από κάθε αντίθετη ενέργεια, να συμμορφώνονται προς τις αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2. Η αρμοδιότητα για τη λήψη των μέτρων για τη συμμόρφωση της διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις ανατίθεται στο τριμελές συμβούλιο, που συγκροτείται σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 3068/2002 (Α' 274) και των νομοθετημάτων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

3. Η παραβίαση της υποχρέωσης διοικητικής αρχής προς συμμόρφωση συνιστά παράβαση καθήκοντος, σύμφωνα με το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα και έχει ως συνέπεια την προσωπική ευθύνη του παραβάτη προς αποζημίωση, συνιστά δε ιδιαιτέρως πειθαρχικό παράπτωμα.

Άρθρο 305 **Αναγκαστική εκτέλεση**

1. Οι τελεσίδικες καταψηφιστικές αποφάσεις, οι οποίες εκδίδονται για διαφορές που άγονται προς επίλυση με την άσκηση αγωγής, αποτελούν τίτλο εκτελεστό.

2. Ως προς το επιτρεπτό της αναγκαστικής εκτέλεσης των κατά την παρ. 1 καταψηφιστικών αποφάσεων και τη διαδικασία της εκτέλεσής τους, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για την αναγκαστική εκτέλεση των καταψηφιστικών αποφάσεων των πολιτικών δικαστηρίων. Αρμόδιο για την εκδίκαση των αντιρρήσεων κατά της διαδικασίας της εκτέλεσης στην περίπτωση αυτή είναι το Τμήμα που εξέδωσε την απόφαση βάσει της οποίας επισημειώνεται η εκτέλεση.

3. Αν πρόκειται για καταψηφιστικές αποφάσεις υπέρ του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, σε συνδυασμό προς την ειδική νομοθεσία που διέπει κάθε νομικό πρόσωπο.

4. Οι τελεσίδικες αναγνωριστικές αποφάσεις καθίστανται καταψηφιστικές με πράξη του Προέδρου του Δικαστηρίου που τις εξέδωσε, εφόσον καταβληθεί το προβλεπόμενο τέλος δικαστικού ενσήμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 48 **ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΔΙΚΗΣ**

Άρθρο 306 **Λόγοι κατάργησης δίκης**

Η δίκη καταργείται αν πριν από το πέρας της πρώτης συζήτησης:

(α) εκλείψει το αντικείμενό της,

(β) υποβληθεί παραίτηση από το ένδικο βοήθημα ή μέσο,

(γ) είχε διακοπεί, ως συνέπεια μεταβολής στο πρόσωπο του ασκήσαντος το ένδικο βοήθημα ή μέσο, ή του νόμιμου αντιπροσώπου του και δεν υποβλήθηκε αίτημα συνέχισής της, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 54,

(δ) υποβλήθηκε δήλωση του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι αποσύρει την υποστήριξη ένδικου βοηθήματος ή μέσου που έχει ασκήσει, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 81 και δεν επακολογήσει δήλωση του διαδίκου υπέρ του οποίου ενήργησε ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι επιθυμεί να συνεχισθεί η δίκη,

(ε) επιτευχθεί δικαστικός συμβιβασμός κατά το άρθρο 2 του ν. 3086/2002 (Α' 324) για το Δημόσιο, τα άρθρα 72 και 176 του ν. 3852/2010 (Α' 87) για τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τις διατάξεις για τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου,

(στ) η προσβαλλόμενη διοικητική πράξη ανακληθεί οριστικά χωρίς να αντικατασταθεί, ή αν ακυρωθεί από τη διοίκηση, ή αν

παύσει να ισχύει για οποιονδήποτε λόγο, μετά την άσκηση του ένδικου βοηθήματος και μέχρι την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης.

Άρθρο 307 **Επέλευση κατάργησης δίκης**

1. Η κατάργηση διαπιστώνεται με απόφαση του Δικαστηρίου κατόπιν γνώμης του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Στις περ. β' και ε' του άρθρου 306, η απόφαση μπορεί να ληφθεί στην έδρα, διατυπώνεται δε συνοπτικά στα πρακτικά της συζήτησης και δημοσιεύεται στην ίδια συνεδρίαση. Αν η έγγραφη δήλωση παραίτησης ή το έγγραφο συμβιβασμού κατατεθεί στη γραμματεία του Δικαστηρίου πριν να οριστεί δικάσιμος, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου με πράξη του, κάνει δεκτή την παραίτηση ή τον συμβιβασμό. Μπορεί πάντως, αν αμφιβάλλει, να εισαγάγει την υπόθεση στο ακροατήριο.

2. Σε περίπτωση που παύσει η ισχύς της προσβαλλόμενης πράξης σύμφωνα με την περ. στ' του άρθρου 306, ο διάδικος που άσκησε το ένδικο βοήθημα μπορεί να ζητήσει τη συνέχιση της δίκης, εφόσον επικαλείται ιδιαίτερο έννομο συμφέρον.

ΜΕΡΟΣ ΕΝΑΤΟ **ΔΑΠΑΝΗ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 49 **ΠΑΡΑΒΟΛΑ**

Άρθρο 308

Υποχρέωση καταβολής παραβόλου για άσκηση ένδικου βοηθήματος ή μέσου

1. Για το παραδεκτό των ένδικων βοηθημάτων και μέσων πρέπει, έως την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης, να προσκομισθεί αποδεικτικό καταβολής παραβόλου. Πριν από τον προσδιορισμό δικασίμου από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου, η γραμματεία του Δικαστηρίου ελέγχει αν έχει προσκομισθεί το ως άνω αποδεικτικό. Αν διαπιστωθεί ότι δεν έχει προσκομισθεί ή ότι εκείνο που προσκομίσθηκε υπολείπεται του προβλεπόμενου στο άρθρο 309, η γραμματεία ενημερώνει τον υπόχρεο για την υποχρέωση προσκόμισης ή συμπλήρωσής του μέχρι την πρώτη επ' ακροατηρίου συζήτηση της υπόθεσης, με σχετικό σημείωμα που επιδίδεται σε αυτόν μαζί με την κλήση για συζήτηση και αναφέρεται στη έκθεση που συντάσσεται για την επίδοση της κλήσης. Αν μέχρι την πρώτη επ' ακροατηρίου συζήτηση δεν προσκομισθεί το σχετικό αποδεικτικό, το Δικαστήριο, κατόπιν αίτησης του υπόχρεου προς τούτο διαδίκου, μπορεί να του χορηγήσει προθεσμία για την προσκόμισή του. Αν εντός της ανωτέρω προθεσμίας δεν προσκομισθεί το αποδεικτικό καταβολής παραβόλου, το ένδικο βοήθημα ή μέσο απορρίπτεται.

2. Σε περίπτωση άσκησης κοινού ένδικου βοηθήματος ή μέσου από περισσότερους, ο καθένας καταβάλλει το προβλεπόμενο πάγιο παράβολο. Σε περίπτωση άσκησης κοινού ένδικου βοηθήματος ή μέσου από συνδικαιούχους συνταξιοδοτικού δικαιώματος, καταβάλλεται ένα μόνο κοινό παράβολο. Σε περίπτωση χρηματικής διαφοράς, αν η απαίτηση ή οφειλή είναι εις ολόκληρον, καταβάλλεται από όλους μαζί ένα μόνο παράβολο, ενώ αν η απαίτηση ή οφειλή είναι διαιρετή, καταβάλλεται από τον καθένα το αναλογούν σε αυτόν παράβολο.

3. Δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου για την αγωγή, καθώς και για ένδικο βοήθημα ή μέσο που ασκείται από το Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου και κάθε άλλο πρόσωπο που ο νόμος ορίζει.

Άρθρο 309 **Ύψος παραβόλου**

1. Το παράβολο ορίζεται για τις:
 - (α) εφέσεις στις συνταξιοδοτικές διαφορές και τις εφέσεις

κατά καταλογιστικών πράξεων σε βάρος μισθωτών ή συνταξιούχων, που σχετίζονται με τις αποδοχές ή τις συντάξεις τους σε πενήντα (50) ευρώ,

(β) εφέσεις κατά καταλογιστικών πράξεων και τις εφέσεις σε χρηματικού αντικειμένου διαφορές σε ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) του αμφισβητούμενου ποσού, χωρίς τις τυχόν προσαυξήσεις,

(γ) αιτήσεις αναίρεσης στις διαφορές που αναφέρονται στην περ. α' και στις εν γένει συνταξιοδοτικές διαφορές σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ, ενώ στις λοιπές περιπτώσεις σε τριακόσια πενήντα (350) ευρώ,

(δ) αιτήσεις παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας, τις ανακοπές ερμηνοδικίας, τις τριτανακοπές, τις αιτήσεις διόρθωσης ή ερμηνείας, τις αιτήσεις αναθεώρησης και τις αιτήσεις επανάληψης της διαδικασίας σε είκοσι πέντε (25) ευρώ,

(ε) αιτήσεις για δίκαιη ικανοποίηση σε εκατό (100) ευρώ,

(στ) ανακοπές κατά της εκτέλεσης σε εκατό (100) ευρώ.

2. Το αναλογικό παράβολο που προβλέπεται στην περ. β' της παρ. 1 δεν μπορεί να είναι κατώτερο των πενήντα (50) ευρώ ούτε ανώτερο των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Αν υπερβαίνει το ποσό των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, καταβάλλεται το ποσό αυτό και το επιπλέον οφειλόμενο παράβολο καταλογίζεται με την απόφαση, σε περίπτωση απόρριψης ή μερικής παραδοχής του ένδικου βοηθήματος ή μέσου.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα ποσά ή τα ποσοστά των παραβόλων. Η όποια αναπροσαρμογή θα ισχύει μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από την έκδοση της απόφασης του προηγούμενου εδαφίου.

Άρθρο 310

Απόδοση και επιστροφή παραβόλου

1. Το παράβολο, αν το ένδικο βοήθημα ή μέσο γίνει δεκτό ή υποβληθεί παραίτηση ή καταργηθεί η δίκη για οποιονδήποτε λόγο, αποδίδεται σε αυτόν που το κατέβαλε, ενώ αν απορριφθεί, καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου. Το αναλογικό παράβολο αποδίδεται στον διάδικο κατά το μέρος που γίνεται δεκτό το ένδικο βοήθημα ή μέσο που έχει ασκήσει. Αν η απόφαση δεν διαλαμβάνει διάταξη για το παράβολο, οι διάδικοι μπορούν να υποβάλουν προς τούτο σχετική αίτηση, η οποία και εκδικάζεται κατά το άρθρο 188 περί αίτησης διόρθωσης και την παρ. 1 του άρθρου 191 σε συζήτηση στο ακροατήριο, αναλόγως εφαρμοζόμενες. Αν το ένδικο βοήθημα ή μέσο γίνει δεκτό εν μέρει, το καταβληθέν πάγιο παράβολο αποδίδεται κατά ένα μέρος του, το οποίο καθορίζεται κατά την κρίση του Δικαστηρίου.

2. Το Δικαστήριο μπορεί, εκτιμώντας τις περιστάσεις, να διατάξει την απόδοση του παραβόλου ακόμη και όταν απορρίπτεται το ένδικο βοήθημα ή μέσο. Επίσης, μπορεί να διατάξει τον διπλασιασμό του παραβόλου, αν το ένδικο βοήθημα ή μέσο είναι προδήλως απαράδεκτο ή προδήλως αβάσιμο. Στην περίπτωση αυτή, το επιπλέον ποσό που καταλογίζεται εισπράττεται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημόσιων Εσόδων. Προς τούτο, ο γραμματέας του Δικαστηρίου αποστέλλει, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, αντίγραφο της απόφασης στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία.

3. Αν καταβλήθηκε παράβολο, χωρίς να υπάρχει κατά νόμο υποχρέωση προς τούτο ή μεγαλύτερο του προβλεπόμενου από τα άρθρα 91 παρ. 3, 163 παρ. 2, 309, 311 παρ. 1 και 335, διατάσσεται με την απόφαση, και ανεξάρτητα από την έκβαση της δίκης, η επιστροφή αυτού στο σύνολό του ή κατά το υπερβάλλον του νομίμου τμήμα αυτού, αντίστοιχα.

Άρθρο 311

Ειδικό παράβολο επί αιτήματος αναβολής

1. Σε περίπτωση υποβολής αιτήματος αναβολής, κατά το άρθρο 238, ο διάδικος καταβάλλει παράβολο υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) ύψους πενήντα (50) ευρώ, ενώπιον του Τμήματος και εβδομήντα (70) ευρώ, ενώπιον της Ολομέλειας.

2. Σε κοινό αίτημα αναβολής περισσότερων διαδίκων, καταβάλλεται ένα παράβολο, το οποίο επιμερίζεται ισομερώς. Δεν υπέχουν υποχρέωση καταβολής παραβόλου ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

3. Δεν καταβάλλεται παράβολο σε περίπτωση αποχής των διηγών.

4. Το παράβολο επιστρέφεται, αν το αίτημα της αναβολής απορριφθεί από το Δικαστήριο.

5. Το Δικαστήριο, με απόφαση που καταχωρίζεται στα πρακτικά, μπορεί να επιδικάσει δικαστικά έξοδα ύψους εκατό (100) έως πεντακοσίων (500) ευρώ σε βάρος εκείνου που ζήτησε την αναβολή, ύστερα από αίτημα του αντιδίκου του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 50 ΤΕΛΗ

Άρθρο 312 Τέλη

1. Στις δίκες ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου εφαρμόζονται τα άρθρα 10 του ν.δ. 1017/1971 (Α' 209) και 61 του ν. 4194/2013 (Α' 208), με τα οποία επιβάλλονται ειδικά τέλη και ένσημα για τα διαδικαστικά έγγραφα και πράξεις και γενικά τη διαδικασία έως τη δημοσίευση και την επίδοση της απόφασης.

2. Τέλη δεν οφείλονται υποθέσεων που εκδικάζονται από τα Τμήματα, μετά από παραπομπή της Ολομέλειας, καθώς και επί υποθέσεων οι οποίες εισάγονται για συζήτηση μετά την έκδοση προδικαστικής απόφασης.

Άρθρο 313 Τέλος δικαστικού ενσήμου

1. Για το παραδεκτό της καταψηφιστικής αγωγής, είτε αυτή ασκείται αυτοτελώς είτε σωρευτικώς με έφεση, καθώς και για το παραδεκτό της αντίστοιχης κύριας παρέμβασης, καταβάλλεται το τέλος δικαστικού ενσήμου που προβλέπεται από τον ν. Γ ΟΗ' της 3 Ιαν. 1912 περί δικαστικών ενσήμων.

2. Για απαιτήσεις συνταξιοδοτικής φύσης, έστω και αν βασίζονται σε παράνομες πράξεις ή στις διατάξεις περί αδικαιολογήτου πλουτισμού, δεν καταβάλλεται τέλος δικαστικού ενσήμου για το αίτημα της αγωγής ή της κύριας παρέμβασης μέχρι του ποσού των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ.

3. Το τέλος δικαστικού ενσήμου καταβάλλεται έως την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης. Αν έως τότε δεν καταβληθεί, η αγωγή ή η κύρια παρέμβαση απορρίπτονται ως απαράδεκτες, αφού προηγηθεί ενημέρωση του διαδίκου ή του πληρεξουσίου του από τον γραμματέα ως προς την έλλειψη του τέλους και κλήση του να το καταβάλει.

4. Σε περίπτωση καταβολής δικαστικού ενσήμου χωρίς να υπάρχει κατά νόμο υποχρέωση προς τούτο, ανεξάρτητα από την έκβαση της δίκης, διατάσσεται με την απόφαση η επιστροφή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 51 ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

Άρθρο 314 Καταλογισμός

1. Τα δικαστικά έξοδα καταλογίζονται σε βάρος του διαδίκου που ηττάται. Αν οι ηττώμενοι είναι περισσότεροι, ο καταλογισμός γίνεται κατά ίσα μέρη, ενώ, αν αυτοί που νίκησαν είναι περισσότεροι, η απόδοση των δικαστικών εξόδων γίνεται συμμετρως προς τον καθένα χωριστά. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου το Δικαστήριο μπορεί, εκτιμώντας τις περιστάσεις, να κατανείμει με διαφορετικό τρόπο τα έξοδα.

2. Σε περίπτωση μερικής νίκης και μερικής ήττας, τα δικαστικά έξοδα συμψηφίζονται ανάμεσα στους διαδίκους. Η μερική νίκη

και η μερική ήττα κρίνονται αναφορικά με την απόρριψη ή την αποδοχή του κύριου αιτήματος της αίτησης δικαστικής προστασίας. Η απόρριψη παρεπόμενου ή επικουρικού αιτήματος, ενώ το κύριο αίτημα γίνεται δεκτό, δεν έχει συνέπειες για την εφαρμογή της παρούσας.

3. Στην περίπτωση μερικής νίκης και μερικής ήττας, τα τέλη που προκαταβλήθηκαν βαρύνουν όλους τους διαδίκους, καταλογιζόμενα αναλόγως. Το Δικαστήριο μπορεί, σε κάθε περίπτωση, εκτιμώντας τις περιστάσεις, να απαλλάξει εν όλω ή εν μέρει τον ηττώμενο διάδικο από τα δικαστικά έξοδα.

4. Το Δικαστήριο μπορεί να επιβάλει το σύνολο των εξόδων σε βάρος του ενός μόνο διαδίκου, αν το μέρος που απορρίφθηκε από την αίτηση του άλλου διαδίκου είναι ελάχιστο και ο τελευταίος δεν έδωσε αφορμή για να αυξηθούν τα έξοδα ή αν ο καθορισμός του μεγέθους της απαίτησης είχε εξαρτηθεί από την κρίση του δικαστή ή από την εκτίμηση πραγματογνωμώνων. Σε κάθε περίπτωση, εκτιμώντας τις περιστάσεις, μπορεί να συμψηφίσει τα δικαστικά έξοδα ανάμεσα στους διαδίκους.

5. Σε περίπτωση άσκησης κύριας ή πρόσθετης παρέμβασης, εφαρμόζονται αναλόγως όσα ορίζονται στην παρ. 1. Κατά την εφαρμογή της παρούσας, για τον παρεμβαίνοντα ισχύει ό,τι και για τον αρχικό διάδικο.

6. Αν η δίκη καταργηθεί για οποιονδήποτε λόγο, δεν καταλογίζονται δικαστικά έξοδα.

Άρθρο 315 Καταλογιζόμενα δικαστικά έξοδα

Υπέρ του διαδίκου που νίκησε και εις βάρος του διαδίκου που ηττήθηκε, καταλογίζονται δικαστικά έξοδα που ήταν απαραίτητα για τη διεξαγωγή της δίκης και διατάσσεται η απόδοσή τους, και ιδίως:

(α) των τελών κατά το άρθρο 312,

(β) του τέλους δικαστικού ενσήμου κατά το άρθρο 313,

(γ) της αμοιβής του πληρεξουσίου δικηγόρου, όπως η αμοιβή αυτή ορίζεται για κάθε περίπτωση από την διατίμηση του Κώδικα Δικηγόρων, του δικαστικού επιμελητή και του τεχνικού συμβούλου,

(δ) των δαπανών της αποδεικτικής διαδικασίας, όπως τα ποσά που καταβλήθηκαν στους μάρτυρες για έξοδα και αμοιβή σύμφωνα με τις διατιμήσεις, καθώς και οι δαπάνες για την προσαγωγή άλλων αποδεικτικών μέσων.

Άρθρο 316 Αίτημα καταβολής και εκκαθάρισης δικαστικών εξόδων

1. Για την εκκαθάριση των ποσών των αποδοτέων δικαστικών εξόδων απαιτείται να υποβληθεί και να επισυναφθεί στη δικογραφία, το αργότερο έως την προτεράια της πρώτης συζήτησης, αναλυτικός κατάλογος αυτών. Έως το πέρας της πρώτης συζήτησης, ο αντιδίκος εκείνου που υπέβαλε τον κατάλογο μπορεί να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του. Κατά την εκκαθάριση των εξόδων, αρκεί η πιθανολόγηση. Υποβολή καταλόγου δεν απαιτείται για την αμοιβή του πληρεξουσίου δικηγόρου.

2. Τα δικαστικά έξοδα καθορίζονται και καταλογίζονται με την οριστική απόφαση και μόνον εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα, το οποίο μπορεί να υποβληθεί με το εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο ή με το δικόγραφο των πρόσθετων λόγων ή με υπόμνημα που κατατίθεται έως την προτεράια της πρώτης συζήτησης. Η απόφαση, ως προς το κεφάλαιο των δικαστικών εξόδων, δεν υπόκειται αυτοτελώς σε ένδικα μέσα, πλην της αίτησης διόρθωσης ή ερμηνείας. Αν η απόφαση δεν διαλαμβάνει διάταξη για τα δικαστικά έξοδα, ο διάδικος που είχε υποβάλει σχετικό αίτημα μπορεί να ζητήσει από το ίδιο Δικαστήριο να αποφανθεί για το αίτημά του, υποβάλλοντας προς τούτο σχετική αίτηση, η οποία και εκδικάζεται κατά το άρθρο 188 περί αίτησης διόρθωσης και την παρ. 1 του άρθρου 191 σε συζήτηση στο ακροατήριο, αναλόγως εφαρμοζόμενες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 52 ΕΥΕΡΓΕΤΗΜΑΤΑ ΠΕΝΙΑΣ

Άρθρο 317

Απαλλαγή από το παράβολο και άλλες δαπάνες

1. Ο διάδικος μπορεί να απαλλαγεί από την προκαταβολή του παραβόλου, του τέλους δικαστικού ενσήμου και των λοιπών τελών, αν αποδεικνύεται ότι η προκαταβολή αυτή δημιουργεί κίνδυνο περιορισμού των απαραίτητων μέσων για τη διατροφή του ίδιου και της οικογένειάς του.

2. Η απαλλαγή αυτή μπορεί να χορηγηθεί και σε νομικά πρόσωπα που δεν επιδιώκουν κερδοσκοπικό σκοπό, καθώς και σε ενώσεις προσώπων που έχουν την ικανότητα να είναι διάδικοι, αν αποδεικνύουν ότι με την προκαταβολή του πιο πάνω ποσού καθίσταται αδύνατη ή ιδιαίτερας προβληματική η εκπλήρωση του σκοπού τους.

3. Για τη χορήγηση του ευεργετήματος συνεκτιμάται αν το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα του αιτούντος υπερβαίνει τα δύο τρίτα των κατώτατων ετήσιων ατομικών αποδοχών, οι οποίες προκύπτουν από τον κατώτατο μισθό σε ετήσια βάση. Σε περίπτωση ενδοοικογενειακής διαφοράς ή διένεξης, δεν λαμβάνεται υπόψη το εισόδημα εκείνου με τον οποίο υπάρχει η διαφορά ή διένεξη.

Άρθρο 318 Ισχύς απαλλαγών

1. Το κατά το άρθρο 317 ευεργέτημα χορηγείται για συγκεκριμένη δίκη, ισχύει δε χωριστά για κάθε βαθμό δικαιοδοσίας.

2. Το ευεργέτημα παύει να ισχύει με τον θάνατο του φυσικού προσώπου ή με τη διάλυση του νομικού προσώπου ή της ένωσης προσώπων.

Άρθρο 319 Διαδικασία χορήγησης

1. Το ευεργέτημα παρέχεται ύστερα από αίτηση του διαδίκου. Η αίτηση αναφέρει συνοπτικά το αντικείμενο της δίκης και τα στοιχεία που βεβαιώνουν τη συνδρομή των προϋποθέσεων για τη χορήγηση του ευεργετήματος.

2. Στην αίτηση επισυνάπτονται τα αναγκαία αποδεικτικά της οικονομικής κατάστασης, ιδίως δε αντίγραφο φορολογικής δήλωσης ή βεβαίωση Προϊσταμένου Δ.Ο.Υ. ότι ο διάδικος δεν υποχρεούται σε υποβολή δήλωσης, αντίγραφο δήλωσης περιουσιακής κατάστασης, εκκαθαριστικού σημειώματος φορολογίας εισοδήματος, ακίνητης περιουσίας, βεβαιώσεις υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας και ένορκες βεβαιώσεις.

3. Η υποβολή της αίτησης διακόπτει την προθεσμία για την άσκηση του οικείου ένδικου βοηθήματος ή μέσου, η οποία αρχίζει από την επομένη της κοινοποίησης της απόφασης επ' αυτής στον αιτούντα. Σε περίπτωση ήδη εκκρεμούς ένδικου βοηθήματος ή μέσου, η αίτηση υποβάλλεται είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης. Η διαδικασία διεξάγεται ατελώς και δεν είναι υποχρεωτική η παράσταση με δικηγόρο.

4. Για την παραδοχή ή την απόρριψη της αίτησης που προβλέπεται στην παρ. 1, αποφαιίνεται ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου στο οποίο πρόκειται να εισαχθεί η δίκη.

5. Για την παραδοχή της αίτησης αρκεί πιθανολόγηση. Ο αρμόδιος για την εξέτασή της πρόεδρος μπορεί να εξετάσει μάρτυρες, καθώς και τον αιτούντα, με όρκο ή χωρίς όρκο, να συγκεντρώσει κάθε αναγκαία πληροφορία και στοιχείο και να διατάξει την κλήτευση του αντιδίκου. Η παραδοχή ή απόρριψη της αίτησης πρέπει να είναι αιτιολογημένη.

6. Προϋπόθεση για την παραδοχή της αίτησης είναι το οικείο ένδικο βοήθημα ή μέσο να μην κρίνεται προδήλως απαράδεκτο ή προδήλως αβάσιμο.

Άρθρο 320 Ανάκληση

1. Ο αιτών μπορεί να υποβάλει αίτηση ανάκλησης της απόρριψης της αίτησής του εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης. Για την αίτηση αυτή αποφαιίνεται σε συμβούλιο ο δικαστικός σχηματισμός που συγκροτείται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 91 και στον οποίο δεν μετέχει ο δικαστικός λειτουργός που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απορριπτική απόφαση.

2. Νέα αίτηση μπορεί να υποβληθεί σε περίπτωση μεταβολής των πραγματικών περιστατικών. Συμπληρωματική αίτηση επιτρέπεται σε κάθε περίπτωση.

3. Το ευεργέτημα μπορεί να ανακληθεί ή να περιοριστεί, με απόφαση του δικαστικού λειτουργού που το χορήγησε, εφόσον αποδεικνύεται ότι οι προϋποθέσεις για τη χορήγησή του ή δεν συντρέχαν εξ αρχής ή έπαυσαν να συντρέχουν αργότερα ή μεταβλήθηκαν.

Άρθρο 321 Χρηματική ποινή

Αν οι διάδικοι ή οι νόμιμοι αντιπρόσωποί τους πέτυχαν την απαλλαγή με ανακριβείς δηλώσεις και στοιχεία, ο δικαστικός λειτουργός, με απόφαση του οποίου αυτή χορηγήθηκε, επιβάλλει σε καθέναν χρηματική ποινή από εκατό (100) έως χίλια (1.000) ευρώ, που περιέρχονται στο Δημόσιο ως δημόσιο έσοδο, χωρίς να αποκλείεται η υποχρέωσή τους να καταβάλουν τα ποσά από τα οποία είχαν απαλλαγεί, καθώς και η διαβίβαση της υπόθεσης στον εισαγγελέα, αν στοιχειοθετούνται σοβαρές υπόνοιες ότι ενήργησαν με δόλο.

Άρθρο 322 Δικαστικά έξοδα

Σε περίπτωση ήττας του διαδίκου, στον οποίο χορηγήθηκε το ευεργέτημα, τα δικαστικά έξοδα βαρύνουν το Δημόσιο.

Άρθρο 323 Διορισμός προσώπων για παροχή νομικής βοήθειας

1. Με αίτηση του διαδίκου, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 317, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου στο οποίο πρόκειται να εισαχθεί η δίκη διορίζει, είτε με την περί απαλλαγής πράξη του είτε με άλλη αυτοτελή πράξη, έναν δικηγόρο, έναν συμβολαιογράφο και έναν δικαστικό επιμελητή με την εντολή να συνδράμουν τον άπορο διάδικο και να του παρέχουν την απαιτούμενη βοήθεια κατά την εκτέλεση των αναγκαίων διαδικαστικών πράξεων. Αυτοί έχουν υποχρέωση να αποδεχθούν την εντολή και να παράσχουν νομική βοήθεια, χωρίς αξίωση προκαταβολής αμοιβής ή δικαιωμάτων.

2. Σε περίπτωση διορισμού δικηγόρου, η επιλογή γίνεται, εφόσον τούτο είναι εφικτό, από κατάλογο που καταρτίζει ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών και αποστέλλει στο Ελεγκτικό Συνέδριο μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου κάθε έτους.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ ΘΕΣΠΙΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 53 ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΥΜΒΑΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 324 Υπαγωγή στον προσυμβατικό έλεγχο

1. Στις συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, καθώς

και στις συμβάσεις αγοράς ακινήτων, που συνάπτονται από το Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά τους πρόσωπα, τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τις δημόσιες επιχειρήσεις ή οργανισμούς, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη των οποίων υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000,00) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου του φόρου προστιθέμενης αξίας, διενεργείται υποχρεωτικά έλεγχος νομιμότητας, πριν από τη σύναψή τους από Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2. Στις συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, καθώς και στις συμβάσεις αγοράς ακινήτων, που συνάπτονται από το Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά τους πρόσωπα, καθώς και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη των οποίων υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000,00) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου του φόρου προστιθέμενης αξίας, και μέχρι το όριο της παρ. 1, διενεργείται υποχρεωτικά έλεγχος νομιμότητας πριν από τη σύναψή τους από τον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου που είναι αρμόδιος για τον κατασταλτικό έλεγχο των λογαριασμών των υπηρεσιών ή φορέων αυτών.

3. Ειδικά για τις συμβάσεις των παρ. 1 και 2, που συγχρηματοδοτούνται από ενωσιακούς πόρους, διενεργείται υποχρεωτικά έλεγχος νομιμότητας πριν από τη σύναψή τους από Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εφόσον η προϋπολογιζόμενη δαπάνη, μη συμπεριλαμβανομένου του φόρου προστιθέμενης αξίας, υπερβαίνει το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000,00) ευρώ.

4. Στον έλεγχο των παρ. 1 έως 3 συμπεριλαμβάνονται:

(α) οι προγραμματικές συμβάσεις για τη μελέτη και την εκτέλεση έργων, την εφαρμογή προγραμμάτων και δράσεων, καθώς και για την παροχή υπηρεσιών και την υλοποίηση προμηθειών κάθε είδους, εφόσον ο προϋπολογισμός των συμβάσεων αυτών υπερβαίνει τα αντιστοίχως προβλεπόμενα όρια,

(β) τα δυναμικά συστήματα αγορών, σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 33 και την παρ. 11 του άρθρου 270 του ν. 4412/2016 (Α' 147),

(γ) οι συμφωνίες πλαίσιο και οι εκτελεστικές αυτών συμβάσεις, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 39 και την παρ. 3 του άρθρου 273 του ν. 4412/2016,

(δ) οι συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας, που διέπονται από τον ν. 3978/2011 (Α' 137), των οποίων η προϋπολογιζόμενη δαπάνη υπερβαίνει τα όρια της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, με εξαίρεση τις συμβάσεις των περ. α', β', γ', στ', ζ' και θ' του άρθρου 17 του ως άνω νόμου,

(ε) οι συμβάσεις αξιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου και των εταιρειών, των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου άμεσα ή έμμεσα στο Ταμείο, εφόσον το τίμημα ή το αντάλλαγμα της αξιοποίησης υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000,00) ευρώ, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά όσον ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 9 του ν. 3986/2011 (Α' 152),

(στ) οι συμβάσεις που συνάπτει το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Πράσινο Ταμείο» (πρώην Ειδικό Ταμείο Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων), με δικαιούχους για την εκτέλεση χρηματοδοτικών προγραμμάτων, των οποίων η προϋπολογιζόμενη δαπάνη υπερβαίνει τα όρια των παρ. 1 και 2,

(ζ) οι συμβάσεις εκπόνησης μελετών και εκτέλεσης έργων, καθώς και των συναφών προμηθειών και εργασιών, που συνάπτει η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Πρόγραμμα Ήλιος Ανώνυμη Εταιρεία Αξιοποίησης Ηλιακής Ενέργειας» ή εταιρείες των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου, άμεσα ή έμμεσα σε αυτή, των οποίων η προϋπολογιζόμενη δαπάνη υπερβαίνει τα όρια των παρ. 1 και 2.

5. Σε προσυμβατικό έλεγχο υπάγονται οι τροποποιήσεις των συμβάσεων των παρ. 1 έως και 4 όταν:

α) η αρχική σύμβαση υποβλήθηκε σε έλεγχο, εφόσον η τροποποίηση είναι ουσιώδης,

β) η αρχική σύμβαση δεν υποβλήθηκε σε έλεγχο λόγω ποσού, εφόσον με την τροποποίηση προσαυξάνεται το οικονομικό αντι-

κείμενο, ώστε η προκύπτουσα συνολική δαπάνη της σύμβασης υπερβαίνει το όριο των παρ. 1 και 2.

6. Ο αρμόδιος υπουργός ή φορέας μπορεί να ζητεί τη διενέργεια ελέγχου νομιμότητας και για επιμέρους φάσεις της σχετικής διαδικασίας που προηγούνται της σύναψης της υποκείμενης σε έλεγχο σύμβασης.

Άρθρο 325

Εξαιρέσεις από τον προσυμβατικό έλεγχο

1. Από τον έλεγχο των παρ. 1 έως 3 του άρθρου 324 εξαιρούνται οι συμβάσεις:

(α) οι οποίες συνάπτονται στο πλαίσιο του Προγράμματος Δανεισμού και Διαχείρισης Χρέους του Ελληνικού Δημοσίου (παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2628/1998, Α' 151),

(β) για την προετοιμασία, την έκδοση και τη διάθεση μετοχοποιησίμων τίτλων (παρ. 8 του άρθρου 10 του ν. 2642/1998, Α' 216),

(γ) οι οποίες αφορούν σε χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, κατά την έννοια των ν. 3606/2007 (Α' 195) και 4514/2018 (Α' 14), σε υπηρεσίες που παρέχονται από κεντρικές τράπεζες και συναλλαγές με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, καθώς και οι συμβάσεις που αφορούν σε δάνεια είτε συνδέονται είτε όχι με την έκδοση, την πώληση, την αγορά ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων (περ. ε' και στ' του άρθρου 10 του ν. 4412/2016), με εξαίρεση τις συμβάσεις δανείων που συνάπτονται από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης,

(δ) οι οποίες συνάπτονται από το ελληνικό Δημόσιο για την προετοιμασία, την έκδοση και τη διάθεση τίτλων προεσόδων.

2. Κατ' εξαίρεση όσων προβλέπονται στο άρθρο 324, οι συμβάσεις ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας για την εκτέλεση δρομολογίων στις θαλάσσιες ενδομεταφορές, σύμφωνα με τις παρ. 8, 9 και 11 του άρθρου 6 του ν. 2932/2001 (Α' 145), μπορούν να συναφθούν χωρίς προηγούμενη υποβολή στο Ελεγκτικό Συνέδριο σχεδίου σύμβασης με τον σχετικό φάκελο για έλεγχο νομιμότητας, ή πριν από την ολοκλήρωση του ανωτέρω ελέγχου. Στις περιπτώσεις αυτές, η συναφθείσα σύμβαση και ο σχετικός φάκελος υποβάλλονται στο Ελεγκτικό Συνέδριο εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την υπογραφή της. Αν η σύμβαση και ο σχετικός φάκελος δεν υποβληθούν εντός της ανωτέρω προθεσμίας ή αν ο έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου αποβεί αρνητικός, η σύμβαση θεωρείται ως μηδέποτε συναφθείσα.

Άρθρο 326

Διαδικασία άσκησης του προσυμβατικού ελέγχου

1. Για τον σκοπό του ελέγχου που προβλέπεται στο παρόν Κεφάλαιο, υποβάλλεται στο οικείο κατά περίπτωση Κλιμάκιο Προσυμβατικού Ελέγχου ή στον Επίτροπο από τον αρμόδιο υπουργό ή φορέα ο φάκελος με όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία. Ο έλεγχος ολοκληρώνεται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη διαβίβαση στο Ελεγκτικό Συνέδριο του σχετικού φακέλου. Αν από τον έλεγχο διαπιστωθεί έλλειψη στοιχείων, αυτά ζητούνται από τον αρμόδιο φορέα πριν από την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, η οποία, στην περίπτωση αυτή, διακόπτεται. Η έκδοση μη οριστικής κατά τα ανωτέρω πράξης από το Κλιμάκιο ή τον Επίτροπο επιτρέπεται μία μόνο φορά.

2. Η οριστική πράξη του Κλιμακίου ή του Επιτρόπου κοινοποιείται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στον αρμόδιο φορέα, ο οποίος υποχρεούται αμελλητί να την κοινοποιήσει με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο σε όλους τους υποψηφίους που συμμετείχαν στην ελεγχόμενη διαδικασία ανάδειξης αναδόχου. Προϊστάμενοι υπηρεσιών ή άλλα αρμόδια όργανα που ενεργούν κατά παράβαση της υποχρέωσης που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο παραπέμπονται στην αρμόδια πειθαρχική δικαιοδοσία. Οι κοινοποιήσεις του πρώτου εδαφίου μπορούν να γίνονται και με τηλεομοιοτυπία έως την 31η Δεκεμβρίου 2020.

3. Στο πλαίσιο του ελέγχου που προβλέπεται στο παρόν, το Ελεγκτικό Συνεδριο οφείλει να διασφαλίσει το απόρρητο των στοιχείων του φακέλου.

4. Σημαντικές για την ενότητα της νομολογίας υποθέσεις ή υποθέσεις στις οποίες αυτό ενδείκνυται λόγω αντικειμένου της σύμβασης ή για άλλον περσιουδαίο λόγο, μπορεί να εισάγονται απευθείας, με πράξη του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στη μείζονα Ολομέλεια.

Άρθρο 327

Συνέπεια της μη άσκησης του προσυμβατικού ελέγχου

Αν δεν διενεργηθεί ο έλεγχος που προβλέπεται στις παρ. 1 έως 3 του άρθρου 324, η σύμβαση που συνάπτεται είναι άκυρη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 54

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ

Άρθρο 328

Προσφυγή ανάκλησης

1. Προσφυγή ανάκλησης της πράξης του Κλιμακίου Προσυμβατικού Ελέγχου ή του Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία κρίνεται ότι κωλύεται η υπογραφή της ελεγχόμενης σύμβασης, υποβάλλεται στη γραμματεία του αρμόδιου Τμήματος σε περίπτωση πλήνης περί τα πράγματα ή τον νόμο, από όποιον έχει έννομο συμφέρον προς τούτο ή από τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου χάριν του δημόσιου συμφέροντος, μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την κοινοποίηση της πράξης του Κλιμακίου ή του Επιτρόπου στον αρμόδιο φορέα και τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2. Η προσφυγή ανάκλησης κοινοποιείται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, με επιμέλεια του αιτούντος, σε καθέναν που έχει έννομο συμφέρον. Ο Πρόεδρος του Τμήματος μπορεί να διατάξει τη γνωστοποίηση, με οποιονδήποτε τρόπο, της προσφυγής ανάκλησης και σε άλλους, οι οποίοι έχουν κατά την κρίση του έννομο συμφέρον. Δεύτερη προσφυγή ανάκλησης από τον ίδιο αιτούντα κατά της αυτής πράξης δεν επιτρέπεται.

3. Όποιος έχει έννομο συμφέρον, μπορεί να ασκήσει εγγράφως ή προφορικώς παρέμβαση μέχρι τη συζήτηση της προσφυγής ανάκλησης στο ακροατήριο.

4. Ο Πρόεδρος του Τμήματος ορίζει εισηγητή της υπόθεσης πριν από τη συζήτησή της. Οι διάδικοι μπορούν να υποβάλουν υπόμνημα μέσα σε τρεις (3) ημέρες από τη συζήτηση στο ακροατήριο της προσφυγής.

5. Η έκδοση μη οριστικής απόφασης επιτρέπεται μία μόνο φορά. Αν εκδοθεί αναβλητική απόφαση λόγω έλλειψης στοιχείων, ορίζεται προθεσμία που δεν υπερβαίνει τις δεκαπέντε (15) ημέρες, εντός της οποίας πρέπει να συμπληρωθούν τα στοιχεία του φακέλου. Μετά την πάροδο της προθεσμίας που έχει οριστεί η υπόθεση εισάγεται προς συζήτηση στην αμέσως επόμενη δικάσιμο. Η απόφαση για την προσφυγή ανάκλησης εκδίδεται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη συζήτησή της.

6. Το Τμήμα μπορεί, με απόφασή του, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, να υποβάλει ερώτημα στην Ολομέλεια, αν, κατά την εξέταση προσφυγής, κρίνει ότι διάταξη τυπικού νόμου είναι αντισυνταγματική ή αντίθετη σε άλλη υπερνομοθετικής ισχύος διάταξη, χωρίς το ζήτημα αυτό να έχει κριθεί με προηγούμενη απόφαση της Ολομέλειας ή αν κρίνει ότι ανακύπτει ζήτημα μείζονος σπουδαιότητας ή γενικότερης σημασίας.

Άρθρο 329

Προσφυγή αναθεώρησης

1. Προσφυγή αναθεώρησης κατά της απόφασης του Τμήματος, με την οποία απορρίφθηκε προσφυγή ανάκλησης, υποβάλλεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου, σε περίπτωση πλήνης περί τα πράγματα ή τον νόμο, από το Δημόσιο, την αναθέτουσα αρχή ή φορέα, τον παρεμβάντα κατά την εκδίκαση της προσφυγής ανά-

κλησης ή από τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2. Η προσφυγή αναθεώρησης ασκείται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση, με επιμέλεια της γραμματείας του Τμήματος, της προσβαλλόμενης απόφασης στον προσφεύγοντα. Η προσφυγή αναθεώρησης κοινοποιείται, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, με επιμέλεια του αιτούντος, στο Δημόσιο και σε όσους είχαν μετάρχει στην εκδίκαση της προσφυγής ανάκλησης. Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου μπορεί να διατάξει τη γνωστοποίηση, με οποιονδήποτε τρόπο, της προσφυγής αναθεώρησης και σε άλλους που έχουν κατά την κρίση του έννομο συμφέρον.

3. Δεύτερη προσφυγή αναθεώρησης από τον ίδιο αιτούντα κατά της αυτής απόφασης δεν επιτρέπεται.

4. Η προσφυγή αναθεώρησης εκδικάζεται κατά την επόμενη της κατάθεσής της προγραμματισμένη συνεδρίαση της ελάσσονας Ολομέλειας, εφόσον από την κατάθεση της προσφυγής αναθεώρησης μέχρι τη δικάσιμο μεσολαβεί διάστημα οκτώ (8) τουλάχιστον ημερών. Σε επείγουσες περιπτώσεις, η ελάσσων Ολομέλεια συγκαλείται εκτάκτως από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου. Οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 328 εφαρμόζονται αναλόγως και για την εκδίκαση της προσφυγής αναθεώρησης από την ελάσσονα Ολομέλεια.

5. Αν γίνει δεκτή η προσφυγή αναθεώρησης, η ελάσσων Ολομέλεια αποφασίζει οριστικά για την ελεγχόμενη σύμβαση.

Άρθρο 330

Περιεχόμενο του δικογράφου των προσφυγών

1. Στα δικόγραφα των προσφυγών επί διαφορών από τον προσυμβατικό έλεγχο αναφέρονται:

(α) ο δικαστικός σχηματισμός ενώπιον του οποίου απευθύνονται,

(β) ως προς τους διαδίκους και τους νόμιμους αντιπροσώπους τους, το όνομα, το επώνυμο, το πατρώνυμο, ο αριθμός φορολογικού μητρώου, η διεύθυνση κατοικίας, με προσδιορισμό οδού και αριθμού, η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και αν πρόκειται για νομικά πρόσωπα, εταιρείες χωρίς νομική προσωπικότητα, ενώσεις προσώπων και ομάδες περιουσίας, η επωνυμία, η έδρα τους, καθώς και η ηλεκτρονική τους διεύθυνση.

(γ) το αντικείμενο της προσφυγής, κατά τρόπο σαφή, ορισμένο και συνοπτικό,

(δ) ο τόπος και ο χρόνος σύνταξής τους.

Οι προσφυγές πρέπει να φέρουν στο τέλος την υπογραφή του πληρεξουσίου του διαδίκου.

2. Προσφυγή που δεν πληροί τις απαιτήσεις της παρ. 1 τότε μόνον είναι άκυρη, όταν, κατά την κρίση του αρμόδιου δικαστικού σχηματισμού, οι ελλείψεις την καθιστούν εντελώς αδύνατη.

3. Κάθε μεταβολή δηλωθείσας διεύθυνσης πρέπει να γνωστοποιείται, είτε με τα κατατιθέμενα υπομνήματα είτε με αυτοτελές έγγραφο, που κατατίθεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου και τίθεται στον φάκελο της προσφυγής.

Άρθρο 331

Μη αναστολή προθεσμιών κατά τις δικαστικές διακοπές

Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής ανάκλησης και της προσφυγής αναθεώρησης δεν αναστέλλεται κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών.

Άρθρο 332

Προδικασία συζήτησης

1. Ο Πρόεδρος του αρμόδιου δικαστικού σχηματισμού ορίζει, με πράξη του, την ημέρα και την ώρα συζήτησης της προσφυγής, η οποία δεν μπορεί να απέχει λιγότερο από οκτώ (8) πλήρεις ημέρες από την κατάθεσή της.

2. Η κλήση για συζήτηση κοινοποιείται στον προσφεύγοντα, στους παρεμβαίνοντες και σε κάθε τρίτο ενδιαφερόμενο, την κλήτευση του οποίου θεωρεί αναγκαία ο Πρόεδρος του Τμήματος

τρεις (3) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση.

3. Οι ανωτέρω προθεσμίες μπορεί να συντμηθούν, με πράξη του Προέδρου, όταν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι.

4. Κλήτευση είναι και η προφορική ανακοίνωση, από τη γραμματεία, της ημέρας και της ώρας συζήτησης της προσφυγής, εφόσον βεβαιώνεται με έγγραφο, υπογραφόμενο από τον αρμόδιο υπάλληλο και από αυτόν στον οποίο απευθύνεται η ανακοίνωση.

5. Η κλήση για συζήτηση μπορεί να συντάσσεται και με χρήση ΤΠΕ και εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής. Η επίδοση της κλήσης του προηγούμενου εδαφίου γίνεται με χρήση ΤΠΕ, εφόσον επιστραφεί στον αποστολέα του εγγράφου από τον παραλήπτη ηλεκτρονική απόδειξη παραλαβής. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται τα τεχνικά θέματα και οι λεπτομέρειες για τη διαδικασία ηλεκτρονικής επίδοσης, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 333 Προαπόδειξη

1. Οι προσφεύγοντες και οι παρεμβαίνοντες προσκομίζουν κατά τη συζήτηση της προσφυγής όλα τα κρίσιμα έγγραφα και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που έχουν στη διάθεσή τους.

2. Ύστερα από αίτημα των διαδίκων, που μπορεί να υποβληθεί και προφορικά κατά τη συζήτηση ή, αν τούτο ζητηθεί, από τον εισηγητή της υπόθεσης, κατά την προδικασία, παρίστανται στη συζήτηση για την παροχή εξηγήσεων στο Δικαστήριο πρόσωπα ικανά να το ενημερώσουν επί τεχνικής φύσης ζητημάτων. Η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων επικουρεί το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά την άσκηση της δικαιοδοσίας του επί διαφορών προσυμβατικού ελέγχου. Παρεμβαίνει ως *amicus curiae* στις σχετικές δίκες, ή εκτελεί καθήκοντα συμβούλου σε τεχνικής ιδίως φύσεως ζητήματα όποτε της ζητηθεί από τον πρόεδρο του αρμόδιου σχηματισμού ή από το Δικαστήριο.

3. Το Δικαστήριο δύνανται να διακόψει τη συζήτηση ή να εκδώσει προδικαστική απόφαση, αν κρίνει ότι η διευκρίνιση τεχνικής φύσης ζητήματος είναι αναγκαία για τον έλεγχο νομιμότητας που ασκεί.

Άρθρο 334 Συζήτηση

1. Η συζήτηση της προσφυγής ανάκλησης και της προσφυγής αναθεώρησης γίνεται με τη συμμετοχή του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε δημόσια συνεδρίαση, η οποία επιτρέπεται να αναβληθεί μία μόνο φορά, αν συντρέχει σοβαρός λόγος.

2. Από τη συζήτηση της προσφυγής ανάκλησης και της προσφυγής αναθεώρησης αποκλείεται ο δικαστικός λειτουργός που μετείχε στην έκδοση της επίδικης πράξης του Κλιμακίου Προσυμβατικού Ελέγχου. Ομοίως, από τη συζήτηση της προσφυγής αναθεώρησης αποκλείεται ο δικαστικός λειτουργός που μετείχε στην έκδοση της απόφασης του Τμήματος, κατά της οποίας στρέφεται η προσφυγή αναθεώρησης.

3. Κατά τη συζήτηση της προσφυγής ανάκλησης και της προσφυγής αναθεώρησης, οι άλλοι, πλην του Δημοσίου και των εξομοιούμενων με αυτό αιτούντες, παρίστανται μετά ή διά πληρεξούσιου δικηγόρου.

4. Περισσότερες προσφυγές ανάκλησης ή προσφυγές αναθεώρησης μπορεί να συνεκδικαστούν, όταν στρέφονται κατά της ίδιας πράξης ή απόφασης, αντιστοίχως, καθώς και όταν οι πράξεις ή οι αποφάσεις, των οποίων ζητείται η ανάκληση ή η αναθεώρηση, αντιστοίχως, είναι συναφείς.

Άρθρο 335 Παράβολα

1. Για τις προσφυγές ανάκλησης κατά των πράξεων των Κλιμακίων Προσυμβατικού Ελέγχου ή των πράξεων των Επιτρόπων του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί των προσυμβατικού ελέγχου, καταβάλλεται παράβολο εκατό (100) ευρώ.

2. Για τις προσφυγές αναθεώρησης κατά των αποφάσεων που

εκδίδονται επί των προσφυγών ανάκλησης της παρ. 1 καταβάλλεται παράβολο εκατόν πενήντα (150) ευρώ.

Άρθρο 336 Εφαρμοζόμενες διατάξεις

1. Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στα Κεφάλαια 53 και 54, στην εκδίκαση των διαφορών από τον προσυμβατικό έλεγχο εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 5 και 10, τα Κεφάλαια 2 έως και 6, το άρθρο 41, τα άρθρα 50 και 51, το Κεφάλαιο 9, το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 55, τα άρθρα 56 και 57, τα άρθρα 61, 62 και 63, τα Κεφάλαια 12, 13 και 14, το άρθρο 84, το Κεφάλαιο 16, τα άρθρα 106 έως και 109, τα άρθρα 187, 188, 189, 190, 191, 192 και 194, το Κεφάλαιο 29, τα Κεφάλαια 33 έως και 46, τα άρθρα 300 και 302, τα Κεφάλαια 48 και 49, το άρθρο 312 και το Κεφάλαιο 51.

2. Στη διαδικασία για την εξέταση της προσφυγής αναθεώρησης δεν εφαρμόζεται το Κεφάλαιο 27.

Άρθρο 337 Άρση αμφισβήτησης ή αμφιβολίας

1. Η αμφισβήτηση για την έννοια διατάξεων τυπικού νόμου που γεννώνται από την έκδοση αντίθετων πράξεων Κλιμακίων Προσυμβατικού Ελέγχου ή αντίθετων αποφάσεων του Τμήματος επί προσφυγών ανακλήσεως, καθώς και η αμφιβολία για την έννοια των διατάξεων αυτών σε εκκρεμείς υποθέσεις, αίρονται από την ελάσσονα Ολομέλεια.

2. Η αίτηση άρσης της αμφισβήτησης υποβάλλεται ενώπιον της ελάσσονος Ολομέλειας αυτεπάγγελα από τον Πρόεδρο του Κλιμακίου ή του Τμήματος ή από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή με πρωτοβουλία αυτού που έχει έννομο συμφέρον.

3. Σε περίπτωση αμφιβολίας για την έννοια διατάξεων τυπικού νόμου, το Κλιμάκιο Προσυμβατικού Ελέγχου ή το Τμήμα που είναι αρμόδιο να αποφαινεται επί των προσφυγών ανάκλησης, παραπέμπει το ζήτημα στην ελάσσονα Ολομέλεια με πρακτικό.

4. Η ελάσσονα Ολομέλεια εκδίδει απόφαση άρσης της αμφισβήτησης ή της αμφιβολίας μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κατάθεση αυτής στη γραμματεία του.

5. Στη διαδικασία για την άρση της αμφισβήτησης ή αμφιβολίας εφαρμόζεται το παρόν Κεφάλαιο.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΝΟΜΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 55 ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΡ ΑΣΚΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΔΟΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Άρθρο 338 Ολομέλεια

Το άρθρο 4 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο (ν. 4129/2013, Α' 52) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 4 Ολομέλεια

1. Η πλήρης Ολομέλεια αποτελείται από τον Πρόεδρο, τους Αντιπροέδρους και τους Συμβούλους.

2. Η Ολομέλεια λειτουργεί σε μείζονα και σε τρεις ελάσσονες σχηματισμούς, οι οποίοι μειώνονται ή αυξάνονται με απόφαση της πλήρους Ολομέλειας. Η μείζων Ολομέλεια συγκροτείται από τον Πρόεδρο, τους Αντιπροέδρους και είκοσι Συμβούλους που προκύπτουν από κλήρωση. Οι είκοσι κληρωθέντες Σύμβουλοι συμμετέχουν στη μείζονα Ολομέλεια κατά τη διάρκεια ενός δικαστικού έτους. Κατά το επόμενο δικαστικό έτος συμμετέχουν υποχρεωτικά στη συγκρότηση της μείζονος Ολομέλειας οι Σύμβουλοι

που δεν είχαν κληρωθεί το προηγούμενο έτος και όσοι κληρωθούν στη νεότερη κλήρωση. Η ελάσσων Ολομέλεια συγκροτείται από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου και δεκατέσσερις (14) Αντιπρόεδρους και Συμβούλους. Οι Αντιπρόεδροι κατανέμονται με σειρά αρχαιότητας σε καθένα από τους τρεις σχηματισμούς της ελάσσωνος Ολομέλειας μέχρι να συμπληρωθεί ο αριθμός τους. Οι Σύμβουλοι προκύπτουν από κλήρωση. Αν για τη συγκρότηση των τριών σχηματισμών της ελάσσωνος Ολομέλειας απαιτείται Σύμβουλος να συμμετέχει σε δύο από αυτούς, επιλέγεται ο νεότερος Σύμβουλος. Στις ελάσσονες και τη μείζονα Ολομέλεια μπορεί να προβλέπεται και η συμμετοχή δύο Παρέδρων με συμβουλευτική ψήφο.

Με απόφαση της πλήρους Ολομέλειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι αρμοδιότητες των σχηματισμών της Ολομέλειας, μειώνεται ή αυξάνεται ο αριθμός των σχηματισμών της ελάσσωνος Ολομέλειας και ρυθμίζονται λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρούσας. Με όμοια απόφαση μπορεί να ορίζεται ότι μη δικαιοδοτικά θέματα υπάγονται στην αρμοδιότητα της πλήρους Ολομέλειας.

3. Για την ύπαρξη απαρτίας στις περιπτώσεις των παρ. 1 και 2 απαιτείται να παρίστανται οι μισοί συν ένας από τον συνολικό αριθμό των μελών της Ολομέλειας, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή του νόμιμου αναπληρωτή του. Ο αριθμός των μελών διατηρείται περιττός με την αποχώρηση του νεότερου Συμβούλου ή, αν αυτός είναι εισηγητής στη κρίσιμη υπόθεση, με την αποχώρηση του αμέσως αρχαιότερου του.

4. Οι ελάσσονες σχηματισμοί μπορούν να παραπέμψουν υπόθεση στη μείζονα Ολομέλεια. Ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου μπορεί να παραπέμψει υπόθεση απευθείας στη μείζονα Ολομέλεια λόγω μείζονος σπουδαιότητας.

5. Οι συμμετέχοντες στις δημόσιες συνεδριάσεις της Ολομέλειας φορούν τήβεννο, η οποία καθορίζεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης και σύμφωνη γνώμη της Ολομέλειας.»

Άρθρο 339

Ρυθμίσεις για τα Τμήματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Το άρθρο 8 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 8

Αρμοδιότητες Τμημάτων - Κλιμακίων
και κατανομή δικαστικών λειτουργιών

1. Ο αριθμός των Τμημάτων με δικαστικές αρμοδιότητες ορίζεται σε επτά (7). Η κατανομή σε αυτά των υποθέσεων δικαιοδοσίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου γίνεται ως εξής:

(α) Πρώτο Τμήμα: Οι καταλογιστικές διαφορές Δημοσίου και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο Δημόσιο, καθώς και οι διαφορές από επιχορηγήσεις και κάθε είδους χρηματοδοτήσεις του Δημοσίου προς ιδιωτικά νομικά πρόσωπα ή ιδιώτες,

(β) Δεύτερο Τμήμα: Οι καταλογιστικές διαφορές οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν σε αυτά, καθώς και οι διαφορές από επιχορηγήσεις και κάθε είδους χρηματοδοτήσεις των ανωτέρω προς ιδιωτικά νομικά πρόσωπα ή ιδιώτες,

(γ) Τρίτο Τμήμα: Εφέσεις και εφέσεις-αγωγές σε συνταξιοδοτικές υποθέσεις πολιτικών υπαλλήλων και λειτουργών,

(δ) Τέταρτο Τμήμα: Αγωγές σε συνταξιοδοτικές υποθέσεις πολιτικών υπαλλήλων και λειτουργών,

(ε) Πέμπτο Τμήμα: Εφέσεις και εφέσεις - αγωγές σε συνταξιοδοτικές υποθέσεις στρατιωτικών συνταξιούχων,

(στ) Έκτο Τμήμα: Αγωγές σε συνταξιοδοτικές υποθέσεις στρατιωτικών συνταξιούχων,

(ζ) Έβδομο Τμήμα: Οι διαφορές από την άσκηση του προσυμβατικού ελέγχου και οι καταλογιστικές διαφορές από δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις εις βάρος υπόχρεων δημόσιας λογοδοσίας.

Το τεκμήριο της αρμοδιότητας για τις καταλογιστικές διαφορές ορίζεται υπέρ του Πρώτου Τμήματος και για τις συνταξιοδοτικές διαφορές υπέρ του Τρίτου. Το γενικό τεκμήριο αρμοδιότητας ορίζεται υπέρ του Έβδομου Τμήματος.

Με απόφαση της Ολομέλειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί, με κριτήρια τη λειτουργικότητα και την επιτάχυνση στην απονομή της δικαιοσύνης, να ανακατανέμονται στα επτά (7) Τμήματα οι κατηγορίες διαφορών που υπάγονται στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου και να ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία των Τμημάτων. Με όμοια απόφαση ρυθμίζεται κάθε ζήτημα σχετικό με τη μεταφορά των υποθέσεων στα επτά Τμήματα.

2. Με απόφαση της Ολομέλειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζεται ο τρόπος της συστηματικής παρακολούθησης από τα Τμήματα δικαστικής αρμοδιότητας του δημοσιονομικού υπόβαθρου των κατηγοριών υποθέσεων που υπάγονται στην αρμοδιότητά τους, προκειμένου να διατυπώσουν προτάσεις στο Τμήμα Ελέγχων για τη διενέργεια στοχευμένων ελέγχων επιδόσεων.

3. Στις δημόσιες συνεδριάσεις των Τμημάτων εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 5 του άρθρου 4.

4. Ο αριθμός των Κλιμακίων και οι αρμοδιότητες κάθε Κλιμακίου καθορίζονται με απόφαση της Ολομέλειας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με πράξη του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζονται στην αρχή κάθε δικαστικού έτους οι πρόεδροι με τους αναπληρωτές τους και τα μέλη των Κλιμακίων. Με όμοια πράξη μπορεί να μεταβάλλεται, κατά τη διάρκεια του δικαστικού έτους, η σύνθεση των Κλιμακίων, εφόσον τούτο επιβάλλεται από τις ανάγκες της υπηρεσίας.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 56

ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΚΑΙ ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Άρθρο 340

Τμήμα Ελέγχων

Μετά το άρθρο 5 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο προστίθεται άρθρο 5Α, ως εξής:

«Άρθρο 5Α

Τμήμα Ελέγχων

1. Στην αρμοδιότητα του Τμήματος Ελέγχων υπάγονται ο καθορισμός της στρατηγικής ελέγχων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο σχεδιασμός και η παρακολούθηση του ετήσιου και του πολυετούς προγράμματος ελέγχων, η έκδοση των κάθε είδους εκθέσεων ελέγχου, εφόσον αυτές δεν παραπέμπονται στην Ολομέλεια για έγκριση, ο προγραμματισμός και η παρακολούθηση των στοχευμένων ελέγχων του άρθρου 40, καθώς και η επεξεργασία των διαδηλώσεων και της ετήσιας έκθεσης.

2. Το Τμήμα Ελέγχων έχει το γενικό τεκμήριο αρμοδιότητας για κάθε θέμα που σχετίζεται με τον προγραμματισμό και τη διενέργεια κάθε είδους ελέγχων.

3. Στο Τμήμα προεδρεύει ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου με αναπληρωτή του έναν (1) Αντιπρόεδρο που ορίζεται από την Ολομέλεια κατά την έναρξη του δικαστικού έτους.»

Άρθρο 341

Έλεγχος αποτελεσματικότητας συστημάτων εσωτερικού ελέγχου - Νομική προστασία ελεγκτών

1. Η περ. α' της παρ. 1 και η παρ. 7 του άρθρου 22 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο τροποποιούνται και το άρθρο 22 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 22

1. Οι Επίτροποι του Ελεγκτικού Συνεδρίου:

α) ασκούν τον προληπτικό έλεγχο της περίπτωσης α' του άρθρου 1 του παρόντος, καθώς και έλεγχο της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου των ελεγχόμενων από αυτούς υπηρεσιών και φορέων,

β) ασκούν κατασταλτικό έλεγχο, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 38, 39 και 51 του παρόντος,

γ) εξελέγχουν, με τη βοήθεια των υπαλλήλων της υπηρεσίας τους, τους λογαριασμούς των υπολόγων και συντάσσουν έκθεση σχετικά με αυτούς,

δ) επιμελούνται για την έγκαιρη και ακριβή διεξαγωγή του έργου των υπηρεσιών τους,

ε) επιβλέπουν το προσωπικό που ανήκει στην υπηρεσία τους και στ) υπογράφουν με εντολή του Ελεγκτικού Συνεδρίου τα παρασκευαστικά έγγραφα των υποθέσεων της αρμοδιότητας τους, καθώς και κάθε άλλο έγγραφο ύστερα από ειδική γι' αυτό εντολή του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2. Ο Επίτροπος της Υπηρεσίας Επιτρόπου στη Γραμματεία του Ελεγκτικού Συνεδρίου και οι προϊστάμενοι των τμημάτων αυτής παρίστανται στις συνεδριάσεις και συντάσσουν τα πρακτικά τους, επιμελούνται για την έγκαιρη και ακριβή διεξαγωγή των εργασιών της υπηρεσίας τους και επικυρώνουν τα αντίγραφα των πράξεων και των αποφάσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και των εγγράφων αλληλογραφίας. Ο Επίτροπος ασκεί επίσης τις αρμοδιότητες που του ανατίθενται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και εποπτεύει το προσωπικό που ανήκει στην υπηρεσία του.

3. Ο Επίτροπος της προηγούμενης παραγράφου, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του, αναπληρώνεται από προϊστάμενο τμήματος της ίδιας υπηρεσίας και όταν ο τελευταίος απουσιάζει ή κωλύεται, από υπάλληλο ΠΕ κατηγορίας με βαθμό Β ή Γ' της αυτής υπηρεσίας κατά σειρά αρχαιότητας.

4. Ο Επίτροπος της Υπηρεσίας Επιτρόπου Αρχείου επιμελείται για την ταχεία διεξαγωγή της υπηρεσίας και την ασφάλεια των εγγράφων και των παραστατικών διαχειρίσεων που φυλάσσονται σε αυτήν και επιβλέπει το προσωπικό της υπηρεσίας του.

5. Τα καθήκοντα των υπαλλήλων κλάδου ΔΕ Ταξινόμων συνίστανται στην ταξινόμηση και αρχειοθέτηση των φυλασσόμενων στα Αρχεία του Ελεγκτικού Συνεδρίου λογιστικών στοιχείων και παραστατικών διαχειρίσεων που ελέγχονται από αυτό, καθώς και στην εκτέλεση κάθε εργασίας συναφούς με τα καθήκοντα αυτά.

6. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 94, ορίζονται ειδικότερα τα καθήκοντα των Επιτρόπων και του λοιπού προσωπικού του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

7. Οι επίτροποι, που καταλαμβάνουν τις θέσεις που συστήθηκαν με το άρθρο 39 παρ. 1 του ν. 3772/2009 (Α' 112), είναι αρμόδιοι για τον εντοπισμό και την αποτροπή φαινομένων κακοδιαχείρισης, κατάχρησης, σπατάλης ή διαφθοράς και για την εν γένει διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης των καταστημάτων κράτησης. Ασκούν τακτικούς και εκτάκτους ελέγχους στη δημοσιονομική διαχείριση και στις πάγιες προκαταβολές κάθε καταστήματος κράτησης και ελέγχουν αν τα ποσά που δαπανώνται, χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς για τους οποίους εγκρίθηκαν ή χορηγήθηκαν. Δικαιούνται άμεσης πρόσβασης σε κάθε πληροφορία ή στοιχείο που αφορά ή είναι χρήσιμο στην άσκηση του έργου τους και εισηγούνται στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κάθε κατάλληλο και αναγκαίο μέτρο για την αποτελεσματικότερη οικονομική διαχείριση των καταστημάτων κράτησης. Κατά τη διενέργεια του ελέγχου εφαρμόζονται αναλόγως οι περί ελέγχου διατάξεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Με την επιφύλαξη των τεσσάρων τελευταίων εδαφίων της παρ. 1 του άρθρου 46 το έλλειμμα καταλογίζεται από τον αρμόδιο, σύμφωνα με την παρούσα, Επίτροπο.

8. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που εκδίδεται κατόπιν προτάσεως του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθορίζεται η έδρα των Επιτρόπων, που είναι αρμόδιοι για τους ελέγχους, τα καταστήματα κράτησης που ελέγχει ο επίτροπος, το αναγκαίο προσωπικό από υπαλλήλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου που μετακινείται για επικουρία των επιτρόπων αυτών, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου.»

2. Η παρ. 9 του άρθρου 28 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο τροποποιείται και αναριθμείται ως παρ. 10, προστίθεται παρ. 9 και το άρθρο 28 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 28

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο:

α) Δύνата να ενημερώνεται δια των αρμόδιων Επιτρόπων του για τις υποχρεώσεις που έχουν αναληφθεί σε βάρος των πιστώσεων του Προϋπολογισμού, από τα βιβλία που τηρούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες εκκαθάρισης και εντολής πληρωμής των δαπανών.

β) Ασκει, κατά το άρθρο 98 του Συντάγματος, τον έλεγχο των δαπανών του Κράτους, των Ο.Τ.Α. ή άλλων νομικών προσώπων που υπάγονται με ειδική διάταξη νόμου στον έλεγχο του, με σκοπό τη βεβαίωση ότι υπάρχει γι' αυτές πίστωση που έχει νόμιμα χορηγηθεί και ότι κατά την πραγματοποίησή τους τηρήθηκαν οι διατάξεις του νόμου για το δημόσιο λογιστικό ή κάθε άλλη διάταξη νόμου, διατάγματος ή κανονιστικής απόφασης.

2. Το Ελεγκτικό Συνέδριο εξελέγχει τους λογαριασμούς που υποβάλλονται σε αυτό, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, επιφέρει τις μεταβολές που τυχόν ενδείκνυνται από τον έλεγχο και εκδίδει τα σχετικά με τις μεταβολές αυτές φύλλα χρέωσης και πίστωσης των υπολόγων.

3. Κατά τον έλεγχο που ασκείται από το Ελεγκτικό Συνέδριο επιτρέπεται η εξέταση και των ζητημάτων που αναφέρονται παρεμπιπτόντως, με την επιφύλαξη των διατάξεων για το δεδικασμένο.

4. Ο έλεγχος που ασκείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, διενεργείται δειγματοληπτικά κατά τα οριζόμενα με αποφάσεις της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Εφόσον από τον δειγματοληπτικό έλεγχο προκύψουν υπόνοιες για την ύπαρξη διαχειριστικών ανωμαλιών, ο έλεγχος αυτός επεκτείνεται στο σύνολο της διαχείρισης.

5. Ο έλεγχος της σκοπιμότητας των διοικητικών πράξεων εκφεύγει της αρμοδιότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

6. Σε περίπτωση αμφιβολιών του Επιτρόπου, που αναφέρονται στο ουσιαστικό μέρος της δαπάνης, θεωρείται μεν το ένταλμα, αναφέρεται δε συγχρόνως η περίπτωση στο αρμόδιο Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το οποίο ύστερα από αξιολόγηση την ανακοινώνει στον Υπουργό Οικονομικών και στον αρμόδιο κατά περίπτωση Υπουργό.

7. Το Ελεγκτικό Συνέδριο μνημονεύει επίσης ύστερα από αξιολόγηση τις περιπτώσεις αυτές στην ετήσια έκθεση του προς τη Βουλή.

8. Κατά την άσκηση του ελέγχου των λογαριασμών των υπολόγων δύνата να εξετασθεί από τον αρμόδιο Επίτροπο και το ουσιαστικό μέρος της διαχείρισης. Αν προκύψουν αμφιβολίες, το Κλιμάκιο ανακοινώνει την περίπτωση αυτή στον Υπουργό Οικονομικών και στον αρμόδιο Υπουργό.

9. Το Ελεγκτικό Συνέδριο, μέσω των Υπηρεσιών Επιτρόπου του, παρακολουθεί την εγκατάσταση και εφαρμογή συστημάτων εσωτερικού ελέγχου στους φορείς που υπάγονται στην ελεγκτική δικαιοδοσία του και κρίνει την αποτελεσματικότητα των συστημάτων αυτών για την αντιμετώπιση των δημοσιονομικών κινδύνων. Με απόφαση της Ολομέλειας ρυθμίζει κάθε ζήτημα σχετικό με τη διαδικασία για την εφαρμογή όσων ορίζονται στην παρούσα.

10. Το άρθρο 101 του ν. 4622/2019 (Α' 133) εφαρμόζεται αναλόγως και για το Ελεγκτικό Συνέδριο ως προς την άσκηση των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων του προσωπικού του.»

Άρθρο 342 Στοχευμένοι έλεγχοι

Το άρθρο 40 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 40

Διενέργεια στοχευμένων ελέγχων

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο διενεργεί, σύμφωνα με τις διατάξεις που το διέπουν, στοχευμένους ελέγχους σε τομείς υψηλού ελεγ-

κτικού ενδιαφέροντος, με βάση το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων που εγκρίνεται από την Ολομέλειά του.

2. Το Ελεγκτικό Συνέδριο διενεργεί, σύμφωνα με τις διατάξεις που το διέπουν, στοχευμένους ελέγχους επιδόσεων σε τομείς υψηλού ελεγκτικού ενδιαφέροντος, με βάση το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων που εγκρίνεται από την Ολομέλειά του.

3. Οι έλεγχοι που προβλέπονται στις παρ. 1 και 2 πραγματοποιούνται από τις Υπηρεσίες Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Αν κριθεί αναγκαίο, μπορεί με απόφαση της Ολομέλειας, ύστερα από πρόταση του Τμήματος Ελέγχων, να επιτραπεί οι έλεγχοι που προβλέπονται στις παρ. 1 και 2, να διενεργηθούν από ειδικό κλιμάκιο αποτελούμενο από δικαστικούς λειτουργούς ή ελεγκτές δικαστικούς υπαλλήλους ή δικαστικούς λειτουργούς επικουρούμενους από ελεγκτές του Δικαστηρίου. Τα μέλη του ειδικού κλιμακίου ορίζονται από το Τμήμα Ελέγχων. Εφόσον στο ειδικό κλιμάκιο συμμετέχουν δικαστικοί λειτουργοί, ορίζονται κατά προτεραιότητα μεταξύ των υπηρετούντων στο Τμήμα Ελέγχων. Όταν οι δικαστικοί λειτουργοί που συμμετέχουν στους ανωτέρω ελέγχους επικουρούνται από ελεγκτές δικαστικούς υπαλλήλους, στο υπόμνημα σχεδιασμού ελέγχου, με βάση το οποίο διεξάγεται ο έλεγχος, οριοθετούνται με ακρίβεια οι ελεγκτικές ενέργειες που ανατίθενται στους δικαστικούς λειτουργούς. Αν κατά τους ελέγχους αυτούς διαπιστωθεί έλλειμμα, αρμόδιο για τον καταλογισμό είναι Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 46.

4. Εκτός από τους ελέγχους που αναφέρονται στις παρ. 1 έως 3, το Ελεγκτικό Συνέδριο προγραμματίζει και διενεργεί κάθε χρόνο ειδικούς ελέγχους επί ζητημάτων γενικότερου ενδιαφέροντος με σκοπό τον εντοπισμό και τη διάγνωση συστημικής φύσης παθογενειών στη δημόσια διαχείριση, την ανάλυση των αιτίων των παθογενειών αυτών και τη διατύπωση συστάσεων για την αντιμετώπισή τους. Η αποτύπωση των ευρημάτων περιλαμβάνεται σε ειδικές εκθέσεις που απευθύνονται στην Βουλή και την Κυβέρνηση.

5. Ο προγραμματισμός των ελέγχων που αναφέρονται στις παρ. 1 έως 4 γίνεται από το Τμήμα Ελέγχων, αφού ληφθούν υπόψη οι σχετικές προτάσεις των Τμημάτων με δικαστικές αρμοδιότητες. Οι εκθέσεις ελέγχου εγκρίνονται από το Τμήμα Ελέγχων, εκτός αν αυτό κρίνει ότι επιβάλλεται η έγκριση της έκθεσης ελέγχου από την Ολομέλεια.

6. Οι έλεγχοι που προβλέπονται στις παρ. 4, 5 και στο τελευταίο εδάφιο του άρθρου 66, διενεργούνται από ειδικά κλιμάκια, όπως ορίζεται στην παρ. 3. Ανάλογα με το θεματικό αντικείμενο και τη δυσχέρεια που ενδέχεται να παρουσιάζουν οι εν λόγω έλεγχοι, η Ολομέλεια μπορεί να αποφασίσει την απαλλαγή των δικαστικών λειτουργών και υπαλλήλων που συμμετέχουν σε αυτούς από κάθε άλλη απασχόληση.

7. Το Ελεγκτικό Συνέδριο διενεργεί κάθε είδους έκτακτο έλεγχο.

8. Υπάλληλοι ή συνεργάτες δημόσιων υπηρεσιών ή φορέων με εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία διατίθενται από την υπηρεσία ή τον φορέα, όπου απασχολούνται, στο Ελεγκτικό Συνέδριο αποκλειστικά ή με παράλληλη άσκηση καθηκόντων για τη διεξαγωγή ελέγχου που απαιτεί ιδιαίτερες τεχνικές γνώσεις ή εμπειρία. Για τη διάθεση εκδίδεται απόφαση του αρμόδιου υπουργού ύστερα από αίτημα του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Οι διατιθέμενοι, κατά την απασχόλησή τους στο Ελεγκτικό Συνέδριο, εξακολουθούν να υπάγονται οργανικά και για τις αποδοχές τους στην υπηρεσία ή τον φορέα από τον οποίο προέρχονται.»

Άρθρο 343

Παρουσίαση στη Βουλή του ετήσιου προγράμματος ελέγχων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και ρυθμίσεις για τον έλεγχο του απολογισμού και του γενικού ισολογισμού του Κράτους και τις Διαδηλώσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Το άρθρο 66 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο τροποποιείται, προστίθεται σ' αυτό παρ. 4 και αναριθμείται σε άρθρο 66Α και τίθεται νέο άρθρο 66, τα οποία διαμορφώνονται ως εξής:

«Άρθρο 66

Παρουσίαση στη Βουλή του ετήσιου προγράμματος ελέγχων του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου παρουσιάζει κάθε έτος στη Βουλή το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων του Δικαστηρίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό της. Δέκα (10) μέρες πριν από την παρουσίαση του ετήσιου προγράμματος ελέγχων του Δικαστηρίου κατά το προηγούμενο εδάφιο κοινοποιεί το πρόγραμμα στον Πρόεδρο της Βουλής. Κατά την ακρόαση του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η Βουλή, όπως ορίζεται στον Κανονισμό της, μπορεί να προτείνει να δοθεί προτεραιότητα σε ορισμένους από τους ελέγχους που έχουν προγραμματισθεί. Μπορεί ακόμη να εκφράσει ενδιαφέρον για τη διενέργεια και άλλων ελέγχων, πέραν των προγραμματισμένων, έως τριών κατ' έτος, ιδίως με αντικείμενο αδυναμίες στα συστήματα δημόσιας διαχείρισης.

Άρθρο 66Α

Έλεγχος απολογισμού και γενικού ισολογισμού του Κράτους - Διαδηλώσεις Ελεγκτικού Συνεδρίου

1. Ο έλεγχος της δημόσιας διαχείρισης ολοκληρώνεται με τον έλεγχο του απολογισμού και του γενικού ισολογισμού του Κράτους.

2. Το Ελεγκτικό Συνέδριο εξετάζει τον απολογισμό και τον ισολογισμό του Κράτους με βάση τις κείμενες διατάξεις και σύμφωνα με όσα ορίζονται με απόφαση της Ολομέλειας του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η εξέταση γίνεται σύμφωνα με το οικείο εγχειρίδιο ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπου ενσωματώνονται τα σχετικά διεθνή ελεγκτικά πρότυπα. Το Ελεγκτικό Συνέδριο επιστρέφει τον απολογισμό και τον ισολογισμό του Κράτους στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους μαζί με τις σχετικές διαδηλώσεις του εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 167 του ν. 4270/2014.

3. Οι διαδηλώσεις εκδίδονται από την Ολομέλεια με βάση τις ελεγκτικές εργασίες της αρμόδιας Υπηρεσίας Επιτρόπου. Το Τμήμα Ελέγχων, αφού τις επεξεργασθεί, τις υποβάλλει στην Ολομέλεια, η οποία αποφασίζει για την έκδοσή τους.

4. Μετά την αποστολή των διαδηλώσεων στη Βουλή και μέχρι τη συμπλήρωση του νόμιμου χρόνου παραγραφής, επιτρέπεται ο έλεγχος των λογαριασμών του Δημοσίου και των υποκειμένων στους λογαριασμούς συναλλαγών και πράξεων μόνον αν αυτό προβλεφθεί θεματικά και δειγματοληπτικά στο ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων ή αν διαταχθεί έκτακτος έλεγχος κατά τις κείμενες διατάξεις.»

Άρθρο 344

Ρυθμίσεις για την Ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου προς τη Βουλή

Το άρθρο 67 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 67

Ετήσια έκθεση προς τη Βουλή

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο, κάθε έτος, με έκθεση της Ολομέλειάς του προς τη Βουλή, που εγχειρίζεται στον Πρόεδρό της από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εκθέτει το αποτέλεσμα των εργασιών του με κατηγοριοποιημένα ευρήματα από την άσκηση του ελεγκτικού του έργου. Στην έκθεση μπορεί να ενσωματώνονται τα πορίσματα των στοχευμένων ελέγχων. Η έκθεση μπορεί επίσης να περιλάβει συστάσεις για μεταρρυθμίσεις που καθίστανται αναγκαίες προς θεραπεία παθογενειών που διαπιστώθηκαν κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

2. Οι παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί της οικονομικής διαχείρισης του Κράτους, που περιέχονται στην ετήσια έκθεσή του, γνωστοποιούνται απαραίτητα, πριν από την εγχείριση της έκθεσης στον Πρόεδρο της Βουλής, στους αρμόδιους διατάκτες των υπουργείων μέσω του Υπουργού Οικονομικών. Οι

απαντήσεις των υπουργών περιλαμβάνονται σε ιδιαίτερο τεύχος και αποστέλλονται με μέριμνα του Υπουργού Οικονομικών, μέσα σε διάστημα δύο (2) μηνών από τη γνωστοποίηση της έκθεσης, στον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος στη συνέχεια τις διαβιβάζει, μαζί με την ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου στον Πρόεδρο της Βουλής. Η ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου μαζί με τις απαντήσεις των αρμοδίων διατακτών συνδημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Η ετήσια έκθεση προς τη Βουλή προετοιμάζεται από το Τμήμα Ελέγχων με βάση τις πληροφορίες που παρέχονται σε αυτό από τους δικαστικούς σχηματισμούς και τις Υπηρεσίες Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το Τμήμα Ελέγχων, αφού την επεξεργασθεί, την υποβάλλει στην Ολομέλεια, η οποία αποφασίζει για την έκδοσή της.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 57 ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΚΑΙ ΘΩΡΑΚΙΣΗ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΑΚΑΣΙΩΝ

Άρθρο 345 Αρμοδιότητα καταλογισμού

1. Η παρ. 1 του άρθρου 38 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο αντικαθίσταται, η παρ. 2 καταργείται, οι παρ. 3, 4, 5, 6 και 7 αναριθμούνται σε παρ. 2, 3, 4, 5 και 6 και το άρθρο 38 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 38

1. Ο έλεγχος των λογαριασμών των δημόσιων υπολόγων, των απολογισμών των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των ειδικών λογαριασμών, καθώς και των λοιπών λογαριασμών που αναφέρονται στην παρ. β' της παρ. 1 του άρθρου 1, ασκείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος από τον Επίτροπο της Υπηρεσίας Επιτρόπου, στην αρμοδιότητα της οποίας υπάγονται. Στην αρμοδιότητα του Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανήκει και η διατύπωση ελεγκτικής γνώμης επί των παραπάνω λογαριασμών. Αμφισβητήσεις που ανακύπτουν από τον ως άνω καθορισμό των αρμοδιοτήτων, επιλύονται κάθε φορά με απόφαση της Ολομέλειας.

2. Κατά τη διενέργεια του ελέγχου των λογαριασμών των υπολόγων δύναται να ζητείται από τις αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες, τους υπολόγους, καθώς και από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο κάθε αναγκαία πληροφορία ή στοιχείο, αν δε συντρέχει περίπτωση, μπορεί να διενεργηθεί και επιτόπια έρευνα.

3. Για τις ελλείψεις που διαπιστώνονται ή τις αμφιβολίες που δημιουργούνται κατά την επεξεργασία των λογαριασμών, συντάσσεται φύλλο μεταβολών και ελλείψεων, που αποστέλλεται αρμοδίως για την αναπλήρωση των διαπιστούμενων ελλείψεων και την παροχή των απαιτούμενων πληροφοριών εντός προθεσμίας όχι μεγαλύτερης των δεκαπέντε ημερών, η οποία μπορεί να παραταθεί για εύλογο χρόνο.

4. Διαφορές, οι οποίες προκύπτουν κατά τον έλεγχο των λογαριασμών σε χρέωση ή πίστωση των υπολόγων και είναι κατώτερες ποσού που ορίζεται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ύστερα από γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, διαγράφονται και οι λογαριασμοί αυτοί εξισώνονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ίδια ως άνω απόφαση.

5. Σε ζητήματα που αναφέρονται κατά την επεξεργασία των λογαριασμών, μπορεί, σε περίπτωση αμφιβολιών, να προκληθεί εκ των προτέρων η γνώμη του αρμόδιου Κλιμακίου για τα ζητήματα αυτά ύστερα από έκθεση του οικείου Επιτρόπου προς αυτό. Ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου δύναται, αν κρίνει τούτο αναγκαίο λόγω της σοβαρότητας ή της γενικότητας του θέματος, να προκαλεί τη γνώμη της Ολομέλειας, η οποία είναι υποχρεωτική για τους Επιτρόπους, τα Κλιμάκια και τα Τμήματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά την έκδοση των σχετικών πράξεων και αποφάσεων τους.

6. Αν κατά τον έλεγχο των λογαριασμών διαπιστωθεί ποινικώς κολάσιμη πράξη, ανακινώνεται τούτο στον αρμόδιο εισαγγελέα,

στον Υπουργό ή άλλο αρμόδιο όργανο στον οποίο υπάγεται ο υπόλογος, καθώς και στον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.»

2. Ο τίτλος, καθώς και οι παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου 46 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο τροποποιούνται και το άρθρο 46 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 46 Πράξεις Ελεγκτικού Συνεδρίου

1. Ο αρμόδιος Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, έχοντας υπόψη την έκθεση που συντάσσεται κατά περίπτωση σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 1 ή την παρ. 5 του άρθρου 22 αποφαινεται για την ορθότητα ή μη των λογαριασμών και κηρύσσει με πράξη του τούς λογαριασμούς ως ορθώς έχοντες ή καταλογίζει τον υπόλογο με το έλλειμμα που διαπιστώθηκε ή με εκείνο που προκύπτει από την παράλειψη εισπραξης ή βεβαιώνει σε πίστωση αυτού το τυχόν πλεόνασμα. Για ελλείμματα άνω των εκατό χιλιάδων (100.000,00) ευρώ, αρμόδιο για τον καταλογισμό είναι Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Στην περίπτωση αυτή, ο Επίτροπος, αφού τηρήσει τη νόμιμη διαδικασία, διαβιβάζει στο Κλιμάκιο αίτηση καταλογισμού συνοδευόμενη από έκθεση ελέγχου και το σχετικό υποστηρικτικό υλικό. Το Κλιμάκιο, χωρίς να επαναλάβει τον έλεγχο, εφόσον κρίνει ότι η αίτηση θεμελιώνεται επαρκώς στα στοιχεία του φακέλου, καλεί τους υπευθύνους σε ακρόαση και στη συνέχεια αποφαινεται επί της αίτησης καταλογισμού. Αν το Κλιμάκιο κρίνει ότι η αίτηση δεν θεμελιώνεται επαρκώς, αναπέμπει την υπόθεση στον Επίτροπο για τις δικές του περαιτέρω ενέργειες. Με απόφαση της Ολομέλειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ανωτέρω χρηματικό όριο, ύστερα από εκτίμηση της αποτελεσματικότερης κατανομής του ελεγκτικού έργου.

2. Εφόσον συντρέχει περίπτωση, το όργανο, που είναι αρμόδιο σύμφωνα με την παρ. 1, δύναται να προβεί στον καταλογισμό του υπολόγου και πριν αποφανθεί για τους λογαριασμούς του.

3. Σε βάρους του υπολόγου καταλογίζονται οι προσαυξήσεις που καθορίζονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για το δημόσιο λογιστικό και για την εισπραξη των δημοσίων εσόδων. Οι προσαυξήσεις αυτές υπολογίζονται, για μεν την παράλειψη εισπράξεων, από τότε που ο υπόλογος όφειλε να ενεργήσει την εισπραξη, για δε την παράλειψη εισαγωγής των εισπράξεων, από τότε που αυτός όφειλε να εισαγάγει τα εισπραχθέντα στο δημόσιο ταμείο. Σε περίπτωση ελλείμματος, οι προσαυξήσεις υπολογίζονται από την ημέρα κατά την οποία εξακριβώθηκε ότι έλαβε χώρα το έλλειμμα και εφόσον η εξακρίβωση αυτή καθίσταται αδύνατη, από τότε που ανακαλύφθηκε κατά την επιθεώρηση ή την παράδοση της διαχείρισης του υπολόγου το έλλειμμα. Αν η εξακρίβωση του ελλείμματος γίνεται μετά τη λήξη του οικονομικού έτους στη διαχείριση του οποίου αναφέρεται το έλλειμμα και είναι αδύνατος ο προσδιορισμός της ημέρας ή του μήνα που έλαβε χώρα τούτο, οι προσαυξήσεις υπολογίζονται από τη λήξη του οικονομικού έτους της διαχείρισης. Ο υπόλογος απαλλάσσεται των προσαυξήσεων, εφόσον αποδείξει ότι η παράλειψη ή το έλλειμμα δεν οφείλεται σε δόλο ή βαρεία αμέλεια του.

4. Μη νόμιμες δαπάνες που πληρώθηκαν με τίτλους πληρωμής που δεν εκδίδονται από τις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου καταλογίζονται σε κάθε περίπτωση από το Ελεγκτικό Συνέδριο σύμφωνα με το άρθρο 96 του ν. 4270/2014 (Α' 143).»

3. Ο τίτλος, καθώς και οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 47 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο τροποποιούνται και διαμορφώνονται ως εξής:

«Άρθρο 47 Εκτελεστικότητα πράξεων - Κοινοποίησης

1. Οι πράξεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 46 και κοινοποιούνται στον υπόλογο σύμφωνα με τα οριζόμενα σε προεδρικό διάταγμα, είναι εκτελεστές. Κατά των πράξεων αυτών δεν επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής στα άλλα δικαστήρια, τα ποσά δε που καταλογίζονται με τις πράξεις αυτές εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων.

2. Αντίγραφα των πράξεων που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 46, διαβιβάζονται μαζί με τους σχετικούς φακέλους από τη Γραμματεία τους στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τυχόν άσκηση ένδικων μέσων από αυτόν.»

4. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 56 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο αντικαθίσταται και το άρθρο 56 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 56

1. Τα δικαιολογητικά των ενταλμάτων προπληρωμής θεωρούνται από τους Επιτρόπους του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι οποίοι επικουρούνται στο έργο του ελέγχου από το προσωπικό που έχει οριστεί για το σκοπό αυτόν, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

2. Κατά τον έλεγχο και τη θεώρηση των δικαιολογητικών απόδοσης λογαριασμού των ενταλμάτων προπληρωμής, το Ελεγκτικό Συνέδριο, ύστερα από εισήγηση του αρμόδιου Επιτρόπου που ενεργεί αυτεπαγγέλτως ή με αίτηση του υπολόγου, αποφαινεται και για τις δαπάνες που τυχόν απορρίφθηκαν από τα αρμόδια όργανα για την αναγνώριση και εκκαθάριση τους.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται αναλόγως και για τα δικαιολογητικά απόδοσης λογαριασμού των ενταλμάτων προπληρωμής δευτερευόντων διατακτών που δεν υπόκεινται σε προληπτικό έλεγχο.

4. Ο καταλογισμός σε βάρος εκείνων που έλαβαν χρήματα από το Δημόσιο με την υποχρέωση να αποδώσουν λογαριασμό και δεν τον υπέβαλαν εμπρόθεσμα ή τον υπέβαλαν μόνο για μέρος των χρημάτων που έλαβαν, ασκείται με πράξη των Επιτρόπων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την επιφύλαξη κατά τα λοιπά των διατάξεων του άρθρου 6 παρ.4 και 5 του π.δ. 136/1998 (Α' 107).

5. Οι Επίτροποι προβαίνουν σε ανάκληση των ανωτέρω καταλογιστικών πράξεων τους, εφόσον θεωρηθούν από αυτούς τα οικεία δικαιολογητικά.

6. Δαπάνες οι οποίες αναγνωρίστηκαν και εκκαθαρίστηκαν από τα αρμόδια όργανα, αλλά κρίνονται ως μη νόμιμες ή ως μη στηριζόμενες σε νόμιμα δικαιολογητικά, καταλογίζονται από τον αρμόδιο Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

7. Κατά των καταλογιστικών πράξεων του παρόντος άρθρου επιτρέπεται το προβλεπόμενο στο άρθρο 48 ένδικο μέσο της αναθεώρησης, το οποίο ασκείται ενώπιον του οργάνου που τις εξέδωσε χωρίς την καταβολή παραβόλου.

8. Η αίτηση αναθεώρησης δεν υπόκειται σε περιορισμό προθεσμίας, εφόσον στηρίζεται στην υποβολή νέων δικαιολογητικών για τη διάθεση των χρημάτων ή στη συμπλήρωση εκείνων που υποβλήθηκαν. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 38 παρ. 2 και 6, 46 και 47. Επίσης επιτρέπεται και η κατά το άρθρο 80 έφεση ενώπιον του αρμόδιου Τμήματος.»

5. Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 63 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο τροποποιούνται και το άρθρο 63 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 63

1. Το αρμόδιο σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 46 όργανο, ύστερα από αίτηση του υπολόγου ή και αυτεπαγγέλτως, αποφαινεται για την απαλλαγή από την ευθύνη των υπολόγων που λογοδοτούν ενώπιον του για κάθε απώλεια, έλλειψη ή φθορά χρημάτων, υλικού ή δικαιολογητικών και παραστατικών πληρωμής κάθε είδους, είτε με την πράξη που εκδίδεται κατά τον έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών είτε και προηγουμένως με ιδιαίτερη πράξη. Ο υπόλογος, που ζητεί την απαλλαγή, υποχρεούται να αποδείξει την απώλεια, έλλειψη ή φθορά που επήλθε και επιπλέον ότι δεν τον βαρύνει υπαιτιότητα, διότι έχει συμμορφωθεί πλήρως με όσα ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις και επιδείξει την επιμέλεια που δείχνει στις δικές του υποθέσεις.

2. Το αρμόδιο σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 46 όργανο, αποφαινεται επίσης με πράξη του, ύστερα από αίτηση των υπολόγων ή και αυτεπαγγέλτως, για την απαλλαγή από την ευθύνη τους από εντάλματα προπληρωμής, προσωρινά εντάλματα, εν-

τάλματα πάγιας προκαταβολής ή χρηματικές προκαταβολές από το δημόσιο ταμείο, καθώς και από την ευθύνη τους για την απώλεια, έλλειψη ή φθορά χρημάτων ή δικαιολογητικών της διαχείρισης των χρημάτων που έλαβαν. Ο υπόλογος υποχρεούται να αποδείξει την απώλεια των χρημάτων ή την προσήκουσα διάθεση αυτών και την απώλεια των δικαιολογητικών της διάθεσης τους και επιπλέον ότι δεν τον βαρύνει υπαιτιότητα.»

6. Η παρ. 1 του άρθρου 64 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο τροποποιείται και το άρθρο 64 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 64

1. Ο έλεγχος των διαχειρίσεων, των οποίων τα στοιχεία καταστράφηκαν ή απολέσθηκαν ολικά ή μερικά στο Ελεγκτικό Συνέδριο από ανώτερη βία ή τυχαίο γεγονός και των οποίων η απώλεια ή καταστροφή διαπιστώνεται με πράξη του αρμόδιου Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ενεργείται κατά τα οριζόμενα με αποφάσεις της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Οι αποφάσεις αυτές, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση της αρμόδιας Υπηρεσίας Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθορίζουν τον τρόπο του ελέγχου των διαχειρίσεων αυτών, τα στοιχεία που θα υποβληθούν σε αναπλήρωση εκείνων που απολέσθηκαν ή καταστράφηκαν, τους υπόχρεους και την προθεσμία για την υποβολή τους, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη λεπτομέρεια για τον έλεγχο.»

7. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 80 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο αντικαθίσταται και το άρθρο 80 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 80

1. Κατά καταλογιστικών πράξεων των υπουργών, μονοπρόσωπων ή συλλογικών διοικητικών οργάνων, διοικητικών αρχών, οικονομικών επιθεωρητών ή άλλου φορέα επί διαχείρισης υλικού, αξιών ή χρηματικού του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, επιτρέπεται να ασκηθεί έφεση από όποιον έχει έννομο συμφέρον μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών, η οποία αρχίζει από την επίδοση ή την καθ' οιονδήποτε τρόπο περιέλευση ή την αποδεδειγμένα πλήρη γνώση της προσβαλλόμενης πράξης. Εάν ο έχων έννομο συμφέρον για την άσκηση έφεσης διαμένει στην αλλοδαπή, η αντίστοιχη προθεσμία ορίζεται σε ενενήντα ημέρες.

2. Η προθεσμία για την άσκηση της έφεσης κατά των ανωτέρω πράξεων για το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, που χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους και για τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, είναι εξήντα ημέρες και αρχίζει από την περιέλευση της προσβαλλόμενης πράξης σε αυτούς.

3. Με την άσκηση της έφεσης εξαντλείται η αρμοδιότητα του οργάνου που εξέδωσε την καταλογιστική πράξη.»

Άρθρο 346

Ρυθμίσεις για τους ελέγχους σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου

1. Η παρ. 8 του άρθρου 51 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο αντικαθίσταται και το άρθρο 51 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 51

1. Από το Ελεγκτικό Συνέδριο διεξάγεται υποχρεωτικά κατασταλτικός έλεγχος των λογαριασμών των δήμων, των περιφερειών και των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και των κοινωφελών επιχειρήσεων, των επιχειρήσεων ύδρευσης

αποχέτευσης και των δημοτικών ανωνύμων εταιρειών του άρθρου 266 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων. Ο έλεγχος είναι ετήσιος τακτικός και δειγματοληπτικός, εκτός εάν από το δειγματοληπτικό έλεγχο προέκυψαν λόγοι που επιβάλλουν τη γενίκευση του κατασταλτικού ελέγχου και διενεργείται μετά το τέλος κάθε οικονομικής χρήσης ή είναι έκτακτος γενικός ή ειδικός ή θεματικός και συνίσταται στον έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας της διαχείρισης. Σε κάθε περίπτωση ο έλεγχος διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Κατά τον κατασταλτικό έλεγχο ελέγχονται ιδίως: α) η τήρηση της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, β) η ορθή τήρηση του κατά περίπτωση ισχύοντος λογιστικού ή διαχειριστικού συστήματος, σύμφωνα με τους κανόνες και τις αρχές που το διέπουν, γ) η τήρηση και ενημέρωση των λογαριασμών, ώστε να απεικονίζουν με ακρίβεια το περιεχόμενο των οικονομικών πράξεων και δημοσιονομικών ενεργειών, δ) η νόμιμη καταβολή του μεριδίου τυχόν συμμετοχής ενός ή περισσοτέρων Ο.Τ.Α. σε κάθε φύσεως νομικά πρόσωπα αυτών ή σε προγραμματικές συμβάσεις, ε) η νόμιμη λήψη δανείων, η παροχή εγγυήσεων και η τήρηση των όρων των σχετικών συμβάσεων, στ) η νόμιμη διαχείριση της κινητής και ακίνητης περιουσίας και ζ) η έγκαιρη και κανονική απόδοση των υπέρ τρίτων εισπραττόμενων νομίμων δικαιωμάτων και η είσπραξη και η διαχείριση των ανταποδοτικών τελών ή άλλων ειδικών εσόδων ή των εσόδων από δάνεια ή των βεβαιωθέντων εσόδων από οφειλές και πρόστιμα σε βάρος τρίτων.

3. Αρμόδιος για τον κατασταλτικό έλεγχο είναι ο ίδιος Επίτροπος που είναι αρμόδιος για τον προληπτικό έλεγχο των δαπανών των υπόχρεων φορέων. Για τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες αρμόδιος είναι ο Επίτροπος της έδρας τους. Ειδικά για την Μητροπολιτική Περιφέρεια Αττικής αρμόδιοι για τις οικείες περιφερειακές ενότητες είναι οι Επίτροποι που ορίζονται από την Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

4. Ο κατασταλτικός έλεγχος πρέπει να ολοκληρωθεί μέσα σε έξι μήνες από την ημερομηνία αποστολής του αντιγράφου του απολογισμού ή ισολογισμού του υπόχρεου για κατασταλτικό έλεγχο φορέα, ο οποίος συνοδεύεται: α) από τις σχετικές εκθέσεις και πράξεις των αρμοδίων οργάνων του, β) την έκθεση των ορκωτών λογιστών ελεγκτών και γ) από κάθε σχετικό με τον έλεγχο στοιχείο, που καθορίζεται με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου και σε κάθε περίπτωση εντός του επομένου διαχειριστικού έτους, από αυτό που αφορά ο κατασταλτικός έλεγχος.

5. Η σχετική έκθεση περί των αποτελεσμάτων του διενεργηθέντος κατασταλτικού ελέγχου, για το σύνολο των υπόχρεων φορέων διαβιβάζεται στους Υπουργούς Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, καθώς και στην Επιτροπή Διαφάνειας και Θεσμών της Βουλής.

6. Σε κάθε περίπτωση ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου μπορεί να διατάξει έκτακτο διαχειριστικό έλεγχο της διαχείρισης ενός Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου αυτού.

7. Σε περίπτωση μη υποβολής του απολογισμού ή και του ισολογισμού Ο.Τ.Α. α' βαθμού στο Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με το άρθρο 163 παρ. 5 εδάφιο α' του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, επιβάλλονται σε βάρος των υπαιτίων οι κυρώσεις του άρθρου 45 του παρόντος νόμου και παράλληλα διενεργείται έκτακτος έλεγχος σύμφωνα με το άρθρο 163 παρ. 5 εδάφιο β' του ίδιου Κώδικα.

8. Ο έλεγχος των λογαριασμών των φορέων που αναφέρονται στην παρ. 1 επιτρέπεται να ενεργείται στο Κατάστημά τους.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 53 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο αντικαθίσταται και το άρθρο 53 διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Άρθρο 53

1. Κατά τον έλεγχο των απολογισμών των λοιπών Ν.Π.Δ.Δ. και των άλλων ελεγχόμενων φορέων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του παρόντος που αφορούν τον έλεγχο των λογαριασμών των δημοσίων υπολόγων.

2. Ο έλεγχος των λογαριασμών των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των λοιπών νομικών προσώπων επιτρέπεται να ενεργείται στο Κατάστημά τους.

3. Ο έλεγχος του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων ασκείται στο Κατάστημα του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.), σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και του ν. 992/ 1979.

4. Κάθε δημόσια υπηρεσία υποχρεούται να ανακοινώνει χωρίς καθυστέρηση στο Ελεγκτικό Συνέδριο τη σύσταση ή κατάργηση κάθε Ν.Π.Δ.Δ. ή άλλου φορέα που τελεί υπό την εποπτεία της.»

3. Η παρ. 4 του άρθρου 54 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο καταργείται και οι υφιστάμενες παρ. 5 και 6 αναριθμούνται σε παρ. 4 και 5, αντίστοιχα και το άρθρο 54 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 54

1. Η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου εκδίδει κατ' έτος πρόγραμμα ελέγχου λογαριασμών των Ν.Π.Δ.Δ. εκτός από τους Ο.Τ.Α.. Με το πρόγραμμα καθορίζονται:

α) τα Ν.Π.Δ.Δ. που θα ελεγχθούν,
β) η περίοδος της διαχείρισης ανά οικονομικά έτη που θα υποβληθεί στον έλεγχο,

γ) το ποσοστό της δειγματοληψίας, το οποίο σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να αφορά λιγότερες από τριάντα πράξεις διαχείρισης και το πέντε τοις εκατό των πιστώσεων του προϋπολογισμού κάθε οικονομικού έτους που ελέγχεται,

δ) το όριο ανοχής σφάλματος, η υπέρβαση του οποίου επιβάλλει τη διενέργεια καθολικού ελέγχου, το οποίο δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το ενάμιση τοις εκατό των πράξεων διαχείρισης ή του ύψους των πιστώσεων που ελέγχθηκαν,

ε) ο χώρος διενέργειας του ελέγχου, που μπορεί να είναι και το Κατάστημα του νομικού προσώπου που ελέγχεται ή άλλος χώρος όπου φυλάσσονται τα κρίσιμα στοιχεία,

στ) Η ημερομηνία περάτωσης του ελέγχου.

2. Το πρόγραμμα ελέγχου κοινοποιείται, μέσα σε εύλογο χρόνο από την έκδοσή του, στους αρμόδιους για την εποπτεία των νομικών προσώπων Υπουργούς και στα νομικά πρόσωπα, τα οποία θα υποβληθούν στον έλεγχο.

3. Ο έλεγχος διενεργείται από τις αρμόδιες καθ' ύλην Υπηρεσίες Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή από ομάδες ελέγχου οριζόμενες από τον Πρόεδρο για το σκοπό αυτόν. Το νομικό πρόσωπο, για το οποίο αποφασίστηκε ο επιτόπιος έλεγχος, ενημερώνεται από τον αρμόδιο Επίτροπο ή τον Πρόεδρο για την ημερομηνία έναρξης του ελέγχου πέντε εργάσιμες ημέρες πριν από την έναρξη του ελέγχου. Κατά τον επιτόπιο έλεγχο μπορεί να παρίσταται και εκπρόσωπος του νομικού προσώπου. Για κάθε νομικό πρόσωπο συντάσσεται μετά τον έλεγχο και ειδική έκθεση, στην οποία διατυπώνονται αιτιολογημένα παρατηρήσεις σχετικές με τη βελτίωση της διαχείρισης του νομικού προσώπου και η οποία αποστέλλεται στους αρμόδιους φορείς.

4. Σε επείγουσες ή έκτακτες περιπτώσεις, το πρόγραμμα ελέγχου για μεμονωμένα νομικά πρόσωπα δύναται να εκδώσει και ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οπότε ισχύουν τα ανωτέρω αναλόγως εφαρμοζόμενα.

5. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου και του π.δ. 1225/1981.»

Άρθρο 347 Ελεγκτική διαδικασία

Μετά το άρθρο 54 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο προστίθεται άρθρο 54Α, ως εξής:

«Άρθρο 54Α Ελεγκτική διαδικασία

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο, συνεκτιμώντας τις ελεγκτικές του δυνατότητες, προγραμματίζει τους ελέγχους των ειδικών λογαριασμών, των λογαριασμών των οργανισμών τοπικής αυτοδιοί-

κτησης, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των λοιπών φορέων που υπάγονται στην ελεγκτική του αρμοδιότητα, έτσι ώστε κάθε φορέας να μπορεί να υποβάλλεται σε έλεγχο μία (1) τουλάχιστον φορά κάθε τέσσερα (4) έτη.

2. Λογαριασμοί που παρέμειναν ανέλεγκτοι, με την επιφύλαξη της συμπλήρωσης του νόμιμου χρόνου παραγραφής, ελέγχονται θεματικά και δειγματοληπτικά σύμφωνα όσα ορίζονται στο ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων ή με έκτακτο έλεγχο που διατάσσεται κατά την παρ. 7 του άρθρου 40.

3. Αν ο Επίτροπος κρίνει ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου του ελεγχόμενου από αυτόν ειδικού λογαριασμού ή οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή άλλου φορέα που υπάγεται στην ελεγκτική αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου λειτουργήσει αποτελεσματικά κατά το κρίσιμο οικονομικό έτος, περιορίζοντας στο ελάχιστο τον δημοσιονομικό κίνδυνο, μπορεί, ύστερα από έγκριση του Τμήματος Ελέγχων, να μην ασκήσει έλεγχο στις υποκείμενες στους λογαριασμούς συναλλαγές και πράξεις.

4. Με απόφαση της Ολομέλειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να προβλέπεται η φύλαξη, για τις ανάγκες του ελέγχου, των διαχειριστικών στοιχείων των λογαριασμών που αναφέρονται στην παρ. 1 εντός των Καταστημάτων των ελεγχόμενων φορέων. Τα στοιχεία αυτά, εφόσον ζητηθούν, πρέπει, ανάλογα με το αίτημα, είτε να διαβιβάζονται αμελλητί στο Ελεγκτικό Συνέδριο, είτε να επιτρέπεται η απόρροια πρόσβαση σε αυτά των ορισθέντων ελεγκτών. Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας.»

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 58 ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 348 Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Με απόφαση της Ολομέλειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και λαμβάνεται σε προθεσμία εννέα (9) μηνών από την έναρξη του επόμενου δικαστικού έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος, μπορεί, για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του Δικαστηρίου, να τροποποιείται ο εσωτερικός κανονισμός του με την εναρμόνισή του με τις διατάξεις του παρόντος.

2. Με κανονιστική απόφαση του αρμοδίου οργάνου της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 32Αεπ. του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και λαμβάνεται σε προθεσμία εννέα (9) μηνών από την έναρξη του επόμενου δικαστικού έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος, μπορεί, για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της, να τροποποιείται ο εσωτερικός κανονισμός της με την εναρμόνισή του με τις διατάξεις του παρόντος.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 59 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 349 Εκκρεμείς δίκες και διαδικασίες

1. Σε δίκες εκκρεμείς κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος, οι διαδικαστικές πράξεις που δεν έχουν συντελεστεί διενεργούνται κατά τις διατάξεις του παρόντος.

2. Η παρ. 10 του άρθρου 28 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις άσκησης ελεγκτικών αρμοδιοτήτων των δικαστικών λειτουργιών και υπαλλήλων

του Ελεγκτικού Συνεδρίου, πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 350 Μεταβατικές διατάξεις για την άσκηση ένδικων βοηθημάτων και μέσων

1. Η άσκηση ένδικων βοηθημάτων κατά διοικητικών πράξεων, που εκδίδονται μετά την έναρξη της ισχύος του παρόντος, διέπεται από τις διατάξεις αυτού.

2. Η άσκηση ένδικων μέσων κατά δικαστικών αποφάσεων, που εκδίδονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, διέπεται από τις διατάξεις του.

Άρθρο 351 Μεταβατικές διατάξεις για τις προθεσμίες

1. Ως προς την αφετηρία των προθεσμιών εφαρμόζονται οι διατάξεις που ίσχυαν στον χρόνο κατά τον οποίο συντελέστηκε το γεγονός που τις κίνησε.

2. Η διάρκεια των προθεσμιών που είχαν αρχίσει πριν από την έναρξη της ισχύος του παρόντος, υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του, μόνον αν η προβλεπόμενη από αυτές διάρκεια τους είναι μεγαλύτερη από εκείνη που προβλεπόταν από τις προϋποθέσεις διατάξεις.

3. Ως προς την παράταση, την αναστολή και τη διακοπή των προθεσμιών, η οποία οφείλεται σε γεγονός που επήλθε μετά την έναρξη της ισχύος του παρόντος, εφαρμόζονται οι διατάξεις του.

Άρθρο 352 Μεταβατικές διατάξεις για τις ενστάσεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο

1. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς, κατά την έναρξη της ισχύος του, ενστάσεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο.

2. Οι ενστάσεις της παρ. 1 λογίζονται ως εφέσεις και εκδικάζονται από το αρμόδιο Τμήμα με τις ίδιες προϋποθέσεις παραδεκτού που ίσχυαν κατά την ημερομηνία κατάθεσής τους. Μέχρι την πρώτη συζήτησή τους στο ακροατήριο, οι εκκαλούντες μπορούν να συμπληρώσουν ελλείψεις του δικογράφου, ιδίως την υπογραφή του δικογράφου από πληρεξούσιο δικηγόρο και την καταβολή του προσήκοντος παραβόλου.

ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΟ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 60 ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 353 Κατάργηση διατάξεων του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Από την έναρξη της ισχύος του παρόντος καταργούνται τα άρθρα 35 έως και 37, 70 έως και 75, 77, 79 και 82 έως και 91 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Άρθρο 354 Κατάργηση διατάξεων για τις ενστάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 90 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο και άλλων διατάξεων

1. Από την έναρξη της ισχύος του Πρώτου Τμήματος του παρόντος καταργούνται:

- (α) το άρθρο 5 του ν. 4448/1964 (Α' 253),
- (β) το β. δ. 598/1965 (Α' 130),
- (γ) το άρθρο 2 του ν.δ. 442/1970 (Α' 39),
- (δ) η παρ. 2 του άρθρου 2 του ν.δ. 1141/1972 (Α' 64),
- (ε) η παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 368/1976 (Α' 164),
- (στ) η παρ. 6 του άρθρου 7 του ν. 550/1977 (Α' 57),

(ζ) η παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 787/1978 (Α' 101),
 (η) η παρ. 9 του άρθρου 3 του ν. 831/1978 (Α' 207),
 (θ) η παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 1203/1981 (Α' 249),
 (ι) το άρθρο 63 του π.δ. 774/1980 (Α' 189),
 (ια) το άρθρο 38 του π.δ. 850/1980 (Α' 211),
 (ιβ) το άρθρο 38 του π.δ. 167/2007 (Α' 208),
 (ιγ) η παρ. 4 του άρθρου 107 και το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 112 του π.δ. 168/2007 (Α' 209),
 (ιδ) η παρ. 4 του άρθρου 67 του π.δ. 169/2007 (Α' 210).
 2. Καταργείται κάθε άλλη διάταξη που παραπέμπει στο άρθρο 5 του ν. 4448/1964 και αφορά στην ένσταση που προβλέπεται από τις διατάξεις αυτές.
 3. Καταργείται επίσης κάθε διάταξη ειδικού νομοθετήματος που προβλέπει προθεσμία έφεσης διαφορετική από την προβλεπόμενη στην παρ. 1 του άρθρου 113.

Άρθρο 355**Κατάργηση διατάξεων του π.δ. 1225/1981**

Από την έναρξη της ισχύος του Πρώτου Τμήματος του παρόντος καταργούνται τα άρθρα 1 έως και 123 του π.δ. 1225/1981 (Α' 304).

Άρθρο 356**Κατάργηση άλλων διατάξεων**

Από την έναρξη της ισχύος του παρόντος καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη, η οποία αναφέρεται σε θέμα ρυθμιζόμενο από αυτό.

**ΤΜΗΜΑ ΕΒΔΟΜΟ
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ 61
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ****Άρθρο 357****Έναρξη ισχύος του Πρώτου Τμήματος**

Οι διατάξεις του Πρώτου Τμήματος αρχίζουν να ισχύουν από το επόμενο δικαστικό έτος της έναρξης ισχύος του παρόντος.

Το ίδιο ισχύει και για το Κεφάλαιο 55 σε ό,τι αφορά στη λειτουργία των σχηματισμών της Ολομέλειας και την εκδίκαση των υποθέσεων από τα Τμήματα, μετά την ανακατανομή των αρμοδιοτήτων τους.

**ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ
ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ****Άρθρο 358****Γραφείο Συλλογής και Επεξεργασίας
Δικαστικών Στατιστικών Στοιχείων (JustStat)**

1. Στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης συστήνεται Γραφείο Συλλογής και Επεξεργασίας Δικαστικών Στατιστικών Στοιχείων (JustStat), το οποίο υπάγεται απευθείας στον Υπουργό, με αντικείμενα:

(α) τη συστηματική συλλογή στατιστικών στοιχείων, είτε μέσω των οικείων πληροφοριακών συστημάτων, είτε μετά από διαβίβαση από όλα τα δικαστήρια και τις εισαγγελίες της Χώρας για κάθε κατηγορία υποθέσεων και διαδικασία ενώπιόν τους. Τα στοιχεία αυτά αφορούν ιδίως: στον αριθμό, στη φύση και στο αντικείμενο των υποθέσεων, στο ύψος των διεκδικουμένων απαιτήσεων, στη χρονική διάρκεια της διαδικασίας και στην, κατά το δυνατό, εκτίμηση του κόστους της διαδικασίας,

(β) τη συστηματική συλλογή στατιστικών στοιχείων και αναλυτικών πληροφοριών, είτε μέσω των οικείων πληροφοριακών συστημάτων, είτε μετά από διαβίβαση από τους αρμόδιους φορείς, για τις υποθέσεις που διευθετήθηκαν με διαμεσολάβηση και δικαστική μεσολάβηση, καθώς και για τις υποθέσεις που έχουν

υπαχθεί σε διαιτησία,

(γ) τη δημιουργία ποσοτικών και ποιοτικών μεταβλητών, προκειμένου να υποβληθούν τεκμηριωμένες απόψεις στα αρμόδια δικαστικά όργανα για τη δημιουργία, επέκταση και επικαιροποίηση των οικείων πληροφοριακών συστημάτων, καθώς και για την ανάλυση και μελέτη των στατιστικών δεδομένων,

(δ) τη μέτρηση, βάσει των στατιστικών στοιχείων των περ. (α) και (β), της απόδοσης κάθε δικαστικής μονάδας ανά περιοχή και βαθμό δικαιοδοσίας και κάθε δικαστικής περιφέρειας συνολικά, προς διευκόλυνση της αξιολόγησής τους από τα αρμόδια δικαστικά όργανα,

(ε) την υποβολή εκτιμήσεων στα αρμόδια δικαστικά όργανα, βάσει των στατιστικών στοιχείων των περ. (α) και (β), για τις αναμενόμενες εισροές και εκροές υποθέσεων ανά κατηγορία, τόσο για το επόμενο δικαστικό έτος όσο και σε ορίζοντα πενταετίας,

(στ) την υποβολή τεκμηριωμένων απόψεων στα αρμόδια δικαστικά όργανα, βάσει των στατιστικών στοιχείων των περ. (α) και (β), για τη διευθέτηση της ομαλής ροής των δικαστικών υποθέσεων και την αντιμετώπιση των οργανωτικών στρεβλώσεων, καθώς και για τη δημιουργία νέων οργανωτικών μονάδων και δομών,

(ζ) την υποβολή τεκμηριωμένων απόψεων στα αρμόδια δικαστικά όργανα, βάσει των στατιστικών στοιχείων των περ. (α) και (β), προκειμένου να προσδιοριστεί ο βέλτιστος αριθμός ανθρωπίνου δυναμικού (δικαστικών λειτουργών, υπάλληλων κ.λπ.) για τη διεκπεραίωση των εκκρεμών υποθέσεων, καθώς και να προβλεφθούν οι ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό σε ορίζοντα πενταετίας,

(η) την υποβολή τεκμηριωμένων απόψεων στα αρμόδια δικαστικά όργανα για τη δημιουργία συστημάτων αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων που αναμένεται να προκαλέσουν ιδιαίτερη επιβάρυνση στα δικαστήρια της Χώρας,

(θ) την κατ' έτος αποτίμηση της αποτελεσματικότητας των νέων νομοθετικών ρυθμίσεων που αφορούν στην απονομή της δικαιοσύνης, καθώς και των συναφών μέτρων.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ρυθμίζονται τα ζητήματα που αφορούν στη συγκρότηση, οργάνωση και λειτουργία του Γραφείου, ιδίως ως προς τη στελέχυσή του, τις επιμέρους αρμοδιότητες, τη διαδικασία συλλογής και επεξεργασίας των στατιστικών στοιχείων και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα.

Άρθρο 359**Ειδικά τμήματα πολιτικών δικαστηρίων**

1. Στα πολιτικά Πρωτοδικεία και Εφετεία Αθηνών και Θεσσαλονίκης είναι δυνατή η σύσταση ειδικών τμημάτων, με τροποποίηση του οικείου κανονισμού, σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 7 του άρθρου 14 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών, για την εκδίκαση, κατά την τακτική διαδικασία, των ένδικων βοηθημάτων και των αντίστοιχων ένδικων μέσων, που υπάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητά τους και έχουν ως αντικείμενο διαφορές μεταξύ ιδιωτών, οι οποίες αφορούν το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, της ενέργειας και της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η ως άνω τροποποίηση του κανονισμού γίνεται μετά από πρόταση του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης προς την Ολομέλεια του οικείου δικαστηρίου, η οποία αποφασίζει επί της πρότασης εντός διμήνου από την υποβολή της.

2. Για την εκδίκαση των ως άνω υποθέσεων η αρμοδιότητα: α) των ειδικών τμημάτων του Πρωτοδικείου και του Εφετείου Αθηνών καλύπτει τις περιφέρειες των Εφετείων Αθηνών, Πειραιώς, Δυτικής Στερεάς, Αιγαίου, Δωδεκανήσου, Κρήτης, Ανατολικής Κρήτης, Λαμίας, Ναυπλίου, Πατρών, Καλαμάτας και Εύβοιας και β) των ειδικών τμημάτων του Πρωτοδικείου και του Εφετείου Θεσσαλονίκης καλύπτει τις περιφέρειες των Εφετείων Θεσσαλονίκης, Δυτικής Μακεδονίας, Θράκης, Βορείου Αιγαίου, Ιωαννίνων, Κέρκυρας και Λάρισας.

3. Στα ειδικά τμήματα της παρ. 1 τοποθετούνται, με τριετή θητεία που μπορεί να ανανεωθεί, κατά προτίμηση δικαστές με εξει-

δίκευση ή ιδιαίτερη εμπειρία στη συγκεκριμένη κατηγορία διαφορών, η οποία προκύπτει είτε από σχετικούς μεταπτυχιακούς ή διδακτορικούς τίτλους σπουδών είτε από προγενέστερη συναφή δραστηριότητα.

4. Στα ειδικά τμήματα της παρ. 1, εφόσον είναι κατά τόπον αρμόδια κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, μπορεί να εισαχθούν για εκδίκαση και άλλες υποθέσεις, αν, κατά την κρίση του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης, τούτο απαιτείται λόγω υπηρεσιακών αναγκών.

Άρθρο 360

Ειδικά τμήματα διοικητικών δικαστηρίων

Η παρ. 6 του άρθρου 4 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών αντικαθίσταται και το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Τα πολιτικά - ποινικά δικαστήρια συγκροτούνται ως εξής: α. Το ειρηνοδικείο και το πταισματοδικείο, από ειρηνοδίκη και πταισματοδίκη αντιστοίχως, β. το μονομελές πρωτοδικείο ή πλημμελειοδικείο, από πρόεδρο πρωτοδικών ή πρωτοδίκη, γ. το πολυμελές πρωτοδικείο ή τριμελές πλημμελειοδικείο, από πρόεδρο πρωτοδικών και δύο πρωτοδίκες, δ. το μονομελές εφετείο (πολιτικό ή ποινικό) από πρόεδρο εφετών ή εφέτη και το τριμελές εφετείο (πολιτικό ή ποινικό) από πρόεδρο εφετών ή εφέτη και δύο εφέτες, ε. το πενταμελές εφετείο (πολιτικό ή ποινικό) από πρόεδρο εφετών και τέσσερις εφέτες, στ. το μονομελές δικαστήριο ανηλίκων, από έναν πρόεδρο πρωτοδικών σε κάθε πρωτοδικείο, ο οποίος ορίζεται μαζί με έναν αναπληρωτή, πρόεδρο ή πρωτοδίκη, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 26, ζ. το τριμελές δικαστήριο ανηλίκων, από τον δικαστή ανηλίκων του προηγούμενου εδαφίου και δύο νεότερους του, αν είναι δυνατόν, πρωτοδίκες, η. το εφετείο ανηλίκων, από έναν εφέτη ή τον αναπληρωτή του, που ορίζονται σε κάθε εφετείο σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 26, και από δύο άλλους νεότερους του, αν είναι δυνατόν, εφέτες, που ορίζονται εφέτες ανηλίκων από αυτόν που διευθύνει το δικαστήριο, θ. το μικτό ορκωτό δικαστήριο, από πρόεδρο πρωτοδικών, δύο πρωτοδίκες και τέσσερις ενόρκους, ι. το μικτό ορκωτό εφετείο, από πρόεδρο εφετών, δύο εφέτες και τέσσερις ενόρκους. Οι ενόρκοι εκλέγονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 379-400 του κώδικα ποινικής δικονομίας.

2. Τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια συγκροτούνται ως εξής: α. το μονομελές διοικητικό πρωτοδικείο, από πρόεδρο πρωτοδικών ή πρωτοδίκη, ειδικώς τα αυτοτελή μονομελή πρωτοδικεία συγκροτούνται από πρωτοδίκη, β. το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο, από πρόεδρο πρωτοδικών και δύο πρωτοδίκες, γ. το μονομελές διοικητικό εφετείο, από πρόεδρο εφετών ή εφέτη, δ. το τριμελές διοικητικό εφετείο από πρόεδρο εφετών και δύο εφέτες ε. Το πενταμελές διοικητικό εφετείο, από πρόεδρο εφετών και τέσσερις εφέτες.

3. Κατά τις συνεδριάσεις των πολυμελών δικαστηρίων προεδρεύει ο ανώτερος κατά βαθμό ή, αν δεν υπάρχει ή κωλύεται, ο αρχαιότερος δικαστής. Στις συνεδριάσεις των πολιτικών δικαστηρίων μπορεί, όπου ορίζει ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, να παρίσταται ο αρμόδιος εισαγγελέας, ο οποίος αναπτύσσει τη γνώμη του τελευταίος, εκτός αν είναι διάδικος.

4. Στις συνεδριάσεις των ποινικών δικαστηρίων παρίσταται υποχρεωτικά ο αρμόδιος εισαγγελέας. Στα μονομελή και τριμελή δικαστήρια ανηλίκων παρίσταται πάντοτε ένας εισαγγελέας ή αντεισαγγελέας πρωτοδικών και στο εφετείο ανηλίκων ένας αντεισαγγελέας εφετών ή ο αναπληρωτής του, που ορίζονται εισαγγελείς ανηλίκων για μια τριετία από εκείνον που διευθύνει την αντίστοιχη εισαγγελία. Στο πταισματοδικείο παρίσταται ο αρμόδιος δημόσιος κατηγορός, μπορεί όμως να παρίσταται και ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών ή ο νόμιμος αναπληρωτής του.

5. Τα δικαστήρια, αν το επιτρέπει ο αριθμός των δικαστών που υπηρετούν σε αυτά, διαιρούνται σε τμήματα. Σχετική γνωστοποίηση γίνεται στο χώρο των ανακοινώσεων.

6. Στα διοικητικά πρωτοδικεία και τα διοικητικά εφετεία, στα οποία λειτουργούν τρία (3) τουλάχιστον τμήματα, είναι δυνατή η σύσταση ειδικών τμημάτων με βάση το αντικείμενο και τον αριθμό συγκεκριμένων κατηγοριών διοικητικών διαφορών, καθώς και η

κατ' αποκλειστικότητα ή μη, εισαγωγή σε αυτά των υποθέσεων των εν λόγω κατηγοριών, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 17 του παρόντος, μετά από πρόταση του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης ή του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο, προς την Ολομέλεια του οικείου δικαστηρίου, η οποία αποφασίζει επί της πρότασης εντός διμήνου από την υποβολή της. Τα ως άνω τμήματα στελεχώνουν με τριετή θητεία που μπορεί να ανανεωθεί, κατά προτίμηση, δικαστές με εξειδίκευση ή ιδιαίτερη εμπειρία στη συγκεκριμένη κατηγορία διαφορών, η οποία προκύπτει είτε από σχετικούς μεταπτυχιακούς ή διδακτορικούς τίτλων σπουδών είτε από προγενέστερη συναφή δραστηριότητα.

7. Στα Ειρηνοδικεία, στο οποία λειτουργούν τμήματα, μπορεί να συνιστώνται, με απόφαση του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης ή του προϊσταμένου του δικαστηρίου, ειδικό ή ειδικά τμήματα εκδίκασης των υποθέσεων του ν. 3859/2010 «Ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και άλλες διατάξεις», τα οποία στελεχώνονται με δικαστές σε ποσοστό ανάλογο του ποσοστού των σχετικών υποθέσεων που εκκρεμούν σε κάθε δικαστήριο. Έως το τέλος του δικαστικού έτους, κατά το οποίο εκδίδεται η παραπάνω απόφαση, η Ολομέλεια του οικείου δικαστηρίου τροποποιεί αναλόγως τον κανονισμό του, σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 7 του άρθρου 14 του παρόντος. Στην περίπτωση που δεν εγκριθεί τροποποίηση του κανονισμού, τα ειδικά τμήματα παύουν να λειτουργούν από το επόμενο δικαστικό έτος.»

Άρθρο 361

Τροποποιήσεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών και του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

1. Η παρ. 5 του άρθρου 15 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών αντικαθίσταται και το άρθρο 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Τα δικαστήρια διευθύνονται: α) από τον πρόεδρο του δικαστηρίου και αν οι πρόεδροι είναι περισσότεροι από τον αρχαιότερο, β) από τον ειρηνοδίκη το ειρηνοδικείο και τον πταισματοδίκη το πταισματοδικείο και, αν αυτοί είναι περισσότεροι, από τον αρχαιότερο.

2. Τα πολιτικά και διοικητικά Εφετεία και Πρωτοδικεία Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιά και τα Ειρηνοδικεία Αθηνών και Θεσσαλονίκης διευθύνονται από τριμελές συμβούλιο.

3. Το συμβούλιο αποτελείται: α) για το πολιτικό και διοικητικό Εφετείο Αθηνών και το πολιτικό Εφετείο Θεσσαλονίκης, από έναν πρόεδρο Εφετών ως πρόεδρο και δύο Εφέτες ως μέλη, β) για τα πολιτικά και διοικητικά Πρωτοδικεία Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιά, από έναν πρόεδρο Πρωτοδικών ως πρόεδρο και δύο Πρωτοδίκες ως μέλη, και γ) για τα Ειρηνοδικεία Αθηνών και Θεσσαλονίκης, από έναν Ειρηνοδίκη Α' τάξεως ως πρόεδρο και δύο Ειρηνοδίκες ως μέλη.

4. Ο πρόεδρος και τα μέλη των συμβουλίων και οι αναπληρωτές τους, εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία από τις Ολομέλειες των οικείων δικαστηρίων, οι οποίες συνέρχονται αυτοδικαίως για τον σκοπό αυτόν ανά διετία την 11η πρωινή ώρα του τρίτου Σαββάτου του μηνός Σεπτεμβρίου. Αν κατά τη συνεδρίαση αυτή δεν υπάρχει η απαρτία που προβλέπεται από τις διατάξεις των δύο πρώτων εδαφίων της παρ. 5 του άρθρου 14, οι ολομέλειες συνέρχονται την ίδια ώρα του επόμενου Σαββάτου και η εκλογή γίνεται από τα παρόντα κατά τη συνεδρίαση μέλη. Υποψήφιοι για τη θέση του προέδρου του συμβουλίου είναι υποχρεωτικά οι αρχαιότεροι σε αριθμό ίσο με το 1/4 κατά σειρά αρχαιότητας από τους υπηρετούντες προέδρους στο Πρωτοδικείο Αθηνών και σε αριθμό ίσο με το 1/2 κατά σειρά αρχαιότητας από τους υπηρετούντες προέδρους ή Ειρηνοδίκες Α' τάξεως στα λοιπά δικαστήρια. Για τις θέσεις των μελών του συμβουλίου, υποψήφιοι είναι υποχρεωτικά οι αρχαιότεροι Εφέτες, Πρωτοδίκες, Ειρηνοδίκες, που υπηρετούν στα παραπάνω δικαστήρια και σε αριθμό ίσο με το 1/2 των αντίστοιχων οργανικών θέσεων. Η εκλογή διενεργείται από τριμελή εφορευτική επιτροπή, αποτελούμενη από τον νεότερο πρόεδρο και τους δύο νεότερους από τους υπηρετούντες δικαστές, με χωριστά ψηφοδέλτια για τον πρόεδρο και τα μέλη, στα οποία αναγράφονται κατ' αλφαβητική σειρά τα ονόματα των εκλογίμων.

Κάθε μέλος της Ολομέλειας εκφράζει την προτίμησή του σε έναν μόνο υποψήφιο πρόεδρο και σε έως δύο από τα μέλη με σταυρό προτίμησης που τίθεται στο ψηφοδέλτιο δίπλα από το όνομα του υποψηφίου. Πρόεδρος του συμβουλίου εκλέγεται ο υποψήφιος που έλαβε τις περισσότερες ψήφους και ο αμέσως επόμενος σε αριθμό ψήφων εκλέγεται αναπληρωτής του. Τακτικά μέλη του συμβουλίου εκλέγονται οι δύο πρώτοι κατά σειρά ψήφων και οι δύο επόμενοι αναπληρωτές τους. Αν υπάρξει ισοψηφία, διενεργείται κλήρωση από την εφορευτική επιτροπή.

5. Η θητεία του συμβουλίου είναι διετής. Αρχίζει την 1η Οκτωβρίου του έτους της εκλογής και λήγει στις 30 Σεπτεμβρίου του μεθεπόμενου έτους. Επανεκλογή του ίδιου προσώπου ως προέδρου ή τακτικού μέλους συμβουλίου στον ίδιο βαθμό ιεραρχίας επιτρέπεται μία (1) μόνο φορά. Ο πρόεδρος δεν επιτρέπεται να μετατεθεί για οποιονδήποτε λόγο. Σε περίπτωση προαγωγής, παρμένει στη θέση του και ασκεί τα καθήκοντά του έως τη λήξη της θητείας του. Τα τακτικά μέλη του συμβουλίου δεν επιτρέπεται να μετατεθούν, εκτός αν προαχθούν, οπότε τη θέση τους καταλαμβάνουν οι αναπληρωματικοί κατά τη σειρά των ψήφων που έλαβαν. Ο πρόεδρος και τα τακτικά μέλη του συμβουλίου εκπίπτουν από τη θέση τους, αν τους επιβληθεί πειθαρχική ποινή βαρύτερη της επίπληξης. Αν οι ανωτέρω αδυνατούν προσωρινά να ασκήσουν τα καθήκοντά τους, αναπληρώνονται από τους αναπληρωτές τους και οι τελευταίοι από τους επόμενους κατά σειρά ψήφων δικαστές και, σε κάθε περίπτωση, από τους αρχαιότερους δικαστές που υπηρετούν στο οικείο εφετείο, πρωτοδικείο ή ειρηνοδικείο, για τους οποίους δεν συντρέχουν τα κωλύματα της παρ. 6. Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή με οποιονδήποτε τρόπο ερόδου από την υπηρεσία του προέδρου, των τακτικών και των αναπληρωματικών μελών του συμβουλίου, τη θέση τους καταλαμβάνουν οι αμέσως επόμενοι κατά σειρά ψήφων δικαστές. Η θητεία των ανωτέρω λήγει μαζί με τη θητεία των λοιπών μελών. Κατ' εξαίρεση, αν η απομένουσα θητεία του προέδρου ή τακτικού μέλους υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, διεξάγεται, για την κενή ή τις κενές θέσεις, αναπληρωματική εκλογή, για την οποία εφαρμόζεται αναλόγως η διαδικασία της παρ. 4.

6. Η θέση του προέδρου και των μελών του συμβουλίου είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του μέλους του διοικητικού συμβουλίου δικαστικών ενώσεων. Δεν μπορεί να είναι υποψήφιοι ως πρόεδροι και ως μέλη συμβουλίων, όσοι: α) έχουν τιμωρηθεί με οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή, εκτός από την επίπληξη, ή έχει κινηθεί εναντίον τους η διαδικασία για να τεθούν εκτός υπηρεσίας ή έχουν τεθεί εκτός αυτής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 57Α του παρόντος, β) εναντίον τους εκκρεμεί ποινική δίωξη για κακούργημα ή πλημμέλημα που τελέστηκε με δόλο, γ) έχουν κριθεί μη προακτέοι στον επόμενο βαθμό από αυτόν που κατέχουν.

7. Τα όργανα που διευθύνουν τα δικαστήρια έχουν τις εξής αρμοδιότητες: α) Το τριμελές συμβούλιο: αα) ορίζει τους δικαστές και δικαστικούς υπαλλήλους που θα μετέχουν σε επιτροπές, συλλογικά όργανα της Διοίκησης, συμβούλια ή άλλα μη δικαιοδοτικά όργανα, που προβλέπονται από τον νόμο ή τον κανονισμό του δικαστηρίου, ββ) καταρτίζει τις συνθέσεις των τμημάτων του δικαστηρίου πριν από την έναρξη του δικαστικού έτους, εφόσον ο νόμος ή ο κανονισμός του δικαστηρίου δεν ορίζει διαφορετικά. Στα δικαστήρια που λειτουργούν περισσότερα των δύο τμημάτων, ο δικαστής δεν επιτρέπεται να υπηρετεί στο ίδιο τμήμα του δικαστηρίου πέραν της τετραετίας, γγ) παραπέμπει τα σημαντικά θέματα στην ολομέλεια του δικαστηρίου, δδ) αποφασίζει για οποιοδήποτε άλλο θέμα, το οποίο δεν υπάγεται ρητά από τον νόμο ή τον κανονισμό στην αρμοδιότητα του προέδρου του συμβουλίου ή της ολομέλειας (τεκμήριο αρμοδιότητας), εε) τοποθετεί δικαστικούς υπαλλήλους στα διάφορα τμήματα και υπηρεσίες του δικαστηρίου, στστ) μετακινεί δικαστές από ένα τμήμα σε άλλο κατά τη διάρκεια του δικαστικού έτους, εφόσον το επιβάλλουν ειδικές υπηρεσιακές ανάγκες. Το συμβούλιο αποφασίζει κατά πλειοψηφία και πάντοτε με τριμελή σύνθεση. β) Ο πρόεδρος του συμβουλίου: αα) εκπροσωπεί το δικαστήριο και φροντίζει για την εύρυθμη διεξαγωγή των εργασιών του, ββ) αποφασίζει για τη σύγκληση της ολομέλειας του δικαστηρίου στις προβλεπόμενες από τον νόμο ή τον κανονισμό του δικαστηρίου περιπτώσεις, καθορίζει την ημερήσια διάταξη και διευθύνει τις εργασίες της, γγ) ορίζει τους κατά το

άρθρο 5 αναπληρωτές δικαστές, δδ) προσδιορίζει κατά τη διάρκεια του δικαστικού έτους, σε επείγουσες περιπτώσεις, συζητήσιμες υποθέσεις καθ' υπέρβαση του αριθμού, που έχει καθοριστεί από την ολομέλεια ή τον κανονισμό του δικαστηρίου και σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 20% του αριθμού αυτού, εε) συγκαλεί το συμβούλιο με πρόσκληση που επιδίδεται με απόδειξη στα μέλη του συμβουλίου και εκτελεί τις αποφάσεις του συμβουλίου και της ολομέλειας του δικαστηρίου, στστ) έχει την επιμέλεια της αλληλογραφίας του δικαστηρίου, ζζ) προϊστάται της γραμματείας του δικαστηρίου, ηη) εγκρίνει τη χορήγηση αντιγράφων, θθ) βεβαιώνει την ιδιότητα και το γνήσιο της υπογραφής των δικαστών και δικαστικών υπαλλήλων, ιι) αποφαινεται για τις αιτήσεις κατά προτίμηση προσδιορισμού συζήτησης υπόθεσης σε σύντομη δικάσιμο. Οι κατά προτίμηση προσδιοριζόμενες υποθέσεις δεν μπορούν να υπερβαίνουν τον αριθμό που έχει καθοριστεί από την ολομέλεια ή τον κανονισμό του δικαστηρίου, ιιαα) ορίζει το ανακριτικό τμήμα, στο οποίο εισάγεται κάθε υπόθεση για την οποία παραγγέλθηκε κύρια ανάκριση. Στην άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών ο πρόεδρος επικουρείται από τα μέλη του συμβουλίου, στα οποία μπορεί να αναθέτει ορισμένες από αυτές. γ) Ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο: όλες τις αρμοδιότητες του τριμελούς συμβουλίου και του προέδρου του.

8. Οι πράξεις και οι αποφάσεις του τριμελούς συμβουλίου για όλα τα θέματα των αρμοδιοτήτων του, καθώς και του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο για τις αντίστοιχες αρμοδιότητες, υπόκεινται σε προσφυγή στην ολομέλεια του δικαστηρίου, που συγκαλείται σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 14 παρ. 2 περ. α', καθώς και αν ζητηθεί από το μέλος ή τα μέλη της ολομέλειας, στα οποία αφορούν οι πράξεις και οι αποφάσεις αυτές, όπως και από τους οικείους δικηγορικούς συλλόγους για θέματα που άπτονται της άσκησης του δικηγορικού λειτουργήματος. Οι πράξεις και αποφάσεις του προέδρου του τριμελούς συμβουλίου κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του της παρ. 7 περ. αβ, καθώς και οι αντίστοιχες του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο, υπόκεινται σε προσφυγή στην ολομέλεια του δικαστηρίου, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 14 παρ. 2 περιπτ. α'.

9. Στα δικαστήρια στα οποία δεν εκλέγονται διοικήσεις και στα οποία υπηρετούν περισσότεροι του ενός πρόεδροι δεν μπορεί να ασκεί τη διεύθυνση αυτού ο πρόεδρος για τον οποίο συντρέχουν τα υπό στοιχεία α', β', και γ' κωλύματα της παρ. 6 του παρόντος.»

2. Στο άρθρο 28 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών προστίθεται παρ. 5 και το άρθρο 28 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας είναι ιδιαίτερος κλάδος δικαστικών λειτουργιών που έχει ως αντικείμενο την παρακολούθηση και τον έλεγχο της λειτουργίας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων καθώς και την υποβοήθηση του έργου τους.

2. Στον κλάδο αυτό ανήκουν: α. μία θέση γενικού επιτρόπου, β. μία θέση επιτρόπου και γ. τρεις θέσεις αντεπιτρόπων. Τους δικαστικούς αυτούς λειτουργούς συνδέει σχέση υπηρεσιακής εξάρτησης με προϊστάμενο τον γενικό επίτροπο.

3. Ο επίτροπος αναπληρώνει τον γενικό επίτροπο, αν κωλύεται ή απουσιάζει και ασκεί τα καθήκοντά του αν δεν υπάρχει. Ο αρχαιότερος από τους αντεπιτρόπους αναπληρώνει τον επίτροπο, αν κωλύεται ή απουσιάζει και ασκεί τα καθήκοντά του αν δεν υπάρχει. Αν όλες οι θέσεις των δικαστικών λειτουργιών της Γενικής Επιτροπείας είναι κενές, τα καθήκοντα του γενικού επιτρόπου ασκεί ο αρχαιότερος πρόεδρος των Διοικητικών Εφετείων Αθηνών και Πειραιά.

4. Ο γενικός επίτροπος μπορεί να αναθέτει οποιαδήποτε αρμοδιότητά του, με πράξεις του ανακαλούμενες ή τροποποιούμενες οποτεδήποτε, σε άλλο μέλος της Γενικής Επιτροπείας, ή να κατανέμει τις αρμοδιότητές του μεταξύ των μελών της Γενικής Επιτροπείας.

5. Στη Γενική Επιτροπεία μπορεί να αποσπάται για διάστημα δύο (2) ετών ένας δικαστικός λειτουργός με βαθμό εφέτη των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται, αναλόγως, τα άρθρα 49 παρ. 1 και 51 παρ. 1 έως και 5. Την ανάκληση της απόσπασης μπορεί να ζητήσει για σπουδαίο λόγο και ο Γενικός Επίτροπος.»

3. Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 63 του Κώδικα Οργανισμού Δι-

καστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών αντικαθίστανται και το άρθρο 63 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Σε θέση αντεπιτρόπου διορίζεται, εφ' όσον έχει είκοσι έτη δικαστικής υπηρεσίας: α) πρόεδρος εφετών διοικητικών δικαστηρίων με διετή υπηρεσία στον βαθμό αυτόν ή με πενταετή συνολική υπηρεσία στον βαθμό του και στον βαθμό του εφέτη διοικητικών δικαστηρίων και β) εφέτης διοικητικών δικαστηρίων με εξαετή υπηρεσία στον βαθμό του.

2. Μέσα σε έναν (1) μήνα από τότε που δημιουργείται κενή θέση εισαγωγικού βαθμού Αντεπιτρόπου ο Υπουργός Δικαιοσύνης με ανακοίνωσή του, που αναρτάται στην επίσημη ιστοσελίδα της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, προσκαλεί τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης αίτηση διορισμού, συνοδευόμενη με τα κατά την κρίση τους δικαιολογητικά των προσόντων τους. Για την ανάρτηση αυτή ενημερώνονται αμελλητί όλα τα διοικητικά εφετεία της Χώρας.

3. Η αίτηση και τα δικαιολογητικά υποβάλλονται μέσα σε έναν (1) μήνα από την ανάρτηση που αναφέρεται στην παρ. 2.

4. Οι αιτήσεις με τα δικαιολογητικά τους, καθώς και οι ατομικοί υπηρεσιακοί φάκελοι διαβιβάζονται στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Διοικητικής Δικαιοσύνης, που ύστερα από σύγκριση των υποψηφίων, προκρίνει με αιτιολογημένη απόφασή του τον καταλληλότερο για διορισμό. Η αρχαιότητα στο βαθμό δεν αποτελεί, μόνη αυτή, στοιχείο υπεροχής.

5. Ο διοριζόμενος δίνει τον νόμιμο όρκο σε δημόσια συνεδρίαση της ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Με τη δόση του όρκου ο δικαστικός λειτουργός θεωρείται ότι παραιτήθηκε αυτοδικαίως από τη θέση του που κατείχε και επέρχεται αυτοδικαίως λύση της υπηρεσιακής σχέσης χωρίς καμία άλλη διατύπωση.

6. Στο βαθμό του επιτρόπου προάγεται ο αντεπίτροπος, εφ' όσον έχει: α) υπηρεσία ενός έτους στον βαθμό αυτόν ή β) προ-υπηρεσία τριών ετών στο βαθμό του προέδρου εφετών διοικητικών δικαστηρίων ή γ) προϋπηρεσία έξι ετών συνολικώς στους βαθμούς του προέδρου εφετών και εφέτη διοικητικών δικαστηρίων.

7. Η προαγωγή στο βαθμό του Γενικού Επιτρόπου των Διοικητικών Δικαστηρίων ενεργείται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από γνώμη της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής και εισήγηση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με επιλογή μεταξύ των μελών της Γενικής Επιτροπείας που έχουν συνολική τετραετή υπηρεσία στους βαθμούς του Επιτρόπου, του Αντεπιτρόπου και του Προέδρου Εφετών ή μεταξύ των Προέδρων Εφετών Διοικητικών Δικαστηρίων με τετραετή υπηρεσία στον βαθμό αυτόν. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των περ. α' και β' της παρ. 3 του άρθρου 49 του παρόντος.»

4. Στο άρθρο 128 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97) προστίθεται παρ. 5 και το άρθρο 128 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Αντίγραφο του δικογράφου που κατατέθηκε, με μνεία της χρονολογίας κατάθεσής του, επιδίδεται, με τη φροντίδα της γραμματείας, στους καθ' ύλην τούτο στρέφεται, εξήντα (60) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Ειδικώς, αν πρόκειται για ένδικο βοήθημα που στρέφεται κατά πράξης οργάνου του Δημοσίου, με την οποία εγκρίθηκε πράξη νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, η επίδοση γίνεται και προς το νομικό πρόσωπο, καθίσταται δε διάδικος και αυτό.

2. Η γραμματεία φροντίζει, επίσης, ώστε να επιδοθούν κλήσεις προς τους διαδίκους για να παρασταθούν κατά τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο. Η κλήση αυτή επιδίδεται εξήντα τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο.

3. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο Κλήση μπορεί να γίνει και με προφορική ανακοίνωση της δικασίμου από τη γραμματεία. Τούτο βεβαιώνεται με έγγραφο, που υπογράφεται από τον αρμόδιο υπάλληλο και από εκείνον προς τον οποίο έγινε η ανακοίνωση.

4. Εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, οι προθεσμίες των προηγούμενων παραγράφων μπορούν, με πράξη του προέδρου του συμβουλίου ή του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο, να συντεμνούνται, σε κάθε περίπτωση όμως δεν μπορούν να είναι μικρότερες των δεκαπέντε ημερών.

5. Σε περίπτωση ματαίωσης της συζήτησης του συνόλου των υποθέσεων της δικασίμου για οποιονδήποτε λόγο, οι υποθέσεις που είχαν προσδιορισθεί, επαναπροσδιορίζονται οίκοθεν με πράξη του προέδρου του τριμελούς συμβουλίου διευθύνσης ή του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο, σε προσεχείς δικασίμους, χωρίς κλήτευση των διαδίκων, εφόσον είχαν κλητευθεί νομίμως. Οι διάδικοι ενημερώνονται από την ανάρτηση των πινακίων στα αντίστοιχα Τμήματα και την εμφάνιση των εκθεμάτων στην ηλεκτρονική σελίδα του Δικαστηρίου, οι οποίες, στην περίπτωση αυτή, γίνονται δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Ειδικά, σε περίπτωση ματαίωσης συζήτησης σε μεταβατική έδρα, η ενημέρωση των διαδίκων γίνεται και με προφορική ανακοίνωση από τη γραμματεία με σχετική επισημείωση στον φάκελο της υπόθεσης.»

Άρθρο 362

Εκδίκαση υποθέσεων μεταβολής φορολογικής κατοικίας

1. Στην αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου υπάγονται οι ακυρωτικές διαφορές, οι οποίες γεννώνται από την προσβολή ατομικών διοικητικών πράξεων που αφορούν την απόρριψη αιτήματος περί μεταβολής φορολογικής κατοικίας από τη Φορολογική Αρχή.

2. Για την εκδίκαση των διαφορών της παρ. 1 αρμόδιο κατά τόπο είναι το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει η Φορολογική Αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη.

3. Η διάταξη της παρ. 1, εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς ενώπιον των δικαστηρίων υποθέσεις. Ως εκκρεμείς, νοούνται οι υποθέσεις των οποίων η πρώτη συζήτηση δεν έχει λάβει χώρα, κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος. Οι υποθέσεις αυτές διαβιβάζονται στα κατά τόπο αρμόδια τριμελή διοικητικά πρωτοδικεία με πράξη του αρμοδίου οργάνου διεύθυνσης του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμούν.

4. Για την εκδίκαση των διαφορών της παρ. 1 εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 2 έως και 4 του ν. 702/1977 (Α' 268). Οι αποφάσεις των τριμελών διοικητικών πρωτοδικείων που εκδίδονται επί των διαφορών της παρ. 1 δεν υπόκεινται σε έφεση.

Άρθρο 363

Αναστολή εφαρμογής του άρθρου 63 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων

Αναστέλλεται για ένα (1) έτος, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η εφαρμογή του άρθρου 63 του Κώδικα του Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων που κυρώθηκε με τον ν. 2304/1995 (Α' 83).

Άρθρο 364

Περιγραφή του έργου του δικηγόρου

Η παρ. 2 του άρθρου 36 του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α' 208) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ομοίως, στο έργο του δικηγόρου περιλαμβάνονται:

α) Η έρευνα των βιβλίων των υποθηκοφυλακείων και κτηματολογικών γραφείων, καθώς και η σύνταξη των σχετικών εγγράφων ελέγχου τίτλων. Η αίτηση και η λήψη των πιστοποιητικών και αντιγράφων δεν απαιτούν παράσταση ή διαμεσολάβηση δικηγόρου.

β) Η έκδοση βεβαιώσεων που αφορούν στη μεταγραφή, την ιδιοκτησία, τα βάρη και τις διεκδικήσεις επί ακινήτων, που υπάγονται στην τοπική αρμοδιότητα εμπίσθου υποθηκοφυλακείου. Οι ως άνω βεβαιώσεις επέχουν, ως προς όλες τις έννομες συνέπειες, θέση πιστοποιητικού (μεταγραφής, ιδιοκτησίας, βαρών ή διεκδικήσεων αντίστοιχα), ισόκυρου προς εκείνο που εκδίδεται από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο. Οι ισχύουσες διατάξεις για τη δυνατότητα έκδοσης πιστοποιητικών από τα υποθηκοφυλακεία και τα κτηματολογικά γραφεία δεν θίγονται.

γ) Η έκδοση επικυρωμένων αντιγράφων κάθε είδους εγγράφων. Τα αντίγραφα αυτά έχουν πλήρη ισχύ ενώπιον οποιασδήποτε δι-

καστικής ή άλλης αρχής, καθώς και έναντι ιδιωτών, φυσικών ή νομικών προσώπων.

δ) Η μετάφραση εγγράφων που έχουν συνταχθεί σε ξένη γλώσσα, καθώς και η μετάφραση ελληνικών εγγράφων σε οποιαδήποτε ξένη γλώσσα. Η μετάφραση έχει πλήρη ισχύ έναντι οποιασδήποτε δικαστικής ή άλλης αρχής, εφόσον συνοδεύεται από επικυρωμένο αντίγραφο του εγγράφου που μεταφράστηκε και ο δικηγόρος βεβαιώνει ότι έχει επαρκή γνώση της γλώσσας από και προς την οποία μετάφρασε.

ε) Η βεβαίωση της γνησιότητας της υπογραφής του εντολέα του, όπως προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 42 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, καθώς και σε κάθε άλλη ειδική διάταξη.»

Άρθρο 365

Θητεία μελών του Διοικητικού Συμβουλίου Δικηγορικών Συλλόγων

Στην παρ. 5 του άρθρου 97 του ν. 4194/2013 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παράγραφος διαμορφώνεται ως εξής:

«Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να εκλεγεί για δύο (2) συνεχόμενες θητείες και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για τρεις (3). Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει για Συλλόγους, που την 30ή Σεπτεμβρίου του έτους των εκλογών έχουν μέχρι και τετρακόσια(400) μέλη.»

Άρθρο 366

Βεβαιώσεις ακινήτων

1. Στο τέλος του Παραρτήματος Ι του ν. 4194/2013 προστίθεται περίπτωση Ζ' ως εξής:

«Ζ. Έκδοση βεβαίωσης για ακίνητο (επέχουσας θέσης πιστοποιητικού μεταγραφής, ιδιοκτησίας, βαρών, διεκδικήσεων) εξήντα (60) ευρώ ανά ακίνητο.»

2. Στο τέλος του Παραρτήματος ΙΙΙ του ν. 4194/2013 προστίθεται περίπτωση ως εξής:

«ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Έκδοση βεβαίωσης για ακίνητο (επέχουσας θέσης πιστοποιητικού μεταγραφής, ιδιοκτησίας, βαρών, διεκδικήσεων) Δικηγορικός Σύλλογος δύομισι (2,5) ευρώ ανά ακίνητο.»

Άρθρο 367

Αμοιβή δικαστικού επιμελητή για ηλεκτρονικές επιδόσεις

Στο άρθρο 122Α του π.δ. 503/1985 (Α' 85) προστίθεται παρ. 10 ως εξής:

«10. Η αμοιβή του δικαστικού επιμελητή για τις επιδόσεις του παρόντος άρθρου καθορίζεται όπως και η αμοιβή της επίδοσης της παρ. 5 του άρθρου 122 ΚΠολΔ.»

Άρθρο 368

Διατάξεις για το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.

Η παρ. 3 του άρθρου 2 του ν.δ. 1017/1971 (Α' 209) αντικαθίσταται ως εξής:

«3.α Το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου επιτρέπεται να αποκτά, να μεταβιβάζει, να μισθώνει, να εκμισθώνει και να παραχωρεί κατά χρήση, χωρίς διαγωνισμό και κατά παρέκκλιση των διατάξεων του π.δ. 715/1979 (Α' 212), ακίνητα από και προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και τους φορείς του δημοσίου τομέα, με ή χωρίς αντάλλαγμα. Η παραπάνω απόφαση εγκρίνεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης και, σε περίπτωση που με αυτή προκαλείται δαπάνη ή απώλεια εσόδων, και από τον Υπουργό Οικονομικών. Το τίμημα ή το μίσθωμα, όταν προβλέπεται, καθορίζεται κατόπιν συμφωνίας των μερών, ύστερα από έγγραφη γνώμη της οικείας Δ.Ο.Υ. περί της αγοραίας αξίας του ακινήτου, με την επιφύλαξη, ως προς τα ανταλλάγματα ακινήτα, των διατάξεων του ν. 357/1976 (Α' 156), όπως ισχύει.

Επίσης δύναται, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, να παραχωρεί

κατά χρήση, χωρίς αντάλλαγμα, προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και τους φορείς του δημοσίου τομέα, ακίνητα για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών, με σκοπό την ανέγερση επί αυτών Δικαστικών Κτιρίων ή τη συντήρηση και επισκευή αυτών, η οποία δύναται να υλοποιείται ως Σύμπραξη Δημοσίου – Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3389/2005 (Α' 232). Στην περίπτωση αυτή ο φορέας στον οποίο παραχωρείται η χρήση του ακινήτου από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. δύναται να προβεί, για τις ανάγκες εκτέλεσης του έργου και γενικά για την εκτέλεση της Σύμβασης Σύμπραξης, σε περαιτέρω παραχώρηση της χρήσης του ακινήτου στον ανάδοχο του έργου, για όσο χρόνο απαιτείται, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει τον χρόνο για τον οποίον έχει παραχωρηθεί η χρήση του ακινήτου από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. στον φορέα του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένου και του χρόνου εκτέλεσης του έργου, δύναται, δε, να παρατείνεται μετά από αίτηση του δημοσίου φορέα και απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης.

β. Το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία εγκρίνεται από τους Υπουργούς Οικονομικών και Δικαιοσύνης, μπορεί να αποδέχεται την παραχώρηση σε αυτό κατά χρήση ακινήτων από το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τους φορείς του δημοσίου τομέα, χωρίς αντάλλαγμα ή χωρίς διαγωνισμό και έναντι ανταλλάγματος που καθορίζεται με συμφωνία των μερών. Με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. η αποδοχή της παραχώρησης χρήσης έναντι ανταλλάγματος κρίνεται συμφέρουσα με ειδική αιτιολογία, λαμβανομένης ιδίως υπόψη σχετικής έκθεσης του Οικονομικού Επιμελητηρίου ή Πιστοποιημένου Εκτιμητή, εγγεγραμμένου στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών του Υπουργείου Οικονομικών ή άλλων αρμόδιων φορέων ανάλογα με το είδος του ανταλλάγματος.»

Άρθρο 369

Κυρώσεις για καθυστέρηση καταβολής αποδοχών

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου μόνου του α.ν. 690/1945 (Α'292), προστίθενται δύο εδάφια ως εξής:

«Από τα ανωτέρω εξαιρούνται και δεν φέρουν ποινική ευθύνη τα φυσικά πρόσωπα του πρώτου εδαφίου, τα οποία εκπροσωπούν εταιρίες, οργανισμούς και γενικά οποιασδήποτε μορφής νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με τακτική χρηματοδότηση από το Ελληνικό Δημόσιο, που, βάσει του καταστατικού τους, επιδιώκουν καλλιτεχνικούς ή πολιτιστικούς ή περιβαλλοντικούς σκοπούς. Τα φυσικά πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου εξακολουθούν να φέρουν ποινική ευθύνη, εάν καταδικάστηκαν αμετακλήτως για αξιόποινη πράξη, η οποία προκάλεσε αιτιωδώς την αδυναμία εμπρόθεσμης καταβολής στους απασχολούμενους των ανωτέρω πάσης φύσεως αποδοχών που οφείλονται συνεπεία της σύμβασης ή της σχέσης εργασίας.»

Άρθρο 370

Ρυθμίσεις για τους δικηγόρους ΕΚΧΑ ΑΕ

Το δεύτερο εδάφιο της υποπερ. ββ' της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 77 του ν. 4685/2020 (Α' 92), αντικαθίσταται ως εξής:

«Μετά την υποβολή της δήλωσης της υποπερ. αα) της περ. β) θεωρείται ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις του επαναδιορισμού κατά το άρθρο 27 του ν. 4194/2013 (Α' 208) σε Δικηγορικό Σύλλογο της Χώρας και δεν συντρέχει η περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4194/2013.»

Άρθρο 371

Αύξηση οργανικών θέσεων Υπουργείου Δικαιοσύνης

Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης συνιστώνται οργανικές θέσεις προσωπικού των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών ως εξής:

1. Κατηγορία ΠΕ

α) Κλάδος ΠΕ Ιατροδικαστών, θέσεις δεκαπέντε (15).

β) Κλάδος ΠΕ Χημικών-Χημικών Μηχανικών-Βιοχημικών-Βιολό-

γων, θέσεις εννέα (9).

γ) Κλάδος ΠΕ Ιατρών (ειδικότητας Παθολογοανατόμων), θέσεις οκτώ (8).

2. Κατηγορία ΤΕ

Κλάδος ΤΕ Υγείας, θέσεις δεκαπέντε (15).

Άρθρο 372

Σύσταση νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για εκπόνηση Κώδικα Οργανικών Διατάξεων για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Συνιστάται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης ενδεκαμελής νομοπαρασκευαστική επιτροπή για την εκπόνηση Κώδικα Οργανικών Διατάξεων για το Ελεγκτικό Συνέδριο. Στον Κώδικα αυτόν θα ενσωματωθούν οι οργανικές ρυθμίσεις για το Ελεγκτικό Συνέδριο που θα εξακολουθήσουν να ισχύουν μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος. Στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή συμμετέχουν ως μέλη ένδεκα (11) δικαστικοί λειτουργοί του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και για τη συμμετοχή τους σε αυτή δεν καταβάλλεται σε αυτούς καμία αποζημίωση ή πρόσθετη αμοιβή.

Άρθρο 373

Ρυθμίσεις θεμάτων υπηρεσιακής κατάστασης δημοσίων υπαλλήλων

1. Η περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 113 του ν. 4622/2019 (Α' 133) καταργείται.

2. α) Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 79 του ν. 4674/2020 (Α' 53) αντικαθίσταται ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση για τον Α' κύκλο κινητικότητας 2019 οι αποφάσεις απόσπασης ή μετάταξης εκδίδονται σε αποκλειστική προθεσμία έως τις 15.7.2020. Δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε περαιτέρω ενέργεια σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της αποκλειστικής προθεσμίας της 15ης.7.2020, με μόνη εξαίρεση τις αποφάσεις μετάταξης, οι οποίες έχουν σταλεί για δημοσίευση στο Εθνικό Τυπογραφείο μέχρι και την ημερομηνία αυτή ή αποσπάσεις, για τις οποίες έχει διατυπωθεί η σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου συλλογικού οργάνου αξιολόγησης της αίτησης.»

β) Η παρ. 6 του άρθρου 79 του ν. 4674/2020 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Ειδικά για την αξιολογική περίοδο του έτους 2019, η προθεσμία της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4369/2016 (Α' 33), όπως τροποποιείται με το άρθρο 51 του παρόντος, αρχίζει τη 15η Ιουλίου 2020 και λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2020.»

Άρθρο 374

Συμμετοχή λειτουργών του ΝΣΚ σε επιτροπές και συλλογικά όργανα

Λειτουργοί του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, οι οποίοι έχουν οριστεί εκ της ιδιότητάς τους να μετέχουν σε επιτροπές και συλλογικά όργανα του Δημοσίου κατ' εφαρμογή των σχετικών διατάξεων και εφόσον κατά τη διάρκεια της θητείας τους επήλθε απώλεια της ιδιότητας λόγω αυτοδίκαιης συνταξιοδότησης, συνεχίζουν να μετέχουν νομίμως στις επιτροπές και στα συλλογικά όργανα αυτά μέχρι την ολοκλήρωση του έργου τους ή τη λήξη της θητείας τους αντίστοιχα.

Άρθρο 375

Παράταση προθεσμιών

1. Στις παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου 13 του ν. 4623/2019 (Α' 134), η ημερομηνία «30.6.2020» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31.8.2021». Ειδικά για το πιστοποιητικό πυρασφάλειας της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 6 του π.δ. 99/2017 (Α' 141), η προθεσμία παρατείνεται έως 31.10.2020.

2. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 4647/2019 (Α' 204), η οποία παρατάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 10 της από 11.3.2020 Π.Ν.Π., που κυρώθηκε με τον ν. 4682/2020 (Α' 76), παρατείνεται από τη λήξη της, έως τις

31.8.2020. Ειδικά για τις περιπτώσεις που υπάγονται στην παρ. 1 του άρθρου 102 του ν. 4495/2017 (Α' 167), η προθεσμία παρατείνεται έως τη λήξη της προθεσμίας που προβλέπεται στη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 102 του ν. 4495/2017. Η προθεσμία του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 222 του ν. 4555/2018 (Α' 133) παρατείνεται από τη λήξη της έως 31.8.2020.

Άρθρο 376

Πλήρης άσκηση αρμοδιοτήτων Τεχνικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δόμησης από τους ΟΤΑ α' βαθμού

1. Το άρθρο 97Α του ν. 3852/2010 (Α' 87) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 97Α

Υπηρεσία Δόμησης (ΥΔΟΜ)

1. Από την 1η.11.2020, εκτός από τις υπηρεσιακές μονάδες που προβλέπονται στο άρθρο 97, σε κάθε δήμο λειτουργεί υποχρεωτικά Υπηρεσία Δόμησης (ΥΔΟΜ), σε επίπεδο Τμήματος.

2. Εφόσον ο Δήμαρχος διαπιστώνει αδυναμία λειτουργίας της Υπηρεσίας Δόμησης, οι αρμοδιότητες της ΥΔΟΜ ασκούνται κατά την παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 4674/2020 (Α' 53) ή το άρθρο 99 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

3. Η δομή και οι οργανικές θέσεις της ΥΔΟΜ ορίζονται με την πρώτη τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του οικείου δήμου, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 134). Η ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου δεν έχει εφαρμογή στους δήμους που έχουν συγκροτήσει ΥΔΟΜ στους Οργανισμούς τους και δεν κωλύει τη λειτουργία των Υπηρεσιών Δόμησης από την ημερομηνία της παρ. 1.»

2. Ως χρόνος έναρξης άσκησης από τους δήμους των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάστηκαν σε αυτούς, στο πλαίσιο των οριζόμενων στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 95 του ν. 3852/2010, για τις οποίες παρέχεται κατά τη δημοσίευσή του παρόντος διοικητική υποστήριξη, ορίζεται η 1η.11.2020. Μέχρι τις 31.10.2020 συνεχίζουν να εφαρμόζονται και οι ρυθμίσεις των παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 95 του ν. 3852/2010. Η παρ. 1 του άρθρου 1 της από 31.12.2012 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, όπως κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4147/2013 (Α' 98), συνεχίζει να ισχύει.

3. Εκκρεμείς δίκες κατά την 1η.11.2020, που αφορούν υποθέσεις στο πλαίσιο της παροχής διοικητικής υποστήριξης, συνεχίζονται αυτοδίκαια και χωρίς άλλη διατύπωση από τον δήμο στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου αφορά η προσβληθείσα πράξη. Ανεκτέλεστες δικαστικές αποφάσεις κατά διοικητικών πράξεων που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της διοικητικής υποστήριξης από 1.1.2011 έως 31.8.2020, εκτελούνται από τον δήμο στα διοικητικά όρια του οποίου αφορά η προσβαλλόμενη πράξη.

4. Εκκρεμείς υποθέσεις κατά την 1η.11.2020 στο πλαίσιο παροχής διοικητικής υποστήριξης συνεχίζονται από τον κατά τόπο αρμόδιο δήμο. Για την παράδοση των φακέλων των υποθέσεων αυτών συντάσσεται πρωτόκολλο παράδοσης και παραλαβής από τους ενδιαφερομένους δήμους με ρητή αναφορά του σταδίου εκκρεμότητας της σχετικής υπόθεσης. Αντίγραφο του πρωτοκόλλου υποβάλλεται στην οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση έως 31.12.2020. Φάκελοι αρχειοθετημένων υποθέσεων, που καταρτίστηκαν από τις υπηρεσίες που παρείχαν τη διοικητική υποστήριξη, παραμένουν στα αρχεία τους.

5. α. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται το άρθρο 5 του ν. 4674/2020.

β. Από την 1η.11.2020 καταργείται η παρ. 4 του άρθρου 205 του ν. 3852/2010.

Άρθρο 377

Ρυθμίσεις θεμάτων του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.)

Η δωδεκάμηνη προθεσμία του άρθρου 20 του ν. 4305/2014 (Α' 237) για τη σύναψη συμβάσεων ορισμένου χρόνου από τον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) κατ' επίκληση της υπ' αρ. ΔΙΠΑΑΔ/Φ.ΕΓΚΡ./101/11442/25.4.2019

εγκριτικής απόφασης της Επιτροπής της παρ. 1 του άρθρου 2 της υπ' αρ. 33/2006 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου (Α' 280), παραινείται από τη λήξη της και λήγει εξήντα (60) ημέρες από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 378

Κωλύματα εγγραφής - Περιορισμοί

1. Οι παρ. 1, 2, 3, 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 3 του ν. 2725/1999 (Α' 121) τροποποιούνται και το άρθρο αυτό διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3

Κωλύματα εγγραφής - Περιορισμοί

1. Δεν μπορεί να είναι μέλος αθλητικού σωματείου ή μέλος των οργάνων διοίκησης σωματείου, ένωσης, ομοσπονδίας, επαγγελματικού συνδέσμου ή αθλητικής ανώνυμης εταιρείας ή ειδικός συνεργάτης αυτών, ούτε μπορεί να αναλάβει με οποιονδήποτε τρόπο ή απόφαση των ανωτέρω φορέων οποιαδήποτε αρμοδιότητα ή έργο, ιδίως σχετικά με την εκπροσώπηση, διοίκηση ή διαχείριση του φορέα:

α) Όποιος δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας του.

β) Όποιος έχει παραπεμφθεί στο δικαστήριο για κακούργημα με κλητήριο θέσπισμα ή με αμετάκλητο βούλευμα έως ότου εκδοθεί απαλλακτική απόφαση ή έχει καταδικασθεί αμετακλήτως για τέλεση κακούργηματος, καθώς και όποιος έχει καταδικασθεί σε βαθμό πλημμελήματος με αμετάκλητη δικαστική απόφαση που εκδόθηκε την τελευταία δεκαετία, είτε σε ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους είτε, ανεξάρτητα από το ύψος της ποινής, για τα ποινικά αδικήματα του παρόντος νόμου και ιδίως για αξιόποινη πράξη που τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 41ΣΤ του παρόντος νόμου ή για χρήση ή διάθεση ουσιών ή μεθόδων φαρμακοδιέγερσης, κατασκοπεία, κλοπή, υπεξαίρεση, δόλια χρεωκοπία, λαθρεμπορία, φοροδιαφυγή, δωροδοκία, δωροληψία, εμπορία επιρροής – μεσάζοντες, παραχάραξη, πλαστογραφία, απιστία, απάτη, εκβίαση, έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, παράβαση του νόμου περί ναρκωτικών, περί όπλων και περί μεσαζόντων.

γ) Όποιος δυνάμει αμετάκλητης δικαστικής απόφασης έχει τιμωρηθεί με τις παρεπόμενες ποινές της αποστέρησης των πολιτικών δικαιωμάτων του και της αποστέρησης θέσεων και αξιωματών, για όσο χρονικό διάστημα διαρκούν οι στερήσεις αυτές.

δ) Όποιος έχει τιμωρηθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 130 του παρόντος νόμου και για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η τιμωρία.

2. Τα κωλύματα της περ. β' της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν και για τους μετόχους αθλητικής ανώνυμης εταιρείας (Α.Α.Ε.), μόνον στην περίπτωση καταδίκης του μετόχου με αμετάκλητη δικαστική απόφαση. Αν διαπιστωθεί ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου για οποιονδήποτε μέτοχο αθλητικής ανώνυμης εταιρείας, η Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού, λαμβανομένου υπόψη και του βαθμού εταιρικής συμμετοχής, δύναται να μην χορηγήσει το πιστοποιητικό της παρ. 3 του άρθρου 77Α του παρόντος νόμου. Οι αποφάσεις της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού περί μη χορήγησης του παραπάνω πιστοποιητικού είναι υποχρεωτικές για τις αθλητικές ομοσπονδίες και τις διοργανώτριες αρχές ως προς τη συμμετοχή οποιασδήποτε Α.Α.Ε. σε αθλητική διοργάνωση. Σε περίπτωση παραβίασης της αποφάσεως της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού περί μη χορήγησης του ανωτέρω πιστοποιητικού, με απόφαση του αρμόδιου για τον Αθλητισμό Υπουργού επιβάλλεται σε βάρος της υπαίτιας αθλητικής ομοσπονδίας ή διοργανώτριας αρχής και της Α.Α.Ε., πρόστιμο ποσού από εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ. Για την άσκηση αίτησης αναστολής εκτέλεσης κατά της σχετικής πράξης, απαιτείται, επί ποινή απαραδέκτου, η προηγούμενη καταβολή του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του προστίμου που έχει επιβληθεί.

3. Οι εν ενεργεία διαιτητές ομαδικού αθλήματος, μέλη των οι-

κείων συνδέσμων διαιτητών και οι εν ενεργεία προπονητές του οικείου κλάδου άθλησης, δεν επιτρέπεται να είναι μέλη αθλητικού σωματείου που καλλιεργεί τον ίδιο κλάδο άθλησης. Η κατά παράβαση της διάταξης αυτής συμμετοχή σε αρχαιεσίες αθλητικού σωματείου, ένωσης ή ομοσπονδίας και η τυχόν εκλογή είναι αυτοδίκαια άκυρες. Ως διαιτητές, για την εφαρμογή της διάταξης αυτής, θεωρούνται επίσης οι επόπτες, οι σημειωτές, οι κριτές, οι χρονομέτρες, οι αφέτες, οι παρατηρητές, καθώς και όσοι, με οποιονδήποτε τρόπο, συμμετέχουν σε διαιτητικό έργο ομαδικού αθλήματος.

4. Οι εν ενεργεία διαιτητές, κριτές, χρονομέτρες και όσοι άλλοι συμμετέχουν σε διαιτητικό έργο ατομικού αθλήματος, μέλη των οικείων συνδέσμων, μπορούν να είναι μέλη αθλητικού σωματείου που καλλιεργεί τον ίδιο κλάδο άθλησης, δεν επιτρέπεται όμως να είναι μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή της εξελεγκτικής επιτροπής του σωματείου αυτού, ούτε να είναι αντιπρόσωποι του σε υπερκείμενες ενώσεις ή ομοσπονδίες.

Το κώλυμα του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει για τους διαιτητές και τους κριτές των αθλημάτων της σκοποβολής, του ζατρικού, του αγωνιστικού μπριτζ, του αεραθλητισμού, της τοξοβολίας, του θαλάσσιου σκι, και τους αλutaρχες και τους κριτές των αθλημάτων του μηχανοκίνητου αθλητισμού.

5. Αθλητής μπορεί να εγγραφεί ως μέλος σε αθλητικό σωματείο, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του καταστατικού του, ένα (1) τουλάχιστον έτος μετά την τελευταία συμμετοχή του σε επίσημο αθλητικό αγώνα. Επίσημος αθλητικός αγώνας είναι ο αγώνας που διοργανώνεται από την οικεία αθλητική ομοσπονδία ή διεξάγεται με την έγκρισή της.

6. Κατ' εξαίρεση, οι αθλητές των αθλημάτων της σκοποβολής, του γκολφ, του μπυλιάρδου, του μπόουλινγκ, της ορειβασίας και αναρρίχησης, του παγκρατίου, της ιππασίας, του αεραθλητισμού, της τοξοβολίας, του θαλάσσιου σκι, καθώς επίσης και οι αθλητές των μηχανοκίνητων και των σχετικών κλάδων άθλησης αυτών, μπορούν να εγγράφονται ως μέλη σε αθλητικό σωματείο που καλλιεργεί τον ίδιο κλάδο άθλησης και να μετέχουν στο Δ.Σ. και στα άλλα όργανα αυτού, υπερκείμενων ενώσεων ή της αθλητικής ομοσπονδίας, εφόσον έχουν συμπληρώσει το τριακοστό πέμπτο (35ο) έτος της ηλικίας τους. Στην εξαίρεση του προηγούμενου εδαφίου υπάγονται και οι αθλητές των αθλημάτων του ζατρικού, του αγωνιστικού μπριτζ και της ιστιοπλοΐας ανοιχτής θάλασσας, εφόσον είναι ενήλικες.

7. Δεν επιτρέπεται να είναι μέλη αθλητικού σωματείου το προσωπικό του σωματείου, για όσο χρόνο διαρκεί η πάσης φύσεως σύμβαση εργασίας του με αυτό και για έναν (1) χρόνο από τη λήξη της, καθώς επίσης και όσοι συνάπτουν σύμβαση με το σωματείο για παροχή υπηρεσιών ή για εκτέλεση έργου με αμοιβή, είτε ατομικά είτε ως ομόρρυθμοι εταίροι είτε ως διαχειριστές Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε. ή μέλη διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης εταιρείας, για όσο χρόνο διαρκεί η σύμβαση παροχής υπηρεσιών ή η εκτέλεση του έργου και για έναν (1) χρόνο μετά τη λήξη, με οποιονδήποτε τρόπο, της σύμβασης ή την παράδοση του έργου, αντίστοιχα. Οι μέτοχοι, εταίροι, διαχειριστές και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου αθλητικής ανώνυμης εταιρείας, δεν επιτρέπεται να είναι μέλη διοικητικού συμβουλίου ή εξελεγκτικής επιτροπής αθλητικού σωματείου ούτε να είναι αντιπρόσωποι του σε υπερκείμενες ενώσεις ή ομοσπονδίες.

8. Δεν επιτρέπεται να είναι μέλος, μέλος του Δ.Σ. ή άλλου διοικητικού ή εποπτικού οργάνου αθλητικού σωματείου που διαιτηρεί Τ.Α.Α., μέτοχος Α.Α.Ε. που συμμετέχει σε αγώνες για τους οποίους διεξάγονται παιχνίδια στοιχημάτων προκαθορισμένης απόδοσης, μέλος του Δ.Σ. ή άλλου διοικητικού ή εποπτικού οργάνου αθλητικής ένωσης ή αθλητικής ομοσπονδίας που καλλιεργεί άθλημα για το οποίο διεξάγονται παιχνίδια στοιχημάτων προκαθορισμένης απόδοσης, διαχειριστής Τ.Α.Α. που συμμετέχει σε αγώνες για τους οποίους διεξάγονται παιχνίδια στοιχημάτων προκαθορισμένης απόδοσης, μέτοχος, διευθύνων ή εντεταλμένος σύμβουλος, μέλος του Δ.Σ. ή διευθυντικό στέλεχος Α.Α.Ε. που συμμετέχει σε αγώνες για τους οποίους διεξάγονται παιχνίδια στοιχημάτων προκαθορισμένης απόδοσης, μέλος του Δ.Σ. ή άλλου διοικητικού ή εποπτικού οργάνου, διευθυντικό στέλεχος επαγγελματικής ένωσης του άρθρου 96 ή άλλου φορέα διοργά-

νωσης αγώνων για τους οποίους διεξάγονται παιχνίδια στοιχημάτων προκαθορισμένης απόδοσης, διαιτητής, βοηθός διαιτητή, παρατηρητής, επόπτης, κριτής, σημειωτής, χρονομέτρης, κομισάριος ή μέλος του Δ.Σ. ή άλλου διοικητικού ή εποπτικού οργάνου συνδέσμου ή ομοσπονδίας διαιτητών αθλήματος για το οποίο διεξάγονται παιχνίδια στοιχημάτων προκαθορισμένης απόδοσης, αθλητής, τεχνικός διευθυντής, προπονητής, βοηθός προπονητή, μέλος του προπονητικού ή του ιατρικού επιτελείου ή του υποστηρικτικού προσωπικού αθλητικής ομάδας Τ.Α.Α. ή Α.Α.Ε. που συμμετέχει σε αγώνες για τους οποίους διεξάγονται παιχνίδια στοιχημάτων προκαθορισμένης απόδοσης, όποιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει μία ή περισσότερες από τις εξής ιδιότητες:

(α) Είναι μέτοχος ή εταίρος, κατά τρόπο που του επιτρέπει να ελέγχει: αα) την Ο.Π.Α.Π. Α.Ε. ή εταιρεία που παρέχει παιχνίδια στοιχημάτων προκαθορισμένης απόδοσης σύμφωνα με τα άρθρα 45 έως 50 του ν. 4002/2011 (Α' 180) ή ββ) εταιρεία συνδεδεμένη με τις εταιρείες της περίπτωσης αα', κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 (Α' 251) ή γγ) άλλη εταιρεία στην οποία οι εταιρείες της περίπτωσης αα' έχουν αναθέσει, με σύμβαση, τη διεξαγωγή των παιχνιδιών στοιχημάτων προκαθορισμένης απόδοσης ή την επιλογή των γεγονότων στοιχηματισμού ή τον προσδιορισμό των ποσοστών απόδοσης αυτών ή τη διαχείριση του οικονομικού κινδύνου του στοιχηματισμού. Ο έλεγχος που απαιτείται για την εφαρμογή της παρούσας περίπτωσης υφίσταται στην περίπτωση φυσικού ή νομικού προσώπου που είναι κύριος ή συγκύριος μετοχών ή εταιρικών μεριδίων που αντιστοιχούν σε ποσοστό μεγαλύτερο από το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του συνολικού μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου ή κατέχει δικαιώματα ψήφου σε ποσοστό μεγαλύτερο από το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου στη Γ.Σ. της εταιρείας. Με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων είναι δυνατόν να διαπιστώνεται η συνδρομή της προϋπόθεσης του ελέγχου και να εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρούσας και σε περιπτώσεις μικρότερου ποσοστού σε σχέση με τα προβλεπόμενα στο προηγούμενο εδάφιο.

(β) Είναι μέτοχος ή εταίρος κατά τρόπο που του επιτρέπει να ελέγχει άλλα νομικά πρόσωπα που είναι μέτοχοι ή εταίροι εταιρείας της περίπτωσης α' ή μέτοχοι ή εταίροι των νομικών αυτών προσώπων ή των μετόχων ή εταίρων τους, ανεξαρτήτως μέχρι του τελευταίου φυσικού προσώπου, το οποίο κατέχει τόσες μετοχές ή εταιρικά μερίδια ή δικαιώματα ψήφου, στην εταιρεία της περίπτωσης α', που του προσδίδουν τον έλεγχο του νομικού προσώπου, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις της περ. α'.

(γ) Είναι διευθύνων ή εντεταλμένος σύμβουλος, διαχειριστής, μέλος του Δ.Σ. ή διευθυντικό στέλεχος εταιρείας της περίπτωσης α' και

(δ) Είναι σύζυγος ή συγγενής μέχρι δεύτερου βαθμού προσώπου που έχει μία από τις ιδιότητες των περιπτώσεων α', β' και γ'.

9. α) Πρόσωπα στα οποία συντρέχει οποιοδήποτε από τα κωλύματα του παρόντος άρθρου χάνουν αυτοδικαίως την ιδιότητά τους.

β) Η διαπιστωτική πράξη της έκπτωσης εκδίδεται από το Διοικητικό Συμβούλιο ή την εκτελεστική επιτροπή, κατά περίπτωση, του οικείου φορέα, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών, αφού του έλαβε γνώση του κωλύματος. Σε περίπτωση παράλειψης άπρακτης της ως άνω προθεσμίας, η πράξη εκδίδεται από το αρμόδιο, σύμφωνα με τον ν. 4622/2019 (Α' 133), όργανο της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, μέσα στην ίδια ως άνω προθεσμία. Με την ίδια πράξη κηρύσσονται έκπτωτα από το αξίωμα του μέλους του Δ.Σ. ή της Εκτελεστικής Επιτροπής τα υπαίτια για τη μη έκδοση της ως άνω πράξης Μέλη αυτών, τα οποία αντικαθίστανται κατά τις ισχύουσες διατάξεις.»

2. Η παρ. 8 του άρθρου 3 του ν. 2725/1999, όπως τροποποιείται με την παρ. 1, τίθεται σε ισχύ τρεις (3) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος. Μέχρι την έναρξη ισχύος της διατίθεται σε ισχύ η παρ. 8 του άρθρου 3 του ν. 2725/1999, όπως έχει προστεθεί με το άρθρο 33 του ν. 4603/2019 (Α' 48).

Άρθρο 379

Κωλύματα – περιορισμοί συμμετοχής σε καταστατικό όργανο αθλητικής ένωσης

Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 12 του ν. 2725/1999 τροποποιούνται και το άρθρο 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 12

Κωλύματα – περιορισμοί συμμετοχής σε καταστατικό όργανο αθλητικής ένωσης

1. Οι διατάξεις του άρθρου 3 του παρόντος εφαρμόζονται αναλογικά στα πρόσωπα που συμμετέχουν στα προβλεπόμενα από το καταστατικό και τους κανονισμούς όργανα διοίκησης και επιτροπές των οικείων αθλητικών ενώσεων.

2. Δεν επιτρέπεται να ανακηρυχθεί υποψήφιος προκειμένου να εκλεγεί μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή άλλου από το καταστατικό προβλεπόμενου οργάνου αθλητικής ένωσης όποιος :

α) είναι μέλος διοικητικού συμβουλίου άλλης αθλητικής ένωσης κατά τον χρόνο υποβολής της υποψηφιότητας,

β) είναι υπάλληλος αθλητικής ένωσης ή ομοσπονδίας,

γ) είναι υπάλληλος της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού.

Επιτρέπεται να ανακηρυχθεί υποψήφιος προκειμένου να εκλεγεί μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή άλλου καταστατικού οργάνου αθλητικής ένωσης, όποιος υπήρξε υπάλληλος αθλητικής ένωσης ή ομοσπονδίας, εφόσον κατά τον χρόνο ανακήρυξης της υποψηφιότητάς του έχει παρέλθει ένας (1) τουλάχιστον μήνας από την με οποιονδήποτε τρόπο λήξη της εργασιακής σχέσης του αν πρόκειται για υπάλληλο αθλητικής ένωσης και δύο (2) τουλάχιστον μήνες, αν πρόκειται για υπάλληλο αθλητικής ομοσπονδίας.

3. Ο υποψήφιος για να εκλεγεί μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή άλλου, από το καταστατικό προβλεπόμενου, οργάνου αθλητικής ένωσης απαιτείται κατά τον χρόνο υποβολής της υποψηφιότητας, να είναι μέλος αθλητικού σωματείου που αποτελεί μέλος της αθλητικής ένωσης, με δικαίωμα να εκλεγεί και να εκλέγεται. Η συνδρομή της προϋπόθεσης αυτής αποδεικνύεται με βεβαίωση του οικείου αθλητικού σωματείου, που αποτελεί μέλος της αθλητικής ένωσης.

4. Τα μέλη του προεδρείου του διοικητικού συμβουλίου της αθλητικής ένωσης πρέπει να έχουν την κατοικία τους στην περιφέρεια που καλύπτει η αθλητική ένωση.»

Άρθρο 380

Ρυθμίσεις θεμάτων Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών

Στην παρ. 1 του πρώτου άρθρου της από 10.8.2018 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 149) που κυρώθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4576/2018 (Α' 196) προστίθεται περ. δ) ως εξής:

«δ) Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών είναι αρμόδιες, ανεξάρτητα της αρμοδιότητας άλλων φορέων, να προβαίνουν σε πράξεις κατεδάφισης, κατόπιν έκδοσης ατομικής διοικητικής πράξης κατ' άρθρο 109 του ν. 4622/2019 (Α' 133) του αρμόδιου Γενικού Διευθυντή, για κάθε είδους δομικές κατασκευές που κρίθηκαν κατεδαφιστέες κατά τη διενέργεια αυτοψίας ή των οποίων η αποκατάσταση κρίνεται ασύμφορη, κατόπιν αίτησης που υποβάλλει ο ιδιοκτήτης αυτών, ανεξάρτητα αν θεωρούνται ως νόμιμες ή αυθαίρετες. Η ανάθεση των ανωτέρω κατεδαφίσεων υλοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4412/2016 (Α' 147) και δύναται να λάβει χώρα και κατ' εφαρμογή των όρων και προϋποθέσεων της περ. (γ) της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016. Η χρηματοδότηση των ανωτέρω ενεργειών βαρύνει τον Ειδικό Λογαριασμό Αρωγής Πυρόπληκτων της 23ης και 24ης Ιουλίου 2018 που συστάθηκε με την υπ' αρ. οικ. 2/57679/ΔΛΓΚ/25.07.2018 (Β' 3014) κοινή απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 381

Τροποποίηση του Οργανισμού Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών

1. Η παρ. 3 του άρθρου 54 του π.δ. 123/2017 (Α' 151) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«3. Η ΕΥΔΕ Κατασκευής και Συντήρησης Συγκοινωνιακών Υποδομών συγκροτείται από τα ακόλουθα τμήματα:

α. Τμήμα Μελετών και Προγραμματισμού.

β. Τμήμα Κατασκευών.

γ. Τμήμα Κατασκευής Έργων (ΤΚΕ) Αθήνας (περιοχών Περιφερειών, Αττικής, Στερεάς Ελλάδος, Βορείου Αιγαίου και Νοτίου Αιγαίου).»

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 54 του π.δ. 123/2017 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«6. Στις αρμοδιότητες του ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΕΡΓΩΝ (ΤΚΕ) Αθήνας (περιοχών Περιφερειών Αττικής, Στερεάς Ελλάδος, Βορείου Αιγαίου και Νοτίου Αιγαίου). περιλαμβάνονται: ».

3. Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 57 του π.δ. 123/2017 αντικαθίστανται ως ακολούθως:

«1. Συστήνεται Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων (ΕΥΔΕ) ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΗΠΕΙΡΟΥ και ΘΡΑΚΗΣ, με έδρα τη Θεσσαλονίκη, η οποία αντιστοιχεί σε οργανική μονάδα επιπέδου Υποδιεύθυνσης. Η λειτουργία της ΕΥΔΕ διέπεται από τις διατάξεις του ν. 679/1977 (Α' 245) και η διάρκειά της ορίζεται οκταετής από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Η ΕΥΔΕ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΗΠΕΙΡΟΥ και ΘΡΑΚΗΣ υπάγεται κατά κατηγορία έργου ή κατά αρμοδιότητα στην καθ' ύλην αρμόδια Γενική Διεύθυνση.

2. Η ΕΥΔΕ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΗΠΕΙΡΟΥ και ΘΡΑΚΗΣ ασκεί καθήκοντα Διευθύνουσας Υπηρεσίας για όλα τα έργα αρμοδιότητας της Γενικής Διεύθυνσης Συγκοινωνιακών Υποδομών, πλην των έργων που εκτελούνται στο πλαίσιο συμβάσεων παραχώρησης και της Γενικής Διεύθυνσης Υδραυλικών, Λιμενικών και Κτηριακών Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών, τα οποία ανήκουν χωρικά στις Περιφέρειες Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης.»

4. Τα άρθρα 59, 60, 62 και 63 του π.δ. 123/2017 καταργούνται.

5. Στο άρθρο 91 προστίθενται παρ. 3, 4, 5 και 6 ως εξής:

«3. Το προσωπικό που υπηρετεί στις καταργούμενες ΕΥΔΕ/ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, ΕΥΔΕ/ΗΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΚΕΡΚΥΡΑΣ και ΕΥΔΕ/ΕΒΡΟΥ κατά τη δημοσίευση του παρόντος μεταφέρεται στις ΕΥΔΕ που αναλαμβάνουν χωρικά την αρμοδιότητα που ασκούσαν οι καταργούμενες ΕΥΔΕ.

4. Το προσωπικό που υπηρετεί στην καταργούμενη ΕΥΔΕ/ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ κατά τη δημοσίευση του παρόντος αποσπάται στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΡΗΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Ο.Α.Κ. Α.Ε.) κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, διατηρώντας το σύνολο των μισθολογικών δικαιωμάτων τηρουμένων των προϋποθέσεων καταβολής, καθώς και των λοιπών εργασιακών δικαιωμάτων του. Η ως άνω απόσπαση έχει διάρκεια δύο (2) ετών και δύναται να παραταθεί για ίσο χρόνο με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών που εκδίδεται πριν από τη λήξη της. Οι αποδοχές του αποσπασμένου ως άνω προσωπικού καταβάλλονται από τον φορέα υποδοχής ΟΑΚ ΑΕ.

5. Είναι δυνατή με αποφάσεις του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών η σύσταση κλιμακίων επί τόπου ή πλησίον εκτελούμενων έργων, για την υποβοήθηση των ΕΥΔΕ σε θέματα επίβλεψης ή διαχείρισης έργων. Με την απόφαση αυτή καθορίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή της παρούσας.

6. Όπου σε οιαδήποτε διάταξη του παρόντος Οργανισμού προβλέπεται συγκρότηση συλλογικών οργάνων στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών αποκλειστικά από υπαλλήλους της Γενικής Γραμματείας Υποδομών, νοούνται από τούδε και στο εξής υπάλληλοι του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών που έχουν τον προβλεπόμενο από τις οικείες διατάξεις βαθμό.»

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Άρθρο 382

Η συζήτηση εμπροθέσμως ασκηθέντων ενδίκων μέσων που ασκήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα από την 1.1.2011 μέχρι την 22.12.2017 ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων και απορρίφθηκαν αμετάκλητα λόγω μη καταβολής του προβλεπόμενου στις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 277 του ν.2717/1999 (Α' 97, Κ.Δ.Δ.) παραβόλου, προσδιορίζεται εκ νέου με αίτηση των διαδίκων που τα άσκησαν, η οποία υποβάλλεται εντός εκατό (100) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος, υπό τον όρο καταβολής του συνόλου του παραβόλου μέχρι την συζήτηση του ενδίκου μέσου.

Άρθρο 383

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Αθήνα,.....2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	2. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
3. ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	4. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
5. ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	6. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
7. ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	8. ΥΓΕΙΑΣ
9. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	10. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
11. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	12. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
13. ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	14. ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
15. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	16. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
17. Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ.»	

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Συνεπώς το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 17.00' λύεται η συνεδρίαση για σήμερα, Δευτέρα 29 Ιουνίου 2020 και ώρα 18.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ